

မေတ္တရှင် (ခြေပြည်သာ)

ကျွန်ုပ်ဘဝမှု ဆောင်စရာ နှင့် ရှေ့ငြေစရာများ

(အိတ်ဆောင်စရာအုပ်များ စုစုပေါင်းမှု)

- ၁။ ကျွန်ုပ်ဘဝမှု ဆောင်စရာနှင့် ရှေ့ငြေစရာများ
- ၂။ ဂိုးဆယ့်နှစ်ကွဲ့ ပို့ရရသူများအကြောင်း
- ၃။ ခိတ်ဝင်စားစွယ်ကောင်း၊ သော တတ်စောင်နှင့် အကိုဆုံးဖော်စွန်းသုံးခု
- ၄။ တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာ နှင့် သစ္ားလေးပါးတရားတော်
- ၅။ အသေမြတ်ချင် သေနည်းသင်
- ၆။ ပိရိယောပုဒ္ဓဘာသာဝင် နှင့် တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာဝင်
- ၇။ အဟားရင်း မင်္ဂလာလုပ်ရအောင် ကျင့်ဆောင်ခြင်း
- ၈။ စုနိုင်းနှင့် စုနိုင်း
- ၉။ ကျောင်းအမ နတ်သမီး အလုပ်း

လောကကို ပို့ဆောင်ရေး ရုန်းသံသရာ ရည်နေတာဝါ...

ပို့ကိုယ်တို့ လောကအတွက် အသုံးပြုပို့တာနဲ့

သံသရာပြုတို့လမ်းပေါ်လျောက်ပြီးသားပြစ်နေပါပြီ...

မေတ္တရှင် (ခြေပြည်သာ)

မေတ္တရှင် (ခြေပြည်သာ)

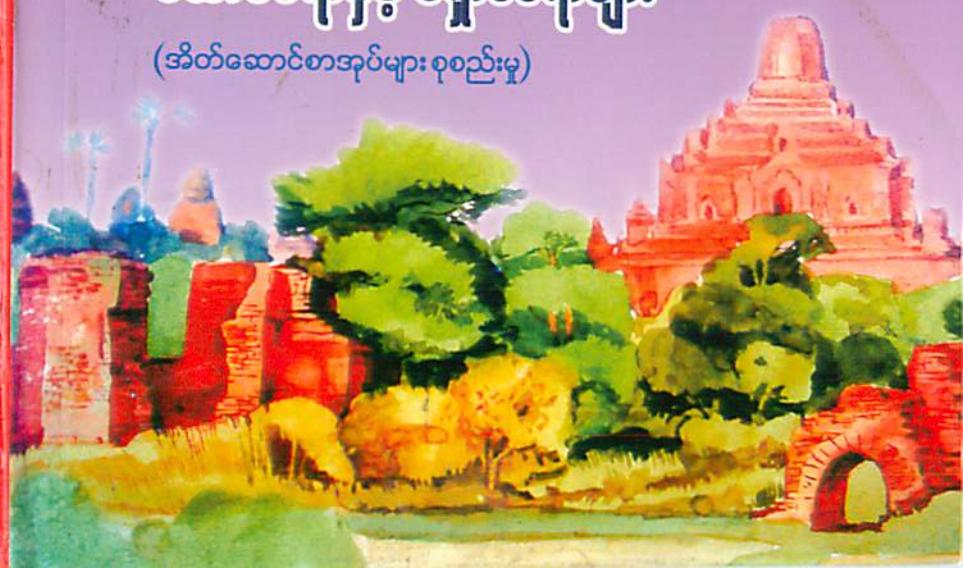
• သုတေသန ဆောင်စရာနှင့် ရှေ့ငြေစရာများ

မေတ္တရှင်

(ခြေပြည်သာ)

ကျွန်ုပ်ဘဝမှု ဆောင်စရာ နှင့် ရှေ့ငြေစရာများ

(အိတ်ဆောင်စရာအုပ်များ စုစုပေါင်းမှု)

အလင်းရောင်ပေါ်ဘရဟိတအန္တာတွက်ထုတ်ဝေသည်

မေတ္တာရှင် (ရှေ့ပြည်သာ)

• ရှိနိုင်ဘဝံ ဆောင်စရိတ် ရှောင်စရိတ်

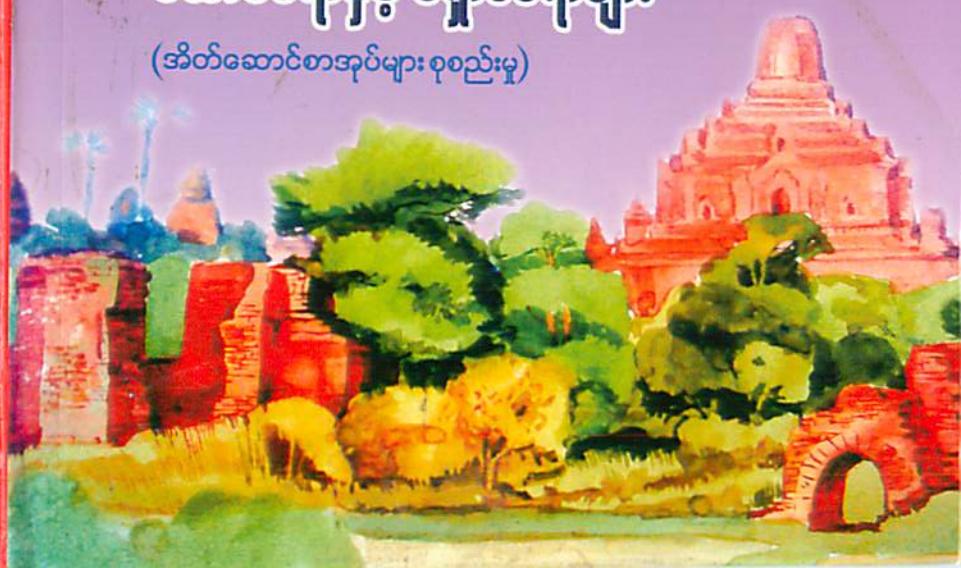
မေတ္တာရှင်

(ရှေ့ပြည်သာ)

ကျော်ဘဝံ

ဆောင်စရိတ် ရှောင်စရိတ်

(အိတ်ဆောင်စာအုပ်များ စုစုပေါင်းမူ)

အလင်းရောင်ဖော်ပေါ်ပန်တွင်မြန်မာစွဲအတွက်ထုတ်ဝေသည်

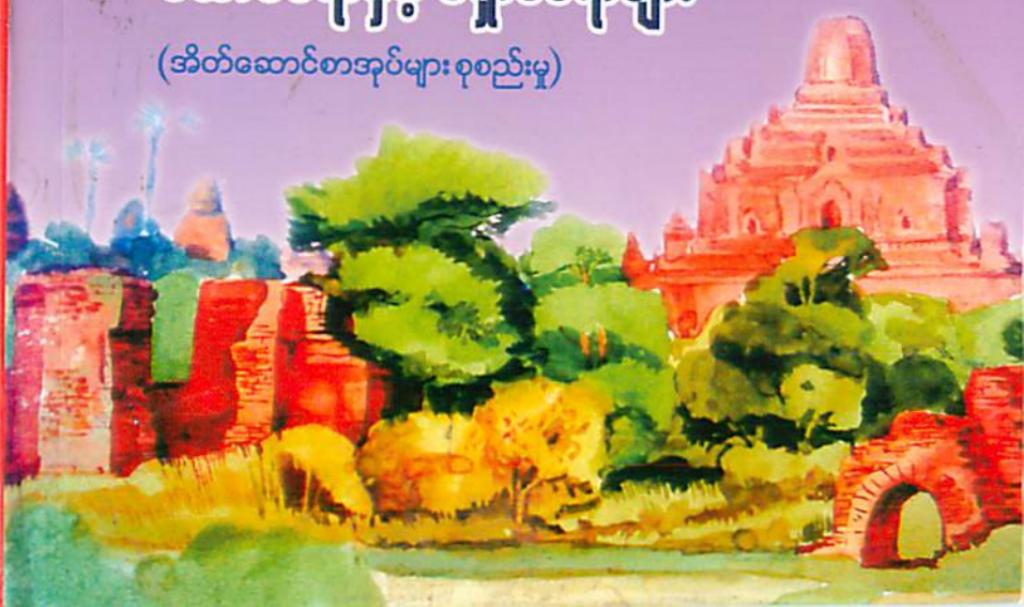
မွေ့ခြားရှင်

(ချေပြည်သာ)

ကျော်ပို့ဆောင်

အောင်စေရနှင့် ရှင်စေရများ

(အိတ်ဆောင်စာရှိပုံးစံများ)

ဓမ္မဓာရီ (ရွှေပြည်သာ)

ကျွန်ုပ်ဘဝမှု သောင်စရာနှင့်ရှောင်စရာများ

(အိတ်စောင်စရာများ စုစုပေါင်း ၄၀၉)

- ၁။ ကျွန်ုပ်ဘဝမှု သောင်စရာနှင့် ရှောင်စရာများ
- ၂။ ကိုးဆယ့်နှစ်ကွဲ့ ၃၇၈၄ များ အကြောင်း
- ၃။ စိတ်ဝင်ဘူးဖွယ်ကောင်း၊ သော ကတ်ဝတ်နှင့် အခက်ထုံး၊ ပေးခွဲနှင့် သုံး၊ စုံ
- ၄။ တကယ်ပုံစွဲဘာသာ နှင့် သစ္စာလေးပါးတရား၊ အတိ
- ၅။ အသေမြတ်ရှင် သေနည်းသင်
- ၆။ မိရိုးဖလာပုံစွဲဘာသာဝင် နှင့် တကယ်ပုံစွဲဘာသာဝင်
- ၇။ အစာတားရင်း မဂ်ဖိုလ်ရအောင် ကျင့်သောင်ခြင်း
- ၈။ စုနိုင်းနှင့် စန်းလမ်း
- ၉။ ကော်မြောင်းအမ နတ်သမီး အလုပ်ဦး

လောကတို့ မိမိအတွက် အသုံးရှုနေလို့ သံသရာ ရည်နေတာဝါ...

မိမိကိုယ်ကို လောကအတွက် အသုံးရှုပြုဆိုတာနဲ့

သံသရာပြတ်တဲ့ လမ်းပေါ်လျှောက်ပြီးသား ဖြစ်နေပါပြီ...

ပေဇာ်ရှင် (ရွှေပြည်သာ)

အနုပညာတော်

ဘဏ္ဍာရိအမှတ် (၃)

အနုပညာတော်

အမှတ် (၄၇)၊ ရော်ကားလမ်း၊ ပါရိုင်ဂျက်
ဝင်းသုတေသနတိုက်အနီး၊ တောင်ဒုံး၊ ရန်ကုန်၊ ရန်းဝာ-ဦးလွှာဌု

ପ୍ରକାଶକ ବ୍ୟାକ

ଡେଟ୍‌ଗ୍ରାଫିକ୍ (କ୍ଲେବ୍‌ର୍ଯ୍ୟାଳ୍ୟ)

ကျွန်ုပ်ဘဝမှ ဆောင်စရာ နှင့် ရှောင်စရာများ

“ထုတ်ဝေသည့်စာရင်ကတ်တလောက်အညွှန်း” (CIP)

JG9-2

မေတ္တာရှင်(ရွှေပြည်သာ)

ကျွန်ုပ်ဘဝမှုဆောင်စရာနှင့်ရောင်စရာများ/မေတ္တာရှင်(ဒြပ်ည်သာ)

ଓঁৰতাফাতেতাপে।

ବ୍ୟାଜ-ତା। ବ୍ୟାଜ × ବର୍ଷ ଦିନିଃ।

(c) କ୍ଷେତ୍ରଫଳିତବାଣୀରୁ ଉପରେ କାହାରେ କାହାରୁ କାହାରୁ

ကျိုးပိဘဝါ ဆောင်စရွှင့် ရွှေးခြင်စရေများ

မေတ္တာရင် (နွေ့ဖြည့်သာ)

တစ်ပြည်လုံးဖြန့်သီရေး
နွေ့ဖြည့်သာတပေါ်၊ ဖန္တလေးကျောင်း
၆/၁၀ ရပ်ကွက်၊ နွေ့ဖြည့်သာ၊ ရန်ကုန်၊ ဖန်း - ၆၁၁၂၂၂၀၉၅၈၀၆၆၆၃

အိပ်များ တာဝယ်

အမှတ် (၄၇)၊ လော်ကားလမ်း၊ ပုဂ္ဂရပ်ကွက်
ဝင်းသူကုန်တိုက်အနီး၊ တောင်ဒုံးရန်းကုန်း၊ ၀၁-၅၅၅၁၂၃၁

နိဂုံစာတမ်း အကျိုးသုံးပါး

- ပြည်ထောင်စုပြို့ဂျွဲး;
  - စိုင်ရှင်သား လျှင်လျှင်ပြို့ဆွဲမှုပြို့ဂျွဲး;
  - အချမ်အရှုံးဘက် တော်တို့ပြို့ဂျွဲး;

ପ୍ରକ୍ରିୟାବ୍ୟବମାତ୍ରା:

- ပြည်သုတေသန၏ ဖုန်းအား ပြည်သုတေသနအား သင့်ကျော်၍
  - ဒိုင်းတော် တည်ပြုခွဲအား ပျော်ရွှေ့ ဒုက္ခန်း ဒိုင်းတော် စီးပွားရေးဝန်ကြီးဌာနပုဂ္ဂန်းများ သုပေသန ဆုံးကြော်၍
  - ဒိုင်းတော်၏ ပြည်တွင် အား ပျော်ရွှေ့ ဒုက္ခန်း ဒိုင်းတော် စီးပွားရေးဝန်ကြီးဌာနပုဂ္ဂန်းများ သုပေသန ဆုံးကြော်၍
  - ဒိုင်းတော်၏ ပြည်တွင် အား ပျော်ရွှေ့ ဒုက္ခန်း ဒိုင်းတော် စီးပွားရေးဝန်ကြီးဌာနပုဂ္ဂန်းများ သုပေသန ဆုံးကြော်၍

ଶିଳ୍ପକାରୀ ମହିନେ ପତ୍ର (୧) ୨୦୧୫

- ဒိုင်းတော်ဘဏ္ဍာဌီပြိုင်ချေမှု၊ ရမိုဂ္ဂအံသုတေသနများမှာ ဖော်ပွဲခြင် တရာ့ပြုခဲ့သူများ
  - အပျိုးသာဆည်ကုန်ပြိုင်ချေမှုများ
  - စည်ကြော်ပြုခဲ့သူ ဒီဇိုင်းရောဂါနစ် ရှင်သုတေသနများ
  - ပွဲစည်ပုံ အစိုးပြုခဲ့သူများ နှင့် အညီ အသိပိန္တုပြု တို့တော်သာ နိုင်းတော်သုတေသနများ

ମିଶ୍ରମ ପାଇଁ କାହାର ଜାଗରଣ କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କ ନାମ ଲାଗିବାକୁ ପାଇଁ

- ပိုက်လျှော့ချော်ရှိနိုင် ပွဲဖြစ်ဟုတ်သက်သော ဆောင်ရွက်ပြီ သတ်မံ့စော်ပူးနှင့် ဖော်တော်လျှော့နှင့် အပြည့်ဆုံးသော ပွဲဖြစ်သော ဘဏ်နှင့်ဖြစ်ဟုတ်သက်သော တည်ဆောက်များ;
  - ဇန်နဝါရီလအနေဖြင့် ပြည့်စုံပြုခြင်းများ;
  - ပြည်တွင်ပြည်ပမှ အတတ်ပည့်နှင့် အရှင်းအနှံးဖြင့် ပြည့်စုံပြုခြင်းများ;
  - နိုင်ငံတော်လျှော့ချော်ပိုက်ရှိနိုင်သူများ၏ ပို့ဆောင်ရွက်မှုများ;

ગુરુણેંદ્રાનની (૬) ગંડ

- თანტევასაჭირო მიზანის და მიზანის გრძელებულობრივი დრო;
  - აუქტივის თარიღის დროის და აუქტივის დროის განსხვავებული დრო;
  - მიზანის დროის განსხვავებული დროის განსხვავებული დრო;
  - მიზანის დროის განსხვავებული დროის განსხვავებული დრო;

ထန္တတည်ထော်ပြုပို့ဆောင်ရွက်မှု

ခင်မောင်ဉာဏ် (ကိုညွှန်)

“ဟဲလို 。。。ဒကာကြီး ဦးခင်မောင်ဉာဏ်လား”?

“မှန်ပါဘုရား”

“ဆရာတော်ပါ”

“မှန်ပါ အဖိန္ဒရှိပါဘုရား”

“ဆရာတော် အခု မန္တလေးမှာရောက်နေတယ်။ စောစော
လေးက ပဲ ဒကာကြီးဦးဝင်း (စာရေးဆရာတည်ဖော်ဝင်း)နဲ့ ဖုန်းပြောဖြစ်
တယ်။ ဒကာကြီးတို့ ပရဟိတအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ပါလား? ဆရာတော် က
ဒကာကြီးတို့အဖွဲ့ကို စာမူ (စာအုပ်စုအုပ်) လျှော့ပေးမယ်။ အဲဒီကရတဲ့
အကျိုးအမြတ်နဲ့ အမှန်တကယ်ဆင်းရဲ့နှစ်းပါးတဲ့ စာရေးဆရာနဲ့ ပန်းချို့
ဆရာ မိသားစုတွေကို ထောက်ပံ့ပေးပေါ့။ ဆရာတော်မှာ အီတ်ဆောင်
စာအုပ်ကလေးတွေ ခုနှစ်ခုပုံ ရှုစ်ခုပုံလောက်ရှိတယ်။ အသစ်လည်း
ပါမှာပေါ့။ စာအုပ်အဖြစ်နဲ့တော့ မရှိက်ရသားဘူး”

“မှန်ပါဘုရား 。。。တပည့်တော်တို့ တိုင်ပင်ပြီး ဖွဲ့လိုက်ပါမယ်
ဘုရား”

“ပရဟိတစိတ်စာတိရှိပြီး ကိုယ့်နဲ့လက်တွဲလို့ရမယ့်ဘူးတွေနဲ့ ဖွဲ့
ကြပေါ့။ ဒကာကြီးကတော့ ပရဟိတ စိတ်စာတိရှိပြီးသားဆိုတော့
အထူးတလည် ပြောနိုင်မလိုပါဘူး။ စိတ်တူကိုယ်တူပေါင်းပြီး လုပ်ကြရင်
အများအတွက် ပိုပြီးအကျိုးများတာပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား 。。。တပည့်တော်တို့ အမြန်ဆုံးဖွဲ့နိုင်အောင် ကြိုး”

တာပါမယ်ဘရား”

“အင်း ... အင်း ... ကောင်းပြီ ကောင်းပြီ ဒကာကြီး ဘေးရန်ကြောင့်ကြ ဆင်းရေကင်း၍ ကိုယ်စိတ်နာစ်ဖြာ ကျွန်းမာချမ်းသာ ပါစေ”

“မှန်ပါဘရား ... ဦးတင်ပါတယ်ဘရား”

ဉာဏ်မျက်စီ အာနည်းလျှို့တော်ကြလို သံသရာခရီးအစကနေ ယခုအသိနှင့်ကာလအထိ အလင်းရောင်မရှာ အမှောင်ထဲမှာ တိုးရော့လျောက် လုပ်းနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လူသားတွေထဲမှာ ကျွန်းတော်ကလည်း တစ်ယောက် အပါအဝင်ပါ။ အရှင်စေန (မေတ္တာရှင် ရွှေပြည်သာ) ဆရာတော်ရဲ့ သွန် သင်ဆုံးမ ဉာဏ်အတွေ ခံယူခွင့်ကြုံလာတာကြောင့် အလင်းရောင်ထင်ထင် ရှားရား မဟုတ်တော်မှ ရောင်နိုက် လုမ်းမျှော်လို့ရနေပြီလို ပြောရင်ရ ပယ်ထင်ပါတယ်။ ဒေါသသိပ်ကြီးတဲ့ ကျွန်းတော် သည်ခံခွင့်လွှတ်တတ် စပြောနေပါပြီ။ လောဘသိပ်ကြီးတဲ့ကျွန်းတော် ပေးကမ်းစွဲနှင့်လျှိုးလှုပါန်းတတ် စပြောနေပါပြီ။ မြတ်သောနေရာ မြတ်သောပူနှုတ်တွေကိုမှ ရွှေးပြီးလှုပါန်းချင်တဲ့ကျွန်းတော် လိုသောနေရာတွေမှာ ကွက်လပ်ဖြည့်တတ်စ ပြုလာပါပြီ။ ဆရာတော်၏ ကျေးဇူးကြောင့် ပရဟိတလုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ် ကိုင်တတ်စပြုနေပါပြီ။

ကျွန်းတော်အတွက် ပရဟိတလုပ်ငန်းအစဟာ သမီးလေး လင်းပွင့်အောင်ကစတာလို ပြောရမှာပါ။ ဒါကြောင့် သမီးလေးအကြောင်း နည်းနည်းလောက်တော့ ပြောချင်ပါတယ်။ သမီးလေး လင်းပွင့်အောင်ကို ကချင် ဖြည့်နယ်၊ အားကော်မြှို့နယ်၊ အားပြင်ကျေးဇူးများ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။ သမီးလေး မွေးဖွားပြီး အသားဝါတာကို ကျွန်းတော်တို့ ဗဟိုသုတနည်းမူကြောင့် ဆောလျင်စွာ ကုသမ္မာမပေးခဲ့ရတဲ့အတွက် သမီးလေးဟာ C.P (Cerebral Palsy) ကလေးဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ C.P ကလေးတစ်ယောက် ပြန်လည်

သန်စွမ်းစို့ရန်အတွက် အကြောအဆင်ကု ပညာရှင်များ (Physiotherapists) နှင့် စနစ်တကျကုသလေ့ကျင့်ခန်း ပြုလုပ်ပေးမှ တိုးတက်ကောင်း မွန်လာနိုင်ပါတယ်။ ဗာကန်ဒေသများ အကြောအဆင်ကု ပညာရှင်များ မရှိသေးတာဖို့ သမီးလေးဘဝ ရွှေရေးအတွက် ပညာရှင်များရှိရာ ရန် ကုန်ဖြူကို ပြောင်းခွဲလာရပါတယ်။

သမီးလေးကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရင်း Cerebral Palsy, Autism, Down Syndrome, Muscular Dystrophy စသည့် မသန်စွမ်းမှ အမျိုးမျိုးတို့ကို တွေ့ဖြင်းသိရှိလာပါတယ်။

ဉာဏ်ရည်နိုင်ကလေးများနှင့် မသန်စွမ်းမှုအမျိုးမျိုးကို ကျွန်ုတ်သိမြင်ခံစား ကိုယ်ချင်းတမိသလို လူအများစုတို့လည်း သိရှိနားလည်း (Awareness) စေချင်ပါတယ်။ မသန်စွမ်းသူများအား လူ့ဘောင်အဖွဲ့၊ အစည်းမှာ အများနည်းတူ တန်းတူအခွင့်အရေးများရရှိအောင် ဖန်တီးပေး ချင်တဲ့ ဆန္ဒများ ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။

အဲဒီဆန္ဒကို J2-1-1010 မှာ ပထမအကြိမ် အကောင် အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ဒောင် မသန်စွမ်းကလေးများ ပြုစုရာနိုင်မြို့။

New World Training Centre

မြတ်ကြောဖြူကျောင်း

တို့မှ ကလေးများ၊ မီဘများနှင့် ဆရာ၊ ဆရာမများကို ဖော်လှုံးရှင်ဆရာတော် သီတင်းသုံးရာ မော်ဘီဖြူ၊ သုဒ္ဓိပသုနာရိပ်သာသို့ အသွား အပြန် ဖော်တော်ယာဉ်များ စီစဉ်ပေါ်ခြင်း၊ အာဟာရများ (ထာမင်း+ရော့ ဖုန်း) ကျွေးမွှေ့ခြင်း၊ ဆရာတော်ထံမှ တရားတော်ကို အတွေ့တကွ နာယူ ကြခြင်း (ဓမ္မသုဝန်ကုသိုလ်) ဆရာတော်အား နေကမွေတွေ့များ လှုံးခိုင်း

ခြင်းတဲ့ ပြုခဲ့ပါတယ်။

မသန်စွမ်းမှုအမျိုးမျိုးတို့တွင် ကလေးများသာမကပဲ လူကြီးတွေ မှာလည်း အများအပြာရှုပါတယ်။ အဲဒီမသန်စွမ်းမှုတွေကို အမျိုးအစားခွဲ ကြည့်ရင် (၁) အကြားအာရုံချို့တဲ့သူ၊ (၂) အဖြင့်အာရုံချို့တဲ့သူ၊ (၃) ဉာဏ်ရည်နှစ်ဦးသူ၊ (၄) ကိုယ်အရို့မသန်စွမ်းသူရယ်လို့ လေးရှုံးလေးစား တွေရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ မသန်စွမ်းမှုမျိုးစုံ ကလေးလူကြီးအားလုံးကို သာမဏေလူများနည်းတူ တန်းတူအာခွင့်အရေးရရှိအောင် ဓမ္မသဘင် ခန်းမ အတွင်းမှာ အတူတကွ တရားနာကြားခွင့်ကို ကာယက် ဖေတ္တာအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းပြီး ဖန်တီးပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

၂၂-၉၁၀ ရက်နောက လိုင်ဖြို့နယ်၊ (၁၆) ရပ်ကွက်၊ ဘူ တာရုံလင်း တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေး ပရဟိတ(ကျား) ကျော်းမှာ မသန်စွမ်းသူများနဲ့ သန်စွမ်းသူများ အတူတကွ ဖေတ္တာရှင် ရွှေပြည် သာဆရာတော်ထဲမှာ တရားအတူနာယူခွင့်ရရှိကြပါတယ်။ အဲဒီတရားပွဲ မှာ မသန်စွမ်းသူ (၅၀၀) ကျော်ခွင့် လာရောက်ပါတယ်။ မသန်စွမ်းသူ များ လွယ်ကူစွာ လာရောက်နိုင်ရန်အတွက် ဖော်တော်ယာဉ်ကြို့ပိုစီစဉ် ပေးခြင်း၊ နိုဗ္ဗာန်ရေးပွဲတော် ပြုလုပ်လုပ်ခြင်း၊ ကံစမ်းမဲများအဖြစ် ကျိုးစွဲတစ်ခု၊ ကျိုးဝါးသောင်းဆုနှစ်ခု၊ ကျိုးတစ်သောင်းဆုသုံး ဆယ် မဲဖောက်ပေးခဲ့ပြီး တရားနာပရိသတ်များအတွက် အာဟာရဒါန (ပုန့်+အအေး) ကျေးမွှေးခြင်း၊ ဆရာတော်အား နိဝင်္ခမှုလုပ်ခြင်းတဲ့ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ (မသန်စွမ်းကလေးတစ်ယောက်၏ ပိုဘက ကျိုးစွဲ ဆယ့်နှစ်သိန်း ကူညီလျှော့ခို့ပါသည်)

မသန်စွမ်းမှုများကို စိတ်ဝင်စားတတ်တဲ့ ကွွန်တော်ကို အာယု ဒါန အလှုပ်တစ်ခုလှုဖြစ်ဖို့ ဆရာ (စာရေးဆရာ ကြည်ဖော်ဝင်း)နှင့် ကမျာ

ဆရာကိုအောင်ဘည်တိုက ကူညီဆက်သွယ်ပေးမှုကြောင့် လျှော့ဒိန်းဖြစ် ခဲ့ပါသေးတယ်။ ပုသိမ်မြို့က ဦးမြင့်စိုး (ကမ္မဆရာ စိုးမြင့်စိုး၊ ကျောက် ပန်းတောင်း) ဒေါ်ဇင်မာလွင်တို့ရဲ့သား မောင်ဘုန်းကျော်ရှိန် (မြန်မာစာ- ဂုဏ်သာများ) ဟာ Neuri Lemonima လည်ပင်းအာရုံကြာ အကြံတ် ရောက်ဖြစ်နေတဲ့အတွက် (၄-၈-၂၀၁၀) နောက အမှတ် (၄၇)၊ လော် ကားလမ်း၊ (၂၁) ရပ်ကွက်၊ ကုန်တိုက်အနီး၊ ဒုက္ခို့သစ်တောင်ပိုင်းက ဝင်းစာအုပ်အရောင်းဆိုင်မှာ လူနာရှင်းမြင့်စိုးအား ပန်းချီဆရာ လှထွက်း အောင် (လျှပ်တပြတ်သတ်းကျာနယ်) ရှေ့မှာ ရောက်ရှာဖွေရေးအတွက် လိုအပ်ငွေ ကျုပ်ရှုစ်သောင်းကို လျှော့ဒိန်းခဲ့ပါတယ်။ ဘုန်းကျော်ရှိန်အတွက် မေတ္တာရှင် ဆရာတော်မှုလည်း ကျုပ်တတ်သိန်းလျှော့ဒိန်းပြီး လျှပ်တပြတ် သတ်းကျာနယ်၏ အလျှော့ပေးမှုကြောင့် နယ်မှ စေတနာရှင်များမှ စုပေါင်း လျှော့ဒိန်းငွေ ဆယ့်လေးသိန်းခန့် ရရှိကြောင်း သိရသဖြင့် လူနာရှင်များနှင့် အတူ ဝမ်းသာပိတ်ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

မောင်ဘုန်းကျော်ရှိန်ကဲ့သို့ ကျောင်းတက်နေရင်း မသန့်စွမ်းဘဝ ရောက်သွားတဲ့ ကျောင်းသူကလေး တစ်ယောက်ကိုလည်း အာယုဒါန ကုသိုလ်ပြုခွင့် ရနဲ့ပါသေးတယ်။ သူကတော့ တောင်ဒုက္ခို့နယ်၊ (၁၇) ရပ်ကွက်၊ နှစ်ဆီမြိုင်လမ်း၊ အမှတ် (၂၅၀)နေ့ ဦးညွှန်ဝင်း၊ ဒေါ်ပိုးမမပျိုး တို့၏ သမီး၊ ဒုက္ခို့အရှေ့မြို့နယ် အမှတ် (၁) အထက်တန်းကျောင်း၊ အငြမတန်းမှာ ပညာသင်ကြားနေတဲ့ မဖြေားပေဖြေားဖြစ်ပါတယ်။

ဖြေားပေဟာ ကျောင်းတက်ပညာသင်ကြားနေစဉ်မှာပဲ ၂၀၁၀ ခုနှစ် စွန်လပိုင်းလောက်က အီစ်မှာဖင်ထိုင်လျှက် လဲကျေရာကနေ အောက် ပိုင်းမလူပ်ရှားနိုင်တော့ဘဲ လမ်းမလျောက်နိုင်တော့လို့ ကျောင်းလည်း မသွားနိုင်တော့ပါဘူး။ ဖြေားပေဟာ အောက်ပိုင်းမလူပ်ရှားနိုင်ပေမယ့် အပေါ်

ပိုင်းလက်တွေ ကောင်းကောင်းလျှပ်ရှားနိုင်ပါတယ်။ အမြဲ့အစုံကောင်းသလို အကြားအာရုံလည်း ချိတဲ့မသွားပါဘူး။ ကျောင်းနဲ့ အိမ်ရဲ့ပတ်ဝန်းကျင်တွေမှာ လျေကားထစ်တွေ ပလက်ဖောင်းတွေလို အတားအသီးမရှိဘဲ (Barrier Free) သာဖြစ်နေခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ ဆေးကုသခံယူရင်း ပညာသင်ကြားခွင့်လည်း ရနေမှာပါ။

မဖြေးပပကို ၂၀၁၀ ဉာဏ်လက်ပြီး ဦးထောက်နှင့် အာရုံကြား အထူးကုသရာဝန်များနဲ့ ပြဿီးရောက်ရှာဖွေခြင်း၊ ဆေးကုသခြင်းများ ပြုလုပ်ကုသိုလ်ယူနေတာ ယခုအခါန် (၂၀၁၁ ဖေဖော်ဝါရီလ) အထိ ဖြစ်ပါတယ်။ အနည်းငယ်တိုးတက်မှုရှိသော်လည်း လမ်းလျှောက်နိုင်သည် အထိ ကောင်းမွန်ခြင်းမှုရှိသော်သည်အတွက် ဆက်လက်ကူညီ ကုသိုလ်ယူနေရဦးမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုကုသိုလ်ယူခွင့်တွေရနေတာဟာ ဆရာတော်ရဲ့ ကျေးဇူးတွေကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတော်ရဲ့ ခွါးနှင့်ဆုံးယမ္မာကြောင့်သာ ကျွန်တော်ပရဟိတလုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်လို လိုအပ်တဲ့နေရာတွေမှာ ကွက်လပ်ဖြည့်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တတ်လာတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဆရာတော်ရဲ့ ပရဟိတလုပ်ငန်းတွေမှာ ပါရရီဖြည့်ခွင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခွင့်ရရင် သိပ်ကောင်းမှာသဲလို တောင့်တစ်ကျိုးပါတာ အကြိုင်ကြိုင်ပါပဲ။ ဆရာတော်ကလည်း ကျွန်တော့ဟိတ်ကျွေးကို သိနေသည့်အလား ကျွန်တော်တို့ကို ပရဟိတအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ခိုင်းနေပါပြီ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဆရာတော်ရဲ့ ဉာဏ်ဒါကိုခံယူပြီး ၁၂-၁၀-၂၀၁၀ ရက်နေ့မှာ အလင်းရောင်မေတ္တာ ပရဟိတအဖွဲ့ကို အဖွဲ့ဝင်ပါးနှင့် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီ။

အဖွဲ့ဝင်များကတေ?

- ၁။ ဦးခင်မောင်ဉာဏ်

၂။ ဦးသန်းဆွဲပြီး

၃။ ဦးသန်းဝင်း (ခွန်အဲလူ)

၄။ ဦးလှထွေးအောင် (ပန်းချို့)

၅။ ဒေါက်တာနည်ဝင်း (ကြည်ဖော်ဝင်း) တို့ဖြစ်ပါတယ်။

လူဘဝ အသက်ရှင်နေစိုင်ခွင့်ရတ် ခထာဏာကာလလေးမှာ
ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း ကောင်းစားဖို့ အတွေ့ကြီးကြီးနဲ့ ဘယ်သူသေသေ
ငတော့ရပါးရော လုပ်နေကြမယ်ဆိုရင် လူဘဝအစိုးယ်ကို အရပ်ဆိုး
အကျဉ်းတန်ဖော်တယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကိုယ်တစ်ယောက်တဲ့အတွက်
အသန့်ရှင်နေတာ ဘဝတန်ဖို့မဲ့ပါတယ်။ ဘဝကို ဒီလိုရှုပြင်စိတဲ့အတွက်
ကြောင့် ဂျွန်တော်ဟာ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ တွေ့ပြင်နေရတဲ့ ပပါည့်ခံ
မှာ၊ အားနည်းမှာ၊ ချို့ယွင်းမှာ၊ မသန့်စွမ်းမှုများကို ကိုယ်တတ်စွမ်းနိုင်သူမျှ၊
တစ်ယောက်စာအင်အားလေးနဲ့ ဖြည့်စွက်ပုံးပိုးကူညီလှုဒါန်းခဲ့ပါတယ်။ အခု
တော့ အလင်းရောင်မေတ္တာ ပရဲဟိတာအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခြုံပြီးဖြစ်တဲ့အတွက်
ဂျွန်တော်ကို ခွဲန်အားအသစ်တွေ တိုးပွားဖြစ်ထွန်းစေခဲ့ပါတယ်။ “တစ်
ဦးဆောင်သော်မရ တစ်သောင်းဆောင်သော်ရဲ့” ဆိုသောစကားကဲ့သို့
အများနှင့်ပုံပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းက အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာအတွက်
ပိုပြီးအကျိုးများအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မယ်လိုလည်း ဂျွန်တော်တို့အဖွဲ့
က ယုံကြည်ပါတယ်။ ယုံကြည်ချက်အတိုင်း လူအများကောင်းစားရေး၊
အတွက် ဂျွန်တော်တို့အဖွဲ့က ကိုယ်စွမ်းဥျှက်စွမ်းရှိသူမျှ ကြိုးစားဆောင်
ရွက်သွားဖို့လည်း အစိုးကွာ့ပြုပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့အလင်းရောင်မေတ္တာ ပရဟိတအဖွဲ့အတွက်

မတည်လျှော့ဒိန်းမှုအဖြစ် အရှင်ဝေန (မေတ္တာရှင်-ချွဲပြည်သာ) ဆရာတော်က ဂွိန်းဘဝမှ ဆောင်စရာနှင့် ရှောင်စရာများ အိတ်ဆောင်စာအုပ်စုစည်းမှုတာမူကို လျှော့ဒိန်းပေးခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော်လျှော့ဒိန်းပေးခဲ့သော အထက်ပါတာမူကို ကြည်ဖော်ဝင်းစာပေက စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ပါပြီ။

ဤစာအုပ်မှုရရှိသော အကျိုးအမြတ်များကို ဆရာတော်အမိန့်ရှိသည့်အတိုင်း အမှန်တကယ်ဆင်းရွှေ့ချိုးပါးသော စာရေးဆရာနှင့် ပန်းဆိုဆရာ မိသားစုတို့၏ ကျိုးဟာရေးနှင့် ပညာရေးကိစ္စ လိုအပ်ချက်များမှာ တတ်နိုင်သမျှ ကူညီပံ့ပိုးလျှော့ဒိန်းသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။

နောက်နောက်မှာလည်း အလင်းရောင်မေတ္တာ ပရဟိတရန်ပုံငွေအတွက် စာဖတ်သူများအား ဗဟိသုတိုးပွားစေမည့် ဥက္ကာဇာလင်း ပွင့်လင်းစေမည့် စာအုပ်စာတမ်းများ ဆက်လက်ထုတ်ဝေနိုင်အောင် ဂွိန်တော်တို့အဖွဲ့က ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေပါကြောင်း သတင်းကောင်းပါးအပ်ပါသည်။

**“အဆင်းရောင်ပေတ္တာ
လျှော့ဒိန်း
ကြော်တည်သူ့ရွှေ့ပိုင်းအောင်”**

ခင်မောင်ဉာဏ် (ကိုဉာဏ်)
အလင်းရောင်မေတ္တာပရဟိတအဖွဲ့

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ကျွန်ုပ်ဘဝမှ ဆောင်စရာနှင့် ရောင်စရာများ	၁
၂။	ကိုးဆယ့်နှစ်ကဗ္ဗာ ထိခဲ့ရသူများအကြောင်း	၂၅
၃။	စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော စာတစ်စောင်နှင့် အခက်ဆုံးမေးခွန်း သုံးခု - ထင်သလိုမတွေးမပါနဲ့	၂၉
	- ကုသိလ်ခြာက်မျိုးနှင့်လူ	၃၅
	- ဒါနကုသိလ်ဖြင့် အပါယ်လွှတ်လမ်း	၄၁
	- သီလကုသိလ်ဖြင့် အပါယ်လွှတ်လမ်း	၄၃
	- သမထကုသိလ်ဖြင့် အပါယ်လွှတ်လမ်း	၄၅
	- ဂိပသုနာကုသိလ်ဖြင့်အပါယ်လွှတ်လမ်း	၄၇
	- မဂ်လေးပါးက ဝန့်ဆင်းရာကနေထိတ်ဆောင်ပုံ	၁၀၂
	- ပယ်ရမည့်အရာနှင့် သိရမည့်တရား	၁၀၆
	- မဂ်ကုသိလ်က ဝန့်သုံးပါးသီ္မာကျအောင်ဆောင်ပုံ	၁၀၈
	- ဘုရားရှင်ပေးတဲ့ တရားကျင့်နည်း	၁၁၁
	- လူတစ်ယောက်နှင့် လူတစ်ခြမ်း	၁၁၈
	- မဂ်တားဖိုလ်တားအန္တရာယ်ငါးပါး	၁၂၀
	- သောတာပန်၏ဂုဏ်အကိုယ်	၁၂၄
	- သူဗ္ဗည်းတွေ့တော်ရဲ့အစွမ်းသုံးပါး	၁၂၂
	- အရိုးရှင်းဆုံး သာဝက	၁၃၄

၄။	တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာနှင့် သစ္စာလေးပါတာရားတော်	၁၄၃
၅။	အသေမြတ်ချင် သေနည်းသင်	၁၉၅
	- ပုထိဇ္ဇာတွေ ရောက်နိုင်တဲ့ဘု	၁၉၅
	- လူသောမြှုပ်ဖူးတဲ့နေရာ	၂၀၀
	- လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ရင်းလည်းသေတာပဲ	၂၀၂
	- ပြီးစွာဖြစ်ရသောရဟန်းမယ်တော်	၂၀၆
	- ပေါက်ခေါင်းဖြို့နယ်က သူရဲ့နှင့်	၂၀၈
	- ပဋိသန္ဓာနေရခြင်း ဆင်းရဲလေးမျိုး	၂၁၁
	- ပဋိပတ်အန္တရာယ်စကားတစ်ခွန်း	၂၁၆
	- သေမှာကြောက်ရှုံးနှင့်သောဆရာတော်ကြီး	၂၁၈
	- သေတာ မငိုသော မိသားစု	၂၂၄
	- သူလျှို့နဲ့တဲ့ အကုသိုလ်	၂၂၀
	- နတ်ဘဝအကြိမ်သုံးသောင်း	၂၂၃
	- ဂုဏ်တော်တစ်ပါးစီ၏ ပွားရေကျိုးများ	၂၂၆
	- စစ်မှုထမ်းဟောင်းနတ်သားကြီး	၂၂၈
၆။	မိရိုးဖလာ့ပုဒ္ဓဘာသာဝင်နှင့် တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာဝင်တာရားတော်	၂၄၁
၇။	အစာစားရင်း မဂ်ဖိုလ်ရအောင်ကျွဲ့ဆောင်ခြင်း	၂၄၄
၈။	စုန်လမ်းနှင့် ဆန်လမ်း	၂၅၉
၉။	ကျောင်းအမနတ်သမီးအလုကြီး	၂၆၉

ကျွန်ုပ်ဘဝမှ အောင်စရနှင့် ရောင်စရများ

မေတ္တာရင် (နွေပြည်သာ)

ကျွန်ုပ်၏ သုဒ္ဓရှင်းသောအကြောင်းများစွာများကြားမှ
ကောင်းသောအချက်လေးတစ်ချက်နှစ်ချက်ခန့်ကိုပါ
တင်ပြစရာတွေနဲ့ သောကြောင့်
အထက်ပါအတိုင်း
ခေါင်းစဉ်တင်လိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်ဘဝမှ ဆောင်စရာနှင့် ရှေ့င်စရာများ

၁

ကျွန်ုပ်ဘဝမှ ဆောင်စရာနှင့် ရှေ့င်စရာများ

တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋကဓရဘဏ္ဍာတံတိပိဋကဓရဘဏ္ဍာသော
အရှင်အဘဘတ်၊ တော်ကြောင်းနှင့် ကျွန်ုပ်၏ညွှန်ကြောင်းများကို
ရေးသားတင်ပြမည်ဖြစ်သောကြောင့် တော်သူနှင့် လျှော်သူဟု ခေါင်စဉ်
တပ်လျှင် ဖို၍အဆင်ပြုမည်ဖြစ်သည်။

သို့သော ကျွန်ုပ်၏ ညွှန်းသောအကြောင်းများစွာများကြေားမှ
ကောင်းသောအချက်လေးတစ်ချက်နှစ်ချက်ခန့်ကိုပါ တင်ပြစရာတွေနဲ့
သောကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း ခေါင်စဉ်တပ်လိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။
အရှင်အဘဘတ်၊ ထူးခြားချက်နှစ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်သတိထားမိသည်။

ယင်းနှစ်ချက်မှာ - စာချေတာဝန်၊ တိုက်အုပ်နာယကတာဝန်
များကိုထမ်းဆောင်ရင်း တိပိဋကဓရဲ့ထူးကြီးကို ဆွတ်ချုံနိုင်ခြင်း၊ စာမေး
ပွဲဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံတိပေါင်းလေးဆယ်ကျော်ရရှိခြင်းတို့ပိုပြုဖြစ်၏။ မြှုန်းမာ

အာရုံးအာရုံး

J

ပေါ်ပျောင် (ဖျော်ပြည်သာ)

ပြည်တွင် ထိမျှဘွဲ့တံဆိပ်ရရှိသူ ဆရာတော်မျိုး မပေါ်ဖူးသေးဟု
ထင်သည်။

တချို့သော စာမေးပွဲများဆိုလျှင် အရင်ကဖြေဆိုသူတစ်ပါးမှ
မရှိနေ့ဖူးပါ။ ယခုဖြေဆိုသူရရှိသောအခါတွင်လည်း ဆရာတော်တစ်ပါးတည်း
သာဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရကြောင်း မှတ်သားကြည်ညိုရဖူး၏။ ဖြေဆိုသူ
တစ်ပါးတည်းသာဖြစ်၍ အောင်မြင်သူမှာလည်း တစ်ပါးတည်းသာဖြစ်
ကြောင်း ပြောဖွယ်မလိုတော့ပေါ်။

ဆရာတော်ကား ဘွဲ့တံဆိပ်အများဆုံးရသောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်
ထူးတစ်ပါးသာဖြစ်သကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်ကား ဘွဲ့တံဆိပ်တစ်ခုမှမရသော
ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဟု စွတ်သတ်မှတ်လေသော်ရလေမည်လားမသိ။
ကမ္မာဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲတွင် အကောင်းဆုံးဘောလုံးသမားကို ရွှေး
သကဲ့သို့ အညွှေ့ဆုံး ဘောလုံးသမားကိုလည်း ရွှေးကြ၏။

မှတ်မိနေသည်မှာ တစ်ပွဲတည်းခုနစ်ရိုးအသွင်းခဲ့သော
မြောက်ကိုရှိပါးယာရိုးသမားကို အညွှေ့ဆုံးဘောလုံးသမားအဖြစ် ရွှေးချယ်
ခဲ့ကြ ခြင်ပောင်ဖြစ်၏။ ရဟန်းလောကတွင် ပညာရေရှင့် ပတ်သက်၍
အညွှေ့ဆုံးဆိုသူကို ရွှေးချယ်လျှင် ကျွန်ုပ်ကိုသာ ရွှေးရလိမ့်မည်ဟု
ထင်သည်။

ပို၍ အုံသာစရာကောင်သည်ကား ကျွန်ုပ်သည် လူအထင်ကြီး
စရာဘွဲ့တံဆိပ်တစ်ခုမှ မရသော်လည်း လူအထင်သေးစရာဘွဲ့တံဆိပ်
သုံးခုတိတိ ရခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ထိုဘွဲ့များမှာ တစ်ကျွန်ုပ်ပြန်ဆရာတော်

ကျွန်ုပ်ဘတ္ထ အောင်ဓရနှင့် ရှေ့ဓရများ

၃

ခုန်ထောင်ပြန်ဆရာတော်၊ အနာကြီးရောဂါသည် ဆရာတော်ဘွဲ့တိုပင်
ဖြစ်၏။ တစ်ကျွန်ုပ်ပြန်ဆရာတော် ခေါ်ကြသည်မှာ ဉာဏ်တေးလျှန်ုင်ငံမှ
ပြန်လာခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဉာဏ်တေးလျှန်ုင်ငံမှာ အင်လန်၏လက်အောက်ခံနိုင်ငံဖြစ်
သည်။ အင်လန်၏တိုင်းတောက်ပုံကူးပြောကြောင့်လည်း ယခုလို ဝိုင်းတောက်
ကြီးများလာခြင်းဖြစ်သည်။ ယခင်က အင်လန်မှ တစ်ကျွန်ုပ်ကျသေသူ
များကို ဉာဏ်တေးလျှော့ ပိုလေ့ရှိသည်။ တစ်ကျွန်ုပ်ကျသေသူများ စုပေါင်း
မီရာမှ ဉာဏ်တေးလျှန်ုင်ငံ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းဟု မှတ်သားရ၏။

ထိုကြောင့် ဉာဏ်တေးလျှန်ုင်ငံမှပြန်လာသူ ကျွန်ုပ်ကို တစ်ကျွန်ုပ်
ပြန်ဟုခေါ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် သူတစ်ပါး မလှူချင်သော
နေရာတွင် လှူလေ့ရှိသလို သူတစ်ပါးမဟောချင်သောနေရာတွင် တရား
ဟောပေးလေ့ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်အစာကျွေးပြီးတရားဟောပေးခဲ့သော
အကျဉ်းထောင်များမှာ -

- (၁) ကော့သောင်းအကျဉ်းထောင်
- (၂) ဖြိတ်အကျဉ်းထောင်
- (၃) မဗုဒ္ဓလင်အကျဉ်းထောင်
- (၄) ဖော်လဖြိုင်အကျဉ်းထောင်
- (၅) ပေါင်းတည်အကျဉ်းထောင်
- (၆) ဟသံဃာတအကျဉ်းထောင်
- (၇) မန္တလေးအကျဉ်းထောင်တို့ဖြစ်သည်။

ထိခုနစ်ထောင်ထဲတွင် မန္တလေးအကျဉ်းထောင်မှာ အကျဉ်းသား၌ရေအများဆုံးဖြစ်သည်။ အကျဉ်းသားပေါင်းလီးထောင်ကျော်ရှိသည်။ နေ့လည်စာ ထမင်းတစ်နှစ်အတွက် ၂၅၁၇နှင့်ကျော်ကုန်ကျခဲ့သည်။ ထိသို့ ထောင်ခုနစ်ထောင်မှ တရားဟောပြီး ပြန်ကြလာခဲ့သောကြောင့် ခုနစ်ထောင်ဆရာတော်ဟု ခေါ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

အနာကြီးရောဂါသည် ဆရာတော်ဟု ခေါ်ကြခြင်းမှာ အနာကြီးရောဂါသည်ရွာများကို ရှာဖွေဖော်ထဲတိပြီး ကူညီထောက်ပံ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျိုဝင်ကူညီထောက်ပံ့ထားသော အနာကြီးရောဂါသည်ရွာများမှာ -

- (၁) မန္တလေးတိုင်း၊ မတ္တရာမြို့နယ်၊ နှဲသာမြိုင်ရွာ အိမ်ခြေ လီးရာကျော်
- (၂) ရန်ကုန်တိုင်း၊ လူည်းကူးမြို့နယ်၊ မရမ်းချောင်းရွာ အိမ်ခြေ နှစ်ရုံးလီးဆယ်ကျော်
- (၃) စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ ရွှေမင်းဝန်ရပ်၊ မြေရတနာရွာ အိမ်ခြေ တစ်ရုံးလီးဆယ်ကျော်
- (၄) ဖော်လမြိုင်မြို့၊ တောင်ဗိုင်းရပ်၊ ခရစ်ယာန်အနာကြီးရောဂါကု ဆေးရုံအနီးမှ ရပ်ကွက် အိမ်ခြေတစ်ရာကျော်ခန့်
- (၅) ဖော်လမြိုင်မြို့နယ်၊ ခြောက်ရိုင်သွေးသောက်ရွာ၊ အိမ်ခြေ နှစ်ဆယ်ကျော်
- (၆) မန္တလေးတိုင်း၊ ပျော်ဘွယ်မြို့နယ်၊ အောင်မြေသာရွာ အိမ်ခြေ သုံးဆယ့်လီး

ကျွန်ုပ်ဘဝ္မာ ဆောင်ဓရနှင့် ရှေ့ဌာနား

၅

- (၇) မကျွေးတိုင်း၊ ပခုက္လာမြို့နယ်၊ ခန်းခါးအိမ်တန်းရွာ၊ အိမ်ခြေ
နှစ်ဆယ့်ကိုးတို့ဖြစ်သည်။

မရပ်းချောင်းရွာအတွက် ငွေပဒေသာပင် နှစ်ရွာလေးသိန်းခန့်
ရရှိဖြစ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ဒကာ၊ ဒကာမများမှ တစ်ရွာလေးသိန်း
ဒေါက်တာနိုင်ထွန်းအောင်၊ ဒေါက်တာဝေဝေရင် မိသားစုမှ ကျပ်သိန်း
တစ်ရာမတည်၍ စိက်ထူထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာနိုင်ထွန်းအောင်
မိသားစုသည် ရောဂါသည်မိသားစုများနေနိုင်ရန် ရှစ်သိန်းခန့်တည်သော
တန်ဖိုးနည်း အိမ်အလုံးပါးဆယ်ခုံ ဆောက်လုပ်လျှော့ခိုက်ရှိသည်။

ထိုသို့ လူဖြစ်သည်မှာ ကျွန်ုပ်ရေးသားသော ပေါ်တွေ့ဖြင့်
စီးပွားရာခြင်း စာအုပ်ကို ဖတ်ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်ထဲ
တွင် ရောဂါသည်များသည် နေစရာ၊ စားစရာ၊ အခက်အခဲကြောင့်
သာသာမြားထဲသို့ ပြောင်းကြရပုံ ရေးထား၏။ ထိုအပြင် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်
ထောက်ပုံလျှော့ခိုက်ပုံလည်း ပါ၏။

ဒေါက်တာနိုင်ထွန်းအောင်မိသားစုက စာဖတ်နည်းသုံးနည်း
တွင် စာရေးဆရာနှင့် ရင်ဘောင်တန်း၏ ဖတ်နိုင်သူများပေါင်ဖြစ်၏။
စာဖတ်နည်းသည် စာရေးဆရာနောက်ကလိုက်၍ ဖတ်သောနည်း
စာရေးဆရာနှင့် ရင်ဘောင်တန်းဖတ်သောနည်း၊ စာရေးဆရာကို
ကျော်ဖတ်သောနည်းဟု သုံးနည်းရှိသည်။ စာရေးဆရာရေးသလောက်
သာ သိသော စာဖတ်နည်းကို စာရေးဆရာနောက်ကလိုက်၍ဖတ်သော
နည်းဟုခေါ်၏။

ထိဖတ်နည်းသည် စာရေးဆရာတ် ရေးရခြင်း ရည်ရွယ်ချက်နှင့် စေတနာကို မသိချေ။ ထိုကြောင့်လည်း အချို့သောလူများက ကျွန်ုပ်စာအုပ်ကိုဖတ်ပြီး ကိုယ့်ဂုဏ်ကိုဖော်မသူတော်ဟု ဝေဖန်ကြတ်။ ကျွန်ုပ်လူ၏သော ပရဟိတဒါနအကြောင်းများကို ထည့်ရေးသောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ဝေဖန်ကြခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသူများသည် စာရေးဆရာနှင့် ရင်ဘောင်တန်း၏ မဖတ်နိုင်သောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ဝေဖန်ကြခြင်းဖြစ်၏။

စာရေးဆရာနှင့် ရင်ဘောင်တန်းဖတ်ခြင်းဟူသည် စာရေးဆရာတ် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် စေတနာကိုသိအောင်ဖတ်နိုင်ကြခြင်းဖြစ်၏။ အထင်ကြီးစေချင်သော ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ရေးသည်ဆိုလျင်ကား ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချရမည်သာဖြစ်၏။ သူလူ၏သလို လူ၏စေချင်၏ ရေးခြင်းဆိုလျင်ကား အပြစ်တင်ဖွယ်မရှိချေ။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပင်လျှင် သူပြုခဲ့သော ဒါနပါရပါ အကြောင်းကို အကျယ်ဟောခဲ့သည်သာဖြစ်၏။ ငါဘုရား ဝေသန္တရာ မင်းဖြစ်စဉ်အခါန်က တိုင်းပြည်ကန်ငါးထဲတဲ့ခံပြီး ဆင်ဖြူတော်ကြီးကို လူ၏ခဲ့၏။ ယုတ်ညွှေ့သော စုစုပေါင်းများအား သားတော်နှင့် သမီးတော်ကို ကျွန်ုပ်အဖြစ် အသုံးပြုရန်လှဲခဲ့၏။ ဇုံးတော် ပန္တိဒေဝိကိုလည်း အလျှော့သောယောကျားအားလုံးခဲ့၏။

ဤကဲ့သို့ ဟောကြားသည့်အတွက် ဘုရားရှင်အား ကိုယ့်ဂုဏ်ကိုယ်ဖော်မသူတော်ဟု ဝေဖန်လျှင် ဝေဖန်သူသာ အပိမိငဲ့သို့ ကျို့ရှု၏။ သူကဲ့သို့ ဒါနပါရပါကို ဖြည့်ဆည်းစေချင်သော ရည်ရွယ်ချက်နှင့်

ကျွန်ုပ်ဘာမှ ဆောင်စရာနှင့် ရှေ့င်စရာများ

q

ကျွန်ုပ်၏ စာများတရားများတွင် ပရဟိတဒါနများအကြောင်း
ထုတ်ဖော်ရေးသား ဟောကြားခြင်းသည် ကျွန်ုပ်ကဲသို့ လိုအပ်သော
နေရာတွင် လူမှာခေါ်သည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် စေတနာကြောင့်ပင်
ဖြစ်ပါ၏။ နောက်ဆုံးအချက်ဖြစ်သည့် စာရေးဆရာကို ကျော်ဖတ်ခြင်း
ဟူသည်ကား မည်သည့်အကြောင်းအရာကိုဖတ်ဖတ် အနတ္ထပါက်
အောင် သစ္စာလေးပါးဆိုက်အောင် ဖတ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဒေါက်တာ
နိုင်ထွန်းအောင်နှင့် ဒေါက်တာဝေဝရင်တို့ကား စာရေးဆရာနှင့်
ရင်ဘောင်တန်းဖတ်သူများပင်ဖြစ်ပါ၏။ နှုန်းသာမြှုပ်မှ ဝေဒနာရှင်များ
အတွက် အိမ်တော်ရာဘုရား တရားပွဲမှုရရှိငွေ ကျပ်သိန်းလေးဆယ်ခန့်
ကို ပတည်၍ မောင်ကိန်းရွှေဆိုင်မီသားစုနှင့် ဝန်ထမ်းများ လျှော့ဒိန်းငွေ
ကျပ်တစ်ဆယ့်သုံးသိန်း စုစုပေါင်းတို့ကို ပေးသုံးထားလိုက်၏။ တစ်လလျှင် အတိုး
တစ်သိန်းသုံးသောင်းသိန်းရှု၏။ သို့သော် အစားအသောက်အတွက်
ဒုက္ခရောက်နေသော သက်ကြီးရွယ်အိုဝေဒနာရှင် နှစ်ဆယ့်နှစ်ဦးအတွက်
တစ်လလျှင် သုံးသိန်းရှု၏သောင်းသိန်း ထောက်ပုံနေရာ၏။ လိုအပ်သော
ငွေကို ကျွန်ုပ်၏ဓမ္မပုံစံငွေမှ သုံးရှု၏။ မြေပြတ်နာရွှေ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး
အတွက် ကျွန်ုပ်နှင့် ဒကာ၊ ဒကာမများမှ ကျပ်သိန်းတစ်ရာ၊ ဆစ်ဒီ
မြို့မှ ဒေါက်တာခင်လေးမြင့်က ကျပ်သိန်းတစ်ရာ စုစုပေါင်း ကျပ်သိန်း
နှစ်ရာဖြင့် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး စတင်နိုင်တော့မည်ဖြစ်၏။ ဤကား

ကျွန်ုပ်ရရှိသော ဘွဲ့တံဆိပ်များ၏အမည်ကို အကျယ်ရင်းလင်းပြချက်
ပေတည်။ ယခု ကျွန်ုပ်ဘဝထဲမှ ရှေ့ပြုကြိုးစရာအချက်တစ်ချက်ကို
တင်ပြတော့မည်ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်သည် ပထမကြီးတန်းကို နှစ်ခါတိတိကျြပြီးမှ အောင်မြင်
ခဲ့၏။ အဘယ့်ကြောင့်နှစ်ကြိုးတိုင် ကျော့ရသနည်။ အောင်မှတ်ရလျှင်
တော်ပြီဟူသောစိတ်ဖြင့် ဝတ်ကျေတန်းကျေ စာကျက်ခဲ့သောကြောင့်
ပါတည်း။ စာသင်သားများအတွက် ဘဝနှင့်ရင်းရသော အတွေးအမြင်
တစ်ခုကို တင်ပြပါအောင်။

စာမေးပွဲကျသူမှန်သမျှသည် အောင်မှတ်ရလျှင်တော်ပြီ
ဟူသော စိတ်ဖြင့် ဝတ်ကျေတန်းကျေ ကြိုစားခဲ့သူများချည်း
သာဖြစ်သည်။ နံပါတ်တစ်ရစေရမည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်
ကြိုးစားသူမှန်သမျှ သေချာပေါက် အောင်စာရင်းထဲပါရ၏။
အောင်စာရင်းကြည့်စရာမလိုသောသူများဟု သတ်မှတ်နိုင်၏။

ကျွန်ုပ်သည် အငယ်တန်း။ အလတ်တန်းကို နှစ်ချင်းပေါက်
အောင်ပြီး အကြီးတန်းသို့ ရောက်ခဲ့၏။ အကြီးတန်းကို နှစ်ချင်းပေါက်
အောင်ရန်ဥက္ကာဏ်ရည်ဥက္ကာဏ်သွေးရှုပါလျက် နှစ်နှစ်ဆက်တိုက်ကျေခြင်းမှာ
စာမေးပွဲအပေါ်ထားသော ရည်ရွယ်ချက် မှားယဉ်သွားသောကြောင့်ပင်
ဖြစ်၏။ ရည်ရွယ်ချက်အမှားဟူသည် အောင်မှတ်ရလျှင်တော်ပြီဟူသော
သေးသိမ်သည့်စိတ်ထားပင်ဖြစ်၏။

အကြီးတန်းတွင် ခုနှစ်ဘာသာဖြေရှု၏။ ထိုခုနှစ်ဘာသာတွင်

ကျွန်ုပ်ဘဝ္မ ဆောင်စရာနှင့် ရှောင်စရာများ

၉

အဘိဓာန် အလက်ာ ဆန်း သုံးကျေပါးပေါင်း တစ်ဘာသာလည်းပါ၏။
ထိသုံးကျေပါးလုံး ကျက်စာများချုပ်းသာဖြစ်၏။ အဘိဓာန်မှ အမှတ်
လေးဆယ်၊ အလက်ာမှ အမှတ်လေးဆယ်၊ ဆန်းမှ အမှတ်နှစ်ဆယ်
ဖြစ်၏။ ပိဋက္ခုအားနည်းသော ရေသာနိဂုံးသော ကျွန်ုပ်သည် အဘိဓာန်
ကို မကျက်ဘဲထားလိုက်၏။

အလက်ာမှ အမှတ်လေးဆယ်၊ ဆန်းမှ အမှတ်နှစ်ဆယ်လုံး
ရအောင် ဖြေနိုင်လျှင် အောင်ပြီဟု အပိုင်တွက်ထား၏။ ထိနှစ်ကျေပါး
ကိုကား ပိုင်အောင်ကြီးစားကျက်ထား၏။ အမှတ်ပြောက်ဆယ်ဖိုးဖြေ
နိုင်လျှင် လေးဆယ်ဖိုး အဘိဓာန်ကို မကျက်ဘဲထားလိုက်၏။

တကယ်ဖြေရသောအခါ အမှတ်ပြောက်ဆယ်ထဲမှ အမှတ်
လေးဆယ်ရအောင်မဖြေနိုင်ခဲ့ပါ။ ထိုကြောင့် အကြီးတန်းတစ်နှစ်ကျခဲ့
ရသည်။ သင်ခန်းစာယူတတ်သူအတွက် အမှားကို ကြောက်စရာမလို
ပေ။ အမှားသည် အမှန်ကို မွေးဖွားပေးတတ်သော မိခင်နှင့်တူ၏။

စိတ်ဓာတ်ပျော်ညွှန်းသောသူများသည် အမှားကိုအောက်
သို့ဆင်းသော လောက်းထားထိအဖြစ် အသုံးချကြ၏။ စိတ်ဓာတ်
နိုင်မာသောသူများသည် အမှားကို အထက်သို့တက်သော လော
က်းထားထိအဖြစ် အသုံးချကြသည်။

ကျွန်ုပ်သည် နောက်နှစ်တွင် အားနည်းသော အဘိဓာန်ကို
ကြီးစားကျက်မှတ်ရာ အကုန်နှစ်ပါးရသွား၏။ ကျွန်ုပ်ဘဝ္မ ရှောင်စရာ
များကို ဖော်ပြရင်းမှ ဆောင်စရာတစ်ကွက်လည်း သတိရလာသဖြင့်

ဖော်ပြပေလိုအဲ။ လွန်ခဲ့သော ဘဇ္ဇာ ဝန်ကျင်က တောင်သာမြို့တွင် အကြီးတန်းအောင်မြင်သူ အလွန်ရှားပါး၏၊ ကျွန်ုပ်ဖြေဆိုသောနှစ်တွင် အကြီးတန်းဖြေဆိုသူ သုံးပါးသာရှိ၏၊ ထိသုံးပါးတွင် ရဟန်းတစ်ပါး ကိုရင်နှစ်ပါးဖြစ်၏၊ ကိုရင်နှစ်ပါးမှာ ကျွန်ုပ်နှင့် သီလာစာရတ္ထုဖြစ်၏၊ သီလာစာရသည် တောင်သာမြို့နယ် ဆယ်ကုန်းရွာမှဖြစ်သည်။ သူသည် နှစ်းပါးသော စာသင်သားတစ်ပါးဖြစ်သည်။

ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်က တတ်နိုင်သမျှ ထောက်ပံ့လေ့ရှိ၏၊ ကျွန်ုပ်ယခုလို ထောက်ပံ့နိုင်ခြင်းမှာ ပေါ်များခြင်းကြောင့်ကားမဟုတ်။ မိမိအတွက် မလိုအပ်တာကို မသုံးခြင်း နှစ်ဦးသူများကို ကူညီထောက်ပံ့လိုခြင်းဟူသော အချက်နှစ်ချက်ကြောင့် ထောက်ပံ့နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်၏ဝိဘုရားသည်လည်း ပန်းရုံး ကုန်စိမ်းရောင်း စသော လက်လုပ်လက်စားများသာဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်ကို ကောင်းကောင်း ထောက်ပံ့နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့။ မြို့နယ်ကြာကန် စိနည်းစာမေးပွဲအောင်ဆုံး အဖြစ်ရသော ဝတ္ထုငွေ့ဝါဆယ်ခုနှင့် သံယာကုန်ဆွမ်းစားပင့်သည့်အခါ ရတတ်သော နဝါဒမွေးများကို စုထားသည့်အတွက် လိုအပ်သော စာသင်သားများကို ထောက်ပံ့နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်က တောင်သာမြို့တွင် ကိုရင်များ အကြီးတန်း အောင်ပါက ချမ်းသာသော ရဟန်းဒကာများ အပြိုင်အဆိုင်ပေါ်တတ်သည်။ သုံးပါးဖြေရာတွင် ကိုရင်သီလာစာရ တစ်ပါးတည်းသာအောင်သဖြင့် ကျွန်ုပ်မှာ ဝစ်းသာလိုက်သည်ဖြစ်ခြင်း ကိုယ်စာမေးပွဲကျတာ

ကိုပင် ဝစ်နည်းရဖို့ မေ့သွားခဲ့ရသည်အထိပင်။

နှစ်းပါးသော ကိုရင်တစ်ပါ။ ချမ်းသာသောဒကာနှင့်တွေ့ရသည်အတွက် အဆင်ပြေတော့မည်မဟုတ်ပါလား။ တကယ်လည်း ချမ်းသာသော မိသားစုတစ်စုက ကိုရင်သီလာစာရကို ရဟန်းခံပေးကြပါသည်။ ဗူးသားနှင့် မစွဲရှိယ (မနာလိုခြင်းနှင့် ဝန်တိုခြင်း) သည် အနုသယအနေနှင့် ရှိနေသောကြောင့် ပုထိဇားအများစုသည် ကိုယ့်ထက် သာသွားလျှင် မနာလိုဖြစ်သည်ကများ၏။

သို့ပါလျက် ပုထိဇားများသာဖြစ်သော ကျွန်ုပ်သည် မိမိထက် သာသွားသော ကိုရင်သီလာစာရအပေါ် အဘယ်ကြောင့်မနာလိုစိတ် မဖြစ်ရလေသနည်း။ ဗူးသားမစွဲရှိယ မဖြစ်သူသုံးဦးရှိ၏။ ယင်းတို့ကား-

(c) သောတာပန် တည်ပြီးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်

(j) ပင်ကိုယ်က သူတော်ကောင်းစာတိုးရှိသော သဘောဖြူ

အူစင်းပုဂ္ဂိုလ်

(r) ဗူးသားမစွဲရှိယ၏ ဆိုးကျိုးများကို သီထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်သည် နှစ်နှင့် သုံးတစ်ခုခုကြောင့် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

မွေးမည်းမွေးလျှင် ကြက်တွေ၊ ဘဲတွေပဲမွေးပါ။ မနာလိုစိတ်နဲ့ ဝန်တိုးစိတ်ကိုမမွေးပါနဲ့။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်အကုသိုလ်ဖြစ်တာခြင်း၊ အပယ် ကျေတာခြင်းတူသော်လည်း ကြက်တွေ၊ ဘဲတွေမွေးတာကကြက်ဥာ

ဘဲဥစားပြီးမှအပါယ်ကျတာ။ မနာလိုပါတ်နဲ့ ဝန်တိုပါတ်ကိုမွေးတာ
ကျတော့ ဘာမှမစားရဘဲ အပါယ်ကိုကျတာကြောင့်ပါ။

ဟူသော ဝန်သိမြို့၊ ခန္ဓါးဆရာတော်ဘရားကြီး ဘဒ္ဒနသုဒဏ်၏
ဘုဝါဒကို နာယူမှတ်သားဖူးသူမှန်သမျှ လူသာမစွဲရိယ ဖြစ်ပေါ်မည်
မဟုတ်ပေါ့၊ ကိုယ့်ထက်သာသူကို တွေ့လိုက်ရလျှင် ဝစ်းမြောက်ပါက
မှန်တာကုသိုလ်ဖြစ်မည်။ မနာလိုလိုက်ပါက လူသားအကုသိုလ်ဖြစ်မည်။

နေရင်းထိုင်ရင်း ကုသိုလ်ယူသင့်သည်နေရာမှာ ကုသိုလ်
မယူဘဲ အကုသိုလ်ကိုယူခြင်းသည် စိတ်ထားအလွန်သေးနှင့်ရာ ရောက်
ပေသည်။ ပြဟ္မာနတာရားလေးတွင် ကရဏာလည်းပါ၏။ မှန်တာ
လည်းပါ၏။ ကိုယ့်အောက်နိမ့်ကျသူကို သနားလည်း ကုသိုလ် ဖြစ်၏။
ကိုယ့်ထက်မြင့် သူအပေါ်ဝစ်းသာလည်း ကုသိုလ်ဖြစ်၏။

ကုသိုလ်ဖြစ်တာခြင်းတူသော်လည်း မြန်မာအများစုသည်
ကရဏာကုသိုလ်ကိုသာ ယဉ်တတ်ကြပြီး မှန်တာကုသိုလ်ကို မယူတတ်
ကြပေါ့၊ သေချာတွေ့ကြည့်လျှင် ကရဏာကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့အတွက် ဖိမိ
အိတ်ထဲက စိုက်ထုတ်ရသော်လည်း မှန်တာကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့အတွက်
ကား တစ်ပြားတစ်ချင်မှ မကုန်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။

သို့သော မြန်မာအများစုသည် စိုက်ဆံကုန်သော ကရဏာ
ကုသိုလ်သာဖြစ်လျှော်၏။ စိုက်ဆံမကုန်သော မှန်တာကုသိုလ်ကား မဖြစ်
လိုကြပေါ့၊ မှန်တာကုသိုလ်အဖြစ်နည်းသောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသည်
သယံဇာတပစွဲည်းပေါ်များကြွယ်ဝပါလျက် နိုင်ငံရေး စီးပွားရေး လူမှု

ရေး ဘာသာရေးတို့တွင် အောက်ဆုံးအဆင့်သို့ ရောက်နေရခြင်း
ဖြစ်သည်။

လူသာသည် ပညာမဲ့တို့၏ကူသာနှင့် ပညာတတ်တို့၏
ကူသာဟန်မျိုးရှိ၏။ ပညာမဲ့တို့၏ကူသာသည် ပေါ်လွင်ထင်ရှား၏။
ပညာတတ်တို့၏ ကူသာကား သိမ်မွေ့နှုံးညွှန်၏။ မပေါ်လွင်မထင်ရှား
ပေး။ ပညာတတ်တို့သည် ဒီမိထက်သာသွားသူအပေါ် မနာလိုဖြစ်သည့်
အခါ ထိုသူ၏များကွက်လေးများကို မဂ္ဂဇားစာမျက်နှာတွင် ထောက်ပြ
တတ်၏။

စေတနာမှန်ဖြင့်ဆုံးလျှင် ထိုစာရေးဆရာထံ စာရေးပြီး
အားနည်းချက်၊ ချို့ယွင်းချက်လေးကို သတိပေးရမည်ဖြစ်သည်။ မဂ္ဂဇား
စာမျက်နှာတွင် ဖွလိုက်ပြဆုံးသည်နှင့် ငါကသာတတ်သည်။ ထိုစာရေး
ဆရာသည် ဘာမျှမတတ်၊ ပညာမတတ်သော ထိုစာရေးဆရာကို
မကိုးကွယ်ကြနဲ့ ငါကိုသာ ကိုးကွယ်ကြဟုသော မာနာ၊ လောဘ၊
ကူသာ၊ မစွဲရှိယသဘောများသည် အလိုလိုပါသွားပြီဖြစ်သည်။

လွှန်ခဲ့သော ခုနှစ်နှစ်ခန့်က ရန်ကုန်တွင် ဓမ္မပိမာန်စာပေပြုင်ပဲ
တစ်ခုကျင်းပေ၏။ ထိုအချိန်က ကျွန်ုပ်များ နာမည်မရသေးသာဖြင့် လုံးချင်း
စာအုပ်ထုတ်ဝေရန် ခက်ခဲနေချိန်ပတ်ပြစ်သည်။ ပြုင်ပဲများ ပထမဆု
တစ်ဆုသာ ရွှေးချယ်မည်ဖြစ်သည်။ ရွှေးချယ်ခံရသော စာမျကိုလည်း
စာအုပ်ထုတ်ပေးမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့လို နာမည်မရသေး
သော ကလောင်ရှင်များအတွက် သွားရည်ကျစရာပင်ဖြစ်၏။

ထိအခိန်က မြစ်ကြီးနားဘွင်နေသော စာရေးဆရာ ပန်းဒကာ ကိုတင်မြင့်မှာ ထိသတင်းကိုမသိရှာပေ။ သူ၏အရည်အချင်းကို သိထားသောကျွန်ုပ်က ပြိုင်ပွဲဝင်ပုံစံစာရွက်များပိုယူပြီး မြစ်ကြီးနားသို့ ပိုပေးလိုက်သည်။ မဖြစ်မနေပြိုင်ပွဲဝင်ရန်လည်း တိုက်ဘွန်းလိုက်သည်။ ကျွန်ုပ်သည် သိလအစွမ်းအုံမခန်းအာမည်ရှိစာမူကို တင်သွင်းယဉ်ပြိုင်သည်။ ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်က ဓာတ်ဘာသာအရေး စမွှာသုန် အတွေးအမြင်များအာမည်ရှိ စာမူကို တင်သွင်းယဉ်ပြိုင်သည်။

လိုင်းချုပ်လိုက်သောအခါ ပန်းဒကာ ကိုတင်မြင့် စာမူရွှေချယ်ခံရသည်။ ကျွန်ုပ်၏စာမူ ရွှေချယ်မခံရ။ ထုံစံအတိုင်းဆိုလျှင် မနာလိုစီတ်ဖြစ်ပေါ်ရမည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်ကား ဝစ်းမြောက်သော မှန်တာစိတ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ မှန်တာဖြစ်ပေါ်ကြောင်း အထောက်အထား ပြပါဟု စောကတက်လာပါက ယခုလိုဖြေဆိုပါမည်။

ကျွန်ုပ်သည် ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်ထဲ ဝစ်းမြောက်သောစာနှင့် အတူ ငွေကျပ်နှစ်သောင်းကိုပါ ပေးပို့ရက်ပြုခဲ့သည်။ ကံသုံးပါးဘွင် မနောက်က ဦးဆောင်သည်။ ကာယက်၊ ဝစ်က်၊ မနောက် နိုင်းသည် အတိုင်းလုပ်ကြရ၊ ပြောကြရသည်။ ကျွန်ုပ်စီတ်ဘွင် မနာလိုစီတ်သာ ဖြစ်ပေါ်ပည်ဆိုပါက ပန်းဒကာကိုတင်မြင့်၏စာမူ ရွှေချယ်ခံရကြောင်းကြားရသောအခါ မသိချင်ယောင်ဆောင်နေမည်သာဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်စီတ်၌ဝစ်းမြောက်သော မှန်တာစိတ် ဖြစ်သောကြောင့် သာဝစ်းမြောက်ကြောင်းစာနှင့်အတူ ငွေနှစ်သောင်းကျပ်ကို ပေးပို့ရက်ပြု

ကျွန်ုပ်ဘဝှမှ ဆောင်စရာနှင့် ရှောင်စရာများ

၁၅

ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုရင်သီလာစာရ အကြီးတန်းအောင်စဉ်ကလည်း
ထိကဲသို့ပင် ဝစ်းမြောက်ကြောင်းစာကို ပေးပို့ခဲ့သည်။ ဤအချက်
နှစ်ချက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကျွန်ုပ် တကယ်ကြည်ညိုပါသည်။

ပညာတတ်ဖြစ်ဖို့ထက် သူတောင်ကောင်းဖြစ်ဖို့က ပို၍ခဲ့ယဉ်း
သည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆသည်။ ပညာတတ်မဖြစ်လို အပါယ်မကျု သူတော်
ကောင်းမဖြစ်လျှင်သာ အပါယ်ကျေသည်မဟုတ်ပါလော်၊ ရဟန်ဘဝတွင်
လူအများက ကြည်ညိုဖို့ခဲ့ယဉ်း၏။ လူအများက ကြည်ညိုရာတွင်လည်း
အမျိုးသမီးများထက်၊ အမျိုးသားများက ကြည်ညိုဖို့ ပို၍ခဲ့ယဉ်း၏။
အမျိုးသားများက ကြည်ညိုဖို့ထက် ရဟန်းအချင်းချင်းက ကြည်ညိုဖို့
ပို၍ခဲ့ယဉ်း၏။ ရဟန်းအချင်းချင်းက ကြည်ညိုဖို့ထက် မိမိကိုယ်ဖို့
ကြည်ညိုဖို့က ပို၍ခဲ့ယဉ်း၏။ တရားထူး တရားမြှတ်ဟန်သည် မိမိကိုယ်ဖို့
တကယ်ကြည်ညိုသူများသာ ရရှိနိုင်သည်။ ထိုကြောင့် တရားထူး
တရားမြှတ်ရဖို့ထက် မိမိကိုယ်ဖို့ တကယ်ကြည်ညိုဖို့ကြုံးစားသင့်၏။
ထိုအချက်များကိုကြည်၍ ဖော်ပြလတဲ့သော မွှေ့သာနတစ်ခု ကျွန်ုပ်၏
ဦးခေါင်းထဲတွင်ပေါ်လာ၏။ ထိုဒဿနကား-

သူတစ်ပါးကို မကြည်ညိုလျှင် ကုသိုလ်မရရုံဘဲရှိမည်။
ကိုယ့်ကိုယ်ကို မကြည်ညိုလျှင် အပါယ်ကျေတတ်သည်။
အကြောင်းမှာ သူတစ်ပါးကို လိမ်ညာ၍ရသော်လည်း
မိမိကိုယ်ဖို့ လိမ်ညာ၍ မရသောကြောင့်တည်း။
ဟန်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်ဘဝှမှ ရှောင်စရာဒုတိယမြောက်အချက်

တစ်ချက်ကို ဖော်ပြပေါ်အဲ။ ကျွန်ုပ်သည် ပထမကြီးတန်အောင်မြင် သည်ဟုထင်သဖြင့် တောင်သာဖြူမှ မန္တလေးဖြူ။ မစိုးရိုစိတိက်သစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့၏။ ထိုကျောင်းရောက်မှ အကြီးတန်ကျျှော်သိရ၏။ စိတ် မပျက်ဘဲ အားနည်းသော အဘိဓာန်ဂါထာများကို ကြိုးစားကျက်ပြီး ခုတိယအကြိုစိမြောက် ပထမကြီးတန်ကို ဝင်ရောက်ဖြေဆို၏။

ခုတိယအကြိုစိ ကျွန်ုပ်ပါလေ၏။ ကျသောဘာသာမှာ ကစွဲည်း သခ္ဗာဖြစ်သည်။ ကျရခြင်း၏အကြောင်းကို ဆန်းစစ်ကြည့်သောအခါ ရုပသိဒ္ဓကျမ်းကို ပေါက်ရောက်အောင် မသင်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ တောင်သာဖြူ။ ကျောင်းသစ် ကျောင်းစာသင်တိက်မှ ယခင်စာချေဆရာတော် ယခုပစာနနာယက ဆရာတော်ဖြစ်သော ဆရာတော် ဦးနန္ဒာဘာသာ၏ ဉာဏ်ထက်အောင် စာကြည့်နည်းပြုဝါဒကို အမှတ်ရရှိသည်။ ဆရာတော်က ယခုလို ထုပါဒေးခဲ့သည်။

“စာသင်သားတွေ ဉာဏ်ထက်ချင်လျှင် ရုပသိဒ္ဓာ ဋီကာ ကျော်၊ ကသီအဋ္ဌကထာ၊ မူရင်းကျမ်းစာတွေကို ဆရာဆီမှာ ပေါက်ပြောက်အောင်တက်ရမည်။ ပို့ချေပေးမည် ဆရာမရှိလျှင် ကိုယ် တိုင်နီသာယတို့က်တက်ရမည်။ နီသာယတို့က်ရင်း ကျမ်းရင်း အမိပ္ပာယ်တွေကိုကြည့်ပြီး ကိုယ်တိုင်ပုဇွာထုတ်ပြီး ဖြေဆို လေ့ကျင့်ရတယ်။ ဒါမှ ဉာဏ်ဟာ ပိုထက်လာတယ်။

အဲဒီလို မဟုတ်ဘဲ အချောင်စိတ်နဲ့ သူတစ်ပါး ဉာဏ်ထုတ်ပြီးသား အမေးအဖြေစာအုပ်တွေချည်းပဲကြည် နေရင် ပင်ကိုယ်ဉာဏ် မထွက်တော့ဘဲ ရှိပြီးသားဉာဏ်တောင် တုံးသွားတတ်တယ်”

ထိုညွှန်ပေါ်စကားကို မလိုက်နာမိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ခုတိယအကြိမ်မြောက် အကြီးတန်စာမေးပွဲကျခဲ့ပြန်သည်။ ကျွန်ုပ် သည် အချောင်ခိုကာ အမေးအဖြေစာအုပ်များကိုသာ ကြည်ခဲ့သည် မဟုတ် ပါလော့။ ပုဇ္ဈာထုတ်သွာက မူရင်းကျမ်းကိုကိုင်ပြီး ခက်ခဲသည့် ပုဇ္ဈာများကိုမေးသောအခါ အမေးအဖြေစာအုပ်ကိုသာ အားကိုးသော စာသင်သားတို့ မဖြေနိုင်တော့ပေါ့။

အမှားသည် ကြောက်စရာမဟုတ်၊ ထိုအမှားကို သင်ခန်းစာ မယူတတ်သူအတွက်သာ ကြောက်စရာ ဖြစ်သည်။ အမှားဟူသောမိခင်သည် အမှန်ဟူသော သားသမီးကိုမွေးစွားပေးတတ်သည် မဟုတ်ပါလော့။ အခက်အခဲသည်ကြောက်စရာမဟုတ်၊ အခက်အခဲကို လွန်မြောက်အောင် ကြိုစားချင်စိတ်မရှိမှုသည်သာ ကြောက်စရာဖြစ်သည်။ အခက်အခဲကြီးလေ၊ အောင် ပွဲကြီးလေဟူသော စကားကို မပေါ့အပ်ပေါ့။

ကျွန်ုပ်သည် နောက်နှစ်မှစ၍ ရုပ်သီးနှံ နှီကာကျော် ကခါအငြှ ကထာသို့ကို ကျွမ်းပေါက်အောင်တစ်ပါလိုက်သည်။ ပိုချသူမရှိသောအခါ ကိုယ်တိုင် နိသာယတိုက်ပြီး ပုဇ္ဈာထုတ်သည်။ ထိုနောက် ကိုယ်တိုင်

ဖြေကြည့်သည်။ ထိန်စ်တွင် တစ်နိုင်ငံလုံး နံပါတ်တစ်ခွဲရမည်ဟူသော စိတ်ဖြင့် ကြိုးစားသည်။ သတ်မှတ်ကျပ်စာများကို အားလုံးပိုင်နိုင်နေသူ အတွက် စာမေးပွဲဖြေရှင်းသည် ပျဉ်စရာတစ်ခုဖြစ်နေ၏။ ကြောက် စရာမဟုတ်တော့ပေ။

နံပါတ်တစ်ကိုမှန်းပြီး ကြိုးစားသူအတွက် နံပါတ်တစ်ရရန် သေချာပေါက် မပြောနိုင်သော်လည်း နိုင်ရန်ကား ရာနှင့်ပြည့် သေချာ၏။ ထိန်စ်က အကြီးတန်းစာမေးပွဲ ဖြေဆိုသောအခါ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကျော်ဖတ်ကြည့်စရာမလို တစ်မှတ်စာတစ်ဆယ်အထိ အစဉ်တိုင်းဖတ်ပြီး အစဉ်တိုင်းဖြေသွားနိုင်ခဲ့သည်။

အောက်သက်ကြအောင် စာဝါများလိုက်ခဲ့သောကြောင့် ပထမကြီးတန်းစာဝါအားလုံးကို စာသင်သားများ လက်ခံနိုင်သည်အထိ ပြန်လည်ပို့ချပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်ဘာသာစု ပို့ချပေးမှုကြောင့် ပထမ ကြီးတန်းအောင်သွားသော စာသင်သားများ ရှိခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်ဘာဝမှ တတိယမြောက် ရှောင်စရာအချက်ကို ဖော်ပြပါဒဲ့။

ဖော်ပြလတဲ့သော ဉာဏ်အသက်နှစ်ဆယ်ခုနှင့် သာ နာယူမှတ်သားခဲ့ရမည်ဆိုလျှင် ယခုအသက်လေးဆယ်ကျော် အချွေယ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋကဓရကောဝါဒ ဆရာတော် တစ်ပါးဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိုဉာဏ်အသက်လေးဆယ် အချွေယ်မှ နာယူမှတ်သားရသောကြောင့် ဝိဋကဓရသုံးပုံအောင် ဆရာ တော်တစ်ပါး မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ ထိုဉာဏ်အသက်လေးဆယ်

အမြန်ဖတ်ရှုပါလေလေ့—

မွန်မြတ်ကြီးကျယ်ခက်ခဲသော လုပ်ငန်းများကို သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်များ မဆောင်ရွက်နိုင်ကြဘဲ ပါရမီရှင်များသာ ဆောင်ရွက် နိုင်သည်။ ပါရမီရှင် ဟုတ်-မဟုတ်သိနိုင်ရန် ကြီးကျယ်ခက်ခဲ သောလုပ်ငန်းကြီးများကို ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း အားဖြင့် စမ်းသပ်ကြည့်သင့်ပါသည်။ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်မှုမရှိ ဘဲ လုပ်ငန်း၏ ကြီးကျယ်ခက်ခဲပုံကိုတွေးဆပြီး ကြောက်ရွှေ့ ဓာတ်နှစ်နေလျှင် ပါရမီရှင် ဟုတ်-မဟုတ်မသိနိုင်ပါ။ ဥပမာ- အာဒ်ကမ္မာက တိပိဋကဓရ မင်းကွန်းဆရာတော်ကြီးသည် တိပိဋကဓရ စာမေးပွဲကြီး၏ ကြီးကျယ်ခက်ခဲပုံကို တွေးကြောက် လျက် အားမထုတ်ဘဲနေ့မည်ဆိုလျှင် ပါရမီရှင် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီး ဖြစ်မလာနိုင်ပါ။ သို့ဖြစ်လျှင် မြန်မာပြည်၌ ဆင်သရီယနာတင်ပွဲ ကြီးသည်လည်းကောင်း၊ တိပိဋကဓရပုဂ္ဂိုလ်ထူးများကို မွေးထုတ် ပေးရာ တိပိဋကဓိကာယ ကျောင်းတိက်ကြီးသည်လည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်မစွဲလေး သာသနာ့တက္ကသိုလ်ကြီးများ စသည်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်လာနိုင်ဖွယ်မရှိပါ။ မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီးသည် ပါရမီရှင်ဟုတ်-မဟုတ်သိရအောင် တိပိဋက ဓရစာမေးပွဲကြီးကို ကိုယ်တိုင်အားထုတ် ဆောင်ရွက်စမ်းသပ် ခဲ့မှုကြောင့် ပထမဗျားဆုံး တိပိဋကဓရ ပါရမီရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီးဖြစ် လာခဲ့ပြီး၊ မြန်မာပြည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ ထွန်းတော်လျက်

အကျိုးပြုလုပ်ငန်းကြီးပေါင်းများစွာကို ဆောင်ရွက်ပေးတော်မူ နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပါရမီရှင်ဟုတ်-မဟုတ် (ပါရမီ ရှိ-မရှိ) သို့အောင် ကြီးကျယ်ခမ်းနားခက်ခဲသော လုပ်ငန်းများကို တွေ့ကြောက်မနေ့ဘဲ ကိုယ်တိုင်အားထုတ် ဆောင်ရွက်လျက် စမ်းသပ်ကြည့်ဆင့်လျပါသည်။

(ရန်တိပိဋကဓရဘတ် - အရင်ကြုံပါလ)

ကျွန်ုပ်သည် တိုးဝါခန်းအရကာ ငယ်-လတ်-ကြီး စာသင်သား
များအားဟာချေရင်း ပါရာမိကထဲပါ၌တော်ကို ကျော်မှတ်နေသည်။ ငယ်စဉ်
ကတည်းက တိပိဋကတ်ပါးဖြစ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်
စာချေရင်း ယခုလိုကျော်မှတ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်၏ ညာထံအဆင့်
ကား အလတ်တန်းစား မရောက်တစ်ရောက် အဆင့်လောက်သာ
ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့လုံးကျက်မှတ်လျှင် ပါဌ္ဂတော်စာမျက်နှာ သုံးမျက်နှာ
ခန့်အထိရသည်။ စာပို့ချချိန်များသောအခါတွင်ကား သုံးမျက်နှာပင်
မရတော့ချေ။ တစ်မျက်နှာခန့်ဖြင့် ပြီးရသောနေ့ကများ၏။ ပါရာမိကထ်
ပါဌ္ဂတော် သုံးပုံနှစ်ပုံခန့် ကျက်မှတ်ပြီးသောအချိန်မှာပင် ပင်းကွန်းတွင်
တိပိဋကလိုက်နေသော ရဟန်းတော်တစ်ပါး အကျွန်းပို့စွဲ စာသင်တိုက်
သို့ ခေတ္တလာတည်းသည်။

ကျွန်ုပ်သည် တိပိဋကဓရဘောင်းပေါင်းချုပ်များကိုပင် ဝယ်ယူစေဆောင်းပြီး ဖြစ်သည်။ တိပိဋကဓရဘေးပဲ အတွေ့အကြံများကို

ကျွန်ုပ်ဘဝမှ ဆောင်စရာနှင့် ရှောင်စရာများ

၂၁

ထိရဟန်တော်ထဲ ဖေးမြန်အစိစစ်းကြည့်ပါသည်။ သူထံမှ သီရသည်မှာ
တိပိဋကဓာသင်သား များတွင် ဉာဏ်နဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် တစ်နာရီ
ကျက်လျှင် ပါဌိုတော် စာမျက်နှာ (၁၀)မျက်နှာခန့် ရသည်။

ဉာဏ်ထက်သော စာသင်သာများသည် တစ်နာရီကျက်
လျှင် ပါဌိုတော်စာမျက်နှာ (၂၀)ခန့် ရကြသည်။ ထိုသို့ သီလိုက်ရ
သည်နှင့် အကျွန်ုပ်သည် စစ်မရောက်ခင်မြားကုန်ပြီး စိတ်ဓာတ်
အကြီးအကျယ်ကျသွားသည်။ ဤဘဝတွင် ပိဋကတ်သုံးပဲ အောင်မြင်
သော ပုဂ္ဂိုလ်မဖြစ်နိုင်တော့ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်သည်။ ထိုနေ့မှစ၍
ပါရာနိက် ပါဌိုတော်ကို ဆက်ပကျက်ဖြစ်တော့ပေါ်။ ဤကား
အကျွန်ုပ်၏ မဟာအမှားကြီးပင်ဖြစ်၏။ အမှန်အားဖြင့် စိရိယကို
လျှော့ချမပြစ်သင့်၊ ဉာဏ်ထက်သူများ တစ်နှစ်ကျက်ရသည်ဆိုပါက
အကျွန်ုပ်ကား သုံးနှစ်ကျက်လျှင် ရနိုင်သည်သာ။ ကျား၏တစ်လှမ်းကို
သမင်ဆယ်လှမ်းလှမ်းလျှင် မိနိုင်သည်မဟုတ်ပါလော်။

အကျွန်ုပ်ဘဝမှာ စာမေးပွဲနှင့်ပတ်သက်သော ဆောင်စရာ
တစ်ခုဖြင့် ဤဆောင်းပါးကို နိုံးချုပ်ပါအံ့။ အကျွန်ုပ် ဖြူးငယ်စာသင်
တိုက်လေးတွင် ရှားရှားပါးပါး၊ ချို့ချို့တဲ့တဲ့ စာသင်နေ့နိုက်ကပင် ဖြစ်ပါ
၏။ မိဘများက ငွေမပို့နိုင်သဖြင့် ဖြူးငယ်မှုကျင်းပသော စိနည်းစာမေးပွဲ
ကို အောင်မြင်အောင်ဖြေဆိုပြီး ထိုစာမေးပွဲမှ ရသောဆူငွေဖြင့် တစ်နှစ်
ပတ်လုံး လောက်ငှအောင် သုံးစွဲစွဲ ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

ဂိန္တ်းဘာသာကိုလည်း ပါ၌-နိသုယေ အမိဘာယ်အကုန်ရ အောင် ကြီးစားထား၏။ ကော်ငါးတွင်း အစင်းစာမေးပွဲများတွင် အမှတ် (၁၀၀) ဖို့မေးပါက အမှတ် (၈၀) အောက် တစ်ခါမှမလျှော့ခဲ့။ တစ်ခါ တစ်ရုံ အမှတ် (၁၀၀) ပင် ပြည်အောင် ရရှိ၏။ ထိုကြောင့် ဂိန္တ်း စာမေးပွဲကို အောင်မြင်အောင် ဖြေဆိုပြီး ထိုစာမေးပွဲမှုရသောဆုင့် ဖြင့် တစ်နှစ်ပတ်လုံး လောက်ငါအောင်သုံးစွဲဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

ထိုအချိန်က နိုင်းအောင်လျှင် ဝတ္ထုငွေ (၅၀)ကျပ်ရ၏။ အထိုးရ ပထမငယ်တန်အောင်ဆငွေနှင့်အတူတူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၇ခုနှစ်ခန့်က နံပါတ် (၁)ရလျှင် ကျပ်(၁၅၀)ခုနှင့်သည်။ အုံညွှန်ချေကောင်းလု၏။ ဂိန္တ်း စာမေးပွဲကျင်းပခြင်းသည် ကိုယ်ကျင့်သီလကောင်းရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ သို့သော် စာသင်သာအာများစာကား ဂိန္တ်းဘာသာသင်ကြား ရခြင်း၏ အမိက ရည်ရွယ်ချက်ကို မသိကြခဲ့။ စာမေးပွဲဖြေရန် တစ်ပတ်ခန့် လိုသောအချိန်များပင် ပထမငယ်တန်း ဂိန္တ်းပုဇွာများ ပေါက်လာသည်။ ပုဇွာရောက်လာသော ပထမကြီးတန်း ကိုယ်တော် တစ်ပါးက ကျွော်စံထို့ ထိုပုဇွာများကို ငွေ(၅၀)ကျပ်ဖြင့် လာရောင်း သည်။

အကျွော်ကား ထိုပုဇွာများကို မဝယ်ပေး။ အလကားပေးလျှင် လည်းယူမည်မဟုတ်ပေး။ အကျွော်မယူလိုကြောင်း ပြောလိုက်သောအခါ ထိုကိုယ်တော်က စိတ်ဆိုပြီး အကျွော်ကို ယခုလိုပြန်ပြော၏။

ပေ။ အကျွန်ုပ်သည် အားကယ်စိတ်ဝင်မိသဖြင့် ဝမ္မာရုံအတွင်းရှိ ဓာဒရပ်ပွား တော်ရွှေသွားပြီး ယခုလိုသစွာပြု၏။

“မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်သည် သူတစ်ပါးသိသည် ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသောအလုပ်ကို မလုပ်ခဲ့ပါ၊ ဤစကားသည်မှန်ကန်ပါသည်။ တပည့်တော်သည် ဘရားသာသ နာကို ကြီးပွားတိုးတက်အောင် ထမ်းဆောင်နိုင်မည်၏၏ မှန်ပါက ဤစာမေးပွဲကို အောင်မြှင့်အောင် ဖြေဆိုနိုင်ပါစေသတည်။”

အကျွန်ုပ် စာပေကို ကြီးစားအားထုတ်မှု၊ မှန်ကန်သောသစွာ ပကား၊ သာသနာပြုနိုင်မည့်ဘန်းကံ၊ ဤအစွမ်းသုံးပါးကြောင့် အလွန် ခက်လှသော ပထမငယ်တန်း ဝန်ညွှန်းစာမေးပွဲကို အောင်မြှင့်အောင် ဖြေဆိုနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုပထမငယ်တန်းမေးခွန်း မည်မျှခက်သနည်းဆိုလျှင် ပုဇွာ ရသော ကိုယ်တော်ရှစ်ပါးတွင် နှစ်ပါးသာအောင်လေသည်။ စာရွှေသူ စာသင်သားများ အကျွန်ုပ်ဘဝထဲမှ ဆောင်စရာအချို့ကိုဆောင်၍၊ ရှောင်စရာများကို ရှောင်နိုင်ကြပါစေ။

* * *

“မင်းက ကိုယ့်ကိုယ်ကို တော်တော်အထင်ကြီးနေ၊ ပုစ္စာ
မယူလိုကတော့ မင်း သေချာပေါက် စာမေးပွဲကျမှာ၊ ပုစ္စာ
ထုတ်ထဲ ဆရာတော်က တိပိဋက တစ်ပုံအောင်ထားတာ။ ပုစ္စာက
အရမ်းခက်တယ်။ ငါတို့ အကြီးတန်းတွေတောင် ပုစ္စာအဖြောက်
တော်တော်နဲ့မရှာနိုင်ဘူး။ မင်းစာမေးပွဲကျမှ မင်းရေ့မှာ ဟား
တိုက်ပြီးလာရယ်မယ်”

အကျွန်ုပ်သည် ဒိမိကိုယ်မိမိ အကြည်ညိုပျက်မည့်အလုပ်ကို
သူတစ်ပါးသိသည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ ဘယ်သောအခါမှမလုပ်ဟု
ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားသည်။ ထိန်း အကျွန်ုပ်တို့ကော်ငါးတိုက်မှ မြို့နယ်
စိန်းစာမေးပွဲ ပထမငယ်တန်းဖြစ်သူပေါင်း (၉)ပါးခန့်ရှိ၏။ ကျွန်ု
(၈)ပါးသည် ပေါက်လာသော ပုစ္စာများကို ယူကြ၏။ မယူသူမှာ အကျွန်ုပ်
တစ်ပါးတည်းသာ။

မကောင်းသော အလုပ်မှန်းသိလျှက် အများလုပ်တိုင်းလိုက်
လုပ်သူများ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် သူတစ်ပါးမိုးခါးရေသောက်တိုင်း၊ လိုက်
သောက်သူများသည် စိတ်အဆင့်အတန်းမမို့သူ၊ စီတွေ့စော်နာသည်များ
သာဖြစ်သည်။ နိုးဖြော်ရလာသော အောင်လက်မှတ်ကြီးကို မြင်ရတိုင်း
စိတ်ဆင်းရဲရမည်သာဖြစ်၏။ ထို့စိတ်ဆင်းရဲမှုဖြင့် သေပါက အပါယ်ကျ
မည်သာဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဒိမိကိုယ်မိမိ အကြည်ညိုပျက်မည့်အလုပ်ကို သူ
တစ်ပါးသိသည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ ဘယ်သောအခါမှ မလုပ်သင့်

ကိုးဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာ ငို့ရသူများအကြောင်း

မေတ္တာရင် (ရွှေမြို့သာ)

စာရေးသူသည် တပ်ကြော်ကြီးအား မှန်ဖြစ်စေ
ကော်ဖြော်စေ ကျေးချင်နေ၏။
ထိုကြောင်း မို့မိုချောင်တာဝန်ယူရသော
ကိုယ်နှင့် သီလရှင်ကိုဘေးပြီး
စားစရာတစ်ခုခဲ့စဉ်ပေးရန် ပြောလိုက်၏။
သူတို့သည် ယူနိုင်ရေးနှင့် လျှပ်လျှော့နှင့်
သိမ်းယံ့စွာထိုင်နေသော တပ်ကြော်ကြီးကို
အထင်သေးသောမျက်လုံးများနှင့်
တစ်ချက်လုမ်းကြည့်လိုက်သည်ကို....။

ကိုးဆယ့်နှစ်ကွဲ့ ဦးရသူများအကြောင်း

၂၅

ကိုးဆယ့်နှစ်ကွဲ့ ဦးရသူများအကြောင်း

လွန်ခဲ့သော ကိုးဆယ့်နှစ်ကွဲ့က ဖုသာအမည်ရှိ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး လောကတွင် ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါ်ကောက်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုတုရားရှင်၏ ဓမည်းတော်မှာ ကာသီတိုင်းကို အပ်ချပ်သော ယေသန မင်းကြီးဖြစ်သည်။ မယ်တော်မှာ သီရိမာဖြစ်သည်။ ဖုသာဘုရားရှင်တွင် ဖအေတူအဖေကွဲ ညီအစ်ကိုမင်းသားသုံးယောက်ရှိသည်။

သဒ္ဓါလွန်ကဲသော ယေသနမင်းကြီးသည် ဘုရားရှင်ကို သူတစ်ယောက်တည်း ပြုစုလုပ်ကျွေး လူ၌ဒါန်းသည်။ တခြားမည်သူ ကိုမှ ပြုစုလုပ်ကျွေးလုဌ၌ဒါန်းခွင့်ပြု။ ဘုရားရှင်ကျောင်းတော်နှင့် နန်းတော်ကြား လမ်းတစ်လျောက်လုံးတွင် အကာအရုံများ အနိုင်အမာ ကာရုတားသည်ဟနိုသည်။ အခြားသူများက သူ့ထက်အရင် ဘုရားရှင် နှင့် သံယာတော်များကို ဝင်ရောက်ပူဇော် လူ၌ဒါန်းသွားမှာကို ဖိုးရိမိ သောကြောင့်ဖြစ်ဟန်တူသည်။

ညီနောင်မင်းသားသုံးယောက်သည် ဘုရားအမှုးရှိသော
သံယာတော်များကို ခမည်းတော်နည်းတူ ပြုစလုပ်ကျွေးလူဒါန်းချင်
ကြ၏။ ထိုကြောင့် ခမည်းတော်ထံခွင့်တောင်းရာ ခွင့်ပြုချက်မရပေ။
ကုသိုလ်ကို မရမကပြုချင်နေသော မင်းသားများသည် ရိုရိုးမရလျှင်
ပရိယာယ်ဆင်ပြီး ရအောင်ယူမည်ဟု ကြဆကာ ဖြေရွှေအော်ပုဒ်တွင်
သူတို့လူများကို သူပုန်များအသွင် ထကြသောင်းကျိန်းကြဖို့ လျှို့ဝှက်
စေခိုင်းလိုက်သည်။

သူပုန်များ ထကြသောင်းကျိန်းကြောင်း သတင်းကြားသော
အခါ ယေသေနမင်းကြီးသည် မင်းသားသုံးယောက်အား သွားရောက်
နှိမ်နှင့်အိုင်းလိုက်၏။ မင်းသားများသွားရောက် နှိမ်နှင့်ပြီး အောင်မြင်မှု
များရကာ ပြန်လာကြသည်။ မင်းကြီးက လိုသောဆုကို တောင်းခိုင်းရာ
မင်းသားသုံးဦးလုံးက ဘုရားအမှုးရှိသော သံယာတော်များအား ပြုစ
လုပ်ကျွေးခွင့်ကို တောင်းကြသည်။

မင်းကြီးက ခွင့်မပြုပေ။ အခြားလိုသောဆုကိုပြောင်းလဲ၍
တောင်းရန်အမိန့်ချု၏။ မင်းသားသုံးယောက်ကလည်းပြတ်သား၏။ ဒါန
ပြုခွင့်ဆုမှတစ်ပါး တခြားမည်သည့်ဆုမှ မယူလိုဟု၏။ ထိုအခါမင်းကြီး
သည် တစ်ထစ်လျှော့လိုက်ပြီး အချိန်အကန့်အသတ်နှင့်တောင်းဖို့
အမိန့်ချုသည်။ ဘုရားအမှုးရှိသော သံယာတော်များကို ခုနစ်နှစ်ပြုစ
လုပ်ကျွေးခွင့်ပြုပါ။ မပြုနိုင် ခြောက်နှစ်၊ မပြုနိုင်။ ငါးနှစ်၊ မပြုနိုင်။

ထိုမှ တစ်ထစ်ချေအလျှော့အတင်းလုပ်ရာမှ သုံးလကျမှ
မင်းကြီးက ခွင့်ပြုသည်။ အုံထိစရာကောင်းပေစွဲ။ လောက်ရှိပုထော်

ကိုးဆယ့်နှစ်ကျွော် ပို့ရောများအကြောင်း

၂၅

အများစုသည် လောကကို မိမိအတွက် အသုံးချဖို့ ကြီးစားနေကြ၏။ မင်းကြီးနှင့် သားသုံးယောက်ကား မိမိကိုယ်ကို လောကအတွက် အသုံးချဖော်ကြ၏။

တဗြားလူသားအများစုသည် အလောဘ၏ “ပေးမှု” ကို မွေးစားသားလို သဘောထားပြီး လောဘ၏ “ယူမှု” ကို သားအရင်း လိုသဘောထားကြ၏။ မင်းကြီးနှင့် သားသုံးယောက်ကား အလောဘ၏ပေးမှုကို သားအရင်းလိုသဘောထားပြီး လောဘ၏ယူမှုကို မွေးစားသားလို သဘောထားကြ၏။ တဗြားလူသားများသည် ရယ်ခြင်း ဦးမွေးလော်ကြ၏။ မင်းကြီးနှင့် သားသုံးယောက်ကား ပေးဆပ်မှုဦး မွေးလော်ကြ၏။ မို့နှင့်မြေပမာ ကွာခြားလု၏။

လူသားတို့ သားအရင်းလို သဘောထားပြီး ပျောက်နှာသာပေး သော လောဘဓာတ်သည် သူ့ကိုလက်ခံထားသည် ထိုလူသားအား ဆိုးကျိုးသုံးဖျိုးပေး၏။ သက်ရှိသက်မဲ့ တစ်စုံတစ်ခုကို စွဲလစ်းတပ်မက် သော စိတ်နှင့်သေလျှင် ပြီတွာဘုံးသို့ရောက်ရသည်။ လောဘဓာတ်များ ထိုထက် များလာလျှင် ကမ္မာလောကကြီး အငတ်ဘေးဆိုက်ရသည်။

လောဘဓာတ်များ ထိုထက်ပို့၍ များလာ၌ဗျားမည်ဆိုလျှင် ကမ္မာ လောကကြီးသည် မီးလောင်၍ပျောက်စီးသွားရသည်။ ထိုကြောင့် မွှေ့က လောဘဓာတ်သည် ဆောင်ထားရမည်တရားမဟုတ်၊ ပယ်သတ်ရမည် တရားဟု သိစေရန်အတွက် သမုဒ္ဓယသစ္ာတဲ့တွင် ထည့်သွင်းဟော ကြားတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ထိုလောဘဓာတ်ကို ဒါနပြုခြင်းအားဖြင့်လည်း ပယ်သတ်ရ၏။

ဂတင်ဆောက်တည်ခြင်းအားဖြင့်လည်း ပယ်သတ်ရ၏။ အသုသာသာဝနှာ ရှုခြင်းအားဖြင့်လည်း ပယ်သတ်ရ၏။ သောခြင်းသောကို အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်း မရဏာနသတိဘာဝနာကို ပွားများခြင်းအားဖြင့်လည်း ပယ်သတ်ရ၏။ လေးမင်လေးဖိုလ်ရအောင် ဂိပသုနာတရားကို နာကြား ရွှေဗျားခြင်းအားဖြင့်လည်း ပယ်သတ်ရ၏။

အလောဘဓာတ်ကို လက်ခံပြီး ဒါနပြုသူများသည် အနိမ့်ဆုံး အားဖြင့် လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာကိုရ၏။ အမြင့်ဆုံးအားဖြင့် နိဗ္ဗာန် ချမ်းအထိရ၏။ ဒါနကို နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအထိပေးပဲ သာဓကတစ်ခု ထုတ် ပြုခဲ့။ ဤသာဓကကို မဟာစည်ဆရာတော်ဘရားကြီးသည် “နိဗ္ဗာန် ဆိုင်ရာတရားတော်” စာအုပ် စာမျက်နှာ (၁၅-၁၆)တွင် ဟောကြား ထားခြင်းဖြစ်သည်။

အနာဂတ်သည် ကာမတထဲ့ကို ပယ်သည်။

ဒါန သီလ စသော ကုသိုလ်များကို ပပယ်။

သကဒါဂါမိကဆက်ပြီး ရှုနေရင် ဂိပသုနာ ဉာဏ်ရင့်သန် ပြည့်စုတဲ့အခါမှာ အနာဂတ်မိ မင်ဖိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မောက်ပြုတယ်။ အနာဂတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သွားတယ်။ ကာမဘုံး၌ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကံဟောင်းတွေ ကုန်သွားတယ်။ ကာမဘုံး၌ ဖြစ်စေမယ့် ကံတွေလည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒီနေရာမှာ ကာမဘဝစရကုသိုလ်ကံ မဖြစ်တော့ဘူးလားလို့မေးစရာ ရှိတယ်။ ဖြစ်တော့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကာမဘဝကို သာယာ တပ်မက်တဲ့ ကာမတထဲ့ မရှိတော့တဲ့အတွက် အဲဒီကာမကုသိုလ်ကံက ကာမဘဝကို မဖြစ်စေနိုင်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ကာမဘုံး၌ ဖြစ်စေမည့်

ကိုးဆယ့်နှစ်ကျွေ ခိုးရေသူများအကြောင်း

၂၉

ကံသစ်လည်း ပဖြစ်တော့ဘူးလို့ဆိုရတယ်။ ဒါဖြင့် အဲဒီကာမ
ကုသိုလ်ကံက လုံးဝအကျိုးမပေးတော့ဘူးလားလို့လည်း မေးစရာ
ရှိလာပြန်တယ်။ မျက်မွောက်အကျိုးနဲ့ ပကတူပန်သယယသတ္တိဖြင့်
အရဟတ္တေမင် အရဟတ္တေဖိုလ် အကျိုးများကိုတော့ ပေးနိုင်ပါတယ်။
အဲဒီအကြောင်းကို ဉာဏ်သူကြွယ်ဝတ္ထုဖြင့် သိရပါတယ်။
သိန့်ကုသိုလ်က အရဟတ္တေဖိုလ်ကို အကျိုးပေးပဲ

တစ်ခါက ဉာဏ်သူကြွယ်ဟာ သံယာတော်များနှင့် အတူ မြတ်
စွာဘုရားကိုပင့်ပြီး မွန်မြတ်သော ဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇ်စသည်တို့ကို
ကပ်လျှော့ပါတယ်။ ကပ်လျှော့အပဲမှာလည်း ‘မနာပဒါယီ’ လာဘတေ
မနာပဲ’ မြတ်နီးဖွယ်ကို လူရှင် မြတ်နီးဖွယ်ကို ရတယ်လို့ဟောထား
တဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊ စကားတော်အရ သူမြတ်နီးတဲ့ အကျိုးကို ရချင်လို့
လှုံးတဲ့အကြောင်းကို လျော်သားပါတယ်။

အဲဒီသူကြွယ်ဟာ ဒီလိုလျှော့တဲ့အခါက အနာဂတ်ဖြစ်တဲ့အတွက်
အကောင်း၊ အရဟတ္တေဖိုလ်ကို မျှော်လင့်ပြီး လှုံးတာပါပဲ။ နောက်
ကာလသက်တစ်ဦးကုန်လို့ သူဟာ လူဘဝက ကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါ
သုဒ္ဓိဝါသပြဟ္မားဘုံမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒီဘုံကလာပြီး မြတ်စွာဘုရားကို
ကန်တော့တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက –

“ဘယ့်နှယ်လဲ ဉာဏ်၊ သင်အလိုရှိတဲ့ မြတ်နီးဖွယ် အကျိုးကို
ရပါရဲ့လား”လို့ ပေးတော်မူတယ်။ “ရပါတယ်ဘုရား”လို့ ဉာဏ်ပြဟ္မာက
ဖြေကြားလျော်သားတယ်။ အဲဒီမှာ သူမြတ်နီးတဲ့ အရဟတ္တေဖိုလ်ကို
မျှော်လင့်ပြီး ဆွမ်းစသည်ကို လှုံးခဲလို့ သုဒ္ဓိဝါသဘုံမှာ ဖြစ်ပြီး မကြာ

မိမ္မာပင် အရဟတ္ထဖိလ်ကိုရပြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် အနာ
ဂါမိမာ ကာမကုသိလ်ကံက ဥပန်သုယာသတ္တိဖြင့် အရဟတ္ထဖိလ်အကျိုး
ကို ပေးကြောင်းသိရပါတယ်။

(မဟာဓမ္မသရာတော်၏ နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ရာ တရားတော်-မှု)

အပါယ်ဆွဲချမည့် လောဘကို ဦးစားပေးပြီး နိဗ္ဗာန်ထို့မည့်
အလောဘကို ဘေးဖယ်ထားခြင်းသည် နိုက်မဲတွေဝေသောကြောင့်ပင်
ဖြစ်၏။ လောကျိုး ပစ္စည်းသွား ကုန်ခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။ လျှော့ခိုင်း၏
ကုန်ခြင်း၊ သုံးခွဲ၏ ကုန်ခြင်း၊ ရန်သူမျိုးပါးပါးဖျက်ဆီးခံရ၏ ကုန်ခြင်း
တို့ပင်ဖြစ်၏။ ဤကုန်ခြင်းသုံးမျိုးတို့တွင် ဘုရားရှင်သည် လျှော့ခိုင်းစွန်
ကြော် ကုန်ခြင်းကိုသုံးဖွဲ့စီးတော်မူ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

လျှော့ခိုင်း၏ ကုန်ခြင်းသည် အနိမ့်ဆုံးအားဖြင့် လျှော်သာ
နတ်ချမ်းသာအကျိုး၊ အမြှင့်ဆုံးအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ အကျိုးအထိ
ရနိုင်သောကြောင့်ပင်တည်း။ ဗုဒ္ဓသည် ဓမ္မပဒ္ဒ ဖော်ပြပါဒသနပါ
သည့် ဂါထာတစ်ဂါထာကို ဟောကြားတော်မူခဲ့၏။

မတ္ထာသုခ ပရိစ္စာဂါ

ပသော စေ ဝိပုလံ သုခံ။

စဇေ မေတ္ထာ သုခံ မိရော။

သမ္မသံ ဝိပုလံ သုခံ။

“အနည်းငယ်သော ချမ်းသာသုခ (လျှော့ဖယ်ဝတ္ထု) ကို စွန်
လျှင် ပြန့်ပြောကျယ်ဝန်းများပြားစွာသော ချမ်းသာသုခကိုရ၏။ ထိုကဲ့သို့
သိသော ပညာရှင်သည် အနည်းငယ်သော ချမ်းသာသုခ (လျှော့ဖယ်ဝတ္ထု)

ကိုသယ်နစ်ကဗျာ ငါးရုပ္ပမားအကြင်း

၃၁

ကို ပေးစွန့်ရာ၏”

ဤဒေသနာတော်ကိုမှုဒ္ဓသည် ပိမိကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို
ကြည့်ပြီး ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘုရားအလောင်းတော်
နှစ်ဘဝတစ်ခုက သားတစ်ယောက်ရှိခဲ့၏။ ထိုသားသည် ပစ္စကဗုဒ္ဓိ
အလောင်းဖြစ်၏။ ထိုသားကို ဝေးလံသော ဒေသတစ်ခုသို့ ပညာသင်
လွှတ်လိုက်၏။ နှစ်အတော်ကြာသည်အထိ သားဖြစ်သူ ပြန်မလာသော
အခါ ဘုရားအလောင်း ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် ထိတိုင်းပြည်သို့ လိုက်သွား၏။

ခုစမ်းကြည့်သောအခါ သားဖြစ်သူသည် ပစ္စကဗုဒ္ဓိဖြစ်ပြီး
ပရီနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားခဲ့ခြုံဖြစ်သည်။ ပစ္စကဗုဒ္ဓု၏ အရိုးတော်တော်များ
ကို ဌာပနာပြီးတည်ထားသော စေတီလေးကိုသာ တွေ့ရတော့၏။ ပုဂ္ဂိုလ်
ကြီးသည် တော်ပန်းတောင်ပန်းများကို ရှာဖွေယူဆောင်ပြီး ထိစေတီ
လေးကို ပူဇော်ကန်တော့ခဲ့၏။

ထိတော်ပန်းတောင်ပန်းလေးများကို စေတီငယ်အား ပူဇော်
ခဲ့သော ကုသိုလ်ကြောင့် ယခုဘုရားရှင် ဖြစ်လာသောအခါ ရာဇ်ပြုဟု
ဝေသာလီပြည်သို့ အကြွေတွင်လူတွေ့သာမက နတ်ပြဟွာများကပါ ကြီး
ကျယ်ခန်းနားစွာ ပူဇော်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ဟောကြားတော်
မူခဲ့သည်။ စာရေးသူသည် ဘုရားရှင် ခုနှစ်မှ ဘုရားရှင် ခုနှစ်ထိ မန္တလေး
မြို့၊ မနိုးရိမ်တိုက်သစ်တွင် ပညာသင်ယူခဲ့သည်။

ထိလေးနှစ်အတွင်း စာရေးသူသည် ဝါဆိုသက်န်းကတိန်း
သက်န်းတစ်စုံမှ မရခဲ့ပါ။ ထိသို့ လေးနှစ်အတွင်း သက်န်းတစ်စုံမှ
မရခြင်းတွင် အကြောင်းသုံးချက်ရှိသည်။ တစ်အချက်မှာ ရိပ်သာနှင့်

စာသင်တိုက်တို့၏ ကွာခြားချက်ပင်ဖြစ်၏။ ရိပ်သာသည် သူ့အလုပ်ကို က လူအများနှင့် ဆက်ဆံရ၏။ ထိုကြောင့် လူအများစုသည် ရိပ်သာ သို့ လူဖြစ်သည်သာများ၏။ စာသင်တိုက်ကား ဆင်းခဲ့သော စာသင် သားများနှင့်သာ ဆက်ဆံရ၏။ လူအများနှင့် ဆက်ဆံစရာ အလုပ်မရှိ။ ထိုကြောင့် သဒ္ဓရှိရုရံ တစ်ခုနှင့် စာသင်တိုက်များကို မလူဖြစ်၊ တွေးခေါ်မြင်သော ပညာပါရှိမှ စာသင်တိုက်များသို့လှုဖြစ်သည်။

ပရီယတ္ထာပေသည် ကန်ဘောင်နှင့် တူသည်။ ပဋိပတ္ထိ တရား အကျင့်သည် ကန်ထဲမှုရှိသောရောနှင့်တူသည်။ ပဋိဝေးဟူသော မင်္ဂလာက်ဖိုလ်ဉာဏ်သည် ထိုရောများပေါက်သောကြာပန်းနှင့် တူသည်။ ကန်ရှိမှ ရေရှိနိုင်သလို စာသင်တိုက်များရှိမှ တရားကျင့်သော နည်းလင်းများ တည်ရှိမည်။ ရေရှိမှ ကြာရှိသလို တရားကျင့်နည်းများရှိမှ မင်္ဂလာက်ဖိုလ်ဉာဏ်ရရှိမည် ဖြစ်သည်။

ကန်ဘောင်, ရေ, ကြာသုံးမျိုးတွင် ကန်ဘောင်သည် အရေး အကြီးဆုံး ဖြစ်သကဲ့သို့ ပရီယတ္ထိ၊ ပဋိပတ္ထိ၊ ပဋိဝေးသုံးမျိုးတွင် ပရီယတ္ထိဟူသော စာသင်တိုက်များသည် သာသနာတွင်မရှိမဖြစ် အ ရေးအကြီးဆုံးသော အရာများဖြစ်ကြသည်။ ထိုကြောင့် စာသင်တိုက် များ ထိုးတက်ပြန်မှုးအောင် မဖြစ်မနေလှုဒါန်းသင့်သည်။ ဤအတွေး အခေါ်သည် သဒ္ဓသာမက ပညာပါရှိသုံးတွင်သာ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်ပါ လား။ ထိုကြောင့် စာသင်တိုက်များကို လူဖြစ်ဖို့ဆိုသည်မှာ သဒ္ဓသာ မက ပညာပါလိုသည်ဟု ဆိုခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

စာရေးသူလေးနှစ်အတွင်း သက်နံးတစ်စုံမှ မရခြင်း၏

ဒုတိယ အကြောင်းမှာ မန္တလေးမြို့သည် ဘာသာရေးမြို့တော်ဖြစ်သော ကြောင့် ရဟန်သံယာများသည် အဆမတန်များပြားလွန်သည်။ ထို အကြောင်းကြောင့်လည်း စာရေးသူသည် သက်န်းတစ်စုံမှ မရခြင်းဖြစ် သည်။ တတိယအကြောင်းမှာ စာရေးသူသည် အတိတ်ဘဝက ဒါနကုသိလ်ကံ အလွန်နည်ပါခဲ့၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့်လည်း လေး နှစ်အတွင်း သက်န်းတစ်စုံမှ မရခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် လိုပ်မြို့နယ်၊ (၅) ပိုက္ခက်၊ ကြောင်းဘ သင်တိုက်သို့ စာချေဘုန်းကြီးအဖြစ် ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစာချေဘုန်းကြီး ဖြစ်ခိုင်ထိ သက်န်းရှားပါးတို့နဲ့ပင် ဖြစ်သည်။ တစ်ရက်တွင် ရှင်အရိယ အမည်ရှိကိုရင်တစ်ပါးက သက်န်းလာရောက် အလူခဲ့ရာ လူ၍စရာ အပိုသက်န်းမရှိသဖြင့် လေးလဆွဲကျော်ကျော် စုထားသော စူးဗြီးကို ခွဲပြီး ရလာသောငွေလေးရှုံးပါးဆယ်ကျပ်ဖြင့် ရှုန်သက်န်းအကောင်း စား တစ်စုံဝယ်လူ၍ခဲ့သည်။

ထိုသက်န်းလူ၍ပြီး နောက်ရက်မှစ၍ သက်န်းများပေါ်များခဲ့သည်မှာ ယနေ့စာရေးနေရာချိန်ထိ ဖြစ်သည်။ စာရေးသူကျောင်းသို့ အလည်အပတ်ရောက်လာသော စာချေစာသင်သံယာမှန်သမျှ သက်န်း တစ်စုံနှင့် ငွေ-၅၀၀၀ လူ၍နေသည်မှာ နှစ်မန္တည်းတော့ပေါ်။

ပြီးခဲ့သည့်နှစ် ၁၃၆၉ ခုနှစ်က စာရေးသူသည် မြိုတ်ဖြူ၊ ကျောက်ဖြူတော်ရွာ၊ သစ်ညီနော် မွှေ့ရိပ်သာကျောင်းတွင်ဝါဆိတာရား ပြုခဲ့သည်။ ထိုနှစ်က မြိုတ်ဖြူစာသင်တိုက် ၁၃-တိုက်မှ စာချေစာသင် သံယာတော် ရွှေဝ-ပါးတို့အား သက်န်းအစုံ ရွှေဝ လူ၍ဒါန်းနှင့်ခဲ့သည်။

စာချုထရာတော်တစ်ပါးကို ဝတ္ထုငွေ ၁၀၀၀၀-စီလည်း လူခဲ့သည်။ လိုင်ဖြို့နယ်တွင်ရှိစဉ်က ကိုရင်အရိယအား လူခဲ့သည်မှာ သက်န်းတစ်စုံတည်းသား၊ ယခုပြန်လည်အကျိုးပေးသောအခါ သက်န်းအစုံပေါင်း မရေတွက်နိုင်အောင်ပင်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် အနည်းငယ်လှ။ သော်လည်း ကောင်းကျိုးကျတော့ အများကြီးရသည်ဟုသော ဓမ္မပဒလာ ဓမ္မစကားတော်သည် သွေးထွက်အောင် မှန်ကန်ကြောင်း ထောက်ခံချက် ပေးချင်ပါသည်။

ဥစ္စာသည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ ဘုံဆိုင် (အများဆိုင်) ဥစ္စာဟုနှစ် မျိုးရှိ၏။ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာမှန်လျှင် ပါး၊ ရေး မင်း၊ နိုးသူ၊ အမွှခံဆိုးဟုသော ရန်သူမျိုးတိုးပါး၊ ဖျက်ဆီး၍မရ။ သေသောအခါတွင်လည်း သံသရာတစ်လျောက် နောက်ကတကောက်ကောက်လိုက်၍ နိဗ္ဗာန်အထိ ကောင်းကျိုးပေး၏။ ထိုကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာဟုသည် လျှဒိန်းပြီးသွားသော ဒါနကုသိုလ်ပင်တည်း။

ဘုံဆိုင်ဥစ္စာမှန်လျှင် ရန်သူမျိုးတိုးပါး အမြှဖျက်ဆီးခံရသည်။ မိမိ သေသောအခါတွင်လည်း တစ်စုံတရုမှ လိုက်ပါမလာနိုင်ပေါ့။ ထိုဘုံဆိုင်ဥစ္စာဟုသည်ကား မလှုပါရသေးသော ဥစ္စာ၊ ပစ္စည်းခြီး၊ မြေများပင် တည်း။ အလျှဒိန်ပြုလျှင်ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ရမည်ဆိုတာကို သိပါလျက် ဒါနပြုသူများ နည်းပါးလွန်းနေသည်မှာ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

အဖြေကား ဒါနပြုပြီး လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာရောက်ခဲ့ရ သော ဘဝအရေအတွက်ထက် ဒါနမပြုသဲ နေခဲ့သည့်အတွက် အပါယ် ကျခဲ့ရသော ဘဝအရေအတွက်က အဆမတန်များပြားလွန်းနေသော

ကိုးဆယ့်နှစ်ကွဲ့ရွှေများအကြောင်း

၃၅

ကြောင်း အထုလိုက် အကျင့်ပါပြီး ဒါနပြုသူနည်းပါးနောကြောင်းဖြစ်၏။ နာဂစ်ခုကွဲသည်များအား မြန်မာတစ်ပြည်လုံးရှိ ရဟန်။ ရှင်၊ လူအားလုံး စွမ်းနိုင်သမျှ စိုင်းဝန်း လျှော့ဒိန်းကြောင်း။ ထိလျှော့ဒိန်းသူများအားလုံးတွင် သိတရာ့သရာတော်ကြီးကား အသာဆုံးဟု ဆိုသင့်၏။

တစ်ဆင့်စကား ကြားသိရသည်မှာ ဆရာတော်ကြီးသည် ရန် ကုန်တွင်ကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်း ဆောက်ရန်ထားသော ငွေများကို နာဂစ်ခုကွဲသည်များအား အားလုံးလျှော့ဒိန်းပစ်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ မိမိ ကျောင်းပြီးဖို့အတွက် ဒက္ခ၊ဒက္ခမှားထံနှစ်တရာ့တွင် အလျှော့သော ကိုယ်တော်များကြားတွင် မိမိကျောင်းဆောက်ဖို့ ငွေများကိုပင် ခုကွဲသည်များအား လျှော့ဒိန်းရေးသော ဆရာတော်ကြီးကို ဖူးမြင်ရသည် မှာ ကြုယ်တာရာ အရောင်တို့ကို မေးမြန်သွားစေသော လပြည့်ညာတွင် ထွက်ပေါ်လာသည့် လပြည့်ဝန်းကြီးကို တွေ့ရသကဲ့သို့ ကျက်သရေ မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုလုပ်ပါပေ၏။

ဆရာတော်ကြီး၏ အနုစ်နာခံ ကိုယ်ကျိုးစွဲနှင့်လျှော့ဒိန်းမှာကို ဝင်း မြောက်နှုဖော်သာရုပေါ်နိုင်ရန် JJ-၆၂၀၀၈ နှေ့ထုတ် ကြေားမှုသတင်း စာပါ ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် ရေးထားသည့် ဆောင်းပါးကို ကောက်နှစ်တင်ပြလိုက်ပါသည်။

* * *

ဝမ်းနည်းခြင်းနှင့် ဝမ်းသာခြင်း

(သီတရိသရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏ်သာရ)

၂၀၀၈-ခုနှစ်မေလ ၂-ရက်နှင့် ၃-ရက်နောက မြန်မာနိုင်ငံ၊
ရောဝတီတိုင်း၊ တောင်ပိုင်းနှင့် ရန်ကုန်တိုင်း အချို့ဒေသများတွင်
တစ်နာရီလျှင် ကိုလိမ့်တာ ၂၀၀-ခန့်အထိ ပြင်းထန်သော ဆိုင်ကလုံး
(Cyclone) မှန်တိုင်း တိုက်ခတ်မှုကြောင့် ရဟန်း ရှင်၊ လူပြည်သူ
သန်းနှင့် ခီး၍ ကျောင်မဲ့၊ အီမဲ့၊ ဘဝသွေ့ရောက်ခဲ့ရပြီး ရဟန်းရှင်
လူ ပြည်သူ တစ်သိန်းသုံးသောင်းကျော် ပရ်းပတာ သေဆုံးခဲ့ရသည့်
အဖြစ်ဆိုးကြီးကား တစ်သက်တစ်ခါကြောင့်ရသည့် အလွန်ဝမ်းနည်း ကြော်
ကွဲဖွယ်အဖြစ်ဆိုးကြီးတစ်ရပ်အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ရလေသည်။

ဤတစ်သက်မှာ ဤအဖြစ်ဖိုး နောက်ထပ်တဖန်မကြော်တွေ၊
ပါရစောနဲ့ဟု ဆုတောင်းမိပါသည်။ ထိုပြင် နောက်ဘဝဆက်တိုင်း ဆက်
တိုင်း ဤမျှလောက် ဝမ်းနည်းကြော်ကွဲဖွယ်ကောင်းသော ဘောဂျာသန၊
ရောဂျာသန၊ ဥုတဌဗျာသန၊ သီလျှော့သန၊ ဒီဇို့ဇျာသနဟူသော စီးပွား
ပျက်၊ ဆွေမျိုးပျက်၊ မီသားစုပျက်၊ ကျွန်းမာရေးပျက်၊ ကိုယ်ကျင့်သီလ
ပျက်၊ ဘာသာရေးပျက်၊ လူမှုရေး ပျက်စာသည့် ပျက်စီးခြင်း အပျိုးမျိုး
တို့ကို ဘယ်ဘဝမှာမ ဖမြစ်မတွေ့ပါရစောနဲ့ဟု ဆုတောင်းမိပါသည်။

ထိုပြင်လည်း မည်သည့်လှသား တစ်စုတစ်ယောက်မျှ ဤ
ကဲ့သို့သော ပျက်စီးခြင်း မျိုးစုံတို့ကို မထိမတွေ့ မခံစားကြရပါစေနှင့်
ဟု ဆုတောင်းရပါသည်။ မိမိကိုယ်တိုင် ဤကဲ့သို့သော ပျက်စီးခြင်းမျိုး
တို့ကို မထိမတွေ့ မခံစားခဲ့ရစေကာမူ မိမိနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား ရဟန်း

ရှင်လူအများတို့ ဤမျှ စိန်ခါးစူးရသော ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲတို့ ကို ခံစားရသည့်အဖြစ်ကို သိရှိမြင်တွေ့ရသည့်အခါ မိမိ၏ နှလုံးသား မှာလည်း ထိခိုက္ခသည်များနှင့်မပြေား အပ်သွားတစ်ရာဖြင့် ထို့ဆွဲခဲ့ရ ဘီသည့်အလားပြင်းစွာသော ဝေဒနာကို စူးစူးရရှု ခံစားရပါသည်။

ပြင်းစွာသော နှလုံးသား၏ တန်လှပ်ခြင်းကို မည်သို့တိုင်း တာရမည်မသိပေး ထိုကြောင့် ထိခိုက္ခသည်တို့၏ ခုက္ခကိုဝါသည် မည် မျှလောက်မည်သည်နည်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ကူညီရပါအံနည်းဟု အလေး အနက် စဉ်းစားမိခဲ့သည်။ (ခုက္ခသိဘူတာနဲ့ နာထာာဝဒသုန် ပဒ္ဒနာန ကရဏာ) ထိုကြောင့် မေလ ၈-ရက်နေ့သွေ့ သိတရှုအဖွဲ့ ကို အရေးပေါ် အစည်းအဝေးခေါ်သည်။

Compassion & Common platform ကရဏာလမ်း
ကြောင်းကို တည်ဆောက်ကြရန် ထိုလမ်းကြောင်းပေါ်မှာ လက်တွဲ လမ်းလျှောက်ကြရန် ကရဏာ၏ သရပ်ကို ပေါ်လွင်စေခဲ့။
Compassioninacnon ခုက္ခရောက်သူတို့ကို စောင့်ရှောက်ဖို့ လက် တွေ့လုပ်ရမည်ဟု မှစ်နစ်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ ပါဌို့ဘာသာဖြင့် ပြောရလျှင် မနောက်ကရဏာမှ ကာယက်မြောက် ကရဏာသရပ်ဖော် အလုပ်ကို လုပ်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

လုပ်နိုင်စွမ်းရှိရသူတို့လုပ်ငန်းကျမ်းကျင် လုပ်တတ်သူတို့မှာ လုပ်ချင်စိတ်ရှိဖို့ အရေးကြီးပါသည်။ လုပ်ချင်စိတ်ပင်ရှိသော်လည်း လုပ်နိုင်စွမ်းမရှိလျှင် မလုပ်တတ်လျှင် ထိထိပေါက်ပေါက် အကျိုးမသက်ရောက် နိုင်ပေး။ သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သိတရှုအဖွဲ့နှင့် သိတရှု၏ တပည့်တို့ကို

ဤသုတေသနမြတ်ဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်သို့ (သို့မဟုတ်) ဒုက္ခရောက်သူတို့၏ နယ်မြေသို့ တွန်းပို့လိုက်သည်။

မေလ ၉-ရက်နောက် ဘိကလေးမြှို့နယ်၊ ကွမ်းသီးချောင်း ကျေးဇူး သီတရာဝမ္မပို့ဟာရကျောင်းတိုက်တွင် သီတရာကူးသို့ အောက်ပံ့ရေး ရှေ့တန်းစန်းကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ပြည်တွင်နှင့် ပြည်ပ ကို အသိပေးလိုက်သည်။ လေဘေး၊ ရေဘေးသားကြသော ကျေးဇူး များမှာ သံယာတော်တစ်ပါး တစ်ပါးနှင့် ရပ်စွာလူကြီး ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီကို ဖိတ်ကြားလိုက်သည်။ ဆန်များ၊ အဝတ်အထည်များ၊ စောင်၊ ခြင်ထောင်များ၊ အိုးခွဲက်ပန်းကန်များ၊ အမျိုးအမည်ပေါင်း တစ်ရာကျော်နှင့် အခြား စားစရာအသုံးအဆောင် များကို လျှော့ဒိန်းခဲ့သည်။

သီတရာနှင့် အာရုံတော်ဝင် ဆရာဝန် ဆရာမများဖြင့် ဆေးရုံ ဆေးခန်းလေးခု ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ (ကံခုံကန့်၊ အမာ၊ စက်ဆန်း၊ ကွမ်းသီးချောင်း) ကိုပိတ်ငါး အလျှော့ရရှိသည့် ဆေးပါးဖြင့် ကုသပေးခဲ့သည်။ ဘိကလေးမြှို့ပေါ်ရှိ ဒုက္ခသည်များ ဖို့ခို့ရာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဆယ် ကျောင်းသို့ သုံးကြိမ်သွားရောက်၍ ဒုက္ခသည်များအား ဆန်အဝတ် အထည်နှင့် တဗြားစားစရာ၊ ဝတ္ထုငွေများ လျှော့ဒိန်းခဲ့သည်။ ပျက်စီးသွားသော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများသို့ သွပ်ပြား အချင် တစ်ရာစီ နှင့် ကျောင်းပြင်ရန် ဝတ္ထုငွေ ငွေကျပ်တစ်သိန်းစီ လျှော့ဒိန်းခဲ့သည်။

အချို့ကျောင်းများသို့ ငါးသိန်းစီ ဆယ်သိန်းစီလည်း ပေးလျှော့သည်။ ကံခုံကန့်နှင့် အမာကျေးဇူးများရှိ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ဆေးရုံ

နှစ်ရုံကိုပင် ပြင်ဆင်မွမဲ့မပေါ်သည်။ ဆေးရုံသုံး ပစ္စည်းနှင့် ဆေးဝါးများ အပြည့်အစုံကိုလည်း လူ၌ဒါန်းပေါ်သည်။ ဘိုကလေးမြို့၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရအေးရှုံကို ဒေါ်လာပါးသောင်းခန့် တန်ဖိုးရှိသော ပစ္စည်းများ လူ၌ဒါန်းရန်အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

ဖြန်လ ၉-ရက် တစ်လပြည့်မြောက်နောအထိ သိတရာသာသနာပြုအဖွဲ့ လူ၌ဒါန်းထောက်ပုံးခဲ့သော ပမာဏမှာ ဖြူနယ်ခြောက်ဖြူနယ်၊ ကျောင်းပေါင်း ၁၃၄၄-ကျောင်း၊ တစ်ကျောင်းလျှင် အနည်းဆုံးငွေကျပ် တစ်သိန်းနှင့်ဖြင့်စုစုပေါင်းငွေကျပ် ၁၃၄၄-သိန်းကျော် လူ၌ဒါန်းပြီးဖြစ်သည်။ တစ်ကျောင်းလျှင် သွေ့အချပ်တစ်ရာနှုန်းဖြင့် သွေ့အချပ်ရေ ၁၄၆၀၀-ကျော် လူ၌ဒါန်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းပေါင်း ၁၃၄၄၊ ကျေးရွှာပေါင်း ၉၀၀ ကျော်တို့အား ဆန်တစ်တင်းခွဲ ၀၂၈ အိတ်ပေါင်း ၁၀၀၀၀-ကျော် လူ၌ဒါန်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အဝတ်အထည်နှင့် အန်ဒိုးအန်ခွက်၊ အခြားစားစရာများ ထရာပ်ကား အစီးပေါင်းသုံးရာကျော်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ယနေ့သိတရာအဖွဲ့က ဘိုကလေးပြည့်သူ့ဆေးရုံသုံးလူ၌ဒါန်းခဲ့ပြီးသော ပစ္စည်းများမှာ-

ကွန်ပျူဗာဓာဓာတ်မှန်စက်

အရေးကြီးလူနာသုံး နှလုံးစင်းသပ်စက်

ဂိုးဂိုးနှလုံးစင်းသပ်စက်

မွေ့ဆေးစက်

လျှပ်စစ်ခွဲစိတ်စက်

ခွဲစိတ်ကိရိယာများ ပေါင်းတင်စက်

ခွဲစိပ်ခန်းသုံး ပစ္စည်းကိရိယာများ
 လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်
 အောက်ဆီဂျင်ထုတ်လုပ်သည်စက်
 ဆေးတင်လှည်း
 သူနာပြုလှည်း
 ခွဲစိပ်ကိရိယာထည့်သောလှည်း
 လူနာသုံး ကုတင် ၁၆-လုံး
 လူနာသုံး စားပွဲပိရိ ၁၆-လုံး တို့ဖြစ်သည်။
 အမာမြို့နယ်ဆေးရုံသို့ လူ၏ဒါန်းခဲ့ပြီးသော ပစ္စည်းများမှာ-
 ခွဲစိပ်ခန်းသုံးကုတင်
 ခွဲစိပ်ခန်းသုံး စီး
 ပေါ်ဆေးစက်
 လျှပ်စစ်ခွဲစိပ်စက်
 နှလုံးစင်းသပ်စက်
 ခွဲစိပ်ကိရိယာများ ပေါင်းတင်စက်
 ခွဲစိပ်ခန်းသုံး ပစ္စည်းကိရိယာများ
 လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်
 လူနာကုတင်နှင့် စားပွဲပိရိများ ဖြစ်ကြသည်။
 ကုန်ကန်ဆေးရုံသို့ ယခင်ကပင် ခွဲစိပ်ခန်း၊ ဓာတ်ခွဲခန်း၊
 ဓာတ်မှန်ခန်းအတွက် အပြည့်အစုံ လူ၏ဒါန်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သော်လည်း
 လေဘေး၊ ရေဘေးကြောင့် ပျက်စီးယိုယွင်းသွားသည်တို့ကို ပြန်လည်

အစားထိုးရန် ပြင်ဆင်ထားသော ပစ္စည်းများမှာ အိမ်ခြေနှစ်ထောင် အသုံးပြုနိုင်သည့် ရေသနနှစ်လုပ်ပေးမည့်စက်၊ ECG Machine, Cardiac Table, Medicine Trolley, Dressin & Trolley, Instrument Trolley, Lab Table, Vaccwn Exoacrol, Foot Sucrion, O₂ Flowmeter, Fowlets Bed, Generator, (GOKYA) တို့ဖြစ်ကြသည်။

သီတရာသာသနာပြုအဖွဲ့သည် သာသနာရေး ပညာရေးနှင့် ကျန်မှာရေးကိစ္စများကို ဦးစားပေး၍ ကူညီစောင့်ရောက်ပေးနေပါသည်။ ဝေးလံသီခေါင်သော Remote Area ရှိခေါင်းရဲ့နှစ်းပါးသော ဘုန်းတော် ကြီးသင်မှုလတန်းကျောင်းများ၊ အစိုးရမှုလတန်းကျောင်းများကိုလည်း ပြန်လည်ပြုပြင် တည်ဆောက်ပေးရန် ကျောင်းအချို့အား ရွှေချယ် ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

အလှုဒါနကို မိန့်နေရေးသော ဤလောကတွေစရိယ လုပ်ငန်း အားလုံးသည် အလှုဒါန အနည်းအများ အပေါ်မှာတည်ရှိ၍ စောင့်ရောက်မှု လုပ်ငန်းအနိမ့်အမြင့် အကျယ်အပြန်ပမာဏ အမျိုးမျိုးရှိ မည်ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ပိုပ်ဖြစ်စေ ရထားသည့် ဘဝကောင်းတစ်ခု မှာ မွန်မြတ်သော လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ဤမျှလောက် လုပ်ကိုင်ခွင့်ရသည့် မိမိကောဝကို ဝစ်မြောက်ကြည်နဲ့မိပါသည်။ စိုင်းဝန်းလှုဒါန်းကြသည့် အလှုရှင်များ၊ လုပ်အားဒါနပြုကြသည့် တပည်ဒကာပြည်သူအများ စိုင်းဝန်းကူညီစောင့်ရောက်ကြသည့် နိုင်ငံတော်အစိမ့်အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်မှ ဝန်ထမ်းများ အားလုံးကို လိုက်လိုက်လဲလဲ ကျေးဇူးတင်

ပါသည်။ ဂဏိပြုပါသည်။ မှတ်တမ်းတင်ပါသည်။ ကျွန်းကျွန်းမာမာ
စိတ်ချမ်းသာစွာ အသက်ရှည်ကြပါစေ။

ဤကား အလျောပေးသောဆရာတော်၏ အမြင်ဖြစ်၏။ ယခု
တစ်ဖန် အလျောခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ရွှေထောင့်မှ အမြင်ကိုလည်း တိုက်ဆိုင်ဖော်
ပြုပါ၌မည်။ ယခု ဖော်ပြုလတဲ့သော ဆောင်းပါးကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်
ဇူလိုင်လထုတ် စိန္တာမဏီဝမ္မရသုစုမဂ္ဂစ်းမှ ရရှိပါသည်။ ရေးသူမှာ
ငြွေးလွင် (ဆားလင်းကြီး) ဖြစ်သည်။

သီတရ္ဒဆရာတော်၏ ဘာယ်ဒါနမဟာဘလျောက်

ငြွေးလွင် (ဆားလင်းကြီး)

သီတရ္ဒဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏ်သုရဟ္မဆိုလျှင်
မြန်မာနိုင်ငံတွင်မက ကမ္မာကပါသိသော ဆရာတော်ဖြစ်သည်။ ဆရာ
တော်သည် နိုင်ငြားတိုင်းပြည်များသို့ မွေဒေသနာခရီးဆန္ဒ၍ ပုဒ္ဓတရား
တော်များကို ဟောကြားတော်မူသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်
သည် မြန်မာနိုင်ငြားရွှေ အနှစ်ခရီးဆန္ဒပြီး မွေဒေသနာတရားများ ဟော
ကြားတော်မူသောကြောင့် သီတရ္ဒဆရာတော်ဟုဆိုလျှင် မသိသူ မရှိပေါ်

တရားဟောရာ၌လည်း နာကြားရသူတိုင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း
နားလည်သောပေါက်ကြသည်။ ဆရာတော်ကမ္မာကျော်သည်မှာ မွေ
ဒေသနာစွမ်းရည် သက်သက်ကြောင့်မဟုတ်ပေါ်။ ဆရာတော်သည်
ရဟန်းရှင်လျှပြည်သူတို့၏ ဘဝချမ်းသာရေးကို စွမ်းစွမ်းတဲ့ ကြီးပမ်း
ဆောင်ချက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်သည် ရေအတွက် အနေ

ကိုးဆယ့်နှစ်ကျွေး ဦးရှေ့သူများအတြက်:

၄၃

ခက်၍ ဆင်းရဲလှသော စစ်ကိုင်းတောင်ရှိးပျော် ဆရာတော်ရဟန်း သာမဏေသီလရှင်တို့၏ ရေခါကွဲမှ လွှတ်မြောက်ရန် ၁၃၄၂-၉၄၆၌ တွင် သီတရိုရေအလှု။တော်ဖိပိကိန်း လုပ်ငန်းကြီးကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

တော်စစ်ကိုင်းတွင် ချောင်းတိုင်းအရောက် ရေပိုက်လိုင်းများ ဆက်သွယ်ပေး၍ ရောဝတီမြစ်ရေသည် တော်ပေါ်အရောက် စီးဆင်း လာခဲ့သည်။ ရေအတွက် အနေမခေါ်ကြတော့ပေါ့၊ သီတရို ရေအလှု။ လုပ်ငန်းကြီး အောင်မြင်ပြီးစီးသောအခါ သီတရိုအာယုဒါန ဆေးအလှု။ တော် ခေတ်ဖိဆေးရုံကြီး ဆောက်လုပ်၍ ကုသပေးလျက်ရှိရာ ရဟန်း ရှင်လူပြည်သူများ၏ အားထားရာ ဖြစ်လာသည်။

အာယုဒါနဆေးရုံကြီး မဆောက်မဲ ဆေးရုံဆောက်မည်ဌာန ညှိုးဆောင်၌ ဉာဏ်ဝါစရိယဆရာတော်ကြီးများပင့်ဖိတ်၍ ဉာဏ်ခံယူပဲ ပြုလုပ်သည်။ အရှင်မဟောသစ် ပဏီတ (ဝေဇယန္တ) က ခေါ်၍ နားထောင်ခွင့်ရဲခူးပါသည်။ အားရဖွယ်ကောင်းလှသော ရွှေခေတ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဉာဏ်ခံကို အမှတ်ရမိသည်။ အဂ္ဂမဟာပဏီတ ရွှေခေတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဉာဏ်ခံနှစ်ကြားရာတွင် -

“တိုငယ်ယ်တုန်းက အဖျားဝေဒနာ ခံစားရဖွေးတယ်၊ အဖျား ဝေဒနာက တော်တော်နဲ့ မပျောက်တော့ စစ်ကိုင်းပြီးထဲ ဆေးရုံတာက် ကုသရတယ်၊ ယခုခေတ်လို မော်တော်ကားလည်းမရှိသေး၊ ရဟန်း ငယ်ဘဝဆိုတော့ ဆင်းဆင်းရဲ၊ ဆေးရုံတာက်ကုသခဲ့ရတယ်၊ ယခု သီတရိုအာယုဒါနဆေးရုံကြီး ဆောက်ပြီးရဟန်း သာမဏေ သီလရှင်

တွေကို ကုသပေးမှာဆိုတော့ မြို့ထဲဆေးရုံ သွားစရာမလိုတော့ဘူး၊
ဟို ဆေးကြော်ငြာ ရေးသလိုပေါ့၊ ဖျားဝံဖျားကြေစမ်းတဲ့၊ ယခုသီတရှု
အာယုဒါန ဆေးရုံကြီး ဆောက်ပြီးရင်တော့ စစ်ကိုင်းတောင်ရှုံးက
ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖျားဝံရင် ဖျားကြေစမ်း၊ သီတရှုအာယုဒါနဆေးရုံကြီးက ကုသ
ပေးလိုက်မယ်”။

ဟု မိန့်တော်မှုရာ ပရိတ်သတ်အားလုံး ပြုးကြရသည်။ သီတရှု
ဆရာတော်သည် ကမ္မာဗုဒ္ဓတက္ခသိုလ်ကြီးကို တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ထား
ရာ ဘာသန္တရာဇ်ပေများကို သင်ကြားလေ့လာခွင့်ရှုံး ကမ္မာအနှံး ခရီး
ဆန်ကာ သာသနာပြုမိန်မည် ပုဂ္ဂိုလ်များကို မွေးထုတ်ပေးလျက်ရှိ
သည်။ ဆရာတော်သည် သီတရှုအာယုဒါန ဆေးရုံကြီးကို ဖွင့်လှစ်၍
ထိုဆေးရုံကြီးဆိုတာက်ရောက် ကုသခံသော လူနာများကိုသာ ကုသပေး
သည် မဟုတ်ပေါ့။

ဆေးရုံသုံးပစ္စည်း ဆရာဝန်သုံးပစ္စည်း၊ လူနာသုံးပစ္စည်းများ
နှစ်းပါးကျိုးတဲ့သော ဆေးရုံများကိုလည်း လူဒါဒိန်ထောက်ပံ့သည်။ သီတရှု
ဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ဉာဏ်သုသရာသည် စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဆားလင်း
ကြီးမြှို့၊ မြို့နှစ် ပြည်သူ့ဆေးရုံ၏ ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော် ဖြစ်
ပါသည်။ သီတရှုဆရာတော်နှင့် ဆားလင်းကြီးမြှို့၊ တောင်ပေါ်ကျောင်း
ဆရာတော်တို့၊ တကောင်းမြှို့၊ လေးမျက်နှာဘုရားကြီး ထိုးတော်တင်ပဲ့
တွင် ဆုမြို့ရာ တောင်ပေါ်ကျောင်းဆရာတော်က စကားစပ်မြိုင်း အလှု။
ခံသဖြင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဆားလင်းကြီးပြည်
သူ့ဆေးရုံအတွက် တာတိမှန်စက်တစ်လုံး၊ ခွဲစိပ်ခန်းသုံး ကုတင်တစ်

ခု၊ ခွဲစိတ်ပြီးစ လူနာထားသော ကုတင်နှစ်လုံးတိုကို ထိုစဉ်က ဆားလင်းကြီးဆေးရုံ အပ်ကြီးဒေါက်တာဒေါ်ဆွဲဆွဲဝင်းထံ လျှော့နိုးခဲ့ပါသည်။

ဆေးရုံအတွက် အရေးတာကြီး လိုအပ်သော ပစ္စည်းများကို ရေးပါဆို၍ ဒေါက်တာဒေါ်ဆွဲဆွဲဝင်းက P.C.V သွေးလွန်တိုင်ကျေး စမ်းသပ်စက် ရေးခဲ့ပြီး (၂၂-၉-၂၀၀၇) ရက်စွဲဖြင့် ဆားလင်းကြီး ပြည်သူ့ဆေးရုံအုပ်ဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာတင်ဟောင်ညွှန်ထံ ဖိတ်ကြား စာတစ်စောင် ရောက်လာသည်။ ထိုစာများ-

မေတ္တာရှုထား ဖိတ်ကြားအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဆေးရုံ အပ်များနှင့် မြို့နယ်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌများ:-

ကျေးလက်တော့ရွာများနှင့် မြို့နယ်လေးများရှိ နှစ်မီးသော ဆေးရုံကလေးများအား ဆေးရုံသုံးပစ္စည်း ဆရာဝန်သုံးပစ္စည်း လူနာ သုံးပစ္စည်းများကို လျှော့နိုးခဲ့သည်မှာ လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်ခန့်က စ၍ ယနေ့အထိ ဆေးရုံပေါင်း နှစ်ဆယ်ရှိပါပြီ။ ယခုနှစ် (၂၀၀၇) တွင် ဆေးရုံသုံးပစ္စည်းလျှော့နိုးရန် အောက်ပါ ဆေးရုံများအား ရွေး ချယ်သတ်မှတ်၍ ဆေးရုံသုံးပစ္စည်းများကို လျှော့နိုးရန် ဖိစဉ်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ယခုနှစ်လျှော့နိုးပည့်ဆေးရုံများစာရင်း

- ၁။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ နတ်မောက်မြို့၊ မကွေးတိုင်း
- ၂။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ပြည်ကြီးမလုံးပြိုင်မြို့၊ တန်သာရိတိုင်း

၃။ တိက်နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ထောင်လည်ရွာ၊ ပေါက်ခေါင်းမြို့
 ၄။ တိက်နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ကခုံကနိရွာ၊ ဘုံကလေးမြို့နယ်
 ၅။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ တန်သာရီတိုင်း
 ၆။ တိက်နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ တကူးရွာ၊ ရေးမြို့နယ်
 ၇။ တိက်နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ဒုံးယားရွာ၊ ရေးမြို့နယ်
 ၈။ သီတရှုစကျိဒုမျက်စီအထူးကုဆေးရုံ၊ သီပေါ်မြို့
 ၉။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ဆားလင်းကြီးမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း။
 အထက်ပါဆေးရုံများသို့ ဆေးရုံသုံးပစ္စည်းများ အပ်နိုလျှော့ဒီန်း
 သည် အစ်းအစားကို ၁၃၆၉ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျေတ်လပြည့်ကျော်
 ၁-ရက် (၂၇-၁၀-၂၀၀၇)နေ့၊ နံနက် (၉:၀၀) နာရီအချိန်တွင် ကျင်း
 ပဝါမည်။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဒဂုံးမြို့သစ်မြောက်ပိုင်း၊ ပင်လုံလမ်း ပါရမီ
 လမ်းထိပ်၌ တည်ရှိသော သီတရှုအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သာသနာပြုပိုမ်း
 တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်၍ မျှက်မက္ခက် တက်ရောက်ရန်ဖိတ်ကြားစာ
 ရောက်လာသည်။

ဆားလင်းကြီးမြို့နယ်၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ဆေးရုံအပ်ကြီး
 ဒေါက်တာတင်ဟောင်ညွန့်တက်ရောက် လက်ခံရယူခဲ့သည်။ ဒေါက်တာ
 တင်ဟောင် ညွန့်သည် ပြုးပန်းအပြည့်၊ ပိတိဝေဖြာသော မျှက်နှာဖြင့်
 ပြန်ရောက် လာပါသည်။ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း အလှုပစ္စည်းများ
 စာရင်းကို ပြသည်။ မြင်ရကြားရသူအားလုံး ရွှေ့ပြုးဝစ်သာ ပိတိဖြာ၍
 သာစုံခေါ်ကြရပါသည်။ ပစ္စည်းစာရင်းကို အင်လိုင်လို ရိုက်နှစ်ထားသည်။
 မြန်မာစာဖြင့် ဖော်ပြပါမည်။

ကိုးဆယ့်နှစ်ကွွဲ ငိုးရသူများအကြောင်း

၄၅

စဉ်	အမျိုးအမည်	တန်ဖိုး
၁။	ခွဲစိပ်ကုတင်တစ်ခု	၂၀၀၀၀၀၀
၂။	အောက်စိဂုင်ပေးစက်တစ်ခု	၂၀၀၀၀၀
၃။	ပိဿာသွေးလွန်တုပ်ကျွေး စမ်းသပ်စက်တစ်ခု	၆၇၀၀၀၀
၄။	အသက်ရှုံးကြုံယာ လေ့လွှာတစ်ဗူး	၁၅၀၄၄
၅။	အီးစီကျိုးလုံးစမ်းသပ်စက်တစ်ခု	၃၁၉၀၀၅၀
၆။	လေအေးစက်တစ်ခု	၄၅၆၀၀၀၀
၇။	ကုတင် ၁၆ လုံး	၁၂၈၀၀၀၀
၈။	ကုတင်ဘေးပိရိယ် ၁၆ လုံး	၈၂၀၀၀၀
၉။	အဏေကြည့်မှန်ပြောင်းတစ်ခု	၂၀၀၀၀၀

စုစုပေါင်း ပစ္စည်းတန်ဖိုးမှာ (၉၃၄၆၀၅၀) ကိုးဆယ့်သုံးသိန်း လေးသောင်းခြောက်ထောင်ပါးဆယ်ကျပ် တိတိဖြစ်သည်။ တို့ဆေးရုံ တော့ ပစ္စည်းတွေစုပြုဟု ကြားရသူတိုင်း ဝမ်းမြောက်ကြည့်နှီးရပါသည်။ စာရေးသူကား အလူ၍ရရှိခဲ့သော ပစ္စည်းစာရင်းကိုကြည့်၍ ဝမ်းမြောက် ကြည့်နှီးအထူးပီတိဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

သီတရူဆရာတော် ဒေါက်တာအရှင်ညာဏီသာရ၏ အာယု ဒါန၊ အသဒ္ဓဒါန မဟာအလူ၍တော်ကို ပူဇော်ရှုံးပြုသောအားဖြင့် ဤ ဆောင်းပါးကို ရေးသားအပ်ပါသတည်။ ဆရာတော် သက်တော်ရာ ကျော်ရည်ပါစေသော်။   ။

(ငွေးလွင်-ဆားလင်းကြီး)

ယခု လူ။တတ်ဖို့ ဦးစားပေးသော၊ လောကကို မိမိအတွက်
အသုံးမချေဘဲ မိမိကိုလောကအတွက် အသုံးချေသော၊ လောဘာတ်ကို
မွေးစားသားလို သဘောထားပြီး၊ အလောဘာတ်ကို သားအရင်းလို
သဘောထားသော သီတဂ္ဂဆရာတော်ကြီး၏ ဒါနပါရမီဖြည့်ဆည်းပုံ
များကို ဖော်ပြပြီး၍ ယခုအခါ ပေါ်သေနမင်းကြီးနှင့် သားတော်
သုံးယောက် အကြောင်းကို ပြန်ဆက်ပါဦးမည်။

မင်းသား သုံးယောက်သည် ဘုရားအမျှုံရှိသော သံယာတော်
တစ်သော်းတို့အား ပြုစုလုပ်ကျေးခွင့်ရသည်နှင့် ပိုင်ဆိုင်သမျှငွေအား
လုံးကို ကြီးကြပ်သူနှင့် ဘဏ္ဍာထိန်းတို့အား အပြီးအပ်နှင့်လိုက်၏။ သုံးလ
အတွင်း ပိုင်ဆိုင်သမျှု ပစ္စည်းအားလုံး တစ်ကျော်မျှ မကျန်ချင်နေပါစေ။
လူ၌ချင်သလို လူ။တော့ဟူသော အစိပို့ယ်ပင်ဖြစ်၏။

ထိုသုံးလအတွင်းတွင် သူတို့သုံးဦးသည် ဖန်ရည်စွန်းသော
အဝတ်ကိုဝတ်ပြီး သီလကို လုခြေအောင် ထိန်းကာကျောင်းတော်မှာပင်
ဝေယျာဝစ္စပုနိုလ်အနေဖြင့် နေကြတော့သည်။ ရာထူး၊ အာဏာ၊ ပါဝါ
တွေ ကိုသုံးလတာအတွင်း ဖယ်စွာထားသည့် သဘောပင်ဖြစ်၏။ ဝေယျာ
ဝစ္စကုသိုလ်ပြုလုပ်သူပေါင်း သုံးသောင်းကျော်ခန်းရှိသည်ဟုဆိုသည်။

ထိုဝေယျာဝစ္စပြုသူ သုံးသောင်းကျော်တွင် စိတ်ထားကောင်း
သူများပါသလို၊ စိတ်ထားယုတ်ညွှေသူများလည်းပါ၏။ စိတ်ထားကောင်း
သူများသည် သူတစ်ပါးအလှု။ ဖြစ်သော်လည်း မိမိအလှုကဲ့သို့ သဘော
ထားပြီး စေတနာအပြည့်ဖြင့် ဝေယျာဝစ္စလုပ်ကြ၏။ စိတ်ထား
ယုတ်ညွှေသူများသည်အခွင့်ရေးကား နှစ်ခါရဖို့မလွယ်၊ ရတုန်းတန်အောင်

ကိုးသယုံးစွမ်းကွန် ငိုးရောများအကြောင်း

၄၉

ယူထားမယ်ဟူသောသဘောဖြင့် သံယာများကပ်လှု၍၍ ချက်ပြုတ်ထားသော ဆွမ်းများ၊ ဟင်းများကို ပိမိတို့ သားသမီးများနှင့်အတူ ဦးလီးများများ နိုးယဉ်စားသောက်ကြ၏။

ကြည်ညီခြင်းသုံးမျိုး

ကြည်ညီခြင်းသည် သုံးမျိုးရှိ၏။ ပိမိကိုယ်ဖို့ ကြည်ညီခြင်း၊ အတူနေများက ကြည်ညီခြင်း၊ အဝေးနေပုဂ္ဂိုလ်များက ကြည်ညီခြင်း တို့ပင်ဖြစ်၏။ ထိုသုံးမျိုးတွင် ပိမိကိုယ်ဖို့ ကြည်ညီဖို့သည် နပါတ်တစ်အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော “အရင်းလဲ၊ အများထင်းဖြစ်” ဟူသော စကားအတိုင်း ပိမိကိုယ်ဖို့ တကယ်ကြည်ညီ၊ အောင်နေလျှင် အတူနေများက ကြည်ညီခြင်း၊ အဝေးနေများက ကြည်ညီခြင်းတို့သည် အလိုလိုပါသွားသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။

သူတစ်ပါးကို မကြည်ညီမိလို အပြစ်မရို အကုသိုလ်မဖြစ်၊ ကုသိုလ်မရရုံသာရှိ၏။ သို့သော ပိမိကိုယ်ကို အမှန်တကယ် မကြည်ညီ၊ အောင်နေလျှင်ကား အပါယ်ငရေအထိကျတတ်၏။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော သူတစ်ပါးကို လိမ့်ညာ၍ရသောလည်း ပိမိကိုယ်ဖို့ လိမ့်ညာ၍ မရသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။ ပိမိကိုယ်ဖို့ တကယ်ကြည်ညီအောင် နေလိုလျှင် ဓမ္မ၏ထြုပိဒေတိုင်အတိုင်း-

အကုသိုလ် အလုပ်မှန်သမျှ သူတစ်ပါး သိ
သည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ အကုန်
ရောင်ကြုံရ၏။ ကုသိုလ်မှန်သမျှ သေးသေး
လေးပါမကျန် အကုန်ဖြူလုပ်ရ၏။

မိမိစိတ်ကို ဓမ္မဒါနသာတိ၊ မေတ္တာ၊ အသာ၊
မရဏနသာတိ၊ ဝိပသနာတဲ့ခုခု
အမြတ်များများနေပြီး ဖြူစင်အောင်ထားရ၏။
ဤအဆုံးအမတိုင်း နေပါလျှင် မိမိကိုယ်ပိမိ တစ်နောက်
တစ်နေ့ ပို၍ကြည်ညိုလာမည်သာဖြစ်၏။ ဝေယျာဝစ်လုပ်သူများတွင်
နိုးဂိုလ်စားသောက်သူများသည် မိမိကိုယ်ပိမိ ကြည်ညို၍ မရကြတော့။
ငါတို့သည် ဘုရားအမျှားရှိသော သံယာတော်များအရင် နိုးဂိုလ်စား
သောက်သူများပါတကား- ဟူသော အတွေးသည် သူတို့တစ်တွေကို
အမြတ်များဖြစ်ဖော်ရှိ၏။

ထိုကြောင့် သက်တစ်ကုန်၌ သေဆုံးကြသောအခါ နိုးဂိုလ်စား
သောက်ကြသော ဝေယျာဝစ်သမားများသည် ငရဲသို့ကျော်သူ့ကြ၏။
အလူရှင်များနှင့် ဖြူစင်စား ဝေယျာဝစ်ပြုသူများသည် နတ်ပြည်သို့
ရောက်ကြ၏။ မိမိကိုယ်ပိမိ တကယ်ကြည်ညိုအောင်နေသူများသည်
နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရပြီး မိမိကိုယ်ပိမိ တကယ်ကြည်ညိုအောင် မနေသူ
များသည် ငရဲပြည်သို့ ရောက်ရကြောင်းမှာ ဤသာဓကဖြင့် ထင်ရှား
လှ၏။

ယောက်မလိုလူ လျှောလိုလူ

ဝေယျာဝစ်လုပ်သူများတွင် နိုးဂိုလ်စားပြီး ငရဲသို့ ကျော်သူ
များသည် ဟင်းမွှေသော ယောက်မနှင့်တူ၏။ နတ်ပြည်သို့ရောက်သွားသူ
များသည် ဟင်းအရသာကို ခံစားသော လျှောနှင့်တူ၏။ ယောက်မသည်
ဟင်းအိုးကို အမြှေမွှေနေရသော်လည်း ဟင်း၏အရသာကို တစ်စက်

ကိုဆယ့်နှစ်ကွဲ့ ပို့ရသူများအကြောင်း

၅၁

ကလေးမှမသိ၊ ထိုအတူ တချို့ ဒကာ၊ ဒကာမများသည် သူတော်ကောင်းနှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ အတူတူနေရသော်လည်း သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားသည်သူတို့ ရင်ထဲသို့မရောက်။

ယခု ငရဲကျသွားသော ဝေယျာဝစ္စများသည် သုံးလတိုင်တိုင် ဘုရားရဟန္တာများနှင့်အတူတူ နေရသော်လည်း သူတော်ကောင်းတရားသည် သူတို့ရင်ထဲသို့ နှစ်းတစ်စွဲခန့်များ မရောက်ပေး ထိုကြောင့် ဟင်းမွေးသောယောက်မနှင့်တူသည်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ နတ်ပြည်ရောက်သွားသော ဝေယျာဝစ္စများကား သူတော်ကောင်းတို့နှင့် သုံးလသာ နေလိုက်ရသည်။ နေလိုက်ရသည်နှင့် သူတော်ကောင်းတရားသည် သူတို့ရင်ထဲသို့ အပြည့်ရောက်သွား၏။

ထိုကြောင့် လျှောနှင့်တူသည်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏။

စာရေးသူ၏ သာသနာပြုသက်တမ်းတစ်လျောက်တွင် လျှောနှင့် တူသော တပည့်များကို တွေ့ရသလို ယောက်မနှင့်တူသော တပည့်များ ကိုလည်းတွေ့ရ၏။ သို့သော် ယောက်မနှင့်တူသော တပည့်ကများ၏။ လျှောနှင့်တူသော တပည့်တစ်ယောက်မှာ ကော့သောင်းပြီး၊ ခုနစ်ခိုင်၊ ထားဝယ်စရွားမှဖြစ်သည်။

သူ့အပည်ကို ကိုစီတုန်းဟုသာ လွယ်လွယ်ခေါ်ကြသည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးကျော်သန်းဖြစ်သည်။ ကော့သောင်းမြို့နှင့် ခုနစ်ခိုင် ဝေးသောကြောင့် ယင်းနေရာကို လွယ်လွယ်ပင်ခုနစ်ခိုင်ရွာဟု ခေါ်ကြ၏။ တော့တော်များထူထပ်၏။ တော့ဝက်များလည်းပေါ်၏။ ကိုစီတုန်းသည် တော့ဝက်ပစ်ပြီး အသက်မွေးသော မှုဆိုးတစ်ယောက်သာဖြစ်၏။

၂၀၀၃ ခန့်က သူတို့ရိုက်ထဲတွင် စာရေးသူညာတရာ့ပဲ
ဟောလေရာ တရားတစ်ညာနှုံးသွားသည်နှင့် ကိုစီတုန်ဆည် တော်ပစ်
အလုပ်ကို အပြီးအပိုင် စွန့်လိုက်တော့သည်။ ထိုကြောင့် သူ့ကိုလျှော့နှင့်
တူသည်ဟု ဆိုခဲ့ရခြင်းဖြစ်၏။ ယခုအခါ ရာသီကုန်စိမ်းများကို စိုက်ပျိုးပြီး
အသက်မွေးရာ အလွန်အဆင်ပြုနေပြီးဖြစ်သည်။

ငွေကြေးအဆင်ပြုတိုင်း ကျောင်းသို့ရောက်လာပြီး လိုအပ်
သော အရာများကို ဖြေစိမ်နေလျှော့သည်။ တွေ့သောသူတိုင်းကိုလည်း
“ဆရာတော်ခဲ့ ကျေးဇူးတယ်၊ ဆရာတော်ဟောတဲ့တရားကို နာရမလို
မှုဆိုဘာဝက လွတ်ခဲ့ရတာ”ဟု တဖွားပြောနေတတ်သည်။ ယောက်မနှင့်
တူသော တပည့်နှစ်ယောက်ကိုမူ ဖြတ်ဖြုံး သစ်ညီနောင်ကျောင်းမှာ
ဆုံးရခြင်းဖြစ်၏။

တစ်ခါတွင် စာရေးသူထဲသို့ (တပ်မ-၄၃၃) မှ တပ်ကြပ်ကြီး
တစ်ယောက်ရောက်လာပြီး တရားအကု၍နှင့် ပတ်သက်သော အချက်
များကို ပေးမြန်းလျှောက်ထားသည်။ သူ့ဝေစရာသော နှိမ်ဆီများလေးကို
လည်း သူမသောက်ရက်သဖြင့် စာရေးသူအား လျှော့ရှာသည်။ သူသည်
စစ်သားဖြစ်သော်လည်း ပါရရိမ္မာသူဖြစ်သောကြောင့် စာရေးသူဟော
သော တရားများကိုနား စာရေးသူရေးသားသော စာအုပ်များကို ဖတ်
ပြီး သေနတ်ကိုင်ရင်း တရားကျင့်နေသူ ဖြစ်သည်။

တစ်ခါတွင် သူတို့တပ်သည် ထားဝယ်နယ်ထဲသို့ ရွှေတန်း
ထွက်ရသည်။ ထိုညာက သူကင်းစောင့်တာဝန်ကျသည်။ သူသည်

ကိုဆယ့်နှစ်ကျွေ ထိခဲ့ရသူများအကြောင်း

၅၃

က်းစောင့်ရင်း သရဏရုံးပါးကို ရွှေတိဆိုနေသည်။ သူသည် စာရေးသူ ရေးသော “သရဏရုံးအစွမ်း အုံမခန်းဖြစ်ရပ်ဆန်းများ” စာအုပ်ကို သေချာဖတ်ရှုပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် သရဏရုံရွှေတိလျှင်ရွှေတိ၊ မရွှေတိလျှင် ဂိပသုနာတရားရှုံးများနေသူဖြစ်သည်။

သူက်းစောင့်နေသည်မှာ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်တွင်ဖြစ် သည်။ သူသည် သရဏရုံရွှေတိရင်း သစ်ပင်ကြီးအောက်မှ တခြားနေရာ သို့ ပြောင်းသွားချင်စိတ်များ အလိုလိုပေါက်လာသည်။ ထိုကြောင့် သစ်ပင်ကြီးနှင့်လွှေတ်ရာ အခြားနေရာသို့ ပြောင်းလိုက်သည်။ သူအခြား နေရာသို့ ရောက်သည်နှင့် သစ်ပင်ကြီးသည် ‘ဂနိုကန်’ ပစ်လဲသွား လေတော့သည်။

သူ၏အသက်ကို သရဏရုံမှ ကယ်ဆယ်လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။

စာရေးသူသည် တစ်ကြပ်ကြီးအား မှန်ဖြစ်စေ ကော်မီဖြစ်စေ တစ်ခုခု ကျွေးချင်နေ၏။ ထိုကြောင့် မီးစိချောင်တာဝနယူရသော ကိုယ် နှင့် သီလရှင်ကိုခေါ်ပြီး စားစရာတစ်ခုခု စိစိုးပေးရန် ပြောလိုက်၏။ သူတို့သည် ယူနိဖောင်းနှစ်းလျှလျှနှင့် သိမ်ထိစွာ ထိုင်နေသော တစ် ကြပ်ကြီးကို အထင်သေးသော မျက်လုံးများနှင့်တစ်ချက် လှမ်းကြည့် လိုက်သည်ကို စာရေးသူက ‘ဖြတ်’ကနဲ့ သတိထားလိုက်မိသည်။

အတန်ကြာသောအခါ ကော်မီလည်း မပါ၊ မှန်လည်းမပါဘဲ ဆီမဖြစ်စလောက်သာ ဆမ်းထားသည့် လဖက်သုပ်လေးတစ်ပန်းကန် သာ ဝတ်ကျေတစ်းကျေလာချေပေးကြသည်။ စာရေးသူကား ကော်မီတွေ့

မုန့်တွေကုန်နေလို့နေမှာဟု ယူဆပြီး ဘာမူးမပြောဖြစ်လိုက်ပါ။

ကိုယ်ကျွေးချင်တာ မကျွေးလိုက်ရသဖြင့် စိတ်မကောင်းတော့ ဖြစ်သွားမိသည်။ တပ်ကြပ်ကြီးပြန်သွားသော အချိန်မှာပင် ကျောင်း ဒကာ သူငွေးတစ်ယောက် ကျောင်းပေါ်တက်လာပြန်သည်။ ထိုအခါတွင် ကား ကပိုယနှင့် သီလရှင်သည် စာရေးသူက ဘာမူးမပြောရဘဲ ကော်မီတွေ မုန့်တွေ လင်ပန်းကြီးနှင့် ထည့်ယူလာပြီး ပြည့်ခံပါလေ တော့သည်။

သူတို့သည် ဒါနကို ရွေးတွက်တွက်ပြီး မလူဗိုဇ်သူဆိုလျှင် မကျွေး လျှော့ခိုင်သူမှ ကျွေးမည်ဟု ယူဆထားဟန်တူ၏။ ထိုကျောင်း ဒကာ ပြန်သွားသည်နှင့် စာရေးသူသည် သူတို့နှစ်ဦးအား ခေါ်ပြီး ခိုမြှင့်မြှင့် ပင် ဆုံးမလိုက်ပါသည်။

“ဒကာကြီးနဲ့ ဒကာမကြီးဟာ ယောက်မနဲ့တူတဲ့သူတွေပဲ၊ ယောက်မဟာ ဟင်းဒိုးကို မွေ့နောရပေမယ့် ဘာမှအရသာ မသိရသလို ဒကာကြီးတို့ ဒကာမကြီးတို့ဟာလည်း သူတော်ကောင်းတွေနဲ့ အနေ နှစ်ဦး သူတော်ကောင်းစိတ်ဓာတ်တွေ တစ်စက်မှ မတည်ဘူး၊ လျာဟာ ဟင်းဒိုးကိုမွေ့နောရပေမယ့် တစ်စက်လောက် မြည့်းလိုက်ရတယ်ဆိုရင်ပဲ ဟင်းရဲ့အရသာကို အကုန်သိသွားတယ်”။

“တရှုံးတပည့်တွေဟာ သူတော်ကောင်းနဲ့ တစ်ခဏတွေ့တာနဲ့ သူတော်ကောင်းဖြစ်သွားတာပဲ၊ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ကို လျာနဲ့တူတဲ့သူလို့ ခေါ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးက ပေးကမ်းစွန်းကြရင် ဘာမျှော်လင့်ချက်မှ မထား ဖို့ အမြှေတမ်းဆုံးမနေတယ်”။

မျှော်လင့်ချက် တစ်ခုခုံ ပေးကမ်းရင် အမြတ်ရဖို့အရောင်း အဝယ်လုပ်တာ၊ မျှော်လင့်ချက်မပါဘဲပေးကမ်းလျှင် နိဗ္ဗာန်ရဖို့ ဒါနပါရမီ ပြည့်ဆည်းတာ၊ ပစ္စကွာသံသရာ ၏—ကောင်းစားရေးကို အမိကထား၍ လူ၌ဒါန်းသောဒါနသည် ပါရမိပထိကိုသော ဒါနဖြစ်သည်။ မိမိအကျိုး ကို လုံးဝ မမျှော်ကိုဆဲ အလူ၏ခုပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းစားဖို့ အမိကထား၍ လူ၌ဒါန်းသော ဒါနသည် ပါရမိထိကိုသော ဒါနဖြစ်သည်။ ပါရမိပထိကို သော ဒါနသည် လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာကိုပေးပါ၏။ သို့သော ကိုလေသာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ကား မပို့ ပါရမိထိကိုသော ဒါနသည် လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာကိုလည်းပေး၏။ ကိုလေသာ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန် သို့လည်း ပို့ပေး၏။

“ဒီအတွေးအခေါ်တွေ့ဆိုရင် ဟိုး—အဝေးကြီးမှာနေတဲ့သူတွေ တောင် သိနေကြတယ်။ ဒကာကြီး ဒကာမကြီးတို့က ဘုန်းကြီးနားမှာ နေပြီး ယခုအချိန်ထိ မသိကြသေးဘူး။ မဆာတဲ့သူကိုပဲ ကျွေးချင် တယ်။ ဆာတဲ့သူကို မကျွေးချင်ဘူး။ နောက်ကို ငည်သည်လာရင် ဆင်းရောက်ပါးသူဆိုရင် ရှိတာအကုန်ချကျွေး သူတို့အိမ်မှာ ဒါမျိုးတွေ မစားရဘူး”။

“ချမ်းသာသူတွေ့ဆိုရင်တော့ ဘာမှ ကျွေးမနေနဲ့ သူတို့မှ ပိုတွေ့ နေလို့တောင် ကျောင်းကိုလာလှု၍နေတာပဲ။ ဘာမှပြန်ကျွေးနေစရာ မလိုပါဘူး။ အရာရှိတွေ၊ သူငြေးတွေကို အားတယ်ဆိုတာ လောဘကြီး လိုပဲ။ သူတို့ဆီက တစ်ခုခုကိုလိုချင်လိုပဲ။ ရိပ်သာထောင်ပြီး တရာ့ပြ တယ်ဆိုတာ အဲဒီလောဘြီးဆောင်တဲ့ ကိုလေသာတွေကို ပယ်သတ်

၅၆

ဖော်ရင် (အျော်သာ)

ဖိပါ”။

“အရာရှိတွေ သူငြောတွေကိုဖားပြီး ရိပ်သာတိုးတက်အောင် လုပ်တယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒါ ဓမ္မရိပ်သာ မဟုတ်တော့ဘူး၊ အဓမ္မရိပ်သာ ပဲ။ ရိပ်သာတစ်ခု တိုးတက်တယ်ဆိုတာ တရားပြုတဲ့ ဆရာရော ယောကီ တွေရော ကိုလေသာတွေလျှော့လာ၊ ပါးလာ၊ ကုန်စင်လာတာဘကို ပြော တာ၊ တိုက်တာတွေတော့ ကျောင်းရိုင်းနဲ့ မဆန္တအောင် များပြားပါရဲ့ ဆရာရောယောကီတွေပါ လောဘ၊ ဒေါသကိုလေသာ မလျှော့ဘူး၊ ပပါးဘူး၊ မကုန်ဘူးဆိုရင် အဲဒါဆတ်ယုတ်ပျက်စီးနေတဲ့ ရိပ်သာပဲ”။

ဤကား ဗုဒ္ဓနဲ့ သံယာများကို ဝေယျာဝစ္စပြုသူ့သုံးသောင်း အနက် ငရဲကျေသူများသည် ယောက်မနှင့်တူကြောင်း ရှင်းပြရင်း စာရေး သူ၏ ကိုယ်တွေအချို့ကိုထည့်သွင်း ဖော်ပြခြင်းတည်။ ယခုအတ်လမ်း ကို ပြန်ဆက်အဲ။

ထိုဘဝက အလျှော်ဖြစ်ကြသော မင်းသားသုံးယောက်သည် (၉၂)ကမ္မာတိုင်တိုင် နတ်စည်းစိမ် အကြိမ်ကြိမ်ခံစားပြီးနောက် ယခု ဘုရားသာသနာတွင် ဥရှိဝေါ်ကသုပ၊ ဂယာကသုပ၊ နဒီကသုပ ဟူသော ရသေးညီနောင် သုံးပါးလာဖြစ်သည်။ စိတ်ထားကောင်းသူ၊ ဝေယျာဝစ္စ များပြုလုပ်သူများသည်လည်း သူတို့နဲ့ အတူတူနတ်စည်းစိမ် အကြိမ်ကြိမ်ခံစားပြီး သူတို့၏ နောက်လိုက်တပည့်များ လာဖြစ်ကြသည်။

ဘုရားနှင့်တွေ့ပြီး အားလုံး ရဟန္တာ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုစဉ်က ဘဏ္ဍာရိုးလင်မယားသည်လည်း ၉၂ ကမ္မာတိုင်တိုင် နတ်စည်းစိမ် အကြိမ်ကြိမ်ခံစားပြီး ယခုဘဝသာသနာတွင် ပိဋ္ဌသာရမင်းကြီးနှင့်

ကိုသယ့်နှစ်ကျွေးမှုများအပြင်:

၆၇

မိဖုရားကြီးလာဖြစ်သည်။ ဒါနတစ်ခုကောင်းကျိုးပေးရန်အတွက် အလှ။ ခံကောင်းဖို့ လူ၏ဖွယ်ဝတ္ထုကောင်းဖို့ စေတနာကောင်းဖို့သုံးချက် လိုအပ်၏။

သစ်ပင်တစ်ပင် ကြီးထွားသနစွမ်းရန်အတွက် ဖြေကောင်း ရေကောင်း၊ ပျိုးစွဲကောင်း သုံးပျိုးပုံး လိုအပ်သကဲ့သို့ပင်ဖြစ်၏။ မြေ၊ ရေ၊ ပျိုးစွဲ၏သုံးပျိုးတွင် ပျိုးစွဲကောင်းဖို့သည် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်၏။ ပြောနှင့်ရေ မည်မျှကောင်းသည်ဖြစ်စေ ပျိုးစွဲမကောင်းဘဲ ပိုးထိုးနေလျှင် မည်သိမျှ အပင်ပေါက်လာစရာ အကြောင်းမရှိပေ။

ထိုအတူ အလှုံးပုဂ္ဂိုလ်၊ လူ၏ဖွယ်ဝတ္ထုမည်မျှကောင်းသည် ဖြစ်စေ စေတနာမကောင်းလျှင် အကျိုးပေးကောင်းဖို့ မလွယ်ပေ။ ဓမ္မလက်ထက်က ပါယာသီမြို့စားကြီးနှင့် သူ့အလှုံးပွဲတွင် ဦးစီးလုပ်ကိုင် ရသော ဥထ္ထရလုလင်တိုကိုကြည့်ပါ။ ပါယာသီမြို့စားကြီးသည် မိဇ္ဈာ ဒီဇိုဘဝမှ အရှင်ကုမာရကသုပ၏ တရားကိုနားကြားပြီး ဓမ္မဘာသာ ဝင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

က်နှင့် က်၏အကျိုးကို လက်ခံယုံကြည်သွားပြီဖြစ်သောကြောင့် မထဲပို့များ ဆောက်ပြီး စားစရာ၊ ဝတ်စရာများကို နေ့စဉ် အလှုံးပေးသည်။ သို့သော် ကိုယ်တိုင်မလှုံးသဲ့ဥထ္ထရလုလင်ကို တာဝန်ပေးထားသည်။ ဥထ္ထရလုလင်သည် သူတစ်ပါး ပစ္စည်းကို တစ်ဆင့်လှုံးပေးရသော ထောက်စရာများဖြစ်သော်လည်း မိမိအလှုံးကဲ့သို့ သဘောထားပြီး စေတနာ၊ မေတ္ထာအပြည့်ဖြင့် လူ၏ခြန်းပေးကမ်းခဲ့သည်။

ဤအလှုံးကြီးတွင် အလှုံးနေရာ၌ ရဟန္တာများလည်း ပါသော

ကြောင့် အလူခံကလည်း ကောင်းသည်၊ အစားအသောက် အဝတ် အထည် အကောင်းစားများကို လူ၏သောကြောင့် လူဖွံ့ဖြိုးယ်တ္ထဲလည်း ကောင်းသည်။ မြေလည်းကောင်းသည်၊ ရေလည်းကောင်းသည်ဟုဆိုရ ပေမည်။ သို့သော် ပျိုးစေ့နှင့်တူသော စေတနာတွင်ကား အလူရှင် ဖြစ်သော ပါယာသီမြို့ဗားကြီးသည် ဝေယာဝစ္စ ဦးဆောင်ပြုလုပ်သူ ဥတ္ထရလုလင်ကို မမိဘ ဖြစ်နေသည်။ ထိုကြောင့် ထိုဘဝမှ စတေ၍ နတ်ပြည်ရောက်ကြသောအခါ ပါယာသီမြို့ဗားကြီးသည် လူသက်ဖြင့် အနှစ်ကိုသန်းအသက်ရှည်သည့် စတုမဟာရာမြန်နတ်ဘုံသို့ရောက်ရ၏။

မျိုးစေ့နှင့်တူသော စေတနာကို အကောင်းဆုံးထားနိုင်သည့် စေ ယာဝစ္စခေါင်းဆောင် ဥတ္ထရလုလင်သည်ကား လူသက်ဖြင့် ဘုံးကုန္ဓု နှင့် အနှစ်ခြောက်သန်း အသက်ရှည်သည့် တာဝတီသာနတ်ဘုံသို့ ရောက်ခဲ့ရလေသည်။ ဝေယာဝစ္စပြုလုပ်ပေးသူပင်ဖြစ်သော်လည်း စေတနာကောင်းထားလျှင် အလူရှင်ထက်ပင်ကောင်းကျိုးရပုံ လက်တွေ့ သာဓကပင်တည်း။

ငရဲသို့ကျခဲ့ရသော ဝေယာဝစ္စသမားများသည် ငရဲမှုလွှတ်လာ သောအခါ ငတ်ပြုတ်ဆင်ခဲ့နေသော ပြီတ္ထာများလာဖြစ်ကြရသည်။ ကံ၏ အကျိုးပေးကား အံ့ဩစရာကောင်းလု၏။ သူတို့သည် အစားအသောက် လည်း မစားရေ သေလည်မသေသာနှင့် ခုကွဲခံပြီး နိဂုံးနေကြရသည်မှာ ဥ၂ ကမ္မာပင်ကြာမြင့်ခဲ့ချေပြီး ထိုကြောင့် ရှေးပညာရှိ သူတော်ကောင်း များကား ဘုရား ကျောင်း၊ ကန်ဝေယာဝစ္စပြုလုပ်သူများ သတိမှုနိုင်ရန် ဖော်ပြပါ ဆုံးမတလက်ာလေးကို ရေးသားခဲ့ကြသည်။

ဘရားပစ္စည်းနှင့် သယူပစ္စည်း

ဘရားပစ္စည်း ငရဲပါး သုံးနည်းအလွန်ခက်။
 သယူပစ္စည်း အဆိပ်သီး စားနည်းအလွန်ခက်။
 စားသုံးမိလျှင်၊ တန်ငါင်၊ သေလျှင်အလွန်ခက်။
 ငရဲသို့ကျ၊ ဝှေ့ရှုကျ၊ လွှတ်ပြန်ရဖို့ခက်။
 ငရဲဘဝ၊ လွှတ်ပြန်က၊ လူ့ဘုံရောက်ဖို့ခက်။
 လူ့ဘုံရောက်ခါ၊ သာသန၊ ကြာပြန်ရဖို့ခက်။
 သာသန၊ ကြာကြိုက်လျှင်၊ ကျော်ခြင်းသာလို့ခက်။
 ဘရားသခင်၊ ဉာဏ်တော်ရှင်၊ ဖူးမြင်ရဖို့ခက်။
 အရိယာသယာ၊ ပေါ်သောခါ၊ လူဗျားရဖို့ခက်။

ဤသုဒ္ဓကဗ္ဗာ ကသာပဘုရားရှင် ပွင့်လာသောအခါ အချို့
 သော ပြိုတ္ထာများသည် သူတို့နှင့်ဆွဲမျိုးတော်စပ်သူများ ကုသိလ်ပြုပြီး
 ပေးဝေသောအမျှကို သာစခဲ့ရသောကြောင့် ပြိုတ္ထာဘဝမှ ကျေတ်လွှတ်
 သည်။ နတ်စည်းစိမ်များ ခံစားသွားရသည်ကို ဥပုံ-ကဗ္ဗာ ငတ်ပြတ်
 ဆင်းရေနေသော ပြိုတ္ထာများကတွေပြင်သွားကြ၏။ သူတို့လည်း ထိကဲ့သို့
 ပြိုတ္ထာဘဝမှကျေတ်လွှတ်ပြီး စားစရာ၊ ဝတ်စရာနှင့် ပြည့်စုံချင်ကြ၏။

ထိုကြောင့်ကသာပဘုရားရှင်ထဲသွားပြီး သူတို့သည် မည်သည်
 အချိန်ကာလ၌ ဤသာလောင်ငတ်မွတ်သောဘေးမှ လွှတ်မြောက်ပါ
 မည်နည်းဟု ဖော်လျောက်ကြ၏။ ထိုအခါ ကသာပဘုရားရှင်က သူတို့၏
 ကုသိလ်ပြုဘက် ဆွဲမျိုးများဖြစ်ကြသော ဘဏ္ဍာစိုးလင်မယားသည်
 နောင်ပွင့်မည် ဂေါတာမမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်အခါတွင် မိမိသာရ

မင်းနှင့် ပိမုရားဖြစ်လာလိမ့်မည်။ သူတို့ပေးဝေသောအမျှကို သာရာ၏ခါ
ရမှသာလျှင် ဤဆင်ရဲဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်မည်ဟု ဖြေကြားတော်မူ
လိုက်၏။

ထိပြုတ္ထာများသည် နောင်ဘုရားတစ်ဆူပွင့်မှ စားရသောက်ရ^၁
မည်အရေးကို မန်ကိုဖြန်ပင် စားရ သောက်ရတော့မည်ကဲ့သို့ မှတ်ယူပြီး
ဝိုးမြောက်ဝိုးသာ စောင့်ကြလေ၏။ နောက်ဘုရားတစ်ဆူပွင့်ရန် နှစ်
ပေါင်းမည်မျှလောက်အထိကြာမည်ကို ရေတွက်ရန် မလွယ်ကူလှပေ။
တက်လာသော မြေကြီးအထူနှင့်သာ တိုင်းတာရတော့၏။

ကသာပဘုရားရှင် လက်ထက်မှ သက်ရှိများ၊ သက်မဲ့များ
ပျက်စီးယဉ်ယွင်းပြီး နောက်ဆုံးမြေကြီးဖြစ်သွား၏။ ထိုမြေကြီး ရှစ်မိုင်
ပမာဏရှိမှ ဂေါတမဘုရားပွင့်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
ကသာပဘုရားရှင်၏ တစ်လုံးတည်းသော ဓာတ်တော်ကို ရွှေအုပ်
အစစ်များဖြင့် ထည့်ထားသည် အလျေားအနဲ့ အမြင့်ရှစ်မိုင် ပမာဏ
ရှိသည် ရွှေစေတီကြီးသည် ယခုအခါမြေကြီးအောက်သို့ ရောက်နေပြီ
ဖြစ်ကြောင်း ဓမ္မပဒအဋီကထာတွင် ဖွင့်ပြထားသည်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူလာပြီး ရာဇ်ပြည်သို့
တရားဟောကြွေတော်မူသောအခါ မိမိသာရမင်းလည်း ဘုရားအမူး
ရှိသော သံယာတော်များအား ဆွမ်းကောင်လှု၍ရန် စီစဉ်လေ၏။ အတော်ခံပြီး
ကိုး ဆယ့်နှစ်ကဗျာတိုင်တိုင် ဗို့ကြေးစောင့်စားနေရသော ပြုတ္ထာများသည်
သာရာ၏ရန်အတွက် မိမိသာရမင်းကြီး၏ နှစ်းရင်ပြင်ဝယ် ပြည့်ကျပ်
လျက်ရှိ၏။

ကိုးဆယ့်နှစ်ကျွော် ငါးရာများအကြောင်း

၆၁

သို့သော်လူသားများသည် ပြတ္တာများကို မြင်နိုင်သည်
မဟုတ်သောကြောင့် ပိမ့်သာရမင်းကြီးသည် ဆွဲမျိုးပြတ္တာများ ရောက်
နေသည်ကိုမသိရာပေါ်။ ထိုနောက ဆွမ်းကပ်တရားနာပြီးသောအခါ
အမျှဝေဖို့မေ့သွား၏။ အကြောင်းကား ပိမ့်သာရမင်းကြီးသည် ဘုရားနှင့်
သံယာတော်များအတွက် ကျောင်းနေရာ စီပံ့ပေးရန် စဉ်းစားနေသော
ကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။

ထိုကြောင့် ညျေရောက်သောအခါ သာရမ၏ရသောပြတ္တာများ
ပြင်းစွာအော်ဟန်ကြ၏။ ပြင်းစွာငါးကြေးကြ၏။ ထိုအသံများကြောင့်
ကြောက်ရှုထိုတ်လန်ပြီး မင်းကြီးသည်တစ်ည့်လုံး အပ်ရှုံးပေါ် ဖြစ်နေ
ရှာ၏။ မိုးလင်းသောအခါ ဘုရားထံသွားပြီးညာက ကြားရသော အသံ
များအကြောင်းကို လျောက်ထားမေးဖြန်း၏။ ဘုရားရှင်က အကြောင်း
စုကို ရှင်းပြတော်မှသည်။

ထိုကြောင့် နောက်တစ်ကြိမ်ဆွမ်းထပ် ကျွဲ့ပြီးအမျှဝေသော
အခါတွင်မှ ဆွဲမျိုးသားချင်း ပြတ္တာများ အားလုံးချမ်းသာသုခ ရသွား
ကြသည်ကို ဘုရားရှင်၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် ပိမ့်သာရမင်းကြီး မျက်ပါး
ထင်ထင်မြှင့်လိုက်ရလေသည်။ ဤအတ်တော်သည် ပေတဝတ္ထုပါဌိုတော်
တိရောကုဋ္ဌသုတ္ထန်း လာရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသာဓကကို ထောက်၍
ဘုရား ဂေါပကများ ကျောင်းဂေါပကများ၊ ဆွမ်းလောင်း အသင်းများ
ဝေယာဝစ္စအသင်းများ၊ တရားပွဲကျင်းပသူများသည် ကုသိုလ်ပြုခွဲ့၍
အကုသိုလ်မပါဝောင် အထူးကရရှိက်သင့်၏။

ရန်ကုန်တိုင်း သုံးခွဲဖြို့မှ ဦးရော့အမည်ရှိ ဒကာကြီး

၆၂

ပေါ်နှင့် (ဖြူပြည်သာ)

တစ်ယောက်သည် ရောဂါသည်ကာ သတိလစ်သွား၏။ ငရဲနိမိတ်အာရုံ
များသည် သူ့စိတ်အစဉ်၌ ထင်လာသည်။ အများနားလည်အောင်
ပြောသောအခါ ငရဲပြည်သို့ ရောက်သွားသည်ဟုပင်ပြောရမည်။
ငရဲပြည်တွင် သူတို့ ရပ်ကွက်မှ ကျောင်းရေးပက္ခဏ္ဍာင်နှင့် တွေ့ရသည်။
အဘယ်ကြောင့် ငရဲကျေနေရသနည်းဟု မေးကြည့်လိုက်သောအခါ
ဘန်းကြီးကျောင်း အတွင်း ရေကန်တူးရန် လူထားကြသော အလှုပေါင့်
ထဲမှ ဆေးပေါင် တစ်ကျပ်မီး ဝယ်သောက်ခုံမိသောကြောင့်ဟု ဖြေသည်။

သူ့မိသားစုများ မသိအောင် ရှုက်ထားသော ပစ္စည်းကိုးမျိုးကို
လည်း နေရာနှင့်တက္က သေချာပြောပြလိုက်သည်။ ဦးရေခဲတကယ်
မသေနိုင်ဘူးဆိုသည်ကို သေချာသိသည့်အတွက် ယခုလိမှာကြားနေ
ခြင်းဖြစ်သည်။ သူသည် ရတ်တရက် သေဆုံးခဲ့ခြင်းကြောင့် ပစ္စည်း
ကိုးမျိုး ရှုက်ထားသောနေရာကို သူ့မိသားစုအား ပြောပြချိန်မရခဲ့ပေ။

ဦးရေခဲ သတိပြန်ရလာသောအခါ ရေးပက္ခဏ္ဍာင် အိမ်သို့
သွား၍ ထိအကြောင်းကို ပြောပြရာ ပထမတွင်မယုံကြည်ဘဲ ဦးရေခဲကို
စိတ်ဆိုး ကြ၏။ သို့သော် ဦးရေခဲပြောပြသည့်အတိုင်း ပစ္စည်းကိုးမျိုးကို
ရှာဖွေ ကြည့်သောအခါ အမျိန်တကယ်ပင် တွေ့သွားလေသည်။ ထိုအခါ
ကျုမ္မ ယုံကြည်ကြတော့သည်။

ဤဖြစ်ရပ်ကို ထောက်၍ဘာသာရေး လုပ်ကြသောသူများ
သည် ကျောင်းအတွက်လူထားသော ငွေကိုကျောင်းအတွက်သာ သုံးရ
သည်။ အခြားမည်သည့်နေရာမှ မသုံးရပေ။ ဆွမ်းအတွက်လူထားသော
ငွေကိုလည်း ဆွမ်းအတွက်သာသုံးရမည်။ အခြားမည်သည့်နေရာမှ

ကိုးဆယ့်နှစ်ကျွော် ငိုးရရှုများအကြောင်း

၆၃

မသုံးရပေ။ တရားပွဲကျွော်းပြီဆိုလျှင်လည်း ဓမ္မကထိဆရာတော်အတွက် လူ၏သောင့်ကို ဓမ္မကထိကဆရာတော်ကိုသာ တစ်ပြားမကျွန် လူ၏ရ သည်။ အခြားမည်သည့်နေရာတွင်မှ မသုံးရပေ။ ထိုပြဿနာမျိုးမှာ တရားပွဲတိုင်းလိုလို အဖြစ်များလှသဖြင့် အကျယ်ရှင်းပြချင်ပါသေးသည်။

တရားပွဲသည် ရန်ပုံငွေအတွက်ကျွော်းပေသည့်တရားပွဲ၊ တရားပွဲဖော်ပို့ တရားနာဖို့အတွက် သက်သက်ကျွော်းပသော တရားပွဲဟု နှစ်မျိုးရှိပါ။ ယခုခေတ်တွင် ရန်ပုံငွေအတွက် ကျွော်းပသောတရားပွဲများ ကားမရှိ သလောက် ရှားပါးသွားလေပြီ။ ပိုက်ဆံရှာဖို့အတွက် တရားကို အသုံး မချေသင့်ပေ။ အတ်ပွဲကိုသာ အသုံးချိဖို့ သင့်ပေသည်။

စာရေးသူအပါအဝင် ထေရဝါဒနည်းကျသော ဆရာတော် အများစုသည် ရန်ပုံငွေရှာဖို့ တရားပွဲဆိုလျှင်ကြွေရောက်ဟောပြောခြင်း မပြုရပေ။ လူ၏သင့်သည်ဟု ထင်လျှင်တရားပွဲကျွော်းပသော နေရာတွင် ရသမျှ မဓမ္မအများကို အကုန်ပြန်လှုပောင်ချုပ်လှုပောင်သည်။ မလှု၏သင့်ဟု ယူဆလျှင်ကား လာရောက်အလှုခံသည့်တိုင် မလှု၍တတ်ပေ။

ယခုတရားနာဖို့အတွက် သက်သက်ကျွော်းပသော တရားပွဲများ နှင့် ပတ်သက်၍ ဆောင်စရာ၊ ရှောင်စရာများကို တင်ပြချင်ပေ၏။ ပထမညီးဆုံးအနေဖြင့် တရားပွဲကျွော်းပသုတိုင်း အတုယူသင့်သည့် တရားပွဲ တစ်ပွဲကိုနှမနာအဖြစ် တင်ပြမည်ဖြစ်သည်။

ဆောင်စရာတရားပွဲ

ထိုတရားပွဲမှာ ရွှေပြည်သာမြို့နယ်၊ (က) ရိုက္ခက်မှ တရားပွဲ ဖြစ်သည်။ ထိုရိုက္ခက်မှ လူငယ်များသည် တရားလည်းနာ၊ စာလည်း

ဖတ်သဖို့ သာသနාပ්‍රේරිණး အမිඩියිကි သေချာသිကුවည်။ သာသနාဟුသည် အဆုံးအမဟု အමිඩියිထුကිသည်။ မည်သူ အဆုံးအမနည်းဟု ပුද්‍රාထාර්ලිකිသည့်အခி “ပ්‍රශ්නාဆුးအမ” ဟුဖෝලාသည်။

ပ්‍රශ්නා အဆုံးအမမූහသည် ဝිනෙ်සිඳුကတ်၊ သුනෑශ්‍රීඳුကတ်၊ အට්ටිජ්‍රාඳුကတ်တို့ပင် ဖြစ်၏။

ထိုဘင် ဝිනෙ် ပිඳුကတ်ကි အနුරුද්‍යාලිකිလුုံ ကියිලුတ်ဖြင့် ကුෂාලුකිသော ဝිතිග්‍රාමගිලෙသාගි ပය්‍රවර්තිသည် သီလသාသနාကි ရුသည်။ သුනෑශ්‍රීඳුကတ်ကි အනුරුද්‍යාලිකිလුုံ စිတ်ထැမු ထාග්‍රාවාද်: ගුණික්: ලාගතර්වညු ပරියුදුවාන්ගිලෙသාගි ပත්‍රවර්තිသည် သမාຄ သාသනාගිරුරුသည်။ အට්ටිජ්‍රාඳුකတ်ကි အනුරුද්‍යාලිකිလුုံ အංග්‍රෑව්: තිකින්සිංජුපෝපේිගිලාඡည် ကිණ්: ගොං: ගොවညු အන්තර්යා ගිලෙသාගිသා ပය්‍රවර්තිသည် ပညාသාතාගිරුරුသည်။

ထို ပညාහුသည် ဝිහෘළාහුනාන් මගිහෘළාහුပර් ප්‍රිතිသည်။ ထුළුග්‍රාද් ဘුජාරුන් အဆုံးအမ သාතානාහුသည် သီလ၊ သမාຄ၊ ပညා သිගුවාච්: පි: පර් ප්‍රිතිသည်။

သාතානාප්‍රේරිණးහුသည် ထිවිල၊ သමාຄ၊ ပညාවිගුව තු: පි: ගි လුවා: ගොගුරු: ගොගුවාන්ගු: ප්‍රිවබ: පිරි: පර් ප්‍රිතිသည်။ ထුළුග්‍රාද් စාවඩ් තිකින්ඡු: ඉද්දාල්පි: දිඹුබෙ: තාව දිඹුපු: පිරිවානා: ප්‍රිවබ: තාව තාරා: පු: ග්‍රී: ඡු: ගොගුවා: ප්‍රිවබ: තාව ගි “သාතානාප්‍රිවාත්” ဟුවේသည်။

ကိုဆယ့်နှစ်ကျွေးမှုများအကြောင်း

၆၅

ထိုသိသာသနပြုခြင်း အမိပါယ်ကိုသိတာသည့် ဧရာဝတီသာ
ဖြူ။ (က) ရပ်ကွက်မှ လူငယ်များသည် သူတို့ရပ်ကွက်ထဲတွင် သာသန
ပြတော်ပွဲကြီး တစ်ပွဲဖြူလုပ်ချင်ကြသည်။

ထိုကြောင့် စိတ်တူကိုယ်တူ လူငယ် (၂၀)ယောက်ကို “တရားပွဲ
ဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့” ဆိုပြီး ဖွဲ့လိုက်သည်။ သူတို့အားလုံးသည် လက်
လုပ်လက်စားများ၊ လအစားဝန်ထမ်းများဖြစ်ကြသောကြောင့် ချမ်းသာ
သူများ မဟုတ်ကြပေ။ ထိုကြောင့် တစ်ယောက်ကို ငါးသောင်း(၅၀၀၀)
စီခန့်ရအောင် တစ်နှစ်စုရာသည်။

တစ်နှစ်ပြည့်သောအပါ တစ်ယောက်လျှင်ငါးသောင်းနှင့်ဖြူး
အယောက် ၂၀-ရရာ တရားပွဲကျင်းပေရန် ရန်ပုံငွေဆယ်သိန်း ရရှိသွား
သည်။ ထိုဆယ်သိန်းကို တရားပွဲအတွက် သူတို့အချို့ကျ အသုံးပြု
ပုံလေးမှာ လေးသိန်းသည် အသုံးချွေစက်၊ မီးစက်၊ မဏ္ဍာပ်စသော တရား
ပွဲကျင်းပေစရိတ်အဖြစ် အသုံးချသည်။ ကုန်မြောက်သိန်းသည် ပင့်ထား
သော ဓမ္မကထိကသုံးပါးအတွက် မ၊ တည်ဓမ္မပူဇာအဖြစ် အသုံးပြုသည်။
သူတို့အဖွဲ့က တစ်ညလျှင် ဓမ္မပူဇာ နှစ်သိန်း (၂၀၀၀၀) မ၊ တည်
ပူဇော်သည်။ ပရိသတ်လျှို့သော ဓမ္မပူဇာငွေများကိုလည်း ရေစက်မချ
မိမှာ ပရိသတ်အား အရေအတွက်ကို ကြော်ပြီး ဆရာတော်၏ ကျိုယ်
မှတစ်ဆင့် ချက်ချင်း ကပ်လျှို့လိုက်သည်။

လူငယ်တို့၏ လုပ်ရပ်များကိုသောကြောင့် သူတို့တရားပွဲသည်
တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပရိသတ်အင်အား ဓမ္မပူဇာငွေအင်အား အများ
ဆုံးအဖြစ် စံချိန်တင်နေဆဲပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့သော လူငယ်များကို

စာရေးသူကအမှတ်တရအဖြစ် စာရေးသူ၏စာအုပ်ကို လက်ဆောင်ပေးသောအခါ ဖော်ပြပါဒသနလေးကို အမြတ်ညွှန်ထည့် ပေးတတ်သည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုန်းကံကြီးမားတော်မူသည်။ သဒ္ဓါ တရား ကြီးမားတော်မူသည်။ ပညာဉာဏ်ကြီးမားတော်မူသည်။ ထိုအတူ ဘုန်းကံ၊ သဒ္ဓါ၊ ပညာကြီးမားသူများသာလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာကို ချီးမြောက်ထောက်ပံ့နိုင်သည်။ ထိုကြောင့် မည်သည့် အခက်အခဲများကို တွေ့ရတွေ့ရ သာသနာပြု တရားပွဲကြီးကို မဖြစ်ဖစ် အောင် လုပ်ဆောင်ကြရမည်။ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် တရားပွဲ မကျင်းပနိုင်တော့ဟု ဆိုလျှင်မည်သည့်အကြောင်းပင်ပြပြ မိမိတို့သိနာန်တွင် ဘုန်းကံ၊ သဒ္ဓါ၊ ပညာများမရှိတော့သောအကြောင့် သာဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ရှောင်စရာတရားပွဲ

မြတ်ဝက္ခန်းပေါ်ရှိ ရွာတစ်ရွာမှ တရားတစ်ပွဲအကြောင်းကို တင်ပြပါသီးမည်။ ယခုတရားပွဲမျိုးကား ရှောင်ရမည့် တရားပွဲသာ ဖြစ်၏။ စာရေးသူသည် တရားပွဲလာပင့်လျှင် မဟောဖူးသေးသည် နေရာ၊ ချောင်ကျသည် နေရာမျိုးဆိုလျှင် ဦးစားပေးပြီး ကြွလေ့ရှိသည်။ ယခု လည်း ထိုဖြစ်ဝက္ခန်းပေါ်ရွာမှ တရားပွဲလာပင့်သောအခါ အထက်ပါ အချက်နှစ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီနေသောအကြောင့် လက်ခံလိုက်သည်။

သူတို့သည် တရားပွဲရက်ကိုလွယ်ကူစွာရသောအကြောင့် အလွန် ဝစ်းသာနေကြသည်။ ရန်ကုန်ဖြူပေါ်မှာပင် နေရာတိုင်းပင့်မရသည်

ကိုသယ့်နှစ်ကွား ငါခဲ့ရသူများအပြောင်း

၆၅

ဆရာတော်တစ်ပါးက ဆင်းခဲ့သောခေါင်သော ဘူတ္ထိကျွန်းများလို နေရာ
ပျီးကို သုတေသနတောင်ပေးလိုက်သည် မဟုတ်ပါလော့။

“ဒကာကြီးတို့ကို တရားပွဲနှုပ်တ်သက်ပြီး တစ်ခုပဲတောင်ဆုံး
ချင်ပါတယ်”

“မှန်ပါ၊ အမိန့်ရှိပါဘူး”

“တခြားတော့ မဟုတ်ဘူး၊ အလျောင့် မများချင်နေပါဘေး
ပရိတ်သတ်တော့ များများနာစေချင်တယ်၊ ပရိသတ်များမှလည်း ဒီလို
တော့ ရွာထဲ ဦးစောင်းတို့ လာဟောရကျိုးနှပ်များ၊ ဒကာကြီးတို့ ပရိသတ်
များများ၊ တရားနာအောင် ဘယ်လိုလိုပြုကြဖို့ စိတ်ကူးထားသလဲ”

“အနီးအနားက ရွာအားလုံးကို အသံချွေစက်နဲ့ လိုက်ဖိတ်ဖို့
စိစဉ် ထားပါတယ်”

“အဲသလောက်နဲ့ ဖပြည့်စုံသေးဘူး၊ ပရိတ်သတ်များများ
နာဖို့ ဆိုရင် တစ်အချက်က ပိုမိုရွာအပါအဝင် ရွာငါးရွာဖိတ်မယ်ဆိုရင်
အဲဒီ ရွာငါးရွာများ ဒို့မြတ်စွာတယ် ဆိုကြပါဖို့၊ အဲဒါဆိုရင်
မြတ်စွာသုံးထောင် ရိုက်ရမယ်၊ မြတ်စွာကိုလည်း တရိတ်သော သိမ်းထား
ချင်လောက်အောင် ကောင်းကောင်းရိုက်ရမယ်”။

“မြတ်စွာထဲမှာ ဟောမယ့်ဆရာတော်ရဲ့၊ ဓာတ်ပုံပါရမယ်၊
ဓမ္မကတိကဆရာတော်ရဲ့ မှတ်သားဖွယ်ရာ ထြုပါဒအဆုံးအမလေးတွေ
ပါ ပါရမယ်၊ ဒါမှ မြတ်စွာဖော်လိုက်တာနဲ့ကို တရားတစ်ပုဒ် နားပြီးသား
ဖြစ်သွားမယ်၊ အဲဒီမြတ်စွာသုံးထောင်ကို တစ်အိမ်တစ်စောင် ရောက်
အောင်ဖိတ်ပေးရမယ်၊ ဒုတိယအချက်ကတော့ ဟောမယ့်ဆရာတော်ရဲ့

ဘွဲ့! ဟောမယ့်နေရာ၊ အချိန်တွေရေးထားတဲ့ သုံးပေပတ်လည်ခန့်ကြောင်းစာရွက်ကြီးတွေကို ရွှေတိုင်းစေ လူစည်ကားတဲ့နေရာမှာ ကပ်ပေးရမယ်”။

“တတိယအချက်ကတော့ တရားနာပရီသတ်တွေ အသွား အပြန်အဆင်ပြေအောင် ကြိုဆိုဖို့ စက်လေ့တွေဖို့စဉ်ပေးရမယ်၊ မိတ်စာ ထဲမှာလည်း ကြိုဖို့စက်လေ့တွေဟာ ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်နေရာက ကြိုမယ့်အကြောင်း ထည့်ရှုက်ထားရမယ်၊ အဲဒါဆိုရင် ဒကာကြိုးတို့ တရားပွဲမစည်ပဲကို မနေဘူး၊ လူတွေဆိတာခက်တယ်၊ အကုသိုလ် ဖြစ်မယ့် အတိပွဲဆိုရင်တော့ ကြိုစရာမလိုဘဲ လာကြပေမယ့် ကုသိုလ် ရမယ့် တရားပွဲကျတော့ ကြိုဖို့လုပ်မှပဲ လာဖြစ်ကြတယ်”။

“တပည့်တော်တို့ရွှေက ဆင်းရဲတော့ မိတ်စာရိုက်ဖို့တော့ အခက်အခဲရှိတယ်ဘူး”

“ဒါဆိုရင် မိတ်စာသုံးထောင်ကို ဦးဇိုးလျှပါမယ်”

၂၀၉ ရုန်ခန့်က ရိုက်တာပင် မိတ်စာသုံးထောင်ကို ရှစ်သောင်းခန့် ကုန်ကျသည်။ ထိုသို့ အစီအစဉ်တကျ ကျင်းပသော ကြောင့် ကျွန်းရွှေတရားပွဲသည် သူတို့ဖြူမှာ ကျင်းပသောတရားပွဲ ထက်ပင် ပရီသတ်များသွားသည်။ ရွှေခံအဘိုးအသွားများကပင် အားရ ဝစ်းသာပြောကြသည်။ သူတို့ အသက်ရှစ်ဆယ်အတွင်း ရွှေတွင် ဤမျှ လောက် တရားနာပရီသတ်များတာ တစ်ခါမှ မကြုံဖူးဘူး—ဟူ၏။

ဦးဆောင်ကျင်းပသော ကျေးရွှေဥက္ကဋ္ဌကလည်း တပြုးပြုးနှင့် လာ လျောက်သည်။ သူတို့နှာမည်ကြီး အတိပွဲတစ်ပွဲ ငါးဖူးသည်။

ကိုဆယ့်နှစ်ကျွေး ငါးရုံများအကြောင်း

၆၉

ဤတရား နာပရိသတ် သုံးပုံပုံ တစ်ပုံပုံမရှိဟနိသည်။ ပရိသတ်များ များပြား သည့် အတွက်ဝမ်းသာစရာ သတင်းနှင့်အတူ ပရိသတ်လူ၏သော ဓမ္မပူဇာငွေကို တခြားဝေယျာဝစ္စများတွင် အသုံးဖြူမည်။ ပိသောငွေ ကိုမှ ဓမ္မကထိကအား လူ၏မည်ဟုသော စိတ်မကောင်းဖွယ်ရာ သတင်းကလည်း တစ်ခါတည်းကပ်ပါလာသည်။ ပထမည့် ဓမ္မပူဇာ ငွေကို ညတွင်းချင်း မကပ်ကတည်းက သံသယတော့ဝင်မိသည်။ ယခု တော့ သံသယရှိသည့်အတိုင်း ဖြစ်နေလေသည်။ စာရေးသူ စဉ်းစားရပြီ။ သူတို့ကို၏ပြောရင် ကောင်းမလား၊ ၏မပြောဘဲ သူတို့တိုက်နဲ့ သူတို့ကံဆိပြီး ပစ်ထားရရင်ကောင်းမလား၊ အတော်ကြောအောင်စဉ်းစားရသည်။

များသောအားဖြင့် လူတို့သည် မိမိအများကိုထောက်ပြုပြီး ဆုံးမလျှင် နာခံသောလူသည် အင်မတန်ရှားသည်။ စိတ်ဆိုသွားသော လူက သာများသည်။ ပစ်ထားလိုက်လျှင် မိမိကိုတော့ မှန်းစရာ၊ စိတ်ဆိုစရာမရှိ သို့သော် သူတို့မှာ တရားပွဲလုပ်တိုင်း ဓမ္မကထိကငွေကို ခိုးယူ သုံးစွဲသော သူခိုးများဘဝသို့ ရောက်ကြပေတော့မည်။

ပထမရွှေကျွောင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့ “သူတော် ကောင်းတို့၏ အဆုံးအမကို ခံယူသင့်ကြောင်း” ယခုလိုကြပါဒေးထားသည်။

ဆုံးမမည်သူ သဲလုံးအတူတူ များပါစေဟု ရှင်ရာဟုလာ နှလုံးသွေး သည်။ သာမဏောင်ယ ဆုံးမသော်လည်း နားထောင်မည်ဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာ နှလုံးသွေးသည်။ အပြစ်ပြဆုံးမသူကို ရွှေအိုးပေးသူ

ဟု ဆည်းကပ်ရမည်။ ပန်းပဲဆရာ အထူမခံသော လက်နက်သံတုံမဖြစ်၊ အဆုပ်ခဲ သဲရှုပ်ပစ်ရခက်တားရခက်၊ ရေနက်ရာသို့ ပြေးဝင်သောငါး ကျိုးဝတ်အစာမဖြစ်၊ ဝက်သားသော်လည်း ဆီနိုင်နိုင်အချက်ခံရမှ အရသာရှိသည်။ ပတ္တမြားတွင်းထွက် မှန်သော်လည်း ကျောက်သွေး ဆရာအကာာကုန်အောင် သွေးမှ အရောင်တောက်သည်။ ကျောက်ဆင်း တုံသော်လည်း ကျောက်ဆင်ဆရာတုံဆင်နိုင်မှ အနေကဗာတင် ခံရ မည်။ သဒ္ဓါ၊ ဟညာ ဗဟိသုတရှိသော်လည်း အဆုံးအမကို ခံရမှ အရ သာရှိသည်။ ဂုဏ်ရောင်တောက်သည်။ မြတ်နီးခံရသည်။ တောာအရပ် ၌ မိဘက်ငါးသော သားသမီး ကျေားစာဖြစ်သည်။ သာသနာ၌ ဉှုစိဒ် ကင်းသော ရဟန်းမာရ်နတ်စာ ဖြစ်သည်။

ရှင်ရာဟုလာက နေစဉ်သဲများကို လက်နှင့်ဆပ်ပြီး “ဤသဲလုံး အရေအတွက်နှင့်အမျှ ဆုံးမသော ဆရာများကိုရပါစေ”ဟု အမိုးမြှာန် ပြု၏။ ယခုခေတ်လူအများစုကား “တိုကို ဆုံးမမည့်သူ မှန်သမျှ သဲများ ဖြစ်သွားပါစေ”ဟု ဆုတောင်းမည့်သူများဖြစ်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ သည် ယနှဦးမှရှင်ပြုသော ခုနစ်နှစ်သားအရွယ် ကိုရင်လေးက ဆုံးမ သည်ကိုပင် ရှိသေစွာ နာယူကျင့်သုံးသည်။

ယခုခေတ် လူအများစုကား အသက်ခုနစ်ဆယ် အရွယ်အသိုး တစ်ယောက်က လာရောက်ဆုံးမလျှင်ပင် “အလကား အသက်ကြီး ပြီး အချိန်မစီးတဲ့သူကြီး” ဟု ဝေဖန်တတ်သူများဖြစ်၏။ ဆရာတော် ကြီးက အပြစ်ပြ၍ ဆုံးမသူကို ခွဲအိုးပေးသူဟု မှတ်သင့်ကြောင်း ဆုံးမတ၏။ ယခုခေတ် လူအများစုက အပြစ်ပြ၍ ဆုံးမသူကို သေနတ်

ကိုးဆယ့်နှစ်ကျွော် ဦးရှေ့သူများအကြောင်း

၅၁

ပြု၍ ဓားပြုတိက်သူလို သဘောထားတတိကြ၏။

ပုဒ္ဓကလည်း ဓမ္မပဒ္ဒွင် ဟောကြားပြီးသား ရှိ၏။

“အဆုံးအမ ဉာဏ်ဝပ်သူကို မသူတော်များက မုန်းတီး၏။
သူတော်ကောင်းများက ချစ်မြတ်နိုး၏”။

ရဟန်းသည် ဘာသာရေးတွင်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်၏။ ခေါင်း
ဆောင်သည် ခေါင်းမရှောင်သင့်။ ခေါင်းရှောင်လျှင်လည်း ခေါင်းဆောင်
နေရာတွင် မနေ့သင့်ပေါ်။

နာနာကျင်ကျင်း အပြစ်မြင်တိုင်း

ဝစ်းတွင်းမသို့ စိတ်မတိုပဲ

ကျိုးလိုစိတ်ကာ ဆုံးမတတ်မှာ

ဆရာဟူလော့။

မယအောင် လက်ဗော်လေးဖို့လေးကိုလည်း တရေးရေးမြှင့်ယောင်
နေသည်။ ဆရာသည် “အမုန်းခံ၍ ချစ်သောဆရာ”၊ “အမုန်းခံ၍
မချစ်သောဆရာ”ဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။ ထိုဆရာနှစ်ဦးလုံးကို စာသင်သား
ဘဝတွင် တွေ့ဖူး၏။ ပထမစာချု ဆရာတော်သည် တပည့်များကို
အမုန်းခံပြီး ချစ်သည်။ သူစာချုချိန်တွင် အိပ်ငိုက်နေလျှင် ခေါင်း
ခေါက်ပြီး သတိပေးတတ်သည်။ ဒုတိဖြင့် နာနာကျင်ကျင်ကြီး ဖြစ်အောင်
ကားတစ်ခါမှ မရှိကိပါ။

စာချုချိန်အမိ ရောက်မလာသော တပည့်များကို အိပ်ခန်းထဲ
အထိ ကိုယ်တိုင်လိုက်ခေါ်သည်။ အတော်အတန်နေမကောင်းတာ
လောက်ဆိုလျှင် စောင်ခြားပြီး သူစာချုသည်ကို ဘေးနားက နားထောင်

နေရသည်။ စာနောက်ကျသွားမှာ စိုးရိမိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ တကယ်ကို မချို့ဆောင်ဖျားနာနေတာမှန်လျှင် သူကိုယ်တိုင် စိက်ထားသည့် အေးခါးကြီးပင်မှ အေးချက်များကို လာတိုက်သည်။ သူ၏ရှေ့မှာပင် ဝါးစားပြီးမျိုးချိုင်းသည်။ ထိုအေးခါးကြီးချက်များ မည်မျှခါးသနည်းဆိုလျှင် ဉာဏ်ပါးစားထားလျှင် မနက်အထိ ခါးတုန်းရှိသောသည်။

စာမကျက်ချင်၍၍ ဟန်ဆောင်ဖျားကြသော စာသင်သားများသည် ထိုအေးခါးကြီးချက်တိုက်မည်ဟု ဆိုသည်နှင့်ချက်ချင်းနေကောင်းသွားတတ်ကြသည်။ ထိုဆရာတော်ကား မန္တလေးတိုင်း၊ မြင်းခြားရိုင်းတော်သာမြို့နယ်၊ သာသနာ့မူလိကာမရာမကျောင်း သစ်ကျောင်းကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ပစာနနာယကဆရာတော် ဘဒ္ဒနန္တန္တာဘာသပင်ဖြစ်၏။

နောက်စာချေဆရာတော်တစ်ပါးကား သူစာချေနေလျှင် တပည့်များ စိတ်မဝင်စားလည်း ဂရုမစိုက်၊ ဒေါပိုင်းနေလည်းသာမှ ဖပြောပေးသူ့စာသူချုပြီး အချိန်စောသည်နှင့် ထသွားတော့သည်။ သူချေသော စာဝါလာမတက်လည်း မေးမြန်းစုစစ်းခြင်း မရှိပေး၍ ဤဆရာမျိုးကား တပည့်များကို အမှန်းခံပြီး မချုပ်သော ဆရာသာဖြစ်၏။

အသိဉာဏ်နည်းစဉ်အချိန်က ပထမဆရာကို ပုန်းသည်။ ဒုတိယဆရာကို ချစ်သည်။ အသိဉာဏ်ကြီးမှာလာသော အချိန်တွင်ကား ပထမဆရာသည်သာ တပည့်တို့၏ အမှန်းကို ခံယူပြီး တကယ်ချစ်သော ဆရာပါလားဟု ပိုင်းခြားပြီး သိသွားသည်။ ထိုအခါကျမှ ပထမဆရာကိုလေးစားကြည်ညိုရကောင်းမှန်း သိသွားသည်။ ဒုတိယဆရာ

ကား တပည့်တို့၏ အမှန်းကိုခံယူပြီး မချစ်ခဲ့သော ဆရာပါလားဟု နားလည်သွားသည်။ ငါကား အမှန်းခံချစ်သော ဆရာ့နေရာတွင် နေတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားပြီး တရာ့ဖွဲ့ကျင်းပရေး အကျိုးဆောင် တစ်ဖွဲ့လုံးကိုခေါ်ခိုင်းလိုက်သည်။ သူတို့အဖွဲ့စုံသည်နှင့် ဖော်ပြပါ ဉာဏ်အ ကိုပေးလိုက်သည်။

“ဒကာကြီးတို့ကို ဆုံးမထြတိဝါ မပေါ်မိ စကားတစ်ခွန်း ပလွှင် ခံထားချင်ပါတယ်၊ ဦးအင်း ဒီစကားကို ပြောတယ်ဆိုတာ ငွေမက်လို မဟုတ်ဘူးဆိုတာပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အချေပြာမယ့် စကားက ငွေနဲ့ ပတ်သက်နေလိုပါပဲ။ ငွေမက်တဲ့ ဘုန်ကြီးဆိုရင် ဒကာကြီးတို့ တော့ရွာလေးတွေကို လာဟောမနေပါဘူး။ ရန်ကုန်ဖြူပေါ်မှာ ချည်း ဟောနေမှာပါ။ ရန်ကုန်မှာ ဦးအင်းတရာ့ပွဲကို လုပင်နေကြတာပဲ”။

“ဦးအင်းသာ ဟောမယ်ဆိုရင် နှစ်ပေါ်ကိုဟောလိုရပါတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ဟောတဲ့ ဓမ္မပူဇာငွေဟာ တစ်ညာမှာ အနည်းဆုံး ငါးသိန်းနဲ့ အထက်မှာ ရှိပါတယ်၊ အချို့နေရာတွေဆိုရင် တစ်ညာတည်းနဲ့ သိန်း နှစ်ဆယ်ကော်ထိရတဲ့ နေရာတွေတောင်ရှိပါတယ်။ အဲဒါလို နေရာတွေ ကို မဟောဘဲ ဒကာကြီးတို့တော့ရွာမှာ လာဟောတယ်ဆိုကတည်းက ငွေကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ စေတနာ မေတ္တာကြောင့်ဆိုတာ ထင်ရှားပါ တယ်”

မှတ်ချက် ။ ၂ ယခုဆိုလျှင် စာရေးသူကို ဉာဏ်တေားလျ နိုင်ငံ ကလည်း ခုတိယအကြိမ် ထပ်ကြေပေးဖို့ ပင့်နေသည်။ အမေရိကန်၊ ကနေဒါ၊ တရာ်တိုင်ပေ နိုင်ငံတို့ကလည်း ပင့်နေသည်။ စာရေးသူ

မကြံနိုင်ပါ။ မကြံနိုင်ခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ပင့်လျောက်သူများ နားလည်အောင် ရှင်းပြလိုက်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်တွင် စာရေးသူတို့ ဟောသောတရားကို နာခွဲ့ မရသေးသော တောာသူ၊ တော်သားတွေ အများကြီးကျော်သေးသည်။ မြန်မာပြည်တွင် ကျေးဇူးပေါင်းနှစ်သောင်းမကရှိရာ စာရေးသူတို့ တစ်သက်လုံးဟောလည်း နှစ်ရှိန်မလွယ်ကူပေ။ ဓမ္မပူဇာడ္တအနေနှင့် ကြည့်လျှင်နိုင်တြေားသွားဟောလျှင် မြန်မာပြည်မှာထက်ဓမ္မပူဇာပို့ရ ပါသည်။

တရားနာပရီသတ်အရေအတွက်၊ တရားပွဲအရေအတွက် အနေနှင့် ချိန်ကြည့်လျှင် စာရေးသူတို့ ရှုံးပါသည်။ စာရေးသူသည် ဓမ္မပူဇာడ္တကို အမိကမထား ပရီသတ်ကို အမိကထားသောကြောင့် နိုင်တြေားသွားဟောလျှင် စာရေးသူရှုံးပါသည်။ ရှုံးပုံကို ရှင်းပြပါအဲ့။ နိုင်တြေားတွင် တရားပွဲသည် တစ်ပတ်တွင် စနေ၊ တန်ငါးနှင့် နှစ်ရက်သာ ရှိသည်။

ပရီသတ်အနေနှင့် ကြည့်လျှင် တစ်ရာ၊ တစ်ရာ့ဝါးဆယ်၊ အများဆုံးနှစ်ရာခန့်သာရှိသည်။ ပြီးတော့ နိုင်တြေားသား ဘာသာခြား များက စိတ်ဝင်စားသည်မဟုတ်၊ ကိုယ့်မြန်မာချင်းသာ ဟောရခြင်း ဖြစ်သည်။ နိုင်တြေားသား ဘာသာခြားတစ်ယောက်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်လာအောင် ဟောနိုင်သောဘုန်းကြီးလည်း အင်မတန်ရှားပါသည်။

ထိုကြောင့် နိုင်တြေားသို့ ကြွေသောဘုန်းကြီးတိုင်းကို အထင်ကြီး စရာမရှိပါ။ တရားဘုန်းကြီးများသည် အဆက်အသွယ်ကြောင့် ပင့်လို့

သာကြသွားရသည်။ တရားကို မြန်မာချင်းပင် စိတ်ဝင်စားအောင် နားလည်အောင် ဟောနိုင်စွမ်းမရှိပေး။ ဓဒ္ဒဘာသာမြန်မာများ အိမ်တွင် ဆွမ်းလှည်စားပြီး နိုင်ငြားသာသနာပြုအမည်ခံနေသော ဘုန်းကြီး အချို့လည်းရှိသည်။

မြန်မာပြည်တွင် တစ်ညာတည်းနှင့် ပရိသတ်နှစ်သောင်း ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် နှစ်သောင်းအထက်ရှိသော တရားပွဲအချို့ကို မှတ်တမ်း အဖြစ် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ မော်လမြိုင်၊ ချောင်းဆုံး၊ သံဖြူဇာပ်၊ ပဲခူး-စိန် များမီသားရုံ၊ ရောန်ချောင်း၊ အောင်လုံ၊ တွဲတေးမြို့၊ မြို့မြို့၊ မင်းဘူး၊ ရန်ကုန်မြို့၊ မိုလ်တစ်ထောင်ဘုရား။

“ဒကာကြီးတို့ ဓမ္မကထိကကို လူ၍တဲ့ဓမ္မပူဇာငွေတွေကို တခြား နေရာတွေမှာ သုံးခွဲဖို့စဉ်နေကြတယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ကိုယ်ကျိုးအတွက် မဟုတ်ပါ၊ တရားပွဲအကြီး၊ အပို့စရိတ်အတွက် လိုအပ်တဲ့နေရာမှာ သုံးမှာပါဘုရား”

“တရားနာပရိသတ်က ဓမ္မကထိကကို ရည်ရွှေးတော့ လူ၍တာ၊ ဒကာကြီးတို့ တရားပွဲဝေယျာဝစ္စ အတွက်လူ၍တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဓမ္မပူဇာငွေကို ဓမ္မကထိကဆရာတော်ကို အကုန်လူ၍ရတယ်၊ တခြား ဘယ်နေရာအတွက်မှ မသုံးကောင်းဘူး၊ ကိုယ်ကျိုးအတွက်ပဲ ယူယူ၊ တခြားဝေယျာဝစ္စအတွက်ပဲ ယူယူ၊ ဓမ္မကထိက ငွေထဲက နှီးက်ယူလိုက် တာနဲ့ နိုးမှုက်က ဖြောက်သွားတယ်”

“ဒကာကြီးတို့ဟာ ကိုယ့်စီးပွားရေး ကိုယ်လုပ်နေတဲ့ အချိန်

တုန်းက သူတော်ကောင်းတွေ ဖြစ်နေပြီး ဘာသာရေ့ပွဲလုပ်ခါမှ သူရိုး
တွေ ဖြစ်သွားရတာ အင်မတန့်မှ နှစ်နာပါတယ်၊ ပြီးတော့ ဒီတရာ့ပွဲဖြစ်
အောင် ဒက္ခာကြီးဟိုကို ဘယ်သူကမှ ရိုက်နှက်ပြီးတော့ နိုင်းတာ့မဟုတ်
ဘူး၊ ကိုယ့်စေတနာနဲ့ ကိုယ်လုပ်နေကြတာ၊ ဒီတော့ တရာ့ပွဲမလုပ်ခင်
အစောကြီးကတည်းက ကြီးပြီး ရုပ်ငွေရာထားရတယ်။ ရုပ်ငွေ မပြည့်
မစုံသေးရင် တရာ့ပွဲမလုပ်နဲ့ပေါ့၊ ရုပ်ငွေ ပြည့်စုံတဲ့နေ့မှာ လုပ်ကြပေါ့၊
အခုတော့ ဘုန်းကြီးကို လျှော့တဲ့ဓမ္မဖော်ငွေတွေကို အပိုင်းသိမ်းပြီးလိုတဲ့
နေရာလျောက်သုံးမယ်ဆိုရင် ဘုန်းကြီးတားပြီး တရာ့ကို ရောင်းစားနေ
သလို ဖြစ်တာပေါ့၊ ပိုက်ဆံရအောင် ကတ်ပွဲရုံသွင်းတာနဲ့ ဘာမှ မထူး
တော့ပါဘူး”

သူတို့မှုက်နှာတွင် မကျေနပ်သော အမူအရာကိုတွေ့ရသည်။
စာရေးသူ စကားဆုံးသည်နှင့် မျက်နှာအပျက်ပျက်နှင့် ဦးချုပ်းပြန်သွား
ကြသည်။ စာရေးသူ အချိန်မိ ဆုံးမလိုက်သောကြောင့် သူတို့သည်
ဓမ္မဖော်များကို မသုံးဖြစ်ကြတော့ပေး၊ သုံးညျှပြီးသောအခါ တစ်ညာ
စီရသောငွေ၊ စုပေါင်းရသော ငွေများကို ပရိသတ်များအား တိကျွော
ကြပြေပြီး စာရေးသူ၏ ကပိုယာအား လွှဲအပ်ပါသည်။

သုံးညျှပေါင်း အလျှော့ငွေ ငါးသိန်းငါးသောင်းကျော်ရရှိသည်။
ထိုငွေများအနက် ငါးသောင်းကျော်ကို ထိုဗျာကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီး
မျက်စိခွဲစိုင်ခအဖြစ် လျှော့အိန်းလိုက်သည်။ သူတို့ဗျာကျော်တွင် စုပေါင်း
ဓမ္မရုံကြီး ဆောက်လျက်ရှိသည်။ သူတို့ဗျာတွင် ဆင်းရဲသား များသဖြင့်
များများစားစား လျှော့နိုင်မည့်သူမရှိ၊ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်း

ကိုးဆယ့်နှစ်ကဗ္ဗာ ငါအဲရသူများအကြောင်း

၇၇

တစ်ခုဖြစ်သော ယူအမဲတီဘီမှ ငွေဆယ်သိန်းချေးပြီး ဆောက်နေကြ
ခြင်းဖြစ်သည်။

တစ်လကို နှစ်သောင်းခဲ့ခဲ့နဲ့ ပြန်သွင်းရသည်ဟုဆိုသည်။
ထိန်းသောင်းခဲ့ငွေရအောင် ရွာထဲတွင် လစဉ်လိုက်ကောက်ရသည်။
ထိအကြောင်းကို စုစုံထားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ကျွန်ုင်းပေါ်သိန်းကို
ဝမ့်ရုံအတွက် တင်ရှိနေသောအကြောင်းကို ဆင်ပေးခဲ့သည်။ နောက်တစ်
နှစ် နှစ်ညွှန်ပေးသောအခါတွင်လည်း ငါးသိန်းကော်ပင်ရသည်။

ဒုတိယနှစ်ရသော ငါးသိန်းကော်ကို ဆင်ပေးလိုက်သော အခါ
တွင် တစ်ရွာလုံးအပေါ်တွင် တင်နေသော အကြောင်းကြီး ကျေသွားလေ
တော့သည်။ သူတို့ရွာတွင် နှစ်ကြိမ်တရားဟော ကြလာရာ နှစ်ကြိမ်လုံး
တစ်ပြီးမှ ယူမသွားဘဲ အကြောင်းဆင်ပေးခဲ့သဖြင့် တစ်ရွာလုံး ဝစ်းသာ
ဝစ်းနည်းဖြစ်ပြီး ငိုကြောင်းကြသည်။ ဝစ်းသာသည်က သူတို့မဆင်နိုင်
သည် အကြောင်းကြီးကျေသွားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဝစ်းနည်းသည်
က သူတို့တော့ရွာလေဆို ဖော်ရှုထားကာ ကြလာသော ဆရာတော်
ကို ဘာမှ မလုံးနိုင်ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဆုံးမည့်ဝပေးစဉ်က စိတ်ဆုံးသွားကြသော တရားပွဲ အကျိုး
ဆောင်များလည်း သူတို့စိတ်ထဲ ပြစ်မှားထားသမျှကြပောက်စေရန်
လာရောက်ကန်တော့ တောင်းပန်ကြသည်။ ဘာသာ, သာသနာအကျိုး
ကို ဆောင်ရွက်ကြသူများ အားလုံး ၉၂-ကဗ္ဗာ ငိုကြောင်းခြင်းဘေးမှ
လွှတ်ကင်းကြပါစေ။

စာတတ်လျက် မိမိကိုယ်ကို မဆုံးမလျင် ထိစာင်ရေးကွားတည်း။

လာဘ်ပေါ်လျက် သီတင်းသုံးဖော် မချို့မြောက်လျှင် ထိလာဘ် ပြောဌာ
ရိက္ခာတည်။ စစ်သူရဲသည် မင်းရိက္ခာ စား၍မင်းရန်သူကိုနှစ်သည်။
ကိုယ်တွင်းရန်သူကိုကား မနိမိနိုင်။ ရဟန်းသည် ဘုရားရိက္ခာ စား၍
ကိုယ်တွင်းရန်သူကိုနှစ်သည်။ လင်းတသည် ကောင်းကင်ပုံလျက် ခွေး
ကောင်ပုတ် မက်၍မပြောဌာ ကျော်ကွင်းမိသည်။ ငါးသည် ရေနက်ရာ
နေလျက်တိကောင်မက်၍ ရေတိမို့ ငါးများချိတ်မိသည်။ ရဟန်းသည်
သာသနားမြှုပ်နေလျက် လောဘအာမိသမက်၍ မာရ်နတ်လက်တွင်း၌
ညွှတ်ကွင်းမိသည်။ သရက်ပင်လည်း အသီးကြွယ်လျှင် ကိုင်းပဲတတ်
သည်။ သီလကြိုးဆွဲ သမာဓိခွေထောက်ပြုရမည်။ ဘုရားရှင်သည်
မြင်းမိုင်တောင်ကို သမုဒ္ဒရာရေမှထုတ်နိုင်၏။ မသူတော်ကို ခုစာရိုက်မှ
မထုတ်နိုင်။

အမြဲမရှိသော ဤကိုယ်ဖြင့် မြှုသောနိဗ္ဗာန်ကို မလဲနိုင်ပြီလော်။
(ပထမဧရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး)

အထွေးအထိပိသို့ ရောက်စေမည့်ကျင့်စဉ်

ဖွန့်လွှတ်တဲ့သူဟာ ဘယ်သောအခါမှအထွေး အထိပ်သို့
မရောက်နိုင်ဘူးဆိုတာ ငါးတပည့်တို့ ပုံတော်ထားကြ။ ပိမိခန္ဓာကိုယ်ရဲ့
သက်သာမှုကို သူတစ်ပါးအတွက် စွန့်လွှတ်နိုင်ရမယ်။ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း
ကိုလည်း သူတစ်ပါးတို့အတွက် စွန့်လွှတ်နိုင်ရမယ်။ ငါကတော့ အသီး
တွေးဝေနေတဲ့ သစ်ပင်ကြီးလို့ စွမ်းနိုင်သမျှ ကျင့်မယ်။

(သီတရ္ဒအရှင်ဗြာကိုသော)

ခိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော

တတမ်တော်နှင့်

အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခု

မေဓရာရင် (ခြေဖြည့်စား)

“ရင် ဆေးမြစ်၊ ဆေးဘွဲ့သွားရာတော်
သုံးနှစ်တော်ကြာတယ်၊
ဘာမှ ရလာတာလည်းမတွေ့ရပါလဲး....”
“သူတစ်ပါးက လေးညွှန်းရာတယ်၊
ငါက ပါးညွှန်းရာတယ်....”
သူတစ်ပါးက ကတိဒ္ထိရှင်ရာတယ်၊
ငါက ကတိပိမရာတယ်....
သူတစ်ပါးက ငရ်ကောင်းရာတယ်၊
ငါက ငရ်ဆီးရာတယ်”

မိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာတစ်စောင်နှင့်အခက်ဖုံးမေးခွန်းသုံးခု

၅၉

မိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော စာတစ်စောင်နှင့် အခက်ဖုံးမေးခွန်းသုံးခု

သို့

မေတ္တာရှင် ရွှေပြည်သာဆရာတော်ဘုရား

တပည့်တော် မေးခွန်းများလိုလိုကိပ်ပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်
အမေးနှင့်အရှင်ဘုရားအဖြေကိုတွဲပြီး စာအုပ်ထုတ်ချင်ပါတယ်ဘုရား။
ဓာတ်သစ်အဂ္ဂစ္စမြေပူးပေါ်ဘုရား၊ ဒါဟာ အရှင်ဘုရားထံမှ တပည့်တော်
လိုချင်တဲ့ တစ်ခုတည်းသော အခွင့်အရေးပါပဲဘုရား။ တပည့်တော်မေး
တဲ့ အမေးများဟာ အများအတွက် တကယ်အကျိုးရှိမယ်လို့ထင်တဲ့
တပည့်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း သိချင်နေတဲ့မေးခွန်းများကိုသာ မေးမယ်
လို့ မိတ်ကူးထားပါတယ်ဘုရား။

လူတွေအတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိတဲ့ မြင့်မိုင်တော်
မေးခွန်းမျိုး မမေးဘူး။ စာပေလောကမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စာပေပြဿနာ

မျိုးလည်း မမေးဘူးလို့ စိတ်ကူးပါတယ်ဘုရား၊ လူတွေဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ လူမှုပြဿနာလမ်းညွှန်ချက်တွေသာ အမိကထားမေးမယ်လို့လည်း စိတ်ကူးပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားကလည်း လူမှုပြဿနာတွေကို လူတွေပေါ်မှာ ကြည့်ပြီးတော့ ဖြစ်ချင်ပါတယ်ဘုရား။

တပည့်တော် စာအုပ်ထုတ်ချင်ပါ၍ ဖြစ်နိုင်မယ်ဆိုရင် လျှောက်လွှာစာရွှေ့ကြိမ်မျက်နှာ အများဆုံးထားပြီး လိုရင်းတိုရင်း ဖြေစေ ချင်ပါတယ်ဘုရား ဖြေဆိုမှုအတွက် လုံလောက်မယ်ဆိုရင် နှစ်မျက်နှာ မပြည့်လည်း ကိစ္စမရှိပါဘုရား၊ လိုအပ်နေသေးလို့ နှစ်မျက်နှာကျော်သွားလည်း ကိစ္စမရှိပါဘုရား။

တပည့်တော် ဖော်ခွန်းများမေးတဲ့အခါ ဖေတ္တာရှင်ရွှေပြည်သာ ဆိုတဲ့ နာမည်ကြီးဆရာတော်တစ်ပါးအနေနဲ့ ရင်ထဲမှာခံစားမြင်ယောင်ပြီး မမေးပါ။ ငါရှင်၊ ငါရှင်လိုခေါ်ပြီး အစ်ကိုကြီးလိုစောင့်ရောက်ခဲ့၊ ရင်ထဲကလေးစားခဲ့ရတဲ့ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်လိုပဲ ခံစားသိမြင်ပြီး မေးချင်ပါတယ်ဘုရား၊ ပညာစစ်းလိုခြင်း၊ ပြဿနာရှာလိုခြင်း လုံးဝ မဟုတ်တာကိုလည်း အကြောင်းမဲ့ ယုံကြည်ခေါ်ပါတယ်ဘုရား။

တပည့်တော်ကြောင်း အရှင်ဘုရားကို လုံးဝမမေးမိန်ခေါ်ခဲ့တော်တော်ပြောင်မှုကိုပဲရခေါ်တာ မှန်ကန်တဲ့တပည့်တော်ရဲ့ စေတနာ လို့ ယုံကြည်ခေါ်ပါတယ်ဘုရား၊ သူများတွေလို့ စောင်းပါးတွေ ရောပြီးစာအုပ်တွဲထုတ်တာမျိုးလည်း မလုပ်ချင်ပါ။ သူများတွေမေသာလို့ စာကြောင်းပေကြောင်းတွေလည်း မဆွေးနွေးလိုပါ။ အများနဲ့တော့မတူအောင် ကြီးစားပါမယ်ဘုရား။ တပည့်တော်ကို ချိုးမြောက်ထောက်ပဲ

မိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာတစ်စောင်နှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခု

၈၁

သောအားဖြင့် ဖြေဆိုပေးပါရန် ရိုဘေးစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါတယ်
ဘုရား။

(မှတ်ချက်) ဖြေဆိုတဲ့အခါ ငါရှင်လိုပဲ သုံးနှုန်းပေးပါဘုရား။

အီးတီ

မေးခွန်း (၁)

မေတ္တာရှင် ရွှေပြည်သာဆရာတော်ဘုရား -

ဓမ္မ - တရားဆိုတာ ဘာပါလဲဘုရား တပည့်တော်အမြင်
တင်ပြရလျှင် - ဓမ္မတရားဆိုတာ မတရားတာရဲ့ပြောင်းပြန်လိုပဲ မြင်ပါ
ပါတယ်ဘုရား။ သူ့အသက်သတ်တာ မတရားဘူး သူ့အသက်သတ်
ခြင်းမှ ရှောင်ကြုံတာတရား၊ သူ့ခွားရှိုးတာ မတရား၊ သူ့ခွားရှိုးခြင်းမှ
ရှောင်ကြုံတာ တရားလို့ မြင်ပါပါတယ်။

တရားဆိုတာ မတရားမှုတွေကို မပြုလုပ်၊ မပြောဆို၊ မကြုံ
စည်ပါအောင်ကျင့်ရမယ့်အရာလို့ မြင်ပါပါတယ်။ မတရားမှုရဲ့ ပြောင်းပြန်
ကို တရားလို့ဆိုတဲ့ အမိပါယ်မှတပါး - အခြားတစ်ပါးကို မြင်၍မရပါ။
မတရားမှုပြုလုပ်သူ၊ (မတရားသူ၊ တရားမရှိသူ) တွေကိုလည်း လောက
ဥပဒေများက အရေးယဉ်စွဲသတ်မှတ်ထားတာတွေ ရှိပါတယ်ဘုရား။

တရားမှုပြုလုပ်သူ (တရားသူ၊ တရားရှိသူ) တွေကိုလည်း
လောကဥပဒေတွေက ဆိုးပြောက်တတ်တယ်လို့ အနည်းငယ်တော့
ထင်ပါပါတယ်ဘုရား။ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားဟုဆိုရာ -
နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ တရားမှုပြုလုပ်သူ (ပါ) တရားရှိသူးသူတို့၊ တရားရှိ

၈၂

ပေါ်ရှင် (အျော်သာ)

သွားသူတို့ ခံစားရရှိနိုင်တဲ့အရာဖြစ်လို့ ... နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကျင့်ရမယ့် အရာမဟုတ်။ ကျင့်သူတွေ ရသွားတဲ့အရာသာဖြစ်လို့ တရားလို့မြင်လို့ မရပါ။

ထိနည်းတူစွာ ရပ်နာမ် ရှူမှတ်တာတို့ ဖောင်းပိန်ရှုတာတို့ ဝင်ထွက်ရှုတာတို့ စသည်တို့မှာလည်း - အဲဒါတွေ မရှူမှတ်ခြင်းဟာ မတရားမှူးတွေ မဟုတ်လို့ အဲဒါတွေ မရှူမှတ် မပွားများဘဲ နေလို့လည်း မတရားမှူးတွေလို့ သတ်မှတ်မရလို့ အဲဒါတွေ မရှူမှတ်မပွားများလို့လည်း ဘယ်ဘာသာ၊ ဘယ်လူမျိုးကမှ ဘယ်ဥပဒေနှင့်မှ အရေးယူအပြစ်ပေး မရလို့ အဲဒါတွေ ရှူမှတ်ခြင်းဟာလည်း တရားမှုလို့ မမြင်နိုင် ဖြစ်ပိုပါ တယ်ဘုရား။

အဲဒီ ဝင်ထွက်၊ ဖောင်းပိန်၊ ရပ်နာမ်ရှူမှတ်မှူးတွေမှာ တရားတဲ့ လုပ်ရပ်ရော၊ မတရားတဲ့လုပ်ရပ်ရော မရှိလို့ မြင်မိပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အဲဒါတွေလုပ်နေကြတာကိုလည်း တရားလုပ်နေကြတာလို့ မမြင်မိပါ ဘုရား၊ ဒါကြောင့် တရားဆိုတာ ဘာပါလဲဆိုတာ လောကဓမ္မ စာတွေ၊ လက်တွေ၊ ညီးနှီးပြပါရန် ရှိသေစွာလျောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား၊ ဆရာတော်ဘုရား၊ အထက်ပါအမေးပွဲဘက် တပည့်တော် တကယ်ယူဆ ၍မေးသည်ဟု ထင်၍ဖြစ်စေ၊ ပြသေနာရှာလို၍ မေးသည်ဟုထင်၍ ဖြစ်စေ -

တပည့်တော်နှင့် အများအတွက် လက်တွေ့အမြှင်၊ ကိုယ်တွေ့ အမြှင်တို့ဖြင့် သာမာန်အသိရှိသူ လူတိုင်းသိနိုင်လက်ခံနိုင်တဲ့ စကား

နိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာတစ်စောင်နှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခု

၈၃

အသုံးအနှစ်းတို့ဖြင့် ဖြေကြားပေးပါရန် ရှိသေစွာလျောက်ထားအပ်
ပါသည်ဘုရား။

အရွှေမွဲ

အဖြေ(၁)

ငါရှင်က - ဒီးတီးဆိုတဲ့အတိုင်း ထူးခြားရင်ပြီးရောဆိုပြီး
တွေးချင်တိုင်း လျောက်တွေးတော့ ကျမ်းကန်လွှတ်အသုနတွေ လျောက်
ပေါ်လာတာဘပဲ့။ အတွေးအခေါ်ဆိုတာ ရှိသင့်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မိမိ
ရဲ့အတွေးအခေါ်ကို အမြင်မှန် (သမ္မာဒီပြီ) နဲ့ ဘောင်ခတ်ထားရုတယ်၊
ကမ္မသယကတာ သမ္မာဒီပြီ၊ ပိဟသနာသမ္မာဒီပြီကိုကျော်ပြီး လျောက်
တွေးရင်း သက်နဲ့ဝတ်ကြီးနဲ့ မိစ္စာဒီပြီဖြစ်သွားနိုင်တယ်။

အခုံတစ်လောလေးကမှ - နိုင်ငံတော်က အဓမ္မဝါဒအဖြစ်
ပိနိစ္စယခုလိုက်တဲ့ ဦးမြှောဏ်နဲ့ ဦးဝိစိတ္တတို့ရဲ့ မိုးပြာဂိုဏ်းက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
ဟာ ကျမ်းကန်လွှတ်လျောက်တွေးပြီး ဟောချင်ရာဟော၊ ရေးချင်ရာရေး
လုပ်ကြတဲ့အတွက် လူအတော်များများ ဒုက္ခရောက်သွားတယ်။ ငါရှင်
မေးခွန်းတွေဖတ်လိုက်ရတော့ မိုးပြာဂိုဏ်းက စာအုပ်တွေ ဖတ်ထားလေ
သလားလိုတောင် သံသယဝင်သွားမိတယ်။

ဗုဒ္ဓကိုယ်တွေ့၊ ဆရာကိုယ်တွေ့၊ မိမိကိုယ်တွေ့ရယ်လို့
ကိုယ်တွေ့သုံးမျိုးရှိတဲ့အနက်မှာ အများမရှိနိုင်တာကတော့ ဗုဒ္ဓကိုယ်တွေ့
ပါပဲ။ ကိုလေသာကို ဝါသနာအငွေ့နဲ့တကွ ပယ်သတ်ပြီးတဲ့ ဘုရားရှင်
ရဲ့ အတွေးအမြင်တွေသည်သာလျှင် အများကင်းနိုင်တာပါ။ မိမိကိုယ်
တွေ့နဲ့ ဆရာကိုယ်တွေ့ဆိုတာ များနိုင်ပါတယ်။

တွေးခေါ်ဖြို့မြင်တဲ့အခါမှာ သာကဗျာတို့၊ သဘာဝယုံတို့
ဘောင်မကျော်အောင် တွေးခေါ်ရတယ်။ သို့မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်တွေးချင်
သလိုတွေးရင် မိန့်မက ပါးရိုက်တာကိုလည်း ခံရတတ်တယ်။ ဒါမှမဟုတ်
လူစင်စစ်က ပြို့တွာဘဝကိုလည်း ရောက်တတ်တယ်။ ငါရှင်က ထူးထူး
ခြားခြားတွေးပြီးမေးတော့ တပည့်တော်ကလည်း ဆန်းဆန်းပြားပြား
တွေးပြီး ဖြေရမှာပဲ။ မေ့ခွန်ဖတ်စကတော့ ဖြေချင်စိတ်မရှိဘူး။ ရဟန်း
တစ်ပါးဖြစ်ပြီး ကျမ်းကန်လွတ် ဗရာသုက္ခတွေ တွေးရမလားလို့တွေးပြီး
လာရိုက်ချင်စိတ်ပေါက်တယ်။

နောက်တော့ - ငါရှင်ဟာ ဟိုငယ်စဉ် စာသင်သားဘဝ
ကတည်းက အတွေးအခေါ်ကောင်းတယ်၊ အကြောင်းမဲ့တော့ ဒီမေ့ခွန်း
မေးမှာမဟုတ်ဘူး။ စာဖတ်သူတွေအတွက် အကျိုးတစ်ခုရရှိလိုသာ
ဖြစ်ရမယ်လို့ ပြန်တွေးပြီး အဖြေကိုရေးလိုက်တာ။ မေ့ခွန်းက သုံးပုဒ်
လောက်ပဲဆိုပေမယ့် ရေးရတာက သုံးအုပ်စာလောက် ပင်ပန်းထိတယ်။

ထင်သလိုမတွေးပါနဲ့

သဘာဝဘောင်ကိုကျော်ပြီး ကိုယ်တွေးချင်သလို တွေးတဲ့
အတွက် မြန်မာဆေးဆရာတစ်ယောက်ဟာ မယားဖြစ်သူရဲ့ပါးရိုက်တာ
ကိုခံလိုက်ရတယ်။ အဲဒေါ်ဆရာက တစ်ပါးသော ဆေးဆရာတွေထက်
ထူးအောင်ဆေးဖော်မယ်ဆိုပြီး တော့ထဲမှာ ဆေးမြှစ်၊ ဆေးသွားရာ
တာ သုံးနှစ်တော်ကြောသွားတယ်။ ဘာဆေးမြှစ်၊ ဆေးသွားမှုမရဘဲ
စုတ်ပြတ်ပောရေးပြီး ပြန်လာတယ်။

လူကလည်း တော်ကြီးထဲမှာ သုံးနှစ်တောင်နေခဲ့တော့ ကြောင် တောင်တောင်ဖြစ်နေတယ်၊ မိန့်မကမေးတယ် “ရှင် ဆေးမြစ်၊ ဆေးဥ သွားရှာတာ သုံးနှစ်တောင်ကြောတယ်၊ ဘာမူရတာလည်း မတွေ့ပါလား” ဆိုတော့၊ “ဟုတ်တယ်၊ ငါရှာတဲ့ဆေးမြစ်၊ ဆေးဥက သူတစ်ပါးနဲ့ မတူ တာကို ရှာတာမို့ပါ” တဲ့။

ဒီတော့ မယားဖြစ်သူက ဘယ်လိုမတူတာတွေ ရှာတာလဲ ဆိုတော့ “သူတစ်ပါးက လေးညွင်းရှာတယ်။ ငါက ငါးညွင်းရှာတယ်၊ သူတစ်ပါးက အတိဖို့လိုရှာတယ်၊ ငါက အတိပို့မရှာတယ်၊ သူတစ်ပါးက ငရ်ကောင်ရှာတယ်၊ ငါက ငရ်ဆိုရှာတယ်” တဲ့ – ဒီတင် မိန့်မက ရူးတူးတူးပေါ့တော့တော့နဲ့ မဖြစ်နိုင်တာတွေ ရှာရသလားဆိုပြီး ပါးရိုက် တာကို ခံလိုက်ရသတဲ့ –

သမ္မာဒီပြိုအမြင်ကလွှတ်ပြီး တွေးချင်ရာတွေးရင် သမ္မာသက်ပွဲ မဟုတ်ဘဲ၊ မိမ္မာသက်ပွဲ (အယူမှာ) ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒီလို အယူမှား ပြီး အလုပ်တွေပါ မှားကုန်တဲ့အတွက် လူစွင်စစ်ကနေ ပြီတွောဖြစ်သွား တဲ့ ပုဂ္ဂိုးလူငယ်တစ်ယောက်အကြောင်းကို အကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြောပြ ဦးမယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုးလူငယ်လေးဟာ ခြောမောလှပတဲ့အဆင်းနဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်၊ ဆင်တစ်ကောင်ခဲ့အားအင်မျိုးလည်းရှိတယ်။ မိဘနှစ်ပါး ကို လုပ်ကိုင်ကျွေးမွှေးတဲ့ သားလိမ္မာတစ်ယောက်လည်းဖြစ်တယ်။

တစ်ခါတော့ သူဟာ လောကကိုရော၊ မိမိကိုရော ပျက်စီး စေမယ့် အတွေးတစ်ခုကို တွေးမိတယ်၊ အဲဒီအတွေးကတော့ လူဆိုတာ ကာမရှုံးခံစားဖို့ ဖြစ်လာတာ။ ကာမရှုံးများများခံစားရမှ လူဖြစ်ရ

ကျိုးနှင်တယ်။ အသရဲ့ပါးကာမဂ္ဂ၏တရားထဲမှာလည်း ရသာရုံဟာ အကောင်းဆုံး၊ အသာဆုံးဖြစ်တယ်။ ရသာရုံတွေထဲမှာလည်း တိရဇ္ဇာနှင့် တွေ့ရဲ့ အသားဟာ အကောင်းဆုံး၊ အသာဆုံးဖြစ်တယ်။ အသားများ စွာထဲမှာလည်း သမင်ရဲ့အသားဟာ အကောင်းဆုံးဖြစ်တယ်။ ငါဟာ ဒီနွဲကစပြီး သမင်သားတွေကို အသက်ထက်ဆုံးစားတော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး လက်နက်အပြည့်အစုံနဲ့ တော်အပြီးဝင်သွားတယ်။

အဲဒီအချိန်ကစပြီး တစ်သက်ပတ်လုံး သမင်တွေကို သတ်စား နေလိုက်တာ နှစ်အတော်ကြောတော့ သူ့ချောကိုယ်မှာရှိတဲ့ အသားတွေ ဟာ အောက်ကိုတွဲကျပြီး မြေကြီးနဲ့ကျော်သွားလိုက်တာ သူ့ဟာမြေကြီး ပေါ်ပက်လက်ကြီး ဖြစ်သွားတယ်။ လူဌားလို့မရတော့ဘူး၊ အစာလည်း မစားရတော့ဘူး၊ သေရင် ငရဲရောက်မှာဆိုတော့ သူ့ရင်ထဲမှာ ငရဲမီး တွေ ပူလောင်နေလိုက်တာ မိုးကျိုးခဲ့ကြီးကျလိုပေါ့၊ သူ့ဟာ ဒီဒဏ်တွေ ကို မခံနိုင်လို့ သေချင်တယ်။

ဒါပေမယ့် သေလို့မရဘူး၊ သူပြုခဲ့တဲ့ ကံတွေကြောင့် မသေ နိုင်သေးဘဲ နှစ်အကြောကြီးနေရတယ်။ ဒီလိုဖြစ်ရပ်မျိုးဟာ မြန်မာပြည် မှာလည်း ရှိတယ်။ မုံရွာစန်းမောင်ရေးတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲမှာ ဖတ် လိုက်ရတယ်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မုံရွာခရိုင်း၊ အရာတော်ဖြို့နယ်က ရွာတစ်ရွာ မှာ အရှင်လတ်လတ် လူစင်စစ်က ပြောဖြစ်သွားသူတစ်ယောက် ရှိတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်က ဆယ်နှစ်ခန့်ပဲရှိသေးတယ်။ တစ်ရက်တော့ မုံရွာစန်းမောင် ဟာ ကိစ္စတစ်ခုရှိလို့ မုံရွာကနေ အရာတော်ဖြို့နယ်ကို

ကားနှဲသွားတယ်။

အရာတော်ပြီးနှစ်ထဲရောက်တဲ့အခါ တစ်နေရာကျတော့
အသက်ငါးဆယ်ကျော်အရွယ်လောက်ရှိတဲ့ ယောက်ကျားတစ်ယောက်ဟာ
ကိုယ်လုံးတိုးကြီးနဲ့ ကားလမ်းတစ်ဖက်ကိုကူးနေတယ်။ ရှိရှိုးကူးနေတာ
ပဟုတ်ဘူး။ လေးဖက်ထောက်ပြီး နွားတစ်ကောင်လို ကူးနေတာ။
ဦးစန်းမောင်က ဟန်းသံးပေးပေးမယ့် ဖြတ်ကူးသူ့ဟာ ဂရုမစိုက်ဘူး။
တကယ့်နွားတစ်ကောင်လို လေးလေးမှုန်မှုန်ကြီးပဲ ကူးနေတယ်။

နောက်ဆုံး ကားနဲ့တို့ကိုမိမှာစိုးလို ဦးစန်းမောင်ဟာ ဘရိတ်
ကို တအားနှင့်လိုက်ရတယ်၊ ဘရိတ်အပိုင်သံကြားမှ ရွာထဲကလူတွေဟာ
ကားရှိရာကို အပြေးအလွှားရောက်လာကြတယ်။ ဦးစန်းမောင်ဟာ
ကားပေါ်ကဆင်းပြီး လမ်းဖြတ်ကူးနေတဲ့ လူလိုလို နွားလိုလို လူကြီး
အကြောင်းကို သေသေချာချာပေးကြည့်တယ်။ ဒီတော့မှ ရွာသားတွေ
က လူစင်စစ်က နွားပြီးတွေ့ဖြစ်နေသူအကြောင်းကို သေသေချာချာ
ပြောပြုကြတယ်။

အဲဒီလူဟာ သိတတ်တဲ့အရွယ်ကစပြီး နွားသတ်တဲ့အလုပ်ကို
လုပ်လာတာကြာလှပြီ။ ပြီးတော့ သူ့ဟာ နွားသားကိုမစားဘဲ မနေနိုင်
ဘူးဖြစ်နေတယ်။ ပြောရရင် သူ့ဟာ ထမင်းစားတယ်ဆိုတာ နာမည်
ခံပဲ တကယ်ကျတော့ အမဲသားတွေကိုချည်း ထမင်းလိုစားနေတာ
ကြာဖြိုး။ ဒါကြောင့် အမဲသားမစားရရင် မနေနိုင်တဲ့အဖြစ်ကို ရောက်နေ
တာ နွားသတ်တဲ့အလုပ် (နွားသားစားတဲ့အလုပ်ကို နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်
လောက်လုပ်ပြီးတဲ့ အချိန်မှာ အခုလို လူစင်စစ်က နွားပြီးတွေ့ဘဝကို

ရောက်ရတာပဲ၊ သူဟာ န္တားလိုင်နေတယ်၊ န္တားလိုတားတယ်၊ န္တားလိုသွားတယ်။

သူ့ခဲ့အသံတောင် န္တားလိုဖြစ်သွားတယ်။ အခုအချိန်တော့ သေသွားလောက်ပါပြီ။ သူတို့ဒီလိုဖြစ်ရတာဟာ အတွေးအကြေတွေကို မှားယွင်းစွာတွေးလိုပဲ။ လူဖြစ်ရခြင်းရဲ့ အမိကရည်ရွယ်ချက်ကို ကာမ ဂုဏ်ခံစားဖို့လို သူတို့ကယူဆတယ်။ တကယ်တော့ လူဖြစ်ရခြင်းရဲ့ အမိကရည်ရွယ်ချက်ဟာ ကုသိုလ်လုပ်ဖို့သာဖြစ်ပါတယ်။
ကုသိုလ်ပြောက်မျိုးနှင့်လူ

လူဘုံးရဲ့အောက်က အပါယ်လေးဘုံးကျတော့ ဆင်းရဲတွေ များလွန်းအားကြီးလို ဘာကုသိုလ်မှလုပ်လို မရဘူး။ လူ့ဘုံးအထက်က နတ်ဘုံးနဲ့ မြေဟုံးဘုံးကျတော့ ချမ်းသာတွေများလွန်းအားကြီးလို ဘာကုသိုလ်မှလုပ်လို မရပြန်ဘူး။ လူ့ဘုံးတစ်ဘုံပဲ ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊ သမထဘာဝနာကုသိုလ်၊ ဝိပသုနာဘာဝနာကုသိုလ်၊ မင်ကုသိုလ်၊ မိုလ်ကုသိုလ်ဆိုတဲ့ ကုသိုလ် (၆) မျိုးလုံးကို တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် ပြောလုပ်လိုရပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဘုရားအလောင်းတော်များဟာ နတ်ပြည့်ရောက်ရင် သက်တစ်ဗုံးပြည့်မနော့ သက်တစ်ဗုံးရဲ့သုံးပုံပုံ၊ တစ်ပုံလောက်ပဲနေပြီး အလိုလိုသောအောင် လုပ်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ လူ့ဘာဝမှာ ပြန်ဖြစ်တယ်။ ပြောချင်တာကတော့ သမာဒီဇိုင်းရဲ့ ထိန်းချုပ်မှုမရှိဘဲ တွေးချင်သလိုတွေးထားတဲ့ အတွေးမျိုးဟာ ကောင်းကျိုးထက် ဆိုးကျိုးကို ပေးတတ်တယ် ဆိုတာကိုပါပဲပဲ။

မိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာတမ်းစောင့်နှင့်အခါ်ပုံးမေးခွန်းသုံးခါ

୧୯

၏ရှင်က တရားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို လေးလေးနှက်နှက်မဖွင့်ဘဲ
ပေါ့ပေါ့လျှော့ဖွင့်လိုက်တော့ ကမောက်ကမတွေ ဖြစ်ကုန်တာပေါ့။
တရားဆိုတာ မတရားတာရဲ့ ပြောင်းပြန်လိုက်ဆပါတယ်။ ဒါကြောင့်
သူ့အသက်သတ်ရင် မတရားဘူး။ မသတ်ရင် တရားတယ်လို ယူဆ
ကြောင်း ၏ရှင်ကပြောထားတယ်။ ဒီအဆိုဟာ မှန်တော့မှန်တယ်၊
သို့သော် ဆယ်ပုံ ပုံ တစ်ပုံလောက်ပဲမှန်တယ်။

တရားတော်၏အနှစ်အသားတွေက နောက်ထပ် ကိုယ့်လောက်
ကျွန်းနေသေးတယ်။ ငါရှင် တင်ပြတာက အောက်ခြေသီလအဆင့်
လောက်ရှိသေးတာပါ။ သမာဓိအကြောင်းတွေ၊ ဝိပဿနာပညာ၊
မဂ်ပညာ အကြောင်းတွေ ကိုလေသာသုံးမျိုးကို သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
သုံးမျိုးက သူ့အဆင့်နဲ့သူ ပယ်သတ်ပုံတွေ၊ လောဘကိုလေသာ
တစ်မျိုးတည်းကို လေးပုံပုံပြီး မဂ်လေးပါးက တစ်ပုံစီပယ်သတ်ပုံတွေ
ကာယက်၊ စီကံတွေဟာ မနောက်က တစ်ဆင့်သွားပုံတွေ အများကြီး
သိမြိတ်နေပါသေးတယ်။

သီလတစ်ခုတည်းကိုကြည့်ရင်တော့ တိုရှင်ကပြောသလို နီးရင်
တရားမရှိသူ၊ မနီးရင် တရားရှိသူလို့ ပြောရတာ လွှယ်တာပေါ့။ ဒါနဲ
နဲ့ပတ်သက်ရင်ကျတော့ ဒီလိုပြောလို့မရတော့ဘူး၊ ဒါနပြုရင် တရားရှိသူ၊
ဒါနဲမပြုရင် တရားမရှိသူလို့ပြောရင် ဘယ်မှန်တော့မလဲ။ ဒါနဆိတာရှိမှ
လူမှန်မှာပေါ့၊ မရှိရင် ဘယ်လူမှန်မှာလဲ။ သမာဓိနဲ့ပတ်သက်လာရင်
လည်း ဂုဏ်တော်များရင် တရားရှိသူ၊ ဂုဏ်တော်များရင် တရားမရှိသူ
လို့ ဘယ်ပြောလို့ရှုပါလဲ။

၉၀

ဖော်ပြန် (အရှင်ပြည်သာ)

တရားနဲ့ သဒ္ဓနက်က ဆောင်ခြင်းပဲ ဘာတွေကိုဆောင်သလ
လို ဒိပြုလ်ဆိုကြည့်လိုက်တော့
စတူသုအပါယေသုစ ဝဋ္ဌဒကျသုစ
အပတမာနေ ကတွော ပါရေတီတီ ဓမ္မာလို。
ဖြစ်လာတယ်။

အမိပါယ်က -

အပါယ်လေးပါးတို့၏လည်းကောင်း၊
ဝဋ္ဌဒကွေတို့၏လည်းကောင်း၊
မကျအောင် ဆောင်တတ်သောကြောင့်
ဓမ္မဟု၏သည် - တဲ့။
ဓမ္မပဒက ဂါထာလေးတစ်ဂါထာဖွင့်ပြတာက ပိုရင်းတယ်။

နဟိုဓမ္မာ အဓမ္မာ စ၊
ဉာဘာသမ ဝိပါကိုနော့၊
အဓမ္မာ နိရယံ နေတီ၊
ဓမ္မာပါပေတီ သုဂါတီ။

အမိပါယ်ချုပ်က -

ဓမ္မလို၏တဲ့ ကုသိလ်တရားနဲ့ အဓမ္မလို၏တဲ့ အကုသိလ်
တရားတို့ဟာ အကျိုးပေး မတူညီဘူးတဲ့။ အဓမ္မလို၏တဲ့ အကုသိလ်
တရားက အပါယ်လေးပါသို့မြှင့် ဓမ္မလို၏တဲ့ ကုသိလ်တရားက လူ့ဘုံး
နတ်ဘုံး၊ မြေဟွာဘုံးလို၏တဲ့ ကောင်းတဲ့ဘဝကို ပိုပေးပါတယ်တဲ့။

မိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာတမ်းစောင်နှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခု

၉၁

ဒီအေသာနာအဖွင့်အရ ဓမ္မအရ ကုသိုလ်ကိုယူမယ်၊ ကုသိုလ်
ဆိုမှတော့

- (၁) ဒါနကုသိုလ်
- (၂) သီလကုသိုလ်
- (၃) သမထဘာဝနာကုသိုလ်
- (၄) ဂိပသာနာ ဘာဝနာကုသိုလ်
- (၅) မဂ်ကုသိုလ်
- (၆) နိုလ်ကုသိုလ်

လို ကုသိုလ်မြောက်မျိုးဖြစ်လာတယ်။ ဒီကုသိုလ် (၆) မျိုးထဲက ဒါန၊
သီလ၊ သမထဆိုတဲ့ ကုသိုလ်သုံးမျိုးက အပါယ်လေးပါးသို့ မကျအောင်
ဆောင်တတ်တယ်။ ဂိပသာနာကုသိုလ်၊ မဂ်ကုသိုလ်၊ နိုလ်ကုသိုလ်
သုံးမျိုးကတော့ ကိုလေသဝါး ကမ္မဝါး ဂိပါကဝါးလို့ခေါ်တဲ့ ဝါးသုံးပါး
သို့မကျအောင် ပို့ဆောင်ပေးတတ်တယ်။

ဒီထက်ရှင်းအောင်ပြောရရင် (၃၁)ဘုံကနေ အပြီးအပြတ်
လွှတ်အောင် လုပ်ပေးတာပါပဲ။ (၃၁)ဘုံရောက်အောင် ဝါးသုံးပါးက
လုပ်ပေးတာပါ။ ဒါကြောင့် ဝါးသုံးပါးသို့ မကျအောင် ဆောင်တတ်တယ်
ဆိုတာ (၃၁)ဘုံကလွှတ်အောင် လုပ်ပေးတတ်၊ ဆောင်ပေးတတ်တာ
ပါပဲ။ အခု ဒါန၊ သီလ၊ သမထဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေက
အပါယ်လေးပါးသို့ မကျအောင် ဆောင်ပုံကို လူသိနည်းတဲ့ အတ်လမ်း
တွေရှာပြီး ရှင်းပြပါမယ်။

ဒီနကုသိလ်ဖြင့် အပါယ်လွတ်လမ်း

ပေတဝတ္ထုပါဉ္စတော်မှာ ကတွတ်မှန်နဲ့ သောက်ရောတစ်ခွက်ကို
လူ၍ဒါန်းတဲ့ကုသိလ်ကြောင့် တန်စိုးကြီးတဲ့ ရှကုစိုးနတ်ကြီးဖြစ်သွားတဲ့
အခြေအနေမဲ့တစ်ယောက်အကြောင်း ဟောထားတာရှိတယ်။

အဲဒီအပျိုးသားဟာ အနာထပ်တဲ့သူငြေးကြီးရဲ့ တူတော်သတဲ့
ဆိုးလွန်းအားကြီးလို့ အခြေအနေမဲ့ဘဝကို ရောက်သွားရတာ။ တစ်ခါ
တော့ ဒီလူဟာ ဇရိတစ်ခုပဲ့ လဲအိပ်နေတယ်။ ညမိုးချုပ်ရောက်တဲ့
အခါ စိုးသူတွေက အဲဒီလူကို သူတို့နဲ့အတူ ပစ္စည်းခိုးရာလိုက်ခဲ့ဖို့
၏၏ တဲ့အခါ လိုက်သွားတယ်။ သူ့ကို တုတ်တစ်ချောင်းနဲ့ ခြေပေါက်ဝမှာ
စောင့်ခိုင်းပြီး သူခိုးတွေက အိမ်ထဲဝင်ပြီး စိုးကြောတယ်။

အိမ်ရှင်တွေနဲ့သွားပြီး အော်ဟတ်တဲ့အခါ လည်ဝယ်တဲ့သူခိုး
တွေက နောက်ဖေးပေါက်က ထွက်ပြေးကြောတယ်။ အ,လွန်းတဲ့ အဲဒီလူ
ကတော့ တုတ်ကြီးတစ်ချောင်းကိုင်ပြီး ခြေဝမှာ ရပ်ကျွန်းခဲ့တယ်။ ထွက်
ပြေးရမယ်ဆိုတာတောင် သူဟာနားမလည်ဘူး။ ဒါကြောင့် မိသွားပြီး
သေဒဏ်ချေတာခံလိုက်ရတယ်။ သူ့ကို မသတ်မီမှာ လက်ပြန်ကြီးတုပ်
ပြီး တစ်မြို့လဲ့ လူညွှန်လည်ပြီး ရိုက်နှုက်စေတယ်။

ဒီအချိန်မှာ သူလသာအမည်ရှိတဲ့ ပြည့်တန်ဆာမတစ်ဦးဟာ
ဒီသူငယ်ကို သနားသွားပြီး ကတွတ်မှန်နဲ့ သောက်ရောကို လာပေးတယ်။
ဒီအချိန်မှာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဟာလည်း သူ့ရှေ့မှာ ဆွမ်းလာရပ်တယ်။
သူဟာ လူကအောက်ကျပေမယ့် စိတ်ကမြင့်မြှတ်တာကို တွေးနိုင်ခဲ့
တယ်။ ငါဟာ ဒီမှန်နဲ့ရောကို စားရလည်း သေမှာပဲ၊ မတားရလည်း

သေမှာပဲ။ မထောရ်မြတ်ကိုလှူပြီးမှသေရင် သံသရာအတွက် ထောက်ရာ
တည်ရာရမယ်။

အဲဒီလိုတွေးပြီး ကတွတ်မျန်နဲ့ရေကို မထောရ်မြတ်အား
လောင်းလှူလိုက်တယ်။ မထောရ်မြတ်ကလည်း တန်ခိုးကြီးပြီး
လူကြည်ညီများတဲ့ မထောရ်ကြီးပဲ။ လူ၏ချင်တန်းချင်တဲ့သူငြေး၊
သူကြွော်တွေ အများကြီးရှုပါတယ်။ ဒီဒကာဟာ ဒီအတိုင်းသေသွားရင်
ဘာကုသိလ်မှုမရှိတဲ့အတွက် အပါယ်ကျေမယ်ဆိုတာသိလို့ အပါယ်မကျ
အောင်လာပြီး ဆွမ်းရပ်တာပါ။

တောင်စုယ်နေကွယ်တာနဲ့ သူဟာ အသတ်ခံရပါတယ်။
ဒါပေမယ့် မထောရ်မြတ်ကိုလှူခဲ့တဲ့ ဒါနကုသိလ်ကြောင့် တန်ခိုးကြီးတဲ့
ရှုကွန်းနတ်မင်းကြီး သွားဖြစ်ရပါတယ်။ သူဟာ လိုချင်တယ်ဆိုရင်
နှစ်ပေါင်း (၉၂)ကုမ္ပဏီနဲ့ (၆)သန်းအသက်ရှည်တဲ့ ပရနိမြိုတာ ဝယ်ဝတ္ထိ
နတ်ဘုတ်ရောက်နိုင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် အောက်ဆုံးကျေတဲ့ စတုမဟာ
ရာမ်အန္တယ်ဝင် ရှုကွန်းနတ်ဖြစ်ရတာလဲဆိုတော့ ခွဲလမ်းမှုရှိနေလိုပါ။

သူဟာ သုလသာပြည့်တန်ဆာမကို ခွဲလမ်းသွားတယ်။ ဒီ
အမျိုးသမီးပေးတဲ့ မှန်နဲ့ရေကို မထောရ်မြတ်ကို လှူခဲ့တဲ့ကုသိလ်ကြောင့်
နတ်ပြည့်ရောက်ရတာ မဟုတ်လား၊ အဲဒီစွဲလမ်းတဲ့နတ်ကြောင့် လူတွေနဲ့
အနီးစပ်ဆုံး ရှုကွန်းနတ်သွားဖြစ်တာပါ။ သူဟာ အတိသုကြည်ရတဲ့
အတွက် တစ်ရက်မှာ ဥယျာဉ်ထဲလာပြီးပေါ်ပါးနေတဲ့ သုလသာကို
ရအောင်ဆောင်ယူပြီး သူ့မိမာန်မှာ ပေါင်းသင်းနေခဲ့သေးတယ်။ ရက်
အတော်ကြောမှ သုလသာရဲ့ တောင်းဆိုချက်ကြောင့် လူလောကကို

ပြန်ပိုပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါက ဓမ္မထဲမှာပါတဲ့ ဒါနကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါး သို့ မကျအောင်ဆောင်ပုံပါပဲ။

သီလကုသိုလ်ဖြင့် အပါယ်လျှတ်လမ်း

အခု သီလကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါးသို့ မကျအောင် ဆောင်ပုံကို ပြောဦးမယ်။ ဓမ္မပဒေသတဲ့ နိုသားဝါးပြုဝါးရာအကြောင်း ပေါ့။ မြို့နာမည်၊ လူနာမည်တွေတော့ သေချာမမှတ်မိတော့ဘူး၊ ဖြစ်စဉ် ကိုတော့ သေသေချာချာမှတ်မိနေတယ်။

နိုသားဝါးရာဟာ မြို့တစ်မြို့ကို အမြဲခုက္ခပေးတယ်။ ဆိုလွန်း အားကြီးလာတဲ့အတွက် စစ်တပ်နဲ့ မြို့သားအားလုံးနဲ့ပေါင်းပြီး နိုသား တွေ့ခိုအောင်းနေတဲ့ တော့အုပ်ကြီးကို လက်နက်အပြည့်အစုံနဲ့ သွားရိုင်း ထားကြတယ်။ ထွက်ပေါက်မရှိအောင် ဂိုင်းပြီးထားတဲ့အခါ တဖြေးဖြေး ချင်းနဲ့ ဂိုင်းမယ်ဆိုတာကို အတိအကျသိရတဲ့အခါ နိုသားတွေဟာ ကြောက်လွန်းလို့ နေစရာမရှိအောင် ဖြစ်နေကြတယ်။ သေခြင်းတရားဟာ သူတော်ကောင်းအတွက် မိတ်ဆွေဖြစ်ပေယ့် မသူတော်အတွက် တော့ ကြောက်စရာရန်သူပေါ့။

ဒီအချိန်ကျမှ သူတို့ဟာ တော့အုပ်ထဲမှာရှိတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါး ထံသွားပြီး သူတို့အသက်ကို ကယ်ဆယ်ဖို့ တောင်းပန်လျှောက်ထားကြတယ်။ မထောင်က မိမိသည်သာလျှင် မိမိကိုးကွယ်အားထားရာဖြစ်တဲ့အကြောင်း သူတစ်ပါးသည် မိမိကိုးကွယ်အားထားရာ မဖြစ်နိုင်ကြောင်းရှင်းပြပြီး သရဏရုံးကို ဝါးပါးသီလဆောက်တည်ပေးလိုက်တယ်။ ဒီဝါးပါးသီလကို အသက်သေဆုံးချိန်အထိ လုံခြုံအောင်စောင့်

မိတ်ဝင်ဓားဖွယ်ကောင်းသောစာတစ်စောင့်နှင့်အခါ်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု

၃၅

နှဲ မှာကြားတယ်။ ဒီးသားတွေဟာ မထောရိပြတ်ရဲ့စကားကို နားထောင်ကြတယ်။ ငါးပါးသီလကို လုပြံအောင် စောင့်ကြတယ်။ သူတို့ ငါးပါးသီလစောင့်ချိန်ဟာ အခုခေါတ်နာရီနဲ့ တွက်မယ်ဆိုရင် သုံးနာရီလောက်ပဲရှိမယ်ထင်ပါတယ်။ အဲဒီလောက်ကြာပြီးအချိန်မှာပဲ တပ်နဲ့ပြည်သူတွေက သူတို့ကိုဖမ်းသွားပြီး သတ်ပစ်လိုက်ကြတယ်။

သုံးနာရီနှီးပါးခနဲ့ စောင့်ထိန်းထားရတဲ့ သီလကုသိုလ်ကြာ့နှင့်အားလုံး နတ်ပြည်ကိုရောက်ကြရတယ်။ အဲဒီ သီလကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါးသို့မကျအောင် ဆောင်ပဲပါပဲ။ ဒါနကုသိုလ်အရာမှာ တစ်ထောင်လျှောင် တစ်ထောင်နဲ့တန်တဲ့ ကောင်းကျိုးရပြီး တစ်သောင်းလျှောင် တစ်သောင်းနဲ့တန်တဲ့ ကောင်းကျိုးရသလို၊ သီလကုသိုလ်အရာမှာလည်း တစ်နာရီစောင့်ရင် တစ်နာရီနဲ့တန်တဲ့ကောင်းကျိုးရပြီး၊ ဆယ်နာရီစောင့်ရင် ဆယ်နာရီနဲ့တန်တဲ့ ကောင်းကျိုးရတယ်ဆိုတာကို ရေလုပ်သား (တံပါ) တွေသီအောင် ငါ့ရှင်က များများဟောပေးပါ။

ရေလုပ်သားတွေ အသားထုတ်လုပ်သူတွေဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဘဝသေသွားပြီလို့ ယူဆပြီးအားငယ်နေတတ်ကြလိုပါ။ နောက်တစ်ပါ သမထ ဘာဝနာကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါးသို့မကျအောင် ဆောင်ပဲကို ဆက်ပြောမယ်။

သမထကုသိုလ်ဖြင့် အပါယ်ရွှေတ်လမ်း

ပေတာဝတ္ထုပါ့လို့တော်မှာ စဏ္ဍာလီလို့ခေါ်တဲ့ ဘာသာခြားအဖွားအိုးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူဟာ သက်တမ်းကုန်နေပြီး ဒီနေ့နောင်းလောက်မှာပဲ သေမှာ။

ဒါကို မသီရှာတော့ ဘာကုသိဝင်မှုလုပ်ဖို့ သတိမရဘဲ ဝမ်းစာဘဲ ရှာဖွေနေရတယ်။ သူဟာ သူတစ်ပါးအိမ်များ အစောင်လုပ်ရတယ်။ သူသေ ရင် အပါယ်ကျော်ဆိုတာကိုသိတဲ့ ဘုရားရှင်ဟာ စလ္လာလီ အဖွားနဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့မယ့်လမ်းကိုရွှေးပြီး ဆွမ်းခံကြတော်မှုတယ်။ နောက်မှာလည်း သံယာတော်တွေအများကြီးပါတာပေါ့။ သံယာတော် တွေကတော့ မသီရှာဘူး။ မြတ်စွာဘုရားဟာ ဆွမ်းလောင်သူမရှိတဲ့ နေရာတွေကို ဘာဖြစ်လိုကြနေတာပါလိမ့်ဆိုပြီး စဉ်းစားနေတာပေါ့။

တကယ်တော့ ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးပြီးသေမှ နတ်ပြည်ရောက် မယ်ဆိုတာကိုသိလို့ အဖွားနဲ့မဆုံးဆုံးအောင် ကြွနေတာပါ။ ဟော ... ဘုရားရှင်နဲ့အဖွား မျက်နှာချင်းဆိုင်ဆုံးပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ဘာသာခြား ဖြစ်တဲ့ အဖွားဟာ ရပ်ပေးတော်မှုတဲ့ ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးဖို့စိတ်ကူး မပေါ်ပါဘူး။ ရှောင်ထွက်ဖို့ပဲ ကြီးစားနေတယ်။ ဒီအခါမှ ဘုရားရှင်က အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကို လုမ်းကြည့်လိုက်တယ်။ လုမ်းကြည့်တယ်ဆိုတာ ဘုရားရှင်ရဲ့သန္တကို စိတ်နဲ့ပြောလိုက်တာပဲ။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဟာ ရွှေကို ထွက်လာပြီး ဘုရားရှင်ကိုရှိခိုးဖို့ အဖွားအိုက်တိုက်တွန်းတယ်။ ဒါပေမယ့် အဖွားအိုက် ပြင်းဆန်နေတယ်။ သူကို အပါယ်မကျအောင် ကယ်တင်နေ တယ်ဆိုတာ မသီဘူး။ စဉ်းရုံးနေတယ်လို့ပဲ ထင်နေတယ်။

ဘယ်လို့မှ ရှင်းပြလို့မရတဲ့အခါ အရှင်မောဂ္ဂလာန်က အဖွား အိုက် တည့်တည့်ပြောချလိုက်တယ်။ အဖွားဟာ နောက်နှစ်နာရီကျော် လောက်ဆို သေတော့မှား။ အဖွားမှာ အားကိုးစရာကုသိလ်မရှိတဲ့အတွက် သေရင် အပါယ်ငရဲကျမှား၊ ဘုရားရှင်ကို ကန်တော့ပြီးမှသေရင် အပါယ်

မိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာတစ်စောင်နှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခု

eq

မကျတော့ဘူး။ ဒီအကျိုးကျွန်ုင်းတွေကိုမြင်လို ဘုရားရင်ဟာ အဖွဲး
တစ်ယောက်တည်းအတွက် အပင်ပန်ခံပြီး ကြွလှာတာလို ပြောလိုက်မှ
သူ သဘောပေါက်သွားတယ်။

အဲဒီတော့မှ ဘုရားရှင်ကို ရိုသေစွာကန်တော့တယ်။ ဘုရားရှင်နဲ့ သံယာတော်တွေပြန်ကြပါး မကြာခင်မှာဘဲ အဖွားဟာ ရှတ်တရက်သေဆုံးသွားတယ်။ ခုခေတ်လိုခိုရင် နှလုံးရပ်တာတို့ ဦးနောက်သွေးကြောပြတ်တာတို့ တစ်ခုအဖြစ်မှာပေါ့။ ဘုရားရှင်ကို တစ်ခထာဏတာကြည်ညိုရတဲ့ ဓမ္မနီနသေသာ သမထာဘာဝနာ ကုသိုလ်ကံကြောင့် အဖွားဟာ နှုတ်ပြည်ကိုရောက်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနေသူမှာပဲ ဘုရားရှင်ဟာ တရားပွဲကြီးတစ်ပွဲကို ဟောကြားနေတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ လူတွေမြင်သာတဲ့ ကောင်းကင်ပြင်မှာ နတ်ပိမာန်ကြီးတစ်ခါပေါ်လာပြီး နတ်သမီးတစ်ယောက်ဟာ ပိမာန်ထဲ ကနေ တရားနာနေတယ်။ လူတွေဟာ နတ်သမီးကို တအားလိုပိုင် စားနေကြတဲ့အတွက် တရားပွဲပြီးတာနဲ့ ဘုရားရှင်ဟာ နတ်သမီးနဲ့ အမေးအဖြေလုပ်တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ အဲဒီနတ်သမီးဟာ နောင်းကမှ သေသွားတဲ့ စဏ္ဍာလီအာမည်ရှိတဲ့ အမွှားဖြစ်နေတာကို သိသွားကြတယ်။ ဒါဟာ သမထဝိပသုနာကုသိုလ်က အပါယ်လေးပါးသို့ မကျေအောင်ဆောင်ပုံပါပဲ။

ဂိပသုတေသန၏အပါယ်လွတ်လမ်း

ଶିଖିବୁଥା କାହାଙ୍କାଗୁଣ୍ୟିଲ୍ଲକୁ ଅନ୍ତର୍ମାନଙ୍କ ଆପିଯିଲେଃପିଃ
କୁ ଉଦ୍ଧବ୍ୟବୀପିଃଵ୍ୟାପକୁତୋତ୍ତରିତ ଶୋଇବୁଗୁଣିତଙ୍କ ଫ୍ରେଜିଯାର୍ ଓ ମୂଳବତ୍ତାରେ

ငါရှင်ကြားမျိုးသား တမ္မဒါနီကအမည်ရှိတဲ့ အာဏာသားကြီးတစ်ယောက်အကြောင်းကိုပြောမယ်။ အတိလမ်းကို အဓိကထားပြီး ပြောမှာ မဟုတ်ဘူး။

အပါယ်ကလွှတ်ပဲ့ ဝဋ္ဌသုံးပါးကလွှတ်ပဲ့ကို အဓိကထားပြီး ပြောမှာ။ သူဟာ ရာဇ်ပြည်မှာနေတယ်။ မကောင်းတာမှန်သမျှ အကုန်လုပ်တယ်။ နောက်ဆုံးတားပြုအဖွဲ့ထဲ ရောက်သွားပြီး ပိုဆိုးသွားတယ်။ ကန်တတ်တဲ့မြင်းကို ချိတ်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားတတ်တာ ပေါ့။ နောက်ဆုံး သူတို့အဖွဲ့တွေဟာ စစ်တပ်ရဲဖမ်းဆီးခြင်းကိုခံလိုက်ရတယ်။

အမှုကိုစစ်ဆေးပြီးတဲ့အခါ အားလုံးသောဒဏ်အချခံရတယ်။ သူသေနရောက်တဲ့အခါ ဒီခိုးသားငါးရာကို သတ်ပေးမယ့်အာဏာသားက မရှိဘူးဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ အရာရှိတစ်ယောက်က သူတို့အဖွဲ့က တားပြုခေါင်းဆောင်ကို အာဏာသားလုပ်ပြီး သူ့အဖွဲ့ကလွှတွေကိုယ်တိုင်ပြန်သတ်ပေးဖို့စည်းရုံးတယ်။ အဲဒီလိုသတ်ပေးရင် သေဘားကလွှတ်ပြီး အာဏာသားရာထူးကို ပေးမယ့်အကြောင်းလည်းပြောပြတယ်။

ဒါးပြုခေါင်းဆောင်ဟာ မိုက်သာမိုက်တာ၊ မယုတ်မာဘူး။ သူ သေချင်သေပါစေ၊ အချင်းချင်းပြန်မသတ်ဘူးဆိုပြီး ဘူးခံလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့တစ်ယောက်စီမေးသွားလိုက်တာ အရင်တော့ပြုအဖွဲ့ဝင်ဟောင်း (၄၉၉) ယောက်ဟာ ဘယ်သူမှအချင်းချင်းပြန်မသတ်ကြဘူး။ တမ္မဒါနီက အလုပ်လည်းရောက်ရာ လက်ခံလိုက်တယ်။ သူဟာ မိုက်ရုံးတင်မကဘူး။

ယူတ်မာသူပါဖြစ်နေတာပေါ့။ သူဟာ သူအဖွဲ့သား (၄၉၉) ယောက်ရဲ့
ခေါင်းတွေကို သူကိုယ်တိုင် ရက်ရက်စက်စက်ဖြတ်ပြီး သတ်ပစ်လိုက်
တယ်။

အဲဒီနွှေ့မှာပဲ အရပ်လေးမျက်နှာက ဓားပြအဖွဲ့လေးဖွဲ့ ထပ်မိ
လာတယ်။ အားလုံးသောဒဏ်ချည်းပဲကျတယ်။ ဒီဓားပြအယောက်နှစ်
ထောင်ကိုလည်း သူပဲသတ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီနွှေ့ကစပြီး သောဒဏ်ကျတဲ့
လူတွေကို သတ်ပေးလာလိုက်တာ နှစ်ပေါင်းအတော်ကြောသွားတယ်။
သူ့အသက်တောင် ခြောက်ဆယ်ကျော်လို့ ခုနှစ်ဆယ်နားကပ်လာတယ်။
အသက်ကြီးလာတော့ အားအင်တွေကလည်း ဆုတ်ယုတ်လာတယ်။
ရာဇဝတ်သားတွေရဲ့ခေါင်းကို ခုတ်ဖြတ်တဲ့အခါ တစ်ချက်တည်းနဲ့ ဖပြတ်
တော့သွား။ နှစ်ချက်သုံးချက်ခုတ်မှ ပြတ်တော့တယ်။ ဒီတော့ ရာဇဝတ်
သားတွေဟာ မချိမဆန္ဒဝဒနာကို ခံစားပြီးမှ သေကြာရတာပေါ့။

ဒါကိုသိသွားတဲ့အတွက် သူ့ကို အာဏာသားရာထူးကနေ
ချလိုက်တယ်။ ခုခေတ်လို့ဆိုရင်တော့ အလုပ်ထုတ်လိုက်တယ်။ ဒါမှ
မဟုတ် ပင်စင်ပေးလိုက်တယ်ပေါ့။ နှစ်နာကြားအနေနဲ့ရရှိတဲ့ ခြောက်
လစာလောက် ပင်စင်ငွေ့တွေ့ကိုကြည့်ပြီး သူ ဘာစဉ်စားနေသလဲ
ဆိုတော့ - ပါဟာ အသားကောင်းကောင်းမစားရတာကြာဖြို့၊ ဒီနွှေ့တော့
အသားဖျိုးစုံဝယ်ပြီး ကောင်းကောင်းချက်စားမယ်လို့ စဉ်းစားနေတယ်။

တကယ်တော့ သူဟာ အဲဒီနွှေ့မှာပဲ ဆုံးမှာပါ။ ဒါကိုမသိ
တော့ ကုသိလ်လုပ်ဖို့ သတိမရဘဲ၊ ကောင်းကောင်းစားဖို့ပဲ အာရုံစိုက်
နေတာပါ။ ပုထုဇွဲအများစုံဟာ ဒီအာဏာသားကြီးလိုပဲ များပါတယ်။

ပုထိဇုဒတွေဟာ -

ဘယ်အသက်အရွယ်မှာ သေရမယ

ဘယ်အနာရောဂါနဲ့ သေရမယ

နံနက်၊ နေ့လည်း ညာ

ဘယ်ကာလမှာ သေရမယ

ဘယ်သုသနမှာ သကြံပိုမယ

ဘယ်ဘုရာ်ကိုမယ

ဆိတာ အသေအချာမသီနိုင်ပါဘူး၊ ရမ်းသစ်းနေကြရတာပါ။
 ဒါးကြာင့်လည်း ရမ်းသစ်းသေကြရတာပေါ့။ တောင်သာမြို့နဲ့ တစ်ဆက်
 တည်း ညာ့ဝင်ပင်သာရွာဆိတာရိတာယ်။ ကျောင်းသစ်ကျောင်းစာသင်
 တိုက်က စာချွေဆာတော်တစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ဦးကွွန်ဟာ အဲဒီကျောင်းမှာ
 ကျောင်းသွားထိုင်ရတယ်။ ဆရာတော်ဟာ ဖြို့စာသင်တိုက်ကြီးမှာ
 နေလာတာဆိတော့ အဆင့်ပြင့်မြင့်နေချင်တယ်။

ဒုကြာင့် ရောက်ရောက်ခြင်း အတော်ကောင်းတဲ့နှစ်ထပ်
 ကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်းကို မရှိ၊ ရှိတာစုဆောင်းပြီး ဆောက်ရှာတယ်။
 ဆရာတော်ဟာ သက်တော်ပါးဆယ်ကျိုလေးပဲရှိသေးတော့ သေခြင်း
 တရားဟာ သူနဲ့အဝေးကြီးလို့ ထင်နေမှာပေါ့။ နှစ်ထပ်ကျောင်းကြီးလည်း
 ဆောက်ပြီးရော ရေစက်တောင်မချေရသေးဘူး။ ဆရာတော်ဟာ
 အသည်းကင်ဆာနဲ့ ပုံလွန်တော်မူရှာတယ်။

ဒုကြာင့် ငါရှင်ကိုလည်း သတိပေးချင်တယ်။ သေခြင်းတရား
 ဟာ ရင်ဘတ်နဲ့ ကျောလိုကပ်နေတာပါ။ သိပ်နီးကပ်ပါတယ်။ သေခြင်း

မိတ်ဝင်စားဖွံ့ဖြိုးကောင်းသာဓာတ်စောင်နှင့်အက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု

၁၀၁

တရားဟာ အမြဲ့ရှိနေပါတယ်။ နေခြင်းတရားကတော့ အမြဲမရှိပါဘူး၊ အသည်းရှိသူတိုင်း အသည်းက်ဆာနဲ့ သေနိုင်ကြတာချည်းပဲ။ ကဲ အာဏာသား တမ္မဒါဒ္ဒကြီးအကြောင်းကို ဆက်ပြောပါမယ်။ အာဏာ သားဟာ ဒီနေ့သူနေ သေမှားကို မသိရှာတော့ ကုသိလ်ရဖို့စိတ်မကူးဘဲ ကောင်းကောင်းစားရဖို့ပဲ စိတ်ကူးနေတယ်။

သူ့စိတ်ကူးတဲ့အတိုင်းပဲ အသားတွေ၊ ဝါးတွေ သွားဝယ်ပြီး ကိုယ်တိုင် ကျကျနှစ်ချက်တယ်။ အားလုံးကျက်ပြီးဆိုတဲ့အခါ ထမင်းပဲ ကြီးပြင်ပြီး စိုင်းမှာထိုင်လိုက်တယ်။ ဒီအချိန်မှာ အရှင်သာရိပုဇွဲရာ မထောရ်မြတ်ဟာ အာဏာသားရဲ့ အီမံရွှေ့မှာဆွမ်းလာရပ်တယ်။ အာဏာသားကြီးသေပြီးရင်း ငရဲကျမှာကို မြင်တော်မှုလို့ ဂိပသုနာ တရားဟောပေးရအောင် ကြွေရောက်တော်မှုတာပါ။

မထောရ်မြတ်ကိုလည်း မြင်လိုက်ရော အာဏာသားကြီးဟာ သူ့ကိုယ်သူ တော်တော်သံဝေါရသွားတယ်။ အသက်သာခြောက်ဆယ် ကျော်လို့ ခုနှစ်ဆယ်ထဲရောက်လာတယ်။ ဘာကုသိလ်မှုမရှိခဲ့ဘူး မဟုတ် လား၊ ဒါကြောင့် မထောရ်မြတ်ရဲ့သပိတ်ကိုယူပြီး အီမံထဲဝင်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သူ့စားဖွံ့ဖြိုးပြင်ထားတဲ့ နှစ်မင်းတွေကို မထောရ်မြတ်အား လျှော့လိုက်တယ်။

မထောရ်မြတ်က ဂိပသုနာတရားတစ်ပုဒ်ဟောပေးလိုက်တာ တရားအဆုံးမှာ အနဲ့လောမည်တိရသွားသတဲ့။ မွေးပဒအားကထာ မှာ – သောတာပစ္စီမဂ္ဂသုဉ်ရတော့ အနဲ့လောမည်လို့ ဖွံ့ဖြိုးပြထား တယ်။ မထောရ်မြတ်ပြန်အကြွော် သူကလိုက်ပို့တယ်။ ပို့ပြီးပြန်အလာ

မှာပဲ နွားရွှေ့တာခံရပြီး သေသွားရှာတယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ခဏာတာ နာရတဲ့ ဝိပသုနာကုသိုလ်ကံကြောင့် လူသက်နဲ့ဆိုရင် (၉၇)ကျမှေးနဲ့ အနှစ်(၆) သန်း အသက်ရှည်တဲ့ တုသိတာနတ်ဘုံကို ရောက်သွားတယ်။

ဒီဖြစ်ရပ်ကိုကြည့်ပြီး ပွားနှစ်ရှိယက်ငါးပါးမှတစ်ပါး အခြားက တွေ ဘယ်လောက်ပင်လုပ်ခဲ့လုပ်ခဲ့၊ ဝိပသုနာတရားကိုသာ နာကြား အားထုတ်ကြပါ။ မဂ်ဖိုလ်ပြီး အပါယ်တံ့ခါးပိတ်စေရမယ်လို့ ရေလုပ်ငန်း သမားတွေ၊ သားသတ်သမားတွေကို တာဝန်ယူလိုက်စစ်ပါ။ ဒ္ဓဟိတ် ဖြစ်နေလို့ မဂ်ဖိုလ်မရရှင်ဘူးဆိုရင်တောင် ဝိပသုနာကုသိုလ်တော့ ဖြစ်မှာပဲ၊ ဒီကုသိုလ်က အခုသာဝမှာ ဒ္ဓဟိတ်ဖြစ်နေတဲ့အတွက် မဂ်ဖိုလ် မရရှင်ရင် နောက်သာဝမှာ ကေန်မှုချမဟန်ဖိုလ်ရစေမှာပါ။

ဒီတရားကို ရွှေတိဂုံအရှေ့မှုပ်က မဂ်လာရေး၊ ဓမ္မာရုံမှာဟော တော့ ဆယ်နှစ်သားလေးတစ်ယောက်က မေးခွန်းထုတ်တယ်။ ဒီ အာဏာသားကြီး နတ်ပြည်က သေတဲ့အခါ လူသတ်ခဲ့တဲ့အကုသိုလ်ကံ တွေကြောင့် ငရော်ပြန်မကျနိုင်ဘူးလားတဲ့။ မကျနိုင်ဘူးလို့ ဖြေလိုက် တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ မကျနိုင်တာလဲဆိုတော့ ဒီအာဏာသားကြီးဟာ နတ်ပြည်မှာ သောတာပန်တည်မှုဖိုပါ။

အင့်တွေ့ပြပို့မြတ်တော် သောတာနှင့်တသုတေသနတဲ့ နတ်ပြည်မှာ သောတာပန်တည်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးကို ဟောတားတယ်။ ဘယ်သူ တွေလဲဆိုတော့

(၁) တရားတော်ကို ရိုသေစွာနာကြားထားသူ

(၂) တရားတော်ကို စိတ်ဝင်စားစွာရွှေတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်သူ

- (၃) တရားတော်ကို နဲလုံးသွင်း ဆင်ခြင်လေ့ရှိသူ
(၄) ဒီဋ္ဌ္ဇာ (အယူယား) ကွာအောင် ပွားများထားသူတို့ပဲ။
သူတို့ဟာ ပါရမီရှိရင် ဒီဘဝမှာတင် သောတာပန်တည်ကြမှာပါ။ ပါရမီ
မရှိသေးရင်တော့ နောက်ဘဝ နတ်ပြည်မှာ သောတာပန်တည်ကြမှာပါ။
ဒါကြောင့် တရားတော်များကို နာယူဖတ်ရှုခြင်းပြုဆိုရင် သေသေချာချာ
နာယူဖတ်ရှုစေချင်ပါတယ်။ နတ်ပြည်မှာ သောတာပန်တည်ပုံကိုလည်း
အဲဒီပို့တော်မှာ ဆက်ပောထားတယ်။

နတ်ပြည်ရောက်ရောက်ခြင်း ချက်ခြင်း သောတာပန်တည်တာ
လည်းရှိတယ်။ ဒါမှမဟုတ် - တန်ခိုးကြီးတဲ့ ဓမ္မကထိကနတ်သား
တစ်ပါးပါးက တရားလာပောပေးလို့ နာယူလိုက်ရင်လည်း သောတာပန်
တည်နိုင်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် လူပြည်က တန်ခိုးကြီးတဲ့ ရဟန္တာတစ်ပါး
ပါးကြောပြီး တရားဟောရင်လည်း ချက်ခြင်းသောတာပန်
တည်နိုင်တယ်။

ဒါမှမဟုတ် တရားနာယူဖဲ့သူအချင်းချင်း နတ်ပြည်မှာပြန်
တွေ့ပြီး တရားအကြောင်းကို ဆွေးနွေးရင်းကလည်း ချက်ခြင်းသောတာ
ပန် တည်နိုင်ပြန်တယ်။

မင်းလေးပါးက ဝင့်ဆင်းရဲကနေ ထုတ်ဆောင်ပုံကိုလည်း ပြုး
မယ်။ သံသရာဆင်းရဲက သုံးမျှိုးရှိတယ်။ အောက်သံသရာ၊ အလယ်
သံသရာ၊ အထက်သံသရာတို့ပဲ။

အောက်သံသရာဆိုတာက အပါယ်လေးပါး

အလယ်သံသရာဆိတာက လူဘုန္းနတ်ဘုန္း
အထက်သံသရာဆိတာက မြဟ္မာဘုန္း (၂၀) ပဲ။
ဒီသံသရာဘုန္းမျိုးရောက်အောင် ဝန့်သုံးမျိုးက ပိုပေးနေတာ။
ဝန့်သုံးမျိုးက ကိုလေသဝန့်၊ ကမွဝန့်၊ ဂိပါကဝန့်တို့ပဲ။ ဝန့်ဆိတာ
လည်ခြင်းလို့ အဓပိုယ်ရတယ်။ အပါယ်လေးပါးကိုကျဖို့ အပါယ်သံသရာ
လည်ဖို့အတွက် ကိုလေသဝန့်အရ သက္ကာယဒီ၌ ကိုလေသာကိုယူရ
တယ်။ ရပ်၊ နာမ်ခန္ဓာကို ငါလိုအယူစွဲများတာပေါ့။ အဲလို အယူမှားရင်
ကမွဝန့်တွေဖြစ်တာပဲ။

ကမွဝန့်တွေဖြစ်တယ်ဆိတာ - သတ်တာ၊ ဖြတ်တာ၊ လိမ်
ညာနိုးဂိုက်တာကိုပြောတာ။ ကိုလေသဝန့်နဲ့ ကမွဝန့်ဟာ အကြောင်း
ဝန့်ပဲ။ ဒီအကြောင်းဝန့်ကြောင့် အကျိုးဝန့်ဖြစ်လာရတယ်။ အကျိုးဝန့်
ဖြစ်တယ်ဆိတာ အပါယ်ကျသွားတာကိုပြောတာ။ အဲဒါ ဂိပါကဝန့်ပဲပေါ့။
သောတာပတ္တိမ်ကို ရှုပြုဆိတာနဲ့ သက္ကာယဒီ၌ ကိုလေသာကို အမြစ်
ပြတ်ပယ်သတ်လိုက်တယ်။ ငါမရှုဘူးဆိတာကို သေချာသိသွားတာနဲ့
ငါကောင်းစားဖို့ ငါ့ သားမယား ကောင်းစားဖို့ဆိတ္တိတဲ့ မရှုတော့ဘူး။

ဒဲကြောင့် သတ်ဖြတ် လိမ်ညာ နိုးဂိုက်ပြီး စီးပွားမရှုတော့
ဘူး၊ ဒါဟာ ကမွဝန့် ချုပ်သွားတာပေါ့။ အကြောင်းဝန့်ဖြစ်တဲ့ ကိုလေသ
ဝန့်နဲ့ ကမွဝန့်ချုပ်မှတော့ အကျိုးဝန့်ဖြစ်တဲ့ ဂိပါကဝန့်မလာတော့ဘူး။
အပါယ်တဲ့ ပိတ်သွားတယ်။ ပုထုဖြေတွေဟာ ငါခဲ့ကြီးလို့ အကုသိုလ်
လုပ်တာ၊ အကုသိုလ်လုပ်လိုလည်း အပါယ်ကျတာ။ သောတာပန်တွေ
ဟာ ငါခဲ့မရှုတော့တဲ့အတွက် အကုသိုလ်မလုပ်တော့ဘူး။ အကုသိုလ်

မိတ်ဝင်ဓားဖွယ်ကောင်းသောဓာတ်စောင်နှင့်အဆက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု

၁၀၅

မလုပ်တဲ့အတွက် အပါယ်မကျတာ။

သောတာပတ္တီမဂ်ကို ရလိုက်တာနဲ့ အပါယ်ဝဋ္ဌဆင်းရဲကို အမြဲ့မြဲပြတ်ပယ်သတ်လိုက်တယ်။ လောကို ဒါနာ၊ သီလာ၊ သမထက္ကသိုလ် တွေက အပါယ်မကျအောင် ကယ်ထုတ်တယ်ဆိုတာ တစ်ဘဝ နှစ်ဘဝ သာပါ။ သောတာပတ္တီမဂ်ကတော့ သံသရာတစ်လျှောက်လုံး အပါယ် လေးပါးကို ဘယ်တော့မှ မကျရောက်တော့အောင် ကယ်ထုတ်လိုက်တာပါ။ အများကြီးကွာခြားပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူ့ဘုံး၊ နတ်ပြည်(၆)ထပ် ဆိုတဲ့ ကာမသုကတိခုနှစ်ဘုံမှာတော့ အများဆုံး ခုနှစ်ဘဝလောက်ကျင်လည်းမှာပါ။ သကဒါဂါမိမဂ်ကို ရလိုက်ပြီဆိုရင် လူ့ဘုံး၊ နတ်ဘုံးမှာ အများဆုံးတစ်ဘဝပဲ ကျင်လည်တော့တယ်။

ကာမသုကတိခုနှစ်ဘုံမှာ ဘုံကြောင့် ကျင်လည်ရတာလဲဆိုရင် ဝဋ္ဌသုံးပါးကြောင့်ပဲပေါ့။ ဒီနေရာမှာ ကိုလေသဝဋ္ဌအရ ကာမတဏ္ဍာကို ယူရတယ်။ ကာမတဏ္ဍာဆိုတာ လူ့ဘုံးမှာ ကာမရှယ်အာရုံတွေကို ခံစားချင်တဲ့ တဏ္ဍာကိုပြောတာ။ ဒီကာမတဏ္ဍာရှိနေရင် ကာမသုကတိသို့ရောက်ကြောင်း ဒါနာ၊ သီလက္ကသိုလ်တွေကို ပြုနေမှာပဲ။ ဒါကို ကမ္မဝင်လို့ခေါ်တယ်။

ဒီအကြောင်း ဝဋ္ဌနှစ်ပါးကြောင့် ဝပါကဝဋ္ဌလို့ခေါ်တဲ့ ကာမသုကတိခုနှစ်ဘုံကို ရောက်ရတာပဲ။ အနှစ်ပါမဂ်ကို ရတယ်ဆိုရင် ကာမတဏ္ဍာကို အမြဲ့မြဲကယ်ဖြတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ဒီတော့ ကမ္မဝင်တွေ ချုပ် သွားတယ်။ ကိုလေသဝဋ္ဌနဲ့ ကမ္မဝင်ချုပ်မှာတော့ ဝပါကဝဋ္ဌလို့ခေါ်တဲ့

၁၀၆

ဓမ္မဂျာရိ (အျော်ဖြစ်သူ)

ကာမသုဂတ္တခနစ်ဘုံကို မရောက်တော့ပါဘူး။ အဲဒီလို ကာမသုဂတ္တခနစ်ဘုံကို မရောက်တော့တာကို လယ်တီဆရာတော်ကြီးက အနတ္တ ဒီပနိဂုပ်သာစ်မှာ ခုတီယန်ဗြာန်လို့ နာမည်ပေးထားတယ်။

တော့ကပြောခဲ့တဲ့ အပါယ်လေပါသံသရာကို ဖြတ်ပေးတဲ့ သောတာပတ္တိမင်ရတာကိုတော့ ပထမနိဗ္ဗာန်လို့ နာမည်တင်ထားတယ်။ သကဒါဂါမိမင်ကိုလည်း ပထမနိဗ္ဗာန်ထဲမှာပဲ ထည့်ထားတယ်။ အနာဂတ်ဟာ မြှုပ္ပါဘုံမှာ ကျင်လည်သေးတယ်။ အဲဒါ ဘုံကြောင့်လဲဆိုရင် ကိုလေသဝိအရ မြှုပ္ပါဘာဝကို လိုချင်တဲ့ ဘဝတဏ္ဍာရှိနေသေးလိုပဲ။ ဘဝတဏ္ဍာရှိနေပြီဆိုရင် ရျာန်တရားကို ရအောင်လုပ်တယ်။ အဲဒီ ရျာန် တရားက မြှုပ္ပါဘုံရောက်အောင် စိုးပေးမယ့်က ဖြစ်သွားတယ်။

အဲဒီဘဝတဏ္ဍာဆိုတဲ့ ကိုလေသဝိနဲ့ ရျာန်တရားဆိုတဲ့ ကမ္မ ဝိုကြောင့် မြှုပ္ပါဘုံမှာ သွားဖြစ်ရတဲ့ အကျိုးတရားကို ဝိပါကဝိုင်လို့ ပြောတာပဲ။ အခုပ္ပတ္တမင်ကိုရတဲ့အခါ ဘဝတဏ္ဍာကို အမြတ်ပြတ် ပယ်သတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ဒီတော့ ရျာန်တရားဆိုတဲ့ ကမ္မဝိုင်လည်း ချုပ်သွားတော့တာပေါ့။ အကြောင်းဝိုင်နှစ်ပါး ချုပ်မှတော့ မြှုပ္ပါဘန္ဒ လည်း ဖဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။ (၃၁)ဘုံက အပြီးလွှတ်သွားတယ်။

အဲဒါကိုပဲ တတိယနိဗ္ဗာန်လို့ခေါ်တယ်။ ဒီနေရာမှာ အရေးတကြီး ပြန်မှတ်ရမှာက ခုတီယန်ဗြာန်အရ ဒါန၊ သီလဆိုတဲ့ ကမ္မဝိုင် ချုပ်လို့ ကာမသုဂတ္တခနစ်ဘုံ မရောက်တော့တာဆိုတဲ့ စကားရယ်၊ တတိယန်ဗြာန်အရ ရျာန်ဆိုတဲ့ ကမ္မဝိုင်ချုပ်လို့ မြှုပ္ပါဘုံမှာရောက်တော့ တာဆိုတဲ့ စကားရယ်ကို အကျယ်ရှင်ပြို့ လိုအပ်လာတယ်။

ပယ်ရမည် အရာနှင့် သီရမည်တရား

ရှင်းမပြုရင် လူ့ဘုံ နတ်ဘုံမရောက်ဖို့အတွက် ဒါနကုသိလ်၊ သီလကုသိလ်ကို ပယ်ရမယ်၊ မြဟ္မာ့ဘုံမရောက်ဖို့အတွက် ရျာန်ကုသိလ် တွေကို ပယ်ရမယ်လို့ ထင်သွားတတ်တယ်။ ဒီနေရာမှာ ပယ်တယ်ဆိုတာ ဒါနကုသိလ်၊ သီလကုသိလ်၊ ရျာန်ကုသိလ်တွေကို ပယ်တာမဟုတ်ဘူး။ ဒီကုသိလ်တွေကြောင့် လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ၊ မြဟ္မာဘဝဖြစ်တဲ့ တရာ့ ကိုသာ ပယ်သတ်ခြင်းဖြစ်တယ်လို့ သေချာသီထားသင့်ပါတယ်။

—ဆိုလိုတာက အနာဂတ်ပုန္တ်လုပ်တွေဟာ ဒါနပြုတယ်၊ သီလ ဓောက်တည်တယ်။ ဒီပေမယ့် အဲဒီ ကုသိလ်တွေက လူ့ဘုံ နတ်ဘုံ ကို ပိုမပေးဘဲ၊ အထက်မင်၊ အထက်ဖို့လ်ကို ရဖို့အတွက် အထောက် အပုံဖြစ်သွားတယ်။ ထိုအတူ ရဟန္တာအရှင်မြတ်အချို့ဟာ ရျာန်အဘိ ညာဉ်ကို ရကြတာပဲ။ ဒီပေမယ့် သူတို့ရတဲ့ရျာန်က မြဟ္မာဘဝကို ပိုပေးနိုင်စွမ်းမရှိတော့ဘူး၊ ကုသိလ်တွေလုပ်ပြီး ဘဝကျောာဖြစ်လို့မရ တာလဲလို့မေးရင် မလိုချင်လို့ မရတာလိုပဲဖြေရမယ်။

စိတ္တသူကြွယ်ဆုံးရင် အနာဂတ်ပဲ၊ ဒီပေမယ့် သယ်ကကျောင်း ကြိုးတစ်ဓောင် ဓောက်လျှော့တာပဲ။ အရှင်မဟာကသုပဆိုရင် ရဟန္တာပဲ၊ ရျာန်အဘိညာဉ်တွေ အကုန်ရတာယ်။ ဒီပေမယ့် စိတ္တသူကြွယ်လျှော့တဲ့ ဒါနကုသိလ်ဟာ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံပိုမပေးပါဘူး။ အထက်မင်၊ အထက် ဖို့လ်ရဖို့အတွက်ပဲ အထောက်အပုံဖြစ်စေတာပါ။ ထိုအတူ အရှင်မဟာ ကသုပတို့၊ အရှင်ဟောဂူလာန်တို့ ရထားတဲ့ ရျာန်အဘိညာဉ်တရား တွေဟာ မြဟ္မာဘုံကို ပိုမပေးပါဘူး။ ဘဝကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ပိုပေးမယ့်

အင်အားကိုသာ ဖြစ်စေတာပါ။

“ဥပမာပေးရရင် - လမ်းခင်းနေတဲ့လူနှစ်ယောက်ရှိတယ်။ တစ်ဦးက နေတွက်ရဖို့အတွက် လမ်းခင်းတာ၊ နောက်တစ်ဦးက ကုသိုလ် ရဖို့အတွက် လုပ်အားပေးအနဲ့ခင်းတာ၊ ဉာဏ်အလုပ်သီမံးချိန်ရောက် ပြီဆိုတာနဲ့ ပထမလူက လုပ်ခရတယ်၊ ဒုတိယလူက မယူတဲ့အတွက် လုပ်ခမရဘူး။”

အလုပ်လုပ်တာချင်းတူရက်နဲ့ တစ်ဦးက လုပ်ခရတယ်၊ တစ်ဦးက လုပ်ခမရဘူး။ ဘာကြောင့် ဒီလိုက္ခြားရတာလဲဆိုရင် ပထမတစ်ဦးက စလုပ်စဉ်ကတည်းက နေတွက်ရဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် နဲ့ လုပ်ခဲ့တာ။ ဒါကြောင့် သူလိုချင်တဲ့ နေတွက်ကိုရတာ၊ ဒုတိယလူက စလုပ်စဉ်ကတည်းက လူတွေ လမ်းကောင်းကောင်းမှာ သွားကြရပါစေ ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့လုပ်ခဲ့တာ။

နေတွက်ယူဖို့ ရည်ရွယ်ချက်မပါဘူး၊ ဒါကြောင့် နေတွက်မရဘူး၊ ဒီဥပမာအတိုင်းပဲ ပုထုဇ္ဈာတွေ ဒါန၊ သီလကုသိုလ်လုပ်တယ်ဆိုတာ ဘဝချမ်းသာရဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့လုပ်တာ ဒါကြောင့် ဘဝကိုရတာ။ အနာဂတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဒါန၊ သီလကုသိုလ်ကို စလုပ်စဉ်ကတည်းက ဘဝချမ်းသာကို လိုချင်လို့ လုပ်ခဲ့တာမဟုတ်ဘူး၊ လောကကောင်းစားဖို့ အလူခံချမ်းသာဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ပဲ လုပ်ခဲ့တာ။

ဒါကြောင့် စလုပ်စဉ်ကတည်းက ဘဝချမ်းသာကို မလိုချင်တဲ့ အတွက် ဘယ်ဘဝကိုမှ မရတာပဲ။ အနာဂတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရတဲ့ ရာန်တရားက ပြဟ္မာဘဝကို ပိုပေးတယ်ဆိုတာ ရာန်တရားကိုပိုပြီး ပြဟ္မာဘဝကို

ထိတ်ဝင်ဓားဖွံ့ဖြေကောင်းသောစာတစ်စောင်နှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခု

၁၀၉

လိုချင်တဲ့ ဘဝတဏ္ဍာရှိနေလိုပဲ။ နေ့တွက်လိုချင်လို လမ်းပြင်တဲ့နေ့စား
အလုပ်သမားလိုပဲပေါ့။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့၊ အရှင်သာရှိပူတွေရာတို့မှာ
လည်း ရျာန်အဘိဉာဏ်တရားတွေ ရှိနေတာပဲ။

ဒါပေမယ့် အဲဒီရျာန်တရားတွေက ပြဟ္မာဘုံကို မပိုဘူး။ ဘာ
ကြောင့်လဲဆိုတော့ ပြဟ္မာဘဝကို လိုချင်တဲ့ ဘဝတဏ္ဍာမရှိတဲ့အတွက်
ကြောင့်ပေါ့။ ကုသိုလ်အတွက် လမ်းပြင်တဲ့လုပ်အားပေးသမားလိုပေါ့။
အရှင်းပြခဲ့တာတွေဟာ မင်ကုသိုလ်က ဝဋ်သုံးပါးသို့မကျအောင်
ဆောင်ပုံတွေပါပဲ။ မှတ်မိအောင် အကျဉ်းချုပ်ပြီးပြန်ပြောမယ်။

မင်ကုသိုလ်က ဝဋ်သုံးပါးသို့ မကျအောင်ဆောင်ပုံ

သောတာပတ္တိမင်ကုသိုလ်က အပယ်ဝဋ်ဆင်းရဲက လွှတ်
မြောက်အောင်ဆောင်တယ်။ ကာမသုဂ္ဂတိခုနစ်ဘုံ (လူဘုံ၊ နတ်ပြည်
(၆) ထပ်) မှာ ဘဝပေါင်းမရောနိုင်၊ မတွက်နိုင်အောင် ကျင်လည်ရမယ့်
ဝဋ်ဆင်းရဲကလွှတ်မြောက်အောင်လည်း ဆောင်တယ်။ ဒါပေမယ့်
သောတာပန်ဟာ လူဘုံ၊ နတ်ဘုံမှ ခုနစ်ဘဝကျင်လည်ရမယ့် ဝဋ်ဒုက္ခ
တော့ကျေန်သေးတယ်။

သကဗောဓိမင်ကုသိုလ်က လူဘုံ၊ နတ်ဘုံမှာ ခုနစ်ဘဝ
ကျင်လည်ရမယ့် ဝဋ်ဒုက္ခမှုဆောင်ပေးတယ်။ ဒါကြောင့် သကဗောဓိ
ဟာ လူဘုံ၊ နတ်ဘုံမှာ အများဆုံး တစ်ကြိမ်ပဲဖြစ်တော့တယ်။ အနာ
ဂါမိမင်က လူဘုံ၊ နတ်ဘုံမှာ တစ်ကြိမ်ကျင်လည်ရမယ့်ဘဝမှ ဆောင်
တယ်။ ဆိုလိုတာက အနာဂါမ်ဖြစ်လာပြီဆိုရင် လူဘုံ၊ နတ်ဘုံကို
တစ်ကြိမ်မှ ပြန်မလာတော့ဘူး။

ဒါပေမယ့် အနာဂတ်ဟာ ပြဟ္မာ?ဘုံမှာ ကျင်လည်ရမယ့်
ဝိုင်ခုကု ကျနိနေသေးတယ်။ အရဟတ္ထမဂ်ကုသိုလ်က ပြဟ္မာ?ဘုံမှာ
ကျင်လည်ရမယ့်ဘဝက ဆောင်တယ်။ ဆိုလိုတာက ရဟန္တာဟာ (၃၁)ဘုံ
ဘယ်ဘဝမှာမှ ဖဖြစ်တော့ဘူးလို ဆိုလိုတာပါပဲ။ ဒီထိအောင် ရေးခဲ့
တာက ဓမ္မရဲ့အဓိပ္ပာယ်အကျယ်ပါပဲ။

ခုဆက်ဖြေရမှာက - နိဗ္ဗာန်ဟာ တရားကျင့်သူတဲ့ ရရှိမယ့်
အကျိုးတရားဖြစ်လို ဓမ္မစာရင်းထဲမှာ မသွင်းသင့်ဘူးဆိုတဲ့ ငါရှင်ရဲ့
အယူအဆပါပဲ။ ဒါဆိုရင် တပည်တော်က ငါရှင်ကို ပြန်မေးရုံပဲ။ ဓမ္မ^၁
ဆိုတာ ကုသိုလ်၊ အဓမ္မဆိုတာ အကုသိုလ် - နိဗ္ဗာန်ကို ဓမ္မလို
ခေါ်တဲ့ ကုသိုလ်ထဲမသွင်းချင်ရင် အဝမ္မလိုခေါ်တဲ့ အကုသိုလ်ထဲ
သွင်းချင်တာလား ဆိုတာပါပဲ။

တက္ကသိုလ်မှာ မောင်နိန္ဒြာ မောင်ဖြူဆိုပြီး သူငယ်ချင်း နှစ်
ယောက်ရှိတယ်။ မောင်နိဟာ စာမကြိုးစားဘဲ အလေလိုက်ပြီး
မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ သုံးစွဲတဲ့အတွက် ဘဝပျက်ပြီး လမ်းဘေးမှာ
သူတောင်းစာဖြစ်သွားတယ်။ မောင်ဖြူကတော့ စာကိုကြိုးစားသင်ယူ
တဲ့ အတွက်ဒေါက်တာဘွဲ့ရသွားတယ်။

မောင်ဖြူ ကြိုးစားလို ရရှိတဲ့ ဒေါက်တာဘွဲ့ကို မောင်ဖြူကို
ပေးအပ်တာ သဘာဝကျပါတယ်။ လမ်းဘေးမှာ တောင်းစားနေတဲ့
မောင်နိကို သွားပေးလို ဘယ်လိုမှုသဘာဝမကျပါဘူး။ ဒီဥပမာအတိုင်း
ပဲ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ကိုလေသာတွေ ကုန်သွားတာကို ပြောတာပါ။ ဓမ္မကို
ကျင့်ကြားထုတ်တဲ့အတွက် ရရှိတဲ့ဘွဲ့တဲ့ဆိုပိုပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဓမ္မစာရင်း

မိတ်ဝင်ဓာတ်ပေါ်နှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခု

၁၁၁

ထဲမှာ နိဗ္ဗာန်ကို ထည့်ထားတာ သဘာဝကျပါတယ်။

အဓမ္မစာရင်းထဲမှာ နိဗ္ဗာန်ကို ထည့်ထားဖို့ဆိတာကတော့ ဘယ်လို့မှ သဘာဝမကျပါဘူး။ ပထမဖော်ခွန်းရဲ့ နောက်ဆုံးအပိုဒ်က ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ဝင်တာ၊ ထွက်တာ၊ ရူမှုတ်နေတာကို တရားကျင့် တယ်လို့ မယူဆနိုင်ကြောင်း တင်ပြချက်ပါပဲ။ ဝင်တာ၊ ထွက်တာ၊ ရူမှုတ်နေခြင်းဖြင့် သီလ၊ သမစိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာသုံးပါးလုံး ဖြည့်ကျင့်ရာရောက်ကြောင်း လက်တွေ့ရှင်းပြပါမယ်။

မှတ်ခါစတော့ ထွက်လေ၊ ဝင်လေပဲ့။ သမာဓိရင့်လာတဲ့ အခါကျတော့ ထွက်တယ်၊ ဝင်တယ်ဆိတဲ့ ပညာတ်တွေပျောက်သွားပြီး ထိတဲ့သဘောလေးကို စကားလုံးမပါဘဲ သိနေတယ်။ ဒီလို့သိနေတဲ့ အချိန်မှာ ကာယခုစရိတ်၊ ဝစ်ခုစရိတ်တွေကလွှတ်နေလို့ သီလသာသနာ ကို ကျင့်သုံးရာရောက်တယ်။ ထိတဲ့သဘောလေးမှာ စီတိစိုက်ပြီး တည်ကြည်နေတာက သမာဓိသာသနာကို ကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်တယ်။

ထိတဲ့သဘောလေးဟာ လေဝင်တိုင်း၊ ထွက်တိုင်းဖြစ်နေတာပဲ။ မဖြစ်ချင်လို့မရပါလားလို့ သိသွားတာဟာ – အနတ္ထကို နားလည်သွားတာဖြစ်တဲ့အတွက် ပညာသာသနာကို ကျင့်သုံးရာရောက်တယ်။ ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာကိုလည်း ဝင်လေ၊ ထွက်လေကို နည်းမို့ပြီး အခုံ အတိုင်းပဲနားလည်းလို့က်ပဲ့။ သစ်ပင်ပေါ်တက်တဲ့အခါ သစ်ပင်ဖျားကနေ စတက်လို့မရဘူး။ အရင်းကနေပဲ စတက်ရတာပါ။

ထိုအတူ ဂိပသာနာတရားကျင့်တဲ့အခါ ဒီလို့ အခြေခံကနေ စကျင့်ရတာပါ။ အခြေခံရသွားပြီဆိတဲ့အခါကျတော့ ဉာဏ်ရင့်သွားပြီ

ဆိတဲ့အခါကျတော့ ထွက်တာ၊ ဝင်တာတွေ၊ ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာတွေ
မလိုတော့ဘူး။ သံယုတ်ပါမြို့တော် မာလုကျပုတ္တသုတ်တော်ကိုကြည့်ပါ။
တစ်ခါတော့ မာလုကျပုတ္တအမည်ရှိတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးဟာ ဘုရားရှင်ထဲ
မှာ တရားကျင့်နည်း တောင်းခံတယ်။

ဘုရားရှင်ပေးတဲ့ တရားကျင့်နည်း

“ချစ်သား မာလုကျပုတ္တ -

သင်သည် ရွှေးဘဝကလည်း မဖြင့်စူးသော

ယခုဘဝတွင်လည်း မဖြင့်စူးသော

ယခုမြှင့်ဆဲလည်း မဟုတ်သော

အဆင်းအာရုံအပေါ်မှာ နှစ်သက်ခြင်း လောဘနဲ့

မနှစ်သက်ခြင်း ဒေါသတို့ ဖြစ်ပေါ်မလား”

“မဖြစ်ပေါ်ပါဘုရား”

“သင်သည် အဆင်းအာရုံတစ်ခုကို မြင်တွေ့ ရလျှင်

လောဘ၊ ဒေါသမဖြစ်အောင် စိတ်ကိုထိန်းသိမ်းရမည်။

(မှတ်ချက်)-အသံ၊ အနဲ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိ၊ အတွေးအာရုံ
တို့တွင် အထက်ပါအတိုင်း လောဘ၊ ဒေါသ၊ မဖြစ်ဖို့ဆုံးမသည်။

လိုရင်းကတော့ အာရုံ(၆)ပါးနှင့်တွေ့တိုင်း လောဘ၊ ဒေါသ
မဖြစ်အောင်နေပါလို့ ဟောကြားလိုရင်းပါပဲ။ အဒီဇိုင်းကျင့်လိုက်တာ
ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ မာလုကျပုတ္တဟာ ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်။
အာနပါနထဲမှာ ဝိသုဒ္ဓခုန်းပါး ပါသွားဖြေား မဂ်မိုလ် ရနိုင်ပုံကို စွန်းလွန်း
ဆရာတော်ကြီးက ဖြေဆိုဟောကြားဖူးတယ်။

စိတ်ဝင်ဓာတ်ပွဲများနှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခါ

၁၁၃

မေးသူက - နိုင်ငံကျော်လက္ခဏာဆရာ**ကြီး** ဆရာစန္ဒပါပဲ။ ဒီအမေးအဖြေကို တပည့်တော်ရေးတဲ့ ဆရာကောင်းကိုရှာဖွေခြင်း စာအုပ်ထက် ထုတ်ပြုမယ်။

မေး။ ။ ရှေးက စာချေဆရာတော်**ကြီး**များကသောတာပန် ရဟန္တာ ဆိတာ လွယ်တာမဟုတ်ဘူးလဲ။ ငါတို့တော့ ဓမ္မတောင်းရုပဲ။ ဘူးကြောင့် တုန်းဆိုရင် ဝိသုဒ္ဓခန်ပါးတွင် စိတ္တာပိသုဒ္ဓသည် စိတ်၏စင်ကြော်ခြင်း ဖြစ်လို စိတ္တာပိသုဒ္ဓဖြစ်လို အလွန်ခက်တယ်။ စိတ္တာပိသုဒ္ဓမှာ ပေထုန်ငယ် ခုန်ပါးမှ လွတ်ရတယ်။ ယင်းခုန်ပါးမှလွတ်ဖို့ရန် အလွန်ခက်တယ်ဟု အမိန့်ရှိကြပါသည်။ ထိုကြောင့် ဝိသုဒ္ဓခန်ပါးပြည့်စုံရှင် ပါသလားဘုရား။

ဖြေ။ ။ က - မင်းအာနာပါန အားထုတ်စမ်း။ ထိုင်၊ မျက်စီ ကိုမှတ်၊ ထိုတဲ့နေရာတွင်ပင် သိမှတ်နေ၊ က လုပ်စမ်းဟု အမိန့်ပေး သည်။ ဆရာတော်အမိန့်ရှိသည်အတိုင်း ထိုသောနေရာလေးကို သိမှတ်နေသည်။ ထိုအသိန်တွင် ဤသိမှတ်နေသော စိတ်မှတ်ပါး အခြားစိတ်များ ပလာတော့ချေ။ ထိုနောက် ငါးပိန်စကြာသောအခါ ဆရာတော်ကမေးသည်။

“မင်း - အခု အာနာပါနအားထုတ်တော့ ထိုတဲ့နေရာသိမှတ် နေတော့ မင်းမျက်စီက ကြည့်ချင်တဲ့စိတ်ရှိသေးလား နားကလည်း နားထောင်ချင်သေးလား၊ ဝမ်းထဲကရော စားချင်တဲ့စိတ်၊ သွားချင်တဲ့ စိတ်၊ လာချင်တဲ့စိတ်၊ လိုချင်တဲ့စိတ် ရှိသေးလား။ ရွှေ၊ သွှေ၊ ဂန္ဓ စသော အာရုံးပါးပါးအားလုံး မရှိတော့ပါ။”

တီးပါးအာရုံ ပိတ်နေသည်။ စိတ် လုံခြုံနေသည်။ လောဘ^၁
မိတ်၊ ဒေါသစိတ်၊ မောဟစိတ်တို့ မရှိတော့ပေး ဤကဲ့သို့ အာရုံပါးပါး
မှ လုံခြုံနေခြင်းကိုပင် လူ၌ယသံဝရ သီလလုံခြုံနေသည်ဟုခေါ်၏။
ထိုကြောင့် စိတ္တပိသုဒ္ဓပိဋက္ခိသည်။ ဤသို့ဆက်လက်ကြီးစားသွားလျှင်
ဝိသုဒ္ဓဓနစ်ပါးလုံး ကြီးစားရာရောက်ပြီး မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်နိုင်သည်”
ဒီလောက်ဆိုရင် ပထမမေးခွန်းမှာအဖြေဟာ လုံလောက်ပါပြီ
ငါရှင်။

မေးခွန်း(၂)

ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ သီလဟာ အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား၊ သီလ
ထဲမှာလည်း တီးပါးသီလဟာ လူတိုင်းစောင့်ထိန်းရမယ့်သီလ။ လူတိုင်း
ခါးဝတ်ပုဆိုလိုမြှုပ်ရမယ့် သီလလို့ နားလည်ပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒီ တီးပါး
သီလထဲမှာ နံပါတ်တစ်ဖြစ်တဲ့ ပါဏာတိပါတဟာ (သူ့အသက်မသတ်ရ)
လို့ သတ်မှတ်ထားပါတယ်။

ဘယ်သူ့အသက်လို့ သတ်မှတ်တာ မတွေ့ရဘဲ သတ္တဝါ
အားလုံး ရဲ့အသက်လို့ နားလည်ကြပါတယ်ဘုရား၊ ပါဏာတိပါတအရ
သတ္တဝါအားလုံးရဲ့ အသက်ဟုဆိုခဲ့လျှင် လူသားတစ်ယောက်ဟာ
စိတ်ပါ၍ဖြစ်စေ၊ စိတ်မပါဘဲဖြစ်စေ ဘယ်လို့သတ္တဝါမှ မသတ်ဘဲ
ရပ်တည်ရှင်သန်လို့ ရပါမည်လား ဘုရား။

ဆိုကြပါစို့ ... လူသားတွေအသက်ရှင် ရပ်တည်ဖိုးစားစရာ
ဖြစ်တဲ့ ဆန့် စပါး ရုံး၊ ပြောင်း စတာတွေကို စိုက်ပျိုးတဲ့အခါ အပေါင်
တွေ ရှင်သန်ကြီးထွားဖို့ ပိုးသတ်ဆေးတွေ သုံးရပါတယ်။ ဆိုရဖို့ နှစ်း

ဓိတ်ဝင်ဓားဖွယ်ကောင်းသောဓာတ်စောင်နှင့်အခက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု ၁၁၅

မြေပဲစိက်ရာမှာလည်း ပိုးမဖျက်ဆီးနိုင်အောင် ပိုးသတ်ဆေးတွေ သုံးရ
ပါတယ်။ လူသားတွေ သွေးလွန်တုတ်ကျေးစတဲ့ ရောဂါတွေမဖြစ်ဖို့
ခြင်သတ်ဆေးတွေနဲ့ ခြင်တွေကို သတ်ကြရပါတယ်။ ကြက်၊ ငုက်
တုတ်ကျေးရောဂါတွေ လူသားတွေထဲ မကူးစက်စေဖို့ ကြက်တွေကို
သတ်ကြရပါတယ်။

လူမှာ ရောဂါရလာတဲ့အခါ ဒီရောဂါပိုးတွေသေအောင်
ဆေးဝါးတွေဖို့ပြုကြရပါတယ်။ ငုက်ဖျားရောဂါဖြစ်တဲ့အခါ ငုက်ဖျားပို့ကို
သတ်ကြရပါတယ်။ အဲဒါတွေက ပါထာတိပါတဗာ အကျိုးဝင်ပါသလား။
သီလပျက်ပါသလား။ အဲဒါတွေကို သီလပျက်တယ်ဆိုရင် ဘယ်သူ
လုံခြုံနိုင်မှာလဲ၊ ဘယ်သူတွေ စောင့်ထိန်းနိုင်မှာလဲဘူရား။ ကိုယ်မလုပ်
ဖို့ အမိကာ၊ သူများလုပ်တာ ငါတို့နဲ့မဆိုင်ဘူး - လူတွေ သွေးလွန်
တုတ်ကျေးရောဂါ ကင်းဝေးအောင် ခြင်တွေကို သတ်ပေးတာ သတ်တဲ့
သူခံလိုပ့်မယ်။ တို့နဲ့မဆိုင်လို့ လုပ်နေတဲ့သူတွေကိုရော လူကောင်းလို့
သတ်မှတ်ပြီး ချီးကျူးရမှာလာဘူရား။ ဒီသီလတွေဟာ ဘုရားမပွင့်ခဲ့
ကတည်းက ရှိနေတာလို့လည်း သီရပါတယ်။

မြတ်စွာဘူရားကတော့ သူ့ရဲ့အဗ္ဗာဗွဲ့အစည်းဖြစ်တဲ့ သံယာအဗ္ဗာ
အစည်းအတွက် သတ်မှတ်တဲ့ စည်းကမ်းတွေမှာတော့ လူ့အသက်
မသတ်ရလို့ သတ်မှတ်ပြီး လူ့အသက်ကိုသတ်ရင် အဖွဲ့အစည်းကနေ
ထုတ်ပယ်ပြီး နောက်ထပ် သံယာအဗ္ဗာဗွဲ့အစည်းထဲကို ဝင်ခွင့်မပြုတဲ့အထိ
တတိယမြောက်စည်းကမ်း၊ အပြုံ့အကြီးဆုံးစည်းကမ်းအဖြစ်နဲ့
သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး တိရဇ္ဈာန်ရဲ့အသက်ကို သတ်ခဲ့ရင်တော့ သေးမွားတဲ့

အဖြစ်နဲ့ လူနဲ့တိရစ္ဆာန်ကိုချွဲခြားထားတာကို တွေ့ရပါတယ်ဘုရား။

လူသားတွေကျင့်ရမယ့် လူ့ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းကျတော်ပါကာတိပါတအရ သတ္တဝါအားလုံးယူတာကို သဘောမကျဖြစ်စီပါတယ်။ လူသားတွေလိုက်ကျင့်ကြနိုင်တဲ့ အရာသာဖြစ်ရပါမယ်။ ပါကာတိပါတအရ ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်ကအစ မသတ်ရ၊ သတ်ရင်သီလပျက်တယ်ဆိုလျှင် ဘယ်သူမှ သီလကိုထိန်းနိုင်မည်မဟုတ်ဟု ယူဆမိပါတယ်။ ရဟန်းတွေက သူ့အသက်မသတ်ဖို့ ဘယ်လောက်ဟော ဟော၊ လူတွေကဘယ်လောက်သီလယူယူ၊ ဘယ်လောက်ကြီးကျယ်တဲ့ အကျိုးတွေပြုပြီ၊ လူသားဘဝ ရှင်တည်ရှင်သန့်စွဲ သတ္တဝါတွေကို သတ်နေရတာရှိပါတယ်။ လူသားတွေစားသောက်ဖို့ အစားအစာမှာ လည်း ပိုးတွေသတ်နေကြရပါတယ်။ လူတွေ ရောဂါဘယတွေ မရောက်ဖို့ ကြွက်တွေ၊ ခြင်တွေစတဲ့သတ္တဝါတွေကို သတ်ဖြတ်နေကြရတယ်။

လူတွေမှာ ရောဂါတွေရပြန်တော့ ရောဂါပိုးတွေကို သတ်ရပြန်ပါတယ်။ အဲဒါတွေဟာ သီလကျိုးတယ်ဆိုရင် သီလလုံးသူရှိပါပြီးမလား။ လူတွေလိုက်နာဖို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ လူသီလဟာ လူတွေမကျင့်နိုင်တဲ့ စည်းကမ်းတွေဖြစ်နေမလား။ စပါးပင်တွေကို ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းတဲ့အခါမှာ ပိုးတွေကို သေခေချင်တဲ့စိတ်အမိကမဟုတ်ဘဲ၊ လူတွေစားသုံးဖို့ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ လုပ်တာ၊ လူတွေ ရောဂါဘယက်းဖို့ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ ခြင်တွေကိုသတ်တာ။

လူနာတွေပြိုးချမ်းဖို့ ရောဂါပိုးတွေသတ်ပေးနေရတဲ့ ဆရာဝန်

မိတ်ဝင်ဓားဖွံ့ဖြိုးကောင်းသောစာတစ်စောင်နှင့်အဆက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု

၁၁၅

တွေ့လည်း အကုသိလ်တွေပဲလာ။ ဘုရား ဘုရားက ရဟန်းတွေအတွက်
ကိုတော့ လူနဲ့တိရ္စ္ဓာန်သတ်ဖြတ်မှုများ အကျိုးသက်ရောက်မှုအများကြီး
ခွဲခြားခဲ့ပါရက်နဲ့ ဒီဇွန်လူတွေအတွက်ကျတော့ ပါကာတိပါတာအရာ
သတ္တဝါအားလုံး တန်းတူသတ်မှတ်တာကို လူသားတွေမလိုက်နာနိုင်ကြ
တာ။ လက်ရှိလူဘဝရပ်တည်မှုနှင့် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်တာကို ပြင်နေရ
ပါသည်။

ယင့် ကမ္မာတရိစ်းလုံးမှာလည်း လူအသက်သတ်မှုပေါ်
နှင့် တိရ္စ္ဓာန်သတ်ဖြမ်းများပေါ်ပေါ်ပေးပော် ကွာခြားလွှာပါတယ်။ လူတစ်ယောက်
ငိုးများရောဂါရလို့ အဲဒီငိုးများပို့ကိုသတ်ရင် ပါကာတိပါတာကံထိုက်
တယ်ဆိုပြီး ငိုးများပို့ကို မသတ်ရဘူးလားဘုရား၊ ငိုးများပို့နဲ့
လူသား လောကအတွက် ဓမ္မအတွက် တန်ဖိုးချင်း တူပါသလားဘုရား၊
သို့ပါ၍ လူသားတွေနှင့် အံဝင်ခွင်ကျလည်းဖြစ်အောင် လူမျိုးမရွှေး
ဘာသာမရွေး လူအသိအမြှင့်ရှိသူတိုင်း ဘယ်သူမှ ငြင်းမရနိုင်တဲ့
ကိုယ်တွေ့လက်တွေ့ အမြင်များဖြင့် အတွေ့မာနက်းရှင်းစွာ ဖြေဆိုပေး
ပါရန် ရိုသေစွာလျောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား။ လူသားဘဝရပ်တည်
မှုအတွက် ဟောပြောပြုသနေတဲ့ ဆရာတော်တစ်ပါးအနေဖြင့် လူသား
ဘဝရပ်တည်မှုနှင့် အစိကချိန်ဆိုပြီး သဘာဝကျကျား စာပေကို ရှုတန်း
မတင်ဘဲ ညွှန်ပြပေးစေလိုပါတယ်ဘုရား။

အဖြေ(၂)

ပါကာတိပါတာကံထိုက်ဖွှာတွက် အကိုင်းချက်လိုအပ်ကြောင်း
ခုခုကပါ့ အငွေကထားမှာ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အဲဒါတွေက

- (၁) သတ္တဝါတစ်မျိုးမျိုးဖြစ်ခြင်း
 (၂) သတ္တဝါမှန်းသီခြင်း
 (၃) သေစေလိုသော စေတနာဆိုးရှိခြင်း
 (၄) ကိုယ်တိုင်သတ်ခြင်း၊
       သူတစ်ပါးကို သတ်ဆိုင်းခြင်း
 (၅) ထိုသတ္တဝါသေသွားခြင်း၊
       တို့ပါပဲ။ အဲဒီအကိုင်းချက်ထဲမှာ ၁၊ ၂၊ ၄
 အကိုင်းတွေ ညီနေပေါ်ယုံ နံပါတ် (၃) အကိုပါတာနဲ့ အပြစ်က လွတ်
 သွားပါတယ်။ သေစေလိုတဲ့စေတနာဆိုးမပါတဲ့အတွက် ဆရာဝန်တွေ
 ဆေးကုတာဟာ ဘယ်လိုမှ အပြစ်မရှိနိုင်ပါဘူး၊ စပါးပင်တွေ၊ ငရုပ်
 ပင်တွေ ပိုးမကျအောင်ဆေးဖြစ်းတဲ့အခါမှာလည်း ပိုးတွေကို အသေဆိုး
 နဲ့သေစေလိုတဲ့ စေတနာဆိုးကြီး ဖဖြစ်ပေါ်သော့၊ တိုင်းသူပြည်သားတွေ
 ဆန်ရေပါးပေါ်များစွာ သုံးအောင်နိုင်ကြပါစေဆိုတဲ့ စေတနာကောင်း
 လေးထားလိုက်ရင် အပြစ်မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

တစ်ခါတစ်ရဲ ဒေါသစိတ်လေးပါသွားလို့ အပြစ်ဖြစ်ရင်တောင်
 အသေးစားပေါ့ပေါ့ပါးပါးလောက်သာ ဖြစ်မှာပဲ။ ဒီအကုသိုလ်လောက်
 ကတော့ ဒါနာ၊ သီလာ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ လောက်ကုသိုလ်တွေ များများ
 ဖိုလုပ်လိုက်ရင် ခေါင်းမပြုနိုင်တော့ပါဘူး။ ဒီအချက်ကို အထောက်
 အထားနဲ့ ပြောပါမယ်။ မြန်မာမှာ အနောက်ရထာ၊ သီရိလက်ာမှာ
 ခုံနှက်မဏိ ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်းနီးပါး သီကြေပါတယ်။

သီရိလက်ာနိုင်ငံရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဖျက်ဆီးခဲ့တဲ့ ကျေးလူမျိုး

စိတ်ဝင်ဓားဖွံ့ဖြိုးကောင်းသောဓရတစ်စောင်နှင့်အက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးရ

၁၁၉

ပေါင်းနှစ်သိန်းကျော်ကို ခုံးမြှုပ်နည်းလုပ်မင်းကြီးဟာ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခဲ့ရတယ်။ လူတွေကိုသတ်တဲ့ ပါကားတိပါတက်ဖြစ်တဲ့အတွက် တိရဇ္ဇာန်သတ်တာထက် အပြစ်ကြီးတာကတော့ အမှန်ပဲ။ သူဘုရင်ဖြစ်တဲ့အချင်ကျတော့ ဒီအကြောင်းတွေးပြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်တယ်။

ဘယ်လောက်ပဲ စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားသလဲဆိုရင် စားမဝင်အပိုပ်မပျော်တဲ့အထိ ဖြစ်သွားတယ်။ ခုံးမြှုပ်နည်းလုပ်မင်းကြီး အပိုရာပေါ်မှာ တပိန်ပိန်တလိမ်လိမ်နဲ့ ဖြစ်နေချိန်မှာပဲ ပိယုဂ္ဂကျွန်းမှာ သိတင်းသုံးတော်မူတဲ့ ရဟန္တရှစ်ပါးကြဲလာပြီး အောက်ပါထိုဝါဒနှစ်ရိုက်ထာကို ဟောကြားပေးလိုက်တာ ခုံးမြှုပ်နည်းလုပ်မင်းကြီး စိတ်ချမ်းသွားပြီး သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွေကို ထိရောက်အောင်လုပ်ခိုင်သွားတယ်။ ရဟန္တရှစ်ပါးဟောပေးခဲ့တဲ့ ပထမရိုက်ထာက-

သရွာ ဖစ္စန္တရာ၊ ယောဓာ။
နှိမ့်တေ တေန ကျွေးမှုရာ။
ဒီယုဟ မနုက ဝေးတွေး
ယာတိတာ မနုကဒီပ - တဲ့။

အစိပို့ယ်က-

ဒါ - ခုံးမြှုပ်နည်းလုပ်မင်းကြီး သင်သည် သာသနာတော်အတွက် ပို့ဗျာလူမျိုးများကို နှစ်သိန်းကျော်အောင် တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်မှာ မှန်၏။ သို့သော် ထိုအကုသိုလ်ကံသည် နတ်ပြည်၏ အန္တရာယ်

၁၂၀

ဖျော်ရှင် (ရွှေပြည်သာ)

မဂ်ဖိလ်အာနရာယ်ကို ဖပြနိုင်ပေ။

(ဒါန၊ သီလ၊ သမထက္ခသိလ်တို့ကို အားထုတ်မည်ဆိုလျှင် နတ်ပြည်ကိုလည်း ရောက်ရှိနိုင်သည်။ ဂိပသုနာကို နာကြားအားထုတ်မည်ဆိုလျှင် မဂ်ဖိလ်ကိုလည်း ရနိုင်သည်) အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အပေါ်ယံအားဖြင့်ကြည့်လျှင် သင်သည် လူပေါင်းနှစ်သိန်းကျော်ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်မှာမျန်၏။

သို့သော် နက်နွား စစ်ကြည့်လိုက်သောအခါ သင်သည် လူတစ်ယောက်နဲ့တစ်ခြိမ်းကိုသာ သတ်ခဲ့ရာရောက်၏။

* * *

လူတစ်ယောက်နှင့် လူတစ်ခြိမ်း

သရုဇောသုဒ္ဓတော် ဝေား
ပွဲသီလေ ပီစာပရော်။
ပြောခို့မြို့စ ခုသီလာ်။
သသာပသု သမ မတာ။

ထိုသောလေသော လူနှစ်သိန်းကျော်တို့တွင် သရဏရှုတုတ္ထည်သူ တစ်ယောက် ရောနောပြီး အသတ်ခံလိုက်ရ၏။ ထိုသူကား သရဏရှုတုတ္ထသာ တည်ပြီး ငါးပါးသီလမှုပါသည်အတွက် လူတစ်ခြိမ်းတည်း သရဏရှုတုတ္ထ တည်း ငါးပါးသီလလည်း မြှုပ်သုတစ်ယောက်လည်း ရောနောပြီးအသတ်ခံလိုက်ရ၏။ ထိုသူကား လူတစ်ယောက်တည်း။ ထိုနှစ်ယောက်တို့မှ တစ်ပါး ကျို့ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အယူမှားသူ၊ အကျို့မှားသူများသာဖြစ်၍ တိရှောနှစ်နှင့်သာ တူကြကုန်၏။

အနောက်အမြတ်

မိတ်ဝင်စားဖွံ့ဖြိုးကောင်းသောစာတစ်စောင်နှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခု

၁၂၁

“အဲဒီဉာဏ်ဒလည်း နားထောင်လိုက်ရရော ဒုဋ္ဌီမဏီမင်းကြီး
ချက်ခြင်းနေကောင်းသွားတယ်။ သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွေကိုလည်း
ဘဝဆုံးချိန်ထိ တရပ်လုပ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သေသေအခါ
လူသက်နဲ့ဆိုရင် (၉၇)ကုန္တဲ့ အနှစ်ခြောက်သန်း အသက်ရှည်တဲ့
တုသိတာနတ်ဘုံကို ရောက်ခဲ့ရတယ်။

ဒုဋ္ဌီမဏီမင်းဟာ ကျေးလူမျိုးပေါင်းနှစ်သိန်းကျော်ကို
သတ်ဖြတ်ခဲ့ပါလျက် ဘာကြောင့်အပါယ်မကျရသလဲဆိုတာ ဆန်းစစ်
ကြည့်သင့်တယ်။ ပထမအချက်က သူဟာ ကျေးလူမျိုးတွေကို သတ်ခဲ့
ရတာမှန်သော်လည်း သေစေလိုတဲ့စေတနာဆုံးကြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန်
မပါတာ သေချာပါတယ်။ သူရည်ရွယ်ချက်က သိရိုလက္းနိုင်ငံမှာ
ဗုဒ္ဓ သာသနာ ပြန်လည်ထွန်းလင်းစေခဲ့တယ်။

ဒုတိယအချက်က သူဟာ မင်းဖြစ်တဲ့အခါမှာလည်း မင်း
စည်းစီမံစားရပြီး အချိန်မဖြို့စားဘဲ ဒါနာ သီလာ ဘာဝနာကုသိုလ်တွေ
ကို နောက်ဆုံးအချိန်ထိ ပြုလုပ်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် အပါယ်မကျတာလို့
သုံးသပ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကိုကြည့်ပြီး လယ်သမား၊ ယာသမားတွေ
ဟာလည်း ဆေးဖြန်းရတဲ့အခါ သေစေလိုတဲ့စေတနာဆုံးကြီး အဖြစ်
မခံဘဲ အသီးအနှစ်တွေဖွံ့ထွားပါစေ၊ တိုင်းသူပြည်သားတွေ အာဟာရ
ပြည့်ပြည့်ဝဝစားသုံးနိုင်ကြပါစေဆိုတဲ့ စေတနာကောင်းလေး မွေးပေးရ
မယ်။

နောက် တတ်နိုင်သမျှ ဒါနာ သီလာ ဘာဝနာ ကုသိုလ်များကို
နောက်ဆုံးအချိန်ထိ ပြုလုပ်သွားမယ်ဆိုရင် နတ်ပြည်လောက်ကတော့

အသာလေးပါ။ လူတွေသတ်ခဲ့တဲ့ ဓမ္မဂါမဏီတောင် အပါယ်မကျရင်၊ ပိုးမွားတိရဲ့ရွှေ့နှင့်လောက် သတ်တဲ့ကံက ပိုလိုတောင် အပါယ်မချိနိုင်ရ မှာပေါ့။ ဒါကြောင့် မဂ်ဖိုလ်မရအောင်တားတဲ့ အန္တရာယ်ဝါးမျိုးထဲမှာ တိရဲ့ရွှေ့နှင့်သတ်တဲ့ အကုသိုလ်မပါတာပေါ့။

ပဂံတားမိုလ်တားအန္တရာယ်ဝါးပါး

မဂ်ဖိုလ်မရအောင်တားတဲ့ အန္တရာယ်ဝါးပါးဆိုတာက -

- (၁) ပွဲ့နန္တရိယက်ဝါးပါးကို ကျူးလွန်ထားသူ
- (၂) မှားယွင်းသော အယူဝါဒရှိသူ
- (၃) သန္တတည်စဉ်ကတည်းက ဥုဏ်ပညာပါမလာသူ
- (၄) အရိယာကို ပြစ်မှားစောကားထားသူ
- (၅) သိလျက်သိကွာပုဇွန်ကို လွန်ကျူးသောရဟန်း

တိုပါပဲ။ ဒီအချက်ကိုထောက်ပြီး တိရဲ့ရွှေ့နှင့်ကတော့ ဘယ်လောက်ပင် သတ်မီခဲ့ သတ်မီခဲ့ အခု တရားနာ အခု သောတာပန် တည်နိုင်တာပါ။ ဓမ္မပဒေသမှာလာတဲ့ တံငါသည်တစ်ယောက်ကိုကြည့်ပါ။ နေစဉ်ပါးများပြီး အသက်မွေးနေတာ ကြာလှပေါ့။ တစ်ရက်တော့ ဘုရား ရှင်က သူ ငါးဖော်တဲ့နေရာကြုံလာပြီး တရားဟောလိုက်တာ ချက်ခြင်း သေတာပန်တည်တာပါပဲ။

ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးဆိုတာ စေတနာလိုက်ခေါ်တဲ့ကံက အကျိုးပေးတာပါ။ ဒါကြောင့် အပြစ်ရှိ ဖုရား အကုသိုလ်ဖြစ်၊ ဖဖြစ်ကို ဆုံးဖြတ်တဲ့အခါတိုင်း စေတနာဆိုး ပါ။ မပါဆိုတဲ့ အချက်နဲ့ တိုင်းတာ ရတာပါ။ ဒါကြောင့် သူတော်ကောင်း ဟုတ်မဟုတ်ဆိုတာကို အပြုအမှု

စိတ်ဝင်ဓားဖွံ့ဖြေကောင်းသောဓရတစ်ဆောင်နှင့်အခက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု

၁၂၃

တစ်ခုတည်းကိုကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်လို မရပါဘူး။ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့
စေတနာ ကိုကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်မှ အမှန်ကိုရောက်ပါတယ်။

ရောဝတီတိုင်းမှာ နာဂစ်မှန်တိုင်းကိုးမွေလိုက်တာ လူနှစ်သိန်း
ကျော်သေဆုံးပြီး၊ လူပေါင်းသိန်းနဲ့ချီပြီး ဒိုးမဲ့အိမ်မဲ့ ဖြစ်ခဲ့ရတာ မကြာ
သေးဘူး။ ရွှာလေးတစ်ရွှာဟာ အဲဒီနာဂစ်ဒဏ်ကြောင့် အတော်လေး
ခုကွဲရောက်သွားကြတယ်။ အပျက်အစီးပဲရှိတယ်။ သေကြာတော့
သိပ်မရှိဘူး၊ ဒါပေမယ့် ရေထဲမျှောပါသွားတဲ့အတွက် စားစရာသောက်
စရာကတော့ ဘာမှမရှိတော့ဘူး။ ဒီအချိန်မှာ ရေလုပ်သားလေး
တစ်ယောက်က ရွှာသွှာရွှာသားတွေ ဘာမှစားစရာမရှိတာကိုသိတဲ့
အတွက် တတ်နိုင်သမျှ ကူးပြီချင်တယ်။

ဒုံးကြောင့် မြစ်ထဲတွေက်ပြီး ကွန်ပစ် ငါးဖမ်းတယ်။ ရရှိလာ
တာတွေကို ဒီမိမိတိုင်းစွဲ လိုက်ဝေပေးတယ်။ တကယ်ဆိုရင် အခုလို
စားစရာ မရှိတဲ့အချိန်မှာ ဒီငါးတွေကို ရွေးတင်ရောင်းရင် မဖြစ်မနေ
ဝယ်ကြောမယ်ဆိုတာကို ဒီရေလုပ်သားလေးသိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ငွေကို
မယူဘဲ ကုသိုလ်ပဲယူလိုက်တယ်။ ဒါဟာ ပညာရှိတာပါ။

ငွေဆိုတာ လူဘုံးတစ်ဘုံးသာ သုံးစွဲလို့ရတာ။ အခြားသာယ်ဘုံးမှ
သုံးစွဲလို့မရဘူး။ ကုသိုလ်တရားကတော့ (၃၁)ဘုံး အကုန်လုံးသုံးလို့ရ
တယ်ဆိုတာကို ဒီ ရေလုပ်သားလေးသိပါတယ်။ ဒုံးကြောင့် ပညာရှိလို့
ပြောတာ။ သိအေား အမ်အေား ပီအိတ်ချိဒ္ဓိဘွဲ့တွေ ရပေမယ့် ဒီအတွေး
အခေါ်မျိုးက ရှိချင်မှရှိတာ။ ဒုံးကြောင့် ဒီဘွဲ့တွေသာ ယူထားပြီး
မလှုပ်ရက်၊ မတန်းရက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တွေ့နေရတာပေါ့။

ဒီရွာထဲမှာ ဆန်ဆိုင်ကြီးကတော့ အသိမ်းအဆည်းကောင်းလို ဘာမှပျက်စီးမှုမရှိဘူး။ ရွာသူရွာသားတွေဟာ ဟင်းအတွက် စားစရာဝါးရလာပြီဆိုတော့ ထမင်းအတွက်၊ ဆန်ရဖို့ အတွက် ဆန်ဆိုင်ပိုင်ရှင်တဲ့မှ တစ်နှစ်စာ၊ နှစ်နှစ်စာလောက် ထောက်ပံ့ဖို့ အကူးအညီတောင်းကြတယ်။ ဆန်ဆိုင်ပိုင်ရှင်ဟာ တစ်နှစ်စာမှ မထောက်ပံ့တဲ့အပြင် ရှစ်ရာလောက် သာတန်တဲ့ ဆန်တစ်ပြုည်ကို ရှစ်ထောင်ကျပ် တင်ပြီးရောင်းလိုက်တယ်။

တဗြားသာယ်မှာမှ ဝယ်စားစရာမရှိတော့ ရွာသားတွေက မရှိမဲ့ ရှိမဲ့ငွေလေးထဲတိပြီး ဝယ်ကြရတော့တာပေါ့။ ဒီတကယ်ဖြစ်ရပ်လေးကို သုံးသပ်ကြည့်ရင် အပေါ်ယဲအနေနဲ့တော့ ရေလုပ်သားလေးဟာ သူ တစ်ပါးအသက်သတ်ပြီး အသက်မွေးရလို့ မသူ့တော်ပေါ့။ ဆန်ဆိုင်ပိုင်ရှင်ကတော့ ဆန်ကိုသာ ရောင်းဝယ်တာဖြစ်လို့ သူတော်ကောင်းပေါ့။

ဒါပေမယ့် သူတို့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့စေတနာကို ကြည့်လိုက်တော့ ဆန်ဆိုင်ပိုင်ရှင်က မသူ့တော်ဖြစ်ပြီး တံငါသည်က သူတော်ကောင်းဖြစ်နေတယ်။ ဒီလိုပိတ်ထားမျိုးရှိခိုင်မှာသာ သေရင် ဆန်ဆိုင်ပိုင်ရှင်က ငရဲကျပြီး၊ တံငါသည်လေးက နတ်ပြည့် ရောက်မှာပါ။ ဘူးကြောင့်လဲဆိုရင် ဆန်သည်က ရွာသူရွာသားတွေအပေါ်မှာ မေတ္တာစေတနာ တစ်စက်မှုမထားဘဲကို။

မတရားသာဖြင့် အမြတ်ကြီးစားဖို့အချက်ကသာ သူ့စိတ်ကို လွှှမ်းမြှိုးနေတယ်။ တံငါသည်လေးကတော့ ဘဝပေးအခြေအနေအရင်းဖော်နေရပေးမယ့် လူသားတွေကို ကူညီချင်တဲ့ မေတ္တာစေတနာ သူ့မှာ အပြည့်ရှိနေတယ်။ ဒီစိတ်ထားမျိုးရှိလို့လည်း ရွာသားတွေ ဒုက္ခရောက်

မိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာတစ်စောင်နှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခု

၁၂၅

ချိန်မှာ ငါးကို ရော်တင်ရောင်းလို့ ရမှန်သိရက်နဲ့ မရောင်ဘဲ အလကား လိုက်ပေးခဲ့တာပေါ့။

ဥပရီပဏ္ဍာသပါဉ္ဇာတော်၊ မဟာကမ္မဝိဘာရံသတ်မှာ ဘုရားရှင်က ပါကာတိပါတက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခုလို အမြင်ကျယ်ကျယ်နဲ့ ဟောထားတယ်။

သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်သူများ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်သည်ဟုပြောလျှင် ငါဘုရား လက်ခံသည်။ သို့သော် ဘူး၊ အသက်ကို သတ်သူတိုင်း အပါယ်လေးပါးသို့ ကျသည်ဟုပြောလျှင် ငါဘုရား လက်မခံနိုင်။ အကြောင်းကား သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်သူများသည် ဂင့်နာရီ အချိန်ပြည့် သတ်နိုင်သည် မဟုတ်။ ကောင်းမှုကုသိုလ် ပြုလုပ်သောအချိန် ရှိနေသောကြောင့်ပင်တည်း။ တဲ့ - အင်္ဂါးရှိန်အငွေ ကထာမှာ ဖွင့်ပြထားတဲ့ ဒေါက်တံ့ခါးအချိန်ကစပြီး သေခါနီးအချိန်ထိ ဒီတော်တွေကို သတ်ဖြတ်ရောင်းစားလာခဲ့တာပဲ။ သူသေခါနီးကျတော့ ငရဲနိမိတ်တွေ ထင်လာတယ်။ ငရဲကျတော့မယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ရဟန်းတော်တစ်ပါးကြောပြီး သရဏရှုံးနဲ့ သီလဆောက်တည်ပေး လိုက်တာ သေလည်းသေရော လူသက်နဲ့ဆိုရင် နှစ်ပေါင်းကိုးသုန်း အသက်ရည်တဲ့ စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံး ရောက်ခဲ့တယ်မဟုတ်လား။

သောတာပန်၏ ဂုဏ်အကို

ဒီကြောင့် ဘုရားရှင်က သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်သူတိုင်း အပါယ်ကျတယ်ဆိုတဲ့စကားကို လက်မခံတာပေါ့။ ဓမ္မပဒ္ဒမှာ မှန်းမယား

၁၂၆

ဖော်ပြုချင် (ဖွံ့ဖြိုးသာ)

သောတာပန်တစ်ယောက်အကြောင်းကို ဟောထားတာရှိတယ်။ ဒီအမျိုးသမီးဟာ သောတာပန်တည်ပြီးသားပါ။ သောတာပန်တည်ရင်-

- (က) ဘုရားရတနာကို အသက်နှဲလဲပြီး ကြည်ညိုတယ်
- (ဂ) တရားရတနာကို အသက်နှဲလဲပြီး ကြည်ညိုတယ်
- (ဃ) သံယာရတနာကို အသက်နှဲလဲပြီး ကြည်ညိုတယ်
- (င) ငါးပါးသီးလကို အသက်နှဲလဲပြီး လုပြုတယ်

လို သံယူတ်ပါမြိုတော်၊ ပထမဂိုဏ်ကာဝသထသုတ်မှာ ဟောထားပြီးသားပါ။ ဒီသောတာပန်တည်ပြီးသား ပိန်းမပျိုလေးဟာ အတိတ်ရေစက်ကြောင့် သာသတ်မှဆိုးကြီးနဲ့ ရသွားတယ်။ မှဆိုးကြီးနဲ့ နေရတယ်ဆိုတော့ မယားဝတ္ထာရားအတိုင်း ကျင့်ရတာပေါ့။ မှဆိုးကြီး တော့ပစ်တွက်တော့မယ်ဆိုရင် ဒီအမျိုးသမီးက လေးမြားလက်နက်တွေ အသင့်ပြင်ပေးရတယ်။

ဒီလက်နက်တွေနဲ့ပဲ မှဆိုးကြီးက သားကောင်တွေကို ပစ်ခတ်သတ်နေတာပဲ။ ဒါကို သတိထားမိသွားတဲ့ ရဟန်းတွေက သောတာပန်ဆိုတာ ငါးပါးသီးလုပြုပါတယ်။ ဒီအမျိုးသမီးကျတော့ မလုပြုပါလား။ သူပြင်ဆင်ပေးတဲ့ လက်နက်တွေကြောင့် တိဇ္ဈာန်တွေသောရတာ သူ့မှာ ပါကာတိပါတက် မထိုက်ဘူးလားဆိုတဲ့ စောဒကျိုး ရဟန်းလောကမှာ ပြောဆိုလာတယ်။ ဘုရားရှင်သီတော်မှုတဲ့အခါ အခုလိုရှင်းပြတယ်။

ပါကနိုင် ဝက္ခာနသာ

တင်ရယ့် ပါကိုနဲ့ ဂိသဲ့

နှုံးကဲ ဝိသမင္ဂတီ

နှုံးပါပဲ အကုမ္ပဏော

ကြည်းသိမ်းသာ

မိတ်ဝင်ဓားဖွံ့ဖြိုးကောင်းသောစာတစ်စောင်နှင့်အဆက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု

၁၂၅

“အစိန္ဒိရှိယောက - အနုနှစ်တဲ့လက်နဲ့ အဆိပ်ကိုကိုင်ရင် အဆိပ်တက်ပြီးသေမယ်။ အနုကင်းတဲ့လက်နဲ့ အဆိပ်ကိုကိုင်ရင် ဘာမှမဖြစ်ဘူး၊ အဲဒီ ဥပမာအတိုင်းပဲ သေစေလိုတဲ့ စေတနာဆိုးနဲ့ လေးမြားလက်နက်တွေကိုပြင်ပေးရင်အပြစ်ရှိတယ်။ ပါကာတိပါတက်ထိုက်တယ်။ သေစေလိုတဲ့ စေတနာဆိုးမရှိရင် အီမံရှင်မဝတ္ထရားအတိုင်း လေးမြားလက်နက်ပြင်ပေးသော်လည်း အပြစ်မရှိ။ ပါကာတိပါတက် မထိုက်လို့ပြစ်တယ်။”

နောက်တော့ ဘုရားရှင်ရဲ့တရားကို နာကြားရပြီး မူဆိုးကြီးရော့၊ သားခုနှစ်ယောက်၊ ချွေးမခုနှစ်ယောက်ရော အားလုံးသောတာပန် တည်ကြပါတယ်။ ဓမ္မပဒေသာလာတဲ့ ပိမ့်သာရမင်းကြီးဟာ သောတာပန်ပါ၊ ဒါပေမယ့် ဖင်းတစ်ပါးရဲ့ဝတ္ထရားတွေကို ထမ်းဆောင်နေပါတယ်။ ဆိုလိုတာက သေဒဏ်ကျတဲ့လူဆိုရင် သေဒဏ်ချနေရတာပါ။ အင်္ဂါးရှိပါ၌တော်မှာလာတဲ့ သိုံးစစ်သူကြီးဆိုရင် သောတာပန်ပါ။ ဒါပေမယ့်စစ်သူကြီးတာဝန်ကို ဆက်လက်ထမ်းဆောင်နေပါတယ်။

“သောတာပန်ဘုရာ်ရဲ့ သေဒဏ်ချမှတ်မှုကြားရှင့် ရာဇဝတ်သား အသတ်ခံရတယ်။ စစ်သူကြီးရဲ့စိမ့်ချက်ကြားရှင့် စစ်တပ်က သွားတိုက်ရာမှာ သူပုန်တွေသေကြရတယ်။ ဒီဘုရာ်နဲ့ ဒီစစ်သူကြီးမှာ ပါကာတိပါတက် မထိုက်ဘူးလားလို့မေးခဲ့ရင် သေစေလိုတဲ့ စေတနာဆိုးမပါတဲ့အတွက်ကြားရှင့် မထိုက်ဘူးလို့ပဲ ဖြေရမယ်။”

ဒီနေရာမှာ ကိုယ်ပိုင်ညာထဲနဲ့ တွေးခေါ်ပြီး ယူရမှာက ဒီသုံးဦးကြားရှင့် သတ္တဝါတွေသေသော်လည်း ပါကာတိပါတက်မထိုက်တာဟာ

သောတာပန်ဖြစ်တာကြောင့် မဟုတ်ဘူး၊ သတ္တဝါတွေကို သေစေလိုတဲ့
စေတနာမရှိတာကြောင့်ဘဲ၊ ဒါကြောင့် ပုထဇ်ဖြစ်သော်လည်း သေစေ
လိုတဲ့ စေတနာဆိုးကြီးမရှိဘဲ လောကကို ကောင်းစားစေလိုတဲ့
စေတနာကောင်းနဲ့လုပ်တာဆိုရင် အပြစ်မရှိကြောင့်း ရဲရော်ဗုံမှတ်နိုင်
ပါတယ်။

မှဆိုးကတော်က လေးမြားလက်နက်ပြင်ပေးတာ မယားဝတ္ထု
ရားကျော်နဲ့လိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့်ပါ။ ပိမ့်သာရမင်းကြီး ရာဇဝတ်
သာသူ့နှင့် သေဒဏ်ချမှတ်တာ တိုင်းသူပြည်သားတွေ ချမ်းသာစွာ
နေစေချင်တဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့်ပါ။ သီဟာစစ်သူကြီး တိုက်ပွဲတွေကို
ညွှန်ကြားပေးနေတာဟာ တိုင်းသူပြည်သားတွေ ချမ်းသာစွာနေရဖို့ဆိုတဲ့
ရည်ရွယ်ချက်ကြောင့်ပါ။

တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ သောတာပန်က သတ္တဝါတွေကို သေစေ
လိုတဲ့စေတနာဆိုးကို မရှိတော့တာ။ မဂ်ကပယ်သတ်လိုက်တာကိုး။
တကူးတကူသေစေချင်တဲ့ စေတနာဆိုးကြီးကို ပယ်နေရတာမဟုတ်ဘူး။
ပုထဇ်ကတော့ သတ္တဝါတွေကို သေစေချင်တဲ့စေတနာဆိုးကြီးမပေါ်
အောင် သေချာဂရမိက်ပြီး ပယ်ရှားတတ်ဖို့ အရေးကြီးကြောင်း ဖော်ကြား
ပေးလိုက်ပါတယ်။

ပေးချွန်း (၃)

ဆရာတော်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား ဝေသာလီပြည် သရက်ဖြူ။
ပင်ကျောင်း၊ ဝွှေပရို့စိတ်ရောက်သွားတဲ့အခါ ဝွှေပရို့စိတ်က ဘုရားကို
လျှောက်တယ်။ “မြတ်စွာဘုရား၊ အရှင်ဘုရားဟာ အလုံးစုံကို သိမြင်

မိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာတိဇ်စောင်နှင့်အဆင်ဆုံးများခွင့်းသုံးခဲ့

三

သူ၊ သွားနေနေ၊ ရပ်နေနေ၊ နိုးနေနေ၊ အချိန်မရွေးအရာအားလုံးကို
သိနေသူ သူဗြည်းလို ဝန်ခံပါသလားဘုရား၊ ဒီစကားဟာ အမှန်ပါလား
ဘုရားလို လျောက်တော့ ဘုရားက “အဲဒီစကားဟာ ငါကိုမဟုတ်မယ်
စုရွှေတဲ့စကားဖြစ်တယ်။ ငါဟာ အချိန်မရွေး သိစရာအားလုံးကို သိနေ
တယ်လို ဝန်ပံ့ဘူးလို ဖြေဆုံပါတယ်ဘုရား။

ဘုရားရဲ့ အရိုးသားလုံး အရှင်းဆုံး ဖြစ်ဆိုမှုကြောင့် အတိုင်း
မသိကြည့်ညိုပါပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒီလို ဘုရားကိုယ်တိုင် မိန္ဒကြားချက်
ရှိနေပါလျှင် ဒီနွေ့ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ဘုရားကို အရာအားလုံးကိုသိနေသူ
သူများလို သုံးနေတာကို နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်ပါပါတယ်ဘုရား၊
ဘုရားကို သူများလိုသုံးရာမှာ အရာအားလုံးကို သိတာမဟုတ်ဘဲ
တရားအားလုံးကို သိတာဆိုလျှင်တော့လည်း အလွန်လိုက်ဖက်တဲ့
စကားလို ခံယူပြန်ပါတယ်ဘုရား

ဘာသာတရားတိုင်းလိုပြီ၊ ဘုရားတွေဟာ တန်ဖိုးရှင်တွေ
ချဉ်းဖြစ်နေကြပါတယ်။ တပည့်တော်တို့ ပုဒ္ဓဘုရားကိုတော့ လူသားက
မွေးဖွားပြီး လူသားအကျိုးအတွက် လူတွေ့သိမိကျင့်ကြနိုင်တဲ့ တရား
တွေကိုပဲ ဟောကြားထားတဲ့ (လူတွေမသိနိုင်တဲ့ တရားမျိုး၊ လူတွေ
မဖို့နိုင်တဲ့တရားမျိုး၊ လူတွေမကျင့်နိုင်တဲ့တရားမျိုး၊ မဟောဘူး) လူသား
အပိုသဆုံး ဘုရားအဖြစ်နဲ့ မြင်စေချင်ပါတယ်ဘုရား။

၁၃၀

ဖော်ရှင် (ဧည့်ပြည်သာ)

ထက်ပိတဲ့ အသီအမြင်အစွမ်းအစရိတဲ့ တန်ခိုးရှင်၊ အစွမ်းအစရှင်၊ မြေလျှိုး၊ မိုးပျံနေတာမျိုးတွေကြောင့် ကိုးကွယ်တာမျိုးဖြစ်မှာကိုလည်း အလွန် စိုးရိုပိမိပါတယ်ဘုရား။

အဲဒီတန်ခိုးရှင်၊ အစွမ်းရှင်၊ အမြဲတန်အရာတိုင်းကို သိနေသူ ဖြစ်လို့ ကိုးကွယ်ကြတာဆိုရင် အဲဒီကိုးကွယ်မှုဟာ မဝေဘန် မဆန်းစစ် သူတွေကတော့ အထင်ကြီးစရာလိုဖြစ်ပေမယ့် ဝေဘန်ဆန်းစစ်သူတွေ အတွက်မှာတော့ အထင်သေးစရာလို ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်ဘုရား၊ တပါးတဗြားသော ဘာသာတွေရဲ့ တန်ခိုးရှင်ဘုရားတွေအပေါ် ကိုယ် ဘယ်လိုပြုင်သလဲလို့ ကိုယ်ချင်းစာ ခဲ့ဘာကြည့်နိုင်ပါတယ်ဘုရား။

ပကောင်းတာမှန်သူဗျာ ဖလုပ်နဲ့

ကောင်းတာမှန်သူဗျာ ဖြူလုပ်အားထုတ်ကြ

မိတ်ကလေးကို ဖြူစောင်အောင်ထားကြ

ဆိုတဲ့ ရိုးသားပွင့်လင်းပြီး ရိုးစင်းလှတဲ့ အဆုံးအမ ဖော်ညွှန်း ချက်တွေကြောင့် ဘုရားကိုးကြည်ညိုလေးဘားကိုးကွယ်ကြတာ ဖြစ်စေချင် ပါတယ်။ အကြားအမြင်ရလို့ အရာအားလုံးသိနေလို့ ရေဖြစ်နောက်ဖြစ် တွေဟောတတ်လို့ ကောင်းကင်ကနေ သွားနိုင်လို့ ဒါတွေကို အထင် ကြီးပြီး ကြည်ညိုတာမျိုး လုံးဝမဖြစ်စေချင်ပါဘုရား၊ မိဘချမ်းသာနေလို့ မိဘကိုချုပ်ပြနေတဲ့ သာသမီးတွေလို့ မဖြစ်စေချင်ပါဘုရား၊ မိဘရဲ့ လမ်းစဉ်၊ မိဘရဲ့အဆုံးအမ၊ မိဘရဲ့ကျွမ်းကြော်တွေကို လေးဘားလို့ မိဘကို ချစ်နေတဲ့ သာသမီးကောင်းတွေ ဖြစ်စေချင်ပါတယ်ဘုရား။

ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်အရည်အချင်းကိုးခုထဲမှာလည်း အရာအားလုံး

မိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာတစ်စောင့်နှင့်အဆက်ဆုံးပေးခွန်းသုံးခု

၁၃၁

- ကိုသိတယ်ဆိုတာမျိုး၊ မြတ်လျှိုးမီးပဲဆိုတာမျိုးတွေ မပါဘဲ လူတိုင်း
သိမြင်လက်ခံနိုင်တဲ့အရည်အချင်းတွေဖြစ်ပါတယ်။ လူအစွမ်းအစထက်
ပိုလွန်းတဲ့ တန်ခိုက်ဘုရားတွေဟာ နှောင်းလူငယ်တွေအတွက် တစ်နေ့
ဒဏ္ဍာရီသူရဲကောင်းတွေလို ခံစားသွားရမှာကို စိုးရိပ်ဖိပါတယ်ဘုရား။
အရာတဲ့ - ကိုလေသာမရှိလို ပူဇော်မှုကို
ခံယူတော်မှုတိုက်တယ်
- သမ္မတသမ္မတွေ၏ - တရားတွေကို ကိုယ်တိုင်သိမြင်တယ်
- ဓိဂ္ဂဝရာသမ္မတွေ - သိတဲ့အတိုင်းကျင့်တယ်
- သုက္ခတာ - ကောင်းတဲ့စကားကိုပြောတယ်
- ဆောက်ရှု - လောကအကြောင်း ကောင်းကောင်းသိတယ်
- အနုတ္တရပုဂ္ဂိုလ်သ ဓမ္မသရာရထိ - ရိုင်းစိုင်းနေတဲ့ သတ္တဝါတွေကို
ယဉ်ကျေးအောင်ဆုံးမတယ်
- သတ္တဝေဓမ္မသရာနှင့် - လူနတ်တို့ရဲ့ ဆရာဖြစ်တယ်
- မှုနွှေး - ဆင်းရဲရာဆင်းရဲကြောင်း၊ ြိမ်းအေးရာ
ြိမ်းအေးကြောင်းတွေကိုသိတယ်
- ဘဝါ - ဘုန်းတော်ပြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတယ်။
- ဒါတွေဟာ တပည့်တော်တို့ဘုရားရဲ့ လူသားအဆန်ဆုံး
လူသားတိုင်း (ဘုရားကိုယ့်သူရော၊ မယ့်သူရော) သိမြင်လက်ခံနိုင်တဲ့
အရည်အချင်းတွေ မဟုတ်ပါလာဘုရား၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားဟာ ဘယ်
သူမှုမသိတဲ့ လူတွေ ြိမ်းချမ်းစေတဲ့တရားတွေကို ဖော်ထုတ်ဟောကြား
ပြီးလောကကို ြိမ်းချမ်းစေခဲ့တယ်။ လူသားကမွှေးဖွားတယ်။ လူသား

ပိသစ္ာ ကျင့်ကြုအားထုတ်တယ်။ လူသားပိသစ္ာ ဘဝဇာတ်သိမ်းသွားတယ်။

ဒီလောက်ရှိရင် ဘုရားကို ကိုကွယ်ဖို့ မလုံလောက်သေးဘူးလားဘုရား၊ ဘယ်ဘာသာက ဘယ်လိုလူမျိုးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘုရားကိုရော၊ ဘုရားရဲ့တရားကိုရော လူသားတိုင်း လက်ခံနိုင်တဲ့အနေအထားမှာရှိဖို့ဟာ သိပ်အရေးပါလှတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဘုရားက စိတ်ကလေးဖြူအောင်ထားရမယ်တဲ့ ဒီစကားကို ဘယ်ဘာသာ၊ ဘယ်လူမျိုးက လက်မခံနိုင်ရှိမလဲဘုရား။

ဘုရားက လူကမွေး ရဟန်းတို့၊ တရားရှား၊ တရားတွေ၊ တရားဟောပြီး လူသားပိသစ္ာ သေသွားတယ်။ ဘယ်ဘာသာ၊ ဘယ်လူမျိုးက မဟုတ်ဘူးလို့ ငြင်းမလဲဘုရား။ တို့ဘုရားက ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်နိုင်ငံ၊ ဘယ်ကမ္မာမှာ ဘာဖြစ်နေနေ အားလုံးကိုသိနေတယ်။ ဒီစကားကို လက်ခံနိုင်သူဟာ ကမ္မာမှာ လူဦးရေရဲ့သုံးပုံတစ်ပုံ ရှိပါမည် လား ဘုရား၊ အဲဒီစကားကို သုံးနှစ်းလို့ရော တရားတွေက မေ့မြှန်သွားမှာမို့လားဘုရား၊ ဘုရားက ဂုဏ်သေးသွားမှာမို့လားဘုရား။

သို့ပါ၍ သဗ္ဗာဥတ (ဘုရားဟောအရာအားလုံးကို အမြဲသိ နေတယ်) ဆိုတဲ့ အမြင်ကို လူသားတိုင်း (ဘုရားကို ယုံသူရော၊ မယုံသူရော) လက်ခံနိုင်အောင် လူသားတိုင်း တပည့်တော်တို့ ဘုရားကို လေးစားကြည်ညိုလာအောင် လူသားတိုင်းက လက်ခံနိုင်အောင် သဘာဝကျကျ အရိုးရှင်းဆုံး ညွှန်ပြပေးပါရန် လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား။

မိတ်ထင်စားဖွံ့ဖြိုးကောင်းသောစာတစ်စောင်နှင့်အခါးဆုံးမေးခွန်းသုံးခု

१२८

୩୮୯ (୨)

သွေ့ည့်တွေ့ကိုတော်ရဲ့ အစွမ်းသုံးပါးကို ဂန္ဓာရုံးလာရာ တော်
အရှင်ဇနကာဘိဝံသက အခုလို ရေးစပ်တော်မူခဲ့တယ်။

သမ္မတဘဏ်တော်ရဲ့အစွမ်းသုံးပါး

“သမ္မတဘဏ်တော်ရဲ့ အစွမ်းသုံးပါးအချင်က သိစရာ
မှန်သမျှ အကုန်သိတယ်၊ ကျွန်ုသွားတယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ တစ်ခါ
အဲဒီလိုသိတာ ကြားဖို့မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်လောကီဥပမာ
နဲ့ ဟောရမယ်ဆိုတာကို နားလည်ဖို့ပဲ။ ဒါကို သမ္မတဘဏ်တော်ရဲ့ ခုတိယ
စွမ်းရည်က ပြနေတယ်။ တတိယစွမ်းရည်က ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကျရင်
ဘယ်နည်းသုံးပြီး ဟောရမယ်ဆိုတာကို သေချာသိတာ၊ င့်ရှင်ယူဆတဲ့
အတိုင်းပါပဲ၊ ဘုရားရှင်သိသမျှဟာ တရားဟောဖို့အတွက်ချည်းပါ။

“သမ္မတဘဏ်က အကုန်သိတယ်ဆိုတာ ဘာတွေလဲ
ဆိုတော့ သခါရာ ဝိကာရာ လက္ခဏာ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် ငါးမျိုးပဲ၊
လောကမှာရှိတဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာအားလုံးဟာ ဒီငါးချက်ထဲ အကုန်
ပါတာပါပဲ။ သခါရာ ဝိကာရာ လက္ခဏာ၊ နိဗ္ဗာန် လေးချက်ထဲမှာ စိတ်၊
စေတသိတ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ပရမတ်တရားလေးပါး အကုန်ပါသွား
တယ်။ အကုန်သိတယ်လို့ ဆိုလိုတာပေါ့။

ပညတ်ကိုသိတယ်ဆိုတာ လောကီပညာအားလုံးကို သိတာ
ကိုပြောတာပါ။ တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ဒီလိုသိတယ်ဆိုတာ အမြဲတမ်း
သိနေတာမဟုတ်ဘူး။ ဆင်ခြင်မှ သိတာ၊ မဆင်ခြင်ရင် မသိဘူး။
တပည့်တော် တရားစခန်းဖွင့်တဲ့အခါ သီးသန့်တရားစခန်းလို့ မထား
ဘူး။ နေ့ခံး တစ်နာရီခွဲကနေ နှစ်နာရီခွဲထိ အချိန်ဟာ အမေးအဖြေ
အချိန်ပေါ့။

ဒီအချိန်မှာ ယောက်က သူနာကြားတဲ့ထဲက ရှုမှတ်တဲ့ထဲက

ရိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောစာတမ်းစောင်နှင့်အခက်ဖုံးမေးခွန်းသုံးခါ

၁၃၅

မသိတာ၊ မရှင်းတာတွေကို စာချက်မျာရေးပြီး လွတ်လပ်စွာမေးနိုင်တယ်။ သူတို့မေးတဲ့ မေးခွန်းတွေကြည်ပြီး သူတို့ရဲ့တရားအသိမှန်အောင် ညွှန်ပြပေးရတာပေါ့။ တစ်ခါတော့ သွေ့ညာတညာ၏နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီး ဖြေမှုရပယ့် မေးခွန်းတစ်ခုတက်လာတယ်။ မေးခွန်းက -

သူဟာ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါတိုင်း ငါဆိတာ မရှိ၊
ဖောက်ပြန်တဲ့သဘောတရားရှုပ်နဲ့ အာရုံကိုသိတဲ့ သဘောတရား နာ၏
ပဲရှိတယ်ဆိတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းကြီး သိပါတယ်တဲ့ - ဒါပေမယ့်
မဆင်ခြင်ဘဲ သူလိုက်ယ်လိုနေတဲ့အခါမှာတော့ ငါသူဆိတဲ့အသိနဲ့
စကားပြောနေရတာပဲတဲ့ ဒါကြောင့် သူ့ရဲ့တရားအသိဟာ တကယ်
အားကိုထိုက်တဲ့ ပညာသိအစစ် ဟုတ်၊ မဟုတ် သိလိုပါတယ်တဲ့ -

တပည့်တော် ဖြေလိုက်တယ်၊ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တိုင်း
ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမိပဲရှိတယ်။ ငါဆိုတာ မရှိဘူးလို့ တကယ်သိနေရင်
အားကိုးထိုက်တဲ့ ပညာသိဖြစ်ပါတယ်။ ပရာမတ်အသိမျိုးဆိုတာ
ဆင်ခြင်မှ သိတာပါ။ မဆင်ခြင်ရင် မသိပါဘူး။ ပုထိုံးမဆိုထားနဲ့
သောတာပန်များတောင် ဆင်ခြင်နေမှုသာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမိပလို့
သိတာပါ။

မဆင်ခြင်တဲ့အခါမှာ မသိပါဘူး၊ ဒိသာခါဟာ ခုနစ်နှစ်သိုး
အရွယ်ကတည်းက သောတာပန်တည်းတဲ့တာပါ။ ဒါပေမယ့် အရွယ်
ရောက်တော့ အီမ်ထောင်ပြုလိုက်တာ ကလေးအယောက် နှစ်ဆယ်
မွေးပါတယ်။ ငါ သောတာပန်ပဲဆိုပြီး ရုပ်နာမ်အဖြစ်အပျက်ချဉ်း
အဖြူ တစ်ဦးသို့နေ့မယ်ဆိုရင် အီမ်ထောင်လည်း ပြုမှာမဟန်ဘူး၊ ကလေး

အယောက်နှစ်ဆယ်လည်း မွေးမှာမဟုတ်ဘူး။

ဆိုလိုတာက သောတာပန်တောင် ငါဆိုတာ မရှိ၊ ဖြစ်ပျက် နေတဲ့ ရုပ်နာမဲ့ပဲရှိတာပါလားဆုတဲ့ အသိကို ဆင်ခြင်ချိန်မှာသာ သိတာပါ။ မဆင်ခြင်ရင် မသိပါဘူး။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သဗ္ဗညျှတော်၏ ဟာ သိစရာအားလုံးကို အကုန်သိတယ်ဆိုတာ မှန်ပါတယ်။ သို့သော် အမြတ်စီး မသိပါဘူး။ ဆင်ခြင်တဲ့အခါမှာသာ သိတာပါ။

အရိုက်ရှင်းဆုံးသာဓက

တစ်ခါတော့ ဘုရားရှင်ဟာ ရက်ကန်းသည်များရှိတဲ့ ရွှာတစ်ရွှာကို ဆွမ်းခံကြပါတယ်။ အုံသွေရာကောင်းတာက တစ်ရွှာလုံးသာ နှုန်းသွားတယ်။ ဘုရားရှင်ကို ဆွမ်းလောင်းသွေ့တစ်ယောက်မှ မရှိတာပါဘဲ။ ဘုရားကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရတယ်ဆိုတာ ရွာကအထွက်ကျမှ သိရပါတယ်။ ရွာကအထွက်မှာ မာရ်နတ်ကြီးက ဘုရားရှင်ကို သရော်လောင်ပြောင်ပါတယ်။

ဒီရွာသွားတွေရဲ့စိတ်ကို ငါလှည့်စားထားလိုက်တာ သင် ယနေ့ ဆွမ်းမစားရတော့ဘူး မဟုတ်လားတဲ့၊ မာရ်နတ်ရဲ့လက်ချက်ပါ။ ဒီနေရာ မှာ အငြေကထာဆရာက စောဒကတာက်ပြုပါတယ်။ သဗ္ဗညျှတော်၏ ဟာ အလုံးစုံ သိတယ်ဆိုပြီး ဒီရွာ ဆွမ်းခံကြောင် မာရ်နတ်လှည့်စားလို့ ငါ ဆွမ်းရမှာမဟုတ်ဘူးဆိုတာ ဘုရားရှင်က မသိဘူးလားတဲ့ – အဖြေက မသိဘူးတဲ့။

ဘာဖြစ်လို့မသိလဲဆိုတော့ မဆင်ခြင်လို့မသိတာပါတဲ့၊ သဗ္ဗ

မိတ်ဝင်ဓားဖွံ့ဖြိုးကောင်းသောဓရတစ်စောင်နှင့်အခက်ဆုံးမေးခွန်းသုံးခု

၁၃၅

ဉာဏ်ဉာဏ်ဆိုသောလည်း အမြတ်စာလိုလိုသိနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။
ဆင်ခြင်တဲ့အချိန်မှသိတာပါတဲ့။ ဒါဆိုရင် ဆွမ်ခံကြွခါနီဗျာ ဒီအကြောင်း
ကို မဆင်ခြင်ဘူးလားဆိုတော့ မဆင်ခြင်ဘူးတဲ့။ ဒီသဗ္ဗာဉာဏ်တော်
ကြီး ပစ္စည်းလေးပါးရှာတဲ့နေရာမှာ အသုံးချဖို့မဟုတ်ပါဘူး။

တရားဟော တရားပြေတဲ့ နေရာမှာ အသုံးချဖို့ပါ။ ဝရနိုင်
လက်နက်ကို မဆိုးလိုက်ဖို့ အသုံးမချသလိုပါပဲ။ ဝရနိုင်လက်နက်ဆို
တာ တစ်လောကလုံးကို သိမ်းပိုက်ဖို့ အသုံးချသင့်တာ မဟုတ်လား။
ဒီသဘောအတိုင်းပါပဲ။ သဗ္ဗာဉာဏ်တော်ကြီးဟော ဝေနေယျတွေ
တရားရဖို့အတွက်သာ အသုံးချသင့်တာပါ။ ဒါကို ဘုရားရှင်က သိပြီး
သားပါ။

ဂိပသုနာပညာ၊ မဂ်ပညာထက် ခက်ခဲတဲ့ပညာ လောကမှာ
မရှိပါဘူး။ ခက်ခဲတဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကော်ငါးပညာကို ဒိုဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်
ရော၊ တိုဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရော နှစ်ပြီးလုံးတတ်မြောက်နိုင်ပါတယ်။ မဂ်ဉာဏ်၊
မိုလ်ဉာဏ်ကျတော့ ဒိုဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်လိုမှ မရနိုင်တော့ဘူးဆိုတာ
ငါ့ရှင် သိပြီးသားပါ။ ဆိုလိုတာက လောကီပညာဆိုတာ ဂိပသုနာ
ပညာနဲ့စာလိုက်ရင် အနိမ့်ဆုံးအဆင့်မှာ ရှိတယ်လို့ ပြောချင်တာ။ ဂိပသုနာ
ပညာသို့ ဂိညာ၌သိလောက်ရှိရှင်ကို တတ်မြောက်နိုင်တယ်။ ဂိပသုနာ
ပညာကျတော့ ပညာသိထိ ရှိမှုရတယ်။

တောင်ပေါင်းတစ်ရာရှိတယ်။ ထား - အမြင့်ဆုံးတောင်ပေါ်
ရောက်သွားရင် ကျေန်တဲ့တောင်တွေထပ်တက်စရာ မလိုတော့ဘူး။
အားလုံးကိုင့်ကြည့်လို့ရတယ်။ ထိုအတူ အမြင့်ဆုံးမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗာဉာဏ်

ဘဏ်ကိုတောင် ရထားတဲ့ ဘုရားရှင်အနေနဲ့ လောကီပညာတွေကို
သင်စရာမလိုတော့ဘူး၊ အာရုံပြုကြည့်လိုက်တာနဲ့ အကုန်တတ်ပါတယ်။
ဒီအချက်ကို ဘာမှသာယဝင်စရာလည်း မရှိပါဘူး။

အင့်တူရှုရပါမြိုတော်မှာ နွားကျောင်းသားကျင့်စဉ်၊ ရွှေးသည်
ကျင့်စဉ် အကုန်ဟောထားတယ်။ အကြောင်းမဲ့ဟောတာ မဟုတ်ဘူး။
နွားကျောင်းသားကို တရားဟောတဲ့အခါ သူ့အသုံးအနှစ်းကိုယူပြီး
ဟောဖိုပါ။ ရွှေးသည်ကို တရားပြုတဲ့အခါ ရွှေးသည်တွေနားလည်တဲ့
ဝါဟာရနဲ့ တရားပြုဖိုပါ။ ဘုရားရှင်လို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြောမနေပါနဲ့
တောင်တွင်ကြီးက မကာရလောပ အကျော်ခင်ကြီးဖျော်ကိုပဲကြည့်
ပါလား။

မ၊ တစ်လုံးကျောတယ်၊ မသိတာ မတတ်တာမရှိဘူး။ ဘုရင်က
မယုံနိုင်ဘူးဖြစ်နေတယ်။ ငါရှင်က ဘုရားကို တရားနဲ့ပတ်သက်တာ
လောက်ပဲသိတယ်။ ကျိန်တာတွေ မသိနိုင်ဘူးလိုထင်တာဖျိုးပေါ့။ ဒါနဲ့
ခင်ကြီးဖျော်ကျောင်းကို စစ်တုရင်ချိန်ပို့တစ်ဦးကို လွှတ်လိုက်တယ်။
ဆိုလိုတာက ရဟန်းဆိုတော့ ပိဋကတ်နဲ့ ပတ်သက်တာပဲတတ်မှာပါ။
စစ်တုရင်မတတ်လောက်ဘူးလို ထင်လိုပေါ့။

တကယ်ကစားတဲ့အခါ ပထမတစ်ပွဲပဲ ဆရာတော်ရှုံးတယ်။
ရှုံးမှာပေါ့။ စစ်တုရင်ကို ခုမှုပြင်ဖူးတာကိုး၊ ဒါပေမယ့် နောက်ပွဲကစပြီး
ချိန်ပို့ကြီး ရှုံးလိုက်တာ တစ်နေကုန်ပဲ။ နောက်ဆုံး ဆရာတော်ကို
ဘယ်လိုမှနိုင်အောင် မကစားနိုင်တော့ပါဘူး၊ ဆရာတော်ရဲ့ စစ်တုရင်
ထိုးနည်းကို ကျမ်းစာအုပ်ရေးပေးပါလို တောင်းပန်လို့ စစ်တုရင်ထိုးနည်း

၅၂၉
နိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသောဓာတ်လောင်နှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခု

လက်ဘရည်ကြီး ရေးပေးခဲ့ရတယ်။

နောက်တစ်ခါ ဘုန်းကြီးဆိုတော့ ဆိုင်းမတီးတတ်လောက်
ပါဘူးလို ယူဆတဲ့အတွက် ကျောင်းလိုင်းထဲမှာ ဆိုင်းသွားတိုးချိုင်းတယ်။
ဆရာတော်တစ်ကြိမ်သွားကြည့်တာနဲ့ တတ်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ တီးတဲ့
သူတွေကို ဘယ်သူကဘယ်လိုတီး ဘယ်နေရာမှာ ပတ်မကြီးတီး
စသည်ဖြင့် ပြောပေးတယ်။ ဆရာတော် ပြောတဲ့အတိုင်း တီးကြည့်တဲ့
အခါ အလွန်သုတေသနယာတဲ့ တီးကွေက်တစ်ခု ရသွားသတဲ့။

တစ်ခါကဆိုရင် ကွန်ပစ်တဲ့တံငါသည်တစ်ယောက်ဟာ ပစ်
လိုက်တိုင်း ငါးမပါတဲ့အတွက် စိတ်ပျက်ပြီး ကမ်းကိုပြန်လာတယ်။
ဒါကို လမ်းလျောက်သွားရင်း မြင်သွားတဲ့ဆရာတော်က လျေပေါ်ကိုတက်
လိုက်သွားတယ်။ ငါးအခြေအနေကိုကြည့်တယ်။ ပြီးတော့ တစ်ခါမှ
ကွန်ပပစ်ဖူးတဲ့လူကို လျေပေါ်မှာတင် ပစ်ပုံပစ်နည်းသင်ပြတယ်။
ပြီးတော့ ပစ်ခိုင်းတယ်။

ပစ်ပြီးခွဲတင်တဲ့အခါ ငါးတွေ ပိုက်ကွန်နဲ့အပြည့်နီးပါး ပါလာ
တာကို တွေ့ကြရတယ်။ မျက်မြင်သက်သေတွေကိုပြပြီးမှ ငါးတွေကို
ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။ တစ်ခါကဖြစ်ရပ်ကတော့ ပိုတောင်အဲ့ည့်စရာ
ကောင်းတယ်။ ထင်းရောင်းစားတဲ့ လင်မယားနှစ်ယောက်ရှိတယ်။
တစ်ခါတော့ အိမ်ပိုင်းထဲပုံထားတဲ့ ထင်းပုံကြီးသေးမှာ ဖျာခင်းဒီပိုင်း
အိပ်မက်မက်တယ်။ အိပ်မက်ထဲမှာ ဝတ်ဖြူဗုံင်ကြယ်နဲ့ လူတစ်ယောက်
က အသုခံလို့ပြောပြီး ပျောက်သွားတယ်။

ထင်းသည်ယောက်ဗျားဟာ ဒီအကြောင်းကို ပညာရှိအမည်ခံလူ

တွေကို အကုန်နှစ်ပါးလိုက်မေးတယ်။ ဘယ်သူမှ ကျေနပ်အောင်ပြန်မဖြေကြသူး၊ နောက်ဆုံးတော့ ခင်ကြီးဖျော်သီရောက်လာတာပေါ့။ ခင်ကြီးဖျော်က အခုလို ချက်ခြင်း အမိပါယ်ဖော်ပြလိုက်တယ်။

အ	-	အမွှေရက္ခမူလေ	=	သရက်ပင်ရင်း၌
သူ	-	သုဝဏ္ဏယုံး	=	ခြွှေအိုးကို
ခံ	-	ခနတိ	=	တူးပါလေ -

“အီမိဂိုင်းထဲက သရက်ပင်ရင်းမှာတူး - ခြွှေအိုးကိုရမယ်ပေါ့။ အဲဒီအဖြေကို ကြားရတဲ့အခါ ထင်းသည်ယောက်ရှားဟာ စိတ်ပျက်သွားတယ်။ ဘူးကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ့အီမိဂိုင်းထဲမှာ သရက်ပင်မရှိတာ သူ့သိနေတာကိုး။ စိတ်ခါတော့ ခင်ကြီးဖျော် မှားပြီလိုလည်း စိတ်ထဲက ပြောနေဖိတယ်။ စိတ်ညှစ်ညှစ်နဲ့ အီမိပြန်လာလိုက်တာ၊ အီမိရောက်တာ နဲ့ မထင်မှတ်တဲ့နေရာမှာ သရက်ပင်ပေါက်တစ်ပင်ကို တွေ့လိုက်ရတယ်။

မနေ့ညာက သူတို့အီမိဂိုင်းထဲ ပုံထားတဲ့ ထင်းပုံကြီးဟာ ဝယ်သူမရှိသေးလို့ ကြာနေတာပေါ့။ ကနေ့ နွေ့ခင်းမှ ဝယ်သူပေါ်လာလို့ အီမိကမိန်းမက သူလာအောင် မစောင့်ဘဲရောင်းပစ်လိုက်တာ။ သူလာတော့ ထင်းတွေ့မရှိတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ထင်းပုံအောက်မှာ ရောက်နေတဲ့ သရက် စောက် အပင်လေးပေါက် နေတာပေါ့။ အဲဒီအပင်လေး အောက်မှာ တူးကြည့်လိုက်တာ တကယ့်ကို ခြွှေအိုးတစ်လုံးရသွားတယ်။

“လောက်ပညာထဲမှာ အိုးရတ်ပညာဟာ ခက်ခဲဆုံးထဲမှာ ပါတယ်။ လူတစ်ထောင် ဖိုထိုးရာမှာ တစ်ယောက်အောင်မြင်ခဲတယ်။

စိတ်ဝင်ဓားဖွံ့ဖြိုးကောင်းသာဓတ်ဓော်နှင့်အခက်ခုံးမေးခွန်းသုံးခါ

၁၄၁

မန်လည်ဆရာတော်ဟာ စေတ္တလေ့လာရုံနဲ့ နားလည်တတ်ကျွမ်းသွား
ပြီး ဒကာတစ်ယောက်ကို သူ့ရွှေထားပြီး ဖိတိုးခိုင်းလိုက်တာ တတ်လုံး
အောင်မြင်သွားတယ်။ အဲဒီဓတ်လုံးနဲ့ ဆက်ထိုးဟဲ့ကြေးတွေ ရွှေဖြစ်
တာ လက်တွေမြင်ကြရတယ်။

အားလုံးမြင်အောင် ပြပြီးတာနဲ့ ဆရာတော်ကြီးဟာ ဓတ်လုံး
ကို မြစ်လည်ခေါင်မှာ ပစ်ချုပစ်လိုက်တယ်။ လောကုတ္တရာပညာနဲ့စာရင်
လောကီပညာဟာ ဘာမှ မဟုတ်သေးဘူးဆိုတာ ဒကာတွေသိအောင်
လက်တွေပြတာပါ။ ငါရှင်ကို သိစေချင်တာက ခင်ကြီးဖျော်တို့ မန်လည်
ဆရာတော်တို့ဆိုတာ ရဟန္တာလည်းမဟုတ်ပါဘူး၊ အဘိညာဉ်ရလောက်
အောင် သမာဓိလည်းမရှိပါဘူး၊ ပိဋကတ်မှာ ကျက်စားနိုင်တဲ့ ခဏိက
သမာဓိအစွမ်းလောက်သာ ရှိတာပါ။

ဒီလို ဆရာတော်များတောင် လောကီပညာတွေကို ခဏ
လေ့လာရုံနဲ့ တစ်ဖက်ကမ်းခတ်အောင် တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်သေးရင်
ကိုလေသာလည်းကုန်၊ အရဟန္တာမဂ်ကိုလည်းရှာ သဗ္ဗည့်တော်ကို
လည်း ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ဘုရားရှင်အတွက် ခက်ခဲတဲ့အရာမဟုတ်ပါဘူး။
ကလေးကစားစရာ အဆင့်လောက်ပဲ ရှိပါတယ်။

ငါရှင်တောင် မစိုးရိမ်တိုက်သစ်မှာနေစဉ်က တပည့်တော်ကို
ထူးခြားတဲ့ ဓမ္မဒသနတွေနဲ့ တန်ဆာဆင်ထားတဲ့ ပွဲမွမ်မြေည်တဲ့
ကားကလေးဆိုတဲ့တရားကို ဟောပြဖွဲ့တယ်။ တပည့်တော် အရမ်း
သဘောကျတယ်။ ငါရှင်ဟောချင်တာက မဂ္ဂိုင်ပါးပါ။ လီဗာကို
နှင့်တာက ဝိရိယ သမ္မတရမဂ္ဂိုင်၊ အန္တရာယ်ရှိတဲ့အတွက် ဘရိတ်

၁၄၂

ဖော်ရှင် (ဇူပြည်သာ)

အုပ်တာက သတိ-သမ္မာသတိမဂ္ဂင် စသည်ဖြင့် ဟောပြတာ
တပည့်တော် တကယ်ကို သဘောကျခဲ့တယ်။

ဘာဖြစ်လိုလည်းဆိုတော့ လူတွေအမြဲ မျက်စိယဉ်၊ နားယဉ်
နေတဲ့ ကားတစ်စီးက အစိပ်အပိုင်းတွေကို ဥပမာပေးပြီး ဟောသွား
တာကို။ လီဗာတို့ ဘာရိတ်တို့ ကားတို့ဆိုတာ နာမည်တပ်ထားတဲ့
ပည်တွေပဲ။ ဒီပည်တွေကို ငါရှင်က တရားအဖြစ် အသုံးချပြုခဲ့
တာပဲ။ ဒီပည်တွေကို ငါရှင်က တရားအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့တာပဲ။
ဒီလို အသုံးချပြနိုင်တာဟာ ငါရှင်ကိုယ်တိုင် ဒီဘရိတ်တို့ လီဗာတို့ဆိုတဲ့
ပည်နာမည်တွေကို နားလည်တတ်ကျမြှုံးနေလိုပေါ့။ ဒီလောက်ဆိုရင်
သွေ့ညာ့တည်တာ သိစရာမှန်ရင် အကုန်သိတယ်ဆိုတဲ့အချက်ကို
ငါရှင်လောက်ခံနိုင်လောက်ပါပြီ ၀၀၀။

* * *

တကယ့်မှုဒ္ဓဘာသာရုပ် သွေလေးပါးတရားတော်

မေတ္တာရုပ် (ရွှေဖြည့်သာ)

ဘာသာမြားနှင့်အိမ်ထောင်ကျသော အချိန်၊
ဘာသာမြားများက ဥစ္စာ၊ ဇန်နဝါရီ၊ အာဏာ၊
ယောက်ရှား၊ မိန်းမ တို့ဖြင့် ဆွဲဆောင်လာသော
အချိန်ပင်ဖြစ်သည်...

ဘာသာမြားနှင့်အိမ်ထောင်ကျလျှင်
ဂါရိုးအလာ(ဓဒ္ဓဘာသာဝင်သည်)
ဂိမ္မဘာသာကို စွဲနှိုး ဘာသာမြားနှောက်သိပါသွား၏

တကယ့်မှုဒ္ဓဘာသာနှင့် သစ္စဝေးပါးတရားတော်

တကယ့်မှုဒ္ဓဘာသာကျင့်စဉ်

မြန်မာဘုရင်အဆက်ဆက်စိုးစံစဉ် တစ်ခါက မှုဒ္ဓဘာသာ
ဟူသော အသုံးအနှစ်းမရှိခဲ့ပါ။ ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်သူ
တိုကိုသမ္မတဒီဇိုဟုံးနှစ်းသည်။ တံရားတွင်လည်း မှုဒ္ဓဟူသည် ဂုဏ်တော်
ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုတော်မူသော ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို ဆိုလိုသည်။
ဘာသာဟူသည် အယူဝါဒဖြစ်ပြီး နှစ်ပုဒ်ပေါင်းသော် ဂေါတမမြတ်စွာ
ဘုရား၏ အယူဝါဒကို ယုံကြည်လက်ခံသူများဟု အမိပါယ်ဖွင့်ရပါသည်။
ထိုမှုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည်၍ အတိုင်းမှုဒ္ဓဘာသာဝင်နှင့် အာစာရ
မှုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟု နှစ်မျိုးရှိသည်။ အတိုင်းမှုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟူသည် မိရိုးလော
မှုဒ္ဓဘာသာဝင်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပြီး အာစာရမှုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟူသည်
တကယ့်မှုဒ္ဓဘာသာဝင်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။
မိရိုးလောမှုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟူသည် မိမိ၏အဖိုးအဖွဲ့အဖွဲ့ အဖော

အမေတ္တာက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လိုသာ မိမိလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ တရားကိုလည်း မနာ၊ ဘာသာရေးစာအုပ်လေးများကိုလည်း မဖတ်၊ တတ်သိသူများကိုလည်း မေးမြန်းခြင်း မရှိသဖြင့် ဘုရား၊ တရား၊ သံယာ ရတနာသုံးပါးတို့၏ အကြောင်းကို ငယ်နကာတစ်ခုမျှမသိသည်။ သူများ ယောင်လိုယောင် အမောင် တောင်များ မြောက်များမသိသူများပင်ဖြစ်၏။

တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟူသည် မိမိကိုးကွယ်သော ဘာသာ၏အကြောင်းကိုလည်း အချိန်ရသလောက်ဖတ်၊ တတ်သိသူများကိုလည်း မေးမြန်းဆွေးနွေးသည်။ ထိုကြောင့် ရတနာသုံးပါးအကြောင်းကို သေချာနားလည်သွားပြီး ရင်ထက နှစ်နှစ်ကာကာစိတ်ပါလက်ပါယုံကြည် သူများပင်ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ခဏာတာသုံးရမည့် နှစ်ရာတန် သုံးရာတန် ရေအိုးလေး တစ်လုံးဝယ်ရာ၌ပင် အပေါက်ပါ/မပါ၊ အနာပါ/မပါ၊ သေချာစိုးသပ်၍ ဝယ်ရသေးရာ၊ တစ်သံသရာလုံး ကိုးကွယ်ရမည့် ဘာသာတရားကျကာမှ လေ့လာစစ်းသပ်မှုမပြုဘဲ၊ မျက်စွေ့တိတ်၍ ကိုးကွယ်မည်ဆိုလျှင် မည်သိမျှ သဘာဝမကျနိုင်ပါဘူး။

ဘာသာရွှေးချယ်နည်း

အင့်တွေ့ရှုပါမြို့တော်၊ ကေသမုတ္တာသုတ်တွင် ကာလာမအမျိုး၊ အနွယ်တို့၏ မေးမြန်းမှုကိုအကြောင်းပြု၍ ဗုဒ္ဓက သမာသမတ်အကျခုံး သော ဘာသာရွှေးနည်းကို ဟောကြားခဲ့သည်။ ထိုဟောကြားချက်ကို

အလေးအနက်ထားပြီး ဘာသာအယူဝါဒမရှိသူ အားလုံးအတွက်
ဟောကြားချက်ဖြစ်သည်။ ဓမ္မ၏စေတနာမှန်ကန်မှုပြေကြော် ယင်းဒေသနာ
ကိန္ဒာကြားဖတ်ရှုကြရသော ဘာသာခြားများ ဓမ္မဘာသာထဲသို့ ဝင်လာ
မစဲတသဲဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မကြာသေးသောအချိန်ကပင် အမေရိကန်
ပြည်ထောင်စုမှ ရရွှေတင်းဒက်ကာနှင့် ကက်နက်ပင်ကာဝါဆီ အပည်ရှိ
စိုးဟောင်နှုန်းပေါ်ယောက်သည် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့အတွက် ဓမ္မ၏ဒေသနာ
များကိုလေ့လာရင်း ကေသမ္မတိသုတ်ကို ဖတ်အပြီးတွင် ဘာသာခြားဘဝ
မှ ဓမ္မဘာသာထဲသို့ ကိုယ့်ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်ကိုယ် ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

မြတ်စွာဘုရား ဒေသစာရီ လုညွှန်လည်တရားဟောရာ ကေသ
မုတ္တနိဂုံးသို့အရောက်တွင် ကာလာမအမျိုးအနှစ်များက သူတို့ဒေသသို့
ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်အမျိုးမျိုးရောက်လာပြီး သူ့အယူဝါဒက
ကောင်းတယ်၊ ငါအယူဝါဒက ကောင်းတယ်ဟု အသီးသီးဟောကြား
ကြသဖြင့် ဘယ်ဘာသာအယူဝါဒက ကောင်းတယ်ဆိုသည်ကို မဆုံး
ဖြတ်နိုင်အောင် ဖြစ်နေပါကြောင်း လျောက်ထားကြသဖြင့် ဓမ္မက ဖည့်သူ့
ဘက်မျှမလိုက်သော အကောင်းဆုံးဘာသာရွှေးနည်းကို ယခုလို ဟော
ကြားတော်မှဲတော်။

ကာလာမအနှစ်တို့-

သင်တို့သည် တစ်ဆင့်ကြားဖြင့်လည်း အမှန်ဟုမယူဆကြနှင့်
ကျမ်းကိန်နှင့်ညီတယ်ဆိုရုံးဖြင့်လည်း အမှန်ဟု မယူကြနှင့်။ ယုံကြည်
လောက်သော ဆရာဖြစ်သူ၏ စကားဖြစ်ရုံးနှင့်လည်း အမှန်ဟု မယူ
ကြနှင့်။ မိမိအယူအဆနှင့် တိုက်ဆိုင်သည်ဆိုရုံးဖြင့်လည်း အမှန်ဟု

မယူကြန့်။ အယူဝါဒတစ်ခုကို လက်တွေ့ကျင့်သုံး ကြည့်၍မကောင်း
ကျိုးကိုဖြစ်စေသည်။ မိမိသူတပါးနှစ်ဦးသားကို ဆင်းရဲစေသည်။ ပညာ
ရှိသူတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်ဆိုလျှင် ထိအယူဝါဒကို စွန့်လွှတ်ကြကုန်လော့။
အယူဝါဒတစ်ခုကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးကြည့်၍ ကောင်းကျိုးကိုဖြစ်စေ
သည်။ မိမိသူတစ်ပါးနှစ်ဦးသားကို ချမ်းသာစေသည်။ ပညာရှိတို့ နှီး
မွမ်းအပ်သည်ဆိုလျှင် ထိအယူဝါဒကို ကျင့်သုံးကြကုန်လော့။

ဘာသာအယူဝါဒရှိသူအားလုံးတို့သည် ဓမ္မ၏ညွှန်ပြချက်
အတိုင်း မိမိတို့ကိုကွယ်သောဘာသာကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေး
သင့်သည်။ တကယ့်ဓမ္မဘာသာဝင်ဟူသည် ထိနည်းအတိုင်း လက်တွေ့
လေ့လာကျင့်သုံးထားပြီးသူဖြစ်တဲ့။ မိရိုးဖလာဓမ္မဘာသာဝင်နှင့် တကယ့်
ဓမ္မဘာသာဝင်တို့သည် သာမန်အချိန်တွင်ကား ဘုရားသွားကျောင်း
တက် အတူတူပင်ဖြစ်၍ ဘာမျှမထူးခြားပါ။

ထူးခြားသောအချိန်ကား ဘာသာခြားနှင့် အိမ်ထောင်ကျသော
အချိန်၊ ဘာသာခြားများကာ ဥစ္စာ၊ ဇာ၊ ရာထူး၊ အာဏာ၊ ယောကျား၊
မိန့်မတို့ဖြင့် ဆွဲဆောင်လာသောအချိန်ပင်ဖြစ်သည်။ ဘာသာခြားနှင့်
အိမ်ထောင်ကျလျှင် မိရိုးဖလာဓမ္မဘာသာဝင်သည် မိမိဘာသာကို စွန့်
ပြီး ဘာသာခြားနောက်သို့ ပါသွား၏။ တကယ့်ဓမ္မဘာသာဝင်ကား
မိမိဘာသာကို ဖစ်န့်သည့်အပြင် ဘာသာခြားဖြစ်သည့် အနီးသည်
သို့မဟုတ် ခင်ပွန်းကိုပင် မိမိဘာသာသို့ ဝင်ရောက်လာစေသည်။
တကယ့်ဓမ္မဘာသာဝင်ကား မပါပေ။ လက်တွေ့သာမက အထောက်
အထားတို့ဖြင့်ပြုခြင်းများ။ အထက်တန်းစား ဘွဲ့ရအရာရှိကြီးတစ်ယောက်

သည် ဘာသာခြားအမျိုးသမီးတစ်ယောက်နှင့် အီမိန္ဒာင်ကျသည်။

သူသည် မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကိုဖွံ့ဖြိုး အမျိုးသမီး၏ဘာသာသို့ ခြေရံပစ်ဝင်လိုက်၏ ထိန္တု စဉ်အချိန် ကာမဂ်၏အပေါ် ယစ်မူးနေစဉ်က ဘာသာပြောင်းခြင်း မှာ မည်သို့မျှမသိသောသော်လည်း အသက်အချွဲယ်ရှုံး အသိဉာဏ်ရင့် လာသောအခါတွင်ကား ဘာသာနှစ်ခုကို ချိန်ထိုးလေ့လာကြည့်လေ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အနှစ်သာရရှိနှုန်းကို သိလေဖြစ်လာသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ကိုးကွယ်အားထားထိုက်ပုံကို စာတွေအပြင် ကိုယ်တွေပါ ကြောလော၏။ သူနှင့်ရာထူး အဆင့်ချင်းတူသော ဗုဒ္ဓဘာသာ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ရှိ၏။ ထိုမိတ်ဆွေကား ဒါနာ၊ သီလ၊ သမထ၊ ဘာဝနာအပြင် ဂိပသုနာဘာဝနာကိုပါ လေ့လာလိုက်စာသူတစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူကားဘာသာခြားဖြစ်နေသည့်အတွက် ဂိပသုနာတရားကို လိုက်စားရမှန်းလည်းမသိ၊ လိုက်စားဖို့ရန်လည်း နားမလည်ပေ။

ထို့ကြောင့် လာဘ်ရခြင်း၊ အခြာရံများခြင်း၊ ချီးမွမ်းခံရခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းဟူသော အကောင်းလောကခံလေးပါးနှင့် ကြံတွေ့ရသည် အခါ ဖြေဆေးရနိုသည့်အတွက် သူ့မှာ ခြေလွယ်လက်လွယ် အရမ်း ဝမ်းသာဖြီး လောဘမီးတွေ အလောင်ခံရ၏။ မိတ်ဆွေကား ဂိပသု နာဖြေဆေးရှုံးသည့်အတွက် အကောင်းလောကခံနှင့်ကြံ့သော်လည်း လောဘဖြင့် မတက်ကြွာ၊ မသိမသာ ပကတီအတိုင်းပင်နေနိုင်သည်။

လာဘ်မရခြင်း၊ အခြာရံများခြင်း၊ ကုံ့ရွှေခံရခြင်း၊ ဆင်ခဲခြင်း ဟူသော အဆိုးလောကခံနှင့် ကြံ့ရသည့်အခါ သူသည် ဒေါသ (သောက)

မီးအလောင်ခံရပြီး ရှုံးမတတ်ခံစားရ၏။ ဝိပသုနာဖြေဆေးရှိသည့်
သူ့မိတ်ဆွဲက အဆိုလောကဗုဏ် ကြံရသော်လည်း ဒေါသဖြင့် ဝင်း
နည်းပူဇွဲခြင်းမရှိဘဲ ဘာမျှမဖြစ်သလို ပုံမှန်အတိုင်းပင် နေနိုင်၏။

လောဘ၊ ဒေါသ စသော ကိုလေသာဖိများကို ပုဒ္ဓက သံကို
လို့ သံကိုလေသာကာ ပူပန်စေတတ်၏၊ နိုင်စက်တတ်သောတရားဟု
ဟောတော်မူခဲ့သည်။ ကိုလေသာတို့သည် အဘယ်မျှထိ ပူပန်ပေါ်
သနည်း၊ အဘယ်မျှထိ နိုင်စက်စေပါသနည်း၊ အသက်သေသည်အထိ
ပူပန်စေတတ်ပါသည်။ မန္တလေးမြို့၊ မိန့်ပန်းရပ်ကွက်အတွင်းမှ အမျိုး
သမီးနှစ်ဦး၏ ဖြစ်ရပ်ကုကြည်ပါ။

အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ထံသို့ ခင်ပွန်းဖြစ်သူက သိန်းထောင်
ကျော်တန်ကျော်တစ်လုံး ရေကြားင်းဖုန်းဆက်လိုက်၏။ ထိုအမျိုးသမီး
သည် ယင်းဝင်းသာစရာသတ်းကို နားထောင်ပြီးသည်နှင့် ဖုန်းခွက်နား
မှာပင် လဲကျေသေဆုံးခဲ့၏။ ဆေးသိပ္ပါအလိုအရ နှလုံးရပ်၍ သေဆုံးခြင်း
ပါတည်း။

မူလတန်းအရွယ် ကလေးနှစ်ယောက် ဗိုလိုက်လဲတွင် ရန်ဖြစ်
ရာ တစ်ယောက်က ခဲတန်ချွန်သော ပါးနှင့်ရှုံးလိုက်သဖြင့် အခြား
ကလေးတစ်ယောက်၏ လက်မောင်းကိုခြေခံပါပြီး သွေးအနည်းငယ် ထွက်
သွားရာ သွေးထွက်သွားသောကလေးက မိခင်ကိုလာတိုင်၏။ သာမဖြစ်သူ
လက်မှ ထွက်နေသောသွေးကို မြင်ရသည့်အခါ မိခင်၏ဒေါသသည်
အထွေ့အထိပို့သို့ ရောက်သွား၏။

သူ့သားကို ရန်ပြုသောကလေးအား မှန်မှန်ညာက်ညာက်ချေပစ်

မည်ဟုသောအတွေးဖြင့် အိမ်ထဲမှအပြေးထွက်ရာ လမ်းမပေါ်အရောက် မှာပင် အရှင်ဖြင့်လမ်းပေါ်သို့ မောက်လျက်လဲကျ၏။ ဂိုင်းထု၍ကြည့်လိုက်သောအခါ တစ်ကိုယ်လုံးမည်းပြီး သေပွဲဝင်လျက်ရှိရာ ဆေးသိပုံ အရ နှလုံးရပ်၍သေခြင်း၊ အဘိဓမ္မာအရ ဒေါသကိုလေသာမီးလောင်၍ သေခြင်းပါတည်။

ထိုကိုလေသာမီးများကိုပြုပါးသတ်ရန်အတွက် ဗုဒ္ဓ၏ပိသုနာ နည်းတစ်ခုသာရှိ၏။ လောဘ၊ ဒေါသကိုလေသာမီးများသည် အား ကောင်းလျှင်သူ့ကို လက်ခံရာခန္ဓာကိုယ်အထိ လောင်ဖြောက်၏။ အား သေးလျှင် သူ့ကိုလက်ခံရာ ရုပ်ခန္ဓာကို နှလုံး၊ သွေးတိုး၊ ဆီးချို့ စသောရောဂါများကို ဖြစ်စေခဲ့၏။ သာသာခြား ဖြစ်သော အရာရှိကြီး သည်လည်း ကိုလေသာမီးတို့၏ လောင်ဖြောက်မှုကြောင့် ရောဂါမျိုးစုံ စံစားနေရ၏။

အသက်သည် ပါးဆယ်ခန့်သာရှိသေးသော်လည်း ခုနစ်ဆယ်ကျော်ဟုထင်ရလောက်အောင် အရွယ်ကျ၏။ ဝိပသုနာဖြေဆေးရှိသည် သူ့မိတ်ဆွေမှာကား ရောဂါကင်းရှင်းပြီး ကျွန်းမာချမ်းသာစွာနေရ၍ အသက်ပါးဆယ်ကျော်ဖြစ်သော်လည်း သုံးဆယ်ကျော်ဟုထင်ရလောက်အောင် အရွယ်တင်၍ နှပါ့နေသည်။

လောကခံရတာချင်းတူပါလျက် သူ့မှာခံနိုင်ရည်ပရှိဘဲ၊ မိတ်ဆွေမှာသာ ခံနိုင်ရည်ရှိသည်မှာ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟု မေးမိ၏။ မိတ်ဆွေက ဝိပသုနာတရားကြောင့်ဟုပြုကာ ကက်ဆက်ခွဲတစ်ခွဲကို ထုတ်ပြ၏။ မိတ်ဆွေက ပြောလိုက်သေး၏။

လောဘ၊ ဒေါသစတဲ့ ကိုလေသာမီးတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
တွေကိုသာ လောင်တာမဟုတ်ပါဘူး၊ သူတို့ကိုလက်ခံထားသူ လူသား
မှန်သမျှကို အသက်သေသည်အထိ၊ အပါယ်ကျသည်အထိ ပုလောင်စေ
တာပါ။ ထိုအတူ ဝိပဿနာတရားဟာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာတွေအတွက်
ဆိုပြီး ဘောင်ခတ်ဟောထားခဲ့တာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဗုဒ္ဓက ကိုလေသာ
အပူမီးတွေပြိုမ်းလိုတဲ့ လူသားအားလုံးအတွက် ဟောခဲ့တာပါတဲ့။

လူသားဆန်လွန်းလှတဲ့ သည်မိတ်ဆွေ၏ စကားကိုနှစ်သက်
လုသဖြင့် သူသည်တရားခွေကိုဖွင့်လိုက်သည်နှင့် ဇနီးသည်က အော်ဟစ်
ကြိုင်းမောင်းပြီး ကက်ဆက်ကို အပြေးအလွှားလာပိတ်၏။ ကက်ဆက်
ခွေကိုပင် လွင့်ပစ်မည်လုပ်သဖြင့် သူက မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ဟာဖြစ်
ကြောင်းပြောပြုပြီး၊ မနည်းတောင်းပန်ရသည်။

ကမ္မာတွင် မြန်မာဟူ၍ ထင်ပေါ်နေရသည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ကြောင့်ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာကွယ်ပျောက်သည်နှင့် မြန်မာလူမျိုးသည်
လည်း ကမ္မာမြေပုံမှ ဂွယ်ပျောက်သူးမည်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဗုဒ္ဓ
ဘာသာသည် မြန်မာတို့၏ အသက်ဖြစ်၏။ မြန်မာတစ်ယောက်ဖြစ်နေရ^၁
ပါလျက် ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်တော့သူသည် အသက်သေနေသူနှင့် ဘာမျှ
မခြားတော့ပေါ်။

သူသည် ယခုအခိုင်ကျေမှု ကတိမျိုးစုံ၊ အာမခံချက်မျိုးစုံပေးပြီး
နေ့သည်၏ဘာသာသို့ ပြောင်းခဲ့မိသည်၏အဖြစ်ကို နောင်တကြီးစွာ
ရမိ၏။ တစ်သံသရာလုံး မောက်ခဲ့ရသည် ဆရာမှား၏ဒဏ်၊ ဘာသာ
မှား၏ဒဏ်ကို သူသည် ဘဝနှင့်ဆိုပြီး၊ ခံစားရှိုးမည်ဖြစ်၏။ သူသည်

ယောက်ဘားတန်မဲ့ မျက်ရည်ကျရုရုမှတပါး ဘာမျှမတက်နိုင်ခဲ့။ ဤသို့
သော အရာရှိမျိုးသည်ကား လောက်ပညာအနေဖြင့် ဘွဲ့ရဖြစ်သော်
လည်း ဘာသာရေးပညာအနေဖြင့် မူလတန်းအဆင့်ပင်မရှိဘဲ မိရိုး
ဖလာ့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်သာဖြစ်ပါသည်။

တကေပိုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်၏ အားကျဖွယ်ဖြစ်ရပ်ကို
လည်း ပြေားအံ့။ ရန်ကုန်တိုင်း ထိုင်ပြီးနယ် (၅) ရပ်ကွက်အတွင်းမှ
မဝင်းအမည်ရှိ အမျိုးသမီးလေးတစ်ဦးသည်လည်း ဘာသာမြားအမျိုး
သား တစ်ယောက်နှင့် အီမိထောင်ကျ၏။ အမျိုးသားက စွန်ပန်း၊
စပယ်ပန်းစသော ပန်းမျိုးစုံရောင်းပြီး လုပ်ကိုင်ကျေးမှုး၏။ မဝင်းသည်
အတန်းပညာအနေဖြင့် အလယ်တန်းအဆင့်လောက်သာရှိသော်လည်း
ဘာသာရေး ပညာအနေဖြင့်ကား ဘွဲ့ရအဆင့်လောက်ထိရှိသည်။

သူမသည် တရားပွဲရှိလျှင် အချိန်ယူပြီး နာဖြစ်အောင်နာပြီး
ဘာသာရေးစာအုပ်ကောင်းများကိုလည်း အချိန်ယူ၍ဖတ်ရှု၏။ မသိတာ
မရှင်းတာမှန်သမျှကိုလည်း တတ်သိသူဆရာတော်တို့အား ဖေးမြန်း
ဆွေးနွေးလေ့ရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့ ဆည်ဗျားလေ့လာထားသော ဘာသာရေး
အသိဉာဏ်များကြောင့် အီမိထောင်ကျပြီး (၁) နှစ်အကြာမှာပင် ဘာသာ
မြားဖြစ်သော ခင်ပွန်းဖြစ်သူကို ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ရောက်အောင် ဆွဲဆောင်
နိုင်ခဲ့သည်။

ခင်ပွန်းဖြစ်သူကို ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ သက်ဝင်လာအောင် မဝင်း
စည်းရုံးရှုံး အများဆုံးအထောက်အကွပ်ခဲ့သောသုတေသနကား- ဥပရိ
ပဋိဌာသပါဌာတော်၊ ရူးကမ္မဝိဘ်သုတေသန်း၊ စာရှုသူများလည်း

မဝင်းကဲ့သို့ပြုနိုင်ရန် ထိုသတ်ကို အနည်းငယ်အကျယ်ချွဲ၍တင်ပြပါမည်။ ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်အခါက ကုဒ္ပါအမည်ရှိသောမြို့ကို စားရ သဖြင့် တော်ဒေသဗျာမည်ရှိသော မြဟ္မာကာဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်းကြီး တစ်ယောက်ရှိလေသည်။

ဗုဒ္ဓက-ဒါနတော်ဘာဝရှိ၊ ပေးကမ်းလူ။ဒါန်းသူများသည်
ဖြစ်ရာ ဘဝတွင် ပစ္စည်းမြို့ပေါ်များ ချမ်းသာသည်ဟုဟော၏။ ဗုဒ္ဓကို
ရန် လုပ်နေသော မြဟ္မာကိုသာကိုးကွယ်သည့် တော်ဒေသဗျာမြို့က
အခြားနှင့်ဆယ်ခါသွား

ဝမ္မာနှင့် သူစာနှင့်
ပရ္မာနှင့် သမရမြို့
ပဏ္ဍာတေလဝရာဝသေး။

မျက်စွဲကိုလိမ်းကျံသော မျက်စစ်ဆို (ကာချယ်) ကျောက်သည်
မည်မျှလောက်ကြီးမှားသည်ဖြစ်စေ နေ့ရက်ရည်ကြောစွာ ကျောက်ပျော်
မှာသွေးလျင် တဖြည်းဖြည်းနှင့် ကုန်ရသည်သာဖြစ်၏။ ထိုအတူနည်း
နည်းချင်း ပေးကမ်းလူ။ဒါန်းခြင်းဖြစ်သော်လည်း ကြာလျင်ကုန်ခေါ်
သွားသည်သာဖြစ်၍ လူ။ဒါန်းမှုကိုမပြုသင့်၊ ခြေများသည် မြေမှုနှင့်တစ်မှုနှင့်
ချင်းစုသော်လည်း ကြောလာလျင် တောင်းကြီးဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း
ပျားကောင်များသည် ပန်းဝတ်ရည်များကို နည်းနည်းချင်းစုရာမှ ပျား
လပို့ကြီးဖြစ်လာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပညာရှိသည် စုဆောင်းသိမ်း
ဆည်း၍၍သွေးလျင် အိမ်ပြုနေရာ၏ဟူသော အတွေးအခေါ်ကို သူ့သား
သူဘလုလင်ကို ဟောပြောဆုံးမလေ့ရှိသည်။ သူတစ်ပါးကို ဒါန်မပြုရန်

တားဖြစ်တတ်သလို သူကိုယ်တိုင်လည်း တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ ဒါနမပြု
ခဲ့ချေ၊ သူကွယ်လွန်သောအခါတွင် တွေ့တွေဝေဝေသော့ရသောကြောင့်
သူ့အိမ်မှာပင်ပြန်ပြီး ခွေးကြီးတစ်ကောင်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မသုံးရက် မစား
ရက် စေဆာင်းခဲ့ရသောကြောင့် သူ၏ဥစ္စာထပ်များသည် သားဖြစ်သူ
နှင့် ကျိန်ရစ်သူ ဆွဲမျိုးသားချင်းတို့ ဝေစားဖို့ရန်ဖြစ်သွားခဲ့၏။ ထို
ကြောင့် တတိယမြောက် တိပိဋကဓရဆရာတော် ဦးကောသလွှက-

“အထုပ်ကလေးတဗြိုင်ပြု

အထုပ်ရှင် သေလို့သွား
ကျိန်တဲ့သွေတွေ ဝေလို့စား
အထုပ်ရှင်မှာ အလကား
ဘာကမှုလည်း ပါမသွား
သေရွှေကျတော့ အပါယ်လား

နိုဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ အခက်သား”ဟု ရေးသားဆုံးမခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေ
လိမ့်မည်။ တစ်နေ့တွင် ဘုရားရှင်သည် ဘာသာခြားဖြစ်မှန်းသိလျက်
နှင့် သုဘလုလင်၏အိမ်ရှေ့တွင် ဆွမ်းသွားရပ်၏။ သူ့ဖောင် ခွေးကြီး
ကိုအကြောင်းပြပြီး သုဘလုလင်သရဏရှုတည်မည့်အရေးကို မြင်သော
ကြောင့်ဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရားကိုဖြင်သည်နှင့် တော့အေးယျတစ်ဖြစ်လဲ
ခွေးကြီးသည် သဲကြီးမဲကြီးဟောင်၏။ ဗုဒ္ဓသည် စားမတတ် ဝါးမတတ်
ဟောင်နေသော ခွေးကြီးကို လက်ညီးထိုးလိုက်ခါ-

‘တော့အေးယျ။ သင်သည် လူ့ဘဝတုန်းကလည်း ဝါဘုရားက
ဒါန ပြုသူသည် ဖြစ်လေရာဘဝမှာ ဉာဏ်စွဲည်း ပေါ်များချမ်းသာမည်လို့

၁၅၄

မျှော်ပြန် (ရွှေပြည်သာ)

ဟောခဲ့တာကို သင်က ဒါနပြုရင် မွဲမယ်ဆိုပြီး ဆန့်ကျင်ဘက်လုပ်ဟော
ပြောရန်ပြုခဲ့တယ်။ အဲဒီအကုသိုလ်တွေကြောင့် သင်ဟာ လူ့ဘဝကနေ
ခွေးဘဝရောက်ခဲ့ရပြီ။ အခုခွေးဘဝမှာလည်း ငါဘုရားကို ဆက်လက်
ရန်ပြုနေမယ်ဆိုရင် မည်သူမျှ အမျှအတန်းပေးပြီး မကယ်ဆယ်နိုင်
တဲ့ ငရဲဘုံတဲ့ ကျေလို့မယ်'

ဟု ပိဋက္ခတော်မူ၏။ ခွေးကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကား
သံကိုကြေားလိုက်ရသည်နှင့် ချက်ချင်းအဟောင်ရပ်သွား၏။ ဓမ္မသည်
ငါခွေးဖြစ်တာ သိနေပါလားဟုတွေးပါကာ အရှက်ကြီးရှက်ပြီး နှလုံး
မသာမယာဖြင့် ပြာပုံထဲတို့ကာ အိပ်လေ၏။ ဖစ်ဘဝမှုလာသော
ခွေးကြီးဖြစ်သောကြောင့် သုဘလူလင်သည် အင်မတန်ချစ်မြတ်နိုး၏။
ကုတ်နှင့် မွေ့ယာနှင့် သိပ်လေ့ရှိ၏။ ထိုအချိန်က သုဘလူလင်
အိပ်တွင်မရှိချေ။

ညာနေ အိမ်ပြန်ရောက်၍ အကြောင်းစုံကိုသိရသည်အခါ
သူ့အဖောက် ခွေးဖြစ်သည်ဟု ပြောသောဗုဒ္ဓကို အမျက်အောင်သပြင်းစွာ
ထွက်၏။ ကျောင်းတော်သို့ ချက်ချင်းလိုက်သွားပြီး ‘အရှင်ဂေါတမ၊
ကျွန်ုပ်အဖ ခွေးဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ယုံလောက်တဲ့သက်သေ အထောက်
အထားပြပါ။ မပြနိုင်ရင် ဘုရားတန်မဲ့ မှသားပြောတယ်ဆိုပြီး ဖြော်သူ
ဖြော်သားအားလုံးရဲ့ရှေ့မှာ အရှက်ခွဲရပါလိမ့်မယ်’ဟု လျောက်ထား
လေသည်။

ထိုအခါ ဓမ္မက တောဒေသရှုပုဂ္ဂိုလ်းကြီးသေစဉ်က အပ်နှံမသွား
သော ဥစ္စာများ ရှိ/မရှိမေးမြန်းရာ သုဘက ရှိကြောင်းပြန်လျောက်၏။

အသပြာတစ်သိန်းစီတန်သော ဉာဏ်ပစ္စည်းလေးမျိုးကို ယခုအချင်ထိ
ရှာမတွေ့သေးကြောင်းသိရသည်နှင့် ဗုဒ္ဓက ခွေးကြီးအသပြာလေးမျိုး
ဖော်ပြစေခဲ့ရန် နည်းလမ်းကို သင်ပေးလိုက်၏။ ထိနည်းလမ်းအတိုင်း
လုပ်ကြည့်၍ ခွေးကြီးက ပစ္စည်းများကိုဖော်ပေးလျှင် ဗုဒ္ဓစကားကို
အမှန်ဟု ဝန်ခံရမည်။

ဖော်ပေးလျှင် ဗုဒ္ဓကို မှသားပြာသူဟု ဝေဘန်ကဲရဲနိုင်
ကြောင်း သိရသည်နှင့် သုဘသည် သူ့အတွက် အရှုံးမရှုံးသောအသုန်
တစ်ခုကိုရသွား၏။ ထိုဒုသုနကား ခွေးကြီးက ပစ္စည်းများကို ဖော်ပေး
လျှင် ဗုဒ္ဓကို လူကြောထဲ မှသားပြာသူဟု အရှုံးခဲ့မည်။ ဖော်ပေးခဲ့
လျှင်လည်း အသပြာလေးသိန်းတန်ပစ္စည်းများ ပြန်ရမည်။ ထိုကြောင့်
ဘယ်ဘက်ကလာလာ မိမိအတွက် အရှုံးမရှုံးနိုင်ကြောင်းကို တွေးဖိုး
သဖြင့် ဗုဒ္ဓပေးသည်နည်းအတိုင်း လုပ်ကြည့်၏။ ထိနည်းကား-

ခွေးကြီးကို ရော့ချိုးပေးပြီး ရောမရောသော နှစ်ယင်းကိုကျေးရဲ
၏။ ဝစ်းဝသောအခါတွင် နှုံးညွှေ့သော အိပ်ယာခင်းပေါ်သိပ်ပြီးလျှင်
ခွေးကြီး၏ကျောကို ပွုတ်သပ်ပေးကာ အဖော်-အဖော်သောခင်က သိမ်း
ထားခဲ့တဲ့ ဉာဏ်လေးမျိုးကို သားကိုပေးပါဟု တောင်းရ၏။ ထိုအခါ
ခွေးကြီးသည် ငါရှက်ထားတဲ့ဉာဏ်တွေကိုတောင် သားကသိနေပါပေါ့
လားဟု တွေးမြှုပ်သွားပြီး ဉာဏ်ပစ္စည်းများ မြှုပ်နှံထားသော သစ်ပင်ခြေရင်း
ကို လက်နှင့်ယက်ပြ၏။ တူးကြည့်သောအခါ ဉာဏ်အားလုံး ပြန်ရ၏။

ဉာဏ်များကို ပြန်ရသွားသောအခါတွင်မှ သုဘသည် အတိတ်
ဖြစ် ပြီးသောဘဝကိုပင် ပြန်သိနိုင်ပါလာဆိုကာ ဗုဒ္ဓအပေါ် ကြည့်ညို

၁၅၆

ပေါ်ရင် (ရွှေပြည်သာ)

လေးစားသွား၏။ ထိုကြောင့် ဗုဒ္ဓထံသွားကာ မည်သည့်ဘာသာဝင်မဆို
အလွန်သိချင်ကြသည့်၊ သိလည်းသိသင့်သည့် ပုံစံ (၁၄) ချက်ကို
ဖော်မြန်ခဲ့၏။ သူကိုးကွယ်သော ပြဟ္မတဘာသာတွင် ဤပုံစံတို့၏
အဖြေများမရှိသောကြောင့် ဗုဒ္ဓကိုလာရောက်မော်မြန်ခြင်းဖြစ်၏။ ဤ
ပုံစံအဖြေများ၏ နောက်ဆုံးတွင် သူဘာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သွား
ခဲ့သလို မဝင်း၏ အမျိုးသာမျည်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။
အရှုံးမရှုံးသော ဒဿန

အမေးအဖြေကိုမဖော်ပြစ် ဘာသာဝင်အားလုံးအတွက် အရှုံး
မရှုံးသော ဒဿနတစ်ခုကို ပေးချင်၏။ သံသရာတစ်လျှောက်လုံးနှင့်
ပတ်သက်သော ဘာသာရေးကိစ္စတွင် ကံစစ်မဲနှိုက်သလို ပစ္စည်းတစ်မျိုး
မျိုးပေါက်ချင်ပေါက်၊ မပေါက်ချင် စလာဟရ ပြောပြောတန်တန်သော
မထားသင့်ချော်။ ကံစစ်မဲမှာ စလာဖြစ်သွား၍ မိမိအတွက် ဘာမျှမထိ
နိုက်သော်လည်း ဘာသာရေးတွင်စလာဖြစ်သွားလျှင်ကား မိမိအတွက်
တစ်သံသရာလုံး နှစ်မွန်းရမည်ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်တို့ ဂေါတာမပြတ်စွာဘုရားကား ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း၊ ရှိုးရှိုး
သားသားပင် ပြောကြား၏။ သတ္တဝါတွေကို ကောင်းတဲ့နေရာ ရောက်
အောင်ငါးဘုရားမကယ်တင်နိုင်။ ငါဘုရားသည် လမ်းမှန်ကိုညွှန်ပြရုံး
သာရှိသည်။

ကောင်းသောကုသိုလ်ကံကို ပြုလုပ်သောသူများသည် ကောင်း
သောအကျိုးကိုခံစားကြရမည်။ မကောင်းသောအကုသိုလ်ကံကို ပြုလုပ်
သောသူများသည် မကောင်းသောအကျိုးကို ခံစားကြရမည်။

ယာဒီသံဝွှေ တော်မိုး
 တာဒီသံ ဟရတော်
 ကလျာဏကာရိကလျာဏံ
 ပါပကာရိစ ပါပက်။

ချိသောမျိုးစွဲကို စိုက်ပျိုးလျှင် ချိသောအသီးကို ဆောင်ရမည်
 (စားရမည်)။ ခါးသောမျိုးစွဲကို စိုက်ပျိုးလျှင် ခါးသောအသီးကိုဆောင်
 ရမည် (စားရမည်)။ ထိုအတူ ကောင်းသောအမှုကို ပြုလုပ်လေ့ရှိသော
 သူသည် ကောင်းသောအကျိုးကိုခံစားရမည်။ မကောင်းသောအမှုကို
 ပြုလုပ်လေ့ရှိသောသူသည် မကောင်းသောအကျိုးကို ခံစားရမည်။

ဤကား ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓလင်းပြတ်သားသော ဟောကြားချက်ဖြစ်
 ၏။ ဗုဒ္ဓ၏ဟောကြားချက်ကား လိုက်နာသူအတွက် အရှုံးမရှုံးသောအသာန
 တစ်ခုပင်ဖြစ်၏။ ဒါနာ သီလာ ဘာဝနာဟူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ
 ကို ပြုလုပ်ထားသူသည် တမလွှန်ဘဝသို့ ရောက်သောအခါတွင်
 ကယ်ဆယ်သောဘုရားတကယ်ရှိသည်ဆိုလျှင်လည်း ကောင်းတာများကို
 ပြုလုပ်ထားသူဖြစ်သောကြောင့် ရွှေခုံးက အကယ်ဆယ်ခံရမည်သာ
 ဖြစ်၏။

ကယ်ဆယ်သောဘုရား မရှုံးဘုံးဆိုပါကလည်း မိမိပြထား
 သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများက မိမိကိုပြန်လည် စောင့်ရောက်မည်
 ဖြစ်သောကြောင့် အားငယ်စရာမရှိပေ။ နောင်တမလွှန်ဘဝကျမှ
 ကယ်ဆယ်မည့်ဘုရားကို အားကိုးပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှု မပြုလုပ်ခဲ့သော
 သူသည် တမလွှန်ဘဝရောက်လျှင် မိမိယဉ်ဆုံးသလို ဘုရားရှင်က

ଲାଭଗ୍ୟଲ୍ୟାଙ୍କିନାଃ ଶିଖିବାକୁଠିମୁଖିରେତୋହୁମନ୍ୟୁପ୍ରିଣ୍ଟିଲ୍

ယခြားပတ်သက်သူများ အကျဉ်းချုပ်မှုပေါင်းစပ် အမျိန်များ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိခဲ့ပါ။ အမျိန်များ အကျဉ်းချုပ်မှုပေါင်းစပ် အမျိန်များ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိခဲ့ပါ။

ကျွန်ုပ်ရတစ်ရွှေ့တွင် ဒေဝဒတိအလောင်းလူမှိုက်က ဦး
ဆောင်၏၊ တစ်ရက်တွင် အရက်သောက်တတ်သောသူများက သစ်သီး
မျိုးစုံကို အရက်ချက်ပြီး စိတ်ကြောက်သောက်ကြ၏၊ မူးရှုံးလာသောအပါ
အညွှန်အကြော်များကို ကျွန်ုပ်ကြီးပေါ်တွင် ထင်သလို စွမ့်ပစ်ကြ၏။
ကျွန်ုပ်မှာ စောင့်ကြပ်နေထိုင်သော နတ်များသည် အမျက်ဖော်သပြင်းစွာ
ထွက်ပြီး လာမည့်လပြည့်ညွှေ့တွင် ပင်လယ်ရေများကို ကျွန်ုပ်သည်အထိ
တက်ဖော် ကျွန်ုပ်ပေါ်ရှုများကို သတ်ဖြတ်ပစ်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြ၏။

ထိအခါ သနားတတ်သောနတ်သားတစ်ယောက်က လူအများ
မြင်သာအောင် ကိုယ်ထင်ပြီး လပြည့်ညွတ် ပင်လယ်ရေများ ကွဲနှုန်း
ကိုဖုံးလွှမ်းလိမ့်မည်။ ယခုကတည်းက လေ့များ ဖောင်များ အသင့်ပြု
လုပ်ထားကြပါဟု တိက်တွေးနှီးဆောင်ပြီး ပျောက်သွား၏။ တဖန်
အသနားအညှောက်တော်သော နတ်သားတစ်ယောက်ကလည်း ကိုယ်
ထင်ပြု၍ ဤကွဲနှုန်းပေါ်သို့ ရေဖုံးလွှမ်းခြင်းဟူသည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ
မဖြစ်ခဲ့ဖြေးခြေး။ ဖြစ်လည်းမဖြစ်နိုင် ထိုကြောင့် မည်သည့်လေ့မှ မြို

တကယ်ဖွံ့ဖြိုးဘသနှင့် သရွားလေးပါးတရားတော်

၁၅၉

လုပ်စရာမလိုဘ အရင်အတိုင်း လွတ်လပ်ပျော်ခွင့်စွာနေနိုင်ကြသည်
ဟုပြောပြီး ပျောက်သွားပြန်၏။

လာမည့်လပြည့်နေ့ညွှန်တွင် ကျွန်းကြီးတစ်ခုလုံးကို ရေများ
ပုံးလွှမ်းမည်/ မဖုံးလွှမ်းမည်မှာ မသေမချာဖြစ်နေ၏။ လူအများမှာ
မည်သည့် နတ်သား၏ စကားကိုယုံကြည်ရမည်မသိဖြစ်နေ၏။ ရေလွှမ်း
မည်/ မလွှမ်းမည်မှာ မသေချာသောအခါ လျေလုပ်ဖို့မလုပ်ဖို့မှာလည်း
မရေရှာဖြစ်ရပြန်သည်။ ဒေဝဒတ်အလောင်း ခေါင်းဆောင်နှင့် နောက်
လိုက်များကား ဉာဏ်ပညာမရှိသောကြောင့် ဒုတိယနတ်သား၏ စကား
ကိုလက်ခံပြီး လျေမထွင်းပဲ၊ မလုပ်ပဲနေကြ၏။

ဘုရားအလောင်း၏ နောက်လိုက်ငါးရာတို့ကလည်း ဒေဝဒတ်
တို့၏အဖွဲ့သားများကဲ့သို့ လျေမထွင်း၊ ဖောင်မဖွဲ့ဘ သက်သာစွာနေချင်
ကြ၏။ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းက သေချာရေရာသည် အရှုံးမရှိသော
ဒသနတစ်ခုကို ယခုလိုပေး၏။

နတ်သားနှစ်ယောက်တွင် စကားနှစ်ခွန်းဖြစ်နေ၍ မည်သူမျှ
သေချာမသိနိုင်၊ ထို့ကြောင့် လပြည့်နေ့ညွှန်ရောက်မသာ ရေဖုံးလွှမ်း
မည်/ မဖုံးလွှမ်းမည်ကို သေချာသိနိုင်ကြမည်။ ငါတို့တွေသည် ဒုတိယ
နတ်သား၏ စကားကိုယုံကြည်ပြီး လျေမလုပ်ဘဲနေကြလျှင် လပြည့်
ညောက်ပါက ရေမတက်လျှင်တော်သေး၏။ ရေတက်လာလျှင်ကား
ငါတို့တစ်တွေသာ အသက်ဆုံးကြမည်ဖြစ်သည်။

ထိုကြောင့် လျေမလုပ်သောနည်းလမ်းသည် အသက်အတွက်
မသေချာမရေရာသောနည်းလမ်း၊ အရှုံးရှိသောနည်းလမ်းသာဖြစ်သည်။

၁၆၀

ဖော်မြင် (နှေဖြည့်သာ)

ထိုကြောင့် ပထမနတ်သား၏ သတိပေစကားအတိုင်း လျေလုပ်ကြမည်။ လျေကို ကြိုတင်လုပ်ထားလျှင် လပြည့်ညတွင် ရေမတက်ပါကလည်း ကိစ္စမရှိ။ နောင်သွားရေးလာရေးကိစ္စများအတွက် အသုံးဝင်မည်။ ရေ တက်လာလျှင်ကား ဝါတို့တစ်တွေ၏ အသက်ကို အသင့်လုပ်ထားသော လျေများကသာ ကယ်ဆယ်နှင့်မည်။

ထိုကြောင့် လျေကိုကြိုတင်လုပ်ထားသော နည်းလမ်းသည် ဝါတို့တစ်တွေအတွက် အသက်မသေစေရန် သေချာရောရာသော နည်းလမ်း၊ အရှုံးမရှိသော နည်းလမ်းသာဖြစ်သည်။

လပြည့်နေ့ညရောက်သောအခါ ရေများတက်လာသဖြင့် ဒေဝဒတ်အလောင်းနှင့် အပေါင်းပါဝါးရာတို့သည် ရေနစ်သေဆုံးကြရပြီး ဘုရားအလောင်းနှင့် အပေါင်းပါဝါးရာကား အသင့်လုပ်ထားသော လျေများကြောင့် အသက်ချမ်းသာရာကြ၏။ ထိုကြောင့် မည်သည့်ဘာသာ ဝင်မဆို ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာဟူသော လျေကိုကား ကေန်များ ပြုလုပ်ထားသင့်ကြ၏။

ရေတက်မည်၊ မတက်မည်ဆိုသည်မှာ မသေချာမရေရာသကဲ့သို့ သေပြီးနောက်မှ မိမိဘာသာနှင့်ဆိုင်ရာ ဘုရားက ကယ်ဆယ်မည်ဆို သည်မှာ မသေချာမရေရာသောနည်းလမ်းသာဖြစ်၏။ ကမ္မာပေါ်ရှိ လူဦးရေသန်းပေါင်းပြောက်ထောင်ကျိုးတွင် သေပြီးနောက်မှ ဘုရားက ကယ်တင်မှုကို လက်တွေ့ကြုံဖူးသူ တစ်ယောက်မှ မရှိချေ။ စာတွေ့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ဆင့်ကြားဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဟောပြောနေကြရပြင်းဖြစ်သည်။

ထိဟောပြောနေသူများကိုယ်တိုင်လည်း ဘုရားက ကယ်/မကယ် ဆိုသည်ကို သေခြားနောက်မှ သေချာပေါက်သိကြုမည်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဟူသော ကုသိုလ်ကောင်မှုများကို ပြုလုပ်မထားလျှင် သေသေအခါ ဘုရားကကယ်လျှင် တော်ပါသေး၏။ မကယ်လျှင်ကား မိမိသာ ဂုဏ်ရောက်ရမည်ဖြစ်၏။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဟူသော ကုသိုလ်တရားများကို ပြုလုပ်ထားလျှင်ကား ဘုရားက ကယ်တင်လျှင်လည်း သူတော်ကောင်းတရားများကို ပြုလုပ်ထားသူဖြစ်၍ တခြားသူများထက်ပို၍ ကယ်တင်ခြင်းကို ခံယူရမည်ဖြစ်၏။

ဘုရားက ကယ်တင်မှုမပြုလျှင်လည်း မိမိပြုထားသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုများက မိမိကိုကယ်တင်စောင့်ရှောက်မည်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် မိမိအတွက် အရှုံးမရှိသောနည်းလမ်းကား ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဟူသော ကုသိုလ်တရားများကို ကြိုတင်ပြုလုပ်ထားခြင်း ပင်ဖြစ်၏။

အရှုံးမရှိသောအသာနကို ဖော်ပြပြီး၍ ယခုအခါ သုဘလုလင်၏ အမေးနှင့် ဓမ္မ၏အဖြေတို့ကို ဖော်ပြပော့ -

သေး - လူသားချင်းတူပါလျက် တစ်ချို့ကအသက်တို့ပြီး တစ်ချို့က အသက်ရည်ကြသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

ဧရာ - ဘုရားရှင်မှန်သမျှသည် ကရဏာတရားရှိသူများသာ ဖြစ်ကြ၏။

သတ္တဝါတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ဖန်ဆင်းကြခြင်းဖြစ်၏။ ထိုဖန်ဆင်းသူကား ကံပင်ဖြစ်၏။ စေတနာက် ကံဟူ၏၏။ ထိုကြောင့် စေတနာဆိုးလျှင် ကံကောင်းမည်။ စေတနာဆိုးလျှင် ကံဆိုးမည်

၁၆၂

ဖွေ့ကျောင် (ရွှေပြည်သာ)

ဟု ဆိုကြခြင်းဖြစ်၏။ အသက်တိသောသူသည် သူတစ်ပါး၏အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခဲသောကြောင့်ဖြစ်၏။ အသက်ရှုည်သောသူသည် သူတစ်ပါး၏အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရောင်ကြုံခဲသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။

သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းသည် စေတနာဆိုးဖြစ်၏။ ထိုစေတနာဆိုးက ဖြစ်ရဘာဝတွင် အသက်တိအောင်ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်၏။ သူတစ်ပါးအသက်ကို ရှုည်စေလိုခြင်းသည် စေတနာကောင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ထိုစေတနာကောင်သည် ဖြစ်ရဘာဝတွင် အသက်ရှုည်အောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြစ်၏။ ရန်ကုန်တိုင်း ရွှေပြည်သာမြို့၊ မန္တလေးကောင်းတိုက်တွင် ရှင်ပြုအလှူပွဲတစ်ခုပြုလုပ်စဉ်က သက်တော်ရှုည်ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ကြွလာဖူး၏။

ငယ်ဖြူမဟုတ်၊ တောထက်တစ်ပါးပင် ဖြစ်၏။ အသက်ကိုဆယ်မှုရဟန်းပြုသည်။ ထိုအချိန် (၂၀၀၀)ခုနှစ်ကပင် (၁၄)ဝါ ရှိနေရ အသက် (၁၀၄) နှစ်ဖြစ်၏။ ယခု (၂၀၀၄) ခုနှစ်ဆိုလျှင် (၁၀၈)နှစ်ရှိခြားဖြစ်၏။ ရွှေပြည်သာမြို့၊ ၅/၄ ရှင်ကွက်၊ အင်ကြောင်းပန်းခြေတွင်နေထိုင်ကြသော ဦးကော်ဝင်း+ဒေါ်လှလှဝင်း (ထ/၁/ရွှေပြည်သာ) တို့၏ ဖောင်ဖြစ်၏။ အသက် ၆၀/၇၀ အချယ်မှာပင် တဖြောတဖြောသေနေကြသော ဆုတ်ကပ်ခေတ်ထဲတွင် ထိုဦးပွွဲးကြီးက (၁၀၈) နှစ်အချယ်ထိ အသက်ရှုည်ခြင်းမှာ သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရောင်ကြုံခဲသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။

ရန်ကုန်မြို့မှ အချမ်းသာဆုံးစာရင်းဝင် သူငွေးကြီးတစ်ဦး၏သားတစ်ယောက်သည် အရက်မှုးပြီး ကားကို တရကြမ်းမောင်းလာ

သည်။ သူ၏ အသက်မှာ (၁) နှစ်ခန့်သာရှိသေးသည်။ သူတစ်ပါးကားနှင့် တိုက်မိ၍သော်လည်းကောင်း၊ လမ်းချော်၍သော်လည်းကောင်းကားမောက်သွားလျှင်လည်း သူ့အတွက် ဖို့နိမ်စရာမရှိ အဘယ်ကြောင့်နည်း သူမောင်းလာသော နောက်ဆုံးပေါ်ကားကြီးတွင် လျှို့ဝှက်အသက်ကယ်လေအိတ်များ ကားအတွင်းပိုင်းတွင် အပြည့်ပါ၏။

ကားတစ်စုံတစ်ခုဖြစ်၍မောက်သည်နှင့် လေအိတ်များက အလိုအလောက်ထွက်လာပြီး ကားအတွင်းရှိလူများကို မာသောအရာဝတ္ထုနှင့် မထိခိုက်မိအောင် ကြားခံအဖြစ်တားဆီးထားမည်ဖြစ်သည်။ ထို ကြောင့်လည်း သူငွေးသားက အကြောက်အချုံမရှိ မောင်းနှင့်နေခြင်းဖြစ်သည်။ အရှင်များလွန်သဖြင့် မထိန်းနိုင်ဘဲ မျက်နှာချင်းဆိုင်မှ လာသော ကားတစ်စီးကို ဝင်တိုက်မိ၏။ သူ့ကားသည် လမ်းဘေးသို့ထိုးကျပြီး မောက်သွား၏။

သက်ဆိုင်ရာများရောက်လာ၏၍ ကားတံခါးကိုဖွင့်ကြည့်လိုက်သောအခါ သူငွေးသားသည် ကားနံရံနှင့်ခေါင်းနှင့်ဆောင့်ပို့ဗြားအတွင်းကြော်ကြကာ သေနေပြီကိုတွေ့ကြရ၏။ အရေးပေါ်လျှို့ဝှက်လေအိတ်များ ထွက်မလာခြင်းကြောင့် သေရသလော မဟုတ်ပေါ်ကားမောက်သည်နှင့် လေအိတ်များက သူငွေးသား၏အသက်ကိုကယ်ရန်ထွက်လာကြပါ၏။ သို့သော် ကားစီယာတိုင်ရှိ လက်ကိုင်ကွင်းတွင် သူငွေးသားကိုယ်တိုင် အလုတပ်ထားသော သမင်ချို့များက ထွက်လာသောလေအိတ်များကို ထိုးဖောက်ပစ်လိုက်သောကြောင့်တည်း။

အပေါ်ယံကြည့်မည်ဆိုလျှင် သမင်ချို့များက လေအိတ်ကို

၁၆၄

ဖော်ရှင် (ရွှေပြည်သာ)

ဖောက်ခွဲပစ်လိုက်သောကြောင့် သူတွေးသားသောခြင်းကို တွေ့မည်ဖြစ်၏။ ကံမျက်နှေဖော်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် သူတွေးသာသည် အရင်ဘဝများက ဒါနပြုခဲ့၏။ ထိုဒါနကုသိုလ်က ချုပ်သာသောမိဘဝီးထဲ ပိုပေး၏။ သို့သော် သူသည် သိလမရှိခဲ့။ သူတစ်ပါး၏အသက်တို့ကို များစွာ သတ်မြတ်ခဲ့၏။ ထိုစေတနာဆို။ ကံဆိုများက (၁၈) နှစ်အရွယ် ငယ် ငယ်လေးနှင့် သေစေရန် အသက်ကယ်မည့်လေအိတ်များကို ကြဖန် ဖောက်ခွဲပစ်လိုက်ခြင်းသာဖြစ်၏။

အေး - လူသာအချင်းတူပါလျက် တစ်ချို့အနာရောဂါပေါများပြီး တစ်ချို့က အနာရောဂါ ကင်းရှင်းကြသည်မှာ အဘယ့်ကြောင့်ပါနည်။

ဇြိုး - သူတစ်ပါးကို နာကျင်အောင်ညှိးဆဲခဲ့သူများသည် အနာရောဂါ များ၏ ညှင်းဆဲခြင်းမှ ရှောင်ကြည့်ခဲ့သူများသည် အနာရောဂါ ကင်းရှင်းသည်။ ဓမ္မဒေသနာအရ အသက်ရည်ကျန်းမာလိုလျှင် သူတစ်ပါးအသက်ကိုသတ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို ညှင်းဆဲခြင်းမှ ရှောင်ကြည့်ရမည် ဖြစ်၏။ အကြောင်သတ်တရားဟုခေါ်၏။ အသက်တို့ခြင်း၏ အကြောင်းတရား၊ ရောဂါများဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားတို့ကို ပယ်သတ်လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။

သိပ္ပနည်းပညာဖြင့် ဖော်ထုတ်ထားသော ဆေးဝါးများသည် အကျိုးသတ်တရားဖြစ်၏။ အကျိုးသတ်တရားဟူသည် ရောဂါဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏အကြောင်းတရားကို မပယ်သတ်နိုင်ဘဲ အကျိုးတရား ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ရောဂါကိုသာ ပျောက်အောင်ကုသနေခြင်းကို ဆိုလို ခြင်းဖြစ်၏။ ဥပမာအားဖြင့် အစားအစာကို မတန်တဆစားသော

အလေ့အထကြာ့ လူတစ်ယောက်သည် အစာမကြာ ရင်ပြည့်
ရင်ကယ်ရောက် မကြာခဏဖြစ်နေ၏။

ဆေးသိပုံနည်းအရ ဝမ်းထဲတွင်ပြည့်လာသောအခါ အစာများ
ကြေအောင်သာ ဆေးတိုက်မည်ဖြစ်၏။ အစာမကြာရောက်ဖြစ်ခြင်း၏
အမိကအကြာ့ဖြစ်သည် အစားလောဘကြီးသောအကျင့်ကို ဖျောက်
ခိုင်းဖို့ သိမည်မဟုတ်ပါ။ ထိုကြာ့ ဆေးမည်မျှလောက်တိုက်တိုက်၊
ထိုးထိုး အစားကြီးနေသမျှ အစာမကြာသောရောက်ကား ဆက်ဖြစ်
နေပည်သာဖြစ်၏။ ဓမ္မနည်းအရ အစာမကြာရောက်ဖြစ်ခြင်း၏။ အမိက
အကြာ့ဖြစ်သည် အစားကြီးသည်အကျင့်ကိုသာ ဖျောက်ခိုင်းမည်
ဖြစ်၏။

အစားကြီးသောအကျင့်ပျောက်သည်နှင့် အစာမကြာရောက်
သည် ဘယ်သောအခါမှ ဖြစ်တော့မည်မဟုတ်ပေ။ ထိုကြာ့ ယခု
စေတ်တွင် နှလုံးရောက်ပျောက်သော ဆေးမပေါ်နိုင်မိမှာပင် ကင်ဆာ
ရောက်ကထပ်ပေါ်လာ၏။ ကင်ဆာရောက်ပျောက်ဆေးမပေါ်မိမှာပင်
သွေးတိုးရောက်က ပေါ်လာပြန်၏။ သွေးတိုးရောက်ပျောက်သောဆေး
မပေါ်မိမှာပင် ဆီးချိုးရောက်က ပေါ်လာပြန်၏။ ထိုရောက်များအတွက်
မနိုင်မန်င်းဖြစ်နေစဉ်မှာပင် အေဒီးဒီအက်(စီ) ရောက်၊ ဆား(စီ)ရောက်၊
ကိုမားရောက်တို့က ဆက်ပေါ်လာ၏။ ထိုကြာ့ အသက်ရှည်ပြီး ရောက်
ကင်းလိုသူများသည် ဓမ္မနည်းအတိုင်း သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှလည်း
ကောင်း၊ သူ့တစ်ပါးကို ညျှည်းဆဲခြင်းမှလည်းကောင်း ရောင်ကြုံသင့်

၁၆၆

မေတ္တရန် (ဓရပြည်သာ)

ပါ၏။

ဧေး - လူသားချင်းတူပါလျက် တချိုက အရှင်ဆို၍ တချိုက ရပ်
လှကြသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်။

၁၅၇ - အမျက်ဒေါသကြီးခဲ့သူများ အရှင်ဆို၍ ဒေါသကင်းပြီး ဖေတ္တာ
ပွားသူများ ရှင်ရည်ရောမောလုပ်သည်။

ဧေး - လူသားချင်းတူပါလျက် တချိုက အခြေအရံပေါ်များပြီး တချိုက
အခြေအရံမရှိဘဲ တစ်ယောက်တည်း အထိုးကျန်နေရသည်မှာ အဘယ့်
ကြောင့်ပါနည်။

၁၅၈ - မိမိထက် စည်းစိမ်းသွား ရာထူး၊ အာဏာသာသူများအပေါ်
မနာလိုဝန်တိဖြစ်ခဲ့သူများ အခြေအရံနည်းပါးပြီး ကိုယ့်ထက်အစစ်
ရာရာသာသူများအပေါ် မှတ်တာဖြင့် ဝစ်းမြောက်ခဲ့သူများ အခြေအရံ
ပေါ်များသည်။

ဧေး - လူသားချင်းတူပါလျက် တချို့က ပစ္စည်းဥစ္စာပေါ်များချမ်း
သာကြသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်။

၁၅၉ - လူ၌အိန်းပေးကင်း၊ စွန့်ကြခဲ့သူများ ပစ္စည်းဥစ္စာပေါ်များချမ်း
သာ၍ မပြုခဲ့သူများ ဆင်းရဲ့မြို့တေသည်။

ချမ်းသာချင်စိတိရှိတာခြင်းလည်းတူ၊ စီးပွားရာတာခြင်းလည်း
တူပါလျက် တချို့က အဆင်ပြေချမ်းသာပြီး တချို့က အဆင်မပြေ
မချမ်းမသာကြခြင်းမှာ ဒါနရှိယူ/ပရှိယူတို့၏ ကွာခြားမှုကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။
အင်တွေ့ရပ်ပါ့မြို့တော်တွင် မိမိပြုခဲ့သည့်ဒါနစေတနာအလိုက် စီးပွားဖြစ်
ထွန်းအမြတ်ကျန်ပုံကို ဗုဒ္ဓဟနာကြားထားသည်မှာ တိကျသေချာလှ၏။

တကယ့်မှုဒ္ဓဘာသာနှင့် သရွာလေးပါးတရားတော်

၁၆၇

တချို့လူသည် စီးပွားရေးလုပ်သည့်အခါ သိန်းတစ်ထောင်မြတ်မည်ဟု ထင်ထားသော်လည်း အဆင်ပြေပြီး သိန်းနှစ်ထောင်ကျော်မြတ်သွား၏။

ထိုသူသည် အရင်ဘဝက အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ်ကို တစ်ရာဖို့လျှော့မည် ဟု ပြောထားသော်လည်း တကယ်လျှော့သောအခါ စေတနာပိုပြီး နှစ်ရာဖို့ လျှော့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ လူတစ်ယောက်ကား စီးပွားလုပ်ရာ သိန်း တစ်ထောင်မြတ်မည်ဟု ခန့်မှန်းထား၏။ ခန့်မှန်းသည့်အတိုင်း သိန်း တစ်ထောင်ပင် မြတ်၏။ ထိုသူသည် အရင်ဘဝဒါရပြုစဉ်က အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ်ကို တစ်ရာဖို့လျှော့မည်ဟု ပြောထားပြီး ပြောခဲ့သည့်အတိုင်း တိကျွောတစ်ရာဖို့လျှော့သောကြောင့်ဖြစ်၏။

လူတစ်ယောက်သည် စီးပွားရာရာ၌ သိန်းတစ်ထောင်မြတ် မည်ဟု ကြိုစည်ထား၏။ တကယ်မြတ်သောအခါ သိန်းငါးရာသာမြတ်၏။ ထိုသူသည် အလျှော့ကို တစ်ရာဖို့လျှော့မည်ဟုပြောထားပြီး တကယ်လျှော့သောအခါ စေတနာလျော့သွားပြီး ငါးဆယ်ဖို့သာလျှော့သောကြောင့် ဖြစ်၏။ လူတစ်ယောက်သည် စီးပွားရာသောအခါ သိန်းတစ်ထောင် မြတ်မည်ဟု တွက်ထား၏။ အလုပ်ပြီးသောအခါ မမြတ်သည့်အပြင် အရှုံးပေါ်၏။ ထိုသူသည် အလျှော့ကို တစ်ရာဖို့လျှော့မည်ဟု ပြောထားပြီး နောင်အခါ စေတနာပျက်ပြီး မလျှော့သောကြောင့်ဟု မှုဒ္ဓက ဟောကြား တော်မူခဲ့၏။

ဧေး - လူချင်းတူပါလျက် အမျိုးယုတ်ခြင်း၊ အမျိုးမြတ်ခြင်းဟူ၍ ကွဲပြားရသည်မှာ အဘယ့်ကြောင့်ပါနည်း။

ဇြော် - မာနကြီးပြီး ဂါရဝါ၊ နိဝါတက်သူ ဖြစ်ရာဘဝ အမျိုးယုတ်၍

၁၆၈

ပေါ်ရှင် (အျော်သ)

ဟနကင်းပြီး ဂါရဝ၊ နိတိတရိသူ အမျိုးမြတ်ဖြစ်သည်။

ဖေး - လူချင်းတူပါလျက် တချိုက ဉာဏ်ထိုင်းပြီး တချိုက ဉာဏ် ကောင်းသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်။

ဧရာ - ဒိမိမသိတာကို မေးမြန်းတတ်သူများ ဖြစ်ရာဘဝ ဉာဏ်ကောင်း၍ မလေးမြန်းသူများ ဉာဏ်ထိုင်းသည်။

ဤအမေးအဖြေများကို သဘာဝကျကျ ပြောပြတတ်မှုကြောင့် မဝင်း၏ ခင်ပွန်းသည် ဓမ္မဘာသာသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့သလို စာရွှေသူ များသည်လည်း ဤဆောင်းပါးကိုဖတ်ရှုပြီး တကယ့်ဓမ္မဘာသာဝင်ဖြစ်ကာ ဒိမိနှင့်သက်ဆိုင်သူများကို ဓမ္မဘာသာအဖြစ်သိပိုပါအောင် သမာ သမတ်ကျွော ဆွဲဆောင်နိုင်ကြပါစေ။

မှတ်ချက် - သရဏရုံးပုံးပါးအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ရေးသားသော မျက်ရည်မကျခေါင်သိစေခဲင်၊ သရဏရုံးအစွမ်းအံ့မခန်း၊ မြန်မာတို့၏ အသက် စာအုပ်တို့တွင် ဖတ်ရှုနိုင်သည်။

* * *

သစ္မာမသီမှ အဝိဇ္ဇာ၏နိပ်စက်ပုံ

အန္တာလ ပုထုဇ္ဇာဝမှ အန္တပုထုဇ္ဇာဝမရောက်အောင် အဝိဇ္ဇာ က တားဆီးဖုံးလွှမ်းထား၏။

အန္တပုထုဇ္ဇာဝမှ ကလျာဏပုထုဇ္ဇာဝ မရောက်အောင် အဝိဇ္ဇာကပင် တားဆီးဖုံးလွှမ်းထား၏။

ကလျာဏပုထုဇ္ဇာဝမှ ရုဋ္ဌသောတာပန် ပုထုဇ္ဇာဝ မရောက်အောင် အဝိဇ္ဇာကပင် တားဆီးဖုံးလွှမ်းထား၏။

တကယ့်ဖုဒ္ဓဘာသာနှင့် သစ္မာလေးပါတရားတော်

၁၆၉

ရူးဇွဲသောတာပန် ပုထိုဒ်ဘဝမှ မဟာသောတာပန် ဘဝ
မရောက်အောင် အပိဋ္ဌာကပင် တားဆီးဖုံးလွှမ်းထား၏။

သောတာပန်ဘဝမှ သကဒါဂါမိဘဝ မရောက်အောင် အပိဋ္ဌာ
ကပင် တားဆီးဖုံးလွှမ်းထား၏။

သကဒါဂါမိဘဝမှ အနာဂတ်ဘဝ မရောက်အောင် အပိဋ္ဌာက
ပင် တားဆီးဖုံးလွှမ်းထား၏။

အနာဂတ်ဘဝမှ ရဟန္တဘဝမရောက်အောင် အပိဋ္ဌာကပင်
တားဆီးဖုံးလွှမ်းထား၏။

ရဟန္တဘဝရောက်မှပင် လူသားသည် အပိဋ္ဌာ၏စက်ကွဲးမှ
လွှတ်၏။ သစ္မာလေးပါးမသိမှ အပိဋ္ဌာသည် လူသားကို ရဟန္တဘဝသို့
မရောက်ရန် တားဆီးဖို့အတွက် ဘဝကို လိုချင်တပ်မက်မှုတော့နှင့်
ငါ့ရပ်၊ ငါ့နှာ၊ ငါ့ခန္ဓာဟု ထောင်လွှားမှ မာနတရားတို့၏ ကျည်ပုံး
မှုကို ပယ့်၏။ ထိုမောဟာ တော့၊ မာန၊ ကိုလေသာသည် ထုထည်
ကြီးမားများပြားကျယ်ဝန်း၏။

ထိုတရားများကို လေးပုံစံပုံပြီး မဂ်လေးပါးက အစဉ်အတိုင်း
တပ်ဖို့ပယ်သတ်ရ၏။ အရဟန္တမဂ်ကျမှ အကုန် ကုန်၏။ ထိုကိုလေသာ
တွေအားလုံးကုန်ပြီး ရဟန္တဖြစ်မှ ဗုဒ္ဓအလိုကျကြောင်း ဓမ္မပဒါဒတော်
ကိုထား အမှတ်-၂၃၁၊ ၂၃၂ ၌ ဗုဒ္ဓကယခလိုဟောကြားထား၏။

နသီလဗ္ဗတမတွေ့နာ ဗဟိသဇ္ဇားပန်။

အထပါသမဏီလာဇာနာ၊ ဝိဝိဇ္ဇာသယဇ္ဇနနပါး

ပုသာမိဝန္တကွဲမြဲသုတော်၊ အပုထုဇ္ဇနသဝိတော်။

ဘိက္ခိဒီသာယ-မာပါဒီ၊ အ-ပဇ္ဈာ အာသဝက္ယာ။

ရဟန် ၁၀၀ သင်သည် ရဟန္တဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်သေးဘဲ
သီလစင်ကြယရုံမျှ၊ ဂတင်ဆောင်နိုင်ရုံမျှဖြင့် စိတ်ချလက်ချနေခြင်းသို့
မရောက်လင့်။

ဒိဋ္ဌကတ်သုံးပူးဆောင်နိုင်သည်တိုင်အောင် အကြားအမြင်များ
ရုံမျှဖြင့်လည်း စိတ်ချလက်ချနေခြင်းသို့ မရောက်လင့်။

ရာန်သမာပတ်ရှစ်ပါးကို ရရုံမျှဖြင့်လည်း စိတ်ချလက်ချ
နေခြင်းသို့ မရောက်လင့်။

သီတ်ပြိုခြင်သော တောာရကျောင်း၌ နေနိုင်ရုံမျှဖြင့်လည်း စိတ်ချ
လက်ချနေခြင်းသို့ မရောက်လင့်။

ပုထဇွဲတို့ မဖို့ဝိုင်သော အနာဂတ် ဖိုလ်ချမ်းသာကိုတွေ့နိုင်၊
ရောက်နိုင်သည်ဟူ၍လည်း စိတ်ချလက်ချနေခြင်းသို့ မရောက်လင့်။

ရဟန္တအဖြစ်သို့ မရောက်အောင် အပိုစားတားဆီးခြင်း၊
ဖုံး ဓာတ်ခြင်းခံရသည်မှာ သစ္ာလေးပါးကို မသိမှုကြားဖြစ်၏။ သစ္ာ
လေးပါးကိုသိသည်နှင့် အပိုစားသည် ကွယ်ပျောက်ရမည်ဖြစ်၏။ သစ္ာ
လေးပါးကိုသိရှု၍ အဆင့်နှစ်ဆင့်ရှိ၏။ အဆင့်နှစ်ဆင့်ကား အနုပော
စအသိနှင့် ပဋိဝေစအသိပင်ဖြစ်၏။

အနုဟောဓာတ်ဟူသည် ဆရာဖြစ်သူ ဟောကြားပြသရေးသား
သည့်အတိုင်း ဆရာတော်ဘဏ်ကို အစဉ်လိုက်ပြီး သိခြင်းဖြစ်၏။ အနုဟောဓ
သိကို အမြဲခံကာကိုယ်တိုင်ရှုပွားပြီး မဂ်ဖိုလ်ရသည်အထိ ထိုးထွင်း၍
သိသွားခြင်းကို ပဋိဝေသိဟော၏။ အနုဟောဓသိကိုရပြီးမှ ပဋိဝေသိ

တက္ကယ်ဖွံ့ဖြိုးသာနှင့် သစ္မာလေးပါးတရားတော်

၁၄၁

ကို ရနိုင်သည်ဖြစ်ရာ အနုဟောဓာတ်ရှိအောင် ဝိပဿနာတရားမျိုးစုံ
ကို နာကြားပြီး ဝိပဿနာတရားစာအုပ်မျိုးဖုံးကို ဖတ်ရှုကြရမည်ဖြစ်၏။

* * *

သစ္မာလေးပါးသရုပ်၊ အမိဒ္ဒါယ်၊ ကိစ္စ၊ အရာဝက်

သစ္မာဟူသည် အမှန်ဟုအမိပိုယ်ရ၏။ ထိုသစ္မာသည် ခုက္ခ
သစ္မာ၊ သမုဒ္ဒသစ္မာ၊ နိရောဓသစ္မာ၊ မဂ္ဂသစ္မာဟု လေးပါးရှိ၏။

ခုက္ခသစ္မာဟူသည်	- ဆင်းခြောင်းအမှန်
သမုဒ္ဒသစ္မာဟူသည်	- ဆင်းရဲသို့ရောက်ကြောင်းအမှန်
နိရောဓသစ္မာဟူသည်	- ဆင်းရဲချုပ်ရာအမှန်
မဂ္ဂသစ္မာဟူသည်	- ဆင်းရဲချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်အမှန်

ဤကား သစ္မာလေးပါး၏သရုပ်(အရေအတွက်)နှင့် အမိဒ္ဒါယ်။

ခုက္ခသစ္မာသည်	- ပရိညာတွေကိစ္စရှိ၏။ မမြှေ၊ ဆင်းရဲ၊ အစိုးမရဟုသိရမည့်တရား။
သမုဒ္ဒသစ္မာသည်	- မဟာတွေကိစ္စရှိ၏။ ပယ်သတ်ရမည့်တရား။
နိရောဓသစ္မာသည်	- သွို့ကားတွေကိစ္စရှိ၏။ ဆိုက်ရောက်ရမည့်တရား။
မဂ္ဂသစ္မာသည်	- ဘာဝတွေကိစ္စရှိ၏။ ပွားများရမည့်တရား။

ဤကား သစ္မာလေးပါး၏ ပြုလုပ်ရမည့်ကိစ္စတည်း။

ဒုက္ခသစ္ာအရ - လောကိစိတ်(၈။)၊ လောဘကြံ့စေတသိက်
(၉။) ရှင် (၂၈)

သမုဒ္ဓယသစ္ာအရ - လောဘစေတသိက်ကိုရတဲ့။

ဤကား ပဒါနနည်း အပဒါနနည်းအားဖြင့်ကားကိုလေသာဆယ်ပါးလုံးရ၏။

နိရောဓသစ္ာအရ - နိဗ္ဗာန်ကိုရတဲ့။

မဂ္ဂသစ္ာအရ - သမွာဒီပိုစိတ်သော မဂ္ဂတရားကိုယ်(၈)ပါးကိုရတဲ့။

ဤကား သစ္ာလေးပါး၏ အရကောက်တည်း

မဂ္ဂတရားကိုယ် (၈) ပါး

(၁) သမွာဒီပို = မှန်စ္ာသိခြင်း။

ပညာစေတသိက်ကိုရ၏။

(၂) သမွာသက်ပွဲ = မှန်စ္ာကြံ့စည်ခြင်း။

ဂတက်စေတသိက်ကိုရ၏။

(၃) သမွာဝါစာ = မှန်စ္ာပြောဆိုခြင်း။

သမွာဝါစာစေတသိက်။

(၄) သမွာကမွန် = မှန်စ္ာပြုလုပ်ခြင်း။

သမွာကမွန်စေတသိက်။

(၅) သမွာအာစိဝ = မှန်စ္ာအသက်မွေးခြင်း။

သမွာအာစိဝစေတသိက်။

(၆) သမွာဝါယမ = မှန်စ္ာအားထုတ်ခြင်း။

ဂိုဏ်စေတသိက်။

(၇) သမွာသတိ = မှန်စ္ာအမှတ်ခြင်း။

တကၢ်ရွှေဘသန၏ သရွေပေးပါတရားတော်

၁၇၃

သတိစေတသိကို။

(၈) သမ္မာသမာဝိ = ပုန်စွာတည်ကြည်ခြင်း၊
ကေဂူတေတသိကို။

သမ္မဝါဒဖြစ်အောင် ဤစကားလေးမျိုးကိုရှေ့ငြင်

- (၉) မူသာဝါဒ = လိပ်ညာ၍ပြောဆိုခြင်း။
 (၂၂) ဝိသုကာဝါတ = ကုန်းတိုက်စကားပြောဆိုခြင်း။
 (၂၃) ဖရာသဝါတ = ကြမ်းတမ်းယုတ်ရင်းသောစကားကို
ပြောဆိုခြင်း။
 (၂၄) သမ္မပလား = အကျိုးမရှိသော အပြန်အဖျင်းစကားကို
ပြောဆိုခြင်း။

သမ္မကမ္မဖြစ်အောင် ဤအမှုသုံးစုကိုရှေ့ငြင်

- (၁၅) ပါဏာတိပါတ = သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း။
 (၂၆) အဒိန္ဒာဒါန = သူတစ်ပါးခွဲစွာကို နိုးယူခြင်း။
 (၂၇) ကာမေသမိဓာတာရ = ကာမဂ်တို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်း။

သမ္မိန္ဒီ၊ သမ္မာသကဲဗ္ဗသည်-

- ပညာမဂ္ဂ်၊ အသိဓမ္မပိဋကတ်။

သမ္မဝါယမ၊ သမ္မာသတီ၊ သမ္မာသဟိသည်-

- သမာဝိမဂ္ဂ်

သမ္မဝါတ၊ သမ္မကမ္မ၊ သမ္မအဂိုဝါယည်-

- သီလမဂ္ဂ်၊ ဝိနုယ်ပိဋကတ်။ သုတ္တန္တပိဋကတ်။
- သီကွာသုံးပါးတွင် သီလသီကွာကို ဖြည့်ဆည်းလျှင် သီလ

၁၇၄

ပေါ်ရှင် (အျော်သ)

သိက္ခာတစ်ခုသာရ၏။ သမဂ္ဂသိက္ခာနှင့် ပညာသိက္ခာ အလိုလိုပါမလာ၊ သမဂ္ဂသိက္ခာကို ဖြည့်ဆည်းလျှင် သီလသိက္ခာ တစ်ခါတည်းပါလာ၏။ ပညာ သိက္ခာ ပါမလာ။ ပညာသိက္ခာကို တရားနာရင်း တရားထိုင်ရင်း၊ တရားဆွေးနွေးရင်း ဖြည့်ဆည်းလိုက်လျင်ကား သမဂ္ဂသိက္ခာနှင့် သီလသိက္ခာတပါတည်းပါလာ၌၊ မင်္ဂလာဇား ချက်ခြင်းရသွား၏။

ဗုဒ္ဓယကတက်က သာဝတ္ထီဖြူ၊ အနီးတွင် တံငါသည် တစ်ယောက်ရှိ၏။ သူသည် နေစဉ်ပါးများကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ် ရောင်းစားကာ အသက်မွေးနေသူဖြစ်၏။ သီလ၊ သမဂ္ဂ၊ ပညာ တစ်ခုမှမရ။ တစ်ရက်တွင် ငါးများကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်နေသော တံငါသည်ကြီးရှိရာ မြစ်ကမ်းပါးသို့ ဘုရားရှင်ရောက်ရှိသွား၏။ ဘုရားရှင်ကို မြင်သည်နှင့် တံငါသည်လည်း ငါးဖမ်းသောအလုပ်ကို ခဏရပ်ထား၏။

ဗုဒ္ဓက သူ၏နာမည်ကိုမေးသောအခါ အရိယာဟု ခေါ်ကြောင်း ဖြေ၏။ ဗုဒ္ဓက နာမည်နှင့်အလုပ်နှင့် မကိုက်ညီကြောင်း၊ မင်္ဂလာဇား သီလဖြူစိန်သူများကိုသာ အရိယာဟု ခေါ်ခိုင်ကြောင်းဟောပြီး သွား တရားကို ပြတော်မူ၏။ တရားနာနေဆဲအချိန်ထိ တံငါသည်တွင် သိက္ခာ သုံးပါး တစ်ခုမျှမရှိကြောင်းသတ်ပြုခဲ့ပါ။

ငါးတွေကို သတ်ဖြတ်နေ၍ သီလသိက္ခာလည်း မရှိ ဖောင်းတာ ပိန်တာ၊ ဝင်တာ၊ ထွက်တာတစ်ခုမှ မရှုမှတ်ဖူး၍ သမဂ္ဂသိက္ခာလည်း မရှိ။ ပညာတု၊ ပရမတု၊ ရပ်နာစ် တစ်ခါမှုမြှော်နာဖူး၍ ပညာသိက္ခာ လည်း မရှိ။ ထိပုဂ္ဂိုလ်ကို ဗုဒ္ဓသည် သွားလေးပါးတရားတော်ကို ဟော

ကြားပေးတော်မူ၏။ ဓမ္မပဒေသအဋ္ဌကထား၍ အကျဉ်းသာပြု၏။ ဤမြို့ကား
စာဖတ်သူအားလုံး နားလည်အောင် အကျယ်ချွဲပြုမည်။
ဓမ္မစကြား၍ ဒုက္ခသစ္စဘက် ရှစ်မျိုးခဲ့ပြ၏။

ပဋိသန္တနေရှုပြင်းသည် ဆင်းရဲ၏။

ဒီရှုပြင်းသည် ဆင်းရဲ၏။

ရာရှုပြင်းသည် ဆင်းရဲ၏။

သေရှုပြင်းသည် ဆင်းရဲ၏။

မချစ်သောသူနှင့် ပေါင်းသင်းရှုပြင်းသည်ဆင်းရဲ၏။

ချစ်သောသူနှင့် ကျွေကွင်းရှုပြင်းသည် ဆင်းရဲ၏။

မိမိလိုချင်တာ မရှုပြင်းသည် ဆင်းရဲ၏။

အကျဉ်းအားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခနာင်းပါး (ဖြစ်ပျက်နေရခြင်း)
သည် ဆင်းရဲ၏။

ဥပါဒါနက္ခနာင်းပါးဟူသည် စွဲလမ်းမူ (တဏ္ဍာအကြီးစား)
ဥပါဒါနက္ခနာင်းအတူဖြစ်သော ပရမတ်ခန္ဓာင်းပါးကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။
ပဋိသန္တနေရှုပြင်း၏ ဆင်းရဲပုံကို မြင်သာအောင်ပြအဲ။ သန္တသားသည်
တစ်ထွားသာသာခန့်သာ ကျယ်ဝန်းသောမိခင်၏ ဝမ်းပိုက်အတွင်း၌
အစာဟောင်းအိမ်ကို ဖင်ခုထိုင်ကာ အစာသစ်အိမ်ကို ခေါင်းပေါ်ရှုက
ပြီး ကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းစွာ ဆယ်လနေရ၏။

ထိုဆင်းရဲကိုသိသာရန် စာဖတ်သူသည် မိမိတစ်ထိုင်လွှတ်ရုံ
သေတွာ့ကြီးထဲတွင် မလူပ်မယ်ကိုသယ်နာရီခန့် နေကြည့်ပါ။ ထို
ဆင်းရဲမျိုးဖြင့် မိခင်၏တစ်ထွားခန့် ဝမ်းပိုက်တွင်းတွင် ဆယ်လခန့်နေခဲ့

ရသည်မှာ မည်မျှလောက်ထိ ဆင်းရဲမည်ဖြစ်ကြောင်း မုန်းဆသိနိုင်၏။ သန္တေကို မတောင့်ရောက်တတ်သော မိခင်လောင်းများက ရေနေးပူပူကို သောက်ချလိုက်လျှင် သန္တသားမှာ ငရဲစီးနှင့် အပက်ခံရသလို ပူလောင် ပြင်းပြုမှုဒဏ်ကို ခံရ၏။ နှုတ်မှုကား ဘာမျှမပြောနိုင်။

မိခင်က အလွန်အေးသော ရေခဲရေများကို သောက်ချလိုက် လျှင် သန္တသားသည် လောကန္တရင်ရဲသို့ ကျရသလောက် ပင်ပန်း ဆင်းရဲရှာ၏။ မိခင်က အကုန်းအကွ မဆင်ခြင်လျှင် သန္တသားသည် ခါးကို လုန်ချိုးခံရသလို နာကျင်ရပြန်၏။ လူစီတ်မရှိသော မိခင်များက သန္တပျက်ဆေးများ စားလိုက်ပြန်လျှင်ဝိုင်းထဲမှာပင် ကျမှုပျက်စီးပြီး သေရပြန်၏။ သေသေက်ကျူးများ နှုပ်စက်ညှိုးဆဲ သတ်ဖြတ်သမျှကို လည်းစိုးခံရသကဲ့သို့ သန္တသားသည်လည်း မိခင်လောင်း နှုပ်စက် ညှိုးဆဲ သတ်ဖြတ်သမျှ လည်းစိုးခံရ၏။

သန္တအပျက်မခံရ၍ ဖွားသောအခါတွင်လည်း ဒုက္ခရောက် ရပြန်၏။ ကြီးမားထွားကြိုင်းသော ဆင်ပြောင်ကြီးကို ကျဉ်းကျပ်သော အပေါက်မှ သံကြိုးသံကောက်များဖြင့် အတင်းဆွဲထုတ်သောအခါ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် အသားအရေများ စတ်ပြဿည်ဒဏ်ကို အတော်ကြီး ခံရပြီး၊ အပြင်သို့ရောက်ရသလို သန္တသားသည်လည်း ကျဉ်းမြောင်းလှ သော မိခင်၏ယောနိပေါက်မှ အတင်းအဝမှ ဆွဲထုတ်ခံရပြီးမှ ထွက် ရသဖြင့် နာကျင်မှုဝေဒနာကို အလူးအလဲခံစားရ၏။

ထိုသို့ နာကျင်ရှာလွန်းသဖြင့် မွေးခါဝကလေးကယ်များသည်

တက်မတတ်၊ ချက်မတတ်ဝိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ အပိုဒ္ဓ၏ ဖုံးလွှမ်းမှု ကြောင့် ပဋိသန္ဓာဒက္ခကို အဆုပုထည်များ မသိနိုင်တော့ပေါ့။ ဗုဒ္ဓ ဟောကြားခဲ့ခြင်းကြောင့်သာ ယခုလို သိရခြင်းဖြစ်၏။ မိခင်ဝိုးမှ ကျော်သည်နှင့် ပဋိသန္ဓာဒက္ခကို ခံစားရခြင်းဆင်းရဲမှ လွှတ်မြောက်၏။ ပဋိသန္ဓာဒခြင်း ဇာတိမှလွှတ်သည်နှင့် ရောဒက္ခကို စက္ကန့်မြေား ဆက်လက်ခံစားရ၏။ အသက် ၁၅၊ ၂၀ အရွယ်များကို လောကာအနေ ဖြင့် အပျိုအရွယ်ဟု ခေါ်ကြ၏။ ဓမ္မအနေဖြင့်ကား မွေးဖွားပြီးသည်မှစ၍ တစ်ရက်ပြီးတစ်ရက် အိုလာသည်သာ ဖြစ်၏။

အသက် ရာ၊ ၈၀ အရွယ်ရောက်မှ ရော၏၁၁၅ကို ခံကြရ သည်ဟုထင်ကြ၏။ အမှန်ကား နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရောသည် တင့်င့်နှင့် လောင်းမြှိုက်နိုင်စက်နေသည်သာဖြစ်၏။ ရော၏နိုင်စက်မှုလုပ်ငန်းသည် အိပ်ယာပေါ်လပြီး မထူနိုင် မထနိုင်၊ ကျော်ကြီးကျင်ငယ် ထဲ၊ မစွန့်နိုင်လောက်အောင် နာသောအခါကျေမှ ပြီးဆုံး၏။ ရောနိုင်စက်ပြီးသည် နှင့် များပိုက မသေမချင်း ဆက်လက်နှိပ်စက်၏။

နောက်ဆုံးဘွဲ့ မရဏက သေသည်အထိ နိုင်စက်လိုက်၏။ မရဏတော်ဥ္တ္တရိုက္ခကို နာမ နတ္တိ= သေရခြင်းထက် ပိုလွှန်သော ဆင်းရဲသည် မရှိဟုပုဒ္ဓက ဟောထားသည်မှာ အလွန်မှန်၏။ ထိနိုက်ရှာနာ ဖြစ်သောအပါ၊ ရောက်ဖြစ်သောအပါ၊ ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားရသည်သာဖြစ်၏။ သို့သော် ထိုဆင်းရဲ ဝေဒနာသည် သေသောအပါ ခံစားရသော ဒုက္ခကိုမမိ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

သေခြင်းဆင်းရဲဝေဒနာမှတပါး ကျွန်ုင်ဝေဒနာများသည် မည်မျှ

လောက်ထိ ဆင်းခဲသည်ဆိုစေ အဂ္ဂန်ဆုံးခံတာရှုပျင် သတိမေ့လောက် ရုံသာဖြစ်၏။ သေရခြင်းဆင်းခဲကား အိုလွန်းအားကြီး၍နှင့် နာလွန်း အားကြီး၍ သေရခြင်းဖြစ်သောကြောင့် သေရသည်အထိဆင်းခဲကို တွေ့ဗြားဆင်းခဲများ မည်သိမျှ မမိန့်နိုင်တော့ပေါ့၊ ထိုကြောင့် တချို့သေ ခါနီးတွင် မခံမရပ်နိုင်လောက်အောင် နာကျင်လှသောကြောင့် ဟည်း နှက်သော ငယ်ချေးများပင်တွေ့က်ကျပြီး သေကြရခြင်းဖြစ်၏။

ထိနည်းတူ မချုပ်သောသူနှင့် ပေါင်းသင်းခြင်း၊ ချုပ်သောသူ နှင့်ကျေကွင်းခြင်းများ၊ ဖိမိအလိုရှိတာကို မရခြင်းများသည် ဆင်းခဲခုက္ခ များပင်ဖြစ်၏။ ပြခဲသော ဆင်းခဲ(ရ) မျိုးသည် သံဝေဂျာဏ်အတွက် သာဖြစ်၏။ ယခုနောက်ဆုံး ရှစ်ခုခြေမြောက်ဆင်းခဲသည်သာ ဂိပသုနာ ဥျာဏ်၊ မင်္ဂာဏ်ရဖို့အတွက်ဖြစ်၏။ သို့သော် သံဝေဂျာဏ်ရှိမှ ဂိပသုနာဥျာဏ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး ဂိပသုနာဥျာဏ်ရှိမှ မင်္ဂာဏ်ဖြစ်ပေါ် နိုင်ကြောင်းကိုလည်း သတိပြုအပ်၏။

ရှစ်ခုခြေမြောက်ဆင်းခဲအမှန် (ခုက္ခသစ္စ)ကား အာရုံခြောက်ပါး နှင့် တိုက်ဆိုင်တိုင်း ဖြစ်ပျက်သွားသော ဥပါဒီနက္ခန္တာငါးပါးပင်တည်း။ ပန်းတစ်ပွဲငါးကို မြင်လိုက်သည်နှင့် ဥပါဒီနက္ခန္တာငါးပါးသည် တား၍မရ သီး၍မရအောင် ဖြစ်ပျက်သွားလေပြီ။ ပန်းပွဲငါးတည်းဟူသော အဆင်း ရှုပ်နှင့် မျက်စိအကြည် ရှုပ်တို့ ထိနိက်ပိုကြသည်နှင့် မြင်သိစိတေတ သိက်ဟူသော နာမ်တရားများ ဖြစ်ပေါ်လာကြ၏။

မျက်စိအကြည်ရှုပ်နှင့် အဆင်းရှုပ်သည် ရှုပ်တရားဖြစ်၏။ မြင်သိ စိတ်နှင့် ယဉ်ဘက်စေတသိက်များသည် နာမ် တရားများဖြစ်၏။

ရပ်တရားသည် တစ်စက္ခနှင့်အတွင်း အကြမ်ပေါင်း ကုဋ္ဌ (ရြရေဝ)ကျော်
ဖြစ်ပျက်သွား၏။ နာမ်တရားသည် တစ်စက္ခနှင့်အတွင်း အကြမ်ပေါင်း
ကုဋ္ဌတစ်သိန်းဖြစ်ပျက်သွား၏။ နာမ်တရားကို ခန္ဓာဒ္ဓလျှင် လေးပါး
ဖြစ်လာပြီး ရပ်တရားက ရုပကွန်းဖြစ်လာသောကြောင့် ခန္ဓာအနေဖြင့်
ပြောလျှင် ငါးပါးဖြစ်၏။

- မျက်စီအကြည်ရပ်နှင့် အဆင်းရပ်သည် ဖောက်ပြန်တတ်
သောရုပကွန်း။
- မြင်သိမ်တ်သည် ပန်းပွင့်ပဲဟု သိတတ်သော ဝိညာဏကွန်း။
- သညာစေတသိက်သည် မြင်လိုက်သောပန်းပွင့်ကို နှင့်ဆိုပန်း
ပဲဟု မှတ်သားတတ်သော သညာကွန်း။
- ဝေဒနာစေတသိက်သည် အဆင်းအာရုံ၏ အရသာကို ခံစား
သော ဝေဒနာကွန်း။
- စေတနာစေတသိက်သည် အာရုံအရသာကို ဆက်ခံစားရန်
တိုက်တွန်းတတ်သော သဘောတရားသံရကွန်း။
ဤ ဥပါဒါနကွန်းတိုးပါးသည် အတုံး အလုံး အခဲ၊ အရည်၊
အဖတ်၊ အမှုန်၊ အမှုးတစ်ခုမှုမရှိ။ ဖြစ်ပြီးလျှင် ငါ၊ ငါဟာဟူ၍
စွဲယူစုရာဘာမျှ မကျေန်အောင်ပျက်သွားသော သဘောတရားမျှသာ
ဖြစ်၏။ အဆင်းကို မြင်လိုက်သည်နှင့် ပျက်သွားသော သဘောတရား
ဥပါဒါနကွန်းတိုးပါးကို ဥာဏ်နှင့် သိ၍ ခန္ဓာတိုးပါးအနိစွဲဟု စိတ်ထဲမှ
ရွှေ့သွားရ၏။
- မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးက ဖြစ်ပျက်ရှုဟုခိုင်းသည်မှာလည်း

ဤခန္ဓာဝါးပါးပင်ဖြစ်၏၊ မဟာဓာတ်သရာတော်ကြီးက မြင်လျှင်မြင်တယ် မှတ်ဟု ရွှေဗျားဆိုင်းသည်မှာလည်း ဤခန္ဓာဝါးပါး၏ အပျက်ကို ရွှေဗျားဆိုင်း ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ သံယုတ်ပါ့ဌာတော် ခန္ဓာဝါးသံယုတ်တွင် ခန္ဓာဝါးပါးကို အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနတ္တတ်ခုခုရွှေဗျား၍ ရဟန္တာဖြစ်သွားသူပေါင်းများ စွာတို့၏အကြောင်းကို ဟောကြားထားသောသုတ်ပေါင်းများစွာရှိ၏။

သံယုတ်ပါ့ဌာတော် ကိုသုကေသပမသုတ်တွင် ပုထိဇ္ဇာရဟန်း တစ်ပါးက ရဟန္တာမထောက်ကြီးတစ်ပါးထဲ ဝိပသသနာရွှေဗျားနည်းတစ်ခုကို တောင်းရာ သူကိုယ်တိုင် အာရုံ (၆) ပါး တိုက်ဆိုင်လာတိုင်း ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စဟုရွှေဗျား၍ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့ရကြောင်း ဖြေကြားခဲ့၏။

ယင်းပါ့ဌာတော် သီလဝန္တသုတ်တွင် အရှင်မဟာကောဒ္ဓက က အရှင်သာရိပုတ္တရာကို သီလပြည့်စုနေသော ပုထိဇ္ဇာရဟန်းတစ်ပါး သောတာပတ္တီမဂ်ကိုရအောင် မည်ကဲ့သို့ရွှေဗျားရမည်နည်းဟု မေးမြန်း ခဲ့၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက အာရုံ(၆)ပါး တိုက်ဆိုင်လာတိုင်း ဖြစ်ပျက် သွားသော ပရမတ်ခန္ဓာဝါးပါးကို ဥာဏ်ဖြင့်သိ၍ ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စဟု ရွှေဗျားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုတော်မူ၏။

တဖန် အရှင်မဟာကောဒ္ဓက-ကဆက်၍ သောတာပန်က သကဒါဂါမ်ဖြစ်အောင်၊ သကဒါဂါမ်က အနာဂတ်ဖြစ်အောင်၊ အနာဂတ်က ရဟန္တာဖြစ်အောင် မည်ကဲ့သို့ရွှေဗျားရမည်နည်းဟုမေးရာ ရှေးအတိုင်း ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စဟုသာ ရွှေဗျားရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုတော်မူ၏။ တဖန် ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသူရော မည်ကဲ့သို့ ရွှေဗျားရမည်နည်းဟုမေးရာ ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စဟုသာ ရွှေဗျားနေရမည်။ ပြောင်းလဲ၍ ရှုရန်မလိုဟု ဖြေဆို

တော်မူခဲ့၏။

ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသူသည် မည်သည့်အကျိုးအတွက် ခန္ဓာဝါးပါး
အနိစ္စဟု ရှူဗားရကြောင်းမေးမြန်းရာ ခမ်းသာစွာနေခြင်း အကျိုးလှာ
လည်းကောင်း၊ သတိသမ္မတ်နှင့် ပြည့်စုစွမ်းအကျိုးလှာလည်း
ကောင်း၊ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသွားသော်လည်း ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စဟု ရှူဗား၏
နေရကြောင်း ဖြစ်ဆုံတော်မူ၏။ ဤဖြစ်ဆုံချက်ကိုထောက်၍ ရဟန္တာ
ဖြစ်ပြီးသွားသော်လည်း ပြုပြုမနေ၊ ဝိပဿနာကို အမြှေ့ရှုံးလျက်
သာနေကြောင်း ထူးခြားစွာ မှတ်သားရာ၏။

ဘဏ္ဍားတော်မင်းတရား၏ ဖလ်နန်းရှင်မင်းတရားလက်ထက်
က ပေါ်ထွန်းတော်မူခဲ့သည့် စတုဂိရီ= တောင်လေးလုံးဆရာတော်
ဘုရားကြီးသည်လည်း ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စဟု ရှူဗားနည်းဖြင့်ပင် ရဟန္တာ
ဖြစ်တော်မူခဲ့၏။ ဆရာတော်ကြီးသည် ရှူဗွှယ် ကျမ်းပေါင်း (၄၀)
နီးပါး ရေးသားတော်မူခဲ့၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ပေါင်းချုပ်ရှိကိုပ်ထားသော
ရှူဗွှယ် ကျမ်းပေါင်းလေးတွဲရှိ၏။

ထိလေးတွဲတွင် ပထမတွဲ၌ အာရုံတိုက်ဆိုင်လာတိုင်း ခန္ဓာ
ဝါးပါးအနိစ္စဟု ရှူဗားရပုံအကျယ်ကို ရေးသားတော်မူထား၏။ အငေး
တစ်နေရာ နယ်ခြားတစ်ခုတွင်နေသော ညီရဟန်းတော် ညီးစမွှပ်ယ
အတွက်လည်း ‘ဝမ္မပိယရှူဗွှယ်ကျမ်း’ ဟူ၍ ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်း
တစ်ကျမ်းကို ရေးသားတော်မူခဲ့၏။ ညီအစ်ကိုအရင်းဖြစ်သော်လည်း
နယ်ဝေးလွန်းအားကြီးပြီး လမ်းပန်းအဆက်အသွယ် မကောင်းသော
ကြောင့် မတွေ့ရသည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ လူချင်းမတွေ့

ရသော်လည်း နှစ်ပါးလုံး ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စဟူ၍ အတူတူရှုဟွားနေကြသောကြာ့င့် တရားချင်းကား အမြတ်မြဲးတွေ့သည်ဟု ဆိုနိုင်၏။

ထိုအဆိုသည် ပုဂ္ဂန်တော်မူချိန်တွင် ပိုထင်ရှား၏။ တော်လေးလုံးဆရာတော်ကြီး သက်တော် (၅၀) ကျော်လာပြီး တစ်နေ့တွင် ဒကာများအား အခေါင်းနှစ်လုံး စပ်နိုင်း၏။ ဒကာများလည်း အလွန် အုံသြာကုန်၏။ ဆရာတော်တစ်ပါးတည်းဟာ၊ ဘာကြာ့င့် ခေါင်းနှစ်လုံး စပ်နိုင်းသည်ကို နားမလည်နိုင်ဖြစ်နေကြ၏။ ခေါင်းစပ်ပြီး၍ လာပြုသော အခါ ဆရာတော်ကြီးက ငါနဲ့တော်ရဲ့လား ဝင်ကြည့်၍မယ်ဘူဟုပြောပြီး ဝင်ကြည့်လိုက်ရာ ခေါင်းထဲရောက်သည်နှင့် ခန္ဓာဝန်ချုပြုးဖြစ်နေ၏။

ထိုအချိန်မှာပင် တောင်လေးလုံး ဆရာတော်ကြီးနှင့် အသက် မတိမ်းမယိမ်းရှိသော ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ကြုံလာသဖြင့် နေရာပေးပြီး မေးမြန်းလျှောက်ထားကြရာ ဆရာတော်ကြီး၏ညီ ဦးခမ္မပီယ ဖြစ်နေ၏။ ဦးခမ္မပီယသည် ခေါင်းလွတ်တစ်လုံးကို တွေ့သည်နှင့် နောင်တော်က သူ့အတွက် ကြိုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိသဖြင့် အေးဆေးတည်းပြိုစွာပင် ခေါင်းထဲဝင်ပြီးလဲချုလိုက်ရာ ရပ်နာမ်တစ်ခါတည်း ချုပ်ဆုံးတော်မူ၏။

ညီအစ်ကိုနှစ်ပါးသည် လူချင်းမတွေ့ရသော်လည်း ကျင့်ကြပွားများသော တရားချင်းကားအမြတ်တွေ့နေကြကြောင်း ဤဖြစ်ရပ်က သက်သေခံလျက်ရှိ၏။ ကျေးဇူးရှင် ညောင်လွန်တောာရဆရာတော်ကြီး သည်ကား ခန္ဓာတ်ပါးချင်း၏ အနိစ္စကိုရှု၍ ရဟန်းကိစ္စ ပြီးတော်မူ၏။ ခန္ဓာတ်ပါးချင်း၏ အနိစ္စကိုရှုဟွားခြင်းအား ဘုံကျိုးပိုပသာနာ

ဟူ၏၏။

ဝေဒနာကုန်အောင်ရှိခိုင်းခြင်းသည် အများ

သစ္ဓာလေးပါး၏ အရကောက်နှင့် ကိစ္စကိုသီပြီးပါက ဝိပသသနာတရားစခန်းလောကမှ အများတစ်ခုကို ပြင်ပေးအုံ၊ ယောဂါ များ ကြာကြာထိုင်ရ၍ ရပ်များဖောက်ပြန်ပြီး နာကျင်ကိုက်ခဲသော ဝေဒနာများ ပေါ်ပေါက်လာသောအခါ စာပေမတတ်သော၊ ပဋိပတ် မပြည့်ဝသော ဆရာအချို့က မပြောင်းနဲ့ မပြင်နဲ့ ဝေဒနာ ကုန်အောင် လိုက်ဟုဆိုကာ အတင်းဆက်ထိုင်ခိုင်း၏။ ဆရာကိုကြာက်၍ ပေထိုင် ကြရာ ခံနိုင်ရည်ရှိရှိများကား ဝေဒနာကို အတင်းသည်းခံပြီး ဆက်ထိုင် နိုင်သွား၏။ ခံနိုင်ရည်မရှိသွားများအား ရိုသလိုလို၊ ငိုသလိုလို၊ မိဇ္ဈာ ပူးကပ်သလိုလိုဖြစ်ကာ ခေတ္တိတိပေါက်ပြန်သလိုဖြစ်ပြီး အထိုင်ကို ပြင်ကြရ၏။

အမှန်ကား ဝေဒနာသည် ဒုက္ခသစ္ဓာထပါသောကြောင့် မဖြ ပါလားဟု သိရှုသိရမည့်တရားဖြစ်၏။ ပယ်သတ်ရမည့် တရားမဟုတ်၊ ပယ်သတ်ရမည့်တရားကား သမုဒယသစ္ဓာ၏ တဏ္ဍာသာဖြစ်၏။ ဝေဒနာသည် ကုန်ကောင်းသော တရားလည်းမဟုတ်။ ဘုရားရဟန္တာ ကအစ ဝေဒနာရှိကြ၏။ သူတို့အယုအဆအရ ဝေဒနာကုန်သွားပြီး နာရီပေါင်းများစွာ ထိုင်နေပြီးဆိုသော လူတစ်ယောက်ကို ၏။ လေပြီး ခေါင်းကို တုတ်နှင့်နိုက်ပါက နာကျင်မှုဝေဒနာ ပေါ်လာသိုးမည်သာဖြစ်၏။

ထိုဝေဒနာသည် ကုန်ကောင်းသော တရားမဟုတ်။ မခံသာ လျှင် အမှတ်ဖြင့် ပြင်ထိုင်ပြီးသုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ နှစ်မျိုးစလုံး၏

မမြှုမှုကိုသာ သိရမည့်တရားဖြစ်ကြောင်း ယောဂါတိင်း သိထားသင့်၏။

သမုဒယသစွာ = တက္ကာ၏ ဆိုကျိုးများ

သမုဒယသစွာ အရကောက်ရသော တဏ္ဍာဟန္တသည် လောဘ^၁ စေတသိက်ပင်ဖြစ်၏။ ထိုလောဘကို ပယ်သတ်ရမည့်တရားဟု ဓမ္မက ညွှန်ပြ၏။ ထိုလောဘကို မပယ်သတ်ဘဲ ဆောင်ထားခဲ့လျှင် ထိုလောဘက ဆောင်ထားသောလူနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်လောကဗြီးကို ဆိုကျိုး သုံးမျိုးပေးမည်ဖြစ်၏။ သက်ရှိကိုဖြစ်စေ၊ သက်မဲ့ကိုဖြစ်စေ၊ စွဲလမ်းသော လောဘနှင့် သေလျှင် ပြီးတွေ့သုံးသို့ကျရ၏။

ထိုလောဘရဲ့တို့သန္တာန်တွင် အဖြစ်များ လာမည်ဆိုလျှင် ဒုဋ္ဌက္ခန္တရခေါ် အထောက်တွေးကြီး ဆိုက်လာမည်ဖြစ်၏။ ထိုထက်များလာမည်ဆိုလျှင် ကမ္မာလောကဗြီးသည် မီးလောင်၏၍ ပျက်စီးရမည်ဖြစ်၏။ မန္တလေးမြို့၊ စိန်ပန်းရပ်ကွက်မှ အမျိုးသမီးတစ်ဦး သည် မိုးကုတ်တွင် ကျောက်တူးနေသောလင်သားဖြစ်သူထဲမှ သန်း ပေါင်းများစွာတန်သော ကျောက်တစ်လုံးရသည်ဆိုသော ဖုန်းသတင်း ကို နားထောင်ပြီးသည်နှင့် ချက်ခြင်း လဲကျသေဆုံးခဲ့ရ၏။

ဆေးပညာအဆိုအရ နှလုံးရပ်၍ သေဆုံးခြင်းတည်း။ မွေ အလိုအရ လောဘမီးလောင်၏၍ သေဆုံးခြင်းတည်း။ တဏ္ဍာသည် စွဲလမ်းဖို့တစ်ခုသာသို့။ ဤကဲ့သို့ စွဲလမ်းလျှင် ဤကဲ့သို့အပါယ်ကျပြီး ခုကွောက်နိုင်သည် စသည်ဖြင့် ဝေဖန်ဆန်းစစ်နိုင်စွမ်းမရှိ။ အဘယ့် ကြောင့်နည်း။ တဏ္ဍာက အမှန်ကိုဖုံးကွယ်ပေးတတ်သော အဝိဇ္ဇာ၏ အကုအညီကို ယူထားသောကြောင့်ပင်တည်း။

အမြဲကထာတစ်ခု၌ ဖွင့်ပြသော သီဟိ၌ဂျိန်မှု အမျိုးသား တစ်ယောက်သည်ကား မယားကိုတဏ္ဍာဖြင့် စွဲလမ်းနေရာ လေးဘဝ တိုင်တိုင် အသတ်ခဲ့ရသည်။ ထိုသူ၏မယားသည် သူ၏ညီဖြစ်သူကို တပ်မက်သဖြင့် ထိုသူကို သေကြောင်းကြ၏။ ထိုယောက်ရား အလုပ်မှ အပြန်တွင် ခေါင်းလျှော်ရေချိုးပါဟာဆိုပြီး လွှတ်လိုက်၏။

ထိုမြတ်ကမ်းရှိ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ပေါ်တွင် လင်ငယ်ဖြစ်သူကို ရဲဒင်းတစ်ချောင်းနှင့် စောင့်ခိုင်းထား၏။ ထိုယောက်ရား ခေါင်းငွေလျှော်နေ ချိန်မှာပင် လင်ငယ်သည် အောက်သီဆင်းလာပြီး ရဲဒင်းဖြင့် ခေါင်း ဖြတ်သတ်ကာ ရေထဲမျေားပ်လိုက်၏။ လင်ကြီးကိုသတ်ပြီး မိန့်မယုတ် သည် လင်ငယ်ဖြစ်သူနှင့် ပျော်ခွင်စွာ ပေါင်းသင်းနေထိုင်၏။ ထို ယောက်ရားသည် သူအသက်ကို သတ်ခိုင်းသော မယားကိုပင် တဏ္ဍာဖြင့် စွဲလမ်းနေသဖြင့် သူတို့အိမ်ထဲရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်ပေါ်တွင် ထန်းမြှေ တစ်ကောင် သွားဖြစ်၏။

မိန့်းမအပေါ် စွဲလမ်းစိတ်ကြောင့် အိမ်ခေါင်မိုးပေါ်မှနေ၍ မိန့်းမဖြစ်သူကို မကြာမကြာသွားကြည့်၏။ တစ်ခါတွင် လှမ်းကြည့်ရင်း အောက်သီပြုတ်ကျသွား၏။ အဆိုပ်မရှိသော ဇွဲဖြစ်သောကြောင့် မယား နှင့် လင်ငယ်ဖြစ်သူတို့က မသတ်ပ အဝေးတစ်နေရာ သွားလွှတ်၏။ သူကား ပြန်လာပြီး မယားကိုသာ လာကြည့်၏။ သုံးလေးကြိုင်ခန့်ထိ သူ့နားပြုတ်ကျလာသောအခါ မယားဖြစ်သူသည် လင်ကြီးဖြစ်မည်ကို ရိုင်မိသွားပြီး လင်ငယ်အား အသေသတ်ခိုင်းလိုက်၏။

မြွေဘဝမှသေပြီး ထိုအိမ်မှာပင် ခွေးတစ်ကောင်ဖြစ်ပြန်၏။

ထိနည်းအတိုင်း မိန့်မနောက်မှတကောက်ကောက် လိုက်နေသဖြင့် အသတ်ခံရပြန်၏။ တဏ္ဍာကား စွဲလမ်းစို့သာတတ်၏။ ဝေဖန်ဆင်ခြင်ဖို့ မတတ်။ ထိုကြောင့် ခွောက်မှတ်သောအခါ ထိုဒီမြို့ပင်နွားတစ်ကောင် သွားဖြစ်၏။ မိန့်မနောက်မှအမြဲလိုက်နေသဖြင့်အသတ်ခံရပြန်၏။ နားဘဝမှသေသာအခါ ထိုမိန့်မော်ဝင်း၌ သားအဖြစ်သန္ဓတည်ပြန်၏။

ထိုကဲ့သို့ လူဘဝပြန်ရောက်မှပင် အတိသာရောက်ရွှေး သူ့ကို လေးဘဝတိတိသတ်ခဲ့သော မိန့်မှမှန်းသိသွားကာ မိခင်ဗိုကို စို့ရန် ဝေး၍ သူ့အားအထိပင် မခံတော့ပေါ့။ ထိုကြောင့် သူ၏အဖိုးဖြစ်သွာက မွေးမြှောရ၏။ ထိုကလေးအာရုံပောက်၍ အဖိုးဖြစ်သွာက မိခင်၏ အကိုင် အတွယ်မခံခြင်းအကြောင်းကို မေးမြန်းသဖြင့် အကြောင်းစုံ ပြောပြပြီး မြေးအဖိုး ဖက်၍ထိုကြု၏။ ထိုနောက် နှစ်ဦးစလုံးသိမ်း ထွက်ပြေးပြီး ရဟန်းပြုအားထုတ်ကြရာ နှစ်ဦးစလုံး ရဟန်းဖြစ်ကြ၏။

တဏ္ဍာကုန်သည်နှင့် ဆင်းရဲကုန်လေပြီး၊ ဆင်းရဲကုန်သည်နှင့် နိဗ္ဗာန်ရခဲ့ပြုဖြစ်၏။ မွေးကြော၌ ‘တသောဝ တဏ္ဍာယ အသေသဝရာ ဂါနိရောဂါ’။ ထိုတဏ္ဍာကုန်သောနေရာသည်ပင် နိဗ္ဗာန်ဟု ဟောကြားတော်မှထား၏။ ထိုကြောင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားချင်လျှင် စွဲလမ်းမှတဏ္ဍာကို နည်းနည်းချင်းလျှော့ချသွားကြရမည်ဖြစ်၏။

လယ်တိဆရာတော်ပြုစုသော အနတ္ထဒီပနိကျမ်းသစ်၌ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ရသော နိဗ္ဗာန်၊ အနာဂတ်ရသော နိဗ္ဗာန်၊ ရဟန်ာရသောနိဗ္ဗာန်ဟု သုံးဖျိုးခွဲပြ၏။ သံသရာမှလွှတ်ခြင်းကို နိဗ္ဗာန်

ဟုဖွင့်ပြမည်ဖြစ်ရာ သံသရာသုံးမျိုးကို ဦးစွာသိသင့်၏။ အပါယ်လေးဘုံ
ကို အောက်သံသရာဟူခေါ်၏။ လူ့ဘုံ နတ်ဘုံကို အလယ်သံသရာ
ဟူခေါ်၏။ ပြဟွာဘုံကို အထက်သံသရာဟူခေါ်၏။

ပထမနိဗ္ဗာန်ကို သိရန်အတွက် အောက်သံသရာသို့ ရောက်
စေသော ဝဋ္ဌသုံးပါးကို သိရ၏။ ကိုလေသဝဋ္ဌ၊ ကမွေဝဋ္ဌ၊ ဝပါကဝဋ္ဌဟု
သုံးပါးရှိ၏။ ထိုတွင် ကိုလေသဝဋ္ဌအရ ခန္ဓာဝါးပါးကို ငါဟုအယူမှား
သော ဒီဇိုက်လေသာကိုယူရ၏။ ထိုခန္ဓာဝါးပါးကို ငါဟု အယူမှား
သောကြောင့် မတရားသော လုပ်ငန်းများဖြင့် ဤခန္ဓာကိုယ်အပြင်
ဤခန္ဓာကိုယ်နှင့် ဆက်စပ်သေမျှ တြေားခန္ဓာများကို လုပ်ကိုင်ကျေးမွေး
ခြင်းဖြစ်၏။

ထိုသို့ ခုစရိတ်များကို ပြခြင်းသည် ကမွေဝဋ္ဌဖြစ်၏။ ထို
အကုသိုလ် ကမွေဝဋ္ဌကြောင့် ဝပါကဝဋ္ဌဟုဆိုအပ်သော အောက်သံသရာ
အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်ရခြင်းဖြစ်၏။ သောတာပတ္တီမဂ်က ဒီဇို
ကိုလေသာကို အမြစ်ပြတ် ပယ်သတ်လိုက်သည်နှင့် ငါစွဲပြုတ်သွား၏။
ငါမရှိသွားဆိုသည်ကို သိသွားသည်နှင့် ခုစရိတ်လုပ်ငန်းများဖြင့် ဤခန္ဓာ
ကိုယ်ကို လုပ်မကျေးတော့ပေါ် ထိုအခါ ကမွေဝဋ္ဌပါ ချုပ်သွား၏။ ကမွေဝဋ္ဌ
ချုပ်သောအခါ ဝပါကဝဋ္ဌဟုဆိုရသော အပါယ်ခန္ဓာမရတော့ပေါ်။

ထိုကဲ့သို့ ဒီဇိုက်လေသာကြီး ချုပ်ငြိုး အေးချမ်းသွားခြင်း၊
ခုစရိတ်အကုသိုလ်များ ချုပ်ငြိုးအေးချမ်းသွားခြင်း၊ အပါယ်ခန္ဓာများ
ချုပ်ငြိုးအေးချမ်းသွားခြင်းသည် ပုဂ္ဂိုလ်များ စတင်ခံစားရမည့် ပထမ
နိဗ္ဗာန်ပင်ဖြစ်၏။

အနာဂတ်၏ ခုတိယနိဗ္ဗာနှင့် ကိုလေသာဝို့အရ ကာမတဏျာ
ကို ယူရ၏။ လူနတ်ကာမဂုဏ်ကို ခံစားချင်သော ကာမတဏျာကြောင့်
လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာရကြောင်း ဒါန၊ သီလ၊ လောကီကုသိုလ်
များကိုပြု၏။ ဤကား ကမ္မဝို့တည်း၊ ထိုကုသိုလ်ကမ္မဝို့ကြောင့်
လူခဲ့ခွာ နတ်ခဲ့ခွာဟူသော ဂိပါကဝို့ဖြစ်ရ၏။

အနာဂတ်မင်က ကာမတဏျာကို ပယ်သတ်လိုက်သောအပါ
ကိုလေသဝို့ သေသွား၏။ ထိုအပါ လူနတ်ချမ်းသာကို တောင့်တသော
ဒါနသီလကုသိုလ်များကို မပြုတော့ဘဲ ကမ္မဝို့ချုပ်ပြုမြင်း၏။ အကြောင်း
ကမ္မဝို့ ချုပ်ပြုမြို့သောအပါ လူဘဝနတ်ဘဝရခြင်းဟူသော အလယ်
သံသရာ ဂိပါကဝို့ကြီးလည်း ချုပ်ပြုမြို့တော့၏။ ကာမတဏျာ ချုပ်
ပြုမြို့ခြင်း။ ဝဖြုနီသီတကုသိုလ်များ ချုပ်ပြုမြို့ခြင်း။ လူခဲ့ခွာခုကွာ
နတ်ခဲ့ခွာခုကွာများ ချုပ်ပြုမြို့သွားခြင်းသည် အနာဂတ်များရသော
ခုတိယနိဗ္ဗာနှင့်ပင်ဖြစ်၏။

ရဟန္တာ၏ တတိယနိဗ္ဗာနှင့် ကိုလေသဝို့အရ ပြဟ္မာဘဝကို
လိုချင်သော ဘဝတဏျာကိုယူရ၏။ ထိုဘဝတဏျာကြောင့် ပြဟ္မာဖြစ်ရာ
ဖြစ်ကြောင်း ရုပ်ရာန်ကုသိုလ်၊ အရုပ်ရာန် ကုသိုလ်များကိုရအောင်
လုပ်ခြင်းသည် ကမ္မဝို့ဖြစ်၏။ ထိုကမ္မဝို့ကြောင့် ဂိပါကဝို့တည်း
ဟူသော ပြဟ္မာဘဝ၊ ပြဟ္မာခဲ့ခွာကိုရ၏။ အရဟတ္ထာမင်က ဘဝတဏျာကို
သတ်လိုက်သောအပါ ကိုလေသဝို့ ချုပ်ပြုမြို့သွား၏။

ကိုလေသဝို့မရှိတော့သောအပါ ပြဟ္မာဘဝရရာရကြောင်း
ရာန်ကုသိုလ်များကို မပြုတော့၊ ထိုအပါ ကမ္မဝို့ချုပ်ပြုမြို့၏။ အကြောင်း

ကိုလေသာဝင့်နှင့် ကမ္မဝင့်ချုပ်ပြစ်းသောအခါ အကျိုးဖြစ်သည့် ဝပါက ဝင့်ဟူသော မြေဟွာခန္ဓာကိုရခြင်းလည်း ချုပ်ပြစ်းတော့၏။ ဘဝတဏ္ဍာ ချုပ်ပြစ်းခြင်း၊ ရာန်ကုသိုလ်များ ချုပ်ပြစ်းခြင်း၊ မြေဟွာခန္ဓာများ ချုပ်ပြစ်းသွားခြင်းသည် ရဟန္တာများရသော တတိယနိဗ္ဗာန်ပင်ဖြစ်၏။

ဒ္ဓာမဂ္ဂုင်နှင့် စရာဓမ္မုင်

ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊ သမထကုသိုလ်၊ ဝပသုနာ ကုသိုလ်၊ မည်သည့်ကုသိုလ်ကို လုပ်သည်ဖြစ်စေ ကိုလေသာကုန်ရေး သို့ ဦးတည်လျှင် မဂ္ဂုင်ထိုက်သည်သာဖြစ်၏။ မဂ္ဂုင်ရှစ်ပါးတွင် သမ္မဒီဒ္ဒု နှင့် သမ္မသက်ပွဲသည် ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂုင်မည်၏။ ပညာဖြင့်ထိုးထွင်းသိမှုသည် အမိကဟု ဆိုလို၏။ ဝပသုနာအရာ၌ ထိုဝိဇ္ဇာမဂ္ဂုင်က ဦးဆောင်၏။ ကျွန်းမဂ္ဂုင် (၆) ပါသည် စရာဓမ္မုင်မည်၏။ ဝိရိယဖြင့် ကျင့်မှုသည် အမိကဟု ဆိုလို၏။

ဒါန၊ သီလ၊ သမထအရာ၌ ထိုစရာဓမ္မုင်က ဦးဆောင်၏။ ဥပမာအားဖြင့် ဒါနတစ်ခု အောင်မြှင်ရန်အတွက် ဝပသုနာ၌ကဲ့သို့ ပြတ်သားစွာ ပညာဖြင့် သိရှိနှင့်မပြီး။ ဉာဏ်ကို ဝိရိယဖြင့်ရှာဖွေမှုသာ ဒါန ပြုနိုင်မည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ သမ္မအာမိဝကျကျပစ္စည်း ဉာဏ်ကို ရှာဖွေခြင်းသည်ပင် စရာဓမ္မုင်အရ ကျင့်ဆောင်နေခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဝပသုနာအရာ၌ကူးကူးရေပါဟူသောစကားအတိုင်း ပညာမဂ္ဂုင်ကို သီအောင် နာကြားအားထုတ်လိုက်သည်နှင့် စရာဓမ္မုင်သည် တစ်ခါတည်းပါသွား၏။

ယခု တင်းသည်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓဟနာကြားသော သစ္စာတရား
ကို နာကြားရင်း နားလည်အောင် ကြီးစားမှတ်သားနေ့ခြင်းသည်
ပညာမဂ္ဂင်များပါဝင်လာပြီး သောတာ့ပန်တည်သွားခဲ့၏။ ပညာမဂ္ဂင်
လုပ်ရင်းဖြင့် စရာထားမဂ္ဂင်ပါသွားပုံကို အကျယ်ပြုအံ့။ တင်းသည်သည်
သစ္စာတရားကို နာကြားရင်းဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏အသံရုပ်နှင့် သူ၏နားအကြည်ရပ်
တို့ ထိခိုက်မှုကြောင့် ကြားသိတေသိကိုနှင့်တကွ ခန္ဓာဝါးပါးပျက်
သွားပုံကို ဥပဒေနှင့်သိပြီး ခန္ဓာဝါးပါးဟာ မမြဲပါလား (ခန္ဓာဝါးပါး
အနိစ္စ) ဟု ရှုပွားလိုက်၏။

ထိသို့ ရှုပွားသည်အပါ ခန္ဓာဝါးပါး မြစ်ပြီးပျက်ပုံကို တင်းသည်
သည် ယခုကဲ့သို့ အကျယ်သိနေ၏။ နားအကြည်ရပ်နှင့် အသံရုပ်သည်
ရုပက္ခနား။ ကိုင်၍ရသော နားရွှေကိုကြီးသည် ပညတ်၊ အသံ၏အရိပ်
ထင်လာရာ သဘောတရား နားအကြည်ရပ်လေးသည် ပရမတ်၊ ထို
သဘောတရား အကြည်ရပ်လေးကား မြင်၍မရပေး။ ထိုအကြည်ရပ်
နှင့် အသံရုပ်ရုပက္ခနာသည် တစ်စက္န်အတွင်း အကြိမ်ပေါင်းကုနေ့
(ခြေဆေ) ကျော်ပျက်နေ၏။

ဤသို့ ရုပက္ခနာ၏ မြဲမှုကိုပွားများခြင်းသည် ကာယာ
နှပသုနာသတိပြုနိုင်ဖြစ်၏။ ထိုရုပ်နှစ်ပါး ထိခိုက်မှုကြောင့် ပေါ်လာ
သော ကြားသိတ်သည် ဝိညာဏာက္ခနာဖြစ်၏။ ထိကြားသိတ်နှင့်
အတူဖြစ်ပေါ်လာသော စေတသိက်ခုနှစ်လုံးတို့အနက် ဝေဒနာ
စေတသိက်သည် အသံ၏ အရာသာကိုခဲ့စားသော ဝေဒနက္ခနာ ဖြစ်လာ
၏။ သညာစေတသိက်သည် ဒါသစ္စာတရားပဲဟု မှတ်သားသော

တကယ့်ဖွောက်သနှင့် သစ္ဓလေးပါးတရားတော်

၁၃၁

သညာက္ခန္ဓာဖြစ်လာ၏။

စေတနားဦးဆောင်သော ကြုံးစေတသိက်ပါးလုံးသည် သဒ္ဓ
ရက္ခနာဖြစ်လာ၏။ ဤနာမ်ခန္ဓာလေးပါးသည် နားအကြည်ရှင်နှင့်အတူ
တစ်ခဲကျွန်းအတွင်း အကြော်ပေါင်း ကုဋ္ဌတစ်သိန်း ဖြစ်ပျက်သွား၏။
ဤသို့ ခန္ဓာဝါးပါး၏ အဖြစ်အပျက်ကို ထိုးထွေးသိမြင်သော ‘ပညာ’သည်
သမ္မဒီဒိမဂ္ဂုဏ်ဖြစ်၏။ အသိမှန်သွားသဖြင့် ဖြစ်ပျက်နေသော ခန္ဓာဝါးပါး
သာရှိသည်။ ပါဆိတာ မရှိပါလားဟု အတွေးမှန်သွားသော ဂိတ်ကို
စေတသိက်သည်၊ သမ္မဒီဒိမပုဂ္ဂိုဏ်မည်၏။

ဤသို့ ဂိုဏ်မဂ္ဂင်နှစ်ပါးက ဦးဆောင်လိုက်သဖြင့် စရကာမဂ္ဂင် ခြောက်ပါး တစ်ခါတည်း ပါလာပုံကိစာက်ပြုအဲ၊ ထိုကဲ့သို့ ခန္ဓာဝါးပါး အနိစ္စဟု ရူဆဲအချိန်တွင် ဝစ်ဒစ်ရရှိက်လေးပါးမှ ရှောင်ကြော်ပြီး ဖြစ်နေ ခြင်းသည် သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်မည်၏။ ကာယာဒစ်ရရှိက်သုံးပါးမှ ရှောင်ကြော်ပြီး ဖြစ်နေခြင်းသည် သမ္မာကဗျာဇာမဂ္ဂင်မည်၏။ ထိုသို့ရွှေ့ပျို့နှင့်တွင် အသက် မွေးဝစ်းကြောင်း စင်ကြယ်နေခြင်းသည် သမ္မာအာဖိဝမဂ္ဂင်မည်၏။ ကြိုကား သီလမဂ္ဂင်အလိုလိုပါသွားပုံတည်း။

ကိုက်လျှင်ရှုံးနည်းမှန်ပြီဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်၏။

ဂိပသုနာဉာဏ်သက်သက် ရှုံးနှုံးချိန်တွင်ကား ပညာမဂ္ဂိုင်နှင့် သမာဓိမဂ္ဂိုင် စုစုပေါင်း (၅) ပါးပါဝင်၏။ မင်ကျသည်နှင့် သီလမဂ္ဂိုင်ပါ ပါ လာပြီး(၇) ပါးဖြစ်၏။ ယခု တံငါသည်သည် သောတာပတ္တိမင် ကျတော့မည်ဖြစ်၍ မဂ္ဂိုင် (၈) ပါးတစ်ခါတည်း ကိုက်သွားခြင်းဖြစ်၏။ ဂိပသုနာရှုံးနည်းမှန်ဖို့အတွက် မဂ္ဂိုင်ကိုက်ဖို့ လိုသလို မင်ကျဖို့အတွက် သစ္ာလေးပါးကိုက်ရန် လိုပြန်၏။ ယခုသစ္ာလေးပါး ကိုက်ပုံကို ပြအဲ။

ခန္ဓာဝါးပါး အနိစ္စဟု သီခြင်းသည် ဒုက္ခသစ္ာကို သီခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့ သိအောင်ပွားများခြင်းသည် မဂ္ဂသစ္ာပင်ဖြစ်၏။ ခန္ဓာဝါးပါးကို ဖမြေသောတရား၊ ဆင်းရဲသောတရား၊ အနှစ်သာရမရှိသော တရားဟု သေချာသိလိုက်သည်နှင့် နောက်ထပ်မလိုချင်တော့။ ဤသို့ မလိုချင်တော့ခြင်းသည် သမုဒသစ္ာတဏ္ဍာကို ပယ်သတ်ခြင်းဖြစ်၏။

ထိုအချိန်၌ အပါယ်ချုနိုင်သော တဏ္ဍာနှင့်ဒိုက်လေသာ ဂိစိကိုစွာ ကိုလေသာများပြုပြီး ခန္ဓာအသစ်များသိမ်းသွားခြင်းသည် နိရောဓသစ္ာ ၏၏ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက်ပြုခြင်းဖြစ်၏။

မင်ကျလျှင် သစ္ာလေးချက်သည် တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်ကြ၏။ ဥပမာအားဖြင့် မောင်စိုက်နေသော အခန်းတစ်ခန်းထဲ ဆီမံ့ညိုတွန်း လိုက်လျှင် အလင်းရောက်ခြင်း၊ အမောင်ပျောက်ခြင်း၊ မိုးဘာတဖြည့်းဖြည့်းကုန်ခြင်း၊ ဆီတဖြည့်းဖြည့်း စစ်ခြင်းတို့သည် တစ်ပြိုင်နက် ဖြစ်သကဲ့သို့ပင်တည်း။ တံငါသည်သည် သောတာပန်တည်သွားသည် နှင့် ဒီဇိုန်း ဂိစိကိုစွာ ပယ်သတ်သွား၏။

ရတနာသုံးပါးကို အသက်နှင့်လပြီး ယုံကြည်ကိုကျယ်သွား၏။ ပါးပါးသီလကို အသက်နှင့်လပြီးလုံခြုံသွား၏။ ဝိပညာသရှစ်ပါးကို အရှင်းပယ်သတ်သွား၏။ ဒီဇိုသံယောဇုံ၊ သီလဗွဲတပရာမာသ သံယောဇုံ၊ ဝိစိကိစ္စသံယောဇုံ၊ ဉူသာသံယောဇုံ၊ မစွဲရိယ သံယောဇုံတို့ကို ပယ်သတ်လိုက်၏။ မိမိမှာရှိသောအပြစ်ကို ပရှိ ဟန်ဆောင်သော မာယာနှင့် မိမိမြှင့်မရှိသည့်ဂုဏ်ကို ရှိဟန်ဆောင်သည့် သာငွေယျတို့ကိုလည်း ပယ်သတ်၏။

သောကာပန် ပယ်သတ်သည့် ဝိပညာသ (၈) ပါး

ခန္ဓာတီပါးကို မြှုသည်ဟု အယူမှားမူးဒီဇိုဝိပညာသ၊ ခန္ဓာတီပါး ကို မြှုသည်ဟု အမှတ်မှားမူးသညာရိပညာသ၊ ခန္ဓာတီပါးကို မြှုသည်ဟု အသီမှားမူး စိတ္တိပညာသ၊ ခန္ဓာတီပါးကို အစိုးရသည်ဟု အယူမှားမူး ဒီဇိုဝိပညာသ၊ ခန္ဓာတီပါးကို အစိုးရသည်ဟု အမှတ်မှားမူး သညာရိပညာသ၊ ခန္ဓာတီပါးကို အစိုးရသည်ဟု အသီမှားမူး စိတ္တိပညာသ၊ ခန္ဓာတီပါးကို တင့်တယ်သည်ဟု အယူမှားမူး ဒီဇိုဝိပညာသ၊ ခန္ဓာတီပါးကို တင့်တယ်သည်ဟု အယူမှားမူး ဒီဇိုဝိပညာသ။

သောကာပန် ဖပယ်သော ဝိပညာသလေးပါး

ခန္ဓာတီပါးကို ချမ်းသာသည်ဟု အသီမှားခြင်း စိတ္တိပညာသ၊ ခန္ဓာတီပါးကို ချမ်းသာသည်ဟု အမှတ်မှားခြင်း သညာရိပညာသ၊ ခန္ဓာတီပါးကို တင့်တယ်သည်ဟု အသီမှားခြင်း စိတ္တိပညာသ၊ ခန္ဓာ

၁၉၄

ဓမ္မဘဏ် (ဓရပြည်သာ)

တိုးပါးကို တင့်တယ်သည်ဟု အမှတ်များခြင်းသညာပိပုံးသာ။

ဤဖောက်ပြန်များယဉ်းသောအသိများ၊ အမှတ်များ၊ ဝိပုံးသာလေးချက်ကျိုးနေသောကြောင့် သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်များသည် အိမ်ထောင်သားမွေး ပြုလုပ်ကြခြင်းဖြစ်၏။

ပထဗျာကေရဇွန်၊
သဂ္ဃသာဂမနေနတ်၊
သဗ္ဗလောကာမိပဇွန်၊
သောတာပတ္တိဖလံဝရံ။

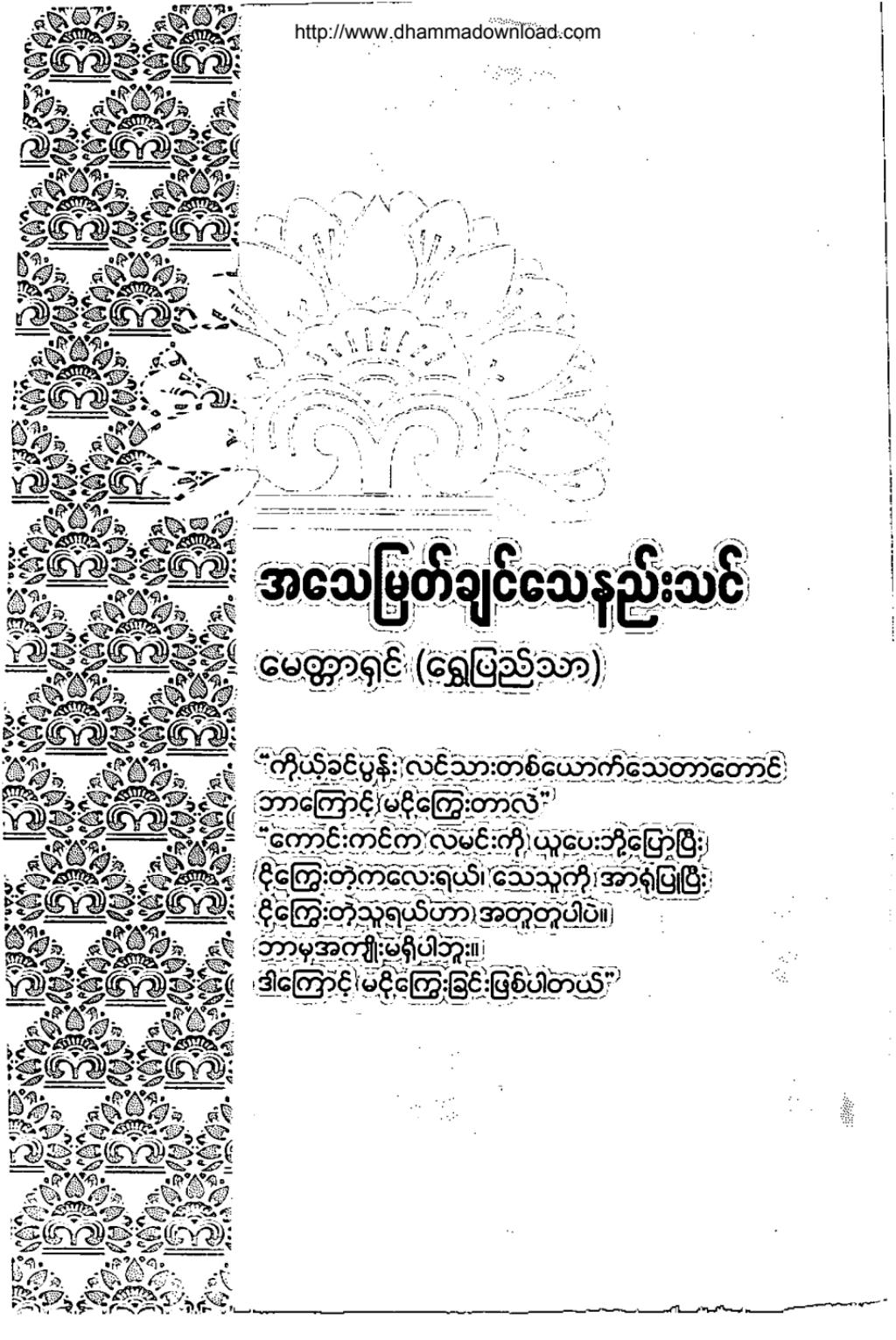
(ဓမ္မပဒ)

စကြွေဝတေယင်းဖြစ်ရခြင်းထက်၊ နတ်တိုးသန်း၊ သီကြားမင်းဖြစ်ရခြင်းထက်၊ ပြဟ္မာမင်းကြီးဖြစ်ရခြင်းထက် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို ရခြင်းက ပို၍မြတ်၏။ (အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ စကြာမင်း၊ သီကြားမင်း၊ ပြဟ္မာမင်းတိုးသည် သေလျင် အပါယ်လေးပါးသို့ ကျနိုင်သေးသော လည်း သောတာပန်သည် ဘယ်သောအခါ့ဖျှ အပါယ်သို့မကျနိုင်သော ကြောင့်တည်း)

ယောက်များအားလုံး၊ သောတာပန်တည်အောင် ကြိုးစား၊ အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။   "

သစ်ညီနောင်ဓမ္မရိပ်သာဆရာတော်

* * *

အသေမြတ်ချင်သေနည်းသင်

မွေ့စွာရှင် (ရွှေမြတ်သာ)

“ကိုယ်ခင်ပွန်းလင်သားတစ်ယောက်သေတာတောင်
ဘာကြောင်းမင်္ဂလားတဲ့”

“ကောင်းကင်က လမင်းကို ပူးပေးဘို့ဖြောပြီး
ငါကြေးတဲ့ကလေးရယ်၊ သေသာကို အာရာဖြောပြီး
ငါကြေးတဲ့သူရယ်ဟာ အတူတူပါပဲ။

ဘာမှအကျိုးမရှိပါဘူး။

ဒါကြောင်းမင်္ဂလားခြင်းဖြစ်ပါတယ်”

အသေမြတ်ချင် သေနည်းသင်

ယနေ့ သာသနာတော်နှစ် ၂၄၄၁-ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ်
၁၃၆၀-ခုနှစ် ပြာသိုလဆန်း ၆-ရက်၊ (၂၃-၁၂-၉၈) ရက်နေ့၊ ရန်ကုန်
တိုင်း ရွှေပြည်သာမြို့၊ အမှတ် (၈) ရပ်ကွက်၊ သုခပန်းခြံမှာနေထိုင်
တဲ့ လွန်ခဲ့သော ဝါးရက်ခန့်က ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားပြီဖြစ်တဲ့
ဒကာကြီး ဦးစွန်စိန်ကို ရည်ရွှေးတော့ ကျွန်ုရ်ခဲ့ကြတဲ့ ဒကာမကြီး
ဒေါ်အေးတို့မိသားစက ကျင်းပပြုလုပ်တဲ့ ဓမ္မဒါနတရားအလှူဗွဲပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။

တရားအမည်ကိုတော့ အသေမြတ်ချင် သေနည်းသင်လိုပဲ
မှတ်ထားကြရအောင်ပါ။ အသေဟာ မြတ်ခြင်း၊ ယုတ်ခြင်းလို့ နှစ်မျိုး
ရှုပါတယ်။ အသေမြတ်တယ်ဆိုတာ သေပြီးနောက် သုဂါတိဘုံကို

၁၉၆

ဓမ္မဘရ် (ရွှေပြည်သာ)

ရောက်တာဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အသေယုတ်တယ်ဆိုတာကတော့
သေပြီးနောက် ဒုဂိုလ်ဘုရားရောက်တာကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် အခေါင်းတလား လုလှပပ ရေးကြီးပေးလုပ်
ကားကြီးကားပယ်အသွယ်သွယ်နဲ့ စည်ကားလုပစွာသြို့ဟဲ့ခံရတဲ့
လူပင်ဖြစ်သော်လည်းသေပြီး ဒုဂိုလ်ဒေါ်တဲ့ အပါယ်ဘုတ်ဘုတ်
ကျေတယ်ဆိုရင် ဒါကို အသေယုတ်တယ်လို့ပဲ ဒေါ်ရတယ်။ အသေမြတ်
တယ်လို့ မဒေါ်ရဘူး။

တစ်ဖန် ဥစ္စာဗရိ ဆင်းရဲလို့ဖျာနဲ့လိပ်ပြီးချေတဲ့ အသုဘဖြစ်သော်
လည်း သေသူဟာ ကောင်းရှာသူကတိရောက်တယ်ဆိုရင် အသေယုတ်
တယ်လို့ မဒေါ်ပါဘူး။ အဲဒါ အသေမြတ်တာပါ။ အဲဒီလို့ အသေမြတ်
ဖို့အတွက် သေနည်းသင်ရပါလိမ့်မယ်။ မသင်လို့ မဖြစ်ပါဘူး။ ဘာ
ကြောင့်လဲဆိုရင် ပုထုဇွဲသောင် အပါယ်လေးပါး ကျသွားနိုင်တဲ့အ
တွက်ကြောင့်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ပုထုဇွဲတွေ ကြိုတင်မသိနိုင်တဲ့ အရာဝါးမျိုးကို
ဂိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာမှာ ဟောထားတာက-

နီဝါတံ ဗျာမိကာလောစ

ဒောနိကွေပန် ဂတိ။

နီဝါတံ-ပုထုဇွဲမှန်ရင် ငါဘယ်အရွယ်မှာသေမယ်လို့ကြိုပြီး
မသိနိုင်ဘူး ဗျာမိ-ဘယ်အနာရောဂါနဲ့ သေရမယ်လို့လည်းကြိုပြီး မသိ
နိုင်ဘူး၊ ကာလ- မနက်သေမလား၊ နှေ့လည်သေမလား ညာသေမလား
ကြိုပြီး မသိနိုင်ဘူး။ ဒောနိကွေပန်- ဘယ်နေရာမှာသေမယ်၊ ဘယ်

လေ့ကျင့်ထားသင့်ပါတယ်။ သေခြင်းတရားဟာ ရင်ဘတ်နဲ့ ကျောလို အနီးကလေးကပ်နေတာပါ။ နေ့မြင်ညျေပျောက်၊ ညျေမြင်နေ့ပျောက် ဆိုသလို အင်မတန်မှ လျင်မြန်လုပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓက-
ပါတော့ ငောကန ဒီသုဒ္ဓး သာယံဒ္ဓာဗ္ဗာဇ္ဈာနာ။

သာယံငော့ န ဒီသုဒ္ဓး ပါတော့ဒ္ဓာ ဗုဒ္ဓနာ။

ဘောဇ္ဇာ - အဝိဇ္ဇာနယ်၊ တလည်လည်ဖြင့်၊ သွယ်သွယ် ယောင်ရမ်း၊ အမောင်လမ်းဝယ်၊ တောင်စမ်းမြောက်ကိုင်၊ မကြောက်နိုင် ဘဲ၊ ခုတိုင်လမ်းများ အိုလူများတို့။

တုမေ့ - အပြောတစ်မျိုး၊ သဘောဆိုး၍၊ အကျိုးမပြီး၊ အချဉ်းနှီးဖြစ်၍ နေကြကုန်သော သင်တို့သည်။

ဂူဗုံလောက် - ရှုပ်ချင်တိုင်းရှုပ်၊ ပွဲချင်တိုင်းပွဲ၊ တွေ့ချင်တိုင်း တွေ့၊ မောက်ချင်တိုင်းမောက်နေတဲ့ ကြောက်စရာကြုံလောကကြီးကို။

ပသာထ - သတိပြု၍ ကြည့်ရှုကြပါကုန်လော့။

ပသာထ - ဘယာအတွေ့တွေ့၊ အစိတ်တာ့ကြောင့် - မသာ တွေ့ အပြည့်စုနေသည်ကို - တစ်ခါတလေ သတိပြု၍ ကြည့်ရှုပါ ကုန်လော့။

ဗုဒ္ဓက ပြတ်ပြတ်သားသား ဟောလိုက်တယ်။ မသာတွေ့ပြည့် နေတဲ့ ကမ္မာလောကကြီးကို သေသေချာချာကြည့်လိုက်စမ်းပါတဲ့ - ဟုတ်ပါတယ်။ ဒီကမ္မာလောကကြီးမှာ မသာတွေ့ဘယ်လောက်ပြည့်ကျပ် နေသလဲဆိုရင် ဟောဒီမဟာပထဝီမြေကြီးဟာ သေဆုံးသွားကြတဲ့ လူသားတွေ့ရဲ့ အသားတွေ့၊ အရိုးတွေ့က ဖြစ်လာတာပါလို့ ပြောလိုက်

သုသာန်မှာသြိုံပါဟယ်ဆိုတာလည်း ကြို့ပြီးမသိနိုင်ဘူး၊ ဂတိ-သေပြီး
နောက် ဘယ်ဘုရာ်ရောက်မယ်ဆိုတာလည်း ကြို့ပြီး မသိနိုင်ပါဘူးတဲ့။
ပုထုဇွဲတွေရောက်နိုင်တဲ့ဘုံ

ဒီအချက်ငါးချက် တစ်ချက်မှမသိရတာကို ထောက်သော
အာဖြင့် ပုထုဇွဲမှာ ဘဝအာမခံချက် ဘာမှမရှိဘူးဆိုတာ သေချာလှ
ပါတယ်။ ပုထုဇွဲတွေသေပြီး ရောက်နိုင်တဲ့ဘုံက ၉-မျိုးရှိပါတယ်။
မန်သာဂတိ- လူဘုံ၊ ဒေဝါဂတိ-နတ်ဘုံ၊ မြှုဟ္မာဘုံ၊ ဒီနေရာမှာ
ဒေဝသဒ္ဒါဟာ မြှုဟ္မာကိုပါဟောတယ်လို့ ယဉ်ရပါမယ်။ နိရယာဂတိ-
ငရဲဘုံ၊ တိရဇ္ဈာန်ဂတိ- တိရဇ္ဈာန်ဘုံ၊ ပေတာဂတိ-ပြီတ္ထာဘုံတဲ့ပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။

အသူရကယ်ကိုတော့ ပြီတ္ထာဘုံထဲမှာထည်ပြီး ယူထား
ပါတယ်။ ပုထုဇွဲတစ်ယောက်က မိမိရောက်မယ့်ဘုံးနှင့် မသေခိုင်က
ကြို့ပြီးသိရပါတယ်။ မြင်လည်း မြင်ရပါတယ်။ စာလိုကတော့ ဂတိနိမိတ်
လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဥပမာ လူဘုံရောက်မယ်ဆိုရင် ကမ္မလာန်အဆင်းရှိတဲ့
အမိဝင်းရောက်မြင်ရပါတယ်၊ နတ်ဘုံရောက်မယ်ဆိုရင် နတ်သမီးတွေ၊
နတ်သားတွေ၊ မိမာန်တွေ၊ ပဒေသာပင်တွေကို မြင်ရပါတယ်။

ငရဲကျေမယ်ဆိုရင် ငရဲမီးတွေ၊ ငရဲသားတွေ၊ ခွေးနက်ကြိုး
တွေကို ကြောက်မက်ဘွယ်ရာမြင်ရပါတယ်။ တိရဇ္ဈာန်ဘုံး ရောက်မယ်
ဆိုရင် မိမိ မိခင်ဖြစ်တဲ့ တိရဇ္ဈာန်မရဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်ကို မြင်ရပါတယ်။

အဲဒီလို့ ဘယ်ဘုံရောက်မယ်ဆိုတာ ကြို့မသိရတဲ့အတွက်
ပုထုဇွဲတိုင်းဟာ သေနည်းသင်တန်းကို မြန်မြန်တက်ပြီး မန်မြန်

အသမြတ်ချင် သေနည်းသင်

၁၉၉

ရင် တချိုက ယုံချင်မှ ယုံမယ်။ ယုံလိုက်စမ်းပါ။

ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် လေးသချဲ့နဲ့ ကမ္မာတစ်သိန်းကြာအောင်
ဖြည့် ကျင့်ဆည်းပူးမှ ရလာတဲ့ သဗ္ဗည်တွေက်တော်ကြီးနဲ့ ကြည့်ပြီး
ဟော ခဲ့လိုပါပဲ။ ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်က ရာဇြိုဟ်မြို့မှာ ဥပသာလက
အမည်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုးကြီးတစ်ယောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ သူအသက်ကြီးရင့်
လာတဲ့ အခါကျတော့ သားဖြစ်သူကို သူများနဲ့မတူတဲ့ ထူးခြားချက်
တစ်ခုရှိမှာကြားသတဲ့။ ဘယ်လိမ္မာသလဲဆိုတော့ -

“ငိုသား အဖေသေရင် ဘယ်လူသေကောင်မှ မမြှုပ်ရသေးတဲ့
နေရာမှာ ရှာဖွေပြီး သပြုဟ်ပါ”တဲ့။ အဲဒီတော့ သားက -

“အဖေ လူသေမမြှုပ်ရသေးတဲ့ နေရာဌာနဆိုတာ ရှာရတာ
အင်မတန်မှ ခဲယဉ်းလုပ်တယ်။ ဒါကြောင့် အဖေမသေခင်မှာပဲ မြှုပ်နှံ
ရမယ့် နေရာကို ရှာဖွေပြထားခဲ့ပါလို့” ပြန်ပြောတဲ့အတွက် သားအဖ
နှစ်ယောက် ဂိဏ္ဍာဂုံးတောင်ပေါ်တက်ပြီး ရှာလိုက်ကြတာ၊ တောင်စောင်း
တစ်ခုပေါ်က မြေကွက်လပ်လေးကို သဘောကျပြီး -

“ငိုသားရေး ဒီနေရာလေးကတော့ ဘယ်လူသေမှ မမြှုပ်ဖူး
လောက်သေးဘူး၊ အဖေသေရင် ဒီနေရာပဲမြှုပ်ပေးပါ”လို့ သားကို
သေချာမှာကြားဖြီး တောင်အောက်ကိုဆင်းလာကြတယ်။ တောင်အောက်
ရောက်တော့ ဗုဒ္ဓနဲ့တွေကြတာပါပဲ။ ဂါထာတစ်ဂါထာလောက် ဟော
လိုက်တာနဲ့ ဥပသာလက်ပုဂ္ဂိုးကြီး သောတာပန်တည်မှာ မြင်တော်
မူလို့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ကြွဲလာတော်မူခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

တွေ့လိုက်တာနဲ့ ဗုဒ္ဓက ဖေးတော်မူတယ်။

“ဥပသာလက၊ ဂိန္ဒကုဋ္ဌတော်ပေါ်ကို အဘယ်အကြောင်း
ကြောင့် တက်ရောက်ခဲ့သလဲ”

“မှန်လုပါ၊ လူသေမဖြူပြုဖူးတဲ့နေရာ ရှာဖို့အတွက် တက်
ရောက်ရခြင်းဖြစ်ပါတယ်”

“လူသေမဖြူပြုရသေးတဲ့နေရာကို တွေ့ခဲ့ရဲ့လား”

“မှန်ပါ၊ တွေ့ခဲ့ကြောင်းပါ”

“ဒါလိုရင် အဒီနေရာကို ပါဘုရားအား လိုက်ပြပါ” လို
ပြောလိုက်တဲ့အတွက် ဥပသာလကဟာ ဓာတ်ကိုခေါ်ပြီး ဂိန္ဒကုဋ္ဌ
တော်ပေါ်က သူရွှေထားတဲ့နေရာကို ပြပါတယ်။

လူသေမဖြူပြုဖူးတဲ့နေရာ

ဥပသာလက ရွှေထားတဲ့နေရာကို ဗုဒ္ဓက လက်ညီစွဲပြပါး
ဟောဒီဂါထာကို ဟောတော်မူပါတယ်။

ဥပသာလကနာမာနို

သဟသုသာနိုစတုဒ္ဓသာ။

အသွှေ့ပဒေသ ဒဟာနို

နတ္တိလောကေအနာမတံ့။

မြုပ္ပါန ပြုလွှားကြီး။

အသွှေ့ပဒေသ ပြုသင်ယခုည်နှင့်ပြရာနေရာဌာနှင့်။

ဥပသာလကနာမာနို ဥပသာလက အမည်တစ်ခုတည်းဖြင့်။

သဟသုသာနိုစတုဒ္ဓသာ အလောင်းကောင်ပေါင်းတစ်သောင်း

လေးထောင်တို့သည်။

အဟာနိ	- မိုးသေကြိုဟို၊ လောင်ကျွမ်း၊ မြှုပ်နှံခဲ့ရလေပြီ။
လောက	- ကမ္မာမြေလောကကြီး၌။
အနာမတ	- လူသေကောင်ပုပ်၊ မမြှုပ်ဖူးသောနေရာ၊ ဌာနသည်။
နှစ္စီ	- စိတ်သာချုပေတော့၊ မူချမရှိရှိး မှန်သည်သာလျှင်တည်း။

“ပုဏ္ဏားကြီး ဒီတောင်စောင်းမြေနေရာလေးကို သင်က ဘယ်သူ့အလောင်းမှ မမြှုပ်ရသေးဘူးလို့ ထင်ခဲ့တယ်၊ တကယ်တော့ ဒီနေရာလေမှာ သင့်ရဲ့ ဥပသာလကဆိတဲ့ အမည်နဲ့ အလောင်းကောင် ပေါင်းတစ်သောင်းလေးထောင် မြှုပ်နှံခဲ့ပြီးပြီ၊ ဒီကမ္မာမြေကြီးရဲ့ နေရာ အနဲ့မှာ လူသေကောင်ပုပ် မမြှုပ်ဖူးတဲ့နေရာ တစ်နေရာမှာမရှိဘူး” လို့ ဟောတော်မှတဲ့နေရာမှာ ပုဏ္ဏားကြီးဟာ ဒီဇီး၊ ဂိုဏ်ဇ္ဈာက္ခြီး သောတာပန်တည်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီဒေသနာကို ထောက်ထားပြီး ကမ္မာမြေကြီးဟာ မသာတွေ့နဲ့ ပြည့်နေပါလား၊ ဥပသာလကအမည် တစ်ခုတည်းနဲ့တောင် ဘဝပေါင်းတစ်သောင်းလေးထောင် သေခဲ့ရတယ် ဆိတော့ အခြားအမည်တွေ့နဲ့ သေခဲ့ရတဲ့ဘဝတွေ ဘယ်လောက်များမလဲ ဆိတာတွေးကြည့်နိုင်ပါတယ်။

ဥပသာလကနည်းတူ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်၊ တရားနာမျှော်လုံးများ လည်း အဝိဇ္ဇာ၊ တဏ္ဍာဂြီးစီးခဲ့တဲ့ဘဝတွေ မရေ့မတွေက်နိုင်အောင် ဘယ် လောက်ထိများပြားခဲ့မယ်ဆိတာ ဓမ္မသံဝေဂယ္ဗနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်- ပဟုစွနာ - ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ အသွယ်သွယ်ဟု၊ အရွယ်သောင်း

- ပြောင်။ များစွာသောလူအပေါင်းတို့ကို။
 ပါတော့ - အရရထ်ကျင်း၍ အလင်းရောက်လာ နံနက်အခါ၍။
- ဒီဋ္ဌာ - ပြောပြောဆိုဆို၊ ထိထိုံးကြုံး၊ အလီလီဖြင့်၊ အတည်
     မသွေ့၊ တွေ့မြင်လိုက်ရပါပေါက်နဲ့။ သွေ့-မနက်တုန်း
     က တွေ့လိုက်မြင်လိုက်ပြောလိုက်ဆိုလိုက်ရပါရဲ့သားနဲ့။
- သာယံ - အလင်းရောက်ပျောက်၊ အမျှင်ရောက်လာ ဉာဏ်း
     အခါ၍။
- ကော် - အသိဓိတ်ဆွေ၊ အထွေထွေမယွင်း၊ အချို့သောလူတစ်
     သင်းတို့ကို။
- နှုန်းသုန္တီ - အခြေယွင်းပျောက်၊ သေမင်းနောက်သို့ ကောက်ကောက်
     ပါသွား၊ ဖြစ်လေအားကြောင့်၊ ထင်ရှားခုကြား၊ ပမြဲ့ရ
     တော့ပါကုန်း။
- ပရီသတ်များ သတိထားရင်လက်တွေ့၊ မြင်မူးပါလိမ့်မယ်။
 တချို့လူတွေက မနက်ပိုင်းမှာ ရယ်ရယ်မောမောပြောပြောဆိုဆိုနဲ့ တွေ့
 ကြုံပေါမယ့် ဉာဏ်းကျတော့ ရတ်တရက်သောရတာဖူးပေါ့။ ဦးပွဲ့ဗြင်းတို့
 ခြော်ပြည်သာမြို့၊ ဥ-ရပ်ကွက်ထဲက လူငယ်လေးတစ်ယောက်အကြောင်း
 ပြောပြုပါဦးမယ်။ သူ့အသက်က ၂၄-နှစ်လောက်ပဲ ရှိပါဦးမယ်။ အသက်
 ကလည်းငယ်၊ ကျန်းမာရေးကလည်းကောင်းဆိုတော့ သေခြင်းတရား
 ဆိုတာ သူနဲ့ဘာမှ မဆိုင်သေးဘူးလို့ သူကိုယ်တိုင်ရော၊ ဘေးကလွှာတွေ့
 ပါ ယူဆထားတဲ့အချိန်ပေါ့။

လက်စက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ရင်းလည်း သေတာပဲ

သူဟာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် တစ်နှစ်ကြိုင်ထိုင်တယ်။ မနက်
တစ်ကြိုင်၊ ဉာဏ်တစ်ကြိုင်ပဲ့။ မနက်ပိုင်းတုန်းက မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်း
တွေ့နဲ့အတူ ပြောပြောဆိုဆို လက်ဖက်ရည်သောက်ခဲ့တဲ့ သူငယ်လေး
က ဉာဏ်ပိုင်းကျတော့ ဆိုင်ထဲမှာ ရှတ်တရက်သေသွားပြီလို့ ကြားရ^၁
တော့၊ မနက်ကမှ စကားပြောခဲ့ကြတဲ့သူတွေက မယ့်နိုင်ဘူး ဖြစ်နေ
ကြတာပဲ့။ သေတာကတော့ အမှန်ပါပဲ့။

ဘယ်လိုသေသလဲဆိုတော့ အဲဒီနဲ့ ဉာဏ်ပိုင်းမှာ ထုံးစံ
အတိုင်းကောင်လေးက သူငယ်ချင်းတွေ့နဲ့အတူ ဆိုင်ထဲမှာ လက်ဖက်
ရည်သောက်ရင်း စကားပြောနေကြတယ်။ ဆိုင်က ကားလမ်းဘေးမှာ
ရှိတာပါ။ ကားတွေလည်း သွားနေကျအတိုင်း သွားနေတာပဲ။ ဘာမှ
မထူးခြားဘူး၊ အဲဒီအချင်မှာ ကားတစ်စီးက အရှိန်ပြင်းပြင်း ဆိုင်ဘေး
ကနေ မောင်းသွားတယ်။ အရောကြီးကိစ္စရှိလို့ ဖြစ်မှာပဲ့။

ဖြစ်ပဲက အဲဒီကားဘီးအောက်ကနေ အရှိန်ပြင်းပြင်းနဲ့ ချော်
ထွက်လာတဲ့ လက်သန်းရဲ့ လက်သည်းခွဲလောက်ရှိတဲ့ ကျောက်စရစ်
ခဲ့ချွှမ်းချွန်လေးတစ်လုံးဟာ အဲဒီသူငယ်ရဲ့ နားထင်မှာ လာစိုက်တယ်။
တော်တော်နက်နက် နိုက်ဝင်သွားတော့ လူငယ်လည်း ဆတ်ခနဲဖြစ်
သွားပြီး ကျောက်စရစ်ခဲကို ဘာမှမဖြစ်သလို သဘောပျိုးနဲ့ အေးအေး
ဆေးဆေးပဲ နှုတ်ယူနေတယ်။ နှုတ်ကလည်း ပြောလိုက်သေးတယ်။

“တော်တော်နာတယ်ပျဲ” အရှိန်ပြင်းတဲ့ ကျောက်စရစ်ခဲကို
နဲ့ပြီး နှုတ်ယူနေတဲ့အချင်ထဲ သူ့ကိုယ်သူသေမယလို့ မထင်သေးဘူး။

- ဒါကြာင့် မျက်နှာမပျက်ဘဲ အေးအေးပြောနိုင်တာပေါ့။ ကျောက်စရစ် ခဲလေးလည်း အပြင်ရောက်သွားရော ဒဏ်ရာအပေါက်က ပွဲက်ခနဲ ထွက်လာတဲ့ သွေးနဲ့အတူ သူ့အသက်လည်း ပျောက်ခဲ့ရပါတယ်။
- ဗုဟုဇ္ဇန** - ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ အသွယ်သွယ်ဟု၊ အရွယ်သောင်း ပြောင်း၊ များစွာသော လူအပေါင်းတို့ကို။
- ပါတော်** - အရှင်ကျင်း၍ အလင်းရောက်လာ နံနက်အခါ်။
- ဒီဌာ** - ပြောပြောဆုံးဆုံး ထိထိုံး၍၊ အလီလီဖြင့်၊ အတည် မသွေ့၊ တွေ့မြင်လိုက်ရပါပောက့်၏။ သွေ်း- မနက် တုန်းက တွေ့လိုက်မြင်လိုက် ပြောလိုက်ဆုံးလိုက် ရ ပါရဲ့သားနဲ့။
- သာယံ** - အလင်းရောင်ပျောက်၊ အမျှင်ရောက်လာ ညျချမ်း အခါ်။
- ဓက** - အသိမီတ်သွေ့၊ အထွေထွေမယွင်း၊ အချို့သောလူတစ် သင်းတို့ကို။
- နှစ်သုစ္စီ** - ဖမြင်ရပါတော့ကုန်။
- နှစ်သုစ္စီ** - အခြေယွင်းပျောက်၊ သေမင်းနောက်သို့၊ ကောက် ကောက်ပါသွား၊ ဖြစ်လေအားကြာ့နဲ့၊ ထင်ရှားခုကြာ့၊ မမြင်ရတော့ပါကုန်။
- နှစ်သုစ္စီ** - သခါဘွဲ့ သူ့နယ်အတွင်းမှာ အကြိုင်သတ္တဝါတွေ အမှု ကွယ်လို့ ဖငြင်းနိုင်ဘူး၊ ပြုဖွယ်အခင်းတွေ တစ်ခဲေ မြင်ကြတော့ ညာမြင်လျှင် နေ့မှာပျောက်သည်ကို၊ မမေ့

ရှာလောက်အောင် ယန္တထင်ကြရောပါ၊ ဈေးနှင့်
နွေ့မြင်လို့ ဉာဏ်ပြစ်ရလေတော့သတည်။

“တရီပူဂ္ဂိုလ်တွေ ဉာဏ်းအခါမှာ ပြောပြောဆိုဆိုရယ်ရယ်
မောင် တွေ့ရပေမယ့် မန်က်ရောက်တဲ့အခါကျမှ ဖြိုးခနဲ့ချုပ်ခနဲ့
သေသွားတာလည်းရှိပါတယ်။ ဦးဟန်းတို့ကိုယ်တိုင် သက်ပောက်ဆုမ်း
ရေစက်ချေပေးခဲ့ရတဲ့ ဓမ္မသံဝေါရဖွယ်ဖြစ်ရပ်လေးတစ်ခုကို ပြောပြုပါ
၌ဦးမယ်။ ဘုဒ္ဓာ-ခန့်လောက်က ဖြစ်ခဲ့တဲ့နေရာက ရွှေပြည်သာမြို့၊
၉- ရပ်ကွက်၊ ရန်ကုန်ပန်းခြံက အိမ်တစ်အိမ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

သာယာဝတီပြို့က အသက်လေးဆယ် အရှယ်လောက်ရှိတဲ့
ဒကာမတစ်ဦးဟာ သူ့သမီးအလုပ်လုပ်နေရာ ရွှေပြည်သာကို ခဲား
အလည်းလိုက်လာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့သမီးလေးက ရွှေပြည်သာက
အထည်ချုပ်စက်ရုံတစ်ရုံမှာ အလုပ်လုပ်နေပါတယ်။ သမီးလေးအတွက်
လိုအပ်တာလေးတွေ့စိုက်း လာတာပါ။

ညာကပဲ သမီးရော အိမ်ရှင်တွေနဲ့ပါ ရယ်ရယ်မော်မောပြော
ပြောဆိုဆိုနဲ့တော့ သူသေမယ်လို့ ဘယ်သူမှာမထင်ပါဘူး။ မန်က်
ပိုးလင်းလို့ မျက်နှာသစ်၊ ကိုယ်လက်သုတေသန်းမြို့ အိမ်ထဲပြန်အဝင်မှာ
ခေါင်းထဲကမူးလိုက်တာဆိုပြီး အိပ်ရာပေါ်ပုံကျသွားရာက အသက်ပါ
တစ်ခါတည်း ပါသွားတာပါပဲ။

ဘာရောကိန္တသေမှန်းတောင် မသိကြပါဘူး။ ဆေးရုံရောက်မှ
စစ်ဆေးကြည့်တော့ ဦးနောက်သွေးကြောပြတ်တာလို့ သိရပါတယ်။
သတိသံဝေါရဖွယ် လက်ာလေးလိုက်ဆိုကြပါဦး။

ပုဂ္ဂိုလ်၊ နှီတြေ့မှန်စွာ၊
 သူဇာဝါဒရော၊ သောသောအုတ်အာ၊
 မနက်တုန်းက အုန်းအုန်းဆူညာ၊
 ညသို့ဇရာက် သက်ပျောက်သော်ရှား၊
 ပုဂ္ဂိုလ်၊ နှီတြေ့မှန်စွာ၊
 သူဇာဝါဒရော၊ သောသောအုတ်အာ၊
 ညသို့မိန်တုန်းက အုန်းအုန်းဆူညာ၊
 မနက်ဇရာက် သက်ပျောက်သော်ရှား၊
 ငန်မြင်ညပျောက် တွေ့ဇရာက်ထဲစွာ၊
 ညမြင်ငွေပျောက် ဖျက်ဇပှောက်ကြံ့လာ၊
 သနီနယ်တွင်၊ စာရင်းမပါ၊
 သတီပြု၊ ကြည့်ရှုကြာက်လန့်ရာ၊
 သခါရနယ်အတွင်းမှာ ပါတဲ့ လူသားတစ်ယောက် အနေနဲ့
 သေခြင်းတရာကို ရင်ဆိုင်ရေအောင် သတိနဲ့ လေ့ကျင့်ထားရပါမယ်။

ပြို့ဗြို့ရသာ ရဟန်းမယ်တော်

လေ့ကျင့်မထားဘူးဆိုရင်တော့ အပါယ်မကျမိုင်ဘူးလို့ ယူဆ
 ထားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့တော် အပါယ်လေးကျတာတွေ့ရပါတယ်။
 ပထမတစ်ခုကတော့ ရဟန်းမယ်တော်တစ်ဦးပါ။ လူမသိ၊ သူမသိ
 သာမည့်ရဟန်းတစ်ပါးရဲ့ မယ်တော်မဟုတ်ပါဘူး။ ပျုလွှန်တော်မူသွားပြီ
 ဖြစ်တဲ့ တောင်တန်းသာသနာပြု၊ ပရိတ်ရေဆူဆရာတော် အရှင် ဦးဘဏ္ဍာမ

သာရရဲ့ မယ်တော်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

ရွှေဘိန်ယ်မှာ ကျွန်ုခဲ့တဲ့မယ်တော်ကြီးဟာ ချင်းပြည်နယ်
တောင်တန်းမှာ သာသနပြုနေတဲ့ ဆရာတော်ကြီးအပေါ် တော်တော်
သံယောဇူးရှာသတဲ့၊ သေတာတောင် ဖြောင့်ဖြောင့်မသေနိုင်ဘဲ
ငါသားဘုန်းကြီးတော့ အဓာဒသသောက်အနေအထိုင် ဆင်ရဲရှာမှာပဲ
လို စိတ်ခွဲပြီး သေတဲ့အတွက် ဒီမိမြိုဝင်းအနီးမှာပဲ ပြီတွောမကြီး ဖြစ်
နေရတယ်။

သူ မကျွေတ်မလွှတ်သေးတဲ့အကြောင်း သမီးဖြစ်သူကို အမြင်
ဓာတ်ပါပြုပြီး ဒီပိုမက်ပေးလို ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် တောင်တန်း
ကပြန်လာပြီး သံယောတွေပင့်၊ ဆွမ်းတွေသက်န်းတွေလှူပြီး အမျှပေး
မှ ပြီတွောဘဝက ကျွေတ်သွားခဲ့ရတယ်။ အစွဲအလမ်းလောဘဟာ သိပ်
ကြောက်စရာကောင်းပါတယ်။ အာရုံဝါးပါးကိုခွဲလမ်းတဲ့ ဆန္ဒရာဂဖြစ်ဖို့
မဆိုထားနဲ့ မိမိကြီးစားအားထုတ်နေတဲ့ သီလာ၊ သမဏထ၊ ဂိပသာ
နာတရားတွေအပေါ်မှာတောင် ခွဲလမ်းတဲ့ ဆန္ဒရာဂဖြစ်ဖို့ ဘုရားက
မှာကြားထားဖူးပါတယ်။

မဖို့မနိုကာယ်၊ အလက္ခာပဲမသုတ်မှာ-

“ချုပ်သား၊ ချုပ်သမီးတို့ ဖောင်ဖွဲ့၍ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူး
သွားသောသူသည် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ရောက်ခဲ့လျှင် ငါကို တစ်ဖက်ကမ်း
ရောက်အောင်ပို့ပေးတဲ့ ကျေးဇူးလှတယ်ဆိုပြီး ဖောင်ကြီးကို ခေါင်း
ပေါ်ရှုက်ပြီးယူမသွားဘဲ ရေထဲမှာသာထားခဲ့သလို သီလာ၊ သမဏထ၊
ဂိပသာနာကို အားထုတ်သောယောက်များသည်လည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့

အတွက်သာလျှင် အသုံးပြုရမည့် ထိတရားတို့အပေါ်၌ ခွဲလမ်းတပ်မက် သော ဆန္ဒရာဂကိုပင် မထားအပ်”လို ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။ အပြင် က သူခိုးခါးပြက မိမိကို ဒီတစ်ဘဝသာ ဒုက္ခပေးနိုင်တာပါ။ မိမိသန္တာန် မှာ လက်ခံလိုက်တဲ့ ခွဲလမ်းတပ်မက်တဲ့ လောဘကတော့ ဒီဘဝမှာ လည်း ပူလောင်ဆင်ရဲအောင် ဒုက္ခပေးသလို သံသရာမှာလည်း အပါယ်ကျအောင်ချပြန်လို ပိုပြီးကြောက်စရာကောင်းပါတယ်။

ပြည့်မြှုအရှေ့ဘက်၊ ပေါက်ခေါင်မြှုနှုန်းနှင့် ၂၄-နိုင်ကျော်ခန့် ဝေးသော ရွှေတစ်ရွှေက ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ဦးနန္ဒအဖြစ်ကတော့ အသေပြင်မယ့်သူတိုင်း သိထားသင့်တဲ့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုပါ။ အကျယ်ကို တော့ တောင်တန်းဆရာတော်ဘုရားကြီးရေးတဲ့ ‘အာပတ်နှင့်တကွ စုတေလျှင်’ ဆိုတဲ့စာအုပ်မှာ ဖတ်ရှုခိုင်ပါတယ်။ ဆရာတော်ရဲ့ အဆက် အနှစ်တွေ သိကွာကျမှုမျိုးလို မူရင်းရွှေနာမည်ကို ချိန်ထားခြင်းဖြစ် ကြောင်း စာအုပ်ထဲမှာ ရေးထားပါတယ်။

ဦးနန္ဒဟာ အသံကောင်း၊ အပြောကောင်း၊ အဟောကောင်း ဓမ္မကထိကတစ်ပါးဖြစ်လို ပေါက်ခေါင်းမြှုနှုန်းတစ်ရိုက် သာရေး၊ နာရေးကိစ္စတွေမှာ စွဲတိုင်းကျော်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါ်များ ရုံတင်မကဘဲ ဝတ္ထုကြေးငွေများပါ စုစိလာတော့ ဦးနန္ဒတစ်ယောက် သူခိုးစားပြရန်ကို ကြောက်လာပါသတဲ့။

ဒါန္တပဲ သပိတ်ကြီးတစ်လုံးထဲမှာ ဝတ္ထုငွေတွေ အပြည့်အသိပ် ထည့်ပြီး သူ့ကျောင်းလေ့ကားအောက်မှာ မြေကျောင်းတူးပြီး မြှုပ်ထား လိုက်ပါတယ်။ သူခိုးစားပြထက် နှစ်ဆဆိုးတဲ့ လောဘဆိုတဲ့ တရား

ဆိုးကြီး သူ့သစ္စာနှင့်မှာ ရောက်လာပြီဆိုတာကိုတော့ သူ့ခများ မသိရှာပါဘူး။

တစ်နေ့ အသက်လေးဆယ်ကျော်အချွယ်မှာပဲ ဟောပြောရ လွန်းလှိုဖြစ်လာတဲ့ လေနာရောဂါန္ဓာပဲ ပုံတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ရဟန်းတော် တစ်ပါး ဖြစ်တဲ့အတွက် ပုံမှန်အတိုင်းဆုံးရင် အထက်နတ်ဘုံကို ပုံတော် မူရမှာပါ။ အခုတော့ လျေကားအောက်မှာမြှင်ထားတဲ့ ငွေသပိတ်အပေါ် ခွဲလမ်းတဲ့လောဘကြောင့် ကျောင်းထိုင်းထဲမှာ သံပုရာစွဲဦးထုပ်ဖြူ။ ဆောင်းရတဲ့ ဘုန်းကြီးတန္တဖြစ်သွားတယ်။

ပေါက်ဒေါင်းမြို့နယ်က သူရဲ့ဦးနှုန်း

စာတတ်ပေါက်တဲ့ဘုန်းကြီးဘဝက လာသူဆိုတော့ ငွေသပိတ်ကို ခွဲလမ်းတဲ့ လောဘကြောင့်အခုလိုဘဝရောက်ရတယ်ဆိုတာ သေချာသိပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သူ့ကျော်လမ်း လွတ်လမ်းကို ရှာတဲ့အနေနဲ့ နောက်တက်တဲ့ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးများကို ကိုယ်ထင် ပြပြီး အကူအညီတောင်းဖိုကြီးစားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်တက် လာတဲ့ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးတွေကလည်း ကြောက်တတ်သူတွေ ဆိုတော့ သရေပြောက်တယ်ဆိုပြီး ထွက်ထွက်ပြေးကြတာနဲ့ သူ့ဆန္ဒ မပြည့်ဝခဲ့ရပါဘူး။

သူ့ဆန္ဒကတော့ လျေကားအောက်က ငွေသပိတ်ဖော်ပြီး သံယာတွေပင့် ဆွမ်းတွေ၊ သက်နှုန်းတွေလှု။ သူ့ကိုအမျှပေးဖို့ပါပဲ။ ဒီလိုနဲ့ နှစ်အတန်ကြောတဲ့အချိန်ကျေမှ သတ္တိရှိတဲ့ ဒကာတစ်ယောက် ဦးနှုန်း

ကျောင်းကိုရောက်လာပါတယ်။ လာတာကတော့ ရွှာထဲက သူ့သူငယ် ချင်းအိမ်လာတာပါပဲ။

သူငယ်ချင်းကမရှိဘဲ ဒီးသည်တစ်ယောက်ပဲ အိမ်မှာရှိတော့ ညာအိပ်ရမှာ မသင့်တော်လို့ ဦးနန်ကျောင်းကို လာအိပ်ခြင်းပါပဲ။ ညာ ရောက်တာနဲ့ ကိုယ်ထင်ပြလာတဲ့ ဦးနန်ကို ဒကာက သတ္တိကောင်းသူ ဆိုတော့ ဘာမပြောညာမပြော ချက်ချင်းထပြီး နပန်းလုံးတယ်။ ပြီး တော့ သရဲခေါင်းမှာ ဆောင်းထားတဲ့ ဦးထုပ်ဖြူကို ဖြုတ်ယူမိသွားတာ နဲ့ သရဲဟာ အားအင်ကုန်ခန်းသွားပြီး ကြိမ်းပြင်ပေါ် ပုံကျသွားတယ်။

အဲဒီအခါကျမှ ဦးနန်တစ်ဖြစ်လဲ သရဲက ဒကာတော်သတ္တိ ကောင်းတဲ့သူနဲ့တွေ့ရလို့ အားရဝ်းသာဖြစ်ရပါတယ်။ ငါဟာ ဒီကျောင်းက ပုံတော်မှာသွားခဲ့တဲ့ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးပါ။ လောကားအောက်မှာ မြှုပ်ထားတဲ့ ငွေသီတိကိုစွဲခဲ့လို့ မကျေတ်မလွှတ်ဖြစ်နေရတာပါ။ ဒကာ ငါကို ကူညီပါ။ အဲဒီငွေသီတိကိုဖော်ယူပြီး သံယာတွေပင့် ဆွမ်းတွေ သက်နိုင်တွေလှူပြီး ကျွန်ုပ်ကို အမျှပေးပါ။

ကျွန်ုတာကို ဒကာသုံးပါလို့ ပြောတဲ့အတွက် ဒကာကလည်း ပြောတဲ့အတိုင်း လုပ်ပေးလိုက်မှ သရဲဘဝက လွှတ်သွားခဲ့ရပါတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်နှစ်ခုလုံးဟာ အကျဉ်းချုပ်လိုက်ရင် သေနည်းကို ကြိုတင် မပြင်ဆင်ခဲ့လို့ ကြိုတင်မလေ့ကျင့်ခဲ့လို့ဆိုတာ သွားတွေ့ရပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ သေခြင်းတရားကို တစ်လအတွင်း ရင်ဆိုင်သွားခဲ့ရတဲ့ သားအဘန်စုံယောက်အကြောင်းကို ပြောပြုပါဘိုးမယ်။

သေကွဲကွဲရခြင်းဆိုတဲ့ဘေးဟာ ငါတို့မိသားရတစ်စုတည်းတင်

တွေကြာရတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကမ္မာလောကမှာရှိတဲ့ လူသားမှန်သမျှ
တွေကြာနေရတဲ့ တရားတစ်ခုပဲဆိုတာကို ယနေ့တရားပွဲအလုပ်ရှင် ဒေါ်
အေးနဲ့တကွ မိသားမှုများကို သိစေလိုတဲ့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလို
သိသွားတဲ့အတွက် မိမိတို့ရင်ထဲမှာဖြစ်နေတဲ့ ပရိဒေဝဟာ သက်သာ
ပျောက်ကင်းသွားနိုင်ပါတယ်။

သေခြင်းတရားနဲ့ပတ်သက်ပြီး မယဒေဝမှာ စပ်ဆိုထား
တာက -

မိုးအားထိနိုး၊ ကျောက်တိပြီးသား
တောင်ပြီးကြိုတိကြိုတ်၊ လေးလုံးပိတ်၍
ချော်ပြီးညက်စွာ၊ လေးမျက်နှာကာ၊
လွတ်ရာပျိုး၊ လာတုဘိသို့၊
ကတိဝရာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရာဏာ
ဓမ္မတရား၊ ဤဗျာပါးတို့၊
ထွားထွားကြိုတ်ချော်၊ ညက်ညက်ကြအောင်၊
မြင်နိစ္စ၊ နိုင်စက်စွာတည့်-တဲ့။

အမိပိုယ်က အရပ်လေးမျက်နှာကနေ မိုးကိုထိလုန္တီးပါး
မြင့်မားတဲ့ ကျောက်တောင်ကြီးတွေဟာ ရှေ့မှာတွေ့သမျှ အရာအားလုံး
ကို ကြိုတ်ချေလာမယ်ဆိုရင် ကျောက်တောင်အလယ်မှာရှိနေတဲ့
လူသားဟာ ကျောက်တောင်ရဲ့ အကြိုတ်ချေခံရခြင်းဘေးက ဘယ်လိုမှ
မလွတ်နိုင်သလို လူသားတစ်ယောက်ဟာအတိဆိုတဲ့ ပဋိသေနေရခြင်း
ကျောက်တောင်၊ အရာဆိုတဲ့ အိုရခြင်းကျောက်တောင်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတဲ့

နာရမြင်းကျောင်တောင်၊ မရဏဆိတဲ့ သေရမြင်းကျောက်တောင် လေး
လုံးရဲ့ အကြံတ်အချေး အနိုင်အစက်ခံရမြင်းတော်က ဘယ်လို့မှ မလွတ်
နိုင်ပါဘူး။

ဗုဒ္ဓက စကြာ-

ကတိပိဋက္ခာ-ပဋိသဇ္ဈန္ဇန္ဇမြင်းဟာလည်း ဆင်းရဲပဲ၊ အရာ
ပိဋက္ခာ၊ အိုရတာလည်း ဆင်းရဲပဲ၊ ဗျာမိပိဋက္ခု-နာရတာလည်း ဆင်း
ရဲပဲ၊ မရဏဆိတဲ့ကျော-သေရတာလည်း ဆင်းရဲပဲလို့ ဟောထားပေမယ့်
လူသားအများစုဟာ ဆင်းရဲဒုက္ခလို့ မထင်ကြပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း
ဘဝအမျိုးမျိုးကို ဆုတောင်းနေကြတာပေါ့။ ဒါကြောင့် ဒီနေရာမှာ
အတို့ ရေား မျာစီ၊ မရဏလေးမျိုးရဲ့ ဆင်းရဲပဲ၊ ကြောက်စရာကောင်း
ပုံကို အနည်းငယ်ဟောပေးပါမယ်။ အတို့-ပဋိသဇ္ဈန္ဇရဲတဲ့အတွက်
ဒုက္ခလေးမျိုး ခံစားရပါတယ်။ အဲဒါတွေက-

ပဋိသဇ္ဈဝန္ဇမြင်း ဆင်းရဲလေးမျိုး

ကွဲပေါ်ကြနိမူလက္ခဏာဒုက္ခ၊ ကွဲပေါ်ဟာရဏာဒုက္ခ၊ ကွဲပေါ်ပွဲတိဒုက္ခ၊
ကွဲပေါ်အနုမူလက္ခဏာဒုက္ခတို့ပါပဲ။ ကွဲပေါ်ကြနိမူလက္ခဏာဒုက္ခဆိတာ အမိဝင်း
တွင်း သက်ဆင်းဝင်ရောက်ရတဲ့ဆင်းရဲကို ပြောတာပါ။ ထောင်ထဲမှာ
တိုက်ပိတ်ခံရတဲ့ အကျိုးသားနေရတဲ့အခန်းကမှ ကျယ်ပါသေးတယ်။
အမိဝင်းတွင်းမှာတော့ မလူးသာမလွန်သာ အမိအစာဟောင်းအိမ်ကို
ဖင်ခုထိုင်း၊ အစာသစ်အိမ်ကို ခေါင်းပေါ်ချက်ပြီး ငုတ်တုတ်လေးနေရရှာ
တာပါ။

အမိဝင်းရေကိုကောပေးပြီး ဒူးနှစ်လုံးကြား ဦးခေါင်းထားပြီး နေရပုံဟာ သစ်ငှာ်တိုပေါ် ပိုးစိုးနဲ့ ထိုင်နေတဲ့မောက်အိန္ဒြတူတယ် လို ဟောထားပါတယ်။ အမိဝင်းတွေး ဝင်ရောက်ခဲ့ရတဲ့ ဒုက္ခြားပြန်တော့ ကိုးလကျော်ဆယ်လန်းပါး ကိုယ်ဝန်ဆောင်ထားရတဲ့ ဒုက္ခြားကိုတော့ ကဲ့ ပဋိဘရဏခုက္ခ လိုအပိုပါတယ်။ ဝင်းတိုက်တွေး ဆယ်လကြာနေရတဲ့ အချိန်ဟာလည်း အင်မတန်ဆင်းရဲပင်ပန်းတဲ့ အချိန်ပါပဲ။

ကိုယ်ဝန်မထိန်းသိမ်းတတ်တဲ့မိခင်နဲ့ သွားတွေ့လို မိခင်က လက်လွှတ်စာပယ် ကုန်းလိုက်မယ်ဆိုရင် သန္ဓာသားကို ခါးလှန်ချိုးသလို ဖြစ်သွားလို အင်မတန်မှ ဆင်ရဲရပါတယ်။ မိခင်က အလွန်အေးတဲ့ အစာတွေ စာလိုက်မယ်ဆိုရင် သန္ဓာသားဟာ လောကန္တရိုက်ငရဲကျသလို ခံစားရပါသတဲ့။ လောကန္တရိုက်ငရဲဆိုတာ ကမ္မာသုံးခုစပ်လိုက်တဲ့အခါ အလယ်မှာ ပေါ်လောတဲ့အကြားကို လောကန္တရိုက်ငရဲလို ခေါ်ပါတယ်။

နိယတမိစ္စာရှိတဲ့သွားတွေ ခံစားရပဲတဲ့ငရဲပါ။ ကမ္မာသုံးခုရဲ့ အ လယ်မှာရှိတဲ့ရေတွေဟာ သီတတေဇာဓာတ်အားကြီးပြီး အေးစက် နေတာပါ။ ကမ္မာရဲနဲ့ရုံးမှာ ကုပ်ကပ်နေတဲ့ငရဲသားတွေ တစ်ကောင်နဲ့ တစ်ကောင် အစာမှတ်ပြီး လုပ်းဟပ်ရင်းနဲ့ ရေထဲပြုပြုကျသွားရင် တစ် ခါတည်း ကြိုးမွှေသားတာပါ။ အဲဒီငရဲပျိုးကို လောကန္တရိုက်ငရဲလို ခေါ် ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ခါ အလွန်ပူတဲ့အစာကို မိခင်ကစားလိုက်ရင် သန္ဓာသား မှာ ငရဲမီးနဲ့ပက်လိုက်သလို အင်မတန်မှ ပူလောင်လှပါတယ်။ အလွန် ဖန်တဲ့ ခါးတဲ့ စပ်တဲ့အစားတွေ စားလိုက်ပြန်ပြီဆိုရင် သန္ဓာသားမှာ

ခါးနွဲမွန်းသလိုကို ခံစားရပါသတဲ့။ အပြင်လေတောင်အထိမခံရတဲ့
သန္တသားရဲ့ကိုယ်ဟာ အင်မတန်မှ နူးညံ့နေပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း
မွေးဖွားလာခါစမှာ လက်နွဲကိုင်တာ အနီးစန်းထိတာတောင် မခံသာ
အောင်နာရွှေပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း တအားလုံးရှာတာပေါ့။

ဆယ်လပြည့်ပြီး မွေးလာတဲ့အချင်မှာတောင် အဲသလောက်
နူးညံ့နေသေးရင် မိခင်ဝင်းထဲနေရစဉ် လေးပါးခြောက်လအရွယ်ကဆို
ရင် ဘယ်လောက်ထိနူးညံ့နေမယ်ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ရင် သိနိုင်ပါ
တယ်။ ဒါကြောင့် အလွန်ဖန်တဲ့ စပ်တဲ့ ခါးတဲ့အစားတွေ စားလိုက်
မယ်ဆိုရင် သန္တသားဟာ ပါးနွဲမွန်းသလို ခံစားရတယ်ဆိုတာ သဘော
ပေါက်လက်ခံလောက်ပါပြီ။

တတိယမြောက်ကတော့ ကဗ္ဗိုပ္ပါယူမှုလက္ခဏာပါ။ အမိပါယ်
ကတော့ ကိုယ်ဝန်ဖျက်ဆီးခံရတဲ့ဆင်းရဲပါ။ ခုခေတ်ထဲမှာ သန္တတား
ဆေးတွေ၊ ဖျက်ဆေးတွေ တအားပေါ်နေတော့ ဒီခုက္ခာကို သန္တသား
တွေ ပိုခံရပါတယ်။ လူသတ်သမားတွေဟာ လူငယ်လေးတစ်ယောက်
ကို ဆွေမျှားသားချင်းတွေနဲ့ ဝေးရှာချိပြီး ရက်ရက်စက်စက် သတ်
ဖြတ်လိုက်သလိုပါပဲ။

ဒီလိုအသတ်ဖြတ်ခံရတဲ့အခါ လူငယ်လေးခမှာ တော်ကြီး
မျက်မည်းထဲမှာ အားကိုးရာမဲ့ရှာသလို ကိုယ်ဝန်ဘဝမှာ ဖျက်ချခံရ
တဲ့ သန္တသားခများလည်း အားကိုးရာမဲ့ပြီး ဘာမှာခုခံနိုင်စွမ်းပရှိဘဲ
အသေခံကြရပါတယ်။ နောက်ဆုံး ကဗ္ဗိုဇာနန်မှုလခုက္ခာဆိုတာကတော့
အမိဝင်းက ဖွားမြင်ရတဲ့ ခုက္ခာပါ။ ဘယ်လောက်ဆင်းခဲ့သလဲဆိုတာ

ကို စာပေမှာ ဥပမာပေးထားတာက –

အလွန်ကျိုးမြောင်းတဲ့ အပေါက်ကလေးကနေ ဆင်ပြောင်ကြီး
တစ်ကောင်ကို သံကြီး၊ သံကောက်တို့နဲ့ အတင်းခွဲထုတ်တဲ့အခါ ခံစား
ရသလို သန္ဓာသားဟာလည်း ကျိုးမြောင်းတဲ့မိခင်ရဲ့ ယောနိပါက်
ကနေ အလွန်နာကျင် ဆင်းရဲစွာနဲ့ခွဲထုတ်ခဲ့ရတာပါ။ မွေးခါနီးမှာ
ကမ္မဒလေးကနေ သန္ဓာသားကို ခပ်ပြင်းပြင်းတိုက်ခတ်လိုက်တာ
ထိုင်ရက်ကနေ ဦးစိုက်ပြောင်းပြန်ဖြစ်ပြီး ယောနိဝင်ကို ခေါင်းစိုက်သွား
ရတာပါ။

အဲဒီဇာတိဆိုတဲ့ ကျောက်တောင်ကြီးကြီးတို့ပြီးတာနဲ့ အိုခြင်း
ဆိုတဲ့ ရောကျောက်တောင်ကြီးက စက္ကိုနဲ့အမျှ ကြိတ်ချေနေတော့
တာပါပဲ။ လောကအမြှင်အရတော့ အသက်သုံးလေးဆယ် နောက်ပိုင်း
ကျဗုံ အိုလာတယ်လို ယူဆကြပါတယ်။ တရားသဘောအရရတော့ မွေး
ပြီးတာနဲ့ တစ်ရက်ပြီး တစ်ရက်အိုတော့တာပါပဲ။ ဘယ်ထိအိုမလဲဆို
ရင် မျာမိနာတဲ့အထိ အိုမှာပါ။ မျာမိကျောက်တောင် အကြိတ်အချေ
ခံရပြီဆိုရင်လည်း အိပ်ရာထဲလဲပြီး သားသမီးအရင်းတွေတောင်
စေတနာပျက်တဲ့အထိ ခံစားရပါတယ်။

နောက်ဆုံး မျာမိတရားက အနာဆုံးဖြစ်အောင် ကြိတ်ချေပြီး
တဲ့အခါ မရဏဆိုတဲ့ ကျောက်တောင်ကြီးကနေ အသေကြိတ်လိုက်
တော့တာပါပဲ။ အဲသလို မရဏကျောက်တောင်က ကြိတ်ချေလာပြီဆို
တဲ့အခါ ကြီးသော ငယ်သော မခွဲခြားဘဲ ကြိတ်ချေတတ်ကြောင်းကို
ဆက်လက်စပ်ဆိုထားတာက –

၂၁၆

ဖော်ရှင် (နှေ့ပြည်သာ)

ကာယဟူဘီ၊ စားမျက်စိနှင့်၊
ဗုဒ္ဓိပုဂ္ဂီသ၊ ြိမ်လာကြတိုင်း၊
ရှုကျသီးပွဲနဲ့၊ ဒါမလင့်ဘာ၊
ရင့်တစ်စုတိစုတိ၊ ကင်းအြုတ်အြုတ်နှင့်၊
ညာအြုတ်ကြေား၊ မြို့ကြေား၊
ဘဝယျက်ပြီး၊ လူထိထိကား၊
ရွယ်ချို့ရွယ်လတ်၊ ကျိန်မလွှဲတ်သည်၊
မရွယ်သောအဲဘြှေးတည်း-တဲ့။

အမိန့်ပါယ်ကတော့ သရက်သီးလေးတွေ အပွင့်ကနေ သီးကင်း
ဘဝရောက်လာကြတယ်။ အဲဒီအခါမှာ သရက်သီးတွေဟာ ရင့်မှည့်
ပြီးမှ အညာကြောကျရတာရှိသလို သီးကင်းဘဝကတော်းက တစ်စုံ
တစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် ကြောကျရတာရှိပါတယ်။ လူသားတွေမှာ
လည်း မီးစာကုန်ဆိုခဲ့မဲ့ ကြောကျရတာရှိသလို တစ်စုံ
တစ်ခုသော အနှစ်ရာယ်ကြောင့် ပိန်းမယောက်ကျားမရွေး ငယ်ငယ်ရွယ်
ရွယ် သေတားလည်း ရှိကြပါတယ်တဲ့။

လက်တွေ့သာမကတစ်ခု ထုတ်ပြပါမယ်။ ၁၃၅၀-ခုနှစ်
တပေါင်းလဆုတ် ၁၃-ရက်နေ့မှာ ဦးပွဲ့တို့ရဲ့ အင်ကြီးကိုယ်ရောင်တဲ့
ရောကါနဲ့ သေဆုံးခဲ့ရပါတယ်။ သေဆုံးချိန်က အသက် ၅၈-နှစ်ပဲ
ရှိပါသေးတယ်။ ခြောက်ဆယ်နှီးပါးနေရတယ်ဆိုတော့ ရင့်မှည့်ကြော
ကျတဲ့ သရက်သီးလို့ သဘောထားနိုင်ပါတယ်။ ခင်ပွန်းသည် သေဆုံး
လို့ ခံစားနေရတဲ့ သောကတောင် မဖြေသေးဘူး။

နောက်တစ်လအကြား တစ်ခုးလဆုတ် ၁၃-ရက်နေ့မှာ
ဦးပွဲ့င်း အထက်က အစ်မတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ မခင်ဗိုဟာ ဆုံးပါးခဲ့
ရပါတယ်။ သေဆုံးစဉ်က အသက် ၂၈-နှစ်ပဲရှိပါသေးတယ်။ သေဆုံး
ရခြင်းရဲ့ အကြောင်းဖြစ်တဲ့ ရောဂါတွေကို ရှာဖွေကြည့်တဲ့အခါမှာ တရား
ထိုင်ရင်း ထိုတ်လန္တပြီး စိတ်အနည်းငယ်ဖောက်သွားတာရပါ။ အမျိုး
သမီး မီးယပ်ရောဂါရယ်၊ ပြုစားခံရတဲ့ ပယောကရောဂါရယ်လို့ သုံးမျိုး
တွေ့ရပါတယ်။

ပဋိပတ်အန္တရာယ် စကားတစိုက်း

တရားထိုင်ရင်း ရူးရတယ်ဆိုသော အရိုးစွဲနေတဲ့ စကား
လေးကို ဒီနေရာမှာ အနည်းငယ်ရှင်းချင်ပါတယ်။ ပဋိပတ္တိသာသနာအ
တွက် အနောင့်အယုက်ဖြစ်နေတဲ့ စကားမို့လိုပါ။ တရားထိုင်တယ်လို့
လွယ်လွယ် လုံးချုပြောဆိုနေကြပေမယ်လို့ မတူတာရှိပါတယ်။ အဲဒါ
ကတော့ သမထနဲ့ ဝိပသုနာပါပဲ။ အကျဉ်းချုပ်ပြောရရင် ပရမတ်ရှုပ်
နာမ်ကို ပညာနဲ့ရှုပွားရတဲ့ ဝိပသုနာဟာ ဘယ်တော့မှ မရှုံးပါဘူး။
ရှိပြီးသား အရှုံးရောဂါကိုတောင် ပျောက်ကင်းစေနိုင်ပါတယ်။ အရှုံးမ
မပဏ္ဍာဟာ ဝိပသုနာရှုပွားလိုအရှုံးရောဂါ ပျောက်ခဲ့တာပါ။

မရှိတဲ့ပညာတ်ကို သမဂ္ဂအားနှင့် ရှုမှုတ်ပွားများရတာကိုတော့
သမထလို့ ခေါ်ပါတယ်။ သမထတရားကျတော့ အနီးကပ်ဆရာမရှိရင်း
အနောင့်အယုက်ဝင်ရင် ဝဋ်ကြွေးပါရင် ရူးတတ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်
လဲဆိုတော့ တွက်လေဝင်လေတို့ ဖောင်းတာပိန်တာတို့ဟာ နာမည်

တင်ထားတဲ့ ပညတ်တွေဖြစ်နေလိုပါပဲ။

ပညတ်ကိုရှုမှတ်ရင်း သမာဓိအားကောင်းလာတဲ့အခါကျမှ
ပရမတ်ရုပ်နာပ်ကိုကူးပြောင်းပြီး ရှုမှတ်မှ ဂိပသာနာအဆင့်ကို ရောက်
ပါတယ်။ ဆရာကသာ အနီးကပ်သွေန်သင် ညွှန်ပြုမရှိရင် သမထနဲ့
တင်ပဲ အချိန်ကုန်ရတဲ့ယောကိုတွေအများကြီးရှိပါတယ်။ အနီးကပ်
ဆရာမရှိတဲ့အခါ ရှိသော်လည်း ယောကိုကို ရရှုပစ်ကိုတဲ့အခါ သမာဓိ
အားကောင်းလာတဲ့ယောကိုကို ဂိပသာနာဘက်မကူးဘဲ ပုံဖော်ကြည့်
တဲ့ဘက် ကူးသွားတယ်။

ဥပမာ-ယောကိုက အခုနေအခါပါ့နောက်က မကောင်းဆိုးဝါး
ကြီးတစ်ကောင် ရပ်ကြည့်နေရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲဆိုပြီး စိတ်ကူး
လိုက်တယ်။ အဲဒီစိတ်ကူးကို အားကောင်းနေတဲ့ သမာဓိက မကောင်း
ဆိုးဝါးပုံကြီး ပေါ်လာအောင်ဖော်ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီအခါမှာ ကိုယ်
ပုံဖော်လိုက်တဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးပုံကို ကိုယ်ပြန်ပြင်ပြီး စိတ်ဖောက်ပြန်
သွားတဲ့ယောကိုတွေရှိပါတယ်။

ဦးဟခွင့်ရဲ့အစ်မဟာ အဲဒီအဖြစ်မျိုးနဲ့ ကြုံလိုက်ရတာပါ။
အန္ဗာင့်အယုက်ကြောင့် ရူးတယ်ဆိုတာကတော့ ယောကိများ မဂ်ဖိုလ်
ရမှာကို မလိုလားကြတဲ့ မာရ်နှစ်နဲ့တကွ အသင်းအပင်းတွေက
ကြောက်စရာ ရပ်အဆင်းတွေကို ဖန်ဆင်းပြကြတဲ့အတွက် စိတ်ဖောက်
ပြန်ရတဲ့ယောကိုတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ဒီအန္ဗာင့်အယုက်ကိုတော့ တရား
မရှုမှတ်မိမှာ မေတ္တာဘာဝနာကို ထိရောက်အောင်ပွားပြီး ကာကွယ်
နိုင်ပါတယ်။ တော်မြည်းနဲ့ ကာကွယ်လို့မရပါဘူး။

ဝဋ္ဌကြွှေးပါရင် ရူးတတ်တယ်ဆိုတာကတော့ ရှင်းပါတယ်။
အရင်ကတည်းက ရူးသွေ့ရမည်ကဲက ပါလာတယ်။ တရားအားထုတ်
နေဆဲ အချိန်မှာမှ ဒီကံက လာအကျိုးပေးတော့ တရားထိုင်လို့ ရူးရ^၁
တယ်လို့ အထင်ခဲရတော့တာပဲ့။ သမထမလုပ်တော့ဘဲ စိတ်ဖြစ်တိုင်း
ပါနေတဲ့ စထိကသမာဓိနည်းနဲ့ ရူဗ္ဗားရတဲ့ ဂိပသုနာယာနှင့်ကနည်း
နဲ့ အားထုတ်မယ်ဆိုရင်တော့ သမထကိုအကြောင်းပြုပြီး ပေါ်ပေါက်
လာမယ့် စိတ်ဖောက်ပြန်မှုတွေကို ကာကွယ်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါတယ်။

ဒါကြွှေ့ ဂိပသုနာသက်သက် ရူဗ္ဗားနည်းတွေကို လေ့
လာကြည့်လိုက်တဲ့အပါ ဆရာကြြေးဦးကြင်ရွှေ၊ ပရုဏ္ဏာရိပသုနာသင်
တန်းနည်း၊ ကသစ်စိုင်ပိပသုနာနည်း၊ ဆရာကြြေးဦးကြည်ရဲ့ သစ္ာ
ဒီပကဝိပသုနာနည်းများကို သွားတွေ့ပါတယ်။ အဒီသုံးနည်းထဲက
ဦးပွဲင်းညာက်ထဲမှာ အရှင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ ပရုဏ္ဏာရိပသုနာသင်တန်းကို
စာတွေ့လက်တွေ့ကြြေးသားနေတာ ၂၀၀၁-ခုနှစ်ထိဆိုရင် သုံးနှစ်ရှုံးပါပြီ။

ဂိပသုနာအားထုတ်သွားများ ဦးပွဲင်းရဲ့ အစ်မလိုမဖြစ်ရ^၂
အောင် ပရုဏ္ဏာရိပသုနာနည်းကို အခြေခံပြီး လူတိုင်းနားလည်လွယ်
မယ့် ဂိပသုနာကျိုးစာအုပ်တစ်အုပ်ရေးဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်။

* * *

သေမှာကြောက်၍ ဗိုလ်သောဆရာတော်ကြေး

အခုလက်တွေ့ဖြစ်ရပ်တွေကို ဟောပြုရတာကတော့ သေခြင်း
တရားဆိုတာ ငါတို့မိသားစာတင် ကြောနေရတာမဟုတ်ဘူး။ လူသားအား
လုံး ကြောနေရတာပါလားလို့ သိပြီးသောကဖြနိုင်သလောက် ပြေစေ

ခුණදියිපිප්॥ හිජෙරාමා වෙශ්‍රීඩ්:තරා:ගි අමුඡ්:ආමුත්ඇ ගෙහිතු
ආතුරු වෙඩාගේශාග්‍රීප්: දිගේශ්‍රාතු යෝග්‍රෑහරාතෝග්: තාත්පි:ඇගේශාග්: තර්ඩ්ප්‍රියි:පය්॥

ප්‍රික්‍රියාතාවන්දිග්‍රී:තාත්ඩ්රා හරාතෝග්:තාත්පි:පිප්॥
වග්‍රාතෝග් ඔග-තුත් ඩිතෝග් දුග-ඩි රඩ්ප්‍රි॥ රෙඟිගරද්ධෙතො?
නුයේ:සුමා අකිංතොටුතානු මුණුලෙ:නො:සුග්‍රී:මා ලාතාද්ධා
තය්॥ ඩී:පුද්‍රී:දිදුගියිදිදින තර්ඩ්නිවලොග් වූ:ප්‍රිඳර්පිතය්॥
රෙඟිගරද්ධෙතො මර්තොටුවූ:දි හරාංග්‍රී:ග ඩී:පුද්‍රී:දි දැනා
ගොදු:ຕොගි දි:යි:තිත්තිතිතිත් වතිපෙ:පිතය්॥

ඩිපෙඩු පි:න්දිතු:හරාතෝග්:ග ඩිජ්‍යිවූ:පිතය්॥
වෙකල්:ග්‍රී:තද්ප්‍රිද්වන්දා:වූඩ්ඩ්රින්තො? දැන්දැඩ්මාඡහාත්ඩිවූ:॥
ආනා:ග දැනාගොදු:ຕො වගා වගාමතො වා:ගිප්‍රිය්ඩ්දින්ප්‍රි: වෙමද්:ගි රැඳ්ඩ්ඩ්මාපි:॥ පාතුතො? හරාතෝග්:වූ වෙශ්‍රීඩ්:
තරා:ගි පාතෝ:ග්‍රී:යාද්ප්‍රි: ප්‍රේජ්‍යිතාන්තර් ගෙහිඡ්‍රීලෙතො? වෙශ්‍රීඩ්:
තරා:ගි විද්‍යාගේශාග්‍රීන්තොගාතය්॥

වාය්‍ලෙලාග් තිගේශාග් නොවල්ඩ්ඩ්රින් මන්ග්‍රීන් ප්‍රුතෝග්
තො:මය්ඩ්ඩ්රින් විශ්‍රේද්ඩ්බා ගලෙ:තාත්යොග්ලි ඩිග්‍රී:තාත්
දිගේශ්‍රී:පිතය්॥ දිගේශ්‍රී:පෙමය්ඩ්ලන්: වෙවා:ගාමලුත්ඩිවූ:॥
නොග් රැග්මා ප්‍රුද්‍යාන්තෝග්මාතාපිප්॥ ගේශාග් ලක්ෂ්තාත්තිත්ගි
ඇට්ටෙමාදි තරා:ගිගොග්ගැඩ් තෝවාගොට්ගි රඩ්පිතය්॥

විඵේච්චාවක්වා වෙරුද්ධ රෙගුරුමාපි: ඩිගේශාද් වෙච්චි:

မှာ ကြောက်ရုံးထိတ်လန့်တဲ့ စိတ်မဖြစ်စွဲ သေနည်းသင်တန်းတက်ထား ရပါမယ်။ အသေပြင်ထားရပါမယ်။ အသေမြတ်ဖို့အတွက် သေနည်း ပြင်ထားချင်တဲ့သူဟာ ပထမဆုံးအနေနဲ့ မရဏာနှသုတိဘာဝနာ ပွား များထားရပါမယ်။ သေခြင်းတရားကို အဖန်ဖန်အမှတ်ရခြင်းကို မရဏာ နှသုတိဘာဝနာလို့ပေါ်ပါတယ်။ ‘မသာဘာ်ခေါက် ကျောင်းဆယ်ခေါက်’ ဆိုတဲ့ စကားလေးက မရဏာနှသုတိဘာဝနာ ကောင်းကျိုးဘယ် လောက်ထိများတယ်ဆိုတာ တိုင်းတာပြခြင်းပါပဲ။

အဲဒီစကားရဲ့ လိုဂ်းအပိုပါယ်ကတော့ ကျောင်းကိုဆယ်ခေါက် သွားပြီး ဒါနပြခြင်း၊ သီလဆောက်တည်ခြင်း ကုသိုလ်ထက် မသာ တစ်ခေါက်လိုက်ပို့ရင်း ပွားများလိုက်တဲ့ ဘာဝနာကုသိုလ်က ပို့ပြီးတော့ သာတယ်လို့ ပြောတာပါပဲ။ မရဏာနှသုတိဘာဝနာ ပွားများသူများ ဟာ ကောင်းကျိုးလေးမျိုးကို ရရှိပါမယ်။ ပထမဆုံးကောင်းကျိုးကတော့ မရဏာနှသုတိဘာဝနာ ပွားများထားသူဟာ သေခြင်းတရားနဲ့ ရင်ဆိုင် ရတဲ့အခါ မတုန်လှပ်၊ မကြောက်လန့်တော့ပါဘူး။

သေခြင်းတရားကို ရဲရဲပုံးပုံး ရင်ဆိုင်သွားပါတယ်။ အဲဒီဟာ မရဏာနှသုတိဘာဝနာ ပွားများခြင်းရဲ့ ပထမဆုံးကောင်းကျိုးပါ။ ဒုတိယကောင်းကျိုးကတော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှပြုခွင့် ကြော်ပြီဆိုရင် အချိန်ပဆွဲတော့ပါဘူး။ ချက်ခြင်းပြဖြစ်ပါတယ်။ တတိယကောင်းကျိုး ကတော့ မကောင်းမှ အကုသိုလ်မှန်သမျှကို မကြဖြစ်၊ မပြောဖြစ်၊ မလုပ်ဖြစ်တော့ပါဘူး။

မကောင်းမှအကုသိုလ်တွေ ကြောရင်း၊ ပြောရင်း၊ လုပ်ရင်းနဲ့

JJJ

ပေါ်နှင့် (ဖျောက်သာ)

သေသွားရင် ကိုယ်ကျိုးနည်းရချည်ရဲ့ဆိုပြီး အကုသိုလ်ကြောက်တဲ့
မြှေ့ဖွံ့ဖြိုးတဲ့ သူတော်ကောင်းတရားကြီးဟာ မရဏာနှသာတိဘာဝနာ
ကြောင့် ထင်ထင်ရှားရှား ရောက်လာခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ မရဏာနှသာတိ
ဘာဝနာ ပွားများခြင်းရဲ့ စတုတွေကောင်းကျိုးကတော့ နတ်ရွာသုဂ္ဂတိ
ကို အလွယ်တကူရောက်နိုင်ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ မရဏာနှသာတိဘာဝနာရဲ့ ကောင်းကျိုးနဲ့ ပတ်
သက်ပြီး သာဓကတစ်ခု အကျဉ်းချုပ်ပြီး ထုတ်ပြပါမယ်။ ပွဲကနိပါတ်၊
ဥရုကြော်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နေ့တော့ သာဝစ္စာပြည်က သူ၏
တစ်ယောက်ဟာ သားလေးသေတာကို အကြောင်းပြုပြီး သောက-
ပရီဒေဝမီးတောက်လောင်နေရှာပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဘုရားရှင်ကြံ
လာတော်မျှပြီး တရားပြတော်မူပါတယ်။

“အထခါ အပရီမာထောသု စူးပါဇူးသု တီသုဘဝသု
အမရထာ စမွာနာမ နတ္တာ၊ တွဲဗာသေနေဝါဌာတုံသမတွော ကေ
သခါရောပိ သသာတောနာမ နတ္တာ”

အထခါ-စင်စစ်သော်ကား အပရီမာထောသု-အတိုင်းအ
ရှည် မရှိကုန်သော စူးပါဇူးသု-အကြောဝြာတို့၏ တီသုဘဝသု-
ဘဝသုံးပါးတို့၏ အမရထာစမွာနာမ-မသေသာတရားမည်သည်
ကား နတ္တာ-မရှိ။

အတိုင်းအရှည်မရှိတဲ့ စကြာဝြာကြီးထဲမှာ ကာမဘုံး ရှုပဘုံး
အရှုပဘုံးဆိုတဲ့ ဘုံးသုံးပါး ဘဝသုံးပါးလုံးမှာ မသေတဲ့တရားဆိုတာ
မရှိပါဘူးတဲ့။

တဗ္ဗာဝေနေဝံ – ထိပြင်ရသော၊ သူ့သဘောဖြင့် ပင်လျှင်၊
ငှာတုံ – အမြတည်စေခြင်းငှာ၊ သမတ္ထာ – စွမ်းနိုင်သော၊ ကေသခါ
ရောစီ – တစ်ပါးသော သဒါရတရာမျှလည်း သသုတေသနာများ – နိုင်မြှု
သောသဘောမည်သည်၊ နှစ်း – တစိုးတစိုး မရှိချေ။

သူ့သဘောနဲ့သူ ပပါဂ်ပစီး အမြတည်နေတဲ့ သဒါရတရား
ဆိုတာဘာလဲ၊ တစ်ခုမှ ဖပါဘူးတဲ့။ သမ္မာသတ္ထာ မရဏဓမ္မာ – သတ္ထာရိ
မှန်သမျှ သေရတဲ့သဘောရှိတယ်။ သမ္မာသခါရာ ဘိဇ္ဇနဓမ္မာ – သဒါရ^၁
တရားအားလုံး ပျက်စီးရတဲ့ သဘောရှိတယ်။ ဒီသေဆုံးပျက်စီးရ^၂
တာကလည်း မိမိတစ်ဦးတည်း ကြံးရတာမဟုတ်ဘူး။ သတ္ထာရိမှန်သမျှ
ကြံးနေရတာပဲဆိုတာ ဗုဒ္ဓက ဆက်ဟောကြားထားပါတယ်။ အဲဒီ
သဘောလေးကို င့်မိအောင် မင်းကွန်းတိပိဋကဓရတော်ဘုရားကြီး
က လက်ာလေး သိထားပါတယ်။

ရှုပ်ရာမြတ်နှစ်ဗြို့၊ ငါးခေစ္စာတို့၊ ဖြစ်လာတိုင်းပင်၊
ကွယ်ချုပ်ဝင်သည်၊ ဤသဒါရာ သဘာဝကား
ငြာနနယ်မြှေး၊ တစိုးနိုးနှင့်၊ ငော်တိုးငပါဟာ၊
တစ်ဖြူဗြာဝယ်၊ မျက်ရာမ့်လျှင်း၊ တစ်ဘီမီတွင်း၏
သင်းသီးသနီးကြား၊ တစ်ကန့်သား၏၍ ဖြစ်ပွားလေလာ၊
မဟုတ်ဘူး။ ဖြော့လျော့နတ်၊ ထုတ်ချင်းခတ်အောင်၊
ဥပါဒ်စလျှင်း၊ ဤသို့ဝင်၍၍ ဘင်္ဂကျော်၊ မရဏအဖြင့်၊
မျှေးလွှဲပဲလွှဲပဲး၊ တစ်လျှပ်လျှပ်လျှင်း၊ နာမ်ရှင်နှစ်ဖျိုး
ဖြစ်တိုင်းညီးသည် ...

အရှိုး အနိစ္ဒပါတကာ။

အရှိုး ခုက္ခပါတကာ။

အရှိုး အနတ္ထပါတကာ။

သူကြွယ်ရဲ သောကပရိဒေဝ အနည်းငယ်ပြုသွားပြီဆိတာ
နဲ့ ရှေးကပညာရှိတွေဟာ ပိမိသားသေသော်လည်း သေခြင်းသောာ
တရားရှိတဲ့ တရားဟာ သေတာပဲ။ ပျက်စီးခြင်းသောတရားရှိတဲ့
တရားဟာ ပျက်စီးတာပဲလို ဆင်ခြင်ပြီး စိုးရိမိသောက မဖြစ်ကြဘူးလို
အစချို့ဗြို့ ဥရောပေါ်ကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဟာရာဏသီပြည်မှာ ပြဟ္မဒတ်မင်း စိုးမှိုးအပ်ချုပ်နေတဲ့ အချိန်
မြို့တံခါးအနီးမှာ ပုလ္လားမိသားစုခြောက်ယောက်ရှိကြတယ်။ ပုလ္လား
ကြီး ပုလ္လားမကြီးရယ်၊ သားရယ်၊ ခွေးမရယ်၊ သမီးရယ်၊ ကျွန်းမလေး
ရယ်ပေါ့။ ကျွန်းမလေးကိုလည်း သမီးတစ်ယောက်လို သဘောထားတော့
မိသားစုလိုပဲ ဖြစ်နေတာပေါ့။ မိသားစုအားလုံးကို ပုလ္လားကြီးက မရဏာ
နသာတိဘာဝနာကို ပွားများခိုင်းထားတယ်။

သူကိုယ်တိုင်လည်း အမြဲပွားများတယ်။ ပရိသတ်များလည်း
ပွားများတ်အောင် သင်ပေးခဲ့ပါမယ်။ အားလုံးလိုက်ဆိုပါ။

မရဏံမေဂံ၊ မိမိတံမေ၊ အဂံဝံ

ဖေ-င့်အား၊ မရဏံ-သေရခြင်းသောသည်၊ ဂံ-အမြဲ
ရှိ၏။ ဖေ-င့်အား၊ မိမိတံ-အသက်ရှင်၍ နေရခြင်းသောသည်၊
အဂံ-အမြဲမရှိ။

မြန်မာလို လိုက်ဆိုပါ၌။

င့်အား သေရခြင်းသဘောသည် အမြဲရှိ၏။
 င့်အား နေရခြင်းသဘောသည် အမြဲမရှိ။
 အဒါလေးကို သတိရတဲ့အခါတိုင်း စိတ်ထဲကနေ ရွတ်ဆိုပွားများနေပါ။
 ပုဂ္ဂိုးကြီးတို့ မိသားစုလည်း အဲဒီလိုပွားများလာကြတာ နှစ်အတော်
 ကြာသွားကြပြီပေါ့။ တစ်နေ့တော့ သားအဖနှစ်ယောက် လယ်ထဲက
 အမိုက်စတွေရပြီး မို့ရှိကြတယ်။ ထွက်လာတဲ့မီးခိုးတွေက တောင်ပို့
 ပေါက်ထဲ လေသင့်တော့ ဝင်ကုန်တယ်။ တောင်ပို့ထဲမှာနေတဲ့ ငြောက်က
 ဒေါသဖြစ်သွားတယ်။

င့်ကို မို့ခို့မွန်အောင်လုပ်တဲ့လူ သေပေတော့ဆိုပြီး တောင်ပို့
 ထဲက ထွက်လာပြီး ပုဂ္ဂိုးကြီးသားခြေထောက်ကို ပေါက်လိုက်တယ်။
 အဆိပ်ပြင်းတဲ့အတွက်ကြောင့် တုံးခနဲပြီး ချက်ခြင်းသေသွားတယ်။
 သားသေတာကို မြင်လိုက်တာနဲ့ ပုဂ္ဂိုးကြီးက သေခြင်းသဘောတရား
 ရှိတဲ့ အရာဟာသေရတာပဲ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောတရားရှိတဲ့ အရာဟာ
 ပျက်စီးရတာပဲ။

င့်အား သေခြင်းသဘောသည် အမြဲရှိ၏။ င့်အားအသက်ရှင်
 ၏ နေရခြင်းသဘောသည် အမြဲမရှိလို့ ပွားများရင်း သားအလောင်း
 ကို မိုးသြိုံးပေါ်အောင် ထင်းတွေရှာပြီး ချက်ခြင်းပြင်ဆင်တယ်။
 တစ်ချက်မျက်နှာမည်းသူ့၊ မရဏာနှင့်သိဘာဝနာရဲ့ စွမ်းရည်ပေါ့။
 ပြင်ဆင်ပြီးတာနဲ့ ဒီမြတ်သွားမယ့် လူကြုံတစ်ယောက်ကို မှာလိုက်
 တယ်။

ပုဂ္ဂိုးမြှေးနဲ့ မိသားစုများအားလုံး ပန်းနှုံးသားလက်ခွဲပြီး

၂၂၆

ဖော်ရှင် (နွှဲပြည်သာ)

လယ်ထဲကို လိုက်လာကြပါ။ ထမင်းကိုလည်း တစ်ယောက်စာသာ ထုပ်ခဲ့ပါဆိတဲ့ အမှာစကားကိုကြားရတော့ ပြောလာသူကို တစ်ချက်ပဲ ပြန်မေးလိုက်တယ်။ အခုမှာလိုက်သူဟာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးလား၊ သားကြီး လားတဲ့။ လူကြောက် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက မှာလိုက်တာပါလို့ ဖြေလိုက်တာနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက သိသွားပြီ။ ယနေ့ ငါသားတော့ဆုံးရှာပြီလို့။

သောတာမိန္ဒသာ မိသားစု

မိသားစုအားလုံးကို သားသောကြားင်း အသိပေးပြောကြားပြီး မိသားကြိုဟ်စွဲ ထွက်လာခဲ့ကြတယ်။ ထမင်းကေလည်းတစ်ယောက်စာသာ ထုပ်လို့ပေါ့။ လယ်ထဲရောက်တော့ အလောင်းသေးမှာဝိုင်းထိုင်ပြီး တိတ်ဆိတ်ပြီးသာက်စွာ မရဏာနဲ့သုတေသနာဝနာကို ပွားများကြတယ်။ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် အော်ဟာစို့ဖို့နေနေသာသာ မျက်ရည်တောင်မလည် ကြပါဘူးတဲ့။ ဘာဝနာပွားပြီးတာနဲ့ သားအလောင်းကို မိုးသားကြတယ်။

သူတို့ရဲ့ မရဏာနဲ့သုတေသနာဝနာတန်ခိုးကြားင့် သိကြားမင်းတောင် မနေ့စိုင်ဘဲ တာဝဝိသာကဆင်းလာပြီး ခရီးသွားယောင်ဆောင်ကာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို စမေးတယ်။

“အသင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့မိသားစု ဘာလုပ်နေကြတာပါလဲ”

“လူသေအလောင်းကို မိုးသားကြိုဟ်နေတာပါ”

“ကျွန်ုပ်ကတော့ လူသေမို့ရှိတယ်လို့ မထင်ဘူး၊ သားကောင်တစ်ကောင်ကို မို့ရှိတယ်လို့ပဲထင်တယ်”

ကြိုးပြုတရိတ်သာ

“မဟုတ်ပါဘူး ခရီးသွားကြီး၊ လူသေကောင်ကို မိန္ဒြတာပါ”

“လူသေဆိုရင်လည်း အဲဒီသေတဲ့ လူဟာ သင်တို့ရဲ့ ရန်သူဖြစ် မယ်ထင်ပါတယ်”

“ရန်သူမဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်ုပ်ရဲ့ သားကြီးပါ”

“သားဆိုရင်လည်း မှန်းစရာကောင်းတဲ့ သား၊ ဖြစ်မယ်ထင် ပါတယ်”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ လိမ္မား အလွန်ချုပ်စရာကောင်းတဲ့ သား တစ်ယောက်ပါ”

“ဒါဆိုရင် ဖောင်ဖြစ်တဲ့ သင်ဟာ ဘာဖြစ်လို့ မငိုတာလ”

“မိတ်ဆွေ၊ ဖြော အရေဟောင်းကိုစွန့်ပြီး လိုရာသွား သကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်သားသည်လည်း ဘဝဟောင်းကိုစွန့်၍ ဘဝသစ်သို့ သွားခဲ့လေပြီ။ ဤရှင်ကလာ်သည် ဘာမျှအသုံးမကျတော့ပေါ့။ သေလွန် သွားသွားတွက် ငိုကြားလို့ ကျွန်ုပ်အတွက်ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ။ ကျွန်ုပ် တို့က ငိုကြားနေသော်လည်း ဘဝတစ်ပါးရောက်သွားသွားက ဘာမှမသိ တော့ပေါ့။ ဒါကြောင့် မငိုကြားခြင်းဖြစ်ပါတယ် မိတ်ဆွေ”

“အင်း- တော်ပါပေတယ်၊ တော်ပါပေတယ်” ဟုပြောကာ ပုဇွဲးမကြီးဘက် လုညွှေ့မေးပြန်ပါတယ်။

“အစ်မကြီးနဲ့ အခုသေသွားသွားက ဘာတော်ပါသလဲ”

“ကျွန်ုပ်မဝင်းမှာ ဆယ်လလွယ်ပြီးမွေးခဲ့ရတဲ့ သားအရင်းပါ”

“သားအရင်းသေတာတောင် မျက်ရည်တစ်စက်မကျတာ ဘယ်လိုကြာ့င့်ပါလဲ”

“ခရီးသွားကြီး၊ ကျွန်ုမသားဟာ ကျွန်ုမက မခေါ်ဘဲနဲ့ ဒီဘဝ
ထဲကို ရောက်လာတာပါ။ အခုလည်း ကျွန်ုမကမနှင့်ဘဲ သူ့ဟာသူ
ဘဝတစ်ပါးကို ပြန်သွားခဲ့ပါပြီ။ အဲဒီလို မခေါ်ဘဲနဲ့လာ၊ မနှင့်ဘဲနှင့်
ပြန်သွားတစ်ယောက်အတွက် ကျွန်ုမင့်နေလို့ ဘာမှအကျိုးမရှိပါဘူး”

လိုဖြေလိုက်တော့ သိကြားမင်းလည်း တအုံတညြာဖြစ်ပြီး
သေသူရဲ့ နှုမကို မေးမြန်းပါတယ်။

“တူမနဲ့သေသူ ဘာတော်ပါသလဲ”

“ဟောင်ခုမတော်ပါတယ်”

“ဒါဆိုရင် ကိုယ့်အစ်ကိုတစ်ယောက်သေတာ ဘာဖြစ်လို့ မင့်
ရတာလဲ”

“ဦးကြီး၊ သေသူအတွက် ငိုကြားပြီး မစားနိုင်မသောက်နိုင်
ဖြစ်ရင် ရိန်လိုပြီး ရောဂါရတာပဲရှိမှာပေါ့။ သေသူအတွက်ရော၊ ငိုသူ
အတွက်ရော ဘာမှအကျိုးမရှိပါဘူး။ ကျွန်ုမနဲ့စပ်ဆိုင်သမျှ ဆွဲမျိုး
သားချင်းတွေက ကျွန်ုမင့်ကြားတာကြည်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲတာပဲရှိမှာပါ။
ဒါကြာ့င့် မင့်ကြာ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်”

သိကြားမင်းကတော့ အုံညြုပြီးရင် အုံညြုရင်းပေါ့။ တစ်ခါ
သေသူရဲ့ မယားဖြစ်သူဘက်လုညွှုပြီး-

“ဒီဘက်ကတူမနဲ့ရော သေသူနဲ့ရော ဘာတော်ပါသလဲ”

“ကျွန်ုမကို လုပ်ကိုင်ကျွေးမှုးနေတဲ့ ခင်ပွန်းဖြစ်ပါတယ်”

“ကိုယ့်ခင်ပွန်း လင်သားတစ်ယောက်သေတာတောင် ဘာကြာ့င့် မင့်
ကြားတာလဲ”

“ကောင်းကင်က လမင်းကို ယူပေးစွဲပြောပြီး ဗိုက္ခားတဲ့
ကလေးရယ်၊ သေသူကိုအာရုံပြုပြီး ဗိုက္ခားတဲ့သူရယ်ဟာ အတူတူပါပဲ။
ဘာမှ အကျိုးမရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် မင်္ဂလားခြင်းဖြစ်ပါတယ်”

“ဒီဘက်ကတူမကရော သေသူနဲ့ ဘာတော်ပါသလဲ”

“ကျွန်မရဲ့သခင်ပါ”

“သခင်တစ်ယောက်သေတာကို ဘာကြောင့်မင်္ဂလားရတာလဲ
အသင့်အပေါ်မှာ နိုင်စက်ကလူပြုခဲ့တဲ့သူ ဖြစ်နေလို့များလား”

“အမှုလုပ်တွေအပေါ် မေတ္တာ၊ ကရဏာနဲ့စောင့်ရောက်တဲ့
သခင်တစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်၊ မင်္ဂလားရတာကတော့ အစိတ်စိပ်
အမွှာမွှာကွဲသွားတဲ့အိုးဟာ ဘယ်လိုမှ အကောင်းပြန်မဖြစ်တော့သလို
သေသူအတွက် ဗိုက္ခားနေလို့လဲ အသက်ပြန်ရှင်နိုင်တော့တာ မဟုတ်
ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အပိုအလုပ်ဖြစ်တဲ့ ဗိုက္ခားခြင်းအလုပ်ကို မလုပ်တာ
ဖြစ်ပါတယ်”

အဲဒီအခါမှာ သိကြားမင်းဟာ သာဓာသုံးကြိမ်ခေါ်ပြီး သင်
တို့ ရုထားတဲ့ တရားကို နားထောင်ချင်လို့ လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။
ပါဟာ နတ်တို့ရဲ့အရှင် သိကြားမင်းပါ။ သင်တို့သားဟာလည်း နတ်ပြည်
ကိုရောက်နေခဲ့ပါပြီ။ သင်တို့လည်း ယနေ့ကစပြီး ဝိုင်းရေးအတွက်
ဘာမှမပူးကြပါနဲ့တော့။ သင်တို့မိသားစုအတွက် တစ်သက်စာရတနာများ
ကို ပေးခဲ့ပါမယ်။ အကျိုးကြီးလှတဲ့ မရဏာနဲ့သိဘာဝနာကို ဆက်
လက်ပွားများပြီး ဒါနလည်း ပြုကြပါ။ သို့လည်း ဆောက်တည်ကြပါ
လို့ ပုံးပြုပြီးနတ်ပြည်ကို ပြန်သွားခဲ့ပါတယ်။

သေနည်ဆင်တန်းအတွက် ဒုတိယအချက်ကတော့ လောဘ၊
ဒေါသ၊ မောဟာဆိုတဲ့ တရားဆိုသုံးမျိုး နည်းသွားအောင်၊ ကုန်သွား
အောင် ကြိုးစားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တဲ့ကိုလေသာတွေကတော့ ဒီ
သုံးပါးထဲထိုက်သလို ဝင်သွားကြတာပါ။ ဒါကြောင့် ဒီသုံးပါးကိုသာ
အစိကထားပြောရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ကိုလေသာခေါင်ချုပ်ကတော့ ဒီနှု
ကိုလေသာပါ။ သူ့ကိုတော့ ဝိပဿနာပညာနဲ့ သတ်ရပါတယ်။

ဒီနှုပြုတ်ဖို့ကတော့ သီးသန့်အချိန်ပေးတော့မှ ဖြစ်မှာပါ။
အခုတရားက ဝိပဿနာကို ထိထိရောက်ရောက် မရှုတတ်သူတွေ၊
အရိယာမဖြစ်သေးသူတွေအတွက် ဦးစားပေးဟောနေတာပါ။ ဝိပဿ
နာမပွားတတ်သေးခင်၊ အရိယာမဖြစ်သေးခင် သေဘေးနဲ့ကြုလာခဲ့
ရင် သစ်မရင် ဝါးပေါင်ကွပ်တဲ့အနေနဲ့ ဟောပေးခြင်းပါ။ ဒီတော့
ဒီကိုလေသာသုံးမျိုးရဲ့ ဆိုးကျိုးတွေကို ကြည့်လိုက်ရင်-

လောဘဆိုတာ သက်ရှိသက်မဲ့တစ်ခုရှိရှိ စွဲလမ်းတပ်မက်ခြင်း
ပါ။ အဲဒီလောဘစိတ်နဲ့သေရင် ပြောကားမျှရောက်ပါတယ်။ ဒီလောဘခါတ်
တွေ လူသားတွေသွားနှင့်မှာ အားကြီးလာမယ်ဆိုရင် ဇွဲ့ကွန်ရ-အတတ်
ဘေးကြီး ဆိုက်ရပါတယ်။ ဒီထက်ပိုပြီး အားကြီးလာမယ်ဆိုရင် ကမ္မာ
လောကကြီးဟာ ဒီးလောင်ပြီး ယျှက်စီးရပါတယ်။

ဒေါသဆိုတာ-စိတ်ဆိုးတာ၊ အမျက်ထွက်တာ၊ ရန်ပြုဗွဲ့တာ၊
အာယာတထားတာတွေပါ။ အဲဒီဒေါသစိတ်နဲ့သေရင် ငရဲထိကျပါတယ်။
ဒီဒေါသခါတ် လူသားတွေသွားနှင့်မှာ အားကြီးလာမယ်ဆိုရင် သတ္တိရ
ကပ်-လက်နက်ဘေးကြီးဆိုက်ရပါတယ်။ ဒီထက်ပိုပြီး အားကြီးလာမယ်

ဆိုရင် ကမ္မာလောကကြီးဟာ ရေဇ္ဈိုးပြီး ပျက်စီးရပါတယ်။

မောဟနိတာ-တွေဝေတာ၊ အမှန်ကိုမသိတာ။ အဲဒီမောဟနဲ့သောင် တိရဲ့ရွှေ့နှင့်ရောက်ပါတယ်။ ဒီမောဟနဲ့တွေ လူသားတွေ သန္တာန်မှာ အားကြီးလာမယ်ဆိုရင် ရောဂါန္တရက်-ရောဂါဘေးကြီးဆိုက်ပါတယ်။ ဒီထက်ပိုပြီး အားကြီးလာမယ်ဆိုရင် ကမ္မာလောကကြီးဟာ လေတွေကျွုပြီး ပျက်စီးရပါတယ်။

လိုချင်တပ်မက်တဲ့လောဘဝါတ်ကို ဒါနနဲ့သတ်ပါ။ အမျက်ထွက်တဲ့ဒေါသကို သိလနဲ့သတ်ပါ။ တွေဝေတဲ့မောဟကို ဘာဝနာနဲ့သတ်ပါ။ တစ်ချက်ခုတ် သုံးချက်ပြတ်ဆိုတဲ့အတိုင်း ဘာဝနာတစ်ခုခုလက်ကိုင်ထားပြီး ဗျားနေ့မယ်ဆိုရင် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟသုံးမူးလုံး မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။ လောဘ၊ ဒေါသဖြစ်ရင် သိလွယ်လိုရန်သူကို တိုက်ရိုက်ရင်ဆိုင်ရတာနဲ့ တူပါတယ်။ ယဉ်တိုက်တဲ့အခါနိုင်တဲ့အခါလည်း နိုင်မယ်၊ ရုံးတဲ့အခါလည်း ရုံးမယ်ပေါ့။

* * *

သူလျှို့နဲ့တူတဲ့ အကုသိုလ်

ဥပမာ တပ်မက်တဲ့လောဘ၊ စိတ်ဆုံးတဲ့ဒေါသ ဖြစ်လာပြီးဆိုရင် ကိုယ်က သတိနဲ့မထိန်းလိုက်နိုင်လို လွန်ကျူးမိတဲ့အခါ မိမိကရုံးသွားတာပေါ့။ သတိနဲ့ထိန်းလိုက်လို လောဘနဲ့ဒေါသ နောက်ဆုတ်သွားတဲ့အခါ မိမိကနိုင်တာပေါ့။ မောဟကျေတော့ တစ်ဖက်နိုင်ငံက ကိုယ့်နိုင်ငံထလွယ်ထားတဲ့ သူလျှို့နဲ့တူတယ်။ သူလျှို့ဆုံးတာ ကြောက်စရာအကောင်းဆုံး ရန်သူပဲ့။

ဒීපෙඟ වූ.ලුගියුගාර්වා:ලද්ධතා:තො? වූ.ගිඹුගේමුන්
රපෙඟ රණ්චිවූමුන්:මටිබැඩු॥ තීග්‍රාද් මිහිගිවූලුවා මූල්‍යය
වැඩිදින්: මූල්‍යය්ප්‍රී: අගුපෙ:වැඩිදින්:පෙ:තායි॥ මොහගිලවුන්
ත්‍යිනුවුන්:තැප තීග්‍රාද්වැඩිපෙ:තු පෙ:තායි ආගුවිල්රජ්‍යාල් විවූඩර්මතක්
නුවුන්:තායි තීග්‍රාද්ලවුන්: දුරුවා බාත්‍රි:රුවා මොහාආගුවිල්
ගපෙ:තු එෂි:ගුවී:තො තන්ද්තභි:ස්නෙරතාවපෙඟ॥

මිහිගිතර්හා වාවන්තාක්මන්වයු මොහාආගුවිල්න්නෙන්තු
ආවින්දිප්පමතර්පි॥ දුවාවා:තොවක්වාන්මා දන්නෙයනුන්ප්‍රේන්තාවු
හාතාරා:තොග ගඹුලාලාගග්‍රී:ගි රුවාගිඩුවී:ත්‍යුව්‍යාල්ප්‍රේන්පි: අගුපෙ:
තො?තාවපෙඟ॥ තීග්‍රාද්-

ව॥ මිහිආපිඇංඛ ගඹුලාලාගග්‍රී:ගි රුවාගිතොක් මත්දිර්ග
සෙවුන්රැඩ්

ජ॥ තීග්‍රාද්වාං වායිතො?ම මෙරාග්‍රීවුන්රැඩ්
ඒ॥ ලෙවාව තේවා මොහාවිභාශුවු:දා: මිහිවක්වාන්මා මප්‍රේන්සෙවුන්රැඩ්
ඔ॥ තීන්ගුවිල් විලගුවිල්තාග්‍රීවාතු තැන්න්මලජර්ප්‍රාත්ං:
යුද්ධාරාතු ගුවිල්දා:ගි සෙවුන්පුවුන්රැඩ්

වාවන්තාතාරා:තාත්ඇගි ප්‍රාග්‍රාම්ගිරින්තා:ප්‍රී: පුළුවාපිල්දී
ත්‍යිගින්තුන්වුන්තායි॥ වාවන්තාපුළුවා:එෂිතු නෙරාමාලවුන්: පාලදිරුපුරු
ආගිරිඩුගිඩු:මුළු:රුමයිල් මඟ්‍යාද්ධිපිවූ॥ උපහා-ශුඩුවාගෙන්
ප්‍රී:තේවාවා:රැඩ් පානුවා:ඇඩ්: පාවාවා:පාප්‍රාන්තාරිප්‍රාලාග්‍රීවාගෙන්
තායි॥ වාවන්තාමඡාවාවා:එෂිරැඩ් පෙ:ටීන්තාරිප්‍රාහා පාගුවිල්ප්‍රේප්‍රී:

ကုန်ရမယ့်အချိန်ပေါ့။

ဒီလိုအလကား အကုသိုလ်ဖြစ်သွားမယ့် အချိန်မျိုးမှာ
ဘာဝနာတစ်ခုခု ပွားလိုက်မယ်ဆိုရင် ကုသိုလ်ဖြစ်သွားတာပေါ့။
ဓနာကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်တဲ့အနေနဲ့ ပွားများဖို့ ဘာဝနာကမ္မာဌာန်း
လေးခုရှိတယ်။ အဲဒါတွေက ပုဒ္ဓါနသုတော်၊ မေတ္တာစာ၊ အသုဘာ
မရဏသုတော် ဆိုတဲ့ ပါ၌အတိုင်းပဲပေါ့။ ဒီနေရာများ ပုဒ္ဓါနသုတော်
ဂုဏ်တော်ပွားနည်း အကျဉ်းချုပ်သင်ပေးပို့မယ်။

ဘုရားဂုဏ်တော်တွေကို အဖော်ဖန်အမှတ်ပြီး ပွားများနေတာ
ကို ဂုဏ်တော်ပွားတယ်လို့ ခေါ်တာပါပဲ။ ဘုရားဂုဏ်တော်ကိုပါးထဲက
ကိုယ် ကြိုက်ရာဂုဏ်တော်တစ်ပါးပါးကို ပုတိုးပါသည်ဖြစ်စေ၊ မပါသည်
ဖြစ်စေပွားများလို့ပါတယ်။ ဘာဝနာဆုတာ စိတ်အလုပ်ဆိုတော့ ကိုယ်
နှုတ်အကူအညီမယူဘဲ ပွားများနိုင်ရင် ပိုတိရောက်တာပေါ့။ ဂုဏ်တော်
ပွားများများ ဂုဏ်တော်ပွားကျိုးလေးတွေကို ဦးစွာပြောပြုချင်ပါတယ်။

စေတီအတွေ့ စိတ်မှုတည်ကြည်။

ရောက်မိန်တို့၊ တွေ့သိလျှော်။

မြင့်စွဲအမျိုး ရိုကျိုးခံရ။

ပြည့်ဝအတို့၊ ဆင်းလျွာနှင့်။

ကာယ်တွင်း၊ ကြိုင်သင်းမွေးကြား။

ကြီးထူးပညာ၊ နက်စွာထက်ဆိုင်း။

လျှင်ဖြန်ဆန်းကြယ်၊ ကောင်းကြယ်စကား။

သိမိနိုင်ပြားလည်း၊ ဘုရားဂုဏ်တော်ပွားကျိုးတည်း။

အပါဒိန်ပိဋကဓိတော်ကပြထားတဲ့ ဂုဏ်တော်ပွားကျိုး လက်
လေးပါ။ ဘုရားဂုဏ်တော်ပွားများတဲ့သူဟာ ဖြစ်ရဘာဝမှာ-

၁။ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ စေတိထိုက်တယ်၊ အများရဲ့ရှိခိုးခံနိုင်တယ်။

၂။ စိတ်ပါတ်တည်ကြည်ခန့်ညားတယ်။

၃။ နတ်ရွှေသူဂါတီ ရောက်ရတယ်။

၄။ ဘုရားနဲ့တွေ့ရင် သစ္စာလေးပါးကို ခဏာနဲ့သိတယ်။

၅။ မြင့်မြတ်တဲ့ အမျိုးအနွယ်မှာချည်းပဲ ဖြစ်ရတယ်။

၆။ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ရိုသေလေးတားမှုကို ခံရတယ်။

၇။ အကိုခြေလက် ပြည့်စုံတဲ့ဘာဝကိုပဲ ရောက်ရတယ်။

၈။ အဆင်းလှပသူသာ ဖြစ်ရတယ်။

၉။ ကိုယ်နဲ့ ခံတွင်းနဲ့ဟာ ကြိုင်သင်းမွေးကြားနေတယ်။

၁၀။ ကြီးမားတဲ့ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။

၁၁။ နက်နဲ့တဲ့ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။

၁၂။ ထက်မြှေက်တဲ့ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။

၁၃။ ရွှေ့တဲ့ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။

၁၄။ လျှင်မြန်တဲ့ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။

၁၅။ ဆန်းကြယ်တဲ့ပညာနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။

၁၆။ ကောင်းမြတ်တဲ့စကားကို ပြောကြားနိုင်တယ်။

“ဒါက သာမန်ပွားများရဲ့နဲ့ ရရှိနိုင်တဲ့ ကောင်းကျိုးတွေပါ။ အကယ်၍ မိမိကသဒ္ဓိထက်သန်စွာ ပွားများမယ်ဆိုရင် စေတနာသဒ္ဓိ
ထက်ရင် ထက်သလောက် ကောင်းကျိုးတွေက ပိုမဲ့နှင့်ပါတယ်။

အဲဒါ အပါဒန်ပါဌိတော်မှာပဲ ရဏ်တော်ပွားတဲ့ဘာဝနာကို အကြောင်း
ပြုပြီး ချမ်းသာသောအကျင့် လွယ်ကူသောအသိဉာဏ်နဲ့ ရဟန္တာ
ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ သုဘ္ဗာတိ အမည်ရှိတဲ့ မထောင်တစ်ပါးအကြောင်းပါပါတယ်။

နတ်ဘာဝအကြိမ်သုံးသောင်း

မုဒ္ဒရဏ်တော်ပွားများလို သီးသန့်ထပ်ရတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေကို
မထောင်ကိုယ်တိုင်ပြန်ပြီး ဟောထားတာကို လက်ာသီထားတာက—
ရုက်တော်ပွားတဲ့ နိတ်လိုစုံပြည့်၊
နတ်ဘုံကန္တ၊ သုံးသောင်းသာတည်း၊
သီကြားမှာရှုစ်ဆယ်၊ စကြာဝယ်တစ်ထောင်း၊
အငောင်ပဒေသရာ၏ အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်၏၏
မကျအသီယံ၊ စည်းစိမ်ဝယ်လည်း၊
လျောမရှိလွှာ၊ ဘီဉာရာနှင့်ဖူး၊
ရုက်ထူးနှင့်ပင်၊ နို့မှာနိုင်သည်၊
ရုက်တော်ပွားသူ အကျိုးတည်း၊

(တပ်ကုန်းဆရာတော်)

သုဘ္ဗာတိပဲထောင်လောင်းဟာ ဟိုး ... လွန်ခဲ့တဲ့ဘာဝတစ်ခုက
မုဒ္ဒရဏ်တော်ပွားများရတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေကိုနှာကြားရလို့ ရဏ်တော်
ပွားသူတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ရဏ်တော်တွေပွားများတဲ့ ဘဝကနေ
သေတဲ့အခါ နတ်ပြည်မှာ နတ်သားအဖြစ် အကြိမ်သုံးသောင်း
စည်းစိမ်ခံစားရပါတယ်။ နတ်တွေအုပ်ချုပ်ရတဲ့ သီကြားပင်းအဖြစ်

၂၃၆

ဖော်ရှင် (ရွှေပြည်သာ)

အကြိမ်ရှစ်ဆယ်ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

စကြေဝြာတစ်ခုလုံးကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်တဲ့ စကြေဝတေးမင်းအဖြစ်က အကြိမ်ပေါင်းတစ်ထောင်၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်ရတဲ့မင်းအဖြစ် ကတော့ အကြိမ်ပေါင်း မရောမတွက်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ လူဖြစ်တိုင်းရှင်ဘုရင်ချည်းဖြစ်ရတဲ့ သဘောပါ။ လောကမှာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓရဲဂုဏ်ကို ပွားများလို့ အမြတ်ဆုံးဘဝကို ရောက်ရတာပါ။

အဲဒီဂုဏ်တော်ပွားတဲ့ ဘဝကစြိုး အပါယ်လေးပါးကို လုံးဝမကျတော့ပါဘူး။ ရရှိထားတဲ့ စည်းစီစီဥုံးတွေဟာ လျှော့သွားတယ် လို့မရှိပါဘူး။ တိုးလို့သာလာပါတယ်။ ယခုနောက်ဆုံးဘဝမှာလည်း လွယ်ကူသောအကျင့်၊ လျင်မြန်သောအသိဉာဏ်နဲ့ အရဟတ္တမင်း အရဟတ္တဖိုလ်ကိုရပြီး အသိဉာဏ်ဝင်စားတဲ့နေရာမှာ အတော်ဆုံးဆိုတဲ့ တော်ဘွဲ့ထူးကြေးရခဲ့တာဟာ ဂုဏ်တော်ပွားတဲ့ကုသိုလ်ကြောင့်ပါပဲတဲ့။

ဘာဝနာကုသိုလ်ဟာ ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်ထက် ဘယ် လောက်သာတယ်ဆိုတာ ဒီဖြစ်ရပ်က သက်သေပြန်ပါတယ်။ ကိုင်းလက်တွေပွားကြည့်ရအောင် လိုက်ဆိုပါ။

အရဟဲ

- လူ၊ နတ်၊ မြိုဟာ သတ္တဝါအားလုံးတို့
ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်
ပါပေ၏။

သမ္မာသမ္မာဇုံ

- အလုံးစုံသောတရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်
မှန်စွာ သီမြင်တော်မူပါ၏။

ပိဋကဓရကသမွေဇာ	- အသိဉာဏ်ဝိစ္စ၊ အကျင့်စရဏနှင့် ပြည့်စုတော်မူပါပေ၏။
သုဂ္ဂတော	- ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူပါ ပေ၏။
လောကခိုဒ်	- သတ္တုလောက၊ ဤကာသလောက၊ သခါရလောက ဟုဆိုအပ်သော လော ကသုံးပါးကို သိမြင်တော်မူပါ၏။
အနတ္ထဝရာပိုဒ်သအမွာသာရတီ	ဆုံးမတိုက်သူကို ဆုံးမတော်မူတတ် သည့် အတုမဲ့ပုန္တုလ် ဖြစ်တော်မူပါ ပေ၏။
သတ္တုဝေဆုံးသာနဲ့	- လူ၊ နတ်၊ ြြဟ္မာသတ္တဝါအားလုံး တို့၏သရာဖြစ်တော်မူပါပေ၏။
မှုပွဲ	- သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်တော်မူ ပါပေ။
ဘဝဝါ	- ဂုဏ်သုတေသန၊ ဝမ္မ၊ ယသ၊ သီခို ကာမ၊ ပယ္တွေတည်း ဟူသော ဘုန်း တော် ၆ ပါးနှင့် ပြည့်စုတော်မူပါ ပေ၏။
- ခက်ဆစ်လေးနှစ်ခုလောက် ရှင်းပေးရမှာက လောကခိုဒ်
ဂုဏ်တော်မှာ သတ္တုလောကဆိုတာ လူ၊ နတ်၊ ြြဟ္မာ၊ ငရဲ၊ တို့၏အိုး
ပြိုးတွေ၊ အသူရကာယ်ဆိုတဲ့ သက်ရှိသတ္တဝါ မှန်သမျှကို ပြောတာပါ။
ဤကာသလောကဆိုတာကတော့ အဲဒီသတ္တဝါတွေနေတဲ့ ၃၁-ဘုံးတွေန

တွေကို ပြောတာပါ။ သဒ္ဓရလောက ဆိုတာကတော့ သတ္တဝါတွေသနာန် မှာ အမြဲမပြတ် ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နမ်တွေကို ပြောတာပါ။

ဘဝဝါရဏ်တော်ထဲက လူသုရိယဆိတာ တစ်လောကလုံး ကို အစိုးရတာကို ပြောတာပါ။ မမှဆိုတာကတော့ မဂ်လေးပါး ဖိုလ်လေးပါး နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ်ဆိတဲ့ တရာ့ဆယ်မျိုးပေါ့၊ ယသကတော့ အခြားကြီးမားတာကိုပြောတာ။ သိရိခိုတာကတော့ ကျက်သရေရှိတာ ကို ပြောတာ။ ကာမဆိုတာက အလိုဂျိတိုင်း ပြည့်စုစုတာ။ ပယတ္တဆို တာက ဘာမဆို စွမ်းနိုင်တာပေါ့။

ဂဏ်တော်တစ်ပါးနှင့် ဗျားရကျိုးများ

ဂဏ်တော်ကိုပါးလုံး ဗျားများမှ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်အား သန်ရာ တစ်ပါးကို ဗျားများရင် လုံလောက်ပါတယ်။ ငယ်ရွယ်သူများ ဗျားများစေချင်တဲ့ သခြားဝါဝါတေး ရိုဖြစ်သွားအောင် ဂဏ်တော်တစ်ပါး စိုး၊ ဗျားရကျိုးများကိုလည်း ကြားမှုးနားဝနှုတဲ့အတိုင်း ဖော်ပြပါး မယ်။ အရဟာဂဏ်တော်ဗျားများရင် ဘေးရန်ကင်းခြင်း၊ ကျန်းမာခြင်း လာသုတေသနပေါ်များခြင်း အကျိုးရှိပါတယ်။

သမှာသမှုဒ္ဓဂဏ်တော်ဗျားများရင် စိတ်ခွဲင်လန်းခြင်း၊ ဉာဏ်ပွင့်ခြင်း၊ စာမေးပွဲအောင်မြှင့်ခြင်းအကျိုးများ ရရှိပါတယ်။ စိစာစရာထာ သမွန္ဒဂဏ်တော်ကိုဗျားများရင် အသက်မွေးအတတ်ပညာရပ်များ ပြုင် ဘက်မရှိ တတ်မြောက်ခြင်းအကျိုးများ ရရှိပါတယ်။ သုဂ္ဂတရဂဏ်တော် ဗျားရင် စကားစစ်ထိုးခြင်း၊ အမှုအခင်း၊ အရောင်းအဝယ်၊ အရေး

တကြီး ကိစ္စပြောဆိုခြင်း စသည်တို့များ အောင်မြင်မှုရတတ်ပါတယ်။

လောကဝိဒုဂ္ဂဏ်တော်များများရင် လောကရေး၊ လူမှုရေးရာ အဖြားအြား လူကင်းလူကဲ့များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိမြင်နိုင်ပါတယ်။ အနတ္ထရောပုရိသာဒ္ဓသာရတိ ဂုဏ်တော်များများရင် နတ်လူတို့အလယ် ကော်ဇာသတင်းပုံးနှင့်ခြင်း၊ ရိုခိုးပူဇော်ရခြင်း အကျိုးများ ရရှိပါတယ်။ သတ္တာအေဝမနသာနရှုဏ်တော်များများရင် နူတ်စ၊ လျှောစထက်မြေကိုမြင်းထန်၍ ဆိုတိုင်းရ ကြတိုင်းအောင်မြင်တဲ့ အကျိုးများကို ခံစားရပါတယ်။

စိတ္တဇော်နာရှင်များကို သတ္တာအေဝမနသာနရှုဏ်တော် ရောမန်းတို့ကိုပေးတာနဲ့ ရောဂါပျောက်ကင်းသွားတာတွေ့ရရှုံးပါတယ်။ မုဒ္ဒရှုဏ်တော်များများရင် ဘေးဆိုး၊ ရန်ဆိုး၊ ကြမှာဆိုးအမျိုးမျိုးမှ လွှတ်ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းနဲ့ ပြည့်စုတဲ့အကျိုး ရရှိပါတယ်။ ဘဝဝါ ဂုဏ်တော်များများရင် ဘုန်းတန်ခိုးတော်အာနဘော်ကြီးခြင်း အကျိုးများကို ရရှိပါတယ်။

သေနည်းသင်တန်းရဲ့ တတိယမြောက်နဲ့ နောက်ဆုံးကျင့်စဉ် ကတော့ သရဏရုံသုံးပါးကို သတိတရ ရွှေတ်ဆိုများများနေဖို့ပါပဲ။ သရဏတွေတော့ တာဝသရဏဂါတာနဲ့ ဘယ်သန္တာသံ ခုက္ခားခုက္ခားတို့ ရိုက်လေသံ ဟိုသတိဝန်သောတိတိတွေ့ ရတနတ္ထယသောဝေတံ အမိဝစနဲ့ ဆိုတဲ့ မူလပလ္မာသအားဖြေကထာအဖွင့်အရ သရဏရုံစွဲမြှုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အကျိုးပါးမျိုးခံစားရပါတယ်။

အဲဒါတွေကတော့ သရဏရုံတည်နေသူဟာ ဘေးအမျိုးမျိုး

က ကင်းလွှတ်တယ်။ ကြောက်ရွှေထိတ်လန်ခြင်းကင်းပျောက်တယ်။ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲကင်းတယ်။ အပါယ်လေးပါးမကျအောင် စောင့်ရောက်တယ်၊ စိတ်ရဲ ဉာဏ်စွမ်းခြင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ပေး နိုင်တယ်။ အဲဒီအကျိုးဝါးမျိုးထဲက သရဏရှုတံတာည်မြှုမှုကြောင့် အပါယ် ဘေးကလွှတ်ပြီး နတ်ရွှေသုဂ္ဂတ်ရောက်ခဲ့တဲ့ သာကေလေးတစ်ခုကို နားထောင်ကြည့်ကြရအောင်။

စစ်မွှေထပ်းဟောင်းနတ်သားကြီး

တောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော်ဘုရားကြီး ချင်းပြည် နယ်၊ ခွဲ့နှိမ်းတောင်မှာ သီတင်းသုံးစဉ်က ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၃၄၁-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း ငှု-ရက်နေ့မှာ ဆရာတော်ကြီးထံကို အသက်လေးဆယ် ကျော်ခန့်ရှိ ပင်စင်စား တပ်ကြပ်ကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ပခုက္ခာမြို့ပြီ။ ကမ်းနားတန်းသား လျှော့ကြီးမျိုးရှိုး ဖြစ်ပါတယ်။

အမည်ကတော့ ကိုလှေ့ရွှေ့တဲ့။ ရောက်လာခြင်းအကြောင်းကို တော့ သူမလာခင် ဆယ့်လေးဝါးရက်ခန့်က ရောက်လာတဲ့ တပ်ကြပ် ကြီးလှေ့ရွေ့ရေးလိုက်တဲ့ စာထဲကအတိုင်းပြောရရင် “ဆရာတော်ကြီး ဘုရား တပည့်တော်ရဲ အမည်က တပ်ကြပ်ကြီးလှေ့ရွေ့လို့ ခေါ်ပါတယ်။ တပည့်တော်ဟာ ဆယ်နှစ်သားအရွယ်ကတည်းက တပ်ထဲရောက်ခဲ့ ရပါတယ်ဘုရား။

“ဒါကြောင့်လည်း ဘာသာရေးအကြောင်း နကန်းတစ်လုံး တောင်မသိဘဲ သောက်လိုက်စားလိုက်၊ သတ်လိုက်ဖြတ်လိုက်နဲ့ အချိန်

ကုန်ခဲ့တာ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်ကျော် ကြောခဲ့ပါတယ်ဘုရား၊ အခုံတပည့်တော် ဆေးပင်စင်နဲ့ တပ်ကထွက်ခဲ့ပါပြီဘုရား၊ ဒီပုံစံအတိုင်းသာ သေ သွားရင် အပါယ်ငရဲ ရောက်မယ်ဆိုတာ တပည့်တော်ကိုယ်တိုင် သိနေပါတယ်ဘုရား။

“အသက်လေးဆယ်ကျော်မှ ဘာသာရေးအသိကို စရမယ့် တပည့်တော်အတွက် အပါယ်လေးပါးမှလွှတ်စေတဲ့ အလွယ်ကူဆုံး ကမ္မားနှင့်အတိုင်းတို့ရှိ ပေးသနားပြီး ဆရာတော်ကြီးအနားမှာ သုံးလေး နှစ်ခုနဲ့ နေခွင့်ပြုပါဘုရားလို့” ခွင့်တောင်းခဲ့ပြီး ဆရာတော်ကြီးခွင့်ပြုချက်နဲ့ ရောက်လာသူဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ဆရာတော်ကြီးကလည်း သရဏရုံးဆောက်တည်ပွားများပုံကိုသာ အမိကထားပြီး သင်ကြားပေးပါတယ်။

ဗုဒ္ဓ- မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏု- ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၍၊ ဂ္ဗာမိ- ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဓမ္မု- တရားတော်မြတ်ကို၊ သရဏု- ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၍၊ ဂ္ဗာမိ- ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံယံ- သံယာတော် အရှင်မြတ်ကို၊ သရဏု- ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၍၊ ဂ္ဗာမိ- ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဆိုတာကစပြီး အသေးစိပ် သင်ပေးတော်မူပါတယ်။ သရဏရုံးသုံးပါး အမိပြုယ်အကျိုးသွားတွေကို ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်း ကျကျနှစ်သင့်ပါတယ်။

ဥပမာ- ဘာသာကြားများက မေးလာပါပြီတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ခရစ်ယာန်ဘာသာမှာတော့ ဘာသာဝင်တဲ့ အခမ်းအနားရှိပါတယ်။ ရေဖျော်းခြင်း၊ ရေနှစ်ခြင်းလုပ်ပြီးတာနဲ့ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အစွဲလာမ်ဘာသာမှာတော့ နမတ်ဖတ်ပြီးတာ

နဲ့ အစွဲလာမ် ဘာသာဝင်ဖြစ်သွားတာပဲ။ ခင်များတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ရော ဘာသာဝင်တဲ့ အခါးအနား နှိပါသလား။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဘယ်အချိန်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သလဲလို့ မေးခဲ့ရင် ဗုဒ္ဓဘာသာအများစုမှာ ကျကျနှစ်ဖြန့်မယ့်သူ အင်မတန်မှုနည်းမှာပါ။ ဖြေရမှာက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သိတတ်တဲ့အချို့ ပထမဆုံး သရဏာဂုဏ်ဆောက်တည်ပြီးစ အချိန်မှာပဲ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ခဲ့တယ်လို့ ဖြေရမှာပါ။

သရဏာဂုဏ်ဆောက်တည်ပြီးစနေ့ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်တဲ့နေ့ဖြစ်သလို ဘုရား၊ တရား၊ သံယာမှတစ်ပါး အခြားအရာတွေကို ရတနာ သုံးပါးထက် မြတ်တယ်လို့ယူဆပြီး ကိုးကွယ်တဲ့နေ့ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အဖြစ်ကရပ်ခဲတဲ့နေ့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

“ဆရာတော်ကြီးခဲ့ သွန်သင်ဆွန်ပြမှုကြောင့် သရဏာဂုဏ်သုံးပါးကို အိပ်မက်ထဲ ထည့်မက်တဲ့အထိ ခွဲမြှေခဲ့သလို အာနာပါနဲ့ မေတ္တာကမ္မာန်းတို့ကိုလည်း ပိုင်ပိုင်နိုင်ဆိုးများလာနိုင်ပါတယ်။ ၁၃၉၄-၄၇၅၌လောက်ရောက်လာတော့ ကလေးဖြောမှာ စီးပွားရော်ဦးမယ်ဆိုပြီး ပြန်သွားပါတယ်။ အိမ်ထောင်ပြုဖို့ ရည်ရွယ်ချက်ရှိတဲ့အကြောင်းကိုလည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း လျှောက်သွားပါတယ်။

အချို့ကောင်းစဉ်က အိမ်ထောင်တစ်ကြိမ် ကျဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သားလေးရော၊ မယားပါ သူပုန်တွေရဲ့ လက်ချက်နဲ့ သေဆုံးခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒါကတည်းက နောက်အိမ်ထောင်မပြုခဲ့တာ အခါအချိန်ထိပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အမြတ်စီးရှိနေတဲ့ သေခြင်းတရားက ဦးလှေ့ခြောက်

ଶିଃପ୍ରାଃଶ୍ରୀଶ୍ରଦ୍ଧନ୍ତମପେଃବାଲ୍ମୀ ଅର୍ଣ୍ଣତୋହାର୍ଣ୍ଣପ୍ରଶ୍ରଦ୍ଧନ୍ତମପେଃବାଲ୍ମୀ

၁၃၅၄-ခန့်စီ၊ တော်သလင်းလဆုတ် ၃-ရက်၊ စနေနေ့ ညနေ
၃-နာရီမှာ ရိုးရိုးအဖျားကြီးတဲ့ရောဂါရော၊ ငုက်ဖျားရောဂါကပါ
နှုန်းကို ဘဝတစ်ပါး ပြောင်းသွားရပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးကလည်း
တပည့်ဖြစ်သူ သူ့စကားအတိုင်း သေခြင်းတရားကို ရဲရဲဗုံး ရင်ဆိုင်
သွားရဲ့လား၊ ကောင်းရာသုဂတ်ရောရောက်ရဲ့လားဆိုတာ သိပ်သိချင်
နေတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်ကြီးအနေနဲ့ တပ်ကျေပြီးလှမျေသေပြီး
ခြောက်လလောက်အကြာ ၁၃၅၄-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကော် ၁-
ရက်၊ စနေနေ့ကျေမှ ကလေးမြို့ကို ရောက်အောင်သွားနိုင်ပါတော့တယ်။
ဦးလှမျေ နေထိုင်မကောင်းစဉ်က အစအဆုံးပြုစရိတ်ရတဲ့ ဦးသန်ထွန်း
တို့မိသားစုအဖိမ်ရောက်သွားမှ ဆရာတော်ကြီးလည်း တပည့်ဖြစ်သူ
အတွက် ရတာက်အေးရပါတော့တယ်။

ပိုမြို့အနီးကပ်ပြုစရတဲ့ ဦးသန်းထွန်းသားကြီးက အသေ
အချာပါဘုရား။ “သူဟာတပည့်တော်လက်ပေါ်မှာ အသက်ပျောက်သွား
တာပါ။ ကလေးမြို့သေးရုံမှာ ရ-ရက် ကြာပါတယ်ဘုရား။ နောက်ဆုံး
သေရမယ့်ရက်ကတော့ ရောဂါကအပြင်ထန်ဆုံးပေါ့ဘုရား။ ရောဂါ
ကတက်လာလိုက် ဦးလှူခြောလည်း မျက်ဖြူကြီးလန်ပြီး သတိလစ်သွား
လိုက်၊ တစ်ခါ ရောဂါကျလာလို့ သတိရတာနဲ့ ဓမ္မံ့ သရဏံ က္ခာမိ၊
ဓမ္မံ့ သရဏံ က္ခာမိ၊ သံယံ သရဏံ က္ခာမိလို့ ရွတ်ဆိုတာပဲဘုရား။
“တစ်ခါ ရောဂါတက်လို့ သတိလစ်သွားလိုက်၊ ရောဂါပြန်

၂၄၄

ဖော်ရှင် (မြို့ပြည်သာ)

ကျလို သရဏာဂုဏ်လိုက်နဲ့ပဲ နောက်ဆုံး အသက်ထွက်သွားတာပါ
ဘုရား။ တပည့်တော် လျှောက်ချင်တာကတော့ ဆရာတော်ကြီးတပည့်
ဟာ သေရတဲ့အချိန်ထိ သရဏာဂုဏ်သုံးပါး မြှုသွားတာဆိုတာပါပဲဘုရား”

အဲသလောက်သီရတယ်ဆိုရင်ပဲ ဆရာတော်ကြီးက တပည့်
အတွက် တော်တော်ကျေန်ပါပြီ။ ပိုပြီး စိတ်ချေစရာကောင်းတာက
ဦးသန်းထွန်းသားအငယ် မောင်နောက်လင်းရဲ့ လျှောက်ထားချက်ပါပဲ။
မောင်နောက်လင်းက-

“ဦးလှူရွှေသေပြီးနောက်ရက်မှာပဲ တပည့်တော်အိပ်မက် မက်
တယ်ဘုရား။ အိပ်မက်ထဲမှာ ဦးလှူရွှေက ပြီးပြီးပြုက်ပြက်နတ်ဝတ်
တန်ဆာတွေဝတ်ထားပြီး တအားလုနေတယ်ဘုရား။ လူဘဝတုန်းက
နဲ့ ဘာမှမဆိုင်ဘူးတဲ့”

ဒီလောက်ဆို ပရီတ်သတ်များလည်း တပ်ကြိုးလှူရွှေ
တစ်ယောက်သရဏာဂုဏ်အစွမ်းကြောင့် နတ်ပြည့်ရောက်သွားပြီဆိုတာ
သဘောပေါ်က်လောက်ပါပြီ။ တရားအဆုံးမှာ ဟောလာခဲ့သမျှကို
အကျဉ်းချုပ် ခေါင်းစဉ်တပ်လိုက်ရင် သုံးမျိုးပဲ ရပါတယ်။

အသေမြှတ်ချင်တဲ့သူဟာ-

- ၁။ မရဏာနသုတေသနရာကို ပွားများထားရမယ်။
- ၂။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတရာဆိုဆုံးပါးနည်းအောင်၊ မရှိ
အောင် ကြိုးစားကြရပါမယ်။
- ၃။ သရဏာဂုဏ်သုံးပါးကို စွဲမြှုပါမယ်။

ဒီသုံးချက်ပိုင်နိုင်ထားရင် သေခြင်းတရား ဘယ်အချိန်လာ

လာ ရဲရဲပံ့ပံ့ ရင်ဆိုင်ရပါဖြူ။

အဲဒီအချက်တွေကို ကြိုတင်လေလာထားတဲ့ အသက်ရှစ်ဆယ်
အချယ် ဦးကျော်အောမည်ရှိတဲ့ ဒကာကြီးဟာသူ အနိစ္စရောက်ခဲ့ရင်
လိုက်ပိုတဲ့ပရီသတ်တွေ ဝင်ရအောင်ဆိုပြီး ကြိုရေးသားထားတဲ့
မရဏာနှသာတိကမ္မာန်းလက်ာလေးရွတ်ပြီး တရားနိဂုံးချုပ်ကြရ
အောင် လက်ာအဆုံးမှာ သာစုခေါ်ကြရအောင် ...

ကလလရောကြည်၊ တည်သည်ကစာ

သေနောက်အောင်၊ ဘွားရွေဝင်နှာ

ပေါင်းတစိတွေတို့၊ နားနေရအုံ

တစ်စွဲဗို့မျှ၊ ခွင့်ပရာ့သူး

သူကင့်ကို၊ မိုချင်လို၍

အားပိုစိုက်ခါး၊ လိုက်လေပါလည်း

ဘယ်သောသိပုံ၊ ဖို့ကြုံသူး

နှာပရွဲပါး၊ သွောင်းရပ်း

ဓမ္မဝါတ်တို့၊ ဥပါဒ်ဋ္ဌာင်း

စိအစဉ်ဖြင့် ဖြစ်လျှင်ဆော့

ပျက်သိသာသွေး၊ ဖရောမင်း

သူ့လက်တွင်းသို့၊ ချို့နှင်းဝင်ရှု

နှစ်ကာလကား၊ ဖည်းမျှရှိခါး

တွက်ဆာတော့လော့၊ သေသည်ရှိနှင့်ရောက်း

သေသည်နှာက်ပြုး၊ တစ်ပေါ်ကိုတစ်ပန်း

၂၄၆

ဖော်ရင် (အျှပှည်သာ)

လူရပ်ဌာန်သို့၊ ဖြစ်ပြန်ပါလည်း
 သေရှားမည်၊ မရွှေသည်တည်း
 နတ်ပြည်နတ်မင်း၊ ဖြစ်ပြန်လျင်းကာ၊
 မယ်င်းသေရှာ၊ ရောက်ရမှာတည်း၊
 ပြဟာမင်းတွေ၊ အကုဋ္ဌတို့
 သင့်သနာ၊ သက်ရှည်ပါလည်း
 သေမှာမယ်င်း၊ သီးဖြစ်ခြင်းကြုံင့်၊
 သေခြင်းဓလေ့၊ အမြဲတွေရှုက်
 သေ၍မဆုံး၊ သေကြေားမည်၊
 သေတုန်းသေဆာ၊ သေမစ်ဘာ၊
 သေခွဲဝင်ရန်၊ သေမှာမှန်၏။
 လူထဲနတ်ရှာ၊ ထိုပြဟာတို့၊
 ဖြစ်လာသယူ၊ မရှာဘေား၊
 ထိုအရေးမှ၊ ကင်းအေးကြရန်၊
 ဖြည့်နိုဗုန်သို့ စိတ်သနကြီးကုတ်၊
 ရောက်မထုတ်ဘာ၊ အားထုတ်၍သာ၊
 ကြိုးစားရာသည် ...
 သေရှာထိုမှုဇွဲတ်မည်တည်း။

(ဦးဝကျိုင်)

သာဓု ... သာဓု ...သာဓု ...

အသမြတ်ချင် သေနည်းသင်

၂၄၅

ပုဂ္ဂနိုင်ဝေးသမျှ၊
 ဖဝေးလှသူသန်
 ငြားမရဘတ်ခံတယ်
 လုပ်ကြုံလွှာတ်ဘ
 ပဋိစ္စသမျို့နိုင်ကို
 သမျှနဲ့ဟောမြှုက်ကဘဲ
 ကတိဟုရှိပါရွှေ့
 စတိမှာမရွှေ့
 ပု,ဒီ,အာ,တုပရဲသော်မှ အမှုတွေပါဝင်
 ဖယ်ဟယာတစ်သက္ကိတွင်မှ
 သူ့ကတိစခုံသည်ပင်
 အသိတိရှိစာယ်ဝင်သော်
 အတိနယ်တွင်ကတိသိမ်းလို့
 ချုပ်ပြီးတဲ့ပြည်မရှား၊ စတိနှင့်သား
 တို့များဖြင့် မသေပါပြီ
 ကောကာရှိဘူးမျှပေး။
 (ရူလဒ္ဒရမဟာနိကာယ ပွဲမသာသနာရိုင် အာရုံးပူသရာတော်ဘရားကြီး)
 ၁၂၆၀-ရန်တွင် ဧရာ:ခင်တော်မူသည်။

၂၄၁

ဓမ္မဘရ် (ဈေးပြည်သာ)

တရားနာပရိသတ်ထဲတွင် ၈-ရပ်ကွက်၊ သစ္စာပန်းခြံမှ
ဦးလှဝင်းနှင့် ဒေါ်စန်းစန်းဝင်းတို့ အနီးမောင်နှဲလည်း ပါလာခဲ့သည်။
တရားပွဲပြီး၍ အိမ်အပြန်တွင် ဦးလှဝင်းက ဒေါ်စန်းစန်းဝင်းအား-

“စန်းစန်းဝင်းရာ တရားကသိပ်ကောင်းတာပဲ။ ဆရာတော်
လေးက ဒကာ၊ ဒကာမတွေအတွက် တကယ့်လိုအပ်ချက်ကို ချွေးပော
ပေးသွားတာပဲ။ အင်မတန်ကျေးမှုးတင်ဖိုကောင်းတယ်။ ဒေါ်အေးကို
လည်း ချီးကျူးမှုးရမယ်ကျ၊ လင်သားရဲ့ ကျေးမှုးကိုသိတတ်တဲ့ မိန်းမထူး
မိန်းမဖြတ်တစ်ယောက်ပဲ၊ လင်သားအတွက် တရားပွဲလုပ်ပြီး အမျှပေး
တယ်ဆိတာ ငါတော့ ခုတစ်ခါပဲ တွေ့ဖူးသေးတယ်။ ဆရာတော်ဟော
သွားသလိုပဲ သေခြင်းတရားဆိတာ ရင်ဘတ်နဲ့ကျောလို ကပ်နေတာ
ကျ။ ပေါ့ပေါ့နေလို့ မဖြစ်ဘူး။”

“ဆရာတော်သင်ပေးတဲ့အတိုင်း တို့လည်း နေ့စဉ်လေ့ကျွဲ့
ထားရမယ်။ အေး ... တစ်ခုတော့ ကြိုမှာထားမယ်ကျား။ ငါက
မင်းထက်လည်း အသက်ကြိုးတော့ အရင်သေရဖိုမှားတယ်ကျား။ ငါများ
မင်းထက်အရင်သေခဲ့ရင် ငါရက်လည်မှာ ဒီမဏ္ဍာလေးဆရာတော်ကိုပဲ
ပင့်ပြီး တရားပွဲလုပ်ပေးပါကျား”

ဟု မျိုးမချုတ်ပြောကြားလိုက်ပါတော့သည်။ ထိုအခါ
ဒေါ်စန်းစန်းဝင်းက -

“ရှင်ကလည်း နိမိတ်မရှိတာတွေ လျောက်ပြောနေတယ်”

ဟု ဟန့်လိုက်ရာ ဦးလှဝင်းက-

“ကိုယ့်သေခြင်းတရားကို အမှတ်ရနေတာ၊ မရထာနသုတိ
ဘာဝနာများများနေတာနဲ့ အတူတူပဲ။ ကုသိလ်တောင်ရတယ်လို ဆရာ
တော်ဟောထားတယ်လေကွာ”ဟု ချေပသဖြင့် ဒေါ်စန်းစန်းဝင်းမှာ
နှုတ်ဆိတ်သွားခဲ့ရသည်။

ကျွန်ုပ်၏တရားပွဲသည် ဦးလှဝင်းအတွက် သီးသန့်လာဟော
ပေးသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် နောက်
တစ်လအနဲ့အကြာများပင် ဦးလှဝင်းသည် ဘာရောဂါမှမရှိဘဲနဲ့ အိပ်ရာ
ထဲမှာပင် ရုတ်တရာက်သေဆုံးသွားခဲ့ရရှာသည်။ တရားပွဲတစ်ပွဲ၏
အောင်မြင်မှုကို ပရိသတ်အနည်းဆုံးများ တစ်ခုတည်းနှင့် မိုင်းယဉ်၍
မရပါ။

ဟောလိုက်သောတရားကို ပရိသတ်က ဘယ်၍ဘယ်မျှ
လိုက်နာကျွန်ုပ်ကြောသနည်းဟူသော ပေတ်နှင့်သာ တိုင်းတာရပေမည်။
ဦးလှဝင်းကား ကျွန်ုပ်ဟောသောတရားကို မည်မျှလိုက်နာ ကျွန်ုပ်သုံး
ကြောင်း သူ၏ကြိုတင်အမှာစကားက သက်သေခံနေပေသည်။ ဤ
အကြောင်းများကိုလည်း ဒေါ်စန်းစန်းဝင်းကိုယ်တိုင် လျှောက်ထားသော
ကြောင့် ကျွန်ုပ်အပြည့်အစုံသီရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဦးစွဲနိစိန်၏ ရက်လည်တရားပွဲကို ၁၃၆၀-ခုနှစ်၊ ပြာသိ
လဆန်း ၅-ရက်၊ ၈-ရက် (၂၃-၁၂-၉၈ မှ ၂၄-၁၂-၉၈) ထိန်း

၂၅၀

ဓမ္မဘရှင် (ဧရာ埔သာ)

ညျဟောပေးခဲ့ရသလို ဦးလှဝင်း၏ ရက်လည်တရားပွဲကိုလည်း (၂၃-၁-၉၉ မှ ၂၅-၁-၉၉) ထိ သုံးညျဟောပေးခဲ့ရပါသည်။

အရိယာမဖြစ်သေးသော၊ ဝိပသုနာ မရှုပွားတတ်သေးသော
ယောကီမှန်သမျှ အသေမြတ်ဖို့ ဟောကြားထားသော ကျင့်စဉ်များကို
လိုက်နာကျင့်ကြနိုင်ကြပါစေသော် ...

ဓမ္မဘရှင် (ဧရာ埔သာ)

* * *

မိရိုးဖလာ မှုဒ္ဓဘာသာဝင် တကယ့် မှုဒ္ဓဘာသာဝင်

မေတ္တာရင် (ရွှေပြည်သာ)

“ဉာဏ်မကောင်းချင်ဘူးလား”

“ကောင်းချင်ပါတယ်ဘူးရား”

“ဒါဆို သရကာရုမြဲကတော့”

မိရိုးအလာမုဒ္ဒသာသာဝင်နှင့် တကယ့်မုဒ္ဒသာသာဝင် တရားတော်

၂၅၁

**မိရိုးအလာမုဒ္ဒသာသာဝင်နှင့်
တကယ့်မုဒ္ဒသာသာဝင်တရားတော်**

ယနေ့သာသနာတော်နှစ် ၂၉၄၇ ခုနှစ် ကောဇာသက္ကရာဇ်
ဘုဒ္ဓ၏ ခု တပေါင်းလဆန်း (၄) ရက်နေ့၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ရွှေပြည်သာ
မြို့နယ်၊ ၆/၁၄ ရပ်ကွက်၊ တောင်ငူပန်းခြံအတွင်းရှိ အောင်သီရိမဂ္ဂလာ
ဓမ္မာရုံကြီးအတွင်း၌ ကျင်းပပြုလုပ်အပ်သော ဓမ္မဒါနတရားအလုံး
ပထာမဇော် ဟောကြားအပ်သည့် မုဒ္ဒသာသာဝင်တိုင်း အရေးတကြီး
နာကြားကြရမည့် တရားတော်ပိုက်ဖြစ်သည့် မိရိုးအလာမုဒ္ဒသာသာဝင်
နှင့် တကယ့်မုဒ္ဒသာသာဝင် အမည်ရှိသော တရားတော်—

“ဒီနေ့တရားတော်ရဲအမည်ကို ဘယ်လိမ့်ကြမှာလ”

“မိရိုးအလာမုဒ္ဒသာသာဝင်နှင့် တကယ့်မုဒ္ဒသာသာဝင်ပါ
ဘုရား”

“တရားအသနာ နာကြားရင်းနဲ့ ပရီသတ်များ ကိုယ့်ကို

ကိုယ်ဆန်းစစ်ပါ၊ ငါသည် မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လား? တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာသာဝင်လား? ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်ပါ။ ဒီက မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ရဲ၊ စိတ်နေစိတ်ထားအပြုအမူတွေ ဟောလိမ့်မယ်၊ တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာသာဝင်ရဲ စိတ်နေစိတ်ထား အပြုအမူဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ဟောလိမ့်မယ်၊ ကိုယ့်ကိုကိုယ် တိုက်ကြည့်ကြား

“တိုက်ကြည့်ရင်းနဲ့ ညုံတဲ့ပုဒ္ဓဘာသာသာဝင်ထဲ ပါနေတယ်ဆိုရင် တော်တဲ့ကောင်းတဲ့ တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာသာဝင်ထဲပါအောင် ကြိုးစားဖို့ဟာ ပရိသတ်များရဲ့ တာဝန်ဖြစ်တယ်။

ဒါဆို ယနေ့တရားကို စိသုဒ္ဓိမင်းအဋ္ဌကထာမှာလာတဲ့ ပုထုဇှု များ ကြိုးပြီးတော့ မသိနိုင်တဲ့ အရာငါးယျိုးက စကြေရအောင်။ အတွေး အခေါ်လေးတွေပါတဲ့အတွက်ကြောင့် ပရိသတ်များကလည်း တွေးတွေးဆဆ ဖြေပေးပါ။

ဒီက အဋ္ဌကထာအဖွင့်အတိုင်း တစ်လုံးချင်းဖြည့်ဖြည့်းချင်း ဖေးပေးပါမယ် အဲဒီမှာဖွင့်ထားတာက”

“မိမိတဲ့ များမိကာလောစ ဒေဟနိဂြောပန်းတိ

မိမိတဲ့ ပုထုဇှုမှန်ရင် ဘယ်အသက်အရွယ်မှာ သေရမယ် လို့ ကြိုးပြီးတော့ သိနိုင်ရဲ့လား? ”

“မသိနိုင်ပါဘူးဘူး”

“များမိ ဘယ်အနာရောဂါနဲ့ သေရမယ်ဆိုတာ ကြိုးပြီးတော့ သိနိုင်ရဲ့လား? ”

“မသိနိုင်ပါဘူးဘူး”

“ကာလ မနက်မှာ သေမလား? နေ့လည်မှာ သေမလား?

မိန္ဒဗာဓရဘဏ်နှင့် တကယ်ဖုဒ္ဓဘဏ် တရားတော်

၂၅၃

ညာမှာသေမလား? ကြိုပြီးတော့ သိနိုင်မလား?"

"မသိနိုင်ပါဘုရား"

"ဒေဟနိကျွေပန် ဘယ်နေရာ ဘယ်ဒေသမှာ သေမယ်၊
ဘယ်သူသာန်မှာ သိရှိဟန်လဲရော ကြိုပြီးတော့ သိနိုင်ရဲ့လား?"

"မသိနိုင်ပါဘုရား"

"ဂတိ သေပြီးတဲ့နောက် ဘယ်ဘုံရောက်မယ်ဆိတာ ကြိုပြီး
တော့ သိနိုင်ရဲ့လား"

"မသိနိုင်ပါဘုရား"

"ဒီတော့ ပုထုဇ္ဇာတွေဟာ ဘဝအာမခံချက် ဘာမှုမရှိဘူး"

ဘယ်အသက်အချွေယ်မှာ သေရမှာလဲမသိ

ဘာရောက်နဲ့ သေရမှာလဲမသိ

နှုန်း နွေ့လည် ညာ ဘယ်ကာလမှာ

သေရမှာလဲ မသိ

ဘယ်ဘုံရောက်မှာလဲ မသိ

ဘာမှကို မသိဘူး မှန်းသစ်း ရှစ်းသစ်းနေကြတာ စကား
တစ်ခုရှိတယ်ပေါ့ မျက်ကန်းတေ့မကြာက်တဲ့ ဘာတဲ့တုန်း"

"မျက်ကန်းတေ့မကြာက်ပါဘုရား"

"အဲဒါ အကန်းပုထုဇ္ဇာတွေကို ပြောတာ ကြည့်စမ်း"

ဘယ်အချိန်သေမှာလဲမသိ၊ ဘယ်အသက်အချွေယ်သေမှာလဲ
မသိ၊ ဘယ်ဘုံရောက်မှာလဲ မသိဘူး၊ အဲဒါလည်း ပျော်တပြုးပြုး
ဖော်မဆုံးဘဲ နေလိုက်ကြတာ။

ဒီတော့ဘာဖြစ်သလဲတဲ့?အပါယ်ကျတဲ့ ပုထုဇ္ဇာတွေ များတာ

၂၅၄

ဓမ္မရှင် (ရွှေပြည်သာ)

ပေါ့။ သံယုတ်ပါဌိတော် နက္ခသီချုပ်မသုတ်များ ဓာတ်က ဥပမာလေးနဲ့
ဟောပါတယ်။

ချစ်သာချစ်သမီးတို့ ဝါဘုရားလက်သည်းပေါ်က ပြုမှန်လေး
ရယ်၊ ဟောဒီ အောက်က မဟာပထဝီမြေကြီးရယ် ဘယ်ဟာကများ
သလဲလို့ မေးတော့ ပရိသတ်တွေက ဖြေကြပါတယ်”

“မြတ်စွာဘုရား မဟာပထဝီမြေကြီးက အဆမတန်များပြား
ပါတယ်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား လက်သဲပေါ်ကပြုမှန်ဟာ အနည်းငယ်
ပါဘုရား၊ မနိုင်းလောက်ပါဘူး”

ဒီတော့ ဓာတ်က “ချစ်သား ချစ်သမီးတို့ ဒီဥပမာအတိုင်းပဲ
လူဘဝကနေ သေပြီးတော့ သုဂ္ဂတီလို့ခေါ်တဲ့ လူဘုံး၊ နတ်ဘုံး၊ ပြဟ္မာ
ဘုံရောက်တဲ့ လူသားတွေဟာ ဝါဘုရားလက်သဲပေါ်က ပြုမှန်ပမာဏ
လောက်ပဲ ရှိတယ်။

အဲဒီ လူဘဝကသေပြီးတော့ ငခဲ့ တိရဲ့ဗုဒ္ဓန၊ အသူရကယ်
ပြောဆိုတဲ့ အပါယ်လော့ကျတဲ့ လူသားတွေကတော့ ဟောဒီအောက်
က မဟာပထဝီမြေပေါ်က အမှန်ပမာဏလောက် ရှိတယ်လို့”ဒီလို့
ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်”

“ဒါကြောင့် ယခုတရားနာ ပရိတ်သတ်များ ဒါဆိုသံဝေါယူ
တတ်ပါပြီ။ ဧည့် ဒါကြောင့် အပါယ်လော့များ သတ္တဝါတွေ များကြား
တာကို။ ယခုမေးတဲ့ မေးခွန်းငါးချေကို တစ်ခုမှ မဖြေနိုင်ခဲ့တဲ့အ
တွက်ကြောင့် ပုထုဇွဲတွေဟာ ရမ်းသမ်းနေကြ၊ ရမ်းသမ်းသေကြ၊
ရမ်းသမ်းရောက်ကြပါလာလို့ သံဝေါယူစွေချင်တယ်။

ဒီတော့ ဒီလို့ ဒကာဒကာမများကဲ့သို့ စွဲလမ်းစရာသားတွေ၊

မယားတွေ၊ ဇီးတွေ၊ ခင်ပွန်းတွေ၊ တိုက်တွေ၊ ခြေတွေပေါ့၊ စွဲလမ်းစရာ၊ များပြားတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေ မဆိုပါနဲ့ စွဲလမ်းစရာဘာမှ မရှိပါဘူးလို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ရဟန်းသံယာအချို့တောင် ပုထိန်းရဟန်းသံယာအချို့တောင်မှ အပါယ်ကျကြတယ်။”

“နားထောင် စကားလေးတစ်ခု နှုတယ်ပေါ့၊ အတွေးအခေါ်ပညာကြီးမားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ သူများအမှားကိုကြည့်ပြီးတော့ သင်ခန်းစာယူတတ်တယ်၊ အတွေးအခေါ်နည်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကြတော့ သူများအမှားကို ကြည့်ပြီးတော့ သင်ခန်းစာယူတတ်ဘူး၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မှားမှ သင်ခန်းစာယူတတ်တယ်၊ သူကည့်သွားပြီ၊ အဲဒီထဲအည့်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မှားတာတောင်မှ သင်ခန်းစာယူတတ်ဘူး။

အခု သင်ခန်းစာယူစရာ အကြောင်းလေး နာရအောင်၊ ဒါကိုမယဒေဝမှာ အလက်းလေးနဲ့ ပြောထားတယ်။

ဥစ္စစိုက်၊ မဆိုထားလှတ်
ကိုယ်ဝတ်ပြုစွမ်း၊ ပုထိုးစွမ်းက
သက်န်းမျှ၏၊ လောဘကြုံပိတ်
င့်သည့်စိတ်ဝကြာန်၊ ဘုတ်ပြုစိတ်သန်းပြု
ဖြစ်ကုန်ကြ၏။

“ဗုဒ္ဓလက်ထက်က တိသုဒေသမည်ရှိတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးဟာ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြှုတ်တစ်ပါးပါပဲ၊ သို့သော် ပုထိန်းပါ။ တစ်ခါတော့ သူရဲ့ တူမတစ်ယောက်က လူ၍တဲ့ အင်မတန်နှုံးညွှေ့ပျော့ပြောင်းတဲ့ သက်န်းအကောင်းစား တစ်စုရတော့သူက သိပ်ဝမ်းသာတယ် စွဲလမ်း

၂၅၆

ပေါ်ရှင် (အခြားပြည်သာ)

မိရှာတယ်။

ကောင်းလိုက်တဲ့ သက်နဲ့လေး သွားရာလာရာဝတ်မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ ခေါင်းအုံအောက်မှာ ထားပြီးအိပ်ပါတယ်၊ ကျိန်းပါတယ်၊ ညာကျတော့ သူကတော့ အသက်လောင်းဆယ်နဲ့ မသေသေးဘူး ထင်တာပဲ့၊ သို့သော် ဘုရားက ဟောထားပြီလေ။

နိဂုံတ ပုထုဇ္ဇာမှန်ရင် ဘယ်အသက်အရွယ် သေရမယ်ဆိုတာ ကြိုမသိဘူး ဒီတော့ ညာသန်းခေါင်မှာပဲ ရောက်တစ်ခုနဲ့ ပုံတော်မှသွားရာတယ်။ ဒီတော့ ရဟန်းသံယာများအပ်နှုံမထားခဲ့ရင် ကျွန်ုတ်ပစ္စည်းဟာ “မတသန္တတာ”ပေါ့။ ကျွန်ုတ်သံယာတွေ ဝေခြမ်းယူမယ်လုပ်တော့ သက်နဲ့ခေါက်ထဲက အသံကြီးတစ်သံ ထွက်လာတယ်”

“ငါသက်နဲ့မယူကြနဲ့ ငါသက်နဲ့မယူကြနဲ့”

“ရဟန်းသံယာတွေက မကြားဘူး ဘုရားရှင်ကကြားတော့ သူတို့ရဲ့ဝေခြမ်းမှုကို ခဏဆိုင်ဆိုင်တယ်၊ “ချစ်သားတို့ မဝေခြမ်းကြနဲ့ပြီး။ တိသုရဟန်းကြီးဟာ သက်နဲ့ကိုခွဲတဲ့ လောဘနဲ့ ပုံတော်မှဲ လို သက်နဲ့ခေါက်ထဲမှာ သန်းပြောကြိုဖြောနေတယ်၊ မကျွတ်သေးဘူး”

“ကြည့်စမ်းဘယ်လောက် သံဝေဂရို့ ကောင်းသလဲ? ခုနစ်ရက်စောင့်ပြောမှ ကျွတ်ပြီး နတ်ပြည်ရောက်လိမ့်မယ်။ သင်တို့ ခုနစ်ရက်ပြည့်မှ ဝေဖန်ကြပါ၊ ခွဲခြမ်းကြပါ”

“အဲဒီလိုပြောမှ ခုနစ်ရက်စောင့်ကြရတယ်။ ခုနစ်ရက်ပြည့်မှ သန်းပြောဘာဝက လွှတ်ပြီးတော့ နတ်ရွှာသုကာဝါရောက်ပါတယ်။”

“ကိုင်းပရိသတ်များ သင်ခန်းစာယူစရာ မကောင်းဘူးလား”

“ကောင်းပါတယ်ဘုရား”

မိန္ဒဗောဓိဘသရှင်နှင့် တကယ်ဓိဘဘသရှင် တရားတော်

၂၅၇

“အဲဒါ စွဲလမ်းတဲ့ လောဘကြောင့် ပြီတ္ထာဘုံကျတာ၊ ဒါကြောင့် ဘာကိုမှ မစွဲလမ်းပါနဲ့လို အရေးတကြီးမှာလိုက်ပါတယ်။”

“ဒီတော့ ရဟန်သံယာအချို့တောင်မှ ပုထိဇ္ဇာအချို့တောင် မှ အပါယ်လေးဘုံကျရင် ဒကာ ဒကာမများဆိုရင် ပိုပြီးတော့ မကျနိုင် ဘူးလား။”

“ကျွန်ုင်ပါတယ်ဘုရား”

“ကျွန်ုင်တယ်။ တစ်ကဲ့မှာလုံးမှာ လူဦးရေဟာ သန်းပေါင်း ခြောက်ထောင်ကျော်ပဲရှိတာ။ ကြည့် ပြီတ္ထာ၊ သရဲ တစ္ဆေးပေါင်းဟာ ကုဇ္ဇာပေါင်းခြောက်ထောင်မကာဘူး။ အများကြီးပဲ ပရိတ်သတ်တို့ မမြင်ရလို့။”

သူတို့ကို လူတွေကမဖြင်ရဘူး၊ ကံကပေးတဲ့ တန်ခိုးလေး ပေါ့။ ဒါပဲရှိတာပါ၊ အများကြီးပဲ ဒီတော့ ဒါဆိုအရှင်ဘုရား တပည့် တော်တို့ ပုထိဇ္ဇာတွေ ဒီဒေသနာအရဆိုရင် အပါယ်ငရဲပဲ အားလုံး ဆင်းကြရတော့မလားဘုရား။

မဆင်းရပါဘူး၊ အဲဒီလို မဆင်းစေချင်လိုပဲ ဒီနှေ့တရားပွဲကြီး ကျင်းပရတာပါ။ ဒီလိုမဆင်းစေတဲ့ တရားကိုလည်း ဓမ္မက ဟောပေး ထားပါပြီ။ အင်္ဂါးရှုရအုပ်ကထာမှာ ပုထိဇ္ဇာတွေ အပါယ်မကျအောင် တားပေးမယ့်ကုသိလ်ခုနစ်ပျိုးတဲ့ မှတ်ကြရမယ်နော်။”

အဲဒါလကာလေး အင်္ဂါးရှုရအုပ်ကထာမှာ ဖွင့်ပါတယ်။ လကာ လေးက

ရတာရာရှုံးလုံး ပုလဲလုံးမိန့်စီ

မြှောသုံးသမီးငယ် ဝခွဲသီဇန်တိုင်း

နိုဝင်ဘာတော်မြို့၊ တော်မြို့တော်မြို့၊ တော်မြို့တော်မြို့
 ပါသကိုနဲ့ ပေးသွေ့ခဲ့ တော်မြို့တော်မြို့တော်မြို့
 အနေတန်ခေါ်အကိုင်းရယ်နဲ့ ယုက်ဆိုင်းတော်မြို့တော်မြို့
 သည်ရန်အိမ်ကာလစွာ ဒီနြိမ်သူ့ အဆောက်သည့်ဘယ်
 ဝောဘာပန်တော်အာဒယ် အာမြတ်ဆယ်နှစ်ဦး
 ဟိုအသိသူ့တိုက်တာသူ ထဲ့အာမြတ်ယူ
 ငရေးနှင့်သော်လျှင် အရည်တွေလျှမ်းမြှေ့ကွယ်လေး၊
 အမိပိယ်လေး နားထောင်ကြစ်ပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း အားကိုး
 ရမယ့် အပါယ်တံ့ခါးပိတ်တဲ့ ကုသိုလ်ဖြစ်လိုပါပဲ။”

“နံပါတ်တစ် အပါယ်တံ့ခါး ပိတ်မယ့်ကုသိုလ်ကတော့ ဒကာ
 ဒကာမများ သီလယူခါနဲ့မှာ

ပုံး သရေကဲ ကြောစီ

ပုံး သရေကဲ ကြောစီ

သယ် သရေကဲ ကြောစီ လို့ မဆိုကြဘူးလား?”

“ဆိုကြပါတယ်ဘူား”

“ဘူား တရား သယာ ရတနာသုံးပါး ခွဲမြေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်သည်
 ဘယ်တော့မှ အပါယ်မလားပါ။ အားကိုးစရာမကောင်းဘူးလား?
 အားကိုးရမယ်နော်။”

နံပါတ်နှစ်က ငါးပါးသီလမြေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် အပါယ်မလားပါ။

နံပါတ်သုံးက အာရုံးဆွမ်း နွေ့စည်မပြတ်လျှူဗီနဲ့ သူတိုင်း
 အပါယ်မလားပါ။

နံပါတ်လေးက စာရေးတံ့ခါး လျှူဗီနဲ့သူတိုင်း အပါယ်မလားပါ။

နံပါတ်ငါးက ဝါဆိုသက်နဲ့လူ။တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း အပါယ်မလားပါ။

နံပါတ်ခြောက်က ရေွွင်းရောက်လူ။တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း အပါယ်မလားပါ။

နံပါတ်ခုနစ်က သံယိကကျောင်းဆောင် လူ။တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ အပါယ်မလားပါ။

အပါယ်မလားတဲ့ ကုသိုလ်ဘယ်နှစ်မျိုးလဲ?

“ခုနစ်မျိုးပါဘူရား”

“ခုနစ်မျိုးလုံး လုပ်စရာ မလိုပါဘူးများ တစ်မျိုးလုပ်ရင်ပဲ အပါယ်တံခါးပါတ်တယ်နော်။

အဲဒီတော့ အပါယ်တံခါးပါတ်တဲ့ ကုသိုလ်မပြောမိမှာ သရဏာရု တည်တဲ့အတွက်ကြောင့် အပါယ်တံခါးပါတ်ပုံမြောမှာဆိုတော့ သရဏာရု ရဲ့ ကောင်းကျိုးကိုလည်း နာကြားကြပြီးစိုး။

မူလပဇ္ဈာသအငြကထာမှာ သရဏာရု တည်မြေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရမယ့် ကောင်းကျိုးပါးမျိုး ဖွင့်ပြထားပါတယ်။

သရဏာရုတွေတော့တာဝ သရဏာဂတာနံ

ဘယသုန္တသံဒုက္ခု ဒုဂုတ္တိ ပဋိကိုလေတံ

ဟီသတိ ဝိနာသေတတိအဇ္ဈာ

ရတနတ္ထု ယသေးဝေတံ အစိဝစနံး။

ရှေးဦးစွာ သရဏာရုတော့ သရဏာသုဒ္ဓအနက်ကို ပြရမည် ဆိုလျှင် သရဏာဂတာနံ ဘုရားတရားသံယာ ရတနာသုံးပါးကို ယု ကြည်ဆည်းကပ် သိမှတ်ကြသူ ရှင်လူမြတ်တို့၏ ဘယံဘေးမှန်သမျှ ကို ဟီသတိဝိနာသေတိ ပယ်ဖျောက်တတ်၏။

၂၆၀

ဖော်ရှင် (ရွှေပြည်သာ)

“ပထမဆုံး သရဏရှိတည်တဲ့ ကောင်းကျိုးကဘေးတွေကင်းတယ်၊ ဘာကင်းတယ်?”

“ဘေးကင်းပါတယ်ဘူရား”

“ဒါကြောင့် ဘေးကင်းချင်ရင် သရဏရှိဆောင်ဖို့ မှာချင်တယ်။”

နံပါတ်နှစ်- ဟီသတိတဲ့ ကြောက်ချုံထိတ်လန့်မှူ မှန်သမျှကိုလည်း ဟီသတိ ဂိန္ဓာသေတိ ပယ်ဖျောက်တတ်ပါပေ၏။ သွားသံကြောက်ချုံထိတ်လန့်မှူ မှန်သမျှကို ပယ်ဖျောက်တတ်ပါပေ၏။

တစ်ခါတရု ဒကာဒကာမများ တိတ်ဆိတ်ပြီးသက် လူသူကင်းမဲ့ပြီးမောင်နေတဲ့အပါ ကြောက်တဲ့လန့်တဲ့ စိတ်များဖြစ်တတ်တယ်မဟုတ်လား။ ကြောက်သီးတွေဘာတွေ ထပြီးတော့ အဲဒါမျိုးဆိုရင်နှည်းလေးပေးလိုက်ပါရစွဲ။

မှုဒ္ဓံ သရဏံ ဂုဇ္ဇာမိ

ဓမ္မံ သရဏံ ဂုဇ္ဇာမိ

သံယံ သရဏံ ဂုဇ္ဇာမိ လိုဆောက်တည်လိုက် ကြောက်တဲ့လန့်တဲ့စိတ်တွေ အကုန်ပျောက်တယ်ဟုတ်လား? ဒါက ဒုတိယကောင်းကျိုး”

“တတိယကောင်းကျိုးက ဒုက္ခံ-ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ မှန်သမျှကို၊ ဟီသတိ၊ ဂိန္ဓာသေတိ-ပယ်ဖျောက်တတ်ပါပေ၏။ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲနေလျှင်လည်း ဘုရား၊ တရား၊ သံယံသာ အာရုံပြုလိုက်စမ်းပါ အကုန်ပျောက်တယ်။

ဒုဂုတ္တပရိကိုလေသံ လေးနဲ့ဝါးက ပေါင်းပြတယ်၊ အပါယ်

မိန္ဒာဝါဘဏ်နှင့် တကယ်ဖွံ့ဖြိုးဘဏ် တရားတော်

၂၆၁

ကျမယ့် ဘေးကိုလည်း ပယ်ဖျောက်စေတယ်။ ကိုယ့်စိတ်ခဲ့ည်စွမ်းမှု မှန်သမျှကိုလည်း ပယ်ဖျောက်စေတယ်။ ဗူးတိ-ထိုကြောင့်၊ သရဏံ-သရဏမည်ပါပေ၏။

တော် ဤသရဏဟူသော အမည်သည် ဘုရား၊ တရား၊ သံယာ၊ ရတနာသုံးပါး၏ အမိဝစ်နံ အမည်ပါတည်း။ ဒီတော့ သရဏ ဆိုတာ သရဏရုံးပါး ရတနာသုံးပါးတို့၏ အမည်ပါပဲ။

အဲဒီအကျိုး ငါးမျိုးထဲက ယခု ဘုရား၊ တရား၊ သံယာ သရဏရုံတည်ဖြတဲ့အတွက်ကြောင့် ဘေးကောင်းပုံကို နာယူကြရအောင်၊ ဘေးကောင်းတဲ့ပုံလည်း နာမယ် ပထမဆုံးဒဂါတီပြောမယာ။”

“အပါယ်တဲ့ခါး ပိတ်ပုံက စကြေရအောင် ဒါက ပိုစိတ်ဝင်စား စရာ ကောင်းတယ်။ ဒီတော့ တစ်ခဏာတာသရဏရုံနဲ့ တစ်ဘဝတာ သရဏရုံရယ်လို့ နှစ်မျိုးခွဲပြီးပြောမယ်။

အာရုံးရှိန်အားဖြေကထာမှာ ဖွင့်သော ဒမိဋ္ဌတံငါသည် အကြောင်း စရာအောင်။

တင်သည်ဆိုတာ ပရီသတ်တို့ရေး သူ့ရဲ့သက်တစ်း အပြည့် ပေါ့လေး၊ ငါးတွေကို သတ်ဖြတ်နေတဲ့ ပါကာတိပါတက် အပြည့် မရှိ ဘူးလား?”

“ရှိပါတယ်ဘုရား”

“ရှိတယ်၊ သူဒါတွေပဲသတ်နေတာ အဲဒီလို့နဲ့ နေလိုက်တာ သူ့အသက်သတ်နေတဲ့ ပုံရှိလိုတွေမှတ်ထား”

“ဒါနဲ့ သီလတစ်ချို့ တင်သည်တွေလည်း ဒါန်မပြုဘူးလား”

“ပြုပါတယ်ဘုရား”

အကြောင်းအရာ

၂၆၂

ဖော်ရှင် (နွှေ့ပြည်သာ)

“ပြုတယ်၊ သတ်တာက အကုသိလ်၊ ပြုတာက ကုသိလ်ပဲ၊ ဒါကြောင့် တံငါသည်ဖြစ်သော်လည်းပဲ လူ့ဘဝပြန်ရောက်တဲ့သူလည်း ရှိပါတယ်။

သို့သော် သူ့အသက်သတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် လူ့ဘဝကို ပြန်ရောက် ရင်မှတ်လိုက် ခြေလက်မပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်တတ်တယ်။ မျက်စီ အကန်းလေး ဖြစ်လာတတ်တယ်။ နားအကန်း ဖြစ်လာတတ်တယ်။ အတိတ်က သူ့အသက်ကို သတ်ခဲ့တဲ့ ကံပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါပဲပဲ။ ပြီး တော့ သက်တစ်ဦးတို့တယ်။ အနာရောဂါများတယ်။

ယခုဘဝမှာတင် ဒိမိငြတ်ငါသည်ကြီးဟာ ဒီပို့ရာထဲမှာပဲလဲ ပြီး သေရတော့မယ်။ မှတ်ကြဟေ့ အရေးကြီးတယ်။ သေခါနီးမှာ ကပ်ပြီးတော့ သေခါနီးဆဲဆဲလေးမှာ ကပ်ပြီးတော့ ပိမိရောက်မယ့် ဘုံးဌာနဲ့ အရိပ်နိမိတ် မြင်ရတတ်ပါတယ်။

ပရိတ်သတ်များ ဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ နာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အကုန်လုံး သေကြရမှာပါ။ ပုထုဇ္ဇာအဖြစ်နဲ့ သေမယဆိုရင်လေ သေခါနီး ပိနစ် ပိုင်းလေးမှာ ကပ်ပြီးတော့ ပိမိရောက်မယ့်ဘုံးဌာနရဲ့ အရိပ်နိမိတ်ကို မြင်ရတယ်။”

“ဆိုကြပါစိုး ပိမိသေပြီးနောက် ခွေးဖြစ်မယ်ဆိုရင် ခွေးမကြီး ပုစံမြင်ရတယ်။ အဲဒါခွေးပဲလို့ တန်းသိလိုက်ဘယ်လိုမဲ လုပ်လို့မ မရ တော့ဘူး၊ ကာကွယ်လို့ မရတော့ပါဘူး၊ တဖန်၊ ပြော့ဘာ၊ တအွေ၊ သရဲ ဖြစ်မယ်ဆိုလည်း အင်းကြီးတွေ၊ အိုင်ကြီးတွေ၊ တောာကြီးတွေ၊ တော်ကြီးတွေ မြင်ရတတ်တယ်၊ သိလိုက်ပါတော့။ ပြော့ဘာ၊ တအွေ၊ သရဲ ဖြစ်ပြီး အဲဒါကပ်ပြီး သိရတယ်။

မိန္ဒားကျော်ဘာသာဝင်နှင့် တကယ့်ဘွဲ့ဘာသာဝင် တရားတော်

၂၆၃

ဘေးပူရှိလ်တွေ ဘယ်သူမှ ဖမြင်ရဘူး၊ သေမယ့်ပူရှိလ်ပဲ
မြင်ရတယ်။ နောက်တစ်ခါ လူပြန်ဖြစ်မယ်ဆိုရင် မိမိကိန်းမယ့် အမိ
ဝင်းရေပြီ၊ အမိသားအိမ်ပဲ ဆိုကြပါစို့။ အဲဒီဝင်းရေ ကမ္မလာအနီ
အဆင်းသဏ္ဌာန်လေး မြင်ရတယ်တဲ့၊ ဒါဆိုလည်း ငါသည် လူဘဝ
ပြန်ရောက်တော့မယ်ဆိုတာသို့။”

“တစ်ဖန်တ်ပြည်ရောက်မယ်ဆိုရင် နတ်သားတွေ၊ နတ်သ
မီးတွေ၊ မိမာန်တွေ၊ ပဒေသာပင်တွေ မြင်ရတတ်တယ်။ ဒါဆိုရင် ငါ
သည် နတ်ပြည်ရောက်မယ်လို့ သိလိုက်။”

တစ်ဖန် ငရဲကျေမယ်ဆိုရင်တော့လေ ပိမိကို နိုင်စက်မယ့်
ငရဲသားတွေ၊ ခွေးနက်ကြီးတွေ၊ ငရဲမီးတွေ အကုန်မြင်ရတယ်၊ တကယ့်
ကိုပဲ ပူလောင်ပါတယ်။ တကယ့်ကိုပဲ ဆင်းရဲပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ
ပူရှိလ်များဟာ လူးလွန်နေအောင် အော်ကြတယ်။

အခုလည်း ဒိမိဇုတ်ငါသည်ကြီးဟာ လူးလွန်အောင်အော်ရှာ
ပါတယ်။ “ကယ်ကြပါ မီးတွေပြိုးပေးကြပါ၊ ခွေးနက်ကြီးတွေ မောင်း
ပေးကြပါ။” ဆူညံပြီးတော့ ဆွေးတွေပုံပြီးတော့ ကြည့်စမ်း သားတွေ၊
မယားတွေ ကယ်လို့ရကြသေးလဲလား?”

“မရပါဘူးရား”

“အိမ်ထောင်ဦးစီးပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း မေတ္တာအပြည့်နဲ့
ပြောပါရစေ၊ သမ္မတအာစိဝကျကျပဲ ရှာကျွေးကြပါ၊ နီးကျွေးမြို့၊ သတ်
ကျွေးမြို့ လိပ်ကျွေးမြို့ လုံးဝစီတ်မကျးကြပါနဲ့ နီးကျွေး၊ သတ်ကျွေးတာ
စားကြရင် မိသားစုအားလုံး စားကြရမယ်။”

ခံရင်တော့ အဲဒီရှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ပဲ ငရဲသားရပါ

အာမြန်မြန်မြန်

၂၆၄

ပေါ်ရှင် (ဖျေပြည်သာ)

တယ်များ။ အဲဒါလေးအားလုံး သီကြစေချင်ပါတယ်။ အခုကြည့် ဖြစ်တော့ သားတွေ၊ မယားတွေက လက်ပိုက်ကြည့်ရတယ်။ ဘာလုပ်နိုင်သေးတော့။ ဘာမှ မတတ်နိုင်တော့ဘူး၊ အဲဒီအချိန်မှာ သူကဲ့တောင်းတယ်။

ရုပ်ပုံးပါတီကတီသုဆိုတဲ့ ဆွမ်းခံကိုယ်တော်တစ်ပါးကြလာတယ်။ ရဟန်သံယာဆိုတော့ အသံနက်ကြီးကားတာနဲ့သိတယ်။ ဟာ ဒီဒက္ခကြီး ငရဲကျတော့မှာပဲ ငါကို ဒီဒက္ခကြီး ဆွမ်းလောင်းဖူးတယ်။

သူကိုယ်တိုင် ဆွမ်းလောင်းဖူးတဲ့ ရဟန်သံယာရှေ့မှာ အပါယမကျသင့်ဘူး၊ ငါကယ်မယ်ဆိုပြီးတော့ အိမ်ပေါ်တက်ကြာ၊ ငရဲသွားလဲဆဲ ဒေါ်ပြတ်ဝါသည်ကြီးခေါင်းရင်းက ထိုင်ပြီးတော့ ဒက္ခကြီးယခုကြွလာတဲ့သူဟာ ဒက္ခကြီး ဆွမ်းလောင်းဖူးတဲ့ ရဟန်သံယာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒက္ခကြီးကို သရဏရုံးနဲ့ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ပေးပါရတော့။”

“ဒက္ခကြီး နှုတ်က မဆိုနိုင်ရင် စိတ်ကဆိုပါ၊ ပရိတ်သတ်များလည်း ကယ်ဇ္ဈိနည်းလေး သေချာမှတ်သွားကြပါ။ အဲဒီမှာတင်ဒက္ခကြီးလည်း သတ်ရတော့ မထောင်မြတ်က ရှုံးကတိုင်ပေး၊ သူကလိုက်ဆိုပေါ့၊ နှုတ်က မဆိုနိုင်တော့ စိတ်ကဆိုတယ်။

သို့သော် သေမယ့်အချိန်ကနိုးတော့ အဟာဘန္တစ္ဆိပ်းတော့ သရဏရုံးလည်း ဆိုပြီးရော သေသွားရှာတယ်။ ငါးပါးသီလအထိ ၁ရောက်လိုက်ပါဘူး၊ ကြည့်စစ်း ဒက္ခဒက္ခမတ္တု သရဏရုံးရွှေ့စွမ်းအား ဘယ်လောက်ထူးခြားသလဲဆိုရင် နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ကျော် သတ်ဖြတ်

မိန္ဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်နှင့် တကယ့်ဖွံ့ဖြိုးဘာဝင် တရားတော်

၂၆၅

ခဲ့တဲ့ ပါယာတိပါတ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ထင်နေတဲ့ ငရဲမီးတွေ၊
ခွေးနက်ကြီးတွေ၊ ငရဲသားတွေ အကုန်ပျောက်၊ နတ်သမီးတွေ၊ နတ်
သားတွေ ထင်ပြီးတွေ၊ လူသက်နဲ့ဆိုရင် နှစ်ပေါင်းကိုသန်း အသက်
ရှည်တဲ့ စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုရားက်တယ်။

“ဘယ်နတ်ဘုရားက်သလဲ”

“စတုမဟာရာဇ် နတ်ဘုရ်ပါဘုရား”

“အဲဒါ တြေားအစွမ်းလား? သရဏရုံအစွမ်းလား?”

“သရဏရုံအစွမ်းပါဘုရား”

“အဲဒီ စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုရ်က အတိုခုံးနတ်သက်နော်။

ရှုံးသူ့အထက်က ငါးဘုံး၊ နတ်သက်တွေကိုသိချင်ရင် လေး
နဲ့မြောက်သွားရတယ်။ ဒါက စဟုသုတပေါ့။ ကိုးသန်းကို လေးနဲ့မြောက်
ရင် သုံးကုပ္ပါယွဲနဲ့ မြောက်သန်းဖြစ်သွားတယ်။ သုံးကုပ္ပါယွဲနဲ့ မြောက်သန်း
သည် တာဝတီသာနတ်သက် တာဝတီသာနတ်ပြည်ရောက်ရင် နှစ်
ပေါင်း သုံးကုပ္ပါယွဲနဲ့ မြောက်သန်း အသက်ရှည်ပါတယ်။

အဲဒါကို လေးနဲ့ ထပ်မြောက်လိုရှိရင် တစ်ဆယ့်လေးကုပ္ပါယွဲ
နဲ့ လေးသန်းဖြစ်လိုင့်မယ်။ တစ်ဆယ့်လေးကုပ္ပါယွဲနဲ့ လေးသန်းဟာ ယာ
မာနတ်သက် ဖြစ်သွားတာပေါ့။

အဲဒါကို လေးနဲ့ ထပ်မြောက်လိုရှိရင် ငါးဆယ့်ခုနှစ်ကုပ္ပါယွဲနဲ့
အနှစ်မြောက်သန်း ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီတုသိတာဘုံး နတ်ပြည်ရဲ့
နတ်သက်။ အခု ဒကာဒကာ့ထိုးစောင့်စား ပျော်လင့်နေသော အရိပ်
ထွေ့ယျှ ဘုရားရှင်ဟာ အဲဒီတုသိတာ နတ်ဘုံးမှာ ရှိပါတယ်။ သူသည်
နတ်သက်နဲ့ ငါးဆယ့်ခုနှစ်ကုပ္ပါယွဲ အနှစ်မြောက်သန်း နော်းမှာပါ။

၂၆၆

ပေါ်ရှင် (ဧည့်သာ)

တစ်ခါ အဲဒီတုသိတာ နတ်သက်ကိုလေးနဲ့ တစ်ခါထပ်ပြောက် ရင် နှစ်ရာ့သုံးဆယ်ကုဋ္ဌနဲ့ လေးသန်းဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီဟာ နိမ္မာ နုတေနတိနတ်သက်ပဲ့။ နောက်ဆုံး ဦးဇော်တို့ ဒကာ/ဒကာမတို့ကို မဂ် ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်မရအောင် ကာမဂုဏ်တော်မှာ မူနေအောင် ဒုက္ခ ပေးတဲ့ မာန်နတ်ကြီးဟာ အထက်ဆုံးနတ်ပြည်မှာ နေတာပါ။ မာန်နတ် ကြီးနေတဲ့ အထက်ဆုံးနတ်ပြည်ဟာ နတ်သက်ကိုးရာနှစ်ဆယ့် တစ်ကု ငြောက်သန်း အသက်ရှည်ပါတယ်။”

“အဲဒီတော့မှ တံငါသည်ကြီးက သိတယ်များ၊ ဘာဖြစ်လိုလဲ ဆိုတော့? “သြော် ငါဟာတံငါသည်ပဲ၊ ဘာဖြစ်လိုအပါယ်မကျဘဲ နတ် ပြည်ကို ရောက်ပါလိမ့်လို့”ဒီမွေးကွာ့နဲ့ ပြန်ကြည့်တော့၊ သြော် ငါဆွဲးလောင်းဖူးတဲ့ ရဟန်းက သရဏရုံဆောက်တည်ပေးတာ ကျေးဇူးများ လိုက်တာလို့ သိရှာပါတယ်။

သူချက်ချင်းဆင်းလာပါတယ်။ အဲဒီတော့ သူ့အလောင်းက ရှိတုန်းပေါ့၊ သူက အခုမှ သေခါစပေါ့၊ အဲဒီရဟန်းကို သူရှိခိုးပြီးတော့?”

“အရှင်ဘုရား ကျေးဇူးကြီးပါတယ် ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား သရဏရုံ ဆောက်တည်ပေးလို့ တာပည့်တော် ခဲ့ကလွှတ်ပြီးတော့ ငရဲမကျတော့ဘဲနဲ့ စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံ ရောက်ခဲ့တယ်ဘုရား၊ အကယ်၍ တာပည့်တော်သည် ငါးပါးသီလလေးပါဆိုပြီး သေမယ်ဆိုရင် ဒီထက်မြင့်တဲ့ဘုံကို ရောက်ဦးမှာတဲ့။ အခု သရဏရုံလေး ဆိုပိုရုံနဲ့ သေသွားလို့ စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံတင် ကျေနှစ်လိုက်ရတာ ဘုရား၊ ဒီလောက် ကျေးဇူးများတဲ့ သရဏရုံတရားကို ကျွန်းတဲ့ ဒကာ ဒကာမ များလည်း ဟောကြားပေါ်ဘုရား”လို့ လျှောက်ထားတယ်။ အခု

မိန္ဒဗောဓာဂျာဘယ်နင့် တကယ့်ရွှေ့ဘယ် တရားတော်

၂၆၅

တံငါသည်ကြီး နတ်ပြည်မှာ ပျော်ပျော်ကြီးစံစားနေပါပြီနော်”

“ပရိသတ်များ အဲဒါက တစ်ခဏတာ သရဏရုံ၊ ဘာသရဏ ရုံလဲ?”

“တစ်ခဏတာသရဏရုံပါဘုရား”

“တစ်ခဏတာတည်တဲ့ သရဏရုံကတောင် ဒီလောက် ကောင်းကျိုးပေးရင် အခု တရားနာပြီးတဲ့ အသိန်ကစပြီး တစ်ဘဝတာ သရဏရုံ မြှော်မပါဆိုရင် ဒိမ္မာတံငါသည်ထက်ပိုပြီးတော့ ကောင်းကျိုး တွေ မရနိုင်ဘူးလား?”

“ရနိုင်ပါတယ်ဘုရား”

“သက်သေပြုမယ်၊ ဦးဇော်က အထောက်အထားနဲ့ချဉ်းပြော မှာနော်။ သက်သေပြုမယ်၊ အဲဒါက အပါဒါန်ပါဉိတော်က လာပါတယ်။ အပါဒါန်ပါဉိတော်က လာတဲ့ မထောက်ကြီး ဘွဲ့တော်ကတော့ တိသရဏ ဂမနိယမထောက် မြန်မာလိုဆိုရင် သရဏရုံသုံးပါးတည်တဲ့ မထောက်လို့ အစပြုပါယ်ရပါတယ်။ အဲဒီ မထောက်မြတ် ရဟန္တာကြီးက ဟိုးလွှန်ခဲ့တဲ့ ကိုးဆယ့်တစ်ကမ္မာက ပွင့်တော်မူခဲ့သော အနောမဒသပါမြတ်စွာဘုရား ရဲ့ သာသနာမှာ စန္တဝတီ နေပြည်တော်မှာ မျက်မမြင်မိဘန်ပါးကို လုပ်ကျွေးတဲ့ သားလိမ္မာဖြစ်ခဲပါတယ်။

သူသည် သံဝေကြော်တွေ ရပြီးတော့ ရဟန်းပြုချင်တယ်။ သို့သော် သူ့မိဘကို လုပ်ကျွေးမယ့် တစ်ခြားသားသမီး မရှိဘူး၊ မိဘက မျက်မြင်ရှာတော့ ရဟန်းမဝတ်ရရှာဘူး၊ ငါရဟန်းမဝတ်ရရင် လူ့ဘဝ အကောင်းဆုံးကုသိလ်တွေ ငါရှာမယ်လို့ စုစုပေါင်းကြည့်လိုက်တော့ သရဏရုံတည်တဲ့ ကောင်းကျိုးတွေကို တွေ့သွားတယ်။”

၂၆၈

မေတ္တာရှင် (အျိုဓမ္မလုပ်သာ)

“အဲဒီယာတင် အနေ့မဒေသသိမြတ်စွာဘုရား လကျေတော်ရု အရှင် နိသာမထောက်ကို ပင့်ပြီးတော့ ယနေ့တောင်ငူပန်းခြံ အောင် သီရိမဂ္ဂလာဓမ္မရုကြီး အနီးအနားက ဒကာဒကာမဗျားကဲ့သို့ပေါ့ ရဟန်း တော်ကို သူပင့်ပြီးတော့ သရဏာရုံနဲ့ ငါပါသီလကို ဆောက်တည်တယ်။ အဲဒီ သရဏာရုံကို တစ်ဘဝလုံး မြှုံးတယ်”

“ဘယ်လိုမြှုံးသလဲ?”

“တစ်ဘဝလုံးမြှုံးပါတယ်ဘုရား”

“ကြည့် ပရိတ်သတ်တို့ တစ်ခကုတာ သရဏာရုံတောင် ဒီလောက်ကောင်းကျိုးများခဲ့ရင် တစ်ဘဝစာ သရဏာရုံခု ပိုရရမှာပေါ့။ အဲဒီတော့ သူရတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေကြည့်စစ်။ ဘယ်လောက်အားကျ စရာ ကောင်းလိုက်သလဲဆိုရင် နံပါတ်တစ်ကောင်းကျိုးက အဲဒီဘဝက စုတေကျယ်လွန်တဲ့အခါ ကိုဆယ့်တစ်ကွဲ့ အပါယ်တံ့ခါးပိုတယ်”

“ဟော ဘယ်နှစ်ကွဲ့ အပါယ်ခံခါးပိုတယ်သလဲ?”

“ကိုးဆယ့်တစ်ကွဲ့ပါဘုရား”

“တြေားကုသိုလ်လား? သရဏာရုံတည်တဲ့ ကုသိုလ်လား?”

“သရဏာရုံတည်တဲ့ ကုသိုလ်ပါဘုရား”

“အေး တြေားဒါန၊ သီလ၊ သမထ ဝိပသုနာဘာမှ မပါသေး ဘူး၊ သရဏာရုံတစ်ခုထဲတင် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ရတဲ့ တန်ဖိုး ဘယ်လောက် ကြီးမားသလဲလို့ ဒါတင်လား? မကသေးဘူးများ”

သူသည် သီကြားမင်းအဖြစ်က အကြိမ်ရှစ်ဆယ်၊ တစ်ကွဲ့ လုံးအုပ်ချုပ်ရတဲ့ စကြားမင်းအဖြစ်က ခုနစ်ဆယ့်ငါးကြိမ်၊ ဒါတင်ပဲလား မကသေးပါ၊ ရှိရှိခိုင်ငံတစ်ခိုင်ငံ အုပ်ချုပ်ရတဲ့ ပဒေသရာ၏ ကေရာဇ်

မိန္ဒဗောဓာဘသာဝင်ရှင် တကယ့်ဖုဒ္ဓဘသာဝင် တရားတော်

၂၆၉

ဘုရင်အဖြစ်ကတော့ အကြိမ်ပေါင်း မရေ့မတွက်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရ
ပါတယ်။”

“အဒီဂို လူမင်းစည်းစိမ့်၊ နတ်မင်းစည်းစိမ့်တွေ ဘဝပေါင်း
များစွာ ခံစားဖြိုးတဲ့အခါမှာတော့ ဘဒ္ဒကမ္မာမှာ ပွင့်တော်မှာတဲ့ ဂေါတမ^၁
မြတ်စွာဘုရား ပွင့်တဲ့သာသနာမှာ သာဝတ္ထိဖြိုးမှာ မဟာသလ ဆိုတဲ့
သူဇွေးမျိုးမှာ သူဇွေးသားသွားဖြစ်တယ်တဲ့။ ခုနစ်နှစ်သားအချုပ်
ကျတော့ သူနဲ့ရွယ်တူကလေးတွေနဲ့ ပြေးလွှားဆော့ကစားကြရင်း
ရဟန္တာကြီး တစ်ပါးသီတင်ဆုံးသော ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ကျောင်းထဲ
ရောက်သွား ကြတယ်။

ဒီတော့ ရဟန်းကြီးက အကျိုးအကြောင်းသီတော့ “လာကြ
ဟေ့ကလေးတွေ” ဆိုပြီးတော့ သရဏရုံးဆောက်တည်ပေးလိုက်တယ်။
သူတို့ဆောက်တည်ကြပါတယ်။ ကျို့တဲ့ ကလေးတွေက သရဏရုံး
တည်တဲ့ကောင်းကျိုးပဲရပါတယ်။ အေးတစ်ဘဝတာ သရဏရုံးတည်ခဲ့
တဲ့ ကလေးလေးကတော့ သရဏရုံးအဆုံးမှာတင် ခုနစ်နှစ်သားအချုပ်
နဲ့ ကိုလေသာ အာသဝီကုန်ခိုး ရဟန္တာကြီး ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ သူ့ကို
သရဏရုံးခဲ့အဆုံးမှာ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့ရလို့ တိသရဏကမနိယမထောရလို့
ခေါ်ပါတယ်”

“ဘယ်လို့ခေါ်ပါသလဲ?”

“တိသရဏကမနိယမထောရလို့ ခေါ်ပါတယ်ဘုရား”

“သရဏရုံးအဆုံးမှာ ရဟန္တာဖြစ်တဲ့မထောရ်၊ ဒီတော့ပရိတ်
သတ်များရော”

“မှုဒ် သရဏ ကျွာမို့ ဓမ္မာ သရဏ ကျွာမို့ သံယံသရဏ

၂၇၀

ပျောရှင် (အျော်ဖြစ်သူ)

က္ခာမိ ဆိတဲ့ကုသိလ်ဟာ သာမန်ကာလျှံကာ ကုသိလ်လား? ရဟန္တာ
ဖြစ်တဲ့အထိ ဂိုတဲ့ကုသိလ်လား?"

"ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ကုသိလ်ပါဘူရား"

"သာမန်ကာလျှံကာ မထင်လိုက်ပါနဲ့ ဒီတော့ဒကာ ဒကာမ
တိုကို အတွေးအခေါ် တစ်ခုပေးချင်ပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း စဉ်း
စားပြီးတော့ ဖြေပါ။ ကိုယ်တိုင်လည်း စဉ်းစားပါ၊ သုံးသပ်ပါ၊ ဒါဆို
ဗုဒ္ဓဘာသာအားလုံးတို့သည် သရဏရုတ်ဘဝတာ တည်မြှုံး သိပ်
အရေးကြီးပါတယ်။ သရဏရုတ်ကို အပျက်လည်း မခံပါနဲ့ အညီးလည်း
မခံပါနဲ့။ ဒါဆို သရဏရုတ်ညီးတာ သရဏရုတ်ပျက်တာပေါ့လေ၊ ပျက်တာ
ဦးစားပေးပြီး ပြောကြပါစို့။"

"အဲဒီ မူလ ပဏ္ဍာသအငွေကထာမှာ သရဏရုတ်ပျက်ခြင်း နစ်
မျိုး ဖွင့်ပြတယ်။ အစိက အမျိုးသမီးများ သေသေချာချာ အာရုံ
ခိုက်ပြီးနာစေချင်တယ်။ သရဏရုတ်ဟာ အများအားဖြင့် အမျိုးသမီး
တွေကြောင့် ပျက်တာများတယ်။ ဘာတွေလဲဆိုတော့

သရဏ ဂမနသုတေသိသာ ဝဇ္ဈာဓာ

အနုဝဇ္ဈာဓ ဒုပိုဒီ ဟောတိ

"သရဏရုတ် ပျက်ခြင်းမှာ အပြစ်ရှိသော ပျက်ခြင်းနဲ့ အပြစ်
မရှိသော ပျက်ခြင်းလို့ နစ်မျိုးရှိတယ်။ ဒါဆိုရင် ဘာတွေလဲတဲ့။

အပြစ်ရှိသော ပျက်ခြင်းက ကာလကရိယာ တော်ဒါအနုဝဇ္ဈာဓာ
တော်ဒါဝါ ဝွေါတိတဲ့၊ ပုထုဇွဲ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်သေရင် သရဏရုတ်
ပျက်တယ်။ အဲဒါအပြစ်မရှိဘူး။ အကုသိလ်မဖြစ်ဘူးလို့ မှတ်ပါ။ အဲဒါ
မဓာတာလို့ မှတ်ပါ။ ဓမ္မတာပဲ ပုထုဇွဲသေရင် သရဏရုတ်ပျက်တာပဲ။

အျော်ဖြစ်သူ

မိန္ဒာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်နှင့် တကယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တရားတော်

၂၇၁

ဒါဆို သရဏရုံမပျက်တာ ဘယ်သူလဲဆိုရင် အရိယာသော
ရင် ဘဝဆက်တိုင်း ဘယ်ဘဝမှ သရဏရုံမပျက်တော့ဘူး။”

“ဒါကြောင့် ဘဝအဆက်ဆက် သရဏရုံ မပျက်စေချင်ရင်
သံသရာတစ်ကြော သရဏရုံ ပါသွားစေချင်ရင် ဂိပသုနာကို အရိယာ
ဖြစ်တဲ့အထိ နာကြေားအားထုတ်ဖို့ မလိုဘူးလား?”

“လိုပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒါကနောက်များဆက်နာကြတာပေါ့ ဟုတ်လား။ ဒီတော့
အပြစ်မရှိသော ပျက်ခြင်းက သေလိုပျက်တာ၊ ဒါဆိုရင် အပြစ်ရှိသော
ပျက်ခြင်းက ဘယ်လိုဟာမျိုးလဲ။ နားထောင် ဒါက ပိုအရေးကြီးတယ်။

အညသတ္တာရာဒီသု၊ အဟံအတ္တာနံ

ပရိစ္စဇာမီတီ၊ ငံ အညသတ္တာရုဒ္ဓသဝသေန

သာဝန္တ ဘေဒေါတီ ဂုဇ္ဇာတီတဲ့။”

“အညသတ္တာရာဒီသု ဘုရား၊ တရား၊ သံယာမှတစ်ပါး
အခြားသော ဘိုးတော်တွေ၊ မယ်တော်တွေ၊ ကိုကြီးကျော်တွေ၊ မန္တလေး
တွေ အာညာင်းလိုက်တာ၊ အဲဒီနတ်တွေ အားလုံးတို့၏ အဟံ-တပည့်
တော် တပည့်တော်မတို့သည် ပရိစ္စဇာမီ အသက်နှင့် ခန္ဓာကိုအပ်နှင့်
လျှိုဒ်းကိုးကွယ်ပါ၏။ ဤတိ- ဤသို့ အညသတ္တာရုဒ္ဓသဝသေန
ဘုရားမှတပါး၊ အခြားသော ဘိုးတော်တွေ၊ မယ်တော်တွေ၊ နတ်စိမ်း
မျိုးစုံတွေမှာ ဆရာရှာခြင်း အစွမ်းဖြင့်သရဏရုံပျက်စီးခြင်းမျိုးကိုတော့
အာဝဇ္ဇာေဒေါတီအပြစ်ရှိသော ပျက်စီးခြင်းလိုမှတ်”

“မှန်လုပါဘုရား”

“အမျိုးသမီးတွေ သေချာနာပါ၊ ငင်များတို့ကြောင့် အမျိုး

၂၅၂

ဓမ္မဘရ် (ရွှေပြည်သာ)

သာတွေပါ သရဏရုပျက်ကုန်တာ၊ အဲဒီတော့ ဘုရား တရား၊ သံယာ
မှတစ်ပါး အခြားသော ဘိုးတော်တွေ၊ မယ်တော်တွေ၊ အတွင်းအပြင်
၃၇ မင်းတွေ၊ ကိုကြီးကျော်တွေ၊ မနဲလေးတွေ၊ သူရသုသီတွေ အစုံ
ပြုများ၊ အဲဒီတွေကို သူတို့ရှုမှာ ကျွဲ့ကျွဲ့လေးထိုင်ပြီး၊ အရှင်ကြီး
အရှင်ကောင်းတို့အား ကျွန်ုပ်တို့အသက်နဲ့ခန္ဓာကိုယ် အပ်နှင်ပြီးတော့၊
လူ၍ဒါန်းပြီးတော့ ကိုးကွယ်ပါတယ်လို့ ပြောပြီးတော့ကန်တော့ရင်
သရဏရုပျက်ရော့၊ ဘာသရဏရုပုံမှ မရှိတော့ဘူး၊ သရဏရုပုံ၊ အကျိုး
ကို တစ်စွဲမှ မခံစားရတော့ဘူး”

“မန်စာသူးလား ပရိသတ်တို့”

“နှစ်နာပါတယ်ဘုရား”

“နှစ်နာတယ်နော်၊ အမျိုးသမီးတွေ သေချာစဉ်းစား၊ ဒါတွေ
က အမျိုးသားတွေ ဒီလောက်မပါဘူး၊ အမျိုးသမီးတွေ အမိကကျ
တယ်၊ စဉ်းစားပါ ဦးဖောင်းက ရှုံးလဲလျောာက်သာ၊ ပျားလဲစွဲသာ နည်း
လည်းပေးပြုမယ်၊ အစဉ်အဆက်လုပ်လာကြတော့ ဖစ်နှစ်ပဲကြဘူး၊ ဖစ်နှစ်
ရဲလည်း မစွဲနဲ့ထားလိုက်၊ သို့သော် ကိုးကွယ်ခြင်းနဲ့ ပသခြင်းကိုခွဲပါ။
ဘယ်လိုခွဲရမယ်၊ ကိုးကွယ်ခြင်းနဲ့ ပသခြင်းပါ။

ဒီနေ့ တရားမှာ လွှတ်ပစ်စရာ တစ်လုံးမှ မပါဘူး။ တစ်လုံး
မှ လွှတ်မသွားအောင် နားထောင်၊ အနှစ်တွေချည်း ပြောနေတယ်။
ကိုးကွယ်ခြင်းကဘာလဲ? ပသခြင်းကဘာလဲ? ကိုးကွယ်ခြင်းဆိုတာက
ကြော်ဒါကို ကိုးကွယ်ခြင်းက ဘဝသံသရာအဆက်ဆက် ဘဝချမ်း
သာခြင်းကိုရမှာ၊ အပါယ်ဘေးကောင်းမှာဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ ကိုးကွယ်ခြင်းက
ဘုရား၊ တရား၊ သံယာပဲ။ ကျွန်ုတာဘာမှ လာမရောနဲ့

အောက်မှာမြန်မာစာ

အေး ကျွန်တဲ့ အရပ်မျိုးစုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးစုံ ဟသရင်တော့ ဟသကောင်းပါတယ်။ ပသတယ်ဆိုတာကတော့ တင်တာ၊ ကျွေးတာကို ဆိုလိုပါတယ်။ တင်ချင်တင်ပါ၊ ကျွေးချင်ကျွေးပါ။ အဲဒါ အပြစ်မရှိ ပါဘူး။ တိရဲ့ဇွဲန်ကျွေးတောင် ကုသိုလ်ရသေးတာကို။ ပသကောင်းပါ တယ်။ သို့သော် ဘုရား၊ တရား၊ သံယာကဲ့သို့ မကိုးကွယ်ကောင်းဘူး မှတ်ပါ။ ဒါလေမှတ်ပါ၊ မိမိရဲ့ပြုတဲ့ ကုသိုလ်အမျှပေးပါ။ မေတ္တာပို ပါ။ သူတို့ အင်မတန် ချစ်ခင်နှစ်သက် စောင့်ရှုံးကိုပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီ ဒကာ၊ ဒကာမများ ကိုးကွယ်တဲ့ ရရ မင်းတွေ၊ ကိုကြီးကျော်တွေ၊ မန္တလေးတွေ၊ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘုံအနေနွဲခဲ့ရင် သူကအပါယ် ဘုံသားဖြစ်ပါတယ်။ ပြုတ္ထာဘုံသားတွေပါ။”

“ဘာဘုံသားတွေလဲ”

“ပြုတ္ထာအပါယ်ဘုံသားတွေဟာ လူ့ထက်နိမ့်သလား? မြင့်သလား?”

“နိမ့်ပါတယ်ဘုရား”

“နိမ့်တယ် ဒါကြောင့် သူတို့သည် ကိုးကွယ်စရာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မဟုတ်ပါဘူး၊ သနားစရာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ”

“ဘာပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ?”

“သနားစရာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါဘုရား”

“ဒါကြောင့် နေစဉ် အမျှပေးပါ၊ မေတ္တာပိုပါဟုတ်လား၊ ဒီလို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနဲ့ ဦးစိုး ဖြေပြခဲ့ချင်ပါတယ်။ ဒါဆို ဒကာ ဒကာမများ အတွေးအခေါ်လေး ပြောချင်တာက စကားတစ်ခုရှိတယ်”

“အပ်ဝင် ပုဆိန်ထွက်၊ ဘာတဲ့”

“အပ်ဝင် ပုဆိန်ထွက်ပါဘူရား”

“မိမိထံအပ်လေးတစ်ချောင်းဝင်လာဖို့အတွက် အပ်လေး
တစ်ချောင်းရလာဖို့အတွက်ဟာ မိမိထံက ပုဆိန်တစ်ချောင်း ပြန်ထွက်
သွားရင် ရှုံးသလား? မြတ်သလား?”

“ရှုံးပါတယ်ဘူရား”

“ဒါတော့သိသာပဲ၊ ဒါသိရင် ဒါကိုလည်း သိရမယ်။ ဆိုကြ
ဖို့များ တရှုံးဒကာ ဒကာမများတို့ရော မိမိတို့ ယောက်ဂျားလောကီမှာ
ရာထူးတက်ချင်တယ်၊ တရှုံးဖျော်ရောင်းကောင်းချင်တယ်။ အစုံပေါ့လေ
ငွေတွေ တိုးချင်တယ်။ နတ်ကတော်များကလာ နတ်ကန္တားလေးသိန်း
ဖိုး ခုန်ခုက်ပေးစမ်းပါ။ ရာထူးတန်းတက်ရော၊ ငွေတွေဝင်ရောဆို၊
ရာထူးတက်ချင်၊ ငွေတွေဝင်ချင်တော့ နတ်ကန္တားပွဲလုပ်ရော၊ လုပ်တော့
အဲဒီအချိန်မှာ ဘူရား တရား၊ သံယာ လုံးဝ သတိမရတော့ဘူး။

နတ်မှ နတ်။

နတ်ကတော် သရဏံ က္ခာမိုး။

ဘိုးတော် သရဏံ က္ခာမိုး ဖြစ်သွားရော။

သတိမရ၊ ကပြား သရဏံရုံလို့ခေါ်တယ်၊ ဟုတ်လား”

“ဘာ သရဏံရုံလဲ?”

“ကပြား သရဏံရုံပါဘူရား”

“သရဏံရုံ အုခု ရှင်းလာပြီနော်။ ဘူရား တရား၊ သံယာ
လည်း ကိုးကွယ်တယ်။ အဲဒီမဟုတ်တယုတ်တွေလည်း ကိုးကွယ်ပါ
တယ်ဘူရားလို့ဆိုရင် ရတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို ကပြားသရဏံရုံ၊ ကပြား
ပုဒ္ဓဘာသာဝင်တဲ့မှတ်ထား။

ဟဒ္ဓဘာသာစပ်ကြား၊ မိမစစ် ဖမစစ်ပြောဟုတ်လား၊ ဒီလို လည်းမှတ်ထား၊ ပြောမယ်နော်၊ ဦးဇင်းက အတွေးလေးပြောချင်တာ၊ ကဲ ခင်ဗျားတို့နတ်ကန္တားတွေ ပေးပြီးရာ။ နတ်တွေ၊ ပြီတ္ထာ့သုသားတွေ ကိုးကွယ်ပြီး တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ရာထူးတက်ချင်လည်း တက်လိမ့်မယ်၊ ငွေတွေဝင်လာရင်လည်း ဝင်လာလိမ့်မယ်။ ဝင်လာတယ်ပဲထား လိုက်ပါ၊ ရာထူးတက်တယ်ပဲ ထားလိုက်ပါ။ သရဏာဂုဏ်းနှင့် သရဏာဂုဏ်း ပျက်ခဲ့ပြီးတော့၊ အဲဒီ မဟုတ်တရှတ်တွေ ကိုးကွယ်လိုက်တာနဲ့ ဒကာ ဒကာမတို့ တက်လာတဲ့ရာထူး၊ ရလာတဲ့ငွေဟာ ခင်ဗျားတို့ နောက်ဘဝ အထိများ စားရရဲ့လား၊ မစားရပါဘူးများ။ တစ်ဘဝစာလေးပဲ မဟုတ်လား။

အဲဒီ အပ်တစ်ချောင်း ဝင်တာနဲ့တူတယ်၊ အပ်လေးတစ်ချောင်းဝင်တာနဲ့ ခင်ဗျားတို့ထဲမှ ဟော စောစောကတိသရဏာဂမနိ မထောရကြီး၊ ခံစားရတဲ့ ကောင်းကျိုးနဲ့တူတဲ့ ပုဆိန်တွေ အကုန်ပြန်ထွက်ပြီ။ ကိုးဆယ့်တစ်ကန္တာ အပါယ်တံ့ခါးပိတ်မယ့်ကုသိလ်တွေ ပြန်ထွက်သွားပြီ၊ မရတော့ဘူး။”

“ရှုံးသလား၊ မြတ်သလား”

“ရှုံးပါတယ်ဘူးရား”

“ရှုံးသွားတာ အကြိမ်ရှစ်ဆယ် သိကြားမင်းဖြစ်ရမယ့် ကောင်းကျိုးနဲ့တူတဲ့ ပုဆိန်ကြီးထွက်သွားပြီ။ ခုနစ်ဆယ့်ငါးကြိမ် စကြားမင်းဖြစ်ရမယ့် ကောင်းကျိုးနဲ့အတူ ပုဆိန်လည်းထွက်သွားပြီ၊ အကြိမ်များစွာ ဘုရင်ဖြစ်ရမယ့် ကောင်းကျိုးနဲ့တူတဲ့ ပုဆိန်လည်း ထွက်သွားပြီ”

“ခုနစ်နှစ်သားအရွယ်၊ ခုနစ်နှစ်သီးအရွယ်၊ ရဟန္တာဖြစ်

မယ့်ကုသိတ်နဲ့တူတဲ့ ပုဆိန်လည်း ထွက်သွားပြီ။ မရှုံးဘူးလား”

“ရှုံးပါတယ်ဘူရား”

“ဒီနေ့ တရားမနာရတဲ့ အမျိုးသမီးချင်းလည်း ပြန်ဟော ကြဟုတ်လား၊ အပ်လေးတစ်ချောင်း ဝင်ရှုံးနဲ့ ပုဆိန်ကြီး အထွက် မခဲ့နဲ့၊ ကိုယ်ရှုံးပါတယ်နော်။ ဒါကြောင့် ဘူရား၊ တရား၊ သံယာ အစိက ထား ကိုးကွယ်ကြုံ။ ဒီလိုကိုးကွယ်ရင် ကောင်းကျိုးတွေ အများပြီး ရလာလိမ့်မယ်။ ဘာကောင်းကျိုးရလာမှာလဲ။ စောစောက ပြောခဲ့တယ် လော်”

“သရဏရာရုံတည်တဲ့ပုန္တိလိုပြုနဲ့ ပစ္စာပြန်မှာ ဘေးဆိုးတွေကင်း တယ်၊ ကြောက်ခြင်း၊ လန်ခြင်းလည်း ပျောက်သွားတယ်။ နောက် ခုကွမ်းစုံလည်း ကင်းလွှတ်တယ်။ အပါယ်ဘေးကလည်း လွှတ်တယ်။ စိတ်ခဲ့ ညွစ်စွမ်းယူ မှန်သမ္မတကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ပေးနိုင်တယ်လို့ အကျိုး ငါးပါးဖွင့်မပြောခဲ့ဘူးလား”

“ဖွင့်ပြောခဲ့ပါတယ်ဘူရား”

“ဖွင့်ပြောခဲ့တယ်၊ က အခုကြည့် ကောင်းကျိုးရသွားလိမ့်မယ်၊ ကောင်းကျိုးက မကုန်သေးဘူးများ။ ပြောဦးမှာအားကျစရာ ယောဂီ တို့တတွေ၊ ဟိုဒကာဖကြီးတွေပေါ့။”

“ရော်ဝယ်တဲ့အခါ အဆစ်မတောင်းဘူးလား”

“တောင်းပါတယ်ဘူရား”

“တောင်းတယ်၊ အခုသရဏရာရုံတည်ရင်လည်း အဆစ် ကောင်းကျိုး၊ ရှင်မျိုးထပ်ရတယ်။ နားတောင်နော်။”

“အဆစ်ကောင်းကျိုး၊ ဘာကောင်းကျိုးလဲ”

“အဆင်ကောင်းကျိုးပါဘူရား”

“အဆင်ရသေးတယ်ဗု။ အဲဒီအဆင်က လိုက်ဆိုစမ်းပါ။ အပါဒါန်ပါဌိတော်မှာ ဖွင့်ထားပါတယ်။ လက္ခာလေဆိုးစိုး ကိုယ်တိုင် ရေးထားတယ်။ ဆိုကြည့်-

သရထရုတ္တည်သူ၊ များခိုလ်လူ၊ အတူရပည်မှာ ပုဇွဲ့
ခံခြင်း၊ ဉာဏ်ထက်ပြင်း၊ အသွေးအလိုပါနှင်းသက်ချစ်ခြင်း၊
ရွှေအဆင်း၊ မရွင်းတုံးလေပါ၊ ကျော်စောထင်ရှား၊ စည်းစိမ်အား
များပြားခံ စားရား”

“က အမိဘယ်လေးနားထောင်ကြ၊ သရထရုတ္တည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
ဟာ ဖြစ်ရာဘဝမှာ ကောင်းကျိုးရှုစုံမျိုး၊ အဆင်ရပါလိမ့်မယ်တဲ့။ အပူ
ဇော်ခံခြင်းဖြစ်ရာဘဝမှာ အများရဲ့အပူဇော်ခံရပါတယ်တဲ့။ ဘယ်ဘဝ
ရောက်ရောက် ဉာဏ်ထက်ပြီး ဉာဏ်ကောင်းပါတယ်တဲ့။”

“ဉာဏ်မကောင်းချင်ဘူးလား”

“ကောင်းချင်ပါတယ်ဘူရား”

“ဒါဆို သရထရုတ္တမြဲကြတော့။ ဉာဏ်ကောင်းလိမ့်မယ်။ ဉာဏ်
ကောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်းရှားတယ်။ ပနိုသတ်တို့ လူပုဂ္ဂိုလ်အသာထား၊
အခုပုံးပုဂ္ဂိုလ် မြန်မာပြည်မှာ ရဟန်သံယာပေါင်း လေဆိပ်းကျော်
လောက်ရှုတယ်။ အဲဒီလေးသိန်းကျော်တဲ့မှာ တိပိဋကဓာဆောင်နိုင်တဲ့
ရဟန်းဟာ ၁၂ ပါးပဲရှုသေးတယ်။”

“ဘယ်နှစ်ပါးလဲ”

“၁၂ ပါးပဲ ရှုပါသေးတယ်ဘူရား”

“ဉာဏ်ကောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မရှားဘူးလား”

“ရှားပါတယ်ဘုရား”

“တိပိဋကဓရဂုဏ်များကို ပရိသတ်များ ကြည်ညိုတတ်အောင် နည်းနည်းပြောပြုမယ်။ အခုလို သိသွားရင်ပိုပြီး ကြည်ညိုသွားမယ်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံအောင်ဖိုအတွက် အဲဒီဆရာတော်များဟာ အခုလို နှစ် လက်မလောက်ထူတဲ့ ကျမ်းစာအုပ်ပေါင်း (၂၀) အာရုံပြန်ရတယ်။ အလွတ်ပြန်ရတယ်။ ပေါ်သွားမယ်။ အဲလိုအစအဆုံး ပြန်နိုင်လည်း မအောင်သေးဘူး။ အဲဒါ တိပိဋကဓရလိုပဲခေါ်တယ်။ ကောဝီဒ မဟုတ်သေးဘူး။ အောင်တယ်မသတ်မှတ်သေးဘူး။ ဒါအာရုံ ပြီးသေးတယ်။

တစ်ခါ ရေးဖြေလာသေးတယ်။ ရေးဖြေလည်း အဲဒီလို နှစ်လက်မလောက်ထူသော အမြေကထာ၊ မြိုကာ၊ အနာ၊ မရာ၊ ယောဇ္ဈာ ဂလ္ဗာ၊ နိသာယျ ပြန်ဟာပြန်ကျမ်းပေါင်းတစ်ထောင် နီးပါးရှိတယ်။ အုပ်ရောပေါင်း ၁၀၀၀ ရှိတဲ့အမိမိပါယ်တွေကို ဦးနောက်ထဲ နှစ်ပေါင်း များစွာ ရိုက်ထည်ပြီးမှ တစ်ဘာသာဖြေရင် အနည်းဆုံး (၂၀) ရမှ အောင်တယ်။ ဆယ်တန်းဖြေသလို အမှတ် (၄၀) နဲ့ မအောင်ဘူး။ လာမရှုတ်နဲ့မရဘူး။ အဲဒီလောက်ညာ၏ကလေးနဲ့ ဂုဏ်ထူးဆိုရင် (၈၀) ကျော် (၉၀) မှ ဂုဏ်ထူးရပါတယ်။ အဲလို ရေးဖြေပါအောင်မှ တိပိဋကဓရ ကရရာ၊ တိပိဋကဓရကောဝီဒ ဆိုတဲ့ ဘွဲ့တဲ့ဆိုတ်ဘွဲ့တဲးပါတယ်။

“အဲဒါ မြန်ဟာပြည်တစ်ပြည်လုံးမှာ ဘယ်နှစ်ပါးလဲ”

“ဆယ့်နှစ်ပါးပါဘုရား”

“ကိုင်း အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်များမှတ်ထား ဘဝအဆက်ဆက်က သရဏရုံတည်ခဲ့လို”

“ဘာတည်ခဲ့လို”

“သရဏရုတ်တည်ခဲ့လိုပါဘူရား”

“ဒါကြောင့် ဘဝဆက်တိုင်း ဉာဏ်ကောင်းချင်ရင် ဘာတည်ရမယ်။ သရဏရုတ်တည်ရမယ်။ ဒါကြောင့် အပူဇော်ခံခြင်း ဉာဏ်ထက်ပြင်။ အလျင်းအလိပ်။”

တတိယပြောက် ကောင်းကျိုးက အဆင်ရမယ့် ကောင်းကျိုးက သရဏရုတ်တုပုဂ္ဂိုအတွက် ဖြစ်ရာဘဝမှာ သူ့အလိုကို အားလုံးက လိုက်ရပါတယ်။ နှစ်သက်ချင်ခြင်း ဖြစ်ရာဘဝမှာ ဘုံပုဂ္ဂိုလ်တွေ သူ့ကို ချစ်ခင်ကြတယ်၊ နှစ်သက်ကြတယ်။ ရွှေအဆင်း ရွှေအဆင်းလိုလှပကြတယ်။ မြောက်မျိုး ကျောဇူးတင်ရှား၊ နံပါတ်ခုနှစ်က ကျိုးဇာတ် ထင်ရှားတယ်တဲ့။ နောက်စည်းစိတ်အားပေါ့များ၊ ခံစားရာတယ်တဲ့။ အဲဒီကောင်းကျိုး ရှစ်မျိုးဟာ ဖြစ်ရာဘဝမှာ သရဏရုတ်ကြောင့် ရမယ့် အဆင်ရမယ့်ကောင်းကျိုး ရှစ်မျိုးပါပဲ။”

ဒါလေးတွေကို ပရိတ်သတ်မှားအားလုံး အပြည့်အဝရစေ ချင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သရဏရုတ်ကို အပျက်လည်းမခဲ့နဲ့ အညီးနှစ်းလည်း မခဲ့ကြပါနဲ့လို လေးလေးနောက်နောက်သတိပေးပါတယ်နော်။ သတိပေးပါတယ်။ ဒီနေရာမှာတော့ ဦးဇိုင်းတို့က ပြတ်ပြတ်သားသား ဟောနေရတော့ ဒကာဒကာမတို့ကို ဆရာနှစ်မျိုးခွဲပြီးမယ်။ ဆရာနှစ်မျိုးရှိတယ်။ မိမိ ဒကာ ဒကာမတို့အား အမှန်းခံပြီးချင်တဲ့ ဆရာက တစ်ယောက်၊ အမှန်းမခဲ့ပဲ ချစ်တဲ့ဆရာက တစ်ယောက် နှစ်ယောက်ရှိတယ်။ ဦးဇိုင်းတို့ကိုယ်တွေ့နဲ့ ယျားပြီးပြောမယ်၊ ဦးဇိုင်းတို့က အခြေပြုစာသင်သားဘဝတုန်းက ဆရာနှစ်မျိုးလုံးတွေ့ခဲ့ပါတယ်။ ပထမဆရာ

နဲ့ ခုတိယဆရာလိုပဲ သတ်မှတ်ကြပါမီ။

ပထမဆရာက တပည့်တွေအပေါ် အမှန်ခံပြီး မချစ်ပါဘူး၊ သူစာသင်တယ်။ ဦးဇော်တို့ စာသွားတက်တယ်၊ ငိုက်နေလည်း ဘာမှ မပြောဘူး၊ အိပ်ပျော်နေလည်း ဘာမှမပြောဘူး၊ စာချော်းရင် ထသွားတာပဲ။ စာမရလည်း မပြောဘူး၊ ရလည်းမပြောဘူး၊ အဲဒါကို ငယ်ငယ်တန်းက ဦးဇော်တိုက သိပ်ချစ်ကြတယ်။ ဟာဆရာ ငဲ့တိုကို ငောက်လည်း မငောက်ဘူး၊ ရိုက်လည်း မရိုက်ဘူး၊ ဘာမှ မပြောဘူးကွဲ ဆိုပြီးတော့ တော်တော်ချုပ်စရာကောင်းတယ်လို့ ထင်ကြတယ်။

ခုတိယဆရာက စာတက်လို့ငိုက်ရင် ခေါင်းခေါက်တာပဲ။ မငိုက်ရဘူး၊ နေမကောင်းဘူး၊ အကြောင်းပြု စာမတက်ချင်ဘူးဆို မရဘူး သွားခေါ်၊ အောင်ကြီးခြုံပြီး စာချေတဲ့အနားမှာ ထိုင်ပြီး နားထောင်ခိုင်းတယ်။ စာနောက်ကျမှာစိုးလို့။ အဲဒီဆရာကိုတော့ အရင်တုန်းက မှန်းမိတယ်။ နေရာတကာပါတယ်။ ဖျားတာတောင် ကောင်းကောင်းမနေရဘူးဆိုပြီးတော့ ဦးဇော်တို့ အသက်ကြီးပြီး ရင့်ကျက်လာတော့ ဟော ခုတိယဆရာက ဒါ အမှန်ခံချိတယ်လို့ခေါ်တယ်။

ဘယ်လိုဆရာပါလို့။ အမှန်ခံပြီး ချုပ်တာပေါ့။ တပည့်တွေ ရဲ့ အမှန်းကိုခံပြီးချုပ်လိုက်တာ၊ တပည့်တွေငဲ့ကိုမှန်းရင် မှန်းပါစေ၊ သူတို့ပညာတတ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်ဆိုပြီးတော့ အမှန်ခံပြီးတော့ ချုပ်ရှာတာပါ။ ပထမဆရာက အမှန်းမခံဘူး၊ သူ့ဟာဘူး တတ်တတ် မတတ်တတ် ငဲ့မမှန်းပြီးရောဆိုပြီး ထားလိုက်တာ။ အခု ဒကာ/ဒကာမကြီးတွေကိုပေါ့။ ကိုးကွယ်မှုတွေ မှားပြီးတော့ သရဏရုံးရဲ့ ကောင်းကျိုးတွေကို မရမှားစိုးလို့ကြည့်စင်း။”

“ဦးဇင်းတို့က ပွင့်မွင့်လင်းလင်းနဲ့ မဆုံးမဘူးလား”

“ဆုံးမပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီတော့ ဒကာ/ဒကာမများ အသိဉာဏ်မကြီးရင့်ခင် ဦးဇင်းကို မှန်းရင် မှန်းကြပါစေး၊ ဟုတ်လား၊ အသိဉာဏ်ရင့်တဲ့အခါ ဦးဇင်းကို ချစ်လာလိမ့်မယ်။ ဒီတော့မှုမန္တလေးကျောင်းဆရာတော်ဟာ ငါတို့အပေါ် အမှန်းခံပြီး ချစ်တာပါလားလို့ အသိဉာဏ်ကြီးလာတဲ့ အခါ သိလာလိမ့်မယ်။ ဒီလို့တရားက ဘုန်းကြီးတိုင်း ဟောမှာမဟုတ် ဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆုံးတော့ မှန်းမှာကြောက်လို့ ဟုတ်လား၊ ဦးဇင်းတို့ က မကြောက်ဘူး။ ဒကာ ဒကာမတို့ အကျိုးရရင်ပြီးရေား၊ ကိုယ့် ဘယ်လောက်မှန်းမှန်း ဆွမ်းမစိုးချင်လည်းနေဟုတ်လား၊ သိတ်ရှိတယ်၊ ဆွမ်းခံစားမှား။ ဒါကို အမှန်းခံချစ်တဲ့ ဆရာလို့ သိစေချင်ပါတယ်။

ဒီတော့ ဒါဆို ဆက်ပြီးတော့အမှန်းခံကြပါစိုးဟုတ်လား၊ ဆက်ပြီးတော့ အမှန်းခံပြီးတော့ ဟောရမယ့်တရားကတော့ တကယ့် ဖြစ်ရပ်ပါပဲ့၊ ကြိုတင်ပြီးတော့ ပေါ်တွောရပ်ခံချင်တာကတော့ အခုပြော မယ့် အတ်လမ်းက အင်မတန်ဘူးထဲစရာတွေ ဆန်းကြယ်တာတွေ ပါလာလိမ့်မယ်။

ဒီလို့ ပါလာတဲ့အခါ၊ ဟာ မန္တလေးကျောင်းဆရာတော်က ငါတို့ ဒကာဒကာမတွေကို ပုံပြုပဲ ဒဗ္ဗာရှိတစ်ပုဒ်ကို စိတ်ဝင်စားစရာ ပြောသွားတယ်လို့ မထင်မှတ်စေချင်ပါဘူး။ တကယ့်ဖြစ်ရပ်ကို မှတ် တစ်းတင်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မြန်မာလူမျိုး၊ မှုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး။ အစုလိပ်လူမျိုး၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် တစ်ယောက်ဖြစ် ပါတယ်။ သူရဲ့ အမည်ကို ရှိအီးဟောတေားလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ ရှိအီး

ဟာဘေးဆိတဲ့ စာရေးဆရာတစ်ယောက်က မြန်မာ့သမိုင်းအကျဉ်းကျမ်းမှာ ယခု ဦးဇိုးဟောမယ့်အရာကို အင်လိပ်လိုထည့်ရေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါကို အခြားသူမျှလိုပေါ်တွေ မြန်မာလိုပြန်ပြီး စာအုပ်ထွက်လာတယ်။ ဒါအခု ဦးဇိုးသိလို့ တစ်ဆင့်ပြန်ဟောပြောပြောပါမယ်။

အဲဒီတော့ ခုနှစ် သက္ကရာဇ် အေဒီ ၁၀၄၃ ခုနှစ်ဝန်းကျင်တုန်းက ရန်ကုန်တို့ ပဲခူးတို့ မွန်ပြည်နယ်ဆိုတာ မရှိသေးဘူး။ အဲဒီတော့ ရန်ကုန်၊ ပဲခူး၊ မွန်ပြည်နယ် ဒေသအားလုံးကို ဟံသာဝတီနေပြည်တော်လို့ ခေါ်တယ်။ ဘယ်လို့ခေါ်တယ်၊ ဟံသာဝတီလို့ခေါ်တယ်။ မွန်လူမျိုးတွေချည်းပဲ နေကြပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေပဲ။ အုပ်ချုပ်တဲ့ ဘုရင်ကြီးကို တိသုလို့ခေါ်တယ်၊ ဖြစ်ချင်တော့ မင်းကြီးနဲ့တကွ တိုင်ဆူပြည်သားအားလုံးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေပါပဲ။

မင်းကြီးရဲ့ဘေးမှာ စော်ကြတဲ့ မူးမတ် သေနာပတီတွေကတော့ မြုပ္ပါနဘာသာဝင်တွေဖြစ်နေတယ်။”

“ဘာသာတူရဲ့လား”

“မတူပါဘူး”

“သူတို့က မြုပ္ပါနကိုးကွယ်တာ၊ သူတို့ဘာသာထဲဝင်ထဲ ဘုရင်ကြီးကို နှေ့စဉ်ခွဲဆောင်တယ်။ အရှင်မင်းကြီး၊ အရှင်မင်းကြီးတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဆင်းတုတော်တွေက ကျက်သရေမရှိဘူး။ ဗုဒ္ဓဘားဆိုတာပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားပြီ၊ သေသွားပြီသား၊ သေပြီးသူရဲ့ရှင်တုဆိုတော့ ဒါအသုဘြီးပဲ၊ ဒါကြောင့် အကျိုးမရှိပါဘူး။ ကျန်းတို့ကြီးကွယ်တာ မြုပ္ပါနဘာသာပဲ။ မြုပ္ပါနက ယခု သက်ရှိထင်ရှားရှိတယ်။”

အပိုညာဏာက အသက်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုးကွယ်မယ့်

မိန္ဒဗေဟုဒ္ဓဘာသာဝင်နှင့် တကယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တရားတော်

၂၈၃

အစား အသက်ရှိသော ပြဟ္မာကို ကိုးကွယ်စမ်းပါလို့ နေ့တိုင်းစည်းရုံးတယ်။ စည်းရုံးတော့ ရက်ကြာလာတဲ့အခါ တိသုမင်းကြီးပါသွားတယ်များ”

“ဘာဖြစ်သွားတယ်”

“ပါသွားတယ်”

“အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာစွန့်လိုက်ပြီး ပြဟ္မာဏာဘာသာထဲ ဝင်လိုက်တယ်။ သူလည်း ပြဟ္မာဏာဘာသာဝင်ရောတစ်ပြည်လုံး ခုက္ခရာက်ပြီ။ ဥပဒေတွေ ထုတ်ပြန်တော့တာပဲ။ ယနေ့ကစ ဟံသာဝတီတစ်ပြည်လုံး ဗုဒ္ဓဘာသာမကိုးကွယ်ရာ။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်တွေကို မိုးရှိပစ်ရမယ်။ ရေမျှောပစ်ရမယ်၊ စွန့်ပစ်ကြရမယ်။ လိုက်ရှာလို့ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်တွေတွေ့ရင် မသေ့မချင်း ဆင်နင်းပြီးသတ်စေလို့ အဖိန့်ချမှတ်လိုက်တယ်။ ဒီတော့ ဒီနေရာမှာ ဒီတရားရဲ့အမည်လေးကို ရှင်းကြရအောင်။

မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်နဲ့ တကယ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဒီနှစ်ပျိုးဘယ်လို့ ထူးပြားသလဲ နားတောင်။ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လိုတာ မိမိရဲ့အဖော အမော အဖိုး။ အဖွားတွေ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လို့ မိမိလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လိုက်တာ။ ဘုရား တရား၊ သံယာအကြောင်း နကန်းတစ်လုံးမသိဘူး။ သိလည်းမသိချင်ဘူး။ အခုလို့ ဘုရား၊ တရား၊ သံယာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ တရားမဲ့လည်း လုံးဝမလာဘူး။ ဒကာကြီးတွေ ပိုဆိုးတယ်။ ဒကာကြီးများဟာ တရားနာရမှာ သိပ်ပျော်တယ်။ မနာကြဘူး။

တစ်ခါ ဘုရား တရား၊ သံယာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ်တွေလုံးဝ မဖတ်ဘူး။ ဘာသာရေးစာအုပ်လည်း မကိုင်ကြည့်ဘူး။ ဘုန်း

ကြီးလည်း မဆည်းကပ်ဘူး၊ အဲလိုဘာမှ မသိဘဲဖြစ်နေတဲ့သူတွေကို
တော့ မှတ်လိုက်ပေါ့။ အဲဒါတွေကို မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လို့။

တကယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာက ဘာလဲဆိုရင် ငါအဘိုးအဘွား၊ အဖေ
အမေ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လို့ ငါဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဆိုတာ သဘာဝမကျ
ဘူး။ လောကမှာ ရေးထဲသွားပြီးနှစ်ရာ၊ သုံးရာပေးပြီး သောက်ရေ့
အိုး တစ်လုံးကို ဝယ်ရင်တောင်မှ စစ်ဆေးပြီးမှ ဝယ်ရတယ်”

“မစစ်ဆေးဘူးလား”

“စစ်ဆေးပါတယ်ဘူရား”

“အကွဲများ ပါသလား၊ အပေါက်များ ပါသလား၊ အနာများ
ပါသလားဟဲ့လို့ ခေါက်ကြည့်၊ ရောထည့်ကြည့်ရတယ်။ အဲဒါ နှစ်ရာ
သုံးရာ တန်ဖိုးရှိတဲ့ အိုးလောကတစ်လုံးဝယ်တာ။ ဒီတော့ နှစ်ရာ သုံး
ရာတော်အိုးလောကတစ်လုံးတောင် စစ်ဆေးပြီးတော့ဝယ်ဆေးတာ သံသရာ
တစ်လျောက် ကိုးကွယ်မယ့် ဘာသာကိုတော့ ငါသေသေချာချာ စစ်
ဆေးပြီးမှ ကိုးကွယ်မယ်လို့ တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာသာက အဲဒီတိတိရှိတယ်။
ဒါကြောင့် သူဟာ ရိုးမကိုးကွယ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် တရားပွဲတွေဆို
သူလိုက်နာကြည့်တယ်။ လေ့လာတယ်။ ဘာသာရေးစာအုပ်ဆိုလည်း
ရာသလောက်သူဖတ်ကြည့်တယ်။ လေ့လာတယ်။ မသိတာရှိရင် ရဟန်း
သံယာတွေကို မေးတယ်။ မြန်းတယ်၊ ဒီတော့ တကယ်သိသွားတယ်။
အဲဒီမှာတင် ရတနာသုံးပါးကို နှလုံးသားမှာ လိုက်လိုက်လဲလဲ တကယ်
ကြည့်ညီသွားတယ်။ ဒါဟာ တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပါဘူရား”

“ဘာပါလို့”

“တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပါဘူရား”

မိန္ဒဗောဓိဘာသာဝင်နှင့် တကယ့်ဓိဋကဓာဘဝ် တရားတော်

၂၁၅

“ဟော မိရိုးဖလာဓိဋကဓာဘဝ် တကယ့်ဓိဋကဓာဘဝ် ကွဲသွား
ပြီလား”

“ကွဲသွားပါပြီသူရား”

“အဲဒီလိခွဲရင် မြန်မာပြည်မှာ ဘယ်ဟာတွေများသတုန်း”

“မိရိုးဖလာဓိဋကဓာဘဝ်က များပါတယ်ဘုရား”

“များပါတယ်နော်၊ ဒါကြောင့် ဒီနောက်ရားဟာ အရေးကြီး
ဆုံးတရားပါ။ ဒီတော့ သာမန်အချိန်တော့ မိရိုးဖလာဓိဋကဓာဘဝ်နဲ့
တကယ့်ဓိဋကဓာဘဝ်ဟာ အတူတူပါပဲ။ သူရားသွား ကျောင်းတက်
သားရှင်ပြုတာပါပဲ။ အားလုံးဘယ်မှာ ကွဲပြားသွားသေလဲဆိုရင် ဘာသာ
ခြားနဲ့ အိမ်ထောင်ကျေရင် ကွဲပြားသွားပြီး မိရိုးဖလာ ဓိဋကဓာဘဝ်က
နိဂုကတည်းက ရတနာသုံးပါးကို မသိဘူး။ ဘာမှတန်ဖိုးမထားဘူး။
ဒီတော့ ဘာသာခြားနောက်ပါပြီးတော့ ဓိဋကဓာဘဝ်ကို စွန့်သွားတယ်။

တကယ့်ဓိဋကဓာဘဝ်က ဘယ်တော့မှ ဖစ်နိုဘူး၊ အဲဒီလိ မှတ်
လိုက်ပါ။ တစ်ခါ တခြားဘာသာက ယောက်ရားကို မိန့်မပြုပြီးတော့
ဆွဲဆောင်တယ်။ မိန့်မဆိုရင် ယောက်ရားပြုပြီးတော့ ဆွဲဆောင်တယ်။
စည်းမိမိရွှေ့၊ ရာထူးတွေနဲ့ ဆွဲဆောင်တယ်။ အဲဒီလိ ဆွဲဆောင်တဲ့
အခါမှာ မိရိုးဖလာ ဓိဋကဓာဘဝ်က ကောက်ကောက်ပါအောင် ပါသွား
တယ်။ တကယ့်ဓိဋကဓာဘဝ်က မပါဘူး၊ ဒီလိ ထူးခြားတယ်။ ဒီနေ့
ဟောတဲ့တရားဟာ တကယ့်ဓိဋကဓာဘဝ်တို့ ကျွန်းစဉ်တရားလို့ သိ
ကြစ်ပါ။ တကယ့်ဓိဋကဓာဘဝ်ဖြစ်အောင် ဟောတဲ့တရား။ ဒီတော့
ပရိသတ်များကိုယ်တိုင် ဖြေကြည့်စ်ပါ။”

“တိသုဘုရင်ကြီးသည် ဓိဋကဓာဘဝ်ပြုးတော့ မြေဟော

၂၆

ဓမ္မရွှေဂင် (ဧပြည်သာ)

ဘာသာထဲဝင်သွားတယ်ဆိတော့ သူသည် ဒီရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာလား?
တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာလား?”

“ဒီရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပါဘူရား”

“အမှန်ပဲ၊ ဒါကြောင့်သူဟာ စွန့်သွားတာ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ကိုကျယ်တာ၊ နကန်တာစ်လုံး မသိဘူး။ ဒါကြောင့် စွန့်လိုက်တာ။
အဲဒီတော့ ကြည့်တိုင်သူပြည်သားအားလုံး ဘယ်သူမှ မကိုးကျယ်ရမိ
အမိန့်ထဲပြန်တော့ တိုင်သူပြည်သားတွေလည်း ကြောက်လန်ပြီး
ဆင်တုတော်တွေစွန့်ပြီး ပီးမျှပစ်ရတယ်။ တချို့လည်း ရေထဲမျောကြ၊
တချို့လည်း တော့စွန့်ကြပေါ့။ အဲဒီအချိန်မှာ ဟံသာဝတီမြို့ထဲမှာ
တကယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ရှိနေပါတယ်။ သူကတော့
တလထော်ပါ”

“ဘယ်သူလဲ”

“တလထော်ပါဘူရား”

“သူက တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ကံကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်ပြီး
သား၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံယာရဲ့ တန်ခိုးအာန်ဘော်ကို လက်ခံပြီး
သား ဒီတော့ သူရဲ့အဖော့အမောက ဆင်တုတော်တွေ သွားစွန့်တော့
သူက အဖော့အမောပေး၊ အဖော့အမော မကိုးကျယ်ရင်နေ၊ သမီး
ကိုးကျယ်မယ်။ တလထော်တဲ့ ပြန်မာပြန်ရင် တရားသခင်ပလို့ အမို့ယ်
ရပါတယ်။”

အဖော့အမောက မကိုးကျယ်နဲ့ ကိုးကျယ်ရင် တိသုဘုရာ်
ကြီးကဆင်နင်ပြီးသတ်မယ်လို့ပြောတယ်။ အဖော့အမောသမီးက
ဘုရား၊ တရား၊ သံယာ ကိုးကျယ်လို့ သတ်ရင်ဆယ်ခါပြန်သော့တယ်။

အြိမ်သင်မြို့သာ

ဘုရား တရား၊ သံယာကိုကွယ်တာဟာ ကုသိလတရားပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဖော့နဲ့ အမေကုသိလ်တရားဆိုတာ ကောင်းကျိုးပဲပေးပါတယ်။ မကောင်းကျိုး ပဲပေးပါဘူး၊ ညည်းဟာသာညည်း ကိုကွယ်ရင်ကို ကွယ်ပါကွယ်၊ ငါတို့နဲ့ မဆိုင်ဘူးဆိုပြီး မသိချင်ပောင်ဆောင်နေလိုက် တယ်ပေါ့။

ဒီတော့ သူ့အခန်းထဲမှာ ပုဒ္ဓဆင်းတုတော်တွေကို ကိုကွယ် ထားတယ်။ အဲဒီတော့ ဟံသာဝတီ တစ်ပြည်လုံးမှာ ပုဒ္ဓဘာသာကို ကွယ်တာဆိုလို တလထော်တစ်ယောက်ပဲရှိတော့တယ်။ ဘယ်သူမှ မရှိ တော့ဘူး၊ တစ်နွေတော့ သူ့ခဲ့မိတ်ဆွဲမများနဲ့ မြစ်ထဲရေချိုးသွားတော့ ပုံးမြစ်ညာက ပုဒ္ဓဆင်းတုတော်ရှစ်ဆူ ရေချထားတဲ့ သစ်သားဆင်းတု တော်တွေ အခုလိပ်ကြောက်လို မျောလိုက်တာပေါ့။ သူက လိုက်ဆယ် တယ်။ သူငယ်ချင်းမတွေကိုလည်း သူကပြောတယ်။ ငါဆယ်ပေးကြ ပါလို့။ သူငယ်ချင်းမတွေကပြောတယ်။ တလထော် မဆယ်နဲ့ တိသု ဘုရင်ကြီးက ဆင်နှင်းသတ်မယ်တဲ့။ မကိုကွယ်ရဘူးလို့ ပြောတယ် တဲ့။ သတ်ပါခေါ် ငါအသတ်ခံရမှာ နှင့်တို့ အသတ်မခံရဘူး၊ ငါက ဘုရား၊ တရား၊ သံယာကိုကွယ်လို သတ်ရင်သတ်ပါခေါ် ငါအသေခံ ရတယ်။ အခု တရားနာတဲ့ ယောက်များ အခုလိစိတ်မျိုး ရှိကြပေါ်တယ်နော်၊ ရှိကြပေါ်တယ်၊ မှတ်ထား။

သံယာတ်ပါဌိုတော်မှာ သောတာပန်ရဲ့ အကိုလေးချက်မှာ ဘုရား၊ တရား၊ သံယာနဲ့ သီလလေဆုက်ပါတယ်။ အရှင်အာန္ဒြာက မြတ်စွာဘုရားကို မေးတယ်။ လူတွေသေတဲ့အခါမေးတယ်။ ဘယ်ရှင် ကွက်က ဘယ်ဒကာမကြီးသေသွားတယ်ဘုရား၊ သူက တရားဘယ်

အဆင့်ရှိပြီး ဘယ်ဘုရာ်ရောက်သွားသလဲဘုရား ဒီတော့ ဘုရားက သူက အနာဂတ်၊ သူက မြဟ္မာဘုံမှာလို့ဖြေနေရတယ်။

ကြာတော့ ဖနိုယ်ရေ လူတွေက ဆက်တိုက်သေနေကြတော့ မြတ်စွာဘုရားလည်း ဖြေဖို့အချိန်ပရဘူး။ ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက အာနန္ဒာကိုပြောတယ်။ မင်းအဲဒီလို လာမေးတိုင်း ဖြေဖို့အချိန်မရှိတော့ဘူး ဒီတော့ လူတစ်ယောက်သေပြီးတိုင်း ဘယ်အဆင့် ဘယ်ဘုရာ်ရောက်တယ်ဆိုတဲ့ မမှာဒါသတဲ့”

“ဘာတဲ့တုန်း?”

“မမှာဒါသပါဘုရား”

“တရာမှန်ကြီးတစ်ခု မင်းကို ငါပေါ့မယ်။ မင်းအဲဒီလေး ချက်နဲ့ တိုက်ကြည်ကွာတဲ့။ မှတ်ထားအာနန္ဒာ သောတာပန်အဆင့် အတန်းလို့ ပြောနိုင်တဲ့သူက အဂါလေးချက်နဲ့သိတယ်တဲ့။ ဘာလဲဆိုရင် ဘုရား၊ တရား၊ သံယာ၊ ငါးပါးသီလ အသက်နဲ့လပြီး ယုံကြည်ရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် သောတာပန်လို့မှတ်။”

“ဘာလို့မှတ်”

“သောတာပန်လို့မှတ်ပါဘုရား”

“အဲဒီလို ဘုရား၊ တရား၊ သံယာ၊ သီလကို အသက်နဲ့လပြီး ယုံကြည်တဲ့သူဟာ ဆန္ဒရှိရင် ဘုရားကိုယ်တိုင် သံယုတ်ပါ့ပြီတော်မှာ ဟောထားတာပါ။ ပြောချင်တဲ့ဆန္ဒရှိရင် ပြောလိုက်စမ်းပါ။ ငါဟာ သောတာပန် ငါသောရင် ဘယ်တော့မှ အပါယ်မကျော်လို့ ရဲ့ခဲ့ခဲ့ပဲ ပြော လိုက်ပါတဲ့။ ဘယ်တော့မှ အပါယ်မကျော်ပါဘူး”

“တခြား ငါတ်တွေ၊ ပရမတ်တွေ၊ ရှင်တွေ၊ နာမ်တွေ မသိ

ရင်နှော်း ဘုရား တရာ့၊ သံယာ၊ သီလ ဒီလေဆူက် ပြည့်စုံရင်
ဘာလိုချော်သလ”

“သောတာပန်လို့ ခေါ်ပါတယ်ဘူရား”

“ဒါဟာ ဘုရားပေးတဲ့ အာမခံချက်၊ အဲဒီလောက်အကျိုး
ကြီးပါတယ်။ ပရိသတ်တို့ ဘုရား တရား၊ သံယာကိုးကွယ်ရခြင်းရဲ့
အကျိုး အခုက္ခည့်၊ တလထ်လေးက အဲဒီလို သောတာပန်အကိုစုံ
တယ်။ ဒီတော့ သူသည် မကြောက်ဘူးပေါ့မျှ။ တစ်ခါတည်းဆယ်
ရော့ပွားပါ၏၊ အိမ်ထပ်င့် ကိုးကွယ်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာတင် ဘုရင့်
ရဲ့ အထောက်တော်များက သိသွားတော့ သတင်းပေးတော့ တလထ်
ကို လာဖိုးထာယ်။ လာဖိုးတော့ မကြောက်ပါဘူး ငါသေမယ်၊ သရဏ
ဂုံးနဲ့ သေမယ်တဲ့”

“ဘာနဲ့သေမျာတုန်း”

“သရဏ္ဍာနဲ့သေမှာပါဘူး”

“လိုက်သွားတယ်များ၊ မျက်နှာလေးကို ရွှေ့ခွှေ့လန်းလန်းပဲ။
တစ်ချက်မည်းသူးတဲ့ သေပါစေတဲ့။ ငါသရဏရုံနဲ့သေမှာတဲ့။ မေတ္တာ
ပိုသွားသေးတယ်များ။ ငါကိုသတ်မယ့် ဆင်ကြီးရော၊ ငါကို သတ်မယ့်
ဘုရင်ကြီးရော စိတ်ချမ်းသာ၊ ကိုယ်ချမ်းသာ ရှိပါစေလို့ မေတ္တာတစ်
ကြိမ်ပိုလိုက်၊ မူဒ် သရဏ ကွဲဗောဓါ၊ ဓမ္မ သရဏ ကွဲဗောဓါ၊ သံယံသရဏ
ကွဲဗောဓါနဲ့ သရဏရုံသောက်တည်လိုက်။ မေတ္တာနဲ့ သရဏရုံ နှစ်ခုပါ
သွားတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီနေရာမှာ အခုခေတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ မကြားဖူး
တော့ ဆင်နဲ့နှင်းသတ်တဲ့နည်း နည်းနည်းပြောပြုပါမယ်။ ဒါကတော့
စာမဖတ်ရင် မကြားဖူးပါဘူး၊ ခုခေတ်တော့ မရှိတော့ပါဘူး၊ ပုဂ္ဂိုလ်း

၂၉၀

ဖျော်နှင့် (ဈွှေဗြိုဟ်သာ)

ဉာဏ်မင်းလက်ထက် ဆင်နဲ့နင်းသတ်ပုံ ဦးဇော်၊ ဖတ်လိုက်ရတယ်။ ဉာဏ်မင်းကြီးရဲ့သားတော်ကြီး သီဟသူ၊ နရသီဟပတ္တာ သားငယ်။ အဲဒီတော့ သားကြီးက အိမ်ရွှေမင်းသား ဘဝရတုန်းက ရာဇ်ကြန် အမတ်ကြီးက ဘုရင်ကို ခစားနေတဲ့အချိန် သီဟသူကလည်း သားချိန် မှာ ရာဇ်ကြန်အမတ်ကြီးရဲ့ အကျိုလက်ပွဲပွဲကြီးက လမ်းမှာကျေနေ တာကို သီဟသူက သူလာတာကို လမ်းပေါ်မပေးရကောင်းလားဆို ပြီး သူရဲ့ အဖိုးလောက်ရှိတဲ့ ရာဇ်ကြန်ရဲ့ အကျိုဝတ်ထားတဲ့ လက် ပေါ် ကွမ်းတံတွေးထွေချလိုက်တယ်ပေါ့များ။ စောကားတပ်လို ခေါ် ပါတယ်။ မာနပေါ့များ၊ အဲဒီမာနဟာ သူ့ကိုအသေဆိုနဲ့သေအောင် သတ်လိမ့်မယ်။

အဲဒီတော့ ရန်ပြို့ဖွဲ့တယ်၊ ကြည့်စစ်း ဒီမင်းသားအိမ်ရွှေ မင်းသား ငါကို စောကားတယ်။ တစ်ချိန်တော့ သီရမယ်။ နောက် သီဟသူလည်း နှစ်းတာက်ရော ကျွန်းတဲ့တပ်တွေကို သူက စည်းရုံးပြီး တော့ သူ့ကို ကွမ်းတံတွေးထွေးထားတဲ့အကျိုကို ထဲတ်ပြပြီး တွေ့လား ငါလို သူ့အဖိုးလောက်ရှိတဲ့ အမတ်ကြီးကိုတောင် ကွမ်းတံတွေးနဲ့ ထွေးပြီး စောကားတယ်။ မင်းတို့ဆုံး ပိုပြီးစောကားမယ်၊ သူ့ကိုသတ်ကြစိုး ဆိုတော့ အားလုံးက သဘောတူပါတယ်။ ဒီတော့ သီဟသူကို တော့ ထဲမှာ ဆင်ဖြူပေါ်နေတယ်လို လိမ်ခေါ်ပြီး သူလာတော့ အသာလေး ဖမ်းပြီး ဆင်နဲ့ သတ်ခိုင်းလိုက်ပါတယ်။ လေ့ကျင့်ထားတဲ့ဆင်က ဘယ်လို သတ်လဲဆိုရင် အခန်းထဲမှာ လည်းပတ်ပြီးနေတဲ့ သီဟသူကို နှာမောင်း နဲ့ပတ်ပြီး ဖမ်းလိုက်ပါတယ်။ ပြီးတဲ့အခါ မြေပြင်မှာ ပတ်လက်လုန်ပြီး ချလိုက်ပါတယ်။ ချုပြုးတော့ မလူပိုင်အောင် လက်ကလေးနဲ့ အသာ

လေးစိတ္ထားတယ်။ မသတ်ဘူး၊ တန်းနှင့်ပြီး သတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် သေမယ့်သူဟာ ဆင်းရဲတဲ့ ဝေဒနာကို ခဏလေး ခံစားရမှာစိုးလို့ ချက် ချင်း မသတ်ဘူး။ သေအောင်မနှင့်ရဘူး၊ အသာလေးပဲ စိတ္ထား တယ်။ မလူပိနိုင်အောင်ပေါ့။ အဲဒီတော့ ယက်ကန်ယက်ကန် အော် ဟစ်နေတယ်။ ပြီ့မှ သီဟသူရဲ့ လက်တွေခြေတွေကို တစ်ခွောင်းချင်း ပတ်ဖြတ်လိုက်တာ၊ ဘယ်လောက်နာလိုက်မလဲလို့၊ အရက်စက်ဆုံး သတ်ဖြတ်နည်းပါ။ ခြေလက်တွေကုန်မှ ခေါင်းပါဖြတ်ပစ်လိုက်တာ။ ပြီ့မှ ကြေအောင်နှင့်ဆစ်လိုက်တာ။ အဲဒါ ဆင်နှင့်သတ်နည်း၊ အခု တလထော်ကိုလည်း အဲဒီအတိုင်သတ်မှာပါ။ ဘုရင်နှင့်တက္က ဘာသာ ခြားအမတ်တွေက စိုင်းကြည့်နေကြတယ်။ ဆင်ကြီးခေါ်လာတယ်။ ဒီ အရှိန်မှာ တလထော်ရဲ့ နောက်မှာ အားကိုးစရာဆိုလို့ ရတာနာသုံးပါး ပဲရှုပါတယ်။ တလထော်ကလေ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂုဏ္ဍာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂုဏ္ဍာမိ၊ သံယံ သရဏံ ဂုဏ္ဍာမိ ဆိုပြီးသရဏံရုပ်ရုပ်ပဲ ဆောက်တည်နေ တယ်။ အနားလည်း ရောက်ရောဥျာ ဆင်းကြီးက ကျိုကနဲအော်ပြီး ထွက်ပြီးတာ၊ လာတောင် မလာရဲ့တော့ဘူး။”

“ကိုင်း ဆင်နှင့်ရဲလား”

“မနှင့်ရဲပါဘူးဘုရား”

“ဒါ တခြားရဲ့ အစွမ်းလား? သရဏံရုပ်ရုပ် အစွမ်းလား?”

“သရဏံရုပ်ရဲ့ အစွမ်းပါဘုရား”

သရဏံရုပ်အစွမ်း ဘုရင်းကြီးမသိဘူး၊ ဒါလူမြှင့်ရင်ကြောက် လိုနေမှာ၊ ဒီကောင်မကို ဖျာနဲ့ဖုံးလိုက်စပ်း၊ ဖျာနဲ့ဖုံးပြီး နောက်တစ် ကောင်ခေါ်ခဲ့၊ နောက်တစ်ကောင်လာတယ်၊ သရဏံရုပ်ဆောက်တည်နေ

၂၉၂

ဓမ္မဘဏ် (ရွှေပြည်သာ)

တဲ့ တလထော်နားလည်းရောက်ရော ဆင်ကြီးလည်းပြောပြန်တယ်။ နင်းရဲရဲလား။ မနင်းရပါဘူး၊ တစ်ခြားအစွမ်းလား? သရဏရုံရဲ့အစွမ်းလား?"

"သရဏရုံရဲ့ အစွမ်းပါဘူးရား"

"တင်းကျော်ထဲက လူသတိထိုးလိုင်ကြားထားတဲ့ ဆင်တွေအကုန်ကုန်ပြီ၊ တစ်ကောင်မှ မရှိတော့ဘူး၊ ဘုရင်ရော အမတ်တွေရော ချွေးတွေပြန်ကုန်တယ်။ ဟာ, သတ်လို့မရပါလား။ အမတ်တွေက ဒီကောင်မ, မသေလို့မဖြစ်ဘူး၊ ဒီကောင်မ, မသေရင် ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ပြန်ပြီးတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ကုန်လို့မယ်။ ဒီတော့ ဝါတို့ဘုရင်ကို သတ်နည်းပြောင်း၊ သတ်ခိုင်းကြုံး၊ အရှင်မင်းကြီး၊ ဒီတလထော် စုန်းမဖြစ်ပါလို့မယ် အရှင်မင်းကြီး၊ စုန်းမများဟာ ဒီလို့သတ်လို့ ပရပါဘူး။ မီးရှိသတ်ရပါတယ် ဖြစ်ပြန်ရော့၊ ဒီခေါ်ရင် မီးရှိသတ်စေ၊ တစ်ခါ ထင်းပုံကြီး မီးတွေ တောက်လောင်အောင်ရှိ၍၊ မီးတွေလည်း လောင်အားကောင်းရော၊ သရဏရုံဆောက်တည်နေတဲ့ တလထော်ကို မီးပုံပေါ်ကို တင်လိုက်ကြတယ်။ မီးပုံပေါ်လည်းရောက် မီးတွေ အကုန်ပြီး၊ တလထော် အသားလေး မွေးညှင်းတစ်ပင်တောင် မီးမလောင်ဘူး"

"ဒါ တခြားရဲ့ အစွမ်းလား? သရဏရုံရဲ့ အစွမ်းလား?"

"သရဏရုံရဲ့ အစွမ်းပါဘူးရား"

"ဘုရင်က ပင်းတို့မီးတွေ အားမကောင်းလို့ မီးတွေအား ကောင်းအောင် ထပ်ထည်ပြီး မီးတွေပိုကြ၊ မီးတွေအားကောင်းတော့ တလထော်ကို သွားပြီးတော့တင် မီးတွေပြိုးပြန်တယ်။ သုံးကြိုင်တို့ အောင် ပြိုးတော့ သူတို့လက်လော့ရပြန်တယ်။ ဟာဒီကောင်မ မီးနဲ့

လည်း မသေပါလား မသေလိုတော့ မဖြစ်ဘူး၊ သေအောင် သတ်ကြရလိမ့်မယ်။ ကိုင်း သူ့ကို မြေမြှုပ်သတ်ကြစိုး။ မဖွောင်းထဲတလတော် ကိုချာ မြေတွေဖို့နီနီးကျေမှ ဘုရင်က တလတော်ကို အဆွင်အရေးတစ်ခုပေးတယ်။ ကျင်းနှုတ်ဆမ်းနား ရပ်ပြီးတော့ သူလည်း အံ့ဩနေတယ်လေ။

ဘုရင်ကိုယ်တိုင်လည်း တလတော်တဲ့ ဟောဒီဟံသာဝတီပြည်မှာ ဓာဒဘာသာ ကိုးကွယ်တာနင်တစ်ယောက်ပဲရှိတော့တယ်တဲ့။ အကုန်လုံး မြေဟာထဲ ဘာသာဝင်တွေဖြစ်ကုန်ပြီ။ နင်တော်တော် ခေါင်းမောတာပဲ။ ဒီတော့ နင်ဒီလောက်အားကိုးတဲ့ ဓာဒဆင်းတုတော်တွေ ဘယ်လောက်စွမ်းသဲလဲ ငါသိချင်တယ်။ ဒီလိုလုပ်၊ အခု နင့်ဒီမျိုး ဓာဒဆင်းတုတော် ရှစ်ဆူရှိတာ ငါကြားတယ်။ အဲဒီဆင်းတုတော်တွေကို ကောင်းကင်ကနေ ငါနှစ်းတော်ထဲ ကြွဲလာအောင် နင်ပင့်ပေးနိုင်မလား။ အဲဒီလို ပင့်ပေးနိုင်ရင် သင့်ကို သေဘေးကေလည်း လွယ်မယ်။ ငါနဲ့ တိုင်းသူပြည်သားအားလုံးလည်း ဓာဒဘာသာကို ပြန်ကိုးကွယ်မယ်လို့။

တလတော်က ရဲရဲပံ့ပံ့ မော်ကြည့်ပြီးတော့ အရှင်မင်းကြီးမင်းမှာသစ္စာ၊ လူမှာကတို့၊ အသင်မင်းကြီးရဲ့ သစ္စာသာတည်ပါခေါ်ကျွန်တော်မျိုးမ ရအောင်ပင့်ပါမယ်။ ကျွန်တော်မျိုးမရဲ့ လက်ကကြီးတွေကိုသာ ဖြေပေးပါ။ ကြိုးတွေဖြေပြီးမှ တလတော်က သစ္စာပြုပါတယ်။”

“ဓာဒရှုဏော အနန္တာ၊ ဓမ္မရှုဏော အနန္တာ၊ သံယရဏော အနန္တာ၊ ဘုရား တရား သံယာ၏ ဂုဏ်တော်ကျေးမှုတော်တွေသည် မရောမတွေက်နိုင်အောင် များပြားလုပ်ပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော်မသည် ဘုရား တရား သံယာကို အသက်နဲ့လဲပြီးတော့ ကိုးကွယ်ပါသည်ဘုရား။

ဤစကားသည် မှန်ကန်ပါ၏၊ ဤမှန်ကန်သော သစ္ဌာ၏ အာနဘော်
တိုကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘုရား တရာ့၊ သယာ ရတနာသုံးပါး ၏
တန်ဖိုးတေဇ် အာနဘော်တိုကြောင့်လည်းကောင်း အယူမှားနေ ကြတဲ့
တိသာဘရင်နှင့်တက္က တိုင်းသူပြည်သားအားလုံး အယူမှန်ရ
စေခြင်းနှာလည်းကောင်း၊ တပည့်တော်မ၏ အခန်းထဲမှာ ကိုကျယ်
ထားတဲ့ ပုဒ္ဓဆင်းတုတော် ရှစ်ဆူတိသည် ကောင်းကင်ခရီးက ဂျို့
ယာဉ်စီးပြီးတော့ ဘုရင့်နှုန်းတော်ထဲသို့ ကြွလာပါစေသား—မြတ်စွာဘုရား
(သာခု)?— သစ္ဌာရဲ့အစွမ်းရော၊ ရတနာသုံးပါးရဲ့အစွမ်းရော နှစ်ခုပါင်း
ပြီးတော့ တလထော်အခန်းထဲက ဆင်းတုတော်ရှစ်ဆူဟာ တကယ်ကို
ကြွလာပါတယ်။ ပရီသတ်တိုဒီဟာ ဒဏ္ဍာရီမဟုတ်ဘူးနော်၊ ဒဏ္ဍာရီ
မဟုတ်ဘူး။ အင်လိုင် သမိုင်းဆရာဂျိုဒီးဟာဘေး ကိုယ်တိုင်မှတ်တမ်း
တင်ခဲ့ရတဲ့ တကယ်ပြစ်ရပ်တစ်ခု။

တခါတည်း ကောင်းကင်က ကြွလာတော့နေရောင်ကလည်း
ထိုး ဈေးရောင်တွေနဲ့ ဝင်းပြောင်နေတာပဲ့လေ။ တိုင်းသူပြည်သား
အားလုံး လာကြည့်ကြတာပဲ့လေ။ လာကြဟဲ တလထော်ပင့်တာ၊
သစ္ဌာနဲ့ပင့်တာ၊ ပုဒ္ဓဆင်းတုတော်တွေ ကြွလာပြီတဲ့။ ဒီအထဲမှာ တိသာ
ဘုရင်ကြီးလည်း မနေနိုင်တော့ဘူး လက်အုပ်ဆီပြီး ဖူးပါပြီ။ ဖူးရင်း
နဲ့ မျက်ရည်တွေ တစ်ပေါက်ပေါက်ကျလာတယ်။ ငါအမှားကြီး မှား
လေစွာ ကြည့်စမ်းပါပြီး အသက်မရှိတဲ့ အစိုးဏာက ပုဒ္ဓဆင်းတုတော်
တွေတောင်မှ ဒီလောက်တန်ခိုးကြီးမားရင် သက်တော်ထင်ရှုး ဘုရား
မှားဆိုရင် ဘယ်လောက်မှား တန်ခိုးကြီးမားလိုက်မလဲလို တော်ပါသေး
ရဲ့။ ဒီမိန်းကလေး ကျေးဇူးကြောင့် အမှန်သိရပေပြီ။ အဲဒီမှာတင်
တစ်ခါတည်း ဆင်းတုတွေကို သပိုယ်၊ တစ်ခါတည်းကိုးကျယ်ပြီးတော့

မိန္ဒာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်နှင့် တကယ့်ဖွွာဗာသာဝင် တရားတော်

၂၀၅

တလထော်ကိုလည်း ဘရင်ကြီးကိုယ်တိုင် ပြေတွင်ထဲက ထုတ်ဖော်
ပြီးတော့ပေါ့လေ၊ ရေမှုးချိုးပေါ်ပြီးတော့ ပြင်ဆင်ပြီးတော့ အပြစ်ကခွင့်
လွှတ်ဖို့ တောင်းပန်ရှာပါတယ်။ ပြီးတော့လည်း တလထော်ကိုလည်း
ဘအြာဒေဝိအမည်နဲ့ မိဖူရားခေါင်ကြီးမြှောက်ပါတယ်။ သူနဲ့တကွ တိုင်း
သူပြည်သား အားလုံးလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန်ဝင်ကြပါတယ်။ သူ့ကို
ဘာသာပြောင်းအောင် စည်းရုံးခဲ့တဲ့ အမတ်များကိုလည်း တလထော်
ရဲ့လက်ထဲ အပ်လိုက်ပါတယ်။ တလထော် သင်ကြိုက်သလိုစိရင်ပါ
တော့။ သူတို့ကြောင့် ငါမှာ ဘာသာပြောင်းရတာပါ။

တလထော်က ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတော့ ကြုံနာသနားတတ်ပါ
တယ်။ ဘာမှ မလုပ်ပါဘူး။

“သူ့ကိုတော့ ဘာသာခြားအမတ်တွေက သေအောင်နည်းမျိုး
စုံနဲ့ မသတ်ခိုင်းဘူးလား”

“သတ်ခိုင်းပါတယ်ဘုရား”

“သူ့လက်ထဲရောက်လာတဲ့ ဘာသာခြားအမတ်တွေကိုတော့
သတ်ရဲ့လား”

“မသတ်ပါဘူးဘုရား”

“ဒါ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ တခြားဘာသာရဲ့ ကွာခြားမှာ ဦးဇိုင်းတို့
ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ အခုခိုရင် နှစ်ပေါင်း ၂၅၄၅ နှစ်ရှုပါပြီ။”

“ဘယ်နှစ်၊ နှစ်လဲ”

“၂၅၄၅ နှစ်ပါဘုရား”

ဒါ ၂၅၄၅ နှစ် ဗုဒ္ဓဘာသာသနာရဲ့ သက်တမ်းတလျောက်မှာလေ
လုံးဝ သေားမစွန်းပါဘူး။ အဲလောက် သန့်ရှင်းတဲ့ဘာသာပါ။ ဘယ်တော့
မှ သေားမစွန်းတဲ့ ဘာသာကို လက်ညှိုးထိုးပြပါဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာကို

၂၉၆

ဖော်ရွင် (ဧည့်သာ)

ထိုးပြရမှာပါ။

ဒါဟာ ဦးအင်းတဲ့ ကိုယ့်ဖက်ကိုယ်ယက် ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကန္တာပညာရှင်များရေးတဲ့ စာတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဖတ်ကြည့်ကြပါ။ သမိုင်းကြောင်းလည်း ပြန်ကြည့်ပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ဘယ်တော့မှ သွေးစွန်းမခံပါဘူး။ သူတို့ကို တလထော်က တစ်ခါတည်းတိုင်းပြည်က နှစ်ထိုတ်လိုက်ပါတယ်။ သင်တို့နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ နိုင်ငံကို သာ သွားကြပေတော့။ သူတို့လည်း ထွက်သွားကြတော့ တစ်တိုင်းပြည်လုံး ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန်ဖြစ်သွားကြပါတယ်။”

“ဒီတော့ ယခုပြောခဲ့တဲ့ သမိုင်းအကြောင်းကို ပြောတော့ ပဲရှားသုရားသွားဖူးတော့ ရွှေသာလျောင်းသုရားကြီး မရှိဘူးလား”

“ရှိပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒါလည်း တလထော်တည်တာ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ဦးအင်းယူဆတယ်ပေါ့။ နောက် ရွှေသာလျောင်းသုရားကြီးဝင်ဝင်ခြင်းမှာ တလထော်တန်ဆောင်းလို့ ရေးထားပါတယ်။”

“ဘယ်လိုရေးထားတာလဲ”

“တလထော်တန်ဆောင်းပါဘုရား”

“အဲဒါ သူ့ကိုဂုဏ်ပြုပြီးတော့ ရေးထားတဲ့ တန်ဆောင်းကြီးပြောနော်။ နောက် မြှေသာလျောင်း ဆိုပြီးစေတိကြီး။ ဆင်းတုတော်ကြီးတည်ထားပါတယ်။ တချို့ဟာတွေဆိုရင် ဘယ်သူတည်လည်း မသိပါဘူး။ ဦးအင်းတော့ ထင်တယ်။ တလထော်တည်ခဲ့တဲ့ ဘုရားတွေ၊ ဆင်းတုတော်တွေဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ နှစ်ပေါင်းထောင်နဲ့ဆိုပြီး ကြာခဲ့ပြုဆိုတော့ တချို့လည်း ပြုကြီးထဲရောက်၊ တောင်ကြီးတွေဖြစ်ပြီး ပျောက်ကုန်တယ်ပေါ့လေ။ တချို့လည်း ပြန်တွေ့ပါတယ်။”

မိန္ဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်နှင့် တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာဝင် တရားတော်

၂၉၅

“ယနေ့ဟောကြားသော တလထော်ဖြစ်ရပ်ဟာ မိတ်ကူးယဉ်
ဒဏ္ဍာရီ ဖြစ်ရပ်လာ၊ တကယ့်ဖြစ်ရပ်လား”

“တကယ့်ဖြစ်ရပ်ပါဘုရား”

“တကယ့်ဖြစ်ရပ်ပါ။ ဒကာ ဒကာမများရေ တရားလည်း
နိဂုံးချုပ်ပါပြီ။ တရားနိဂုံးချုပ်မှ ဒကာဒကာမများကို အတွေးအခေါ်
လေး ပေးလိုက်ချင်ပါတယ်။ တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာနဲ့ မိရိုးဖလာပုဒ္ဓဘာသာ
ဟာ ကွာခြားပါတယ်။

မိရိုးဖလာပုဒ္ဓဘာသာက အဖေအင် အဖိုးအဖွားတွေ
ကိုးကွယ်လိုသာ ကိုးကွယ်တာ တကယ်မသိပါဘူး။

တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ အခုလို တရားမွဲကြောရင် အချိန်
မရရအောင် ယူပြီးတော့နာတယ်၊ တရားစာအုပ်များကြောရင် ကြေသလို
ဖတ်ရှုတယ်။ မသိရင် မေးမြန်းတယ်။ ဒါကြောင့် ရတနာသုံးပါးရဲ့
အကျိုးသွားကို သိပြီးတော့တကယ်ကြည်ညိုသွားတာက တကယ့်ပုဒ္ဓ
ဘာသာပါပဲ။ အဲဒါတော့ တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ အဲဒါ
တော့ တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ကို ပိုပေးသော ရာသက်ပန်သရဏရုံ
ဆောက်တည်ပြီးတော့ တကယ့်ပုဒ္ဓဘာသာဝင်နဲ့ မိရိုးဖလာပုဒ္ဓဘာသာ
ဝင်ဆိုတဲ့ တရားကို နိဂုံးချုပ်ပေးပါမယ်။

အားလုံး လက်အုပ်ချိပြီးတော့ ရာသနပန်သရဏရုံတည်ကြ
မယ်။ ဒီသရဏရုံဟာ ယောက်တို့ သေတဲ့အထိ စွဲမြှုပ်ရမယ့်သရဏရုံ
ဖြစ်ပါတယ်။ လိုက်ဆိုကြပါ။”

မိရိတ ပရိယန္တု ပုဒ္ဓ သရဏ က္ခာမိုံ။

အသက်ဆုံးသည်ဝိုင် အောင် ဘုရားရှင်ကို ကိုးကွယ်ရာဟန္တု
ဆည်းကပ်ပါ၏။

କୀଂତ ପଣ୍ଡିଯଙ୍କ ରମ୍ଭୁଲାନ୍ତେ ଗଜୁମି॥

အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ရာ
ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။

ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମିଯାଟ୍ଟେ ସଂବ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି ଗନ୍ଧୀମି॥

အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် သံယာတော် အရှင်မြတ်တို့ကို
ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။

କୂଟମ୍ବେ ବରଣୀ ଏବଂ ତେ ବରଣାଭୂତ୍ତିଃ ।

၈၁။ သရကာမာဂုံ သုတေသနကြာ ပမာဏပေါ်

တော်- ဘုရား တရား သံယာ သုံးပါးအစုံ မြတ်သရဏရှိ
သည်၊ ခေါ်-စင်စစ် အမှန်ကောန မသွေ့မှန်သဖြင့်၊ ခေါ်-ခုက္ခခုပ်သိမ်း
အကုန်ပြိုးစေနိုင်သော၊ သရဏ-ကိုးကွယ်ပုန်အောင်း လဲလျောင်း
ဖွယ်ရာ မြတ်ရတနာသည်၊ ဟောတိ-မူချမသွေ့ ဖြစ်ရပေတော့၏။
တော်- ဘုရား တရား သံယာ သုံးပါးအစုံ မြတ်သရဏရှိသည်၊ ဥဇ္ဈား-
ပြိုင်လာတိုင်းရှုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်ပေသော၊ သရဏရှိ-ပုန်းအောင်းလဲ
လျောင်းဖွယ်ရာမြတ်ရတနာသည်၊ ဟောတိ-မူချမသွေ့ဖြစ်ရလေတော့၏။
ဝတော်-သရဏ ရတနာသုံးပါးအားထားဖြတ် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်
ခြင်းကို၊ အာဂမ္မာ-ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၏။
သူဗုဒ္ဓဘာသီ-အပါယ်ဘေးနှင့်အိဘေးတဗြာ နာဘေး တထွေ၊ သေဘေး
တစ်မျိုး၊ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး များပြားခုက္ခ ဟူသမျှမှ ပမုစ္စတေပမုစ္စတိ
ကင်းစင်လွှတ်ပြောက်ဘေးတွေပေါ်က်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ဆိုးက်ရောက်နိုင်ကြ
လေကုန်သတည်။

“သာဓ၊ သာဓ၊ သာဓပါဘဓား”

• • •

အစာတေးရင်း မဂ်ဖိုလ်ရအောင် ကျင့်ဆောင်ခြင်း မေဇ္ဇာရင် (နွေပြည်သာ)

အစာတေးတဲ့အခါ ဘယ်လိုနလုံ သွေးရမလဆိုရင်
သေသွားတဲ့ ဝိမိရင်သွေးတစ်ယောက်ရှုအသားကို
မတတ်သာလို စားရတဲ့သဘောမျိုးစားကြရမယ်
ယောကီတဲ့ ...

အတေသားရင်း မဂ္ဂနိုလ်ရအင် ကျော်ဆောင်ခြင်း

ဒီတရားစခန်းပွဲမှာ ဝင်ရောက်ပြီး တရားရူဗ္ဗားအားထုတ်ဖော်တဲ့ ယောက်များကို ဦးစောင်းရေးသားနေတဲ့ “သညာသိန့် ပညာသိ” ကျော်စာအုပ်ထဲက “အာရုံခြောက်ပါးကို မွှေအဖြစ်အသုံးချုခြင်း” ဆိုတဲ့ အခန်းထဲက အစာဓာတ်၏ ပတ်သက်ပြီးတော့ စားသောက်ရင်းနဲ့ပဲ မဂ္ဂနိုလ်ရသွားအောင်ကျော်ဆောင်ပုံများကို ထုတ်နှစ်ပြီး ကျေးဇူးဆပ် စမွှေးလက်ဆောင်အဖြစ်ဟောပေးမှာ ယောက်တို့။

ဒီလို တရားတွေ မသိခင်အခါတုန်းက ယောက်တို့မှာ အစာကို လောဘ (တဏ္ဍာ) နဲ့သာဓားခဲ့ကြတယ်။ ထမင်းစိုင်းကို ရောက်တာနဲ့ ထမင်းများများ စားရဖို့၊ ဟင်းများများရဖို့ ဒါကိုပဲ အာရုံစိုက်ကြတယ်။ အဲဒါကို လောဘ(တဏ္ဍာ)နဲ့ အစာဓာတ်လို့ ဆိုရပါတယ် ယောက်တို့။

အခါ ယောက်တို့ဟာ ဒိမ်မှာနေသလိုမဟုတ်ကြတော့ဘူး။

မဂ်ဖိုလ်တရားထူးတွေ ရအောင်ဆိုပြီး ဒီတရားစခန်းပဲကို ရောက်လာ ကြခြင်းဖြစ်တယ်။ ပထမဆုံးအနေနဲ့ အစားအစာကို မေတ္တာနဲ့စားပါလို အကြံပေးချင်တယ်။ အစားမစားမီမှာ-

“အစာအာဟာရကို ထုတ်လုပ်သူများ အားလုံး၊
ရောင်းဝယ်သူများအားလုံး၊
လျှော့ဒိန်းသူများအားလုံး-
ဘေးရန်ကြောင့်ကြ ဆင်းရဲကင်း၍ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်း
သာကြပါစေ။ ကောင်းကျိုးလိုရာဆန္ဒ ပြည့်ဝကြပါစေ”။
လို မေတ္တာများပြီးမှ စားကြရမယ်။ မေတ္တာနဲ့ သုံးဆောင်ကြ
ရမယ်။

အဲဒီလို မေတ္တာနဲ့ အစားအစာကို သုံးဆောင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ
ကို ပုဒ္ဓက ချို့ကျူးမာကားမိန့်ကြားတော်မူခဲ့တယ်။ ဘယ်လို မိန့်ကြား
တော်မူခဲ့သလဲဆိုတော့-

“ဒကာ, ဒကာမများနှင့် အလျှောင်များ အပေါ်ပြုင့်ညှာ ထောက်
ထားပြီး အနည်းဆုံး နှဲသာတစ်ရှုံးလောက် မေတ္တာများလိုက်မယ်ဆို
ရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်၊ အဲဒီ ရဟန်း အဲဒီယောက်ဟာ တိုင်းသူ့ပြည်သားတွေ
ရဲ့ ဆွမ်းကိုအလကားစားရာ မရောက်တော့ဘူး။ တန်ရာတန်ကြေး
ပေးပြီး စားရာရောက်တယ်တဲ့။

ဒါက ပထမအချက်။

ဒုတိယအချက်က-အဲဒီလို မေတ္တာများပြီး အစားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
ဟာ အလကားနေတာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ရာန်တရားနဲ့ နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။

မေတ္တာပွားနေတဲ့အခါန်မှာ မေတ္တာရာန်ကို ရနေတာနော်။

စတုတ္ထအချက်ကတော့ အဲဒီလို မေတ္တာပွားနေတဲ့ ယောက်
ဟာ ဝါဘုရားရဲ့သာသနာတ်ကို ဤဗျားတိုးတက်အောင် သာသနာ
ပြုနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်လို့ ချီးမွမ်းတော်မူခဲ့တယ် ယောက်တို့။

အစားအစာ သုံးဆောင်တဲ့အခါန်မှာ သညာနှစ်မျိုး အ
ကြောင်းကို ပြောပြုချင်သေးတယ်။ “သမဏသညာ”နဲ့ “ယောက်သညာ”
ပေါ့။ စာပေမှာတော့ “သမဏသညာ”တစ်မျိုးပဲပြုတယ်။ အခုအခါန်
မှာ ယောက်များလည်းပဲ သမဏသညာနည်းတူ ယောက်သညာလည်း
ရှိသင့်ပြီလို့ ယူဆတဲ့အတွက် ဒီမှာ ထည့်ပြောလိုက်တယ်။

သမဏသညာဆိုတာ ရဟန်းတစ်ပါးအနေနဲ့ အိပ်ချီးမှတစ်
ပါး နှစ်ဆယ့်လေးနာရီ ကာလပတ်လုံး မိမိကိုယ် မိမိ

“ငါသည် ကိုလေသာကုန်ခေါ်အောင် ကျင့်နေတဲ့ ရဟန်းပါ
လား”ဆိုတဲ့ အမှတ်သညာ ဘယ်တော့မှ မပျောက်ရဘူး။

အပြော အဆို၊ အနေထိုင်၊ စိတ်ကူးညာ၏ကစ္စီး ရဟန်း
ဆိုတဲ့ အမှတ်သညာ မပျောက်ရသလို ယောက်များလည်း

“ငါသည် မဂ်ညာ၏ဖိုလ်ညာ၏ရအောင် အားထုတ်နေတဲ့
ယောက်ပါလား”ဆိုတဲ့ အမှတ်သညာ ဘယ်သောအခါမှ ပျောက်မသွား
ပါစေနဲ့။

အစာစားတဲ့အခါန်မှာလည်း

“ငါသည် မဂ်ဖိုလ်ရအောင် အားထုတ်နေတဲ့ ယောက်ဖြစ်
တယ်၊ သာမန်ကာလျှော့ကာ အလှုံးတစ်ခုမှာ စားနေတဲ့ထမင်းမျိုး မဟုတ်

ဘူး။”လို အမှတ်သတီ ရှိနေရမယ်။

ယခ အရာတော်ဆွမ်း၊ နှေ့ဆွမ်းလျှိုကြတဲ့ ဖုန္ဓိလ်များဟာ ယောကိ
တို့သွေ့နှင့်မှာရှိတဲ့ သီလ၊ သမာဝါ၊ ပညာဆိုတဲ့ သိက္ခာသုံးပါးကို ရည်
မှန်ပြီး လျှိုဒ်နှင့်ပူဇော်ကြခြင်း ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် ယောကိများက သီလ၊ သမာဝါ၊ ပညာသိက္ခာသုံး
ပါးကို အချိန်နှင့်အမျှ မိမိသွေ့နှင့်မှာ ရှိနေအောင်ကြိုးစားကြရမယ်
ယောကိတို့။

အဲဒီလိုလည်း မဟုတ်၊ တရားရအောင်လည်း မကြိုးစားပဲ
နဲ့ အစာကိုသာ ဦးစားပေါ်ပြီး စားကြနေကြမယ်ဆိုရင် အင်မတန်
ကြောက်စရာ ကောင်းတပ် ယောကိတို့။

သီလ၊ သမာဝါ၊ ပညာ သိက္ခာသုံးပါး ပြည့်စုံအောင် မကြိုး
စားဘဲနဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ လျှိုတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးကို မိုးဝံသုံးဆောင်
မယ်ဆိုရင် အကြော်တင်တယ်။ အဲဒီအကြော်ကို နောင်ဘဝမှာ ခန္ဓာ
နဲ့ဆပ်ရတယ်။ ဒါကြောင့်အကြော်း မတင်ကြစေနဲ့။

အဲဒီ သီလ၊ သမာဝါ၊ ပညာသိက္ခာသုံးပါး ပြည့်စုံနေရင်
အလျှော်များရဲ့ လျှိုဖျယ်ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်တာဟာ အရှင်သခင်
အနေနဲ့သုံးဆောင်တာဖြစ်တယ်။ မြန်မာလိုရှင်းအောင် ပြောရရင် သုံး
ဆောင်ထိုက်တဲ့ ဂုဏ်အကိုအရည်အချင်းရှိလို သုံးဆောင်နေတာ ဖြစ်
တယ် ယောကိတို့။

ယောကိတို့အစာစားတဲ့အခါမှာ တရားစခန်းမဝင်မိက အချိန်
လို သဘောမထားကြနဲ့တော့၊ မှုဒ္ဓက မဂ်ဘုၢ်ဖိုလ်၌ရအောင် အား

အမာဓားရှင်း မန်ဖို့ပြုတော်ကျွန်းမြိုင်

၃၃၃

ဆင်းရုတားတို့ တရာ်းနီး

ကိုယ်ကျင့်သီလဆိုတာ ဆင်းရဲသားများရဲ့ အကောင်းဆုံး

အရင်းအနှစ်း ဥစ္စာစည်းစိမ် ဆင်းရဲလို့ အပါယ်မကျ။

ကိုယ်ကျင့်သီလ ဆင်းရဲမှ အပါယ်ကျသည်။

(ဖေတ္တာဖြင့် စီးပွားရွာခြင်း ၁၁-၄၆)

* * *

ဉိုးစွားချင်းထာနို့ တမိဘတရာ်

လူတစ်ယောက် ဉိုးပွားတိုးတာက်အောင် ရှိုပ်တွေ၊

နက္ခတ်တွေ၊ ယုံးတွေက ပြုလုပ်မပေးနိုင်ပါဘူး။ စေတနာ

ကောင်းထားတဲ့ကဲ့၊ စူးစမ်းဝေဖန်တဲ့ဘူး၏၊

အားထုတ်ဉိုးစွားတဲ့ ဝိရိယာ ဒီသုံးပါးကသာ လူတစ်ယောက်

ဉိုးပွားတိုးတာက်အောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်တာပါ။

(ဖေတ္တာဖြင့် စီးပွားရွာခြင်း ၁၁-၄၆)

* * *

“စီတ်တစ်ခုတည်းကို စောင့်ထိန်းလိုက်တာနဲ့ ကျွန်ုတဲ့ သိကြာ
ပုံစံတွေက ဘယ်လိုလိုပြီး ပါသွားတာလဲဘူး”

“အသီးတစ်ရာအညာတစ်ခုဆိုတဲ့ စကားလိုပေါ့ အမိုးရယ်
အညာတ်ခုကို ဆွဲလိုက်ရင် ကျွန်ုတဲ့အသီးတွေ အကုန်ပါလာသလိုပါပဲ၊
သိကြာပုံစံပေါင်း ကုဇ္ဇာကိုး ထောင်ကျော်ဟာ ကာယက်လို့ခေါ်တဲ့ ကိုယ်

၃၃၄

ဓမ္မဘရ် (ဓရူပိုဒ်သာ)

ရယ်၊ ဝစီကံလိုဒ်ခံတဲ့ နှုတ်ရယ်မှာ ဖြစ်ကြတာပါ။ ကိုယ်နဲ့ သိကွာဗုဒ္ဓ
တစ်ခု ကျူးဇူနှင့်အတွက် စိတ်ကပဲ စကြရတယ်၊ ဥပမာ—ကိုယ်နဲ့
သူတစ်ပါး ဥစ္စာကို နိုးတော့မယ်ဆိုရင် နိုးချင်တဲ့စိတ်က အရင်ဖြစ်ရ^၁
တယ်၊ ပြီးမှ ကိုယ်နဲ့ နိုးလို့ရတယ်”

(အရှုံးမရှုံးသောဒသသန ၈၁-၁၀၇-၁၀၈)

* * *

“သူကတော့ မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာ၊ သူကတော့တကယ့် ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဆိုတာကို ဘယ်လိုခွဲခြားပြီး သိနိုင်မလဲဘူး”

“ဘာသာခြားနဲ့ အိမ်ထောင်ကျတဲ့အချိန်၊ တစ်ခြားဘာသာက
ဈေးငွေ ဥစ္စာ၊ ရာထူးများနဲ့ဆွဲဆောင် လာတဲ့အချိန်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ
နှစ်မျိုးကို ခွဲခြားသိနိုင်ပါတယ်။ ဘာသာခြားနဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီဆိုရင်
မိရိုး ဖလာဗုဒ္ဓဘာသာက ဘာသာခြားနောက်ကို တစ်ခါတည်း ပါသွား
တယ်၊ တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာကမပါဘူး၊ ဘာသာခြား အိမ်ထောင်ဘက်
ကိုပဲ မိမိဗုဒ္ဓဘာသာထဲကိုပါလာအောင် ဆွဲဆောင်စည်းရုံးနိုင်တယ်၊
တစ်ဘက်ဘာသာက ဈေး ငွေဥစ္စာ၊ ရာထူးများနဲ့ ဆွဲဆောင်လာတဲ့အခါ
မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာက တစ်ခါတည်း ပါသွားတယ်၊ တကယ့် ဗုဒ္ဓ
ဘာသာက မပါဘူး၊ အဲဒီလို ကွဲပြားတယ်”။

(အရှုံးမရှုံးသောဒသသန ၈၁-၁၀၄-၁၀၅)

* * *

ထုတ်နေတဲ့ ယောဂါများ အစာဓာတ်ဘဝါမှာ နှလုံးသွေးနည်းလေး
ဟောပြထားတာ ရှိပါတယ်။

အစာဓာတ်ဘဝါ ဘယ်လိုနှလုံးသွေးရမလဲဆိုရင် သေသွား
တဲ့ မိမိရင်သွေးတစ်ယောက်ရဲ့ အသားကို မတတ်သာလို့ စားရတဲ့
သဘောမျိုးစားကြုံရမယ်တဲ့ ယောဂါတို့။

ဗုဒ္ဓက ဥပမာပေးလိုက်တာက လင်မယားနှစ်ယောက်တို့ဟာ
ရင်ခွင်ပိုက်သားလေးကိုခေါ်ပြီး သူတို့မြှောက ထွက်ပြုးကြရတယ်။
သူတို့ရဲ့ မြှောမှာ အင်မတန်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ရောကန္တရက်
(အနှာ ရောကါဘေး) ကြီး ဆိုက်ရောက်လို့ လက်လွှတ်ထွက်ပြုးကြ
ရတယ်။

သဲကန္တာရကြီးတစ်ခုကို ထွက်ပြုးကြရတဲ့အခါ လူတွေနေတဲ့
ဒေသမရောက်ခင်မှာပဲ နှစ်ယ်တဲ့ သူတို့သားလေးဟာ လမ်းမှာတွင်
သေဆုံးသွားရှုံးတယ်။ အစာရောစာလည်း ဘာမှ စားစရာ မရှိတော့
ဘူး။

ဒီအတိုင်းသာဆိုရင် ပိုခင်ဖခင်တို့နှစ်ယောက်ဟာလည်း သား
လေးရဲ့ နောက်ကို လိုက်ပြီးတဲ့ သေကြရတော့မယ်။ အကယ်၍
သေသွားတဲ့ သားလေးရဲ့ အသားကိုစားပြီး ခရီးဆက်မယ်ဆိုရင်တော့
လူသူရှိတဲ့ရှောက်ကို သူတို့ရောက်မှာပေါ့။

အဲဒီတော့ သူတို့ခများ သားကလည်းသေသွားပြီး သူတို့ပါ
ဆက်အသေခံရင်တော့ အကျိုးနည်းရော့မယ်။ လူသူရှိတဲ့နေရာ အ
ရောက်သွားနိုင်အောင် သားကလေးရဲ့ အသားကိုစားတော့မယ်ဆိုပြီး

ရင်နဲ့အမျှ ချစ်ရတဲ့ ပိမိတို့ရဲ့ သားကလေးရဲ့ အသားကို ရင်နာနာ
နဲပဲ စားရတော့တယ်။ အဲဒီလိုဘာပြီးတော့မှ လူသူရှိတဲ့ နေရာကို အ
ရောက်သွားနိုင်ခဲ့ကြတယ်။

ယောဂါးများ အခု အစားအစာကို စားသောက်တဲ့အခါမှာ
အဲဒီလို နှလုံးသွင်းရမယ် ယောဂါးတို့၊ ယောဂါးတို့ရှေ့မှာရှိတဲ့ အစား
အစာတွေကို ပိမိရင်သွေးရဲ့ အသားလိုသဘောထားကြ။

ဒီခန္ဓာကြီးဆက်လက်ရပ်တည်နိုင်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာ၊
မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ် ရစေနိုင်တဲ့ တရားကိုနာကြားစေနိုင်ခြင်း အားထုတ်
နိုင်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာ မတတ်သာလို စားရတဲ့ အနေမျှေးနဲ့ စားကြ
ရမယ် ယောဂါးတို့။

ယောဂါးတို့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အမိက ရည်ရွယ်ချက်က တဏ္ဍာ
ဆိုတဲ့ လောဘကိုလွန်မြောက်နိုင်ဖို့ပဲ။ တဏ္ဍာဦးဆောင်တဲ့ ကိုလေသာ
တွေ ကုန်ခမ်းသွားစေချင်တာဟာ ပုဒ္ဓရဲ့ အမိကရည်ရွယ်ချက်ကြီးဖြစ်
တယ် ယောဂါးတို့။

ဒါကြာင့် အစားအစာနဲ့ ပတ်သက်ရင် တဏ္ဍာကိုလေသာ
ပပေါ်အောင် အခုလိုပဲ ဆင်ခြင်ပေးရမယ်။

သွေ့-တို့ ဒီအစာတွေကြာင့်သာလွှင် လောဘ၊ ဒေါသ၊
ဟောအစရှိတဲ့ ကိုလေသာတွေ ပေါ်ကြဖားတာ။ ဒီအစာတွေဟာ ရောကို
ကိုလည်း ဖြစ်စေတယ်၊ ကိုလေသာကိုလည်း ဖြစ်ပွားစေတဲ့ အရာတွေ
ပဲ-လို့ အစားအစာပေါ်မှာ တဏ္ဍာမဝင်အောင် ဆင်ခြင်ရမယ် ယောဂါး
တို့။

တစ်ဖန် ယောဂါတ္ထဲရဲ့ ပါးစပ်ထဲမှာ ပါးနေတဲ့ အစာတွေကို
ထွေးထဲတိကြည့်လိုက်စမ်း၊ ခွေးအန်ဖတ်လို အင်မတန်မှ ရွှေစရာကောင်း
တယ်။ အဲဒီလို ရွှေစရာကောင်းတာကို လည်း မကြာခဏ ဆင်ခြင်ရ
တယ်။

သွေ်-ငါတ္ထဲ ပညာနဲ့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ မကြည့်တဲ့အခါ
သတိမထားတဲ့အခါ ထမင်းတွေ ဟင်းတွေ ပါးစပ်ထဲထည့်၊ ထွက်လာ
တဲ့ တံတွေးတွေက စိစွာတဲ့၊ သွားတွေက ကြိုတ်ချေရိုး၊ ခွေးအန်ဖတ်လို
ဖြစ်နေတဲ့ ဟာကိုမဖြင့်တော့ ငါတ္ထဲမှာလေ တပ်မက်တဲ့ တယာ့နဲ့ မျိုး
ချလိုက်ရတာ။ အမှန်စင်စစ်တွေးမြင်ကြည့်လိုက်ရင် ရွှေစရာကြီးပါလား”
လို စက်ဆုပ်ရွှေရှာဖွံ့ဖြိုးရာကိုလည်း ဆင်ခြင်ပြီးတော့ အစားအစာကို
သုံးဆောင်ရမယ်လို ဗုဒ္ဓက မှာခဲ့ပါတယ်။

ယောဂါတ္ထဲ အာရုံခြောက်ပါးရှုတယ်။ အဆင်း၊ အသံး၊ အနှစ်း၊
အရသာ၊ အတွေးအထိုး၊ အတွေးအာရုံး၊ အဲဒီအာရုံခြောက်ပါးဟာ ရဟန္တာ
များလည်း ခံစားတယ်။ ပုထိဇုံများလည်း ခံစားတယ်။ ပုထိဇုံများ
ကတော့ တရားမသိတဲ့အတွက် အာရုံခြောက်ပါးကို အပါယ်ရောက်
ကြောင်းအနေနဲ့ ခံစားကြပါတယ်။ သောတာပန်း၊ သကဒါဂါဝ်စတဲ့ အရို
ယာပူရှိလိုများကတော့ ဒီအာရုံခြောက်ပါးကိုပဲ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း
အနေနဲ့ ခံစားကြပါတယ်။

တကယ်တော့ အဲဒီအာရုံခြောက်ပါးဟာ ရပ်တရားတွေဖြစ်
တယ်။ အာရုံခြောက်ပါးဟာ ခုကွဲသစ္ာ ထဲမှာပါတဲ့ အတွက်ကြောင့်
မမြေဘူးလိုသိရမယ့် တရားသာဖြစ်တယ်။ ပယ်သတ်ရမယ့် တရား

မဟုတ်ဘူး၊ အာရုံခြောက်ပါးကို မိပြီးတော့ ဖြစ်ပေါ်လာမယ့် တဏ္ဍာ သည်သာလျှင် ပယ်သတ်ရမယ့် သမုဒသစွာဖြစ်ပါတယ် ယောဂါတ္ထာ။

ဒါကြောင့် ယောဂါများလည်း အာရုံခြောက်ပါးနဲ့ တွေကြာ တိုင်း မိမိအတွက် နိဗ္ဗာန်အဖြစ် အသုံးချကတ်မယ်။ အခု အစားအစာ ကို စားတဲ့အခါ နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင် အသုံးချပုံ ချနည်းကို ဦးဇိုးက ဟောပြေားမှာဖြစ်ပါတယ်။

အကျဉ်းချုပ်ကတော့ အာရုံခြောက်ပါးဆိုတာ ဖမြဲဘူးလို့ သိရမယ့် ဒုက္ခသစွာသာဖြစ်ပါတယ်။ ပယ်သတ်ရမယ့် တရားမဟုတ်ပါဘူး၊ ပယ်သတ်ရမယ့် တရားက သမုဒသစွာ (တဏ္ဍာ) သာဖြစ်တယ်။

အခု ယောဂါတ္ထာ ထမင်းလုပ်ကလေး လက်နဲ့ပြင်ပြီးတော့ ပါးစပ်ထဲထည့်လိုက်တယ်။ ထမင်းလုပ်ဟာ ရသာရုံး၊ ယောဂါတ္ထာရဲ့ လျှော အလယ်က နို့ဝါပသာဒ(လျှောအကြည်ရှင်)။ သူတို့နှစ်ခု ထိတဲ့အခါမှာ စားသိမိတ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။

တကယ်တော့ အဲဒီစားသိမိတ်ကလေးဟာ ထမင်းလုပ်ထဲမှာ လည်း မရှိပါဘူး။ ထိုအတူ နို့ဝါပသာဒလို့ခေါ်တဲ့ လျှောအကြည်ရှင်ထဲမှာလည်း မရှိပါဘူး၊ သို့သော် ရသာရုံးနဲ့လျှောအကြည်ရှင် ထိတွေ့တဲ့ အခါမှာ စားသိမိတ်ကလေးဟာ ထွက်ပေါ်လာပါတော့တယ်။

ယောဂါတ္ထာ ရှင်းအောင် ဥပမာလေးပေးရရင် ကြေးစည်ရယ်၊ လက်ရှိက်ထုတ်ရယ် ရှိတယ်။ ကြေးစည်ကိုလက်ရှိက်ထုတ်နဲ့ ထိလိုက်တဲ့အခါ ကြေးစည်သံပေါ်လာတယ်။ သို့သော် အဲဒီကြေးစည်သံလေး

ဟာ လက်ရှိက်တုတ်မှာလည်းမရှိဘူး၊ ကြေးစည်ထဲမှာလည်း မရှိဘူး၊ ကြိုတင်ပြီးတော့ ရှိနေတဲ့အရာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကြေးစည်နဲ့ လက်ရှိက်တုတ်တွေ့လိုက်တဲ့အခါ ကြေးစည်သံဟာ ထွက်ပေါ်လာပါ တယ်။ အမြဲမရှိဘူးဆုံးတဲ့ အစိုးယ်ပါပဲ ယောဂါတ္ထိ။

ထိုအတူ စားရင်းသိနေတဲ့ စားသိစိတ်ဟာ တရားနဲ့ မဆင် ခြင်တတ်ခင်က ယောဂါတ္ထိက စားသိစိတ်ဟာ ငါ၊ ငါဟာစားသိစိတ်၊ စားသိစိတ်ကလေးဟာ ငါလျှောမှာ ငါပါးစပ်မှာ အမြဲတပ်းရှိတယ်လို့ အယူမှားခဲ့တယ်။

အခု ဆရာကောင်းတွေ့တော့ ယောဂါများ အယူမှန်ကို တွေ့ရပါပြီ။ သို့-စားသိစိတ် နာမ်တရားဟာ လျှောထဲမှာလည်း ကြိုမရှိ ရသာရုံထဲမှာလည်း ကြိုမရှိ။ လျှောနဲ့ ရသာရုံထဲတွေ့လိုက်တဲ့အခါမှ သာ ခဏဖြစ်၊ ခဏပျက်သွားတဲ့ နာမ်တရားလေးပါးလားလို့ ယောဂါ တို့ သိလိုက်ရင် သစ္စာလေးပါး တစ်ခါတည်း ပါဝင်သွားပါတယ်။

အဲဒီမှာ ရသာရုံရယ်၊ လျှောအကြည်ရပ်ရယ် ဆိတာက ရုပကွန်း၊ ရပ်တရား၊ သူတို့လည်းဖြစ်ပြီး ပျက်တယ်။ လျှောအကြည် ရပ်ဟောင်း ချုပ်တဲ့နေရာမှာ ရပ်သစ် အစားထိုးပဲလှယ်ပေးတယ်။ ဖြစ်တာပျက်တာ မြန်လွှန်းအားကြီးတော့ ယောဂါတ္ထိက လျှောအကြည် ရပ်ကို မပျက်ဘူးလို့ထင်ကြတာပါ။ တကယ်တော့ ဖြစ်လိုက်ပျက်လိုက် ဒရစ်ပါပဲပါ။ တစ်စက္ကန့်မှာ အကြိုင်ပေါင်း ကုဇ္ဇားထောင်ကျော် ဖြစ်ပြီးတော့ ပျက်သွားတာပါ။

စားသိစိတ် နာမ်တရားသည်လည်းပဲ လျှောအကြည်ရပ်ပေါ်

မှာပဲ တစ်စက္နန့်လျှင် အကြိမ်ပေါင်း ကုဋ္ဌတစ်သိန်းဖြစ်ပြီး ပျက်သွားတာပါ။ စားသီစိတ်နဲ့ အတူဖြစ်တဲ့ စေတသိက်ခုနှစ်လုံးထဲက ရသာရုံရဲ့ အရသာကို ခံစားတာက ဝေဒနာစေတသိက် (ဝေဒနာကွေ့နာ) ပဲဖြစ်ပါတယ် ယောကိုတို့။

အဲဒီ ဝေဒနာစေတသိက် (ဝေဒနာကွေ့နာ) ဟာလည်း ယောကိုတို့ လျှောတဲ့မှာလည်း ကြိုးမရှိဘူး။ ရသာရုံတဲ့မှာလည်း ကြိုးမရှိဘူး။ လျှောနဲ့ရသာရုံတဲ့ တိုက်တဲ့ အခါမှသာလျှင် စားသီစိတ်ကဲ့သို့ ခဏခဏဖြစ်ပျက်နေတဲ့ နာမ်တရားဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် ရသာရုံကို ငါခံစားတာလို့ အယူမမှားလိုက်ပါနဲ့၊ ဝေဒနာကွေ့နာ ခံစားတာပါ။ သူ့ဘာသာဖြစ်ပြီး သူ့ဘာသာ ပျက်သွားတာပါ။ “ငါ” လို့ တစ်ချက်မှားတာနဲ့ အပါယ်ရောက်မယ့် ကံတစ်ခုဖြစ်ပေါ်သွားတာပါ။ “ငါ” မဟုတ်ဘူးလို့ သိလိုက်တာနဲ့ အပါယ်ပိတ်မယ့် ကံလည်းဖြစ်ပေါ်သွားပါတယ် ယောကိုတို့။

တစ်ခါ ငါစားတာသည် ကြိုက်သားဟင်းပဲ ပေါ်ဆန်းမွေးပဲစာဖြင့် မှတ်သားတာဟာ သညာစေတသိက် (သညာကွေ့နာ) ဟာလည်းပဲ လျှောတဲ့မှာလည်း ကြိုးမရှိဘူး။ ရသာရုံတဲ့မှာလည်း ကြိုးမရှိဘူး။ လျှောနဲ့ရသာရုံတိုက်တဲ့ အခါမှသာ ခဏဖြစ်ပြီး ခဏပျက်သွားတဲ့ နာမ်တရားပါပဲ ယောကိုတို့။

ဒီအစာကို နှစ်ပန်းကန်၊ သုံးပန်းကန် ကုန်အောင်စားမယ်၊ ဝနေအောင် စားမယ်လို့တိုက်တွေ့နိုးဆောင်တာဟာ စေတနာစေတသိက် (သဒ္ဓရကွေ့နာ) ဟာလည်း လျှောနဲ့ရသာရုံတဲ့မှာ ကြိုးမရှိပါဘူး။ လျှော

အစာဓာတ်၏ မင်္ဂလာနိဒါနအင် ကျွန်ုပ်ဆောင်ခြင်း

၃၀၉

ရသာရုံတိက်တဲ့ အခါမှသာ ခဏဖြစ်ပြီး ခဏပျက်သွားတဲ့ နာမ်တရား ပါပဲ။

ဒါကြောင့် ယောက်များဟာ မိရင် မိသလောက်မှတ်ပါ။ ဆွမ်းလုပ်တိုင်းကို မဆိုလိုပါဘူး။ ဆွမ်းလုပ်ကို ပါးပြီးတော့ ကြိတ်ချေနေတဲ့ အချိန်မှာ သတိပညာနဲ့ ကပ်မိသလောက် “ခန္ဓာဝါးပါး အနိစ္စ” လို ရူလိုက်ရင် ဆွမ်းတစ်လုပ်ဟာ တစ်မဂ်တစ်ဖိုလ် ဖြစ်သွားနိုင်တယ် ယောက်ဝို့။

ဆွမ်းတစ်လုပ်က တစ်မဂ် တစ်ဖိုလ်ဖြစ်သွားပဲ နမူနာတစ်ခု ပြောပြုမယ်။ ယောက်ဝို့စားနေတဲ့ အချိန်မှာ “ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စ” လို ရူလိုက်ရင် အဲဒီခန္ဓာတွေရဲ့ မမြဲမှုကို သိသွားတယ်။ မမြဲမှုကို သိတာ ဟာ ခုက္ခသစ္စာကို သိတာပါပဲ။

ခုက္ခသစ္စာဆိုတာ သိရမယ့်တရား၊ ဆင်းရဲတယ်၊ ဆင်းရဲ တယ်ဆိုတာ မမြဲတာကို ပြောတာပါပဲ။ အဲဒီလို မမြဲခုက္ခသစ္စာကို သိရင် ဒီရိုရိနာမ် ခန္ဓာကို ထပ်မံလိုလားတဲ့ သမှုဒယသစ္စာကို ပယ်ပြီး သားဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါ သမှုဒယသစ္စာကို တစ်ခါတည်း ပယ်လိုက်တာ။

သမှုဒယသစ္စာကို ပယ်လိုက်ပြီဆိုရင် ဒီအချိန်မှာ တဏ္ဍာဏိုး ဆောင်တဲ့ ကိုလေသာတွေ ပြိုးတယ်။ ခန္ဓာသစ်တွေသိမ်းတယ်။ အဲဒါ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကို ပျက်မောက်ပြုခြင်းပြစ်တယ် ယောက်ဝို့။

အဲဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ကို ပျက်မောက်ပြုသော ဉာဏ်ဟာ မရ သစ္စာပါပဲ။ ဒီတော့ ယောက်ဝို့ ဆွမ်းတစ်လုပ်မှာ သစ္စာလေးပါးပါဝင်ပြီး မဂ်ဖိုလ်ကို တစ်ခါတည်း ရသွားနိုင်တယ်ဆိုတာ သိရမယ်။

ယောဂါတ္ထု နိဂုံချုပ် ပြောလိုတာက ဆွမ်းတစ်လုတ်ကို ပိမိ
အတွက် အကျိုးရှုအောင် စားလိုလျှင် တဏ္ဍာမဝင်စေဘဲ “ခန္ဓာတီးပါး
အနိစ္စ” လို ရူဟားပြီး ဘယ်အချိန်မှာပဲ စားစား အစား အစာ သုံး
ဆောင်တိုင်း သုံးဆောင်တိုင်း ရသာရုံဆိုတဲ့ ရပ်တရားကြီးကို မဂ်ဖိုလ်
ရတဲ့အထိ အသုံးချိန်တဲ့ ပညာရှိသူတော်ကောင်းကြီးများ မူချေမသွေ
ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ”

သာဓာ-သာဓာ-သာဓာ

(စာဖတ်ပရီသတ်များ ဘေးရန်ကြောင့်ကြ ဆင်းရဲကင်း၍၍
ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ၊ ကောင်းကျိုး လိုရာဆန္ဒပြည်ဝါ
ကြပါစေ)။

မေတ္တာရှင် (ရွှေပြည်သာ)

(နောက်ဆက်တဲ့)

ဆရာတော်အရှင်ဝေန

မေတ္တာရှင် (ရွှေပြည်သာ) ၏ အြေဝါဒ၊ စာအမြဲ့တေ

ကောင်းကွက်ကုံးကြည့်

မကောင်းကွက်ကိုသာ ကြည့်မည်ဆိုလျှင်

ပေါင်းနှင့်စရာပုဂ္ဂိုလ် မရှိ။

ကောင်းကွက်ကိုသာ ကြည့်မည်ဆိုလျှင်

မပေါင်းနှင့်စရာပုဂ္ဂိုလ် မရှိ။

* * *

အမေဆာင်း မင်္ဂလာနိုင်ရအင် ကျွန်းဆောင်ခြင်း

၃၁၁

နိတ်စပ်ကြယ်စစောည်း

ချံညွှန်သည် ရေကြောင့်ဖြစ်၏။

ရေကြောင့်ဖြစ်သော ချံညွှန်ကို

စင်ကြယ်စေလိုကျင်

ရေဖြင့်ပင် ပြန်ဆေးကြောရ၏။

ထိုအတူ ...

လောဘ၊ ဒေါသစဓသော ကိုလေသာများသည်

နိတ်ကြောင့်ဖြစ်၏။

နိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော

လောဘ၊ ဒေါသစဓသော ကိုလေသာများ

စင်ကြယ်စေလိုကျင်

နိတ် (ဂိပသုနာ) ဖြင့်ပင်

ပြန်လည် ဆေးကြောရ၏။

* * *

လိမ်းရရတော တရာ

ရဟန်းဖြစ်စေ လူဖြစ်စေ သူတစ်ပါးကို မကြည်ညီလျင်

ကုသိလ်မရရုံသာ ရှိမည်။

ကိုယ့်ကိုကိုယ် မကြည်ညီလျင်

အပါယ်ကျတတ်သည်။

အကြောင်းကား

အဗြိုလ်နိုင်ဘာ

၃၁၂

မေတ္တာရှင် (အျေးဖြည့်သာ)

သူတစ်ပါးကို လိမ်ညာ၍ ရသော်လည်း
ပိမိကိုယ်ပိမိ လိမ်ညာ၍ မရသောကြောင့်တည်း။

* * *

နိဗ္ဗာန်ဝရာထိဝဘ် ဒါနြှေးလှုံး

မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် ပေးကမ်းလျှင် အမြတ်ရဖို့ အရောင်း
အဝယ်လုပ်ခြင်းတစ်မျိုး ဖြစ်၏။ မျှော်လင့်ချက်မပါဘဲ
ပေးကမ်းလျှင် ကိုလေသာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ရဖို့ ဒါနပါရမိ
ဖြည့်ဆည်းခြင်း ဖြစ်၏။
(မေတ္တာဖြင့် စီးပွားရှာခြင်း ၈၁ ၄-၈)

* * *

အလုပ်ရှင်ဖြစ်နည်း

အလုပ်သမားဟူသည် အလုပ်အပေါ်၊ စားသုံးသူအပေါ်၊
အလုပ်ရှင်လောက် ဘယ်သောအခါမျှ စေတနာထားလိမ့်မည် မဟုတ်
ပေါ်။

ထိုသို့ စေတနာမထားသောကြောင့် အလုပ်ရှင်ဘဝသို့,
မရောက်ဘဲ အလုပ်သမားဘဝနှင့် နေကြရခြင်းပင်ဖြစ်၏။ အကယ်၍
အလုပ်ရှင်၏ စေတနာမျိုးထားပြီး ကြိုးစားမည်ဆိုလျှင် နှစ်အနည်း
ငယ်အတွင်း အလုပ်သမားသည် အလုပ်ရှင် ဖြစ်လာပေလိမ့်မည်။
(မေတ္တာဖြင့် စီးပွားရှာခြင်း ၈၁-၃၉)

* * *

အြုပြုလောက်သာ

အဆေးရင်း မင်္ဂလာပြန်ရအောင် ကျွန်ုင်ဆောင်ခြင်း

၃၁၃

ဆင်းရဲထားတို့ အရှင်နှိုး

ကိုယ်ကျွန်ုင်သီလဆိုတာ ဆင်းရဲသားများရဲ့ အကောင်းဆုံး

အရှင်းအနှစ်း ဥစ္စာစည်းစိမ် ဆင်းရဲလို့ အပါယ်မကျိုး

ကိုယ်ကျွန်ုင်သီလ ဆင်းရဲမှု အပါယ်ကျုသည်။

(မေတ္တာဖြင့် စီးပွားရှာခြင်း ၁၁-၄၆)

* * *

ဉာဏ်ရှုမြင်းထားရှိ ဘမီသတရုတ်

လူတစ်ယောက် ဉာဏ်ရှုမြင်းထားတက်အောင် ဉြှုပ်တွေ့၊

နက္ခတ်တွေ့၊ ယတ္တာတွေ့က ပြုလုပ်မပေးနိုင်ပါဘူး။ စေတနာ

ကောင်းထားတဲ့ကဲ့၊ ရူးစစ်းဝေဖန်တဲ့ဘေး။

အားထုတ်ကြီးစားတဲ့ ဝိရိယာ၊ ဒီသုံးပါးကသာ လူတစ်ယောက်

ဉာဏ်ရှုမြင်းထားတက်အောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်တာပါ။

(မေတ္တာဖြင့် စီးပွားရှာခြင်း ၁၁-၄၆)

* * *

“စိတ်တစ်ခုတည်းကို စောင့်ထိန်းလိုက်တာနဲ့ ကျွန်ုင်တဲ့ သိက္ခာ
ပုဒ်တွေ့က ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပါသွားတာလဲဘူး”

“အသီးတစ်ရာအညာတစ်ခုဆိုတဲ့ စကားလိုပေါ့ အမိုးရယ်၊
အညာတ်ခုကို ဆွဲလိုက်ရင် ကျွန်ုင်တဲ့အသီးတွေ့ အကုန်ပါလာသလိုပါပဲ၊
သိက္ခာပုဒ်ပေါင်း ကုဋ္ဌကိုး ထောင်ကျော်ဟာ ကာယကံလိုခေါ်တဲ့ ကိုယ်

ဉြှုပ်တွေ့မြင်းထား

ရယ်၊ ဝစိကံလိုခေါ်တဲ့ နှုတ်ရယ်မှာ ဖြစ်ကြတာပါ။ ကိုယ်နဲ့ သိကွာပုဇ်
တစ်ခု ကျူးလွန်ဖိုအတွက် စိတ်ကပဲ စကြရတယ်၊ ဥပမာ—ကိုယ်နဲ့
သူတစ်ပါး ဥစ္စာကို ခိုးတော့မယ်ဆိုရင် ခိုးချင်တဲ့စိတ်က အရင်ဖြစ်ရ^၁
တယ်၊ ပြီးမှ ကိုယ်နဲ့ ခိုးလို့ရတယ်”

(အရှုံးမရှိသောအသေန ၈၁-၁၀၇-၁၀၈)

* * *

“သူကတော့ မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာ၊ သူကတော့တကယ့် ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဆိုတာကို ဘယ်လိုခွဲခြားပြီး သိနိုင်မလဲဘူး”

“ဘာသာခြားနဲ့ အိမ်ထောင်ကျေတဲ့အချိန်၊ တစ်ခြားဘာသာက
ခြော့ ဥစ္စာ၊ ရာထူးများနဲ့ဆွဲဆောင် လာတဲ့အချိန်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ
နှင့်မျိုးကို ခွဲခြားသိနိုင်ပါတယ်။ ဘာသာခြားနဲ့ အိမ်ထောင်ကျေပြီဆိုရင်
မိရိုး ဖလာဗုဒ္ဓဘာသာက ဘာသာခြားနောက်ကို တစ်ခါတည်း ပါသွား
တယ်၊ တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာသာကမပါဘူး။ ဘာသာခြား အိမ်ထောင်ဘက်
ကိုပဲ ဒိမ့်ဗုဒ္ဓဘာသာထဲကိုပါလာအောင် ဆွဲဆောင်စည်းရုံးနှင့်တယ်၊
တစ်ဘက်ဘာသာက ခြော့ ငွော့ဥစ္စာ၊ ရာထူးများနဲ့ ဆွဲဆောင်လာတဲ့အခါ
မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာက တစ်ခါတည်း ပါသွားတယ်၊ တကယ့် ဗုဒ္ဓ
ဘာသာက မပါဘူး။ အဲဒီလို ကွွဲပြားတယ်”။

(အရှုံးမရှိသောအသေန ၈၁-၁၀၄-၁၀၅)

* * *

အစာဓာတ်၏ မင်္ဂလာဒုပေါ်ရအောင် ကျင့်ဆောင်ခြင်း

၃၁၅

သန်း။ ။ အဲ၍ စရာပါပဲ ဘရား၊ တပည့်တော်တို့မှာဖြင့် ရှာန်မဟိုလ်
ကို အသာထားလို့၊ တစ်နာရီခွဲကျော်အောင် တရားထိုင်နိုင်ရင်ပဲ
သူတစ်ပါးကို လျည့်ကြားရတာမောနေပြီ၊ တပည့်တော်တို့ သူတော်
ကောင်းသာဝရောက်အောင် တော်တော်ကြိုးစားရီးမှာပဲဘရား။

နှင်း။ ။ ကြိုးစားရင် ဘရားတောင် ဖြစ်နိုင်တာပဲ၊ တကယ့်
သူတော်ကောင်းတွေရဲ့ အလေ့အထတစ်ခုကို ပြောပြီး မယ်။

သန်း။ ။ မှန်ပါ၊ အမိန့်နှုပ်ပြီး ဘရား။

(ကိုရှိပသသနာ ၁၂၂၊ ၈၁-၈၃)

* * *

ထူးတိုးဆောင်းတွေထည်

ရယူခြင်းနှင့် ပေးဆပ်ခြင်းတို့တွေင် ပေးဆပ်ခြင်း၌ ပျော်မွေ့သူ
သည် သာကဗုံသူတော်ကောင်းဖြစ်သည်။

* * *

ရယူခြင်း၌ ပျော်မွေ့ခြင်းဟူသည် သမှုဒယသစွာတဏ္ဍာကို
သိမ်းပိုက်ထားခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ပေးဆပ်ခြင်း၌ ပျော်မွေ့ခြင်းဟူသည်
သမှုဒယသစွာ တဏ္ဍာကို အကျင့်ဖြင့်ပယ်သတ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ဘဝသံသရာတစ်လျောက်တွေင် ရယူခြင်း၌ ပျော်မွေ့ခဲ့သူများ
သည် အောက်တန်းစားများဖြစ်လာရပြီး၊ ပေးဆပ်ခြင်း၌ ပျော်မွေ့သူ
များသည် အထက်တန်းစားများ ဖြစ်လာကြ၏။

အောက်တန်းစားများဟူသည် အပါယ်ဘုံ သားများဖြစ်ပြီး။

အဲ၍ စရာပါပဲ

လူဖြစ်သော်လည်း ဆင်းရဲမွဲတေသူများကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။ အထက်
တန်းစားများဟုသည် လူဖြစ်သော်လည်း ချမ်းသာကြယ်ဝသူများ၊ ထိုမှ
တစ်ဆင့် ဘုရား၊ ပရွေက ဗုဒ္ဓံ၊ ရဟန္တာဖြစ်သွားသူများကို ဆိုလိုခြင်း
ဖြစ်၏။

(မေတ္တာဖြင့် စီးပွားရေးခြင်း ၈၁ ၁၀-၁၁)

* * *

အထာခံစားစဉ်နှင့် အနာခံစားစဉ်

အရှင်ဒေဝဒတ်သည် အရာရာ၌ အသာချည်းခံခဲ့၏။ အသာခံ
ခြင်း ပါဒကိုတည်ထောင်ခဲ့သော အရှင်ဒေဝဒတ်သည် ယခုအခါ အရိစိ
ငရေကျရောက်နေပြီ ဖြစ်၏။ ထိုအတူ အသာခံခြင်းပါဒကို ကျင့်သုံး
သူမှန်သမျှသည် အရှင်ဒေဝဒတ်နောက်သို့ လိုက်ကြရမည်ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓသည် အရာရာ၌ အနာခံခဲ့၏။ အနာခံခြင်း ပါဒကို
တည်ထောင်ခဲ့သော ဗုဒ္ဓသည် ယခုအခါ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်နေပြီဖြစ်၏။
ထိုအတူ အနာခံခြင်းပါဒကို ကျင့်သုံးသူမှန်သမျှသည် ဗုဒ္ဓနောက်သို့
လိုက်ကြရမည် ဖြစ်၏။ သစ္စာစကားဖြင့် ပြောလျှင်အသာခံခြင်းသည်
“သမှုဒယသစွာ” ၏ တဏောက် သိမ်းပိုက်ထားခြင်းဖြစ်၏။

အနာခံခြင်းသည် သမှုဒယသစွာ၏ တဏောက်စာတွေ၊
မဟုတ်ဘဲ ပါတွေ့အလုပ်ဖြင့် ပယ်သတ်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာကို ရလိုသူမှန်သမျှ အနာခံခြင်းပါဒကို ကျင့်သုံးရမည် ဖြစ်၏။

(မေတ္တာဖြင့် စီးပွားရေးခြင်း (၈၁-၂၃-၂၄)

* * *

အစာဓာတ်များ၊ မင်္ဂလာဒုရအောင် ကျွန်ုပ်ဆောင်ခြင်း

၃၁၅

ယခုခေတ် တရားပြဿနာအများစုနှင့် ယောဂါအများစုသည်
ဝေဒနာကို ကုန်ခိုးအောင်ပယ်ရမည့် တရားဟုယူဆထားကြ၏။
ထိအယူအဆအတိုင်း ဟောပြောကြ၏။ ထိအယူအဆအတိုင်း တရား
ထိုင်ကြ၏။ ကြာကြာ ဒီထိုင်လာသောအခါ ကတ်လေးပါး ဖောက်ပြန်ပြီး
မခံသာသော ခုက္ခဝဒနာများပေါ်လာ၏။ တရားပြအများစုက ထိခုက္ခ
ဝေဒနာများ ကုန်အောင်ထိုင်ရမည်၊ မကုန်မချင်း မထရဲ မပြင်ရဟု
အမိန့်ပေးကြ၏။

(သညာသိနှင့် ပညာသိ ၁၁-၁၉)

* * *

မရှိတဲ့တရားတွေကို ရှိတယ်လို့ အထင်မှားတာဟာ မောဟ
ပါပဲ။ ဒီမောဟာကလည်း သူတို့သေတဲ့အခါ တိရွှေနှစ်ဘုံကို ဆွဲမချိနိုင်
ပါဘူးလို့ ဆရာတော်ဟောခဲ့ပါတယ်။ တပည့်တော်သိချင်တာက အတွေ့
ဒီနှီးကိုလေသာ သေသွားရှုနဲ့ အပါယ်တဲ့ခါးသာကြောင့် ပိတ်သွားရတာ
လဲ ဆိတာကို သိချင်တာပါဘုရားဟု မေးလျှောက်လာ၏။

(သညာသိနှင့် ပညာသိ ၁၁-၂၉၈)

တရားရှာသူ ယောဂါတိုင်း ခံယူထားရမည်မှာ ဝိပဿနာ
တရား နာကြားခြင်း ရှုပွားခြင်းကို မပြတ်လုပ်နေရမည်မှာ ယောဂါ၏

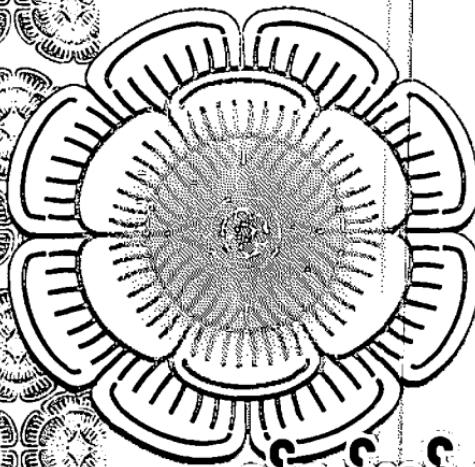
၃၁၈

မေတ္တရာန (ဓမ္မပြည်သာ)

အလုပ်ဖြစ်သည်။ အချိန်တန်၍ ဆိုင်ရာကိုလေသာကို ပယ်သတ်ပြီး
မဂ်ဖိုလ်ရဖို့ရာသည် တရား၏ အလုပ်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်
အဘယ်မဂ်ကို ပြောဟန် အတိအကျ ဆုံဖြတ်ပေးနိုင်ခြင်းသည် ဘုရား
၏ အလုပ်ဖြစ်သည်ဟန်ဖြစ်၏။

(သညာသိနှင့် ပညာသိ ၈၁၂၂)

* * *

ရှင်လမ်းနှင့် သနလမ်း ဖော်စွာရှင် (ရွှေခြည်သာ)

“ဘာလို့ ကရကျတန်း”

“တပည့်တော် ဘူရားပစ္စည်းတွေ၊

ကျောင်းပစ္စည်းတွေ ဟားခါပါတယ်ဘူရား...”

ဒါတောင် ကရကျတာပါဘူရား...”

ရန်လမ်းနှင့် ဆန်လမ်း

သာသနတော်နှစ် ၂၅၄၈ ရန်စိ၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၇၆၆
ရန်စိ၊ တန်ခူးလဆန်း (၄) ရက်၊ (၁၂-၄-၂၀၀၅) တန်သံရီတိုင်း၊
မြိုတ်မြို့နယ်၊ ကျောက်ဖြူတောင်ရွာ၊ သစ်ညီနောင် ရွှေပြည်သာစမွှေရိပ်
သာကြီးအတွင်းမှ ဦးစိုးကြီး+ဒေါ်ဉာဏ်ရီ မိသားစုများက ဆရာတော်အား
သိကြာထပ်၊ ရဟန်းခံ၊ သီလရှင်ဝတ်၊ (၄၈) သိန်းတန်ကျောင်းဆောင်
သစ်တစ်ဆောင်၊ ကျိုးစာအုပ်များ၊ ရင်ကုန်ဖြီရှိ မန္တလေးကျောင်း
အတွက် အသံဖမ်းစက်တစ်လုံး လူ၍ဒီန်းခြင်းရေစက်ချအလူတရားပွဲ
တွင် ဟောကြားအပ်သော “ရန်လမ်းနှင့် ဆန်လမ်း” တရားတော်။

အဲဒီလမ်း (၂) လမ်းမှာ များသောအားဖြင့် လူသားတွေဟာ
ရန်လမ်းကိုအလိုက်များကြတယ်။ ဆန်လမ်းကို သိပ်ပြီးတော့မလိုက်ဘူး။
ရန်လမ်းဆိုတာ အကုသိုလ်လမ်း၊ ဆန်လမ်းဆိုတာ ကုသိုလ်
လမ်း၊ ရေရှန်ဟာ သိပ်သက်သာတာ။ ဘာမှလှေ့စရာခတ်စရာမလိုဘူး။

၃၂၀

ဖော်ရှင် (အြယ်ပြုသာ)

အသာလေးလေးပေါ်တိုင်လိုက်သွားရင် ပါသွားတာပဲ။ ဒါပေမယ့်လို့ စုန်
လမ်းရဲ့ နောက်ဆုံးပန်းတိုင်က သမုဒ္ဒရာထဲရောက်ပြီးတော့ လိုင်းတွေ၊
ပဲတွေရှိက်ပြီးတော့ ရေနစ်ပြီးသောရတယ်။

ရေဆန်ကျတော့ ကူးခတ်ရတာလည်းပင်ပန်းတယ်။ လောက့်
လည်း လျှော့စွာက်မတတ်လော်ရတယ်။ သိပ်ပင်ပန်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
လို့ ဆန်လမ်းရဲ့ နောက်ဆုံးပန်းတိုင်က -

ရေသည် မြိုင်ရာကနေ နိမ့်ရာကိုစီးဆင်းတဲ့အတွက်ကြောင့်
ဆန်လမ်းရဲ့ အဆုံးကျတော့ ရေတွေစာတင်စီးဆင်းရာ တောင်ထိပ်ကမ်း
ပါးပေါ်ရောက်သွားတယ်။ ရေတံခွန်အပေါ်ဆုံး ရောက်သွားတာပေါ့။

အဲဒီကျတော့ သာယာလုပတဲ့ရွှေခင်းတွေကို တောင်ပေါ်ကနေ
ကြည့်ခွင့်ရမယ်။ ဒါက ဥပမာပေးလိုက်တာပေါ့။

ပရိသတ်တို့ရော စုန်လမ်းဆိုတာ အကုသိုလ်လမ်းကိုပြောတာ။
အင်မတန်မှလွှယ်ကူတယ်။ ဆိုကြပါစို့ -

အရက်သောက်ဖို့ ဘာမှမခဲ့ယဉ်းဘူး။ အရက်သမားတွေပေါ့
လိုက်တာ။ အရက်သောက်ဖို့ သင်တန်းတက်စရာမလိုဘူး။ ဖဲရိုက်ဖို့
နှစ်လုံး သုံးလုံးကေားဖို့ လောင်ကေားလုပ်ဖို့ ဘာမှပင်ပန်းစရာမလို
ဘူး။ တအားပေါ်တာ၊ ချွေသမားတွေ အများကြီးပဲ၊ ဒါစုန်လမ်းကိုပြော
ပြနေတာ လွယ်ကူပဲ့။

အပါယ်ကျမယ့်လမ်းတွေ ဘယ်လောက်လွယ်သလဲ အဖျော်
အပါး မိန့်မတွေလိုက်စားဖို့ ဘာမှသင်တန်းတက်စရာမလိုဘူး။ လွယ်
လွယ်လေးပဲ အကုသိုလ်အလုပ်တွေက အပါယ်ကျမယ်လေး။ ဒါ စုန်
လမ်းခေါ်တယ်။

ဓန်ပိုးနှင့် ဆန်ပိုး

၃၂၁

ကုသိလိုလမ်းက ဆန်လမ်းပဲ။ ဒါနပြုကြတယ်။ သီလဆောက်
တည်ကြတယ်။ ဘာဝနာဗျားကြတယ်။ အဲဒါဆန်လမ်း၊ လူတိုင်း မလုပ်
နိုင်ဘူး၊ ခဲယဉ်းတယ်။

အဲဒါဆန်လမ်းရဲ့ နောက်ဆုံးပန်းတိုင်က လူချမ်းသာလည်းရ^၆
ပယ်။ နတ်ချမ်းသာလည်းရမယ်။ မိမိက ဆုတောင်းတတ်ပြီးတော့
ဝိပဿနာတရားတွေ နာကြားရှုပွားပယ်ဆိုရင် နိုဗ္ဗန်ချမ်းသာထိပို့ပေး
မယ်။ အဲဒါဆန်လမ်းပဲ။

တြော့ပုဂ္ဂိုလ်များ မဆိုထားနဲ့ လင်မယားပင်ဖြစ်စေကာမူ
လမ်းသွားတာခြင်းမတူရင် ကုသိလိုလမ်းနဲ့ အကုသိလိုလမ်း လျှောက်
လှပ်ဆုံးခြင်းမတူရင် ရောက်တဲ့ဘုံးကြာနချင်းလည်း တူမှာမဟုတ်ပါ ဘူး။
အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ပုစ်တစ်ခု ထုတ်ပြုမှာပေါ့။

ဘာရာဏသီပြည်မှာ နှုန်းယူနဲ့ ရေဝတီဆိုတဲ့လင်မယားနှစ်
ယောက်ရှိတယ်။ နှုန်းယာဆန်လမ်း လျှောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။ ရေဝတီက
စိန်လမ်းလျှောက်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။ သူတို့မရင်စပ်ကြားတုန်းက နှုန်းယာ
အင်မတန်လိမှာတဲ့ လူလိမှာလေးတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်။

မိဘနှစ်ပါးကို လုပ်ကိုင်ကျေးမွေး စီးပွားရေးကိုလည်းရှာ
တယ်။ ကုသိလိုလည်းရှာတယ်။ စီးပွားရေးလည်းရှာတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်
များကို လူပရမတွေလို့ပေါ်တယ်။

ယောက်တို့ရေး လူ (၄) မျိုးရှိတယ်။ တရားနာရင်နဲ့ ဒုလ္လာဘ^၇
ဦးစိုးများလည်း စဉ်းတား။ ငါတို့ဟာ တရားမနာခင်အချိန်တုန်းက
ဘယ်လူထဲမှာ ပါသလဲ? ကိုယ့်ကိုယ်ကိုစစ်ပါ။

လူ (၄) မျိုး-

အြားလုံး

- (က) လူငရဲသား
 (ဂ) လူတိရွှေ့နှုန်း
 (၁) လူဖြီဇ္ဈာ
 (၄) လူပရမထွေ
 အမိပါယ်လေးနားထောင်ပါ။

(၁) “လူငရဲသား” ဆိတာ ငရဲကျသွားရင်လေ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်
 များဟာ ဆင်ရဲတွေကို ဆက်တိုက်ခံစားရတယ်။ နာဆီန်မရှိဘူး။ ငရဲ
 (၈) ထပ်ရှိတယ်။ လူပြည်နဲ့ အနီးဆုံးငရဲကို သိမြှင့်ငရဲခေါ်တယ်။

လူပြည်ကနေပြီးတော့ ယူဇာဌာတစ်သောင်းတိုးထောင်ဝေးတဲ့
 အရှင်မှာရှိတယ်။ တစ်ယူဇာမှာ မိုင်အားဖြင့် ရှုစိုင်ရှိတယ်။ သိမြှင့်း
 ငရဲဟာ သက်တစ်းအတိုဆုံးပေါ့။ ကျန်တဲ့ငရဲတွေက သက်တစ်းရှည်၊
 ရှည်သွားတယ်။

ငရဲကိုကျသွားပြီဆိုရင် ငရဲခံရမယ့် ငရဲသားရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး
 ဟာ ခြောက်မိုင်လောက်ကြီးမားတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဖြစ်သွားတယ်။ ဘာ
 ဖြစ်လို့ ကြီးသွားသလဲတဲ့။ သူ့ကိုတော့ခုတ်၊ လုံနဲ့ထိုးကြတဲ့အခါမှာ
 မလွတ်အောင်ပေါ့။ စိတ်ကြိုက်ခုတ်လို့ ထိုးလို့ရအောင် အကုသိုလ်ကဲ
 က သူ့ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်အကြီးကြီးလုပ်ပေးလိုက်တယ်။

ပြီးတော့ မားနဲ့ခုတ်တဲ့အခါမှာ လုံတွေ့နဲ့ထိုးကြတဲ့အခါမှာ
 ပိုပြီးတော့နာကျင်အောင် အကုသိုလ်ကဲတွေက သူ့ရဲ့ခန္ဓာတစ်ကိုယ်လုံး
 ကို အသားနှတွေဖြစ်အောင် လုပ်ပေးလိုက်တယ်။

အသားနှဆုံးရင် ထိရင်ပိုနာတယ်လေး။ ပိုနာအောင် အ

ကုသိလ်က ဖန်တီးပေးတာ။ သိပ်ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။ ရောက်လာတဲ့ငရဲသားကြီးကို နိုင်စက်မယ့်ငရဲကောင်များက ပက်လက်လှန်လိုက်တယ်။

ပက်လက်လှန်ပြီးတော့ ထန်းသီးလုံးပမာဏရှိတဲ့ သံဖို့ကြီး
(၉) ခေါင်းနဲ့ ငါးနေရာရိုက်တယ်။ ရင်ဘက်မှာ တစ်ချက်ရိုက်တယ်။
မြေကြီးနဲ့ကပ်ပြီးတော့ မလူပ်နိုင်အောင်ပေါ့။

လက်ကြီးကားထားပြီးတော့ လက်နှစ်ဖက်မှာ တစ်ချက်စီရိုက်။ ခြေထောက်ကားပြီးတော့ ခြေထောက်နှစ်ဖက်မှာ တစ်ချက်စီရိုက်တော့ လူပ်လို့မရတော့ဘူး။

အဲဒီအချိန်ကျေမှ ငရဲကောင်တွေက အဲဒီငရဲသားကို လွှာတွေနဲ့
ဖြတ်ကြတယ်။ လွှာတွေနဲ့ထို့ကြတယ်။ ဓားတွေနဲ့ ခုတ်ကြတယ်။
ပုံစံန်တွေနဲ့ခုတ်ကြတယ်။ ဟာ.. အော်ဟာစုညြုံးသွေးတွေလည်း
ပေါကျံဝါး။

အဲဒီလို အခုတ်အထစ်ခံရတာ သေလည်းမသေရဘူး၊ ဘယ်လောက်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ အကုသိလ်လဲလို့၊ သေသွားရင် တော်သေးတယ်။ မသေရဘူး၊ အကုသိလ်ကံက အဲဒီ သီးမြိုင်းငရဲရောက်သွားရင် နှစ်ပေါင်းလူသက်နဲ့တွေက်ရင် အနှစ်ကိုသန်း ဆက်တိုက်ခံရတယ်။ မနားရဘူး။

စဉ်းစားကြည့်စစ်း ပရီသတ်တို့ အဲဒီငရဲသားအနေနဲ့ ဒီလိုငရဲခံနေတဲ့အချိန်အတွင်းမှာ ဒါန်၊ သီလ၊ ဘာဝနာကုသိလ်တွေ လုပ်ခွင့်ချင့်လား (လုပ်ခွင့်မရပါဘူးဘုရား)

ဒီအတိုင်းပါပ တရှိလူသားတွေဟာ လူတော့လာဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ ဘာသာရေးလည်း ဘာမှမသို့။ ကိုယ့်အဘိုး အဘွား အဖော် အမေတွေက ဓမ္မဘာသာဝင်လိုက်ရတယ်။ ဘာမှ စာပေလည်း မဖတ်၊ တရားလည်းမန်၊ ပညာရှိထံ မမေးမြန်းတော့ ဘာမှမသိဘူး ပေါ့။

အဲတော့ သူ ဘာလုပ်လဲ?

ဟာ ... ငါတို့ လူဘဝ အနှစ်သာရဆိတာ စီးပွားရွော ချွေ ငွေတွေပဲဆိုပြီးတော့ တစ်သက်လုံးရှာနေတယ်နော် ... ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ် တွေ အများကြိုးရှိပါတယ်။

အခု ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲဆိုပေါ့။ အဲလိုရှာဖွေတဲ့အခါမှာ မကောင်းတဲ့ နည်းနဲ့ စီးပွားရှာတယ်။ သူများအသက်သတ်ပြီးတော့ စီးပွားရှာတယ်။ သူများဥစ္စာခိုးပြီးတော့ စီးပွားရှာတယ်။ သူများကို လိမ့်ညာပြီးတော့ စီးပွားရှာတယ်။

ဒီတော့ ဥပဒေနဲ့ ပြုပြီးတော့ ဟော ... ထောင်ကျရော့။ ထောင်ကျတော့ ရဲဘက်စခန်းပို့။ ထောင်သားများ၊ ရဲဘက်စခန်းက ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ဖြေကြည့်စမ်း သူတို့ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တွေ လုပ်ခွင့်ရဲ့လား (လုပ်ခွင့်မရပါဘူးဘုရား)

ဟော ... ငရဲသားတွေနဲ့ သွားမတူဘူးလား (တူပါတယ် ဘုရား) အေး ... ဒါကြောင့် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်များကို မှတ်လိုက်စမ်း 'လူ၊ ငရဲသား'။ ဘယ်လိုခေါ်တဲ့ဗုံး (လူငရဲသားပါဘုရား) အေး .. မှတ်ခဲ့ .. မှတ်ခဲ့ .. ကိုယ်မဖြစ်အောင် ကြိုးစား။

* * *

အနုပည်အကြောင်းအရာ

၄၇၈ နှင့် ဆန်ဟဲး

၃၂၅

၂။ “လူ.တိရဇ္ဇာန်”

တိရဇ္ဇာန်ဆိုတာ အိပ်တယ်၊ စားတယ်၊ ကာမဂုဏ်ခံစားတယ်။ ဒီနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ဘာမှမလုပ်ဘူး၊ ထိုအတူပဲ တချို့လူ သားဟာ စီးပွားရေးတော့ရှာလိုက်တာ သိန်းပေါင်းရှာနဲ့ ထောင်နဲ့ သောင်းနဲ့ချီပြီးတော့ ချမ်းသာတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ ဘာလုပ်သလဲ?

အိပ်တယ်၊ စားတယ်၊ ကာမဂုဏ်ခံစားတယ်။

ဒီနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာတစ်ခုမှမလုပ်ဘူး၊ လုပ်ချင်စိတ်လည်း မရှိဘူး။ အဲဒီလိုနဲ့ သေသွားတယ်ပေါ့။ အဲလိုလူစားမျိုးဟာ ဗုဒ္ဓက လူအစစ် မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ လူ.တိရဇ္ဇာန်တဲ့။

၃။ “လူ.ပြီတွေ့”

ပြီတွေ့ဆိုတာ တော့ သရဲ့ မှင်စာ၊ ဉာဏ်စောင့် အားလုံးဟာ ပြီတွေ့ထဲမှာပါတယ်။ အဲဒီပြီတွေ့တွေဟာလေ သူတို့ရဲ့ ဝမ်းရေးလေးကို တစ်သက်လုံးရှာရတာ။ ဘယ်တော့မှလည်း မဝဘူး။

လူတွေ့တွေးတဲ့ တံတွေးတွေ့ နှပ်တွေ့၊ သလိပ်တွေ့လျောက် ကောက်စားရတယ်။ ဝလည်းမဝဘူး။ ဝမ်းရေးလေးကို ရှာစားရင်းနဲ့ သေသွားကြတယ်။ ဘာကုသိလ်မှလုပ်မသွားနိုင်ဘူး။

ထိုအတူပဲ တချို့လူသားတွေကျ ဆင်းရဲလိုက်တာ။ ဘာ ကုသိလ်မှ မလုပ်နိုင်ဘူး။ ဒီဝမ်းလေးရှာစားပြီးတော့ သေသွားကြရတယ်။ အဲဒီလူသားမျိုးကို လူပြီတွေ့တဲ့။

၄။ “လူ.ပရမတွေ”

လူ.ပရမတွေဆိုတာ စီးပွားရေးကို သမ္မာအာဖိဝကျကျပေါ့။

၃၂၆

ဓမ္မဘဏ် (ဓရပြည်သာ)

ကောင်း တဲ့နည်းတဲ့ အပြစ်ကင်းတဲ့အလုပ်နဲ့ လူတန်းခေါ်နေနိုင်အောင် ရှာဖွေ တယ်။ ဒါတင်ဘဲလား မပြီးသောဘူး။

ဉာဏ် ... ဒီစီးပွားမြေစာတွေ ငါတို့တစ်ဘဝတာသုံးရတာ။ သံသရာမပါဘူး၊ သံသရာမှာက ဒါနာ၊ သီလာ၊ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တရား တွေပဲ ပါတာ။ ဒီဗျားရော့၊ ကုသိုလ် ရောနှစ်မျိုးလုံး ကြိုးစားတယ်။ ဒီဗျား ရေးရော့၊ ကုသိုလ်ရေးရော့ နှစ်မျိုးလုံး ကြိုးစားနိုင်တဲ့ လူသားက လူ့ ပရမထွေး။ ဘယ်လိုလူတဲ့တုန်း။ (လူ့ပရမထွေးပါဘူးရား)

ယခုလို ကျောင်းအလျှော့နိဟာ အင်မတန်ဗုံး အကျိုးအာနိသင် ကြိုးမားပါတယ်။ ကောင်းကျိုးရတဲ့သာကေနှစ်ခုပြောပြုမယ်။ ပထမတစ်ခုက ပန်းဒကာကို တင်မြင့်တဲ့။

သူက စာရေးဆရာပေါ့။ မြစ်ကြိုးနားမှာ အိပ်ငှားနဲ့နေရတယ်။ ဒကာကြိုးက စက်ချုပ်တယ်။ နောက်တော့ ငွေလေးစွဲဆောင်းမိတော့ စာအုပ်လေးပါ အရောင်းအဝယ်လုပ်တယ်။ နှိမ်းလည်း အရောင်းအဝယ် လုပ်တယ်။

သူက လူ့ပရမထွေးဆိုတော့ ဒီဗျားရေးလည်းရှာတယ်။ ကုသိုလ် ရေးလည်းရှာတော့ ဒီဒကာကြိုးဟာ တရားတွေ လိုက်စားတယ်။ ပိုး ကုတ်ပိုပသုနာတရားဆို ဟောနိုင်တယ်။

အဲလိုကြိုးစားလိုက်တာလေ ဒီဗျားရေးတွေတက်လာလိုက်တာ နောက်ဆုံးသူတို့ဟာ ကိုယ်ပိုင်တိုက်တွေ ခြေတွေဝယ်ဖို့ ပိုက်ဆံပြည့်ဖို့ လာတယ်။ ဒါ လွှန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် (၂၀) လောက်ကပေါ့။

အဲဒါနဲ့ သူတို့မြစ်ကြိုးနားမြို့မှာ တိုက်နဲ့ခြေလိုက်ပြီးတော့ ဝယ်ဖို့ စပ်တာလေ။ အဲ့၍မှာရာပဲ ဝယ်လို့မရဘူး။ ဘယ်သူမှ မရောင်းဘူးတဲ့။

ဒီတိက်တစ်လုံးဝယ့်ဖူ စရာသတ် နောက်နောက်သွားဝယ် မရောင်းတော့ဘူးတဲ့။ ဟိုက စရာအရှုံးခဲ့ စရာနှစ်ဆပြန်လျဉ်တယ်ပေါ့။ အဲလို မျိုး လေးငါးကြိမ်ဖြစ်တော့ သူတို့ ဒီတိပျက်သွားတယ်။

လင်မယားနှစ်ယောက်လုံးက “ဟယ် ... ငါတို့ဘယ်လိုအကုသိုလ်တွေရှုပါလိမ့်၊ သူများအီမိန္ဒားနေတားကြာပြီ၊ အခုက္ခာယ်ပိုင်တိုက်နဲ့ခြောက်လိုဝယ်တော့လည်းပဲ ရောင်းမယ့်သူက တစ်ယောက်မှမရှိဘူး” ဒေဝါယာက သူကရဟန်ဘဝလည်းနေဖူးတယ်။ မှုဒ္ဓတေပွဲ သင့်ဖူးတော့ သူ့မိန့်မကို တိုင်ပင်တယ်။

“မိန့်မ ... မင်းနဲ့ငါနဲ့ဟာ အတိတ်ဘဝတုန်းက အဆောက်အဦး လှူဖူးတဲ့ဒါနမရှိလို အခုလို အီမ်ဝယ်တိုင်းမရဖြစ်နေတာ့။ မင်းသော့တူရင် ငါတို့တိုက်နဲ့ခြောက်လိုဝယ်တော့ဘူး။ အဲဒီတိုက်နဲ့ခြောက်လိုဝယ့်ငွေတွေကို ဘုန်းကြီးကျောင်းဆောက်လှူပြစ်မယ်။” မိန့်မကလည်း သဘော တူတယ်၊ လှူပါတဲ့။

လင်မယားနှစ်ယောက် ဒီတိကူကိုယ်တူနဲ့ စာသင်တိုက်တစ်တိုက်သွားပြီးတော့ တစ်ထပ်တိုက်ကျောင်းတစ်ကျောင်း ဆောက်လုပ်လှူပြစ်လိုက်တာ မဝယ်တော့ဘူး။ နေပါစေတော့ အီမ်အငှားနဲ့ပဲဆက်နေမယ်ဆိုပြီးတော့ ဝမ်းသာအားရလှူဗျိုလိုက်တယ်။

အဲတော့ မှတ်လိုက်ကြ၊ အဲလိုဒါနပြုဝိုင်းပြုတိုင်း ကုသိုလ်ပြုတိုင်းပြုတိုင်း ဇော် (၁)ချက်။ ဇော် (၁) ချက်မှာ စေတနာ (၁) ချက် ဇေားတယ်။

အဲဒီဇော် (၁) ချက်မှာ ပထမဇေားစေတနာလေးက ဒီဘဝမှာကောင်းကျိုးပေးတယ်။ သတ္တုမဇေားစေတနာလေးက ဒုတိယဘဝမှာ

၃၂၈

ဓမ္မပြည်သာ

ကောင်းကျိုးပေးတယ်။ အဆောက်အဦးလူတယ်ဆို အဆောက်အဦး
တွေပြန်ပေးတာပေါ့။ အလယ်အောက်(၅)ချက် စေတနာက တတိယဘဝ
ကစြိုးတော့ နိဗ္ဗာန်မရမချင်း လိုက်ပြီးတော့ ကောင်းကျိုးပေးတယ်။

သူတို့လင်မယားနှစ်ယောက် စေတနာကထက်သန်ကောင်း
မွန်လိုက်တာက ဒီဘဝမှာတင် သူတို့ကိုကောင်းကျိုးပေးတယ်။ အဲလို
နေရင်းနဲ့ ဒီဒကာကြီးက တစ်ခါတော့ မြစ်ကြီးနားဖြူက ဥပမာ-
ဖြိတ်ဖြူမှာဆိုရင် သိမ်တော်ကြီးဘုရားလိုပေါ့။ ဘုရားမှာ သူက မိုးကုတ်
ဂိပသုနာတရားကို ဟောပေးတယ်။

အဘွားကြီးတစ်ယောက်က သူ.တရားကိုနာပြီးတော့
အသိဉာဏ်တွေရှင်း တရားရသွားတာပေါ့။ အဲဒီမှာဝစ်းသာပြီးတော့
င့်အပါယ်တံ့ခါးပိတ်အောင် ဟောပေးတယ်။ “င့်သားလေး မင်း င့်အပေါ်
ကျေးဇူးကြီးတယ်။ အဘွားမှာ သားသမီးမရှိဘူး၊ အဖွားနေတဲ့ တိုက်နဲ့
ခြိကို င့်သားကို ပေးပါတယ်။”

အဲဒါ ပန်အကာကိုတင်မြင့်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက်အမည်
နဲ့ တိုက်နဲ့ခြိကို လွှဲပေးလိုက်တယ်။ အခုတိုက်တွေခြုံတွေရသွားတယ်။
အဲဒါ ပထမအောစေတနာ။ ဘာစေတနာလဲ (ပထမအော စေတနာပါ
ဘုရား) အေး . . . ဒီဘဝတင်ကောင်းကျိုးရသွားတယ်။ သူတို့ရဲ့
သတ္တုမအောစေတနာက သူတို့နောက်ဘဝကျေရင်လည်း အဲလိုအဆောက်
အဦးတွေရေးမယ်။ အလယ်အောက်(၆) ချက်စေတနာက သူတို့ နိဗ္ဗာန်
မရောက်မချင်း။ ရဟန္တာမဖြစ်မချင်း လိုက်ပြီးတော့ ကောင်းကျိုး
တွေပေးလိုးမယ်။

ဒါကြောင့် အခုဒီက ကျောင်းအလုံ၍ရှင်မိသားစုများလည်း

ဝစ်းသာကြပေါ့။ ဒီအကျိုးတွေ ငါတို့ရမယ်ဆိုပြီးတော့နော် (မှန်ပါဘုရား) အဲလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှတ်လိုက်စစ်း လူပရမထွေး။ ဘယ်လိုလူပါလိမ့် (လူပရမထွေးပါဘုရား)

နောက်တစ်ယောက် နှုန်းယသူကြွယ်။ စီးပွားရေးလည်း ရှာတယ်။ ကုသိုလ်ရေးလည်းရှာတယ်။ အဲဒါနဲ့ နှုန်းယအချွေးရောက်လာတော့ ဒီဘန်ပိုးက အိမ်ထောင်ချပေးချင်တယ်။

‘ငါ့သား မင်းကို အိမ်ထောင်ချပေးချင်တယ်’

‘အမေ အိမ်ထောင်မချွဲ့။ ဒီတို့ချင်းသဘောချင်းတူမှကောင်းတာ။ မတူရင်မကောင်းဘူး’

‘ဟာ ... တူတာရှာမှာပေါ့ သားရယ်’

အဲဒါနဲ့ ရေဝတီဆိုတဲ့မိန်းကလေးကို သူတို့သွားပြီးတော့စပ်ကြတယ်။ ရေဝတီနဲ့စောင်ကြောင်းလမ်းတဲ့အခါ နှုန်းယက ပြတ်ပြတ်သားသားပြောသတဲ့။

‘မိန်းကလေး ငါက ရတနာသုံးပါးနဲ့ ဒီဘကို အမြဲတစ်ဦးထိုင်မှာထားတယ်။ မင်း ငါကိုယူချင်ရင် ငါလိုပဲရတနာသုံးပါးနဲ့ ငါမိဘများကို ဦးထိုင်မှာထားပြီးတော့ ကြည်ညိုမြင်ရင် မင်းငါနဲ့ပေါင်းလို့ရမယ်’ ပေါ့။ အမှန်ကတော့ ရေဝတီက လုံးဝသဖွံ့တရားမရှိဘူး။

ဒါပေမယ့်လို့ နှုန်းယသူကြွယ်တို့က ချမ်းသာကြွယ်ဝတော့ နှုန်းယ ရဲ့ အဖေအဖတွေကလည်း သင်ထားတယ်။ ‘သမီး ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုလိုက်၊ အမေနဲ့အဖတ်ဗိုလိုလည်း လေးလေးစားစားပြုစုလိုက်၊ ဒါဆို သမီးကိုယူမှာ’ဆိုတော့ ...

ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုလိုတော့မဟုတ်ဘူးပေါ့။ နှုန်းယ

သူ၏ကြိုယ်ဆိုင်တဲ့ ဉာဏ်တည်းစိမ်တွေ သူကလိုချင်တာနဲ့ပဲ 'ကျွန်မလည်း
ကြည်ညိုပါတယ်' ဆိုပြီးတော့ ဟန်ဆောင်ပန်ဆောင်ပေါ့လေ။ ယူလိုက်
ကြတယ်။

ယူပြီးတော့ နန္ဒယက ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်လေ။ အဝေးသွား
ရတယ်ဆိုတော့ အဲဒါကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်လည်းသွားရော ရေဝတီကို
အကုန်မှာခဲ့တယ်။ 'ငါ မိဘန်ပါး သေချာလုပ်ကျွေးပါ။ ငါ အီပိမှာ
ဆိုရင် ရဟန်သံယာတွေ အမြဲတမ်းဆွမ်းခံလေ့ရှိတယ်။ ဆွမ်းစားလည်း
အမြဲတမ်းကြွေကြတယ်။ မင်းသေသေချာချာ လုပ်ကျွေးပါ။ ပြုစုပါ လှ။
ဒါန်းပါ။ တောင်းစားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ငါအီပိအမြဲတမ်းလာတယ်။ အဲဒါ
မင်းကျွေးမွေးပါ'ဟု ယူပြီးတော့ ထွက်သွားရော။

အဲဒါ ပရိသတ်များရော ဟန်ဆောင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ကြာရင်
ပေါ်တာပဲ။ အကြားကြီးဟန်ဆောင်လို့မရဘူး။ ခဏာပဲ၊ နန္ဒယသူ၏ကြိုယ်
လည်း သွားရော အဲဒီရေဝတီ သူ့ပကဗောဓိတ်တွေပေါ်ရော၊ သူလည်း
စည်းစိမ်တွေကိုင်ရရော။ အဲဒီမှာတင် ရဟန်သံယာတွေကို လုံးဝမလှု။
တော့ဘူး။ အလှုံတွေ ဖြတ်ပစ်လိုက်တယ်။

တောင်းစားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များလာရင်လည်း သူ့အစေခံတွေကို
ရိုက်နိုက်လွှတ်ခိုင်းတယ်။ ဘာဒါန်မ မပြုတော့ဘူး။ အဲတင် ရဟန်း
သံယာ တွေ ဆိုတ်သုဉ်သွားတယ်။

နန္ဒယသူ၏ကြိုယ်ပြန်လာပြီး အဲဒီသတင်းကြားတော့ တစ်ခါ
တည်းဆုံးပုံပုံကြိုမ်းမောင်းတော့ဘာပေါ့။ 'မင်းဟန်ဆောင်တာပဲ လင်မယား
ဘဝရောက်မှတော့ နှင့်ချုလိုတော့မကောင်ဘူး သို့သော် မင်းစေတနာ
မင်းအကျိုးပေါ်ပြီး' ဆိုပြီးတော့ ...

အဲဒီနောကစပြီး နှစ်ယသူကြွယ်က ရေဝတီကို လုံးဝပိုက်ဆံပေးမကိုင်ဘူး၊ သူ့ကို ‘ကျွန်မ’ နေရာပဲထားလိုက်တော့တယ်။ ဒေါ်မယားနေရာကို ဖထားတော့ဘူး။ အဲဒါ ရတနာသုံးပါးအပေါ် မကြည့်ညိုတဲ့ ဆိုးကျိုးဟာ ဒီဘဝမှာတင် မကောင်းကျိုးပေးတယ်။

နှစ်ယသူကြွယ်ကိုယ်တိုင်ပဲ မသေမချင်း စီးပွားလည်းရှားကုသိုလ်လည်းရှား အမေအဖများလည်း ကျွေးမွှေးပေါ့။ နောက်ဆုံးသူက ကုသိုလ်ထဲမှာ အားအကောင်းဆုံးကုသိုလ် ငါလုပ်မယ်ဆိုပြီး တော့ ...

ဘုရားအမျှူးရှိတဲ့ သံယာများအတွက် လေးထပ်ကျောင်းကြီး ဆောက်ပြီးလျှော့သတဲ့။ ကျောင်းဆောင်လည်း လျှို့ပြုးသွား ရေစက်လည်း ချုပြုးရော လူသက်နဲ့ဆိုရင် နစ်ပေါင်းသုံးကုဇ္ဈာနဲ့ အနှစ်ခြောက်သန်း အသက်ရှည်တဲ့ တာဝတီသာနတ်ဘုံးမှာ ...

နှစ်ယသူကြွယ်နေဖို့အတွက် မိမာန်ကြီးကြိုးပြီးတော့ ပေါက်တယ်။ ကြည့်နော် အလျှောက်ရှင်မသေသေးဘူး မိမာန်ပေါက်နေပြီ။ ကျောင်းအလျှောက်နား အသလောက်အားကောင်းပါတယ်။

အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်သိသလဲဆိုတော့ အရှင်မောဂ္ဂလာန် မထောရ်ကြီးက လက်တွေ့တရားတွေအမြဲတမ်းဟောလေ့ရှိတယ်။ ရှင်မောဂ္ဂလာန်မထောရ်က နတ်ပြည့်ကိုလည်းသွားတယ်။ သွားပြီးရင် နတ်သမီးတစ်ယောက်ကို သွားမေးတယ်။

သူ့မိမာန်ကြီးကလုလိုက်တာ ရွှေမိမာန်ကြီးနဲ့ပေါ့။ ရှင်မောဂ္ဂလာန်ကမေးတယ်။

“အသင်နတ်သမီးအသင်လူ့ဘဝက ဘာကုသိုလ် လုပ်ခဲ့လဲ”

၃၃၂

မေတ္တာရင် (ရွှေပြည်သာ)

“တပည့်တော်မ တခြားကုသိလ်မလုပ်ခဲ့ပါဘူး၊ ကိုယ့်ကိုရှာဖွေ
ကျွေးမွေးတဲ့ လင်သားဟာအီမိုးနတ်ပဲဆိုပြီး ကိုယ့်ရဲ့လင်သားကို
တပည့်တော်မဟာ ရှိသေခဲ့ပါတယ်။ လင်က ဘယ်လောက်ပင်ဆူဆူ
ဆဲဆ ရိုက်ရိုက်တပည့်တော်မ ဒေါသဖဖြစ်ဘူး၊ သည်းခံခဲ့တယ် အဲလို
လင်သားကို သည်းခံခဲ့တဲ့ ကုသိလ်ကြောင့် နတ်ပြည်ရောက်တာ”
ထဲ

“ဟုတ်လား” (မှန်ပါဘုရား)

ရှင်ဟောဂုလာန်ကိုယ်တော်ပြတ်ကြီးက နောက်နတ်သမီးတစ်
ယောက်ကို သွားမေးတယ်။ “နှင့်ဘာကြောင့်နတ်ပြည်ရောက်ရသလဲ”။
“တပည့်တော်မကတော့ ဆွမ်းခံတဲ့ကိုယ်တော်တစ်ပါးကို သရက်သီး
တစ်လုံးလျှော့ဖူးတယ်။ အဲဒီအလျှော့ကို တပည့်တော်မ သတိရရှိ အခါ
နတ်ပြည်ရောက်တယ်” ဆိုတယ်။ လိပ်စာလည်းမေးတယ်။ ဘယ်ရပ်
ကွက်၊ ဘယ်ဖြောပြီး။

ရှင်ဟောဂုလာန်က လူပြည်ကျတော့ ပြန်ဟောတာ။

“မင်းတို့ ကုသိလ်လုပ်ကြနော်။ ဘယ်ဖြေားဘယ်ရပ်ကွက်က
ဘယ်သူဟာ ဆွမ်းခံ ကိုယ်တော်တစ်ပါးကို သရက်သီးတစ်လုံးလျှော့တာနဲ့
နတ်ပြည်ရောက်သွားပြီး၊ ဘယ်သူကတော့ ယောက်ကျားကို သည်းခံလို့
နတ်ပြည်ရောက်တယ်”

အကုန်ပြန်ဟောတယ်ပြီး၊ ဒါကြောင့် လူတွေဟာ သဒ္ဓါ
တရားရီဖြစ်ကြတယ်။

ရှင်ဟောဂုလာန်က ငရဲလည်းသွားသေးတယ်။ တန်ခိုးကြီး
တာကို။ ငရဲသွားပြီရင်လည်း မေးတယ်။ “မင်းက ဘာပြုလိုတုန်း”

“ဟာ ... တပည့်တော်ကတော့ အရင်ဘဝက ဂေါပကလူကြီးပါဘုရား”

‘ဘာလို ငရဲကျတုန်း’

‘တပည့်တော် ဘုရားပစ္စည်းတွေ၊ ကျောင်းပစ္စည်းတွေ စားခဲ့
ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါကြောင့် ငရဲကျတာပါဘုရား’။

လူပြည်ကျတော့ ဟေ့ကောင်တွေပုံမှာ ဂေါပကတွေ
ငရဲရောက်နေပြီ။ ဘယ်ရပ်ကွက် တကယ်အတိအကျဟောတာ။
ရှင်မောဂ္ဂလာန်က ဘယ်သူနှာမည်နဲ့ပေါ့။ ဘယ်လိုစာခဲ့တယ် အခုင်ရဲမှာ
ဒီလိုဟောတော့ ဂေါပကတွေလည်း ကြောက်လန်ပြီးတော့ လူကောင်း
တွေဖြစ်ကုန်တာပေါ့။

ရှင်မောဂ္ဂလာန်က အဲလိုပဲ နတ်ပြည်တက်သွားတော့ မိမာန်
ကြီးသွားတွေတယ်။ ပိုင်ရှင်နတ်သားနတ်သမီးမရှိဘူးလေ။ အခြေအရုံ
တွေပဲရှိတယ်။ အဲဒီတင် ရှင်မောဂ္ဂလာန်ကမေးတယ်။ အခြေအရုံ
နတ်သမီးတွေပေါ့။

“မိမာန်ကြီး ဘယ်သူပိုင်တာလဲ”

အရှင်ဘုရား ပြီးခဲ့တဲ့ရက်က ကျောင်းရေစက်ချလှုပဲတဲ့ နှိမ်ယ
သူကြော်ပိုင်တာပါ။ သူအတွက် ကြိုပြီးတော့မိမာန်ပေါက်တာ’တဲ့။

သော် ... အဲခြားရာပဲ။ အဲဒါလူပြည်ပြန်ရောက်တော့
ဘုရားကို သွားပြီးတော့မေးတယ်။

‘မြတ်စွာဘုရား လူ့လောကလူသားတစ်ယောက်ဟာ ကျောင်း
အလှုပါဒါ၊ အဆောက်အအီဒါနပြုပြီးတော့ အဲဒီအလှုရှင်မသေခင်
နတ်ပြည်မှာ မိမာန်ပေါက်တယ်ဆိုတာ ရှိပါသလားဘုရား’

ဘုရားကရှင်မောဂ္ဂလာန်ထက်အရင် မြင်တာပေါ့။

“ဟောဂူလာန် သင်ကိုယ်တိုင် နှစ်ယသူကြွယ်ရဲ မိမာန်ကို
တွေ့ခဲ့ပြီမဟုတ်လား၊ ငါကိုဘာလိုပေးသလဲ”

“တွေ့ခဲ့ပါတယ်ဘုရား”

“အေး ... မိမာန်ပေါက်နှင့်တယ်”

အဲဒီမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဂါထာတစ်ဂါထာဟောပါတယ်။
ဂါထာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်လေးကတော့ ...

ဒီအိမ်ကနေပြီးတော့ အဝေးထွက်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ့လေ။
ပြန် လာလိုရှိရင် အဝေးမှာရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပြန်လာရင် အီမံသားတွေ
ဟာ ဝမ်းပန်းတာသာကြိုဆိုသလိုပဲတဲ့”

လူဘဝနေတဲ့ အနိက်မှာ စီးပွားရှာသလို ဒါနာ သီလ၊ ဘာဝနာ
ကုသိုလ်တွေကိုလည်း ရှာဖွေဆည်းယူးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များသေတဲ့အခါ
နတ်ပြည်ရောက်လိုရှိရင်တဲ့”

နတ်ပြည်က နတ်သားနတ်သမီးတွေဟာ အဝေးကပြန်လာတဲ့
ပိမိတို့အီမံသားမိသားစုတွေက ဝမ်းပန်းတာသာကြိုဆို သလိုပဲတဲ့။
ကုသိုလ်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် နတ်ပြည်ရောက်ရင် နတ်သားနတ်သမီးတွေက
ဝမ်းပန်းတာသာကြိုဆိုတယ်ဆိုတဲ့ဂါထာကို ဟောတော်မူပါတယ်။

အဲဒီနဲ့ ဆိုကြပါစို့ သက်တစ်းကုန်တဲ့အခါမှာ သေလွန်တော့
နှစ်ယသူကြွယ်က နတ်ပြည်ရောက်သွားတယ်။ ရေဝတီကကုန်ခဲ့တယ်။
ယောက်များသေတော့ စည်းစီမံဉာဏ်အားလုံးကို ရေဝတီပိုင်သွားတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ရေဝတီက အြိုးနဲ့ သံယာတွေကိုနှိပ်စက်
တယ်။ ‘နင်တို့ရဟန်းတွေကြောင့် ငါယောက်များက ငါကို မယားနေရာ
က နတ်ပယ်ပြီးတော့ ‘ကျွန်းမ’ နေရာမှာထားတယ်။ နင်တို့ကို ကလဲ

၁၇၂၈: နှင့် ဆန်လမ်း

۲۲۹

တောင်းစားတဲ့ သူ့တောင်းစားပုဂ္ဂိုလ်များကို ရိုက်နှုက်လွှတ်တယ်။ လူတွေကို ရဟန်သံယာတွေကို ကြည့်ညိုပျက်အောင်လုပ်တယ်။ ပထမတစ်ရက် ရဟန်သံယာတွေတကယ်ကို အီဇာနိရှိရှိနဲ့ ဘုန်းပေါ်ပြီးတော့ကြတယ်။ သူက လူတွေအထင်မှားအောင် ထမင်းဟင်းတွေကို ကြမ်းပြင်ပေါ်ပစ်ကြ၊ ညွှန်ပတ်အောင်လုပ်ပြီးတော့ ဘေးက လူတွေကိုခေါ်ပြတယ်။

‘တွေ့လား ကျွန်မယောက်သူးကိုးကွယ်တဲ့ ရဟန်းသံယာတွေ
ဘယ်လောက်ညှစ်ပတ်လဲ။ ဘယ်လောက်အဆင့်အတန်း မရှိလိုက်
သလဲ။ ကြည့်စမ်း တိရစ္ဆာန်တွေစားသလို စားသွားတာနဲ့ လူတွေကို
ပြေား သူ့ဘက်ကပါအောင် လိမ့်ညာပြီးတော့ပြောတယ်။ အဲဒါနဲ့
သူ့အိမ်မှာ နန္ဒိယသေတဲ့အချင့်ကစာမြို့ပြီးတော့ အလျှော့ပူးလိုက်
မှုပရှိတော့ဘူး။ ဒီလိုဂုဏ်ပူးကို လင်နတ်သားမယားသူ့သေကောင်
လိုခေါ်တယ်။

နောက်တစ်ခုက မယားနတ်သမီး လင်သူသောက်၏၊ မယားက ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တွေပါသနာပါတယ်။ လင်ကလုံးဝါသနာမပါဘူး။ မယားကသောရင် နတ်သမီးဖြစ်လိမ့်မယ်။ လင်ကတော့ အသောက်၌လို့ပဲ ကုသိုလ်မတိုးဘူး။ အဲလို့စုတွဲမျိုးကိုတော့ မယားနတ်သမီး လင်သူသောက်တဲ့။

ତାତୀଯମ୍ଭାଗୀଙ୍କଟେ? ଲଦ୍ଦିଷୁଦେବଗୋପ ମଧ୍ୟାଃଦୂତେ
ଗୋପିଣ୍ଠାନ୍ତିରେ ଲଦ୍ଦିମଧ୍ୟାଃଫୁଲିଯେବାଗୀଳ୍ପିଃ ହାତୁବ୍ରାତେଃପିତ୍ରକୁମାରିଃ॥
ଶିଳ୍ପିତ୍ରାଃଦେଵାଗୀ ଶିଳ୍ପିକ୍ରୋ ଶିଳ୍ପିଦେଵିଷ୍ଵାଃଗ୍ରୀ ଅପିଯଷ୍ଵାଃଗ୍ରୀତାପି

နှစ်ယောက်လုံး ကုသိုလ်တွေမတိုးလို့ လူသောကောင်နဲ့တူလို့ ဒီစုစုတဲ့
မျိုးကိုတော့ လင်သူသောကောင် မယားသူသောကောင်တဲ့။

နောက်ဆုံး လင်နတ်သားမယားနတ်သမီး၊ လင်မယားနှစ်
ယောက်လုံးညီလိုက်တာ သဒ္ဓတရားချင်း အကြည်ညိုပုံချင်းတူကြ
တယ်။ နှစ်ယောက်လုံး ကုသိုလ်တွေလုပ်ကြတယ်။ နှစ်ဦးလုံးဟာ နတ်
သား နတ်သမီးတွေ ဖြစ်ကြမှာဖို့ လင်နတ်သား မယားနတ်သမီးလို့
ခေါ်တယ်။

နှုန်းယဉ်ကြွယ်တို့ နေးမောင်နဲ့ဟာ လင်နတ်သား မယားသူ
သောကောင်။ နောက်ဆုံးယောကိုတို့ သူရဲ့အကုသိုလ်ကံတွေက ကြီးမား
လွန်းအားကြီးတော့ ဝေသာဝဏ်နတ်မင်းကြီးက ဗာရာဏသီဘေးက
လူတွေပါ သံဝေဂရအောင် ရတနာသုံးပါးကို ရေဝတီကဲ့သို့ မဖော်
ကားနိုင်အောင် မနိုင်စက်နိုင်အောင်ဆုံးပြီးတော့ စံပြုအနေနဲ့ ငရဲချေတော့
မယ်။

အမှန်ကတော့ ငရဲကျမယ့် အကုသိုလ်ကံက ရှိပြီးသားပါ။
ဒါပေမယ့်လည်း သူငရဲကျတာကို တစ်ပြည်လုံးသိသွားစေချင်တယ်။
ဒါ ကြောင့် အင်မတန်ကြီးမားတဲ့ ဘီလူးကြီးများက ဗာရာဏသီပြည်ထဲ
မှာ လှည့်ပြီးတော့ တစ်မြို့လုံးကြားအောင် ဟစ်ကြွေးကြပါတယ်။

ပရိသတ်များ ဒါ ဒလ္လာရိမဟရတ်ဘူး၊ တကယ့်ဖြစ်ရပ် ဓမ္မကိုယ်
တိုင်ပြန်ဟောခဲ့တာ။ ဘယ်လိုဟစ်ကြွေးလဲဆိုတော့ ‘ဗာရာဏသီပြည်
သူပြည်သားတို့ ရတနာသုံးပါးကိုဖော်ကားတဲ့ ရေဝတီကို ဒီနောက်
(၇) ရက်မြောက်နော်မှာ ဘီလူများကိုယ်တိုင်လာပြီးတော့ အရှင်လတ်
လတ် ဘင်ပုဂ္ဂင်ရဲကို ဆွဲပြီးတော့ချေဖယ်’လို့။

၁၇၂

229

တစ်မြို့လုံးကြားအောင် ဟစ်ကြွေးသွားတယ်။ ရေဝတီလည်း
ကြားသွားတော့ ကြောက်လိုက်တာ။ အဲဒီကျတော့သူက ချမ်းသာတာ
ကိုး။ (q) ထပ်တိုက်ကြီးအပေါ် ဆုံးထပ်တက်ပြီးတော့ ခေါ်လို့မရအောင်
တဲ့ခါးပိတ်နေတယ်။ ရပါ့မလား (မရပါဘူးဘူး)

ယောကိုတို့ အပါယ်လေးဘုံးဆိုတာ မရှိဘူးလား၊ (ရှိပါတယ်ဘုရား) အကုသိလ်မလုပ်ရင်ကျပါမလား၊ (မကျပါဘူးဘုရား) အကုသိလ်လုပ်ရင်တော့မကျဘူးလား၊ (ကျပါတယ်ဘုရား) အဲဒါယောကိုတို့အဖြော်။

အခု ရောဝတီမြစ်ကြီးရှိတယ်။ ပင်လယ်ကြီးရှိတယ်။ အဲဒီ
ရေထဲကို မဆင်းရင် ရေနှစ်စရာလိုသလား (မလိုပါဘူးဘုရား) ရေထဲ
ဆင်းမှန်စ်မှား။ ဒီအတိုင်းပါပဲ။ အပါယ်လေးပါးရှိတယ်။ ကြောက်စရာ
မလိုဘူး။ အကုသိုလ်လုပ်မှကျမှား။ အကုသိုလ်မလုပ်ရင် မကျဘူး။
ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား။ (မန်ပါဘူး)

အခုရေဝတီ အကုသိလ်လုပ်တယ်လေ၊ ကျမှာဖူး၊ ဘီလူး
တွေက ဆဲမလျည်းကျမှာပဲ ဘီလူးတွေက ကျန်တဲ့လူတွေပါ သံဝေဂ^၁
ရစေချင်လို့ ဟစ်ကြွေးပြီးတော့ကိုပြောတာ။ သူသောရင်ကျမှာပါပဲ။

သူလုပ်တဲ့အကုသိုလ်ကံက ချတာပါ။ အပေါ်ယဲကြည့်ရင်တော့
ဘီဘူးတွေက ငရဲခွဲချတာယ်။ တကယ့်အတွေးအခေါ်နဲ့ ကြည့်ရင်တော့
သူလုပ်တဲ့ အကုသိုလ်ကံက ခွဲချတာပါ။

(နတ်ပြည်၏သွားပါတယ်ဘုရား) သူ့ကိုလက်တွေပြုချင်လို့။

တာဝတီသာနတ်ပြည်ရောက်တော့ နတ်သမီးတစ်ထောင်နဲ့
နတ်စည်းစိမ်တွေခံစားနေတဲ့ သူ့ယောက်ဗျားနှိမ်ယကို ရေဝတီက
မှတ်မိတယ်။ နတ်ပြည်ဆိတာ ချမ်းသာအပြည့်၊ စားချင်တာအကုန်
စားလိုဂုဏ်တယ်။ နတ်ပြည်အာဆိတာလေ ဖြူဇွဲးပြီး ဒီနေတာပဲတဲ့။
စားချိန်မှာ စားလိုက်ရုပဲပဲ။

ရှာဖွေစရာမလိဘူး။ နတ်ပြည်အာစားမယ်ဆိုအနားရောက်လာ
စားလိုက်ရုပဲပဲ။ ပြီးတော့ အည်းအကြေးစွန်စရာမလိဘူး။ လူတွေလို
မိခင်ဝိုင်းထဲမှာ ဆယ်လပုံးနေအောင် မနေရဘူး။

နတ်သမီးဖြစ်မယ်ဆိုရင်လည်း (၁၈) နှစ်အချုပ်ရောက်ပြီး
သားပေါ့။ မိမာန်ပဒေသာပင်တွေ အကုန်ရှိပြီးသား သွားဖြစ်တယ်။
ချမ်းသာတွေပြည်လို့။ ဆင်းရဲချိန် တစ်ချိန်မှ ပရှိဘူး။ တာဝတီသာ
ဆိုရင် လူသက်နဲ့ နှစ်ပေါင်းသုံးကုင့်နဲ့ အနှစ်ခြောက်သန်းအသက်
ရှည်တယ်။

အတော့ နတ်စည်းစိမ်တွေနဲ့ခံစားနေတာလည်းမြင်ရော
ရေဝတီက ဘေးကာသီလူးကြီးနှစ်ကောင်ကို ပြောတယ်။ ‘အဲဒါ ကျွန်းမ
လူ့ဘဝက ယောက်ဗျားပဲ့ ကျွန်းမကိုနတ်ပြည်မှာ ထားခဲ့ပါ’။

‘အောင်ဟ ... အခုမှ အကောင်းကြိုက်တယ်၊ နင်္တးမတန်
ဘူး၊ နင့်ကို သံဝေဂရအောင်ပြတာ၊ ကုသိလ်ကံဟာ ကောင်းကျိုးပေးပြီး
တော့ အကုသိလ်ကံဟာ မကောင်းကျိုးပေးတယ်ဆိုတာ နင့်ကို၏
ပြတာ။ ဒီနေရာနင့်နေရာမဟုတ်ဘူး’တဲ့။

အဲဒါ တာဝတီသာနတ်ပြည်၏ပြုပြီးတော့ ရေဝတီကို ဘင်ပုံ

ငရဲကို ဆွဲခေါ်သွားလိုက်တယ်။ ဘင်္ဂပုဂ္ဂငဲ့ဆိုတာ အညွစ်အကြေးတွေ
ပိုးလောက်တွေအပြည့်ရှိနေတယ်။ ညျမ်ညျမ်းတဲ့အနဲ့တွေလည်း ရှာရ
တယ်။ အောက်လီသနစရာတွေပေါ့။ ပြီးတော့ ဘင်္ဂပုဂ္ဂငဲ့မှာရှိတဲ့ ပိုး
လောက်တွေက ရေဝတီရဲ့အသားတွေ ဖောက်ဖောက်စားတယ်။ သေ
လည်း မသေရဘူး။

ငရဲကြီးရှုစ်ထပ်ရှိတယ်။ ငရဲတစ်ထပ်တစ်ထပ်မှာ ငရဲငယ်
(၅) ထပ်ခြားရှုတယ်။ ဘင်္ဂ၊ ပြာ၊ လက်၊ သန်၊ ကြိမ်ပတ်ရဲ့၊ ဘင်္ဂဆိုတာ
ဘင်္ဂပုဂ္ဂငဲ့၊ ပြာဆိုတာ ပြာမှုငဲ့၊ ပြာတွေကပူနေတယ်။ အဲဒီပြာထဲ
ထည့်လိုက်ရင် ခန္ဓာကိုယ်က ကြေသွားတာပေါ့။

လက်ဆိုတာ လက်ပံတော့ငဲ့၊ လက်ပံတော့မှာအပင်ကြီးတွေ
ရှိတယ်။ အပင်အောက်ထိုင်တာနဲ့ အပေါ်ကလက်ပံပွင့်ငဲ့ အပွင့်တွေ၊
အရွှက်တွေ၊ အသီးတွေဟာ လက်နက်တွေချည်းပဲ့၊ စားတွေ၊ လုံတွေ၊
ပေါက်ဆိန်တွေဖြစ်လို့ အဲဒီပြုတ်ကျတော့ လက်တွေ၊ ခြေတွေ၊ ခေါင်း
တွေပြုတ် အဲလိုခံရတာပေါ့။ ဒါက လက်ပံတော့ငဲ့။

သန်ဆိုတာ သန်လျှက်ရွှေက်တော့ငဲ့၊ သန်လျှက်ရွှေက်တော့က
အရွှက်တွေက စိမ့်လို့နေတယ်။ ဒီတော့ထဲတိုးသွားတဲ့ငရဲ့ခဲ့သားတွေလည်း
လက်တွေ၊ ခြေတွေ အကုန်ဖြတ်ပစ်တာပဲ့။ အဲဒီ သန်လျှက်ရွှေက်တော့
ငရဲ မသွားလိုလည်းမရဘူး။

ကြိမ်ဆိုတာ ကြိမ်ပိုက်ချောင်းငဲ့၊ အဲဒီချောင်းကြီးထဲမှာ ကြိမ်
တွေရှိတယ်။ ရေဆာတယ်ဆိုရင် အဲဒီကြိမ်ပိုက်ချောင်းထဲ ပစ်ချုလိုက်
တာပဲ့။ အဲဒီကြိမ်တွေကလည်း လက်ထိလက်ပြက်၊ ခေါင်းထိခေါင်း
ပြတ်ပဲ့။ ပြတ်လည်းမသေရဘူး။ အသစ်ပြန်ဖြစ် အသစ်ပြန်ခံရတာပဲ့။

အဲဒါက ငရဲကြီးတစ်ထပ်ကိုကျပြီးရင် အရုဏ်ရဲငယ် (၅) ထပ်မှာ အဆင်ထပ်ပြီးတော့ခံရပါတယ်။ အဲဒါယောကိုတို့ ရေးဝယ်တဲ့အခါ အဆင်မတောင်းဘူးလား။ (အဆင်တောင်းပါတယ်ဘုရား) များများ တောင်းထားကြ။ ငရဲကျရင်လည်း အဆင်ပေးတယ်သိလား ...။ ငရဲကြီးတစ်ထပ်ပြီးရင် အဆင် (၆)ထပ် (၇)ထပ်ပြန်ခံရတယ်။

အခုဒီသစ်ညီနောင်ဓမ္မရိပ်သာကြီးထဲမှာ တရားစခန်းဖွင့်တာ သာမန်ကာလျှောမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ အပါယ်ငရဲကို လုံးဝမကျစေတဲ့ တရားတွေပေးမှာ ဟုတ်လား။ (မှန်ပါဘုရား) အပါယ်မကျတာလောက် ဝမ်းသာစရာ ကောင်းတာရှိရဲ့လား။ (ပရှိပါဘူးဘုရား) အေး ... ဒါကြောင့် ဝိပဿနာတရားများကို စိတ်ပါလက်ပါနာကြနော်။

(မှန်ပါဘုရား)

ဘယ်တော့မှ ငရဲမသွားရတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် အပါယ်ငရဲ မကျခြင်းအကျိုးစာ ဦးပွဲ့်တစ်ပြည့်လုံးလည့်ပြီးတော့ တရားပြပေး နေတာ။ ဦးစွဲး မြှုတ်ရောက်ကတည်းက ပြောတယ်လေ။ ဦးစွဲးမှာ ဆွမ်း သက်နိုး ကျောင်း ဆေး ပစ္စည်းလေးပါး မလိုပါဘူး။

ရန်ကုန်မှာနေလည်း ဒီဖျာတစ်ချုပ်နဲ့အိပ်တာပဲ။ ကော့သောင်း မှာနေလည်း ဖျာတစ်ချုပ်စာပဲ အိပ်တာပဲ။ မြှုတ်မှာလည်း ဖျာတစ်ချုပ် စာပဲ။ ဘာမှ မထူးပါဘူးဟုတ်လား။ (မှန်ပါဘုရား) ဘာဖြစ်လို့မြှုတ် ကိုလိုက်လာတုန်း?

အခုလုံ ဒကာ-ဒကာမများ အဲလုံအပါယ်ငရဲတွေ မသွား စေချင်ဘူး။ ဒီဝိပဿနာတရားတွေ သိရင်ဘယ်တော့မှ အပါယ် မကျတော့ဘူး။ ငရဲဘယ်တော့မှမသွားရတော့ဘူး၊ အဲဒီငရဲကို မသွား

အောင် လုပ်ပေးတာကလည်း ဟောဒီပိပသုနာတရားပဲရှိတယ်။

ဒါကြောင့် အပါယ်ကရဲမကျတာဟာ ပထမနိဗ္ဗာန်။ ဘာနိဗ္ဗာန် တဲ့တုန်း။ (ပထမနိဗ္ဗာန်ပါဘုရား) ဟို ...ရုပ်တွေနာမ်တွေမရှိ ချုပ်ပျောက် အဲဒါကကိုယ်နဲ့ မဆိုင်ဘူး။ အဲဒါ ရဟန်တွေသွားတဲ့ နိဗ္ဗာန်။

ယောဂါတိ ပုထုဇွဲဘဝကနေပြီးတော့ သောတာပန်ဖြစ်ရင် ပထမခံစားရမှာ အဲဒါပဲ။ အပါယ်ဘယ်တော့မှ မသွားရတော့ဘူး၊ က ဝစ်းသာစရာမကောင်းဘူးလား။ (ဝစ်းသာစရာမကောင်းပါတယ်ဘုရား)

အဲဒါတရားသာသေချာနာ သေချာရှုမှတ် ဘယ်တော့မှ အပါယ်မသွားဘူး။

ကြည်စစ်း အခုတော့ ရေဝတီအပါယ်သွားရတော့မယ်။ ဘင်္ဂပိုင်ရဲနားရောက်လာကြတာပေါ့။ သူသွားရမယ့်နေရာကျတော့ အိုး... ပုပ်စောင့်တွေက နံနေတာပေါ့။ နှစ်ပေါင်းများစွာက ဒီမှာ ခံတဲ့ငရဲကြီးကိုး။

အဲဒီကျမှ ရေဝတီက ငါပြီးတော့တောင်းပန်တယ်။ 'ကျွန်မကို ပြန်ပြီးတော့ လူပြည်ပိုကြပါ။' ကျွန်မရတနာသုံးပါးဆည်းကပ်ပါတော့ မယ်။ ကုသိုလ်တွေလုပ်ပါတော့မယ်။ ကျွန်မကို ပြန်ပိုကြပါ' တောင်းပန်ပါတယ်။

ဘယ်ရတော့မတုန်း သူ့အကုသိုလ်က များနေပြီလေ။ အဲဒီမှာ တင် ရေဝတီရဲလက်နှစ်ဖက်ကို ဘီလူးကြီးနှစ်ကောင်ကကိုင်ပြီးတော့ ဘင်္ဂပိုင်ရဲထဲ ပစ်ချုပိုက်တာပေါ့။ အခုထိဘင်္ဂပိုင်ရဲမှာခံနေရတယ်။ အကုသိုလ်မကုန်မချင်းမလွှတ်သေးဘူး။ နှစ်ပေါင်း ၂၅၄၈ နှစ်ရှိပါပြီ။

၃၄၂

ဖော်ရှင် (အျော်လျှိုင်သာ)

ဒါကြာ့င့် ဒကာ-ဒကာမတို့ ဒီလင်ပယားနှစ်ယောက်ကို
ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် တစ်ယောက်က ဆန်လမ်း၊ တစ်ယောက်က
စုန်လမ်းနော် (မှန်ပါဘုရား)

စုန်လမ်းဆိုတာ မလွယ်ဘူးလား၊ (လွယ်ပါတယ်ဘုရား)
လွယ်တယ်၊ မောရလိုက်ရုပဲ့၊ အပါယ်ငရဲက လွတ်တယ်၊ အရက်
သောက်ဖို့ လွယ်တယ်၊ အပေါ်အပါးလိုက်စားဖို့ လွယ်တယ်၊
လောင်းကစားလုပ်ဖို့ လွယ်တယ်၊ သူများမြောခိုးဖို့ လွယ်တယ်။

မကောင်းတာလုပ်ရတာ ဘာမှမပင်ပန်းဘူး၊ လုပ်တဲ့လူလည်း
ပေါ်တယ်၊ အခု ဒုလ္လာများ ဒီတရားလေး သေချာမှတ်သွားကြား၊
စုန်လမ်းမလိုက်ကြနဲ့၊ အပါယ်ငရဲကျတော့လည်း လွယ်တယ်၊ အပါယ်
ငရဲမှာ အများကြံးပဲ့။

အေး ... နတ်ပြည်တို့ နိဗ္ဗာန်တို့ကျတော့ရောက်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်နည်းပြန်ရော့၊ ဆန်လမ်းလေး ပင်ပန်းတယ်၊ ဒါကြာ့င့် ဆန်လမ်း
ကို ကြိုးစား ပြီးတော့ လုပ်ကြဟုတ်လား၊ (မှန်ပါဘုရား)

က ... လက်ာလေးဆိုကြည့်။

'စုန်လမ်း ဆန်လမ်း ဤနှစ်လမ်း
ခွဲခြမ်းသိပြီးသော်။

စုန်လမ်းမလိုက် ဆန်လမ်းလိုက်

အကြိုက်မှန်စေသော်။

စုန်လမ်းလိုက်က အပါယ်ကျ

ဆန်က နိဗ္ဗာန်နော်'

အေး . . . လမ်းနှစ်လမ်းရှိတယ်။ တစ်လမ်းက ရန်လမ်း၊ နောက်တစ်လမ်းက ဆန်လမ်း၊ ရန်လမ်းလိုက်ရင်တော့ အပါယ်လေးပါးလား ကြေလိမ့်မယ်။ ဆန်လမ်းကို လိုက်ရင်တော့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာထိခံစားရလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ဒီနေ့ကစပြီးတော့ စိတ်အလိကို လုံးဝမလိုက်ကြပါနဲ့။ ဆန်လမ်းကိုလိုက်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြခေါ်ငြင်တယ်။ ဒါ ဦးဇင်းတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း ယောက်များလည်း ဒီလိုပဲ။ ကြိုးစားခဲ့ကြရတာပါနော်။

မကြိုးစားဘဲနဲ့တော့ ဆန်လမ်းမရောက်ပါဘူး။ အဲဒီတော့ ကြိုးစားခဲ့သမျှ ကောင်းကျိုးဆိုတာ ကိုယ်ပံ့စားကြရတာပါ။ ဆန်လမ်းကို ကြိုးစားကြပြီဆိုရင်လည်း ယောက်တို့ရော ဆုတောင်းမှန်ဖို့လိုတယ်။

ဒါနပါရမိပြုကြပြီဆိုရင်လေ တကယ်ဆုတောင်းရမှာက နိဗ္ဗာန်း ဆုတောင်းရမှာ ဘာပါလိမ့်။ (နိဗ္ဗာန်ပါဘုရား)။ နိဗ္ဗာန်ပဲ ယောက်တို့ အေး- လူချမ်းသာ နှစ်ချမ်းသာတွေ တောင့်တာမယ်ဆိုလို ရှိရင် အဲဒီဒါနမျိုးဟာ ပါရမိမထိက်တော့ဘူး။ မှတ်သွားကြနော်။ (မှန်ပါဘုရား)

အေး . . . နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာရပါစေလို့ ဆုတောင်းပြီးတော့ ပြုတဲ့ ဒါနကျေတော့ ပါရမိထိက်တယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ ဒါနတိုင်း ပါရမိမထိက်ဘူး။ ဒါနတိုင်း ပါရမိအမည်မရဘူး။

ဘယ်လိုဟာမျိုးက ပါရမိထိက်သလဲဆိုရင် ဘာမှမလိုချင်ဘဲနဲ့ အလှုခံပုဂ္ဂိုလ် ချမ်းသာရင်ပြီးရောဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ ပေးကမ်းလှုဒါန်း

ရင် ပါရမိထိုက်တယ် ဟုတ်လား၊ (မှန်ပါဘူး)

လူသီများချင်တယ်။ နာမည်ကြီးချင်တယ်၊ နောင်ဘဝချမ်းသာ ချင်တယ်။ ကျော်ကြားချင်တယ်ဆိုတဲ့ စိတ်တွေပါရင် အဲဒီဒါနဟာ ပါရမိမထိုက်ဘူးတဲ့။ ရိုးရိုးဒါနပဲဖြစ်တယ်။

ပါရမိထိုက်တဲ့ဒါနနဲ့ ပါရမိမထိုက်တဲ့ဒါန ဘာကွာလဲတဲ့။ ပါရမိ မထိုက်တဲ့ဒါနက သူလိုချင်တဲ့ လူချမ်းသာနတ်ချမ်းသာတော့ပေးတယ်။ သို့သော် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမပေးဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ? သူကဒါနပြုကတည်း က ငါကောင်းစားဖို့ဆိုတာ ပါလာတယ်။

ငါ ဆိုတာက အတူဒီဇို့ သက္ကာယဒီဇို့

ကောင်းစားဖို့က လောဘ။

ဒီဇို့နဲ့လောဘ ဦးဆောင်တဲ့အတွက်ကြောင့် သူရဲ့ဒါနဟာ လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာပဲပေးတယ်။ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမပေးဘူး။

ပါရမိထိုက်တဲ့ဒါနကျတော့ သူကစလုပ်ကတည်းက အိုး... အလူခံပုဂ္ဂိုလ်ချမ်းသာရင်ပြီးရော ကိုပုဂ္ဂိုလ် ဘာမှမလိုဘူး၊ ဘာမ ဆုမတောင်းဘူး၊ သူဆုတောင်းရင်လည်း နိဗ္ဗာန်ပဲပေါ့။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အတုံးအခဲမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုလေသာ ကုန်ပါစေလို့ ဆုတောင်းတာနဲ့ အတူတူပါပဲ။ ကိုလေသာကုန်မှ နိဗ္ဗာန်ရောက်တာ။

ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဆုတောင်းပြီးတော့ ပြုတဲ့ဒါနပျီးကျတော့ ပါရမိ ထိုက်တယ်။ သူရဲ့ဒါနဟာ လူချမ်းသာနတ်ချမ်းသာပေးသလို ငါကောင်းစားဖို့ဆိုတဲ့ ဒီဇို့နဲ့ လောဘမပါတဲ့အတွက်ကြောင့် နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာလည်း ပေးတယ်။

ဒါကြောင့် ဒကာ-ဒကာမများက ဒါနပြုတဲ့အခါမှာ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို ဆူတောင်းတတ်ဖို့လိုတယ်။ ဆူတောင်းတတ်ရင် ယောက် တို့ရေ လျှော့ဖယ်ဝွေ့က များစော ကောင်းစော မလိုဘူးများ၊ စေတနာ ကောင်းဖို့ပဲလိုတယ်။ ဘာကောင်းဖို့လိုလဲ။ (စေတနာကောင်းဖို့ လိုပါတယ်ဘုရား) စေတနာကောင်းဖို့လိုတယ်။

ဥပမာတစ်ခုပေးကြပါစို့။ ဥပရိပဏ္ဍာသပါဉ်တော်၊ ဒက္ခိထာ
ဝိဘင်္ဂသတ်မှာ ဆိုထားတာရှိတယ်။ အဲဒါဘာလဲ? အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ် (၁၄) ယောက် ရှိတယ်။

တိရှိဘာန်

သီလမရှိသောလူမိုက်

သီလရှိသော လူသူတော်ကောင်း၊

သာသနာပအခါ ကံလေသာကင်းကြောင်း

ကျင့်သော ရသော။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ရှိယောက်၊

ပဇ္ဇနာမုဒ္ဓိခေါ် ဘုရားကယ် (သီးခြားဘုရား)

သမ္မာ သမ္မာဒုဘုရားရှင်း။

အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ် (၁၄) ဦးမှာ တိရှိဘာန် တစ်ကောင်ကောင်ကို ကျွေးမွှေးလျှော့အိန်းလိုက်ရင် ဘဝတစ်ရာ ချမ်းသာတဲ့ကောင်းကျိုးတွေရ တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီပိုကရွေးလေး ကြောင်လေးကို အစာကျွေးရင် အစာချက်လေးသေချာပြောင်အောင်ဆေးပြီးတော့ လူတစ်ယောက်ကို ကျွေးသလို မြတ်မြတ်နိုးနိုး ရှိရှိသေသေ ကျွေးရတယ်။

တိရှိနှင့်တစ်ကောင် ကျွေးတိုင်းကျွေးတိုင်း ဘဝတစ်ရာချမ်း
သာတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေရသွားတယ်။ တစ်ခါသီလမရှိတဲ့လူမိုက်ကိုလည်း
ကျွေးပါ။ သူ့ကိုကျွေးရင် ဘဝတစ်ထောင်ချမ်းသာတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေ
ရတယ်။

သီလရှိတဲ့ လူသူတော်ကောင်းကိုကျွေးရင် ဘဝတစ်သောင်း
ချမ်းသာတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေရတယ်။ သာသနာပမာ့ ကိုလေသာ
ကင်းအောင်ကျင့်သော ရသေးကိုကျွေးလှု၍ရင် ဘဝပေါင်း ကုဋ္ဌေး
တစ်သိန်း ချမ်းသာတဲ့ ကောင်းကျိုးတွေရတယ်။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ် (၈) ယောက်၊ ပရွေကဗ္ဗ္ဗိုလ်ခေါ် ဘုရားကယ်၊
သမ္မာသမ္မာဒုဘုရားရှင် ဒီ (၁၀) ဦးမှာတော့ ဘယ်သူ့ကိုပင်လှုဗျာ၍
ဘဝပေါင်းဘယ်ရွှေဘယ်မျှ ချမ်းသာမယ်လို့ ငါဘုရား မဟောနိုင်ဘူး
တဲ့။ ပုထိဇားရဟန်ဆုံးယာများဟာ သောတာပန်အရိယာထဲမှာ ပါတယ်
လို့ မှတ်ခဲ့။

အလှုဗ္ဗံပုဂ္ဂိုလ် (၁၄) ဦးရှိတဲ့အထဲမှာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးကလေ အကျိုးကြီးတဲ့ဟာကို ရွှေးလှုဗြို့စိတ်နဲ့ ဟောတာမဟုတ်
ပါဘူး။ အကျိုးကွာခြားပုံကို သိစေချင်လို့ဟောတာဖြစ်ပါတယ်။

ယောက်တို့အနေနဲ့ အကျိုးကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရွှေးမယ်ဆိုရင်
လောဘ ပါသွားမယ်။ အဲလိုမရွှေးရဘူး။ ပုံစံလေးပြုမယ်။ ပါရမိတိုက်
သောဒါနနဲ့ မထိုက်သောဒါန ရှင်းသွားအောင်။

အခု ယောက်တို့ရှေ့မှာ သာသနာပမာ့ ရာန်ရနေတဲ့ ရသောတစ်
ယောက်တွေ့နေပြီ။ တစ်ခါ ဟိုဘက်မှာလည်းပဲ ခွေးလေးတစ်ကောင်

ဟာ အစာတ်ပြီးတော့ လမ်းဘေးမှာလဲနေတယ်။ အလူ။ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ယောက်တွေပြီး။

ရှာန်ရတဲ့ ရသေ့ကိုလျှောင် ဘဝကုဋ္ဌတစ်သိန်းချမ်းသာမယ်။
အစာတ်ပြီးတော့လဲနေတဲ့ ခွေးလေးကိုကျွေးလျှင် ဘဝတစ်ရာချမ်း
သာမယ်။

ဒီပွားတွက်တွက်မယ်ဆိုရင်တော့ ရသေ့ကိုလျှောင်စိတ်တွေ
မပေါ်နိုင်ဘူးလား။ (ပေါ်နိုင်ပါတယ်ဘုရား) လူအများစုံဟာ အဲဒီရသေ့
ကို ပုံလျှော်တွေတယ်တဲ့။ ဘဝကုဋ္ဌတစ်သိန်းချမ်းသာချင်တာလေး။ ခွေး
ကျွေးရင် ဘဝတစ်ရာပဲချမ်းသာမယ်ဆိုတော့ သိပ်မလှောင်တော့ဘူး။

အဲဒီအချိန်မှာ ယောကိုတိုက ဘဝကုဋ္ဌတစ်သိန်းချမ်းသာ
ကိုပဲယူမယ်ဆိုပြီးတော့ ငတ်ပြီးတော့လဲနေတဲ့ ခွေးလေးကိုတော့
မကျွေးဘဲနဲ့ ရှာန်ရတဲ့ရသေ့ကိုသွားပြီးတော့ လျှော်လိုက်မယ်ဆိုရင်တဲ့
ယောကိုရဲ့ ဒါနဟာပါရမိမထိက်သောဒါနဖြစ်သွားတယ်။ ဘာဒါနလဲ။
(ပါရမိ မထိက်သောဒါနပါဘုရား) ပါရမိမထိက်တော့ဘူး။ အဲဒီဒါနဟာ
နိဗ္ဗာန် မပို့တော့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ ငါကောင်းစားဖို့ဆိုတဲ့ ဒီဋ္ဌနဲ့
လောဘပါသွား လိုပဲ။ (မှန်လှပါဘုရား)

သူလိုချင်တဲ့ ဘဝကုဋ္ဌတစ်သိန်းချမ်းသာတဲ့ ကောင်းကျိုး
တော့ ရတယ်။ နိဗ္ဗာန်မရောက်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်မရောက်ရင် အို့၊ နာ
သော ခုက္ခ တွေ ကင်းပါမလား။ (မကင်းပါဘူးဘုရား)။ ဒါ အဖြေပဲ။
အဲဒီမှာ သော် 。。。အလူ။ခံပုဂ္ဂိုလ်ချမ်းသာရင်ပြီးရော ဖို့မှာ
က ပိုနေတာ၊ မလိုဘူး။ ဒီမှာလိုနေတဲ့ အစားမစားရရင်သေမယ့်

ခွေးလေး ပဲလျှုမယ်ဆိုရင်လဲ ယောကီတို့၏ဒါနဟာ ပါရမိတိုက်သော ဒါန။ ဘာဒါနလဲ? (ပါရမိ ထိုက်သောဒါနပါဘုရား)

ငါကောင်းစားဖို့ဆိုတဲ့ ငါဆိုတဲ့ ဒီနှီလည်း ပပါဘူး။ ကောင်းစားဖို့ဆိုတဲ့လောဘလည်း မပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီဒါနရှင်ဟာ ဖြစ်ရာဘဝမှာ လူချမ်းသာနတ်ချမ်းသာလည်းခံစားရသလို နိုဗ္ဗာန် ချမ်းသာကိုလည်း ရောက်တယ်မဟုတ်လား။ (မှန်ပါဘုရား)

ဒါကြောင့် ဒီကနေ့ကစ ယောကီများသည် ဆန်လမ်းကို လိုက်ပြီးတော့ ဒါနပြုတဲ့အခါမှာ ပါရမိတိုက်တဲ့ဒါနဖြစ်အောင် အလျှော့ ပုဂ္ဂိုလ် တကယ်လိုတဲ့နေရာကို ခွေးပြီးတော့ လူဗျာတိကြပါစေ ကုန်သတည်း။

အော်ရှင် (အွေပြည်သာ)

- D သဘောထားသေးသိမ်းသောသူသည်
- သူတစ်ပါးကို အပြစ်သာ ဖြင်လေ့ရှိ၏။
- D သဘောထားပြည်ဝသော သူများကား
- ပိုမိုအပြစ်ကိုသာ ဖြင်လေ့ရှိ၏။
- D သဘောထားအပြည်ဝဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်များကား
- ပည်သူ့ကိုမှ အပြစ်မဖြင်တော့။

အော်ရှင် - အွေပြည်သာ

* * *

ကျော်းအမန်တုသမ္မား အလုပ်

မေဇာရင် (ရွှေဖြည့်သာ)

“ဟု ... မြင်ကြည့် ... နင်တို့ဟာ
သုမ္ပါဒ်မလုပ်တဲ့ ကူသိရိုတွေလုပ်ထားကြတယ်
ကင့်သန်ရင်းရေးဆိတ်တဲ့ လူတိုင်း မလုပ်ကြဘူး၊
မန်မာနာရားတွေကြောင့်
လူတိုင်း မလုပ်နိုင်ကြဘူး ...
နင်တို့လုပ်ထားတဲ့ အခိုက်သို့လိုပော့ အားကောင်းတယ်၊
နင်တို့ကို ပါနိမိတ်ဖတ်လိုက်မယ် ...
နင်တို့ရန်ကန်ရောက်ရင် စွဲ နဲ့ ကြေးနဲ့
ရွှေ နဲ့ ငြွေနဲ့ တို့ကို နဲ့ ကားနဲ့
ချမ်းချမ်းသာသာနေရမယ် ...”။

ကျောင်းအမန်တ်သမီး အလုပ်ဗြိုး

နှစ်တောင်သာ ၁၁၀၀၀၀၀၁၁၁ ဘဏ္ဍာဂါဏ္ဍာ သာစွာသာစွာသာ

သုံးလောကထွန်ထား မြတ်စွာဘုရားသည် သူ၏ဇာတ်
ဖြစ်သော ကပိလဝဝတ်ပြည် နိဂုံးရာရံကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးနေ
တော်မှုစဉ် ကျောင်းအမဖြစ်လာမည့် ရောဟိယီအမည်ရှိ ခဲ့ထိယန်ယိုဝင်
သတိုသမီးကို အကြောင်းပြု၍ ဤဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်
မူခဲ့လေသည်။

ရှင်အနုရွှေ့မထောင်သည် နောက်ပါရဟန်းငါးရာနှင့်အတူ
ကပိလဝဝတ်ပြည်သို့ ကြွလာတော်မှုသောအခါ ရှင်အနုရွှေ့၏ ဆွဲတော်
ပျိုးတော်များသည် ရှင်အနုရွှေ့အား လာရောက်ဖူးမြှို့ကန်တော့ကြပြီး
ဒီနှမူ၊ သီလမူ၊ ဘာဝနာမူများပြုကြလေသည်။ ဤသို့ ရှင်အနုရွှေ့
မထောင်အား လာရောက်ဖူးမြှို့ကန်တော့ကြသူများတွင် နှမတော်

အားလုံးမြတ်စွာ

တစ်ဦးဖြစ်သော ရောဟနီကိုမတွေ့မြင်သဖြင့် ရောဟနီ လာရောက်
မဖူးမြှုပ်ခြင်းအကြောင်းကို ဖေးမြန်းလေသည်။

ထိအခါ ဆွဲတော်မျိုးတော်များက ရောဟနီသည် ကုဋ္ဌနာ
ရောဂါစ္စကပ်နေပြီး တစ်ကိုယ်လုံးရှိစက်ဆုတ်ဘွယ်ရာအနာများကြောင့်
လူမြင်မခံရ ရှုက်ချွဲသဖြင့် လာရောက် မဖူးမြှုပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း
လျောက်တင်ကြလေသည်။ ဤသို့ လျောက်တင်ကြသောအခါ ရှင်အန်
ရှုခိုက ရောဟနီအား သူမ၏မဖြင့်င့်စရာအနာများကို အဝတ်သင်တိုင်း
မြှုလွှာများ မြှုလွှမ်းဖုံးကွယ်စေပြီး သူထံခေါ်ဆောင်လာကြရန် မိန္ဒကြား
လေသည်။ ရောဟနီလည်း နောင်တော် ရှင်အန်ရှုခိုက် စကားကို
မပယ်ရှားသာသဖြင့် အနာများကို အဝတ်သင်တိုင်းများ ဖုံးကွယ်ကာ
ရှင်အန်ရှုခိုက် လာရောက်များမြှုပ်ကန်တော့လေသည်။

ရောဟနီကို တရားမြှုဆေးဖြင့် ကုသပေးလိုသဖြင့် ခေါ်ယူ
လိုက်သော ရှင်အန်ရှုခိုက်သည် ရောဟနီရောက်လာသည်နှင့် အကျိုး
တရားမှန်သမျှသည် အကြောင်းတရားကြောင့်သာဖြစ်သည်ဟု အစချို့
ပြီး အကုသိုလ်ကြောင့်ဖြစ်သောမီးကို ကုသိုလ်ရေဖြင့်ဖြိမ်းသတ်ရသည်။
ရောဟနီ ယခုခံစားနေရသော ကုဋ္ဌနာရောဂါသည် အတိတ်က
ပြုခဲ့သော အကုသိုလ်ကြောင့်ဖြစ်ရသည်ဟုဆိုကာ ဆက်လက်မိန္ဒကြား
သည်မှာ-

ဒါနမှူများတွင် ကျောင်းအလှုံးဒါနသည် ကောင်းကျိုးအများ
ဆုံး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ရောဟနီ၏ကိုယ်ပိုင်ငွေဖြင့် ဆွမ်းစားကျောင်း
ဆောင် ဆောက်လုပ်လှုံးဒါန်းပါက အတိတ်ကပြုခဲ့သော အကုသိုလ်
များကို ကုသိုလ်က အနိုင်ရပြီး ယခုခံစားနေရသော ရောဂါဝေဒနာ

ကျောင်းအမန်တိသဗ္ဗီး အကုပြီး

၃၅၁

များ သက်သာပျောက်က်င်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း လမ်းညွှန်အကြံပြု
လေသည်။ ရောဟိတ္ထီလည်း ရှင်အနာရွှေ့၏ ဉာဏ်ဒေသတိုင်း မိမိပိုင်
လက်ဝတ်ရတနာ၊ ဒ္ဓာဒေသများကို ထုခွဲရောင်းချုပြီး ကျောင်းကြီးတစ်
ဆောင်ဆောက်လုပ်လူ၌အနိုင်းလေသည်။

ဆွမ်းစားကျောင်းကြီးဆောက်လုပ်နေစဉ် ရောဟိတ္ထီသည်
နေ့စဉ်ရက်ဆက်ကျောင်းပေါ်ဘွဲ့ တံမြက်စည်းလှည်း ကျောင်း
အောက်ထပ် သံယာတော်များဆွမ်းစားရန်နေရာများကို ရှင်းလင်း
သန့်စင်ကာ နေရာထိုင်ခင်းများစီစဉ်ခင်းကျင်းခြင်း၊ သောက်သုံးရေး
များ မပြတ်ဖြည့်တင်းခြင်း၊ ကုန်းအိမ်သာများ နေ့စဉ်ဆေးကြော
သန့်စင်ခြင်းစသော သန့်ရှင်းရေးကုသိုလ်၊ ဝေယျာစစ်ကုသိုလ်များကို
တစ်နေ့မပြတ် နိစ္စပတ် ပြုလုပ်လေသည်။

ဤသန့်ရှင်းရေးကုသိုလ်၊ ဝေယျာစစ်ကုသိုလ်သည် အလွန်ထူး
ခြားပြီး အကျိုးပေးအားကောင်းသောကုသိုလ်ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်
ထိုကဲ့သို့သော ကုသိုလ်မျိုးကို တတ်စွမ်းနိုင်သူမျှ ပြုစေလိုသည်။ ရန်ကုန်
မြို့ရှိ ပိဿာရေးတစ်စွမ်း အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးကိုတွေ့ဖူးသည်။ နာမည်
က ဒေါ်မြို့ကြည်ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်သို့မပြောင်းလာမီက နယ်ရှုရွှေလေး
တစ်ဗျာမှာ နေထိုင်ကြသည်။

သူတို့ပိဿာရေးစားစွဲသည် ရွှာများနေစဉ်က အလွန်ဆင်းခဲ့ကြသည်။
သို့သော ထူးခြားစွာ သူတစ်ဦးမယူလိုသော ကုသိုလ်ကို ယူလေ့ရှိကြ
သည်။ ဥပုသ်နောများတွင် ဥပုသ်ကျောင်းမှ ညီစပတ်ပေကျော်နေသော
ကုန်းအိမ်သာများကို ပိဿာတစ်စွမ်း ဆေးကြောသန့်စင်ပြီး သန့်ရှင်း
ရေးကုသိုလ်ပြုကြသည်။ အတိတ်မှ အကုသိုလ်ကံက ပိနိုင်ထား၍

ကောင်းကျိုးပေးချိန်မတန်သေးသဖြင့် ဆင်းခဲ့နေဆဲဖြစ်သည်။

ရွှေတွင် အလုပ်အကိုင် အဆင်မပြေသည့်အဆုံး တစ်ရွာ မပြောင်း သူကောင်းမဖြစ်ဆုံးသကဲ့သို့ ရောက်လျှော့ရောက်နရာ ရန်ကုန်ဖြဲ့ သို့ စွန့်စားပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး ရွှေးကျောင်း ဆရာတော်ထံ သွားရောက်ကန်တော့ နှုတ်ဆက်ကြသည်။ ထိအခါ ဆရာတော်က သူတို့မျှော်လင့်မထားသော စကားဆန်းတစ်ခွန်း ပြော လေသည်။

ဆရာတော်က -

“ဟဲ မြင့်ကြည်၊ နင်တိုဟာ သူများမလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်တွေ လုပ်ထားကြတယ်။ ကုန်သန့်ရှင်းရေးဆိုတာ လူတိုင်းမလုပ်ကြဘူး။ မာန်မာနတရားတွေကြောင့် လူတိုင်း မလုပ်နိုင်ကြဘူး။ နင်တိုလုပ်ထား တဲ့ အဲဒီကုသိုလ်ဟာ အားကောင်းတယ်။ နင်တိုကို ငါနိမိတ်ဖတ် လိုက်မယ်။ နင်တို ရန်ကုန်ရောက်ရင် ငွေ့နွေ့ကြေးနဲ့ ရွှေ့နဲ့ ငွေ့နဲ့ တိုက်နဲ့ကားနဲ့ ချမှုံးချမှုံးသာသာနေရမယ်”

ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြည်တို့သည် “ငါတို့တော့ မထူးပါဘူး၊ ဆရာတော်က စိတ်ချမှုံးသာအောင်ပြောတာပါ” ဟု ခံပေါ့ပေါ့တွေ့ပြီး မေ့မေ့ပျောက်ပျောက်သာ သဘောထားလိုက်သည်။

စာဖတ်သူများအနေနှင့် ထိကဲ့သို့သော ကုသိုလ်မျိုးကို ကြုံသည့်အခါတိုင်း ပြုစေလိုသည်။ စာရေးသူကိုယ်တိုင် ထိကဲ့သို့သော သန်ရှင်းရေးကုသိုလ်ကို ပြုဖူးသည်။ သဘောတစ်စီးပေါ်မှာဖြစ်သည်။ တစ်ခါက ရောဝတီတိုင်းသို့ ရန်ကုန်မှ သဘောစီးပြီးသွားဖြစ်သည်။ သုံးထိုင်သဘောကြီးဖြစ်သည်။ ဘို့ကလေးဖြဲ့အရောက်တွင် ဒုတိယ

တန်းရှိ သဘောဆိမ်သာခန်း ပြောက်စုလုံးပေပြတ်လပ်ပြီး ခြေနှင့်ခုံနှင့်တွင် အညွစ်အကြော်များဖြင့် အနဲ့ဆိုများ တထောင်ထောင် ထကာ ညျှစ်ပတ်ပေကျောနေလေတော့သည်။ သဘောပေါ်ရှိ ရဟန်း ရှင်လူခရီးသည်များအားလုံး ဆင်ရဲခုံကြဖြစ်ကြရတော့သည်။

စာရေးသူလည်း အနာရှိ သဘောတစ်စီးထဲမှ ရော့ဘာစ်ခု ကိုင်းပြီး မြစ်ထဲမှရောများကိုခေါက်ကာ အီမိသာအားလုံးကို သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်လိုက်သည်။ အီမိသာထဲရှိ အညွစ်အကြော်များမှာ ဖွစ်တက် နေပြီး သဘောပေါ်ရှိ လူရောရဟန်းပါ ရှုကြရောက်နေကြသော်လည်း သန့်ရှင်းရေးကျသိုလ်ယူမည့်သူ မရှိကြချေ။ သူတစ်ပါးစွန်းသော အညွစ် အကြော်များကို ဝါတော့မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုသောစိတ်ဖြင့် နေသာသလို နေကြလေသည်။ ထိုအလုပ်မျိုးကိုလုပ်ခြင်းသည် အောက်တန်းကျ သောအလုပ်ဖြစ်သည်ဟု အထင်ရောက်နေကြသည်။ မာန်မာနတွေ ဖြစ်သည်။ ဝါအစွဲတွေဖြစ်သည်။ အမှန်အတိုင်း ဆင်ခြင်ကြည့်လျင် အမြဲတမ်းဖြစ်ပျက်နေသော ဤခွါးကိုယ်တွင် ဝါဆိုသည်မှာ မရှိပေ။

စာရေးသူကိုယ်တိုင် မြစ်ထဲမှရောများကို ခပ်ပြီး ဆေးကြာ သုတ်သင်နေသည်ကိုမြင်ရသော နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်အခွဲယ် ဦးဇော်တစ်ပါး လည်း ဝင်ခရာက်ကျည်းလေသည်။ အီမိသာခန်းအခန်းအားလုံးကို ဆေးကြာသန့်စင်ပြီး ရေစေလုံများကိုလည်း ရေအပြည့်ခပ်ဖြည့် လိုက်သည်။ ခရီးသည်များအားလုံးသည် စိတ်ချမ်းသာသွားကြ လေတော့သည်။ သန့်ရှင်းရေးကျသိုလ်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်မြှင့်ကြည့်တို့ အကြောင်းကို ဆက်ပါပြီးမည်။

“တကယ့်ကို အုံပြုစရာပါဘုရား တပည့်တော်မ ရန်ကျန်ကို

ပြောင်းလာပြီးတဲ့အခါ အိမ်ထောင်ကျပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်မနဲ့
အိမ်ထောင်ကျသူဟာ သာမန်အလုပ်သမား တစ်ယောက်ပါပဲ၊
အိမ်ထောင်ကျပြီးသိပ်မကြာဘူး၊ တပည့်တော်မရဲ့အိမ်သားဟာ
နိုင်ငြားသော်သားဖြစ်သွားပါတယ်။ ငွေကြား ဘာမှမကုန်လိုက်
ရပါဘူး၊ အဲဒီအချိန်ကစပြီး စီးပွားတက်ချိုးသာလာတာ၊ တိုက်နဲ့
ကားနဲ့နေရတဲ့ အတိဖြစ်လာတာ အရှင်ဘုရား စာချွဲတဲ့ကျောင်းရဲ့
ဦးဆောင်အလူ၍ ရှင်ပါဘုရားအခု လိုင်ပြီးနယ်မှာနေပါတယ်ဘုရား”

သန့်ရှင်းရေးကုသိုလ်၏ အကျိုးတရားသည်မည်မျှ အကျိုးပေး
သန်လိုက်ပါသနည်း ရောဟိတ္ထီသည်လည်း ထိုကဲသို့ပင်။ ကျောင်းစ
ဆောက်သည့်အချိန်မှစ၍ နောက်ရက်ဆက် ဝေယျာဝစ်ကုသိုလ်များ
သန့်ရှင်းရေးကုသိုလ်များ ပြုလုပ်သည့်အတွက် သူမ၏ ကုဋ္ဌနာ
ရောက်ကြောင့်ဖြစ်ရသော အနာစိများသည် တဖြေးဖြေးနှင့် ညီးနှစ်း
ပြောက်သယောင်းလာသည်မှာ ရောက်၏ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့် ပျောက်ကင်း
သွားလေသည်။ ရောဟိတ္ထီလည်း မိမိ၏ အတိတ်အကုသိုလ် အကျိုး
ပေးကံကြောင့်ဖြစ်ရသော စိတ်ဆင်းရဲမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှုခုကွဲများကို
ပစ္စဗုံးနှင့် ကုသိုလ်ကံဖြင့် အဖတ်ဆယ်ရေ့ဖျက်ရှုရမှန်း ကိုယ်တိုင်သိမြင်
လာရပြီး ယုံကြည်မှုသွီးများ တိုးပွားလာကာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး
ချုပ်သာရ တော့သည်။

ဤကဲ့သို့ဖြင့် ဆွဲးစားကျောင်းကြီး ဆောက်လုပ်ပြီးစီး၍
ရောက် ချုပ်ကြီးတွင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ကြွေရောက်ပြီး
သာစုအနီမောဒနာတရား ချီးမြှုံးလေသည်။ မမွာဒ အငြကထာ အဖွင့်
နိဒါန်းတွင်

“ကောဒံစော ကူးမံအေသန၊ သတ္တာ” ဆိုလော ဂါထာတော် အတိုင်း ဘုရားရှင်က တရားဟောကြားရင်း-

“ချုစ်သမီး ရောဟိုထိုး၊ သင်ယခုလဲ ကုဋ္ဌနာရောဂါ ခွဲကပ် ရခြင်း၊ အကြောင်းကို သိသလား” ဟုမေးရာ ရောဟိုထိုးက-

“မသိပါဘုရား”

“ချုစ်သမီး သင်ဟာ အတိတ်ဘဝက ဒေါသမာနကြီးတဲ့ မိဖုရားကြီးတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့တယ်”

ဟု အစချိုပြီး ရောဟိုထိုး၏ အတိတ်ဘဝအကြောင်းကို ဟောတော်မူပါသည်။

ရောဟိုထိုးသည် အတိတ်ဘဝက ဗာရာဏသီပြည့်ရှင်မင်း၏ မိဖုရားကြီးတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး ဒေါသအလွန်ခက်ထန်ကာ မာနကြီးသူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့တွင် ဗာရာဏသီမင်းကြီးသည် ကရောသည် မတစ်ဦးကို ခွဲလမ်းနှစ်သက်နေသည်ကိုသိရသော် ပြင်းစွာအမျက်ထွက်ပြီး ကရောသည်မကိုလည်း မနာလိုဝင်းတိမျှများ ဖြစ်လေသည်။ ထိုကြောင့် မိဖုရားကြီးသည် ကရောသည်၏အလှကို ပျက်စီးစေရန် အကြဖြင့် ကရောသည်မ၏ အဆောင်ကိုမင်းချင်းအား အနုနည်းဖြင့် တစ်မျိုး အကြမ်းနည်းဖြင့်တဗုံး၊ အြားယောင်းခြိမ်းခြောက်ပြီး ကရောသည်မ၏ အဝတ်အစား အသုံးအဆောင်နှင့် အိပ်ယာနေရာများကို ခွေးလျေားယားသီးမှုများ ဖြူးထားစေသည်။ ထိုကြောင့် ကရောသည် မသည် ယားယံသောအနာများဖြစ်ပေါ်ကာ ကုတ်ရင်းဖွဲ့ရင်း ရှင်ပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်ရလေတော့၏။ ဤသို့ ဒေါသနှင့်မာနအရင်းခံပြီး သူတစ်ပါးပျက်စီးစေရန်ပြုခဲ့သော အကုသိုလ်ကံကြောင့် ယခုဘဝတွင် ကုဋ္ဌ

၃၅၆

ပျော်ရှင် (အြိမ်သာ)

နှစာခွဲကပ်ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဒီနိဗ္ဗားလေသည်။

ဘဝဆိုသည်မှာ အချိန်ပိုင်းလေသာ ဖြစ်သည်။ တိတောင်းလှ သောဘဝလေး ရလာခိုက်တွင် ပီမိုကြာင့် သူတစ်ပါးစီတ်ဆင်းရဲရလေ အောင် မလုပ်ပါက အထူးကျပ်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ဘုရားရှင် အဆက်ဆက်က အမျက်နှာခြင်း မာန်မာန်ကို ပီမိုသွားနိုင် လုံးဝ စွမ့်ပယ် ဖျောက်ဖျောက်ပစ်ကြရန် ဟောခဲ့သည်။ သံယောဇူးကြီး၊ တရား ဆိုတွေကို ဖြတ်တောက်လွန်မြောက်စေရမည်၊ ရုပ် နာမ်ခန္ဓာအပေါ် တွင် ကိုလေသာနှင့် တွယ်တာကပ်ပြီမှုမရှိသောသူသည် ဆင်ခဲ့မှုများ မှ လွတ်ကင်းချို့သာမည်ဟု ဟောမြှုက်လေသည်။ တရားအဆုံးတွင် ရောဟိုထိုသည် သောတာပန်တည်သွားပြီး နှစာရောဂါ လုံးဝပျောက် ကင်ဆွားကာ အသားအရေများလည်း ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝင်းပသွား လေတော့သည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်က ရောဟိုထိုအား-

“ချစ်သမီး ဒေါသနဲ့ မာန်မာန်ကို စွမ့်ပယ်ဖျောက်ဖျောက်ပစ်ရ မယု”

တစ်ခုံတစ်ယောက်ကို အမျက်တွက် စိတ်ဆိုပြီး ရုပ်ပြုနှင့်သေ လျှင် အပါယင်ရဲသို့ ကျသွားသည်။ ဒေါသသည် ထို့ပြုလောက်ထိ စွမ့်သည် သတ္တဝါတို့တွင် ဒေါသစိတ်များသည်ထက်များလာလျှင် ကျွား ပေါ်တွင် လက်နက်ဘေးကြီးဆိုက်သည်။ ကြီးကျယ်သော စစ်ပွဲကြီး များဖြစ်ပွားပြီး ကမ္မာကြီး ပျောက်စီသွားနိုင်သည်။ ထို့ကြာင့် ယနေ့ ကမ္မာအန္တာဖြစ်ပွားခဲ့သော စစ်ပွဲများ၏ အစိကအကြောင်းရင်းသည် ဒေါသကြောင့်ဖြစ်လေသည်။

ဒေါသတရာများများ ပို၍မျှေးလာလျှင် ကန္တာလောက်ကြီးတွင်
ရေလွှမ်းဖို့ပြီး ကန္တာမျက်စီးသွားရလေသည်။ ကန္တာမျက်ရေဆိုသည်
မှာ ဒေါသက ဖော်တို့မြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါသကြောင့် အသက်ပါဆုံးရှုံး
သွားရသူ နှစ်ယောက်အကြောင်းကို တင်ပြလိုသည်။

ပထမတစ်ဦးမှာ အမျိုးသားတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ အကဲလို
လူမျိုး ပါလီမန်အမတ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ဆရာဝန်လည်းဖြစ်သည်။
တစ်နွဲတွင် ပါလီမန်အစည်းဆဝေး၌ နိုင်ငံရေးကိစ္စတစ်ခုနှင့်ပတ်သက်
ပြီး အမတ်တစ်ယောက်နှင့် အငြင်းအခုန်ဖြစ်ကြလေသည်။ ငြင်းကြ
ခုန်ကြရင်၊ ဆရာဝန်ပါလီမန်အမတ်သည် ဒေါသတွက်လာပြီး လက်သီး
လက်မောင်း တန်းအော်ဟန်ငြင်းခုန်သည်အထိဖြစ်လာပြီး အစည်း
အဝေးခန်းမထဲမှာပင် ပက်လက်လန် လဲကျသေ့မုံးသွားလေသည်။
ဒေါသမိုးလောင်ပြီး သေဆုံးခြင်းကြောင့် ငရဲတွင် ခံရပေါ်းမည်။

ဒေါသဆိုသော ကိုလေသာမီးသည် အလွန်ပင်ပူလောင်
ပြင်းထန်လှသည်။ လူတစ်ယောက် ဒေါသဖြစ်လာပြီဆိုလျှင် မျက်နှာ
ကြီးနဲ့ပြီး အလွန်ကြောက်စရာကောင်းသွားသည်။ ဒေါသဖြစ်ဆဲ
အချိန်တွင် နှလုံးသွေးများသည်လည်း ပည်းနက်သွားသည်။

နောက်တစ်ဦးမှာ အမျိုးသာမီးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ မန္တလေး
ပြီး စိန်ပန်းရုပ်ကွက်မြှုဖြစ်သည်။ ဖြစ်စဉ်အကျဉ်းမှာ တစ်နွဲတွင် သူမ၏
သားလေးတစ်ဦးသည် တို့ကြည့်ရင်း တြော်ကလေးတစ်ဦးနှင့် နိုက်
ရန်ဖြစ်ပွားကြသည်။ ရန်ဖြစ်ကြရင်းနှင့် တစ်ဘက်ကလေးက ခဲတံ
ခွဲန်သောပါးလေးနှင့်ရရှိလိုက်ရာ သူမသားလေး၏ လက်မောင်းကို
အနည်းငယ်မျှတိသွားပြီး သွေးအနည်းငယ်ထွက်သွားသည်။ ကလေး

များမှာ ကိုနှစ်ဆယ်နှစ်အရွယ်ဖြစ်သည်။ ဝါးတိသွားသောကလေးက သူ့အမေကို သွားတိုင်သောအခါ အမဖဖြစ်သူက ဒေါသထွက်ပြီး “ငါ့သားကို လုပ်တဲ့ကောင်လေ။ ငါကိုယ်တိုင်သတ်မယ်”ဆိုပြီး လက်သီးနှစ်ဘက်ကို ကျေစ်ကျုပ်ပါအောင်ဆုပ်ကာ ခဲတဲ့ချွှန်သောပါးကိုင်ထားသည် ကလေးထံ အပြောသွားသည်။ ကလေးလည်း ကြောက်လန်ပြီး သုတ်ချေတင်တော့သည်။ ဝါးသမားကောင်လေးက ရှုံးမှနေပြီး သူ့အိမ်ထိ ထွက်ပြောသည်။ ဝါးထိခံထားရသောကလေး၏ အမေက နောက်က အတင်းလိုက်သည်။ ဝါးသမားကလေး အိမ်ထံဝင်အပြေးတွင် နောက်မှထပ်ချိမ်းကွာလိုက်လာသော ကလေးအမေမှာ အိမ်ပေါက်ဝအရောက် မောက်လျက်လဲသွားသည်။ အချိန်ခဏကြာသည် အထိ ပြန်မထနိုင်သော အမျိုးသမီးကို ပတ်ဝန်းကျင်မှလူများက ထူးကြည့်လိုက်သောအခါ အသက်မရှိတော့။ ဒေါသကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံမည်နှင်း လက်သီးနှစ်ဘက် ကျေစ်ကျုပ်ပါအောင်ဆုပ်ထားရင်းသေနေလေပြီ၊ ငရဲကျသွားချေပြီ။

“သံကိုလို့ သံကိုလေသာ”၊ ကိုလေသာဆယ်ပါးဆိုသည်မှာ နိုင်စက်တတ်သည်၊ ပုပ်နေတတ်သည်၊ မည်မျှအထိ ပုပ်နေတတ်၊ နိုင်စက်နေတတ်ပါသနည်းဆိုပါမှ သေစေသည်အထိ ပုပ်နေတက်၊ နိုင်စက်နေတတ်လေသည်။ ဂိပသုနာဟရာဆိုသည်မှာ ထိုသို့သော ကိုလေသာများ မပေါ်အောင်၊ ကိုလေသာများကုန်အောင် သတ်သော တရားဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ဂိပသုနာတရား ရှုံးသည်ဆိုသည်မှာ ကိုလေသာများမပေါ်အောင်၊ ကုန်အောင်သတ်ရန်အတွက် ရှုံးရသော တရားဖြစ်သည်။

“ဝါရိတယ်၊ ဝါသတယ်” ဟုဆိုပြီး ထောင်လွှားခြင်းသည် မာနကိုလေသာဖြစ်သည်။ မာနထောင်လွှားပြီးဆိုလျှင် မည်သည့်လိုင်ငန်း မှ မအောင်မြင်ချေ။ ဒေါသ၊ မာနတိန္ဒံပတ်သက်၍ သုဘလုလင် ဆိုသော ဘာသာမြားတစ်ယောက်က ဓမ္မကို မေးလျှောက်ဖွံ့ဗြိုးသည်။

“မြတ်စွာဘုရား၊ လောကမှာ လူချင်းတူပါလျက် အချို့က ရုပ်ဆိုးကြပြီး၊ အချို့က ချောလှကြတာဘာကြောင့်ပါလဲဘုရား”

“သုဘလုလင်၊ ဒေါသကင်းပြီး မေတ္တာစိတ်ထားသူများဟာ ရုပ်ရည်ချောမောလုပ်ပြီး ဒေါသကြီးတဲ့သူများဟာ ရုပ်ဆိုးတယ်”

ဂုတ္တိဂုထဲတွင် ခြေသေ့နှစ်ကောင် မအောင်းသကဲ့သို့ ဒေါသရှိ သောပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒေါသကြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သွှောန်တွင် မေတ္တာစိတ်မကိန်းပေး။ ပူလောင်နေသော စီးပွားအနားသို့ မည်သူမျှ မက်ပျော်သကဲ့သို့ ဒေါသကိုလေသာရှိသူ၊ ဒေါသကြီးသူအနားသို့ မည်သူမျှ မက်ပိုကြပေး။ ထိပုဂ္ဂိုလ်များ စီးပွားရေးလုပ်လျှင်လည်း မအောင်မြင်၊ ဘာသာ ရေးလုပ်လျှင်လည်း မအောင်မြင်ချေ။

မြန်မာပြည်တွင် သယာတော် ဝါးသိန်းခန့်ရှိသည့်အနက် တိပိဋကတ်အောင်ပုဂ္ဂိုလ် (၁၂) ပါးသာရှိသည်။ တိပိဋကတ်အောင် ပုဂ္ဂိုလ် (၁၂) ပါးရှိသည့်အထဲတွင် မင်းကွန်းဆရာတော်ကြီးသည် ကမ္မာသိသာသနာပြုဆရာတော်ကြီးတစ်ဆုံးအဖြစ် ထင်ရှုးသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် ကမ္မာအဆင့်မီ သာသန္တတူးသိုံးများကို ရန်ကုန်ဖြေနှင့် ပဋိလေးဖြေးတို့တွင် တည်ထောင်ခဲ့သကဲ့သို့ စာသင် တိုက်ကြီးနှစ်ခုကိုလည်း တည်ထောင်တော်မှုခဲ့သည်။ ရန်ကုန်ဖြေးတွင် တိပိဋကတ်သင်သားများ စာမေးဖွဲ့ဖြေဆိုချိန်တွင် သိတင်းသုံးနိုင်ရန်

အတွက် အဆောင်ကြီး တစ်ခုကိုလည်း တည်ထောင်ခဲ့သည်။

မင်းကျွန်းတွင်လည်း ဓမ္မနာဒ ပထမပြန်စာသင်တိုက်ကြီး တစ်ခု၊ မလွန်သန်လျှော့အသင်းအတွက်နှင့် စစ်ကိုင်းတစ်လျောက်တွင် ရှိသော ကျောင်းပေါင်းများစွာရှိ ရဟန်မေးလရှင်များအတွက် အဆောက် အဦးများစွာရှိ မင်းကျွန်းဆရာတော်ကြီးဖြောင်ပြီး တည်ထောင်ခဲ့လေ သည်။ ကမ္မဘာဂင်းနစ်မှတ်တမ်းစာအပ်တွင် ဉာဏ်အကောင်းဆုံးလျေား အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခြင်းခံရသည်။

မင်းကျွန်းဆရာတော်ကြီးသည် အဘယ်ကြောင့် ထိရောက် အောင်မြင်စွာ သာသနာပြုရှိနိုင်ပါသနည်းဆိုလျှင် ဆရာတော်ကြီးတွင် ဒေါသမရှိ ဒေါသကင်းပြီး ဖေတ္တာခါတ် အပြည့်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဒေါသတွက်ခြင်းဆိုသည်မှာ လွယ်ကူသော အရာဖြစ်သည်။ တိရွှေ့နှစ်များသည်လည်း လွယ်လွယ်ကူကူပင် ဒေါသတွက်တတ်ကြ သည်။ ပြဿနာတစ်ခုကို ဖေတ္တာနှင့် ပြုလည်အောင်ဖြေရှင်းတတ်မှ သာလျှင် အမှန်တရားကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ပေါ်သည်။ မာနနှင့်ပတ်သက် ၍၍လည်း သုဘလုလင်က ဘုရားရှင်ကို ဆက်လက်မေးလျောက်ရာ-

“အရှင်ဘုရား လူချုပ်းတူပါလျက် အချို့ဖို့လိုက အချို့ယုတ် တယ်၊ အချို့ပို့လိုက အမျိုးမြတ်တာ ဘာကြောင့်ပါလဲဘုရား”

“ချို့သား သုဘလုလင်၊ ငါနှင့်ပါသာ နှိုင်းစရာဆိုသလို၊ ငါသိ ငါရှိ ငါတတ်ဆိုသူတွေဟာ အမျိုးယုတ်တယ်၊ မာနကင်းပြီး ဂါရဝတရား နိဝါတတရားရှိသူတွေဟာ အမျိုးမြတ်တယ်”

ရှိခို့သူနှင့် ရှိခို့ခြင်းခံရသူ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးရှိရာတွင် ရှိခို့ခြင်းခံရ သူ၏ ရှိခို့ခံတိုက်သော သီလ သမာန ပညာမရှိလျှင် အပြုံဖြစ်လေ

ကျောင်းအဖွဲ့တိသုဒ္ဓံ အကျိုး

၃၆၁

သည်။ အပါယ်ကျေတတ်သည်။ အရှင်အသေပြု ရှိခိုးရာတွင် ရှိခိုးသူများ
၌ ကုသိုလ်ဖြစ်သည်။ အကျိုးနှင့်သည်။

အာယု - အသက်ရှုညွှန်ပြင်း

ဝဏ္ဏ - အဆင်းလှုခြင်း

သုခ - ချမ်းသာခြင်း

ဗလ - ခွန့်အားကြီးခြင်းဆိုသော အကျိုးလေးမျိုးရ
သည်။ ထိုအကျိုးလေးမျိုးကို မာနက်ပြီး ဂါရဝ နိပါတတရားနှင့် ရှိ
ခိုးသူတိုင်း ရရှိခဲ့စားရသည်။

“သံယောဇူးတရားဆိုး ပယ်ချိုးလွန်မြောက်ရာ”ဆိုသည်
ကို ရှင်ပါမည်။ သံယောဇူးနှင့် မေတ္တာကိုတရားက ရောထွေးနေကြ
သည်။ ဘာမျှမသက်ဆိုင်ပါ။ သံယောဇူးဆိုသည်မှာ ပူလောင်မှု သက်
သက်ဖြစ်သည်။ လောဘတထွေးနှင့် စွဲလမ်းမှုကို သံယောဇူးဟောခံ
သည်။ ပူလည်း ပူလောင်စေသည်။ မေတ္တာသည်ကား အော်ချမ်းသည်။
အော်ချမ်းစေသည်၊ စိတ်ချမ်းသာသည်၊ စိတ်ချမ်းသာစေသည်။

တစ်ခါက ဖြိတ်ဖြို့ရှိ ကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့ ဒကာတစ်ဦး
ရောက်လာကာ ကျောင်းနှင့်ယောများအား ကြောက်ဆိတ်မှုး ဆွမ်းကပ်
လိုကြောင်းလျှောက်ထားသည်။ ကျောင်းနှင့်ယောများ (၅) ပါသာရှိသည်။
ထို ကြောင့် ဒကာလည်း (၆) ပါသာသာ လာရောက်ကပ်လျှောသည်။
ဆွမ်းားသာ (၇) ပါသာ သံယောက (၈) ပါ။ မည်ကဲ့သို့ ပြုကြုံမည်နည်း
ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီးက အငတ်ခံလိုက်သည်။ မိမိ မဘုရားပေး
ပဲ အငတ်ခံပြီး တပည့်သာတွေကို ကျွေးနိုင်သည်မှာ တကယ့်မေတ္တာ

ခါတ်အပြည့်ကြောင့်ဖြစ်သည်။

သံယောဇ္ဈာနိသည်မှာ တဏော၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သည်။ တဏောနှင့်စွဲလျှင် အပါယ်ကျေမည်။ သံယောဇ္ဈာနှင့် ဖည်သည်ကောင်းကျိုးကိုမျှ မပေးပေါ်။ ထိုကြောင့် ပိုဘန်းသားသမီး၊ သားသမီးနှင့်ပိုဘတစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး မေတ္တာနှင့်သာ စောင့်ရောက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကို ကိုလေသာနှင့် တွယ်ဝာကပ်ပြီးမှုမရှိသူတွင် ဆင်ရဲခုံကွဲများကင်းစင်သည်။ ထိုကြောင့် ပိုမို၏ခန္ဓာကို ကိုလေသာအည်အကြေး ချေးညွှေ့များမတင်ရှိစေဘဲ ရုပ်နာမ်မျှသာဟု သိကြရမည်။

တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မြင်ကြရာတွင် အဆင်းရုပ်နှင့် မျက်စီအကြည်ရပ်တို့ တိုက်ဆိုင်ချိန်ခဏအတွင်း မြင်သိမိတ် (နာမ်တရား) ဖြစ်ပေါ်သည်။ သူလည်းမဟုတ်၊ ငါလည်းမဟုတ်၊ သိသည်ဟူသောသဘောများသာဖြစ်သည်။ ဖေါက်ပြန်တာက ရုပ်တရားဖြစ်သည်။ ရုပ်နှင့်နာမ်သည် သူ့သဘောနှင့်သူ၊ အကြောင်းကြောင့် အကျိုးဖြစ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ငါမဟုတ်၊ ငါမရှိဟု ပြတ်သားစွာသိသွားလျှင် သံယောဇ္ဈာ ပြတ်သည်။ တရားအဆုံးတွင် ယောဟိတ္ထီသည် အောက်ပါအကျိုးသုံးမျိုးကို ရရှိခဲ့စားရလေသည်။

၁။ သူ့မှာစွဲကပ်နေသော နှုန်းရောဂါသည် လုံးဝပျောက်ကင်းသွားခြင်း။

၂။ အသားအရေသည် ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းသွားခြင်း။

၃။ သောတာပန်တည်သွားခြင်းတိဖြစ်သည်။

ရောဟိတ္ထီသည် ထိုဘဝါ စုတေသနလွန်သောအခါ တာဝတီသာနတ်ပြည်သို့ ရောက်သွားသည်။ ထိုအကြောင်းအရာနှင့်တစ်ဆက်

ကျောင်းအမန္တိသုံး အကြံ့ဌး

၃၆၃

တည်း ကျောင်းလူသူတိ ရရှိအပ်သော ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ အကျိုး
(၆) မျိုးကို ဖေါ်ပြုးမည်။

ကျောင်းလူသောသူများသည် ဖြစ်ရဘာဝ၍ ရွှေ့မာန်ကြီး
ပေါက်ပေးခြင်းခံရသည်။ မည်သူမျှ ဆောက်ပေးစရာမလိုပဲ လူခဲ့သည့်
စေတနာကြောင့် ရွှေ့မာန်ကြီးအလိုလိုပေါ်လာပေးသည်။ ဤကဲ့သို့
သော ဖြစ်ရပ်များစွာရှိသည်။ လွန်ခဲ့သော မြောက်နှစ်ခန်းက ရွှေ့ပြည်သာ
မြို့၊ နန်ဝန်ကျောင်းဆရာတော်၏ တူမလေးတစ်ဦးသည် ရော်ချောင်း
မြို့နယ်မှလာပြီး နန်ဝန်ကျောင်းတွင်တည်းခိုကာ ဆေးလာကုသည်။

သူမ၏ရောဂါမှာ ဆေးမဝိုးပဲ ဆေးကု၍မသက်သာပဲဖြစ်နေ
သည်။ တစ်နေ့တွင် ထိမိန်းကလေးကို မကောင်းဆိုးဝါးတစ်ကောင်က
ဝင်ပူးကပ်သည်။ ဆရာတော်က “မင်း ဘယ်သူလဲ” ဟုမေးရာ
ဝင်ပူးနေသော မကောင်းဆိုးဝါးကောင်ကြီးက ယောကျားသံကြီးနှင့်
သူသည် မိန်းကလေးနေထိုင်သောရွှေ့ထိပ်က မကောင်းဆိုးဝါးတစ်
ကောင်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသည်။ ဆရာတော်က ဆက်ပြီး “ဒီကို
ဘာလာလုပ်တာလဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ ဝင်ပူးတာလဲ” ဟုမေးရာ “ဒီ
မိန်းကလေးကို ကျူပ်လုပ်ထားတာ၊ အသေလုပ်ထားတာဖြစ်လို့
ဆေးကုမနေနဲ့တော့၊ မရတော့ဘူး၊ သေမှာပဲ၊ ဒီမိန်းကလေးသေမှ
ကျူပ်နေတဲ့နေရာ သစ်ပင်မှာထားခဲ့ပြီး ကျူပ်က တခြားသွားမယ်၊
လွှတ်မယ်” ဟု ပြောပြီး ထွက်သွားလေသည်။

ဆွေမျိုးသားချင်း လူနာရှင်များမှာ အလွန်ပင်စိတ်ဝါတ်
ကျွေသွားကြလေတော့သည်။ “သွားပြီ၊ ဆေးဆက်ကုလို့မရတော့ဘူး
လို့ ပြောသွားပါလျက်နဲ့ ကုနေလည်းအပိုပဲ” ဟု ပြောနေတွေးနေခိုက်

မိန့်မေအသံဖြင့် မကောင်းဆိုပါတစ်ကောင် ပူးဝင်လာပြန်လေသည်။ မကောင်းဆိုပါးများ ဝင်ပူးလာသောအချိန်တွင် ပြောခဲ့သော စကား များကို ကာက်ဆက်ဖြင့် အသံသွင်းယူထားကြသည်။

မိန့်မေအသံဖြင့် ဝင်ပူးလာသော မကောင်းဆိုပါးကောင်မှာ အံသွေစရာပင်။ ဆရာတော်၏အစ်မဖြစ်လေသည်။ ရောဂါသည် မိန့်ကလေး၏ အမေဖြစ်သည်။ ဆုံးသွားသည်မှာ တစ်နှစ်ခန့်ပင်ရှိ ပေတော့မည်။ နှစ်ဝန်ကျောင်းဆရာတော်က နာမည်ကိုမေးကြည့်သော အခါ မိမိအစ်မ ဖြစ်နေလေရာ-

“ဟာ အစ်မ၊ ဘယ်လို ဖြစ်ရတာလဲ”

“တပည့်တော်မ ဝေမာန်ကပြီတ္ထာဘဝ ရောက်နေပါတယ်၊ တကယ်တော့ အဆောက်အအိုလျှော့တဲ့ကုသိုလ်ကြောင့် တပည့်တော်မ နတ်ပြည်သွားရမှာပါ။ ဒါပေမယ့် သမီးသံယောဇ္ဈားကြောင့် အခုလို ဘဝရောက်ရတာ”

ဆုံးခြုံပြစ်ပါသည်။ မေတ္တာသာ ထားကြပါသံယောဇ္ဈား ကြပါနှင့် ဟူသောစကားကို အသေအချာ စွဲစွဲဖြေမှတ်သားစေလိုပါ သည်။ သံယောဇ္ဈားထားသောကြောင့် တယူဗွဲနှင့်သေသေအခါ ယခု လိုပျိုး အပါယ်ဘုံသို့ ကျရောက်ရမည်သာ။ မေတ္တာနှင့် စောင့်ရောက် လျှင်ပင် လုံလောက်ပြီဖြစ်သည်။ မေတ္တာဆိုသည်မှာ အပူပါတ်လုံးဝ မပါပေ။ အအေးခါတ်ဖြစ်သည်။ မေတ္တာတွင် ကိုယ်ကျိုးမပါပေ။ ဒိဋ္ဌ နှင့်ပတ်သက်သမျှ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းကို ကျနိုးမာချမှတ်သာကြပါစေဟု နလုံး သွင်းခြင်းသည် မေတ္တာဖြစ်သည်။ မေတ္တာသည် အေးချမ်းသည်။ ကုသိုလ်တရားဖြစ်သည်။ သံယောဇ္ဈားသည် ပူးလောင်သည်။ အကုသိုလ်

ကျော်းအမန်တိသုဒ္ဓံ အကျဉ်း

၃၆၅

တရားဖြစ်သည်။ နန္ဒဝန်ဆရာတော်က ဆက်ပြီး-

“ဒကာမကြီး၊ အခုံသယ်လို့နေရသလဲ”

“ဟို မကောင်းဆိုးပါးကောင်ကြီး နောက်ယူက်ထားလို့ သမီးလေးကို နောက်ကလိုက်ပြီး စောင့်ရှောက်နေရတာနဲ့ နတ်ပြည် ကိုသွားရဖို့ကို၊ မသွားနိုင်သေးဘူးဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့ သမီးလေး ရောဂါကို ပျောက်စေချင်ရင် စစ်မှန်တဲ့ ပယောကဆရာနဲ့ အရင်ကုပါ။ နောက်တော့မှ လိုအပ်သလို ဆေးဆက်ကုပါ။ သူ့မှာရှိတဲ့ အမျှင့် ပယောဂစက်တွေ စင်သွားမှု ဆေးတိုးမှာပါဘုရား”

မှန်ပေါသည်။ ကလေးမကိုဝင်ပူးသော အမျိုးသမီးပြောသည် အတိုင်းကုမ္ပသာ ရောဂါပျောက်ကင်သွားလေသည်။ ဝင်ပူးဆဲမှာပင် ဆက်လက်မေးလိုက်သည်။

“ရောန်ချောင်းကနေ ဒီရန်ကုန်ကို ဘယ်လိုလာသလဲ”

“တပည့်တော်မှာ ကံကပေးတဲ့ ကမွှဲဖို့တန်ဖို့ရှိတော့ ရန်ကုန် ရောက်ချင်တယ်လို့ စိတ်ညွှတ်လိုက်တာနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်က ရန်ကုန်ရောက် လာတာပဲဘုရား”

“ဒါနဲ့ ဒကာမကြီး ဘယ်မှာအိပ်သလဲ”

“ရွှေပြည်သာက စည်ပင်သာယာကွင်းကြီးထဲက ဖြောင်းကြီး ထဲမှာပါဘုရား”

“ဒကာမကြီးလို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေ အများကြီးပဲလား”

“ဟာ့၊ အများကြီးပဲဘုရား၊ ဒီလောက်ကျယ်တဲ့ ကွင်းကြီး ထဲမှာတောင် ညာဘက်ဆိုရင် အိပ်ရာနေရာလုကြရင်း ရန်ဖြစ်နေကြ သေားတယ်”

“ဒကာမကြီးရော နေရာလုရသေးလား”

“တပည့်တော်မကတော့ မလုပါဘူဟုရား တပည့်တော်မက
အဆောက်အဦးလျှို့တဲ့ကုသိုလ် ရှိထားတော့ တပည့်တော်မအိပ်တဲ့
နေရာမှာ ချွဲ့မာန်ပေါက်ပေးရတယ်ဘုရား”

အဆောက်အဦးလျှို့ခဲ့သော အကျိုးသည် မကောင်းဆိုးဝါး
ဘဝရောက်ရတာတောင်မှ မျက်နှာမယ်ရပါလားဟုသော အတွေး
ဖြစ်စိသည်။ နတ်ပြည်မှာဆိုလျှင် ပြောစရာပင်မလိုတော့ချေး အဆောက်
အဦးလျှို့သည် “ချွဲ့ဘုံပေါ်ပေါက်၊ ထိတ်ကြောက်လန့်ကင်း”၊
ကြောက်ခွဲ့ထိတ်လန့်စရာ မရှိ၊ ဘေးကင်းရန်ရှင်သည်။

“ကြောက်ကင်းယက္ခ၊ ပါပမမက်၊ ဘဝဆက်သီ” ဆိုသည့်
အတိုင်းပင်။

မကောင်းဆိုးဝါးများနှင့် သီလူသရဲများက မကြောက်လျှို့နိုင်
ချေး အိပ်မက်ဆိုးလည်း မမက်သည့်အပြင် ဖိမိ၏ လားရာဂတိဘဝ
အဆက်ကိုပါ သိပေသည်။

ထိနည်းအတိုင်းပင်၊ ရောဟိုထိုသည် သေလွှန်သည့်အခါတွင်
နတ်ပြည်သို့ရောက်ပြီး နတ်သားလေး၌၏အလယ်တွင် ဘုံးမာန်နှင့်
တက္က နတ်သမီးသွားဖြစ်လေသည်။ ချောမောလှုပလွှန်းသော ရောဟိုထို
နတ်သမီးကို မြင်လျှင်မြင်ချိုး နတ်သားလေး၌သည် အလွန်ချုံခင်
စွဲလမ်းသွားကြကာ အချင်းချင်း သူ့ပိုင်သည်၊ ငါဆိုင်သည်ဆိုသကဲ့သို့
အငြင်းအခုန် ဖြစ်ကြလေတော့သည်။ နတ်သားက လေးယောက်၊
နတ်သမီးက တစ်ယောက်တည်းဆိုသောအခါ အဝေမတည်ဖြစ်ပြီး
သိကြားမင်းထဲ အဆုံးအဖြတ်ခံယူရမည်အခြေအနေသို့ ရောက်သွား

ကျော်အမန်တ်သမီး အကျိုး

၃၆၇

တော့သည်။

သိကြားမင်းထံသို့ ရောက်ကြသောအခါ သိကြားမင်းလည်း
ရောဟိယီကိုတွေပြီး ချို့ခင်ခွဲလမ်းသွားပြန်သည်။ ရောဟိယီနတ်သမီး
လုပ္ပါတွင် သိကြားမင်းပါပါဝင်လာပြန်လေရာ နိအားထက် ရယ်အားသန့်
စရာဖြစ်နေလေတော့သည်။ သိကြားမင်းက နတ်သားလေးယောက်
အား-

“ကဲ၊ မင်းတို့နတ်သားလေးယောက်လုံး ဖြဖနီပါ။ ရောဟိယီ
ကိုမြင်တာနဲ့ ဘယ်လိုးစားကြရတယ်ဆိုတာ အသီးသီးပြောပြကြစမ်း”

“ရောဟိယီကို စတွေ့တာနဲ့တြိုင်နက် စစ်ဖြေပြင်မှာတီးတဲ့
စစ်စည် စစ်မောင်းကြီး တိုးတ်သလိုရင်ထဲမှာ တဒိန်းဒိန်းနဲ့ မြည်ဟီး
နေပါတယ်”

ခုတိယနတ်သားက-

“ရောဟိယီကိုတွေ့တဲ့အချိန်ကစပြီး တောင်ပေါ်ကနေ အရှိန်
အဟုန်ပြင်းစွာစီးဆင်းလာတဲ့ ရေတာ့ခွန်က ရေစီးသံပမာ ရင်ထဲက
ရန်ခုန်သံတွေဟာ တရိုက်ရုန်းနဲ့ မြည်ကြွေးနေပါတယ်။

တုတိယနတ်သားက-

“ရောဟိယီကို မြင်ရတဲ့အချိန်ကစပြီး စစ်ဖြေပြင်က စစ်
ရထားတွေမှာလွှားထားတဲ့ စစ်တံ့ခွန်တွေလေအပင့်မှာ တလွင့်လွင့်နဲ့
ရွှေလျားလွှုပ်ခတ်နေသလို ရင်ထဲမှာ တဖျက်ဖျက်တလုပ်လုပ် ခံစား
နေရပါတယ်”

နောက်ဆုံး စတုတွေ့နတ်သားက-

“ရောဟိယီကို စတွေ့တာနဲ့ ကြည့်မထရှုမပြီးတဲ့ ရောဟိယီ

၃၆၈

အမျိုးမြတ် (အမျိုးမြတ်သာ)

ခဲ့အလှကို မျက်လုံးအစု ကျော်ကျမတတ်ကြည့်ရင်းကြည့်ရင်းနဲ့ မျက်လုံးနှစ်လုံး ပြုထွက်လာတာ ပုဂ္ဂန်မျက်လုံးလိုဖြစ်ပြီး မျက်လုံးနှစ်လုံးကို မျက်လုံးဒါဝိပါတောင် ပြန်ထည့်လို့မရအောင် ဖြစ်နေပါတယ်”

နတ်သားလေးယောက်သည် ရောဟိတ္ထိနှင့် ပတ်သက်၍ အသီသီခံစားနေရသော ခံစားချက်များကို အပြိုင်အဆင့် ဖွဲ့စွဲပြေပြ ပြီးသူ့မပေးပါနဲ့၊ ကျွန်ုပ်ကိုသာပေးပါ စသည်ဖြင့် အလုအယက် တောင်းဆိုပြီးကြသောအဆုံးတွင် သိကြားမင်းသည် နတ်သားလေးယောက်၏ ရောဟိတ္ထိနှင့်ပတ်သက်၍ ခံစားချက်များမှာ သည်ရွှေ သည်မျှသာဖြစ်၍ တော်ပေးသေးသည်။ ကျွန်ုပ်ခံစားနေရသည်ကို ပြောပြုရလျှင် ရောဟိတ္ထိကိုသာ မရလျှင်ချက်ချင်း သေပွဲဝင်ရမှာ ဖြစ်ကြောင်းပြောလိုက်ရာ နတ်သမီးအခြားရ ငါးရာစီရိကြသော နတ်သားလေးသည် ရောဟိတ္ထိနှင့်ပတ်သက်၍ ငင်းတို့ထက်ပိုပြီး ခံစားနေရသော သိကြားမင်းအားငွေက်သောအားဖြင့် ရောဟိတ္ထိ ကို အသီသီး စွဲနှုံးသွားကြလေသည်။

ရောဟိတ္ထိလည်း သိကြားမင်း၏နတ်သမီးဖြစ်သွားလေတော့ သည်။ သိကြားမင်းတွင် သုစိတာ၊ သုန္ဓာစာစာသော မိဖုရားကြီးလေးယောက်အပြင် နတ်သမီးငယ် နှစ်ကုဋ္ဌနှင့်ငါးသုန်း ရှိပေးသေးသည်။ တိမျှလောက်နတ်မိဖုရားများရှိနေပါလျှက် ရောဟိတ္ထိကို အရယူပြီး သွားလေရာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ သိကြားမင်းသည် မိဖုရားများစွာဖြင့် ကာမဂ်ထုခံစားနေသော်လည်း အပါယ်မကျိန်တော့ပေးအာယ်ကြောင့်ဆိုသော သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်များကို နာကြားရပြီး သောတာပန်ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်ဖြစ်

သည်။ သိကြားမင်းတွင် မယားအများပြီးရှိနေသကဲ့သို့ ဘုရိုမာန်များ၊ သားသမီးများလည်း များစွာရှိသည်။ သို့ရာတွင် ရှိသမျှသော မယား၊ သားသမီး၊ ဘုရိုမာန်များကြောင့် အပါယ်မကျတော့ပေး၊ သူနာကြားထားရသော ဝိပဿနာတရားအကျိုးကြောင့် ထိအရာများအားလုံးတို့သည် သူကဲ့သို့သော အရိယာသောတာပန်တစိုးအတွက် မိတ်ဆွေများဖြစ်ကြလေသည်။

သောတာပန်တည်သွားသူ၏ သစ္စာန်တွင် ငါဟူသောအစွဲကင်းသွားပြီးဖြစ်သည်။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ အပေါ်တွင် ငါခွဲကင်းပြီးသူများသည် အပါယ်မကျတော့ပေး၊ ဤသည်မှာ ဝိပဿနာတရားကို နာကြားသိရှိ နားလည်ခြင်း၏ အကျိုးဖြစ်သည်။ ဝိပဿနာတရားကို နာကြားသိရှိ နားလည်ထားသူအတွက် ဆွေမျိုးသားချင်း၊ အပေါင်းအသင်းမိတ်ဆွေ၊ ရွှေဇွေ့ခွာမှန်သမျှသည် မိမိ၏ရန်သူသာဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်—

ဆွေမျိုးသားချင်း၊ အပေါင်းအသင်းမိတ်ဆွေ၊ ရွှေဇွေ့ခွာမှာ ဆိုသည်ကို အသာထားပါပြီး မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်အသွေးအသားကို စွဲလန်းပြီး သေလျှင်ပင် ပြီးစွာဘုရိုသို့ ရောက်ရလေသည်။ ထိုကြောင့် ဘာကိုမျှ စွဲလန်ခြင်းမပြုသင့်ပေး။

“ဥစ္စာစုရှိ မဆိုထားလို
ကိုယ်ဝတ်ခြေလွှမ်း ပုဆိုးနွမ်းက
သက်န်မျှ၌ လောက်၍ဟိတ်
င့်သည့်မိတ်ကြောင့် ဖုတ်ပြီးမိတ်သန်းပျ
ဖြစ်ကုန်ကြ၏”

ဓမ္မလက်ထက်တော်အခါက တိသုဆိုသော ရဟန်းတော်
တစ်ပါးသည် အကျင့်သီလဖြူစင်သော ရဟန်းကောင်းတစ်ပါးဖြစ်သော်
လည်း တရားမရှိရှာပေါ့ တစ်နေ့တွင် သက်န်းအသစ်တစ်ထည်
အလျှော်ရရှိသောအခါ အမြတ်တန်းနှင့် ခေါင်းအုံအောက်တွင်ထားပြီး
အိပ်သည်။ အလျှော်အတန်းကြေသောအခါမှသာ ဝတ်ရုံမည်ဟု စိတ်ကူး
ထားသည်။ သို့သော် သက်န်းအလျှော်ရသောနေ့ ညှဉ်သန်းခေါင်ယုံ
ကျိန်းစက်နေဆိုကိုတွင် ရတ်တရက် ပျော်မှုသွားရာ သက်န်းအား
စွဲလမ်းစိတ်နှင့် သက်န်းခေါက်ထဲတွင် သန်းပြီတွာ သွားဖြစ်လေ
တော့သည်။

လူအများက ဘုန်းကြီးသေလျှင် ပြန်တော်မှုတယ်ဟု ဆိုကြ
သည်။ သို့သော် မြေထဲသို့ လျှိုးသွားတော်မှုသော ဘုန်းကြီးများလည်း
ရှိနေသေးသည်။ လောဘားစီးစိတ်နှင့် သေလျှင် မည်သူမဆို ပြီတွာ
ဖြစ်နိုင်သည်။ ရဟန်းကြီးတိသုသည်လည်း သက်န်းကိုစွဲပြီး သန်းပြီတွာ
ဖြစ်သွားခြင်းမှာ အပါယ်ဘုံသို့ အလည်းတစ်ခေါက်ဖြစ်သည်။

ရဟန်းကြီးတိသု မရှိတော့သောကြောင့် ကျွန်ုရစ်ခဲ့သော
သက်န်းကို ကျွန်ုရဟန်းများက ဝေခြင်းရေးပြုလုပ်မည်ပြင်သောအခါ
“ငါ သက်န်းကို မဝေကြနဲ့” ဟု သန်းပြီတွာကြီးက ထအော်လေတော့
သည်။ ထိအသုကို ပုထဇ်ရဟန်းများက မကြားနိုင်ကြ။ ဘုရားရှင်က
ဒီပွဲသောတအဘိုဥယျာဉ်ဖြင့် ကြားတော်မူရာ-

“ရဟန်းတို့၊ သင်တို့ရဲ့ဖိတ်ဆွေရဟန်းကြီးဟာ ရဟန်း
ကောင်းဖြစ်သော်လည်း စွဲလမ်းတတ်တဲ့ လောဘကို လက်ခံပိလို့
သက်န်းခေါက်ထဲမှာ သန်းပြီတွာဖြစ်နေတယ်။ သင်တို့အနေနဲ့ သူ့ပိုင်

ကျောင်းအမနတ်သား အလုပ်ဦး

၃၇၁

သက်နိုင် အခုန်ခွဲဝေယူရင် မကျေဖန်နဲ့ ဒေါသဖြစ်ပြီး အပါယ်
ထပ်ကျေလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အခုမယူကြနဲ့မှာ ခုန်းရက်ပြည့်ရင် သူဟာ
ကောင်းတဲ့ဘုံးကိုရောက်လိမ့်မယ်”ဟုဆိုသောကြောင့် ခုန်းရက်
တော်ပြီးမှ ဝေခြိမ်ကြလေသည်။ တိသုရဟန်းလည်း အပါယ်ဘုံးတွင်
ခုန်းရက်ပြည့်သောအခါ စုတိကျော်း နတ်ပြည့်သို့ ရောက်သွားလေသည်။

စွဲလမ်းမှုသံယောဇ္ဈာန်သည် မည်မျှကြောက်စရာကောင်းလုပါ
သနည်းဟု ဆင်ခြင်အပ်သည်။ ရဟန်းကောင်းတစ်ပါးသည်ပင်လျှင်
သက်နိုင်လေးတစ်ထည်မျှကို စွဲလမ်းတွယ်တာစိတ်ကြောင့် ခုကွဲရောက်
သွားရသည်။ ထိုမျှမက—

“ပြင်ပဉာဏ်၊ မဟုတ်စွာသေး
ကာယအဆင်း ကိုယ်အတွင်းဝယ်
မွေးညှင်းဆံစု ရုပ်ဝတ္ထု
တစ်ခုခုထပ် စွဲကပ်စွန်းပြီ
အောင်ထိဖြင့် စုတိပုဂ္ဂိုလ်
ထိုထိုပိုးလောက် စားသောက်ပြန်ကာ
ဖြစ်တတ်စွာဟု ကျမ်းလာမျခု

ဤသို့ပြု၏”ဟု မယအေဝလက္ာတွင် ဆိုထားပြန်၏။ ပြင်ပ
ပဟိဒ္ဒဖြစ်သော ရတနာရွှေငွေဆွေများသားချင်း သင်းပင်းဆိုသည်ကို
အသာထား၊ ပိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်ကိုကြည့်ပြီး “ငါအသားလေးက
ဝါဝါဝင်းဝင်းနဲ့ သွားလေးတွေကလည်း ပုလဲလုံးခွဲလုံးလေးတွေလို
ညီညာဖြူဖွေးလို့ စသည်ဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှစ်သက်သောကျ
စွဲလမ်းပြီးသေသွားလျှင် ဒီခန္ဓာကိုယ်ကိုပြန်ပြီး မိုတွယ်စားသောက်

မြန်မာစာ

ရသော ပိုးလောက်လန်းဘဝသို့ ရောက်ရလေသည်။ မည်မျှလောက် ကြောက်စရာကောင်းလုသည်ကို စဉ်စားမကြည့်ရဲလောက်အောင်ပင်။

လောဘဆိုသည်မှာ သမုဒ္ဓယသစ္ာကိုအိန္ဒိန်းဆိုသည်။ သမု ဒယသစ္ာဆိုသည်မှာ ပယ်ရမည့်တရားဖြစ်သည်။ ဆောင်ရမည့်တရား မဟုတ်ဟု သတိချပ်စေလိုသည်။ ခုက္ခသသစ္ာ၊ သမုဒ္ဓယသစ္ာ၊ နိရော ဓသစ္ာ၊ မဂ္ဂသစ္ာဟူသော သစ္ာလေးပါးကို သိပယ်ဆိုက်ပွားဟု အကျဉ်းမှတ်သာနိုင်သည်။

ခုက္ခသစ္ာသည် သိရမည့်တရား

သမုဒ္ဓယသစ္ာသည် ပယ်ရမည့်တရား

နိရောဓသစ္ာသည် ပျက်မောက်ပြုရမည့်တရားဖြစ်သည်။

ခန္ဓာသီအနေဖြင့်လည်း-

“လိုချင်လျှင် ဆင်းရဲသည်

မလိုချင်လျှင် ချမ်းသာသည်” ဟု ဂိပသုနာကျင့်စဉ်ကို မှတ်သာနိုင်သည်။ “လိုချင်လျှင်”ဆိုသည်မှာ သမုဒ္ဓယသစ္ာ၊ တဏ္ဍာ ဖြစ်သည်။ ပိမိကိုယ်ခန္ဓာ၊ အသေးအသာ၊ ဥစ္ာရွှေငွေ၊ ဆွေမျိုးသား ချင်း၊ မည်သည့်အရာဖြစ်စေ လောဘနှင့်လိုချင်လျှင် သမုဒ္ဓယသစ္ာ ဖြစ်သည်။ သမုဒ္ဓယသစ္ာရှိနေသမျှ ခုက္ခချည်းသာဖြစ်သည်။ ခုက္ခ ဖြစ်လျှင် ဆင်းရဲသည်။ ထို့ကြောင့် မဆင်းရဲလိုလျှင် ဘာကိုမျှ မလိုချင်ရုံသာဖြစ်သည်။

“မလိုချင်လျှင် ချမ်းသာသည်”ဟုဆိုရာတွင် လောဘဟူသော လိုချင်တပ်မက်မှုတဏ္ဍာကြောင့် ဆင်းရဲရသည်။

ခုက္ခသစ္ာဆိုသည်မှာ သမုဒ္ဓယကို အရင်းခံသည်။ သမုဒ္ဓယ

ကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ရသည်ဟု သိနားလည်သွားသည်နှင့် သမှတယမှန်သူ့
ကို ပယ်သတ်လေလျှင် ချမ်းသာသွားတော့သည်။ သမှတယကို ပယ်
သတ်ခြင်းသည် မဂ္ဂသစ္ာဖြစ်ပြီး ချမ်းသာခြင်းသည် နိရောဓသစ္ာ
နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှာ်က်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် မလိုချင်အောင်၊
လိုချင်တာတွေမရှိအောင် ဘာလုပ်ရမည်နည်း။

မဂ္ဂသစ္ာကို ပွားများပေးကြရမည်ဖြစ်သည်။ မဂ္ဂသစ္ာကို
ဘွားသာ့ကြောင့် ချမ်းသာသွားရပုံကို ဥပမာနစ်ခမျှ တင်ပြမည်ဖြစ်
သည်။ ပထမတစ်ခုမှာ ပြည့်တန်ဆာမတစ်ဦးး အကြောင်းဖြစ်သည်။
ထိုပြည့်တန်ဆာမသည် ရှင်ဆင်းရပကာ အလွန်ချောမောလှုပြီး
သူမနှင့်ပျော်ပါးလိုသူတိုင်းသည် တစ်ညာတာအတွက် ငွေအသပြာ
တစ်ထောင်ပေးရသည်။ ထိုခေတ်အခါက ငွေတစ်ထောင်ဆိုသည်မှာ
တန်ဘိုးကြီးမားလွန်းသာ့ကြောင့် ထိုပြည့်တန်ဆာမနှင့် ပျော်ပါးနိုင်
သူများမှာ မင်းညီမင်းသားများ၊ သူငွေးသူကြွှယ်များသာဖြစ်သည်။
ထိုကြောင့် ထိုပြည့်တန်ဆာမသည် ထိုးသုံးနှစ်းသုံးဆိုလျှင်လည်း
မမှားပေါ်။

တစ်ရက်တွင် စောင်းသမား သူဆင်းရဲတစ်ထောက်သည်
ပြည့်တန်ဆာမကို တွေ့ဖြေနှစ်သက်သွားပြီး ပျော်ပါးလိုသာ့ကြောင့်
ငွေတစ်ထောင်ပြည့်အောင် စဲလေတော့သည်။ လနှင့်နှစ်နှင့်ခီးပြီး စုရာ
ငွေတစ်ထောင်ပြည့်သည်နှင့် ပြည့်တန်ဆာမနှင့် တစ်ညာတာပျော်နိုင်
ရေးအတွက် စိတ်ဝယ်တွေးရင်း အပြေးလေးရောက်သွားသည်။

ပြည့်တန်ဆာမက ဖိမိသည် မင်းစိုးရာဇာတို့၏ အသုံးတော်ခဲ့
အဘိုးတန်ပြည့်တန်ဆာဖြစ်ကြောင်း။ ဆင်ရဲသားများ အနှားပင်မသီ

နိုင်ကြောင်း၊ ပိမိအနေဖြင့် ငါ်ဆင်းခဲသားအား စိတ်ကူးထဲမှာပင်ထည့် ၍မရကြောင်းစသည်ဖြင့် မောက်မောက်မာမာပြာဆိုပြီး တစ်ညာတာ ပျော်ပါးခွင့်တော်းခံလာသော စောင်းသမားကို လုံးဝလက်မပံ့ပြင်းဆန်လွှာတိလိုက်သည်။ စောင်းသမားလည်း ရှုက်စိတ်၊ နာကြည်းစိတ် များကိုစောင်းနှင့်အတူ ရင်ဝယ်ပိုက်ပြီး ဦးခေါင်းလိုက်စိုက်ချ ပြန်လာ ခဲ့ရရှာတော့သည်။ အိမ်အပြန်လမ်းတွင် “အင်း မင်းနှဲငါတွေကြသေး တာပေါ့ကွာ”ဟု စိတ်ထဲက ကြေးပါးနေတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့ညာတွင် လူသလောက် မာနကြီးသော ပြည့်တန်ဆာမအတွက် ခံစားချက်ပေါင်းများစွာ ပြင်းထန်နေသော စောင်းသမားသည် ပြည့်တန်ဆာမအိမ်အနားသွားပြီး မလုမ်းမကမ်း နေရာမှ စောင်းတိုးခတ်လေသည်။ သာယာနာပျော်ဘွယ် သီချင်းသံနှင့် ပြိုမြဲပြောင်းသော စောင်းတိုးခပ်သံကိုကြားလိုက်ရသည်နှင့် ပြည့်တန်ဆာမသည် သီချင်းသံ စောင်းသံ ဂိတ်အနုပညာ၏ ဖမ်းစားမှု ညွှတ်ကွင်းတွင် မိန့်မှုးသက်ဆင်းသွားတော့သည်။ ဂိတ်စွဲမဲ့အားရဲ့ စွမ်းပကားကို တွန်းလှန်နိုင်စွမ်းမရှိတော့သော ပြည့်တန်ဆာမသည် အိပ်ခန်းတွင်း အိပ်ယာထက်ဆီမှ မျက်စိမ့်တို့တဲ့အောင်ရသည်ကို အားမရရနိုင်လွန်းသောကြောင့် မျက်လွှာအစုံကို မေ့စင်းပြီး အသံနှင့် နှီးနှိုင်သမျှနှီးအောင် တိုးသွားမည်ဆိုသော စိတ်ကူးနှင့် ထလာတော့သည်။ အိပ်ခန်းထဲမှ အိမ်အပေါ်ထပ် လေသာဆောင်သို့ ရောက်မှန်း မသိရောက်လာသော ပြည့်တန်ဆာမသည် သီချင်းသံနှင့်စောင်းသံ တို့၏ ဂိတ်မော်ကို သာယာတပ်မက်စိသည် လေသာတဏ္ဍာကြောင့် လေသာဆောင်ပေါ်မှ အိမ်အောက်ဆီသို့ အရှင်ကျိုးပြတ်ပြတ်ကျပြီး

ဒောကျိုးကာ သေရရှာလေသည်။ လောဘတဏှာနှင့် သေရခြင်း
ဖြစ်သောကြောင့် အပါယ်သို့လည်း ကျရှိုးမည်ဖြစ်သည်။ လိုချင်လျှင်
ဆင်းရဲသည်ဟု ဆိုခြင်းကို ဤ ဥပမာလေးက သက်သေပြနေသည်။
အပါယ်ဘုံသို့ရောက်ရခြင်းသည်လည်း ဆင်းခြင်းဒုက္ခဖြစ်သည်။
ထိုကြောင့် သစ္စာလေးပါးကို ဓန္တာသို့ဖြင့် သဘောပေါက်နိုင်စေရန်
ဝိပသုနာတရားများကို နာကြားသင့်လွှဲပေတော့သည်။ သစ္စာလေးပါး
တရားသိလျှင် အပါယ်တံခါးပိတ်သည်။ အပါယ်တံခါးပိတ်ခြင်းလောက်
ဝစ်းသာစရာကောင်းသည့်အရာမရှိပေ။

ယခုတာဖန် မလိုချင်သောကြောင့် ခမဲ့သာသော၊ ဝိပသုနာ
ရူဗ္ဗားသောကြောင့် နိုဗ္ဗန်ရသွားသော သီရိရူဗ္ဗသောက (အာသောက)
မင်းကြီး၏ မိဖရားကြီးတစ်ယောက်အကြောင်းဖြစ်သည်။ တစ်နေ့သော
အခါ မိဖရားကြီးသည် မဂ်လာဥယျာဉ်တော်အတွင်း စံမြန်းနေခိုက်
ကရိုက်ငှက်တစ်ကောင် တွန်ကျိုးလိုက်သောအသံကို ကြားလိုက်ရ
သည်။

အလွန်တရား သာယာလှသော ကရိုက်ငှက်သံကို ကြားရ^၁
သော်လည်း ဝိပသုနာအခံရှိသော မိဖရားကြီးသည် ငိုက်သံပေါ်တွင်
တပ်မက်သော လောဘတဏှာမဖြစ်ပဲ ဘုရားရှင်ထဲ မိတ်ရောက်
သွားသည်။ “မြော်း၊ ကိုလေသာတွေ့ပြည့်နေတဲ့ ငိုက်အသံတောင်မှ
ဒီလောက်သာယာရင် ကိုလေသာအညွှန်အကြေး လုံးဝကင်းစင်တဲ့
ဘုရားရှင်ရဲ့ အသံတော်ဆိုရင် ဒီထက်မက အဆပေါင်းများစွာ သာယာ
မှာပဲ” ဟု တွေးမိလိုက်သည်။ ဘုရားရှင်၏အသံတော်ကို မှန်းဆ
တွေးရင်း သဒ္ဓါကြည်ညိုတိတ်များပေါ်လာပြီး ရင်ထဲတွင် ဒီတိများ

လွမ်းခြားထုတ္ထမျမ်းလာတော့သည်။

ဝိတိစိတ်သည် နာမ်တရားသာဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပြီးလျင် ပျက်မြှုပ်
ပိပသနာ အခံရှုပြီးဖြစ်သော ပိဖုရားကြီးသည် ရင်ထဲ၌ ဝိတိဖြစ်သွား
သည်ကို သိလိုက်သည်နှင့် ဝိတိဆိုသည်မှာ နာမ်တရားသာ၊ နာမ်တရား
သည်လည်း ဖြစ်ပြီးလျင် ပျက်သည်ပဲဟု မဂ္ဂသစ္စာဗွားလိုက်သည်အခါ
သာယာလှသော ကရဝိတိင်က်သံအပေါ် စွဲလမ်းမှုကင်းစင်၊ သာယာမှု
တဏ္ဍာနှင့် မယဉ်သည်အတွက် သစ္စာလေးပါး ဝင်သွားလေသည်။

သစ္စာလေးပါးဝင်သည်ဆိုသည်မှာ ဒက္ခသစ္စာကို သိခြင်း၊
သမှုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားများခြင်း နိရောဓသစ္စာကို
မျက်မောက်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ရပ်နာမ်တို့၏ မမြှုမှု၊ ကြားစိတ်၊ မြင်စိတ်၊
နှစ်စိတ်၊ ထိတွေ့စိတ်စသည်တို့၏ မမြှုမှုလက္ခဏာကိုသိခြင်းကို ဒက္ခ
သစ္စာကိုသိခြင်းဟုခေါ်သည်။ ဒက္ခသစ္စာကိုသိလိုက်သည်နှင့် သမှုဒယ
သစ္စာကို ပယ်ပြီးသားဖြစ်သွားသည်။ သမှုဒယသစ္စာကို ပယ်လိုက်သည်
နှင့် တဏ္ဍာလည်း ဇြိုင်းသည်။ ခန္ဓာလည်း သိမ်းသည်။ ထိုအခါ
နိရောဓသစ္စာ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ပျက်မောက်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။

နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက်ပြုခိုင်သောညာ၏သည် မဂ္ဂသစ္စာညာ၏
ဖြစ်သည်။ သိ ပယ် ဆိုက် ပွား ကိုက်ညီသွားသည်။ မဂ္ဂသစ္စာပွားလိုက်
သောအခါ သစ္စာလေးပါးကိုက်ပြီး သောတာပန်တည်လေသည်။

လိုချင်နေသမျှ ဆင်းရဲမည်ဖြစ်သည်။ လိုချင်ခြင်းသည် သမှု
ဒယသစ္စာဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲခြင်းက ဒက္ခသစ္စာဖြစ်သည်။ မလိုချင်လျင်
ချမ်းသာသည်။ မလိုချင်ခြင်းသည် မဂ္ဂသစ္စာဖြစ်သည်။ ချမ်းသာခြင်း
သည် နိရောဓသစ္စာဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် အဆင်း၊ အသံ၊ အနှံး

ကျောင်းအမန္တုသမီး အကျဉ်း

۲۹۹

အရသာ၊ အတွေ့အထိ၊ အတွေးအာရုံဟနိသာ အာရုံခြောက်ပါးနှင့်
တိုက်ဆိုင်လာတိုင်း လိုချင်စိတ်များ ပေါ်မလာဖော်နှင့်သိမိတ် အနိစ္စ၊
ကြားသိမိတ် အနိစ္စ၊ နဲ့သိမိတ် အနိစ္စ၊ စားသိမိတ် အနိစ္စ၊ ထိသိမိတ်
အနိစ္စ၊ တွေးကြုသိမိတ် အနိစ္စဟရှုပွားပြီး ယခုဘဝမှာပင် မဂ်ဖိုလ်
နိုဗ္ဗာန်ကို မျက်မြောက်ပြုပြီး ချမ်းသာကြပါစေ။ ။

ବେଳାର୍ତ୍ତିକା - ଦୃଷ୍ଟିକାଳୀ

အြန်များ တပေ

ထုတ်ဝေပြီးသော စာအုပ်များ

- ၁။ ဓမ္မလမ်းကို လျှောက်ကြမယ်
ဒေါက်တာစိုးလွင် (မန္တလေး)
- ၂။ မဏိမလမ်းကို လျှောက်ကြမယ်
ဒေါက်တာစိုးလွင် (မန္တလေး)

ဆက်လက်ထုတ်ဝေမည့်စာအုပ်များ

- ၁။ ဂုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အခွဲများများ
ရွှေစိန်းဇူးရောင်းဆရာဝတ်
အရှင်ဝိစိတ္တာလက္ဌရ (အောင်မျှူးဝေ)
(စာမျွမ်းပြုရုက်အမှတ် - ၆၀၀၁၉၁၀၅၁၀)
- ၂။ လက်သမားလုပ်သောသီကြားမင်း
စိုးအောင်
(စာမျွမ်းပြုရုက်အမှတ် - ၆၀၀၁၉၇၀၃၁၁)
- ၃။ ပုံမှန်တို့သောတိရှိဗုဒ္ဓ
စိုးအောင်
(စာမျွမ်းပြုရုက်အမှတ် - ၆၀၀၁၉၆၀၃၁၁)
- ၄။ ဝင်းဆေးကုစိုး၊ မီးသွေးဇူးရောင်းရန်ရှိသည့် နှင့်
အားပြုရုက်များ (ခတိယအကြံပါ)
ကြည်ဖော်ဝင်း
(စာမျွမ်းပြုရုက်အမှတ် - ၅၀၀၁၉၄၉၀၉၀)

